

ΑΝΟΙΞΗ 2023 | ΕΒ 99.1

ΓΔ COMM | ΔΗΜΟΣΙΑ ΓΝΩΜΟΔΟΤΗΣΗ ΕΝΩΣΗΣ

ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ

ΕΥΡΩΒ ΑΡΪΟΜΕ ΤΡΟ

Η ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ ΕΝ ΔΡΑΣΕΙ

ΈΝΑ ΧΡΟΝΟ ΠΡΙΝ ΤΙΣ ΕΥΡΩΕΚΛΟΓΕΣ

Ευρωπαϊκό
Κοινοβούλιο

*Eŭropo
Demokratio
Esperanto*

Έγγραφο του Pierre Dieumegard για την [Ευρώπη-Δημοκρατία-Esperanto](#)

Σκοπός αυτού του «προσωρινού» εγγράφου είναι να επιτρέψει σε περισσότερους ανθρώπους στην Ευρωπαϊκή Ένωση να λάβουν γνώση των εγγράφων που παράγονται από την Ευρωπαϊκή Ένωση (και χρηματοδοτούνται από τους φόρους τους). **Στις μεταφράσεις, οι άνθρωποι αποκλείονται από τη συζήτηση.**

Αυτό το έγγραφο «Eurobaro meter» ήταν [μόνο στα αγγλικά](#) σε αρχείο pdf. Από αυτό το αρχικό αρχείο, δημιουργήσαμε ένα αρχείο, που ετοιμάστηκε από το λογισμικό Libre Office, για αυτόματη μετάφραση σε άλλες γλώσσες. Τα αποτελέσματα είναι πλέον [διαθέσιμα σε όλες τις επίσημες γλώσσες](#).

Είναι επιθυμητό η διοίκηση της ΕΕ να αναλάβει τη μετάφραση σημαντικών εγγράφων. Τα «σημαντικά έγγραφα» δεν είναι μόνο νόμοι και κανονισμοί, αλλά και οι σημαντικές πληροφορίες που απαιτούνται για τη λήψη τεκμηριωμένων αποφάσεων από κοινού.

Προκειμένου να συζητήσουμε μαζί το κοινό μας μέλλον και να επιτρέψουμε αξιόπιστες μεταφράσεις, η διεθνής γλώσσα Εσπεράντο θα ήταν πολύ χρήσιμη λόγω της απλότητας, της κανονικότητας και της ακρίβειάς της.

Επικοινωνήστε μαζί μας:

[Κοντάκτο \(europokune.eu\)](mailto:Kontakto@europokune.eu)

<https://e-d-e.org/-Kontakti-EDE>

IMPRESSUM

Η έκθεση συντάχθηκε για το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο από την Kantar Public.

ΥΠΕΥΘΥΝΟ

Philipp SCHULMEISTER, προϊστάμενος μονάδας

ΣΥΝΕΙΣΦΕΡΟΝΤΕΣ ΣΥΓΓΡΑΦΕΙΣ

Gonzalo VELASCO MONASTERIO, Επικεφαλής έργου

Monika ALPOEGGER

Yasser EL KOURA

MOYNIER ANTOYAN

OLAF ZÜHLKE

ΠΑΡΑΓΩΓΗ

Katarzyna Oniszk

ΓΡΑΦΙΣΤΙΚΗ ΣΧΕΔΙΑΣΗ

Ana-Maria ZAMBORI

Το χειρόγραφο ολοκληρώθηκε τον Μάιο του 2023

Βρυξέλλες, © Ευρωπαϊκή Ένωση, 2023

ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΟΝ ΕΚΔΟΤΗ

Το παρόν έγγραφο δημοσιεύθηκε από τη Μονάδα Παρακολούθησης της Κοινής Γνώμης της Γενικής Διεύθυνσης Επικοινωνίας (ΓΔ COMM) του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου.

Για να επικοινωνήσετε με τη Μονάδα Παρακολούθησης της Κοινής Γνώμης, απευθυνθείτε στη διεύθυνση: dgcomm-rom@europarl.europa.eu

ΓΛΩΣΣΙΚΗ ΈΚΔΟΣΗ

Πρωτότυπο: EN

ΑΠΟΠΟΙΗΣΗ ΕΥΘΥΝΗΣ

Το παρόν έγγραφο είναι έτοιμο και απευθύνεται κυρίως στους βουλευτές και το προσωπικό του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου για να τους βοηθήσει στο κοινοβουλευτικό τους έργο. Το περιεχόμενο του εγγράφου αποτελεί αποκλειστική ευθύνη του συντάκτη ή των συντακτών του και οι απόψεις που εκφράζονται στο παρόν δεν θα πρέπει να θεωρούνται ότι αντιπροσωπεύουν επίσημη θέση του Κοινοβουλίου.

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

10 KEY TAKE-AWAY.....	5
ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ.....	7
ΠΛΑΪΣΙΟ.....	11
ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ.....	16
1. Η ΖΩΗ ΣΤΗΝ ΕΕ: Η ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ ΚΑΙ ΤΟ ΒΙΟΤΙΚΟ ΕΠΙΠΕΔΟ.....	18
1.1. Η ρωσική επίθεση κατά της Ουκρανίας.....	43
1.2. Ο πληθωρισμός και το αυξανόμενο κόστος ζωής.....	49
1.3. Η ζωή των πολιτών σε μια εποχή πολλαπλών κρίσεων.....	55
1.4. Η κατάσταση της δημοκρατίας στην ΕΕ.....	81
2. ΕΠΑΝΕΞΕΤΑΣΗ ΤΗΣ ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΗΣ ΠΕΡΙΟΔΟΥ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ: ΤΕΣΣΕΡΑ ΧΡΟΝΙΑ ΣΕ.....	108
3. ΈΝΑ ΈΤΟΣ ΠΡΙΝ ΑΠΟ ΤΙΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΕΣ ΕΚΛΟΓΕΣ ΤΟΥ 2024: ΟΙ ΠΟΛΙΤΕΣ ΜΠΡΟΣΤΑ ΣΤΗΝ ΨΗΦΟΦΟΡΙΑ.....	139
3.1. Ευρωπαϊκές εκλογές.....	139
3.2. Εστίαση στη νεολαία.....	174
3.3. Συμπεριφορά ψηφοφορίας.....	179
4. Η ΑΝΤΙΛΗΨΗ ΤΩΝ ΠΟΛΙΤΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΕ ΚΑΙ ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ.....	199
4.1. Αντίληψη της ΕΕ.....	199
4.2. Αντίληψη του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και ο ρόλος του.....	235
ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ.....	252
ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΠΡΟΔΙΑΓΡΑΦΕΣ.....	253
Σχόλια στην ελευθερία.....	260

10 KEY TAKE-AWAY

1 ΠΡΟΧΩΡΩΝΤΑΣ ΑΠΟ ΤΗΝ «PERMACRISIS»

Μετά από χρόνια μόνιμης κρίσης στην ΕΕ, η επιδείνωση των αντιλήψεων των πολιτών για τις προσωπικές τους οικονομικές προοπτικές και τις προσδοκίες για τις μελλοντικές συνθήκες διαβίωσής τους μπορεί να τερματιστεί. Η πλειοψηφία των ερωτηθέντων (52 %) εξακολουθεί να αναμένει ότι η οικονομική κατάσταση της χώρας τους θα επιδεινωθεί κατά το επόμενο έτος, αλλά το ποσοστό αυτό μειώθηκε κατά οκτώ ποσοστιαίες μονάδες τους τελευταίους έξι μήνες.

2 ΕΛΠΙΔΑ, ΣΤΗΝ ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ

Η ελπίδα είναι το συναίσθημα που αναφέρουν συχνότερα οι πολίτες της ΕΕ (37 %), που έρχονταισε πρώτη ή κοινήμέρα, σε οκτώ κράτη μέλη της ΕΕ. Ωστόσο, η αβεβαιότητα λόγω των συνεχιζόμενων κρίσεων κατατάσσεται στη δεύτερη θέση στο 34 % και βρίσκεται επίσης στην κορυφή του καταλόγου σε οκτώ κράτη μέλη της ΕΕ.

3 ΤΟ ΚΟΣΤΟΣ ΖΩΗΣ ΠΑΡΑΜΕΝΕΙ ΥΨΗΛΟ

Η κρίση του κόστους ζωής εξακολουθεί να είναι στο μυαλό πολλών Ευρωπαίων. Το 65 % δεν είναι ικανοποιημένο με τα μέτρα που έλαβε η εθνική κυβέρνηση, το 57 % είναι δυσαρεστημένο με τα μέτρα που έλαβε η ΕΕ.

4 ΤΟ ΜΈΛΛΟΝ ΛΆΜΠΕΙ ΦΩΤΕΙΝΟ(ΕΡ)

Ωστόσο, η πλειοψηφία σε 25 κράτη μέλη της ΕΕ είναι αισιόδοξη για το μέλλον της ΕΕ. Η αισιοδοξία έχει αυξηθεί κατά επτά ποσοστιαίες μονάδες από το φθινόπωρο του 2022 και τώρα ανέρχεται συνολικά στο 64 % σε επίπεδο ΕΕ.

5 ΕΜΕΪΣ #STANDWITHUKRAINE

Περισσότερο από ένα χρόνο μετά τον πόλεμο της Ρωσίας κατά της Ουκρανίας, οι πολίτες σε ολόκληρη την ΕΕ εξακολουθούν να στηρίζουν τη στήριξη της ΕΕ προς την τελευταία: Το 76 % εγκρίνει τα μέτρα αυτά, αύξηση κατά δύο ποσοστιαίες μονάδες από το φθινόπωρο του 2022. Επιπλέον, η στήριξη προς την Ουκρανία είναι η πρώτη δράση της ΕΕ που οι πολίτες υπενθυμίζουν: Το 74 % έχει ακούσει γι' αυτό, 36 ποσοστιαίες μονάδες περισσότερες από τη δεύτερη πιο προκλητική δράση της ΕΕ.

6 ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ ΕΝ ΔΡΑΣΕΙ: Η ΕΕ ΕΠΙΤΥΓΧΑΝΕΙ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Το 71 % των Ευρωπαίων δηλώνουν ότι οι δράσεις της ΕΕ έχουν αντίκτυπο στην καθημερινή τους ζωή. Οι δράσεις της ΕΕ με τις οποίες οι πολίτες είναι οι πλέον ικανοποιημένοι είναι η στήριξη της Ουκρανίας (69 %), των δημοκρατικών δικαιωμάτων και του σεβασμού του κράτους δικαίου (64 %), καθώς και της εξωτερικής πολιτικής (54 %).

7 Η ΚΑΡΔΙΑ ΤΟΥ ΘΈΜΑΤΟΣ

Η δημοκρατία είναι η βασική αξία που οι πολίτες θέλουν να υπερασπιστεί το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο. Με το 37 % να το αναφέρει συνολικά, είναι επίσης η κορυφαία αξία σε 14 κράτη μέλη της ΕΕ. Η πλειοψηφία των πολιτών είναι επίσης ικανοποιημένοι με τον τρόπο με τον οποίο λειτουργεί η δημοκρατία στην Ευρωπαϊκή Ένωση (54 %).

8 ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ ΕΊΝΑΙ ΑΥΤΟ ΠΟΥ ΜΑΣ ΚΆΝΕΙ

Η απόλυτη πλειοψηφία των πολιτών της ΕΕ είναι επίσης ικανοποιημένη με επτά από τις δέκα διαφορούμενες πτυχές της δημοκρατίας. Οι ελεύθερες και δίκαιες εκλογές (70 %), η ελευθερία του λόγου (70 %) και ο σεβασμός των θεμελιωδών δικαιωμάτων (66 %) είναι οι πτυχές που δημιουργούν τη μεγαλύτερη ικανοποίηση.

9 ΕΊΝΑΙ ΜΙΑ ΗΜΕΡΟΜΗΝΊΑ (ΚΑΙ ΠΕΡΙΣΣΌΤΕΡΟΙ ΠΟΛΊΤΕΣ ΤΟ ΓΝΩΡΊΖΟΥΝ ΉΔΗ)

Η συνειδητοποίηση ότι οι ευρωπαϊκές εκλογές θα διεξαχθούν το 2024 αυξάνεται σημαντικά στο 45 % των πολιτών — εννέα ποσοστιαίες μονάδες υψηλότερες από ό, τι πριν από έξι μήνες και σημαντικά υψηλότερες από ό, τι σε παρόμοια χρονική στιγμή πριν από τις τελευταίες ευρωπαϊκές εκλογές του 2019, όταν η γνώση της ημερομηνίας ήταν 32 %.

10 ΕΥΡΩΕΚΛΟΓΈΣ 2024: ΑΝΕΒΑΊΝΟΝΤΑΣ

Το ενδιαφέρον για τις επόμενες ευρωπαϊκές εκλογές είναι 56 % μεταξύ των πολιτών, ένα πλήρες 6 ποσοστιαίες μονάδες υψηλότερο από το ένα έτος πριν από τις τελευταίες ευρωπαϊκές εκλογές. Τι είναι περισσότερο: τα δύο τρίτα των πολιτών (67 %) δηλώνουν ότι είναι πιθανό να ψηφίσουν, ενώ το 58 % το δήλωσε το 2018.

ΣΥΝΟΠΤΙΚΉ ΠΑΡΟΥΣΪΑΣΗ

Η άνοιξη είναι μια όμορφη εποχή σε όλο τον κόσμο. Στην Ιαπωνία, εκατομμύρια άνθη κερασιάς ανθίζουν, σηματοδοτώντας ζωντάνια και μια νέα αρχή. Στην Αλάσκα, τα μικρά αρκουδάκια ξυπνούν με υπνηλία από τη χειμερία νάρκη στον ήχο του λιωμένου χιονιού. Και κάθε χρόνο στην Ευρώπη, όπως και τα κοπάδια των αποδημητικών πτηνών που εγκαταλείπουν τους χειμερινούς βιότοπους τους, οι ερωτηθέντες για το εαρινό Ευρωβαρόμετρο του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου συγκεντρώνονται για να ανακαλύψουν τι έχει αλλάξει κατά τη διάρκεια της ψυχρής περιόδου και τι έχει παραμείνει το ίδιο. Τι θα μπορούσαν να περιμένουν να βρουν αυτή τη φορά, το 2023;

Σίγουρα, τα τελευταία τρία χρόνια ήταν μια πρόκληση. Το λεξικό Collins 2022 Word of the Year ήταν η «permacrisis», υποδεικνύοντας μια παρατεταμένη περίοδο αστάθειας και αβεβαιότητας. Ωστόσο, οι απαντήσεις των 26,376 συμμετεχόντων σκιαγραφούν μια εκπληκτικά διαφοροποιημένη εικόνα της ανθεκτικότητας. Αναμφίβολα, οι τρέχουσες οικονομικές δυσκολίες επηρεάζουν σοβαρά τους Ευρωπαίους. Ωστόσο, ένα χρόνο πριν από τις ευρωπαϊκές εκλογές, η έρευνα δείχνει επίσης ότι η δημοκρατία είναι έντονα ριζωμένη στις καρδιές των πολιτών. Οι Ευρωπαίοι αναγνωρίζουν τη σημασία της ΕΕ και την εξετάζουν κυρίως με θετικό τρόπο. Πράγματι, η προοπτική τους για το μέλλον γίνεται όλο και πιο ελπιδοφόρα.

ΖΩΉ, ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ ΚΑΙ ΕΥΡΩΠΗ

Παρ' όλα αυτά, το σημείο εκκίνησης της διάγνωσης είναι νηφάλιο. Περίπου το ένα τέταρτο των ερωτηθέντων (26 %, + 2 ποσοστιαίες μονάδες από τον Οκτώβριο έως τον Νοέμβριο του 2022) πιστεύουν ότι τα πράγματα κινούνται προς τη σωστή κατεύθυνση στη χώρα τους, ενώ μια σαφής πλειοψηφία 61 % (-1 εκατοστιαίες μονάδες) δηλώνει ότι η συνολική κατάσταση κινείται προς τη λάθος κατεύθυνση. Σε επίπεδο ΕΕ, το αποτέλεσμα είναι πιο θετικό — σχεδόν το ένα τρίτο (32 %, + 1 εκατοστιαία μονάδα) των ερωτηθέντων πιστεύουν ότι τα πράγματα κινούνται προς τη σωστή κατεύθυνση στην ΕΕ,

αλλά το 47 % (-4 εκατοστιαίες μονάδες) πιστεύει το αντίθετο. Η αίσθηση αυτή είναι ισχυρότερη στη Γαλλία (61 %) και στην Ελλάδα (62 %).

Η αξιολόγηση αυτή περιστρέφεται γύρω από το γεγονός ότι πρόκειται για περιόδους προσωπικής δυσπραγίας για τους πολίτες της Ευρώπης. Η μείωση του βιοτικού επιπέδου είναι εμφανής. Οι μισοί από τους ερωτηθέντες (50 %) βλέπουν το βιοτικό τους επίπεδο να μειώνεται πρόσφατα και αναμένουν ότι θα μειωθεί ακόμη περισσότερο. Ως εκ τούτου, φυσικά, οι πολίτες θέλουν οι ηγέτες τους να αντιδράσουν και αναμένουν από την ΕΕ να αναλάβει δράση. Ωστόσο, μέχρι στιγμής, η πλειοψηφία πιστεύει ότι πρέπει να γίνουν περισσότερα. Σχεδόν τα δύο τρίτα (65 %, + 1 εκατοστιαία μονάδα) δηλώνουν ότι δεν είναι ικανοποιημένοι με τα μέτρα που έλαβε η χώρα τους για την αντιμετώπιση της κρίσης, και το 57 % (+ 1 εκατοστιαία μονάδα) δεν είναι ικανοποιημένο με αυτό που έκανε η ΕΕ στον τομέα αυτό.

Ωστόσο, οι άνθρωποι δεν έχουν χάσει την πίστη τους στη δημοκρατική διαδικασία. Η δημοκρατία θεωρείται ότι αξίζει να αγωνιστεί και η δημόσια προσήλωση στις δημοκρατικές αξίες είναι υψηλή. Όταν ζητούνται οι αξίες που το ΕΚ θα πρέπει να υπερασπίζεται κατά προτεραιότητα, η δημοκρατία είναι η πιο συχνά αναφερόμενη αξία από τους πολίτες (37 %, + 1 εκατοστιαία μονάδα), ακολουθούμενη από την προστασία των ανθρωπίνων δικαιωμάτων στην ΕΕ και παγκοσμίως (28 %, -1 εκατοστιαία μονάδα), καθώς και την ελευθερία του λόγου και της σκέψης (27 %, -1 εκατοστιαίες μονάδες).

Επιπλέον, οι άνθρωποι εκτιμούν τον τρόπο με τον οποίο εφαρμόζεται η δημοκρατία στην Ευρώπη. Το 56 % των πολιτών είναι ικανοποιημένοι με τον τρόπο με τον οποίο λειτουργεί η δημοκρατία στη χώρα τους και το 54 % είναι ικανοποιημένοι με τον τρόπο με τον οποίο λειτουργεί η δημοκρατία στην ΕΕ. Το ίδιο ισχύει και για πολλές από τις βασικές πτυχές της: Οι πολίτες της ΕΕ είναι περισσότερο ικανοποιημένοι από τις ελεύθερες και δίκαιες εκλογές (70 %), την ελευθερία του λόγου (70 %)

και τον σεβασμό των θεμελιωδών δικαιωμάτων (66 %).

ΕΔΩ ΈΡΧΕΤΑΙ Η ΠΑΡΑΔΟΣΗ — ΤΙ ΈΚΑΝΕ Η ΕΥΡΩΠΗ ΓΙΑ ΕΣΑΣ

Έτσι, η δημοκρατία παίρνει τεράστια εύσημα από τους πολίτες. Προκειμένου να μάθει σε ποιο βαθμό οι πολίτες έλαβαν γνώση της ευρωπαϊκής δημοκρατίας στην πράξη, το Ευρωβαρόμετρο ρώτησε τους πολίτες σχετικά με το επίπεδο ευαισθητοποίησης και ικανοποίησης τους με τις πολιτικές της ΕΕ και τα αποτελέσματα του ΕΚ ειδικότερα. Παρήγαγε το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο αποτελέσματα που ανέμεναν οι πολίτες;

Το επίπεδο ευαισθητοποίησης σχετικά με τη δράση της Ευρωπαϊκής Ένωσης τα τελευταία χρόνια είναι γενικά υψηλό. Η συντριπτική πλειονότητα γνωρίζει τον αντίκτυπο που έχει η ΕΕ στην καθημερινή τους ζωή: Περίπου επτά στους δέκα (71 %) συμμερίζονται την παρούσα γνώμη, συμπεριλαμβανομένου σχεδόν του ενός πέμπτου (18 %) για το οποίο οι δράσεις της ΕΕ «πολύ» έχουν αντίκτυπο. Ο ρόλος του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου σε αυτό το πλαίσιο της υλοποίησης αναγνωρίζεται επίσης — 62 % έχουν πρόσφατα διαβάσει, δει ή ακούσει για το ΕΚ. Ωστόσο, υπάρχουν σημαντικές διαφορές μεταξύ των χωρών, με τιμές που κυμαίνονται από 85 % ανάκληση των μέσων ενημέρωσης στη Φινλανδία έως μόλις 39 % στη Γαλλία.

Εξετάζοντας λεπτομερώς, ένα χρόνο μετά την εισβολή της Ρωσίας, η στήριξη της ΕΕ προς την Ουκρανία ξεχωρίζει ως το επίτευγμα για το οποίο και οι δύο πολίτες γνωρίζουν με μεγάλη διαφορά: Το 74 % έχει ακούσει για την ΕΕ και το ΕΚ, ενώ το 69 % είναι ικανοποιημένο από τις ενέργειες που αναλήφθηκαν. Η ικανοποίηση είναι υψηλότερη στη Σουηδία (97 %), τη Φινλανδία (96 %), τις Κάτω Χώρες και την Πορτογαλία (και οι δύο 95 %). Οι ερωτηθέντες στη Σλοβακία, την Ελλάδα (51 %) και τη Βουλγαρία (54 %) είναι λιγότερο πιθανό να εγκρίνουν.

Άλλοι τομείς πολιτικής τείνουν να είναι λιγότερο ορατοί. Με κάποια απόσταση, η μετανάστευση και το άσυλο (38 %) και η Πράσινη Συμφωνία της ΕΕ (37 %) ακολουθούν στην κατάταξη των θεμάτων που έχουν ακούσει οι πολίτες. Αυτά τα θέματα δεν είναι μόνο λιγότερο γνωστά, αλλά απολαμβάνουν και λιγότερη έγκριση (43 % και 47 % ικανοποίηση αντίστοιχα). Η ικανοποίηση

είναι υψηλότερη στους τομείς των δημοκρατικών δικαιωμάτων/του σεβασμού του κράτους δικαίου (64 %) και της εξωτερικής πολιτικής (54 %).

ΕΚΛΟΓΕΣ — Ο ΑΚΡΟΓΩΝΙΑΪΟΣ ΛΪΘΟΣ ΤΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

Στα τέλη της άνοιξης του 2024, οι πολίτες θα κληθούν να υποβάλουν εντολή για νέα παράδοση: ευρωεκλογές. Το Ευρωβαρόμετρο μέτρησε τη σημασία αυτού του γεγονότος στα μάτια των ψηφοφόρων. Η σημασία που δίνουν οι πολίτες σε αυτές τις εκλογές έχει παραμείνει σταθερή — αλλά τόσο το ενδιαφέρον για τις ευρωπαϊκές εκλογές όσο και η πιθανότητα ψηφοφορίας έχουν αυξηθεί σημαντικά, συγκεκριμένα σε σύγκριση με πριν από πέντε χρόνια.

Το ποσοστό των ερωτηθέντων που ενδιαφέρονται για τις ευρωπαϊκές εκλογές είναι πλέον υψηλότερο από ό,τι σε παρόμοια χρονική περίοδο πριν από την προηγούμενη. Στις αρχές του 2018, το 50 % δήλωσε ότι ενδιαφέρεται και το 48 % δήλωσε ότι δεν ενδιαφέρεται. Το 2023, η σαφής πλειοψηφία των ερωτηθέντων (56 %) ενδιαφέρεται για τις επόμενες ευρωπαϊκές εκλογές (συμπεριλαμβανομένου του 15 % που δηλώνουν ότι ενδιαφέρονται πολύ), ενώ το 43 % δηλώνει ότι δεν ενδιαφέρεται. Το ενδιαφέρον είναι υψηλότερο στις Κάτω Χώρες (75 %), ενώ οι άνθρωποι στην Τσεχία (27 %) και τη Σλοβακία (26 %) δεν είναι τόσο περίεργοι.

Η ενημέρωση σχετικά με την ημερομηνία των επόμενων ευρωπαϊκών εκλογών έχει επίσης αυξηθεί: Το 45 % των πολιτών γνωρίζουν ότι θα πραγματοποιηθεί κάποια στιγμή το επόμενο έτος. Πρόκειται για αύξηση κατά δεκατρείς ποσοστιαίες μονάδες σε σύγκριση με τις προηγούμενες εκλογές (Απρίλιος 2018) και αύξηση κατά εννέα μονάδες από το φθινόπωρο του 2022.

Όσον αφορά τη σημασία της μετάβασης στην κάλπη, σχεδόν οι μισοί πολίτες (48 %, + 2 εκατοστιαίες μονάδες από τον Οκτώβριο-Νοέμβριο του 2022) αποδίδουν μεγάλη σημασία στην ψηφοφορία στις ευρωπαϊκές εκλογές, ενώ το 38 % (-1 εκατοστιαίες μονάδες) πιστεύει ότι η ψηφοφορία σε αυτές είναι τουλάχιστον μεσαίας σημασίας. Μόνο το 13 % (-1 ποσοστιαίες μονάδες) πιστεύει ότι αυτές οι εκλογές δεν έχουν μεγάλη σημασία.

Τα στοιχεία αυτά είναι συνεπή με εκείνα που καταγράφηκαν σε ισοδύναμο χρόνο πριν από τις τελευταίες ευρωπαϊκές εκλογές. Τον Απρίλιο του 2018 (δηλαδή περίπου δεκατρείς μήνες πριν από τις εκλογές), το 49 % έδωσε μεγάλη σημασία στην ψηφοφορία στις εν λόγω εκλογές, ενώ το 17 % τις θεωρούσε χαμηλής σημασίας.

Η μεγάλη σημασία, η ευαισθητοποίηση και το ενδιαφέρον μεταφράζονται σε υψηλή τάση ψήφου. Τα δύο τρίτα (67 %) των πολιτών ισχυρίζονται ότι είναι πολύ πιθανό να ψηφίσουν στις ευρωεκλογές εάν διεξαχθούν την επόμενη εβδομάδα. Έτσι, εν ολίγοις, οι δείκτες που σχετίζονται με τις εκλογές βρίσκονται ήδη σε υψηλότερο επίπεδο από ό,τι ήταν πριν από πέντε χρόνια.

ΤΟ ΠΛΑΪΣΙΟ ΈΧΕΙ ΣΗΜΑΣΙΑ — ΤΙ ΣΚΕΦΤΟΝΤΑΙ ΟΙ ΠΟΛΙΤΕΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΥΡΩΠΗ

Οι εκλογές αποτελούν μέρος του συνολικού πολιτικού πλαισίου. Η γενική στάση των Ευρωπαίων απέναντι στην Ευρωπαϊκή Ένωση και το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο έχει αναπτυχθεί για μεγάλο χρονικό διάστημα. Πράγματι, οι θετικές απόψεις αυξήθηκαν σε μεγάλο βαθμό κατά την τελευταία δεκαετία και δεν άλλαξαν σημαντικά τους τελευταίους έξι μήνες. Η πλειοψηφία (45 %, -2 εκατοστιαίες μονάδες) δηλώνει ότι η ΕΕ δημιουργεί θετική εικόνα για αυτούς, ενώ το 17 % (+ 3 εκατοστιαίες μονάδες) έχει αρνητική εικόνα. Μία γνωμοδότηση είναι αξιοσημείωτα σταθερή σε υψηλό επίπεδο από το 2018 περίπου: μια σαφής πλειοψηφία (61 %, -1 εκατοστιαίες μονάδες) πιστεύει ότι η ένταξη της χώρας τους στην ΕΕ είναι καλό πράγμα, ενώ μόνο ένας στους δέκα (11 %, + 1 εκατοστιαία μονάδα) θεωρεί ότι είναι αρνητική. Λίγο περισσότερο από το ένα τέταρτο (27 %, καμία αλλαγή) πιστεύει ότι αυτό δεν είναι ούτε καλό ούτε κακό.

Όσον αφορά το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, πάνω από το ένα τρίτο των ερωτηθέντων (37 %, + 1 εκατοστιαία μονάδα) έχουν θετική εικόνα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, ενώ λιγότερο από ένα στους πέντε (19 %, + 2 εκατοστιαίες μονάδες) έχει αρνητική εικόνα. Η πλειονότητα των ερωτηθέντων (43 %, -2 εκατοστιαίες μονάδες) εκφράζουν ουδέτερη άποψη.

Όταν ερωτήθηκαν σχετικά με τα θέματα που θα ήθελαν να αντιμετωπίσουν ως προτεραιότητα από το ΕΚ, η καταπολέμηση της φτώχειας και

του κοινωνικού αποκλεισμού εξακολουθεί να βρίσκεται στην κορυφή της κατάταξης (38 %, + 1 εκατοστιαία μονάδα). Ακολουθούν η δημόσια υγεία (33 %, -1 εκατοστιαίες μονάδες), η δράση κατά της κλιματικής αλλαγής (31 %, καμία αλλαγή) και η στήριξη της οικονομίας και η δημιουργία νέων θέσεων εργασίας (31 %, καμία αλλαγή).

ΕΣΤΙΑΣΗ ΣΤΗ ΝΕΟΛΑΪΑ

Οι νέοι που απάντησαν (ηλικίας 15-24 ετών) παρουσιάζουν ιδιαίτερο ενδιαφέρον για το Ευρωβαρόμετρο, καθώς οι στάσεις και οι απόψεις τους προοιωνίζουν τις μελλοντικές τάσεις και εξελίξεις. Μερικά βασικά ευρήματα:

- Η κατάταξη των αξιών που θα πρέπει να υπερασπίζεται το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο κατά προτεραιότητα είναι παρόμοια με εκείνη που παρατηρείται μεταξύ όλων των ερωτηθέντων. Η δημοκρατία βρίσκεται στην κορυφή του καταλόγου αξιών και για τις δύο ομάδες (32 %· όλοι οι ερωτηθέντες: 37 %), αλλά για τους νέους η ελευθερία του λόγου και της σκέψης θεωρείται εξίσου σημαντική (32 %· όλοι οι ερωτηθέντες: 27 %).
- Οι προτεραιότητες που θα ήθελαν να αντιμετωπίσουν οι νέοι από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο διαφέρουν ελαφρώς από εκείνες του γενικού πληθυσμού. Ενώ η καταπολέμηση της φτώχειας και του κοινωνικού αποκλεισμού εξακολουθεί να κατατάσσεται στην κορυφή (40 %· όλοι οι ερωτηθέντες: 38 %), συνοδεύεται από δράση κατά της κλιματικής αλλαγής, η οποία είναι πολύ πιο πιθανό να αναφερθεί από τους νέους ηλικίας 15-24 ετών παρά από τον γενικό πληθυσμό (40 % έναντι 31 %).
- Το 42 % των ερωτηθέντων ηλικίας 15-24 ετών δηλώνουν ότι είναι υψίστης σημασίας για αυτούς να ψηφίσουν προσωπικά στις ευρωεκλογές — είναι ελαφρώς λιγότερο πιθανό να το πουν σε σύγκριση με τον μέσο όρο (48 %).
- Κάνοντας μια αλλαγή θέμα για τους νέους. Ζήτησε για λόγους να ψηφίσει, δεδομένου ότι πρόκειται για καθήκον του πολίτη (35 %· όλοι οι ερωτηθέντες: Το 38 % και η επιθυμία

υποστήριξης ενός πολιτικού κόμματος (35 % έναντι 36 %) είναι οι δύο πρώτοι λόγοι τόσο για τους νέους όσο και για τον μέσο όρο. Ωστόσο, η επιθυμία να αλλάξουν τα πράγματα (33 % έναντι 29 %) ακολουθεί στην τρίτη θέση για τους νέους ερωτηθέντες.

ΤΟ ΜΕΛΛΟΝ ΒΡΪΣΚΕΤΑΙ ΜΠΡΟΣΤΑ ΜΑΣ — ΜΙΑ ΠΡΩΤΗ ΜΥΡΩΔΙΑ ΤΗΣ ΑΝΟΙΞΗΣ

Το εαρινό Ευρωβαρόμετρο 2023 δείχνει ότι οι πολίτες έχουν διφορούμενη εικόνα όσον αφορά την κατάσταση της Ένωσης. Αξιολογούν την επίτευξη αποτελεσμάτων από την ΕΕ και το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο σε περιόδους κρίσεων με κριτικό μάτι, αλλά αναγνωρίζουν επίσης την επιτυχία. Έχουν αποκλίνουσες εικόνες της ΕΕ και του ΕΚ, αλλά έχουν υψηλό βαθμό πίστης στις δημοκρατικές διαδικασίες της Ευρώπης. Παρά την κρίση και τον χειμώνα της δυσφορίας που μόλις βίωσε, αυτές οι απόψεις — ως επί το πλείστον — δεν υπέστησαν μεγάλες αλλαγές τους τελευταίους έξι μήνες. Ωστόσο, υπάρχει μια αξιοσημείωτη εξαίρεση σε αυτό το μοτίβο. Όταν οι άνθρωποι ρωτήθηκαν ειδικά για τις μελλοντικές εξελίξεις, οι απαντήσεις τείνουν να είναι πολύ πιο φωτεινές από ό, τι πριν από μισό χρόνο:

Όσον αφορά το μέλλον της ΕΕ, σχεδόν τα δύο τρίτα (64 %) δηλώνουν αισιόδοξοι για το μέλλον της ΕΕ, ενώ μόνο το 32 % δηλώνουν απαισιόδοξοι. Το ποσοστό των αισιόδοξων αυξήθηκε κατά επτά ποσοστιαίες μονάδες από την προηγούμενη έρευνα το φθινόπωρο του 2022.

Όσον αφορά το βιοτικό τους επίπεδο, η συντριπτική πλειονότητα των ερωτηθέντων εξακολουθεί να αναμένει μείωση κατά το

επόμενο έτος (79 %), αλλά ο αριθμός αυτός είναι αισθητά μικρότερος από μισό χρόνο πριν — μειώθηκε κατά έξι ποσοστιαίες μονάδες. Οι πολίτες είναι επίσης πιθανότερο να δηλώνουν ότι δεν αναμένουν καμία αλλαγή στο βιοτικό τους επίπεδο (19 %, + 5 εκατοστιαίες μονάδες).

Όσον αφορά τη μελλοντική οικονομική ανάπτυξη, η πλειονότητα των ερωτηθέντων εξακολουθεί να αναμένει επιδείνωση το επόμενο έτος (52 %), αλλά ο αριθμός αυτός είναι σημαντικά χαμηλότερος από ό, τι πριν από μισό χρόνο — μειώθηκε κατά οκτώ ποσοστιαίες μονάδες.

Έτσι, παρά το δύσκολο πλαίσιο, οι τάσεις θα μπορούσαν κάλλιστα να υποδεικνύουν τα πρώτα σημάδια μιας αντιστροφής — μια συμπεριφορική ανάκαμψη που αργά αλλά σταθερά μετατρέπεται σε μια πιο θετική άποψη για τα επόμενα πράγματα.

Υπήρχε ένα ακόμη στοιχείο στο ερωτηματολόγιο που ήταν αξιοσημείωτο. Δεν πρόκειται για απόψεις ή συμπεριφορές, αλλά για συναισθήματα. Οι ερωτηθέντες παρουσιάστηκαν με δεκατέσσερα συναισθήματα — θετικά και αρνητικά — και ερωτήθηκαν ποιο από αυτά περιγράφει καλύτερα την τρέχουσα συναισθηματική τους κατάσταση. Φυσικά, οι επιλογές τους αντανakλούν την ασάφεια των καιρών, αλλά η κύρια απάντηση ήταν: ελπιδοφόρο (37 %).

Αυτή τη στιγμή, οι Ευρωπαίοι περνούν μια περίοδο δυσκολιών. Ωστόσο, η ελπίδα τους για το μέλλον είναι βέβαιο ότι θα τους βοηθήσει στις κοινές τους προσπάθειες να κάνουν την «περμακία» λέξη από το παρελθόν.

ΠΛΑΪΣΙΟ

Οι επιτόπιες εργασίες για την έρευνα του εαρινού Ευρωβαρόμετρου του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου για το 2023 πραγματοποιήθηκαν από την Kantar μεταξύ 2 και 26 Μαρτίου και στα 27 κράτη μέλη της ΕΕ. Για την ορθή ερμηνεία των αποτελεσμάτων της έρευνας, είναι σημαντικό να λαμβάνεται υπόψη το πολιτικό και κοινωνικό πλαίσιο κατά τη στιγμή της επιτόπιας εργασίας. Όλα τα εθνικά αποτελέσματα για τις ερωτήσεις που τίθενται στην παρούσα έρευνα — και σε συνέχεια επίσης του ευρωπαϊκού μέσου όρου αποτελεσμάτων — πρέπει να εξεταστούν υπό το πρίσμα της κατάστασης και της δημόσιας συζήτησης κατά τη στιγμή της επιτόπιας εργασίας.

Ο ΠΟΛΕΜΟΣ ΤΗΣ ΡΩΣΙΑΣ ΚΑΤΑ ΤΗΣ ΟΥΚΡΑΝΙΑΣ

Ένα χρόνο μετά την πλήρη εισβολή της Ρωσίας στην Ουκρανία, ο πόλεμος στο ευρωπαϊκό έδαφος εξακολούθησε να διαδραματίζει κεντρικό ρόλο στον δημόσιο διάλογο, ιδίως καθώς ο κόσμος γιόρτασε την πρώτη επέτειο της παράνομης επίθεσης στις 24 Φεβρουαρίου 2023. Λίγο πριν η σύγκρουση εισέλθει στο δεύτερο έτος της, η Γενική Συνέλευση του ΟΗΕ ψήφισε με μεγάλη πλειοψηφία υπέρ ενός ψηφίσματος που καλεί τη Ρωσία να αποχωρήσει από την Ουκρανία «άνευ όρων και αμέσως» και να καταλήξει σε μια «παγκόσμια, δίκαιη και διαρκή ειρήνη». 141 κράτη μέλη ψήφισαν υπέρ αυτού του ψηφίσματος και μόνο επτά κατά — Λευκορωσία, Λαϊκή Δημοκρατία της Κορέας, Ερυθραία, Μάλι, Νικαράγουα, Ρωσία και Συρία. Μεταξύ των 32 αποχών ήταν η Κίνα, η Ινδία και το Πακιστάν.¹

Από την έναρξη του πολέμου της Ρωσίας κατά της Ουκρανίας, η ΕΕ παρείχε ανθρωπιστική, πολιτική, οικονομική και στρατιωτική στήριξη στην Ουκρανία. Η ΕΕ συμφώνησε πολύ γρήγορα για μια σειρά κυρώσεων κατά της Ρωσίας ως απάντηση στην εισβολή και έκτοτε παραμένει αποφασιστική και ενωμένη στις ενέργειές της.² Στις 25 Φεβρουαρίου 2023, οι ηγέτες της ΕΕ συμφώνησαν σχετικά με τη δέκατη δέσμη κυρώσεων ως απάντηση στην εισβολή της Ρωσίας στην Ουκρανία, συμπεριλαμβανομένων απαγορεύσεων στις εξαγωγές κρίσιμης τεχνολογίας και βιομηχανικών αγαθών και επιβολής πρόσθετων κυρώσεων κατά προσώπων και οντοτήτων, συμπεριλαμβανομένων βασικών φορέων λήψης αποφάσεων, στρατιωτικών ηγετών, στρατιωτικών διοικητών της ομάδας Wagner και κατασκευαστών μη επανδρωμένων αεροσκαφών.³

Καθώς πολλές ουκρανικές πόλεις συνέχισαν να υπομένουν ρωσικές πυραυλικές επιθέσεις και με ιδιαίτερα έντονες μάχες για την πόλη Μπαχμούτ, η Ουκρανία τόνισε την επείγουσα ανάγκη να λάβει περισσότερα όπλα. Η προμήθεια όπλων και πυρομαχικών στην Ουκρανία αποτέλεσε σημαντικό θέμα σε πολλά κράτη μέλη της ΕΕ κατά τη διάρκεια της επιτόπιας εργασίας. Η ΕΕ εργάζεται για μεταφορές πυρομαχικών από υφιστάμενα εθνικά αποθέματα, κοινές ευρωπαϊκές προμήθειες για την κάλυψη στρατιωτικών αναγκών και σημαντική αύξηση της παραγωγικής ικανότητας για να βοηθήσει την Ουκρανία με παραδόσεις όπλων, καθώς και για την αποκατάσταση των ευρωπαϊκών αποθεμάτων.

Στις 13 Μαρτίου, η Ρωσία συμφώνησε να παρατείνει τη συμφωνία εξαγωγής σιτηρών από την Ουκρανία μέσω της Μαύρης Θάλασσας κατά 60 ημέρες μετά τις διαπραγματεύσεις με τον ΟΗΕ. Ταυτόχρονα, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή εξέταζε το ενδεχόμενο δημιουργίας αποθεματικού για την αντιμετώπιση κρίσεων για τρεις χώρες που γειτνιάζουν με την Ουκρανία: Η Πολωνία, η Βουλγαρία και η Ρουμανία υποφέρουν από την πίεση που ασκούσαν οι εισαγωγές σιτηρών από την Ουκρανία στις αγορές αυτών των χωρών.

1 <https://news.un.org/en/story/2023/02/1133847>

2 https://finance.ec.europa.eu/eu-and-world/sanctions-restrictive-measures/sanctions-adopted-following-russias-military-aggression-against-ukraine_en

3 <https://www.consilium.europa.eu/en/press/press-releases/2023/02/25/one-year-of-russia-s-full-scale-invasion-and-war-of-aggression-against-ukraine-eu-adopts-its-10th-package-of-economic-and-individual-sanctions/>

Στις 17 Μαρτίου, το Διεθνές Ποινικό Δικαστήριο (ΔΠΔ) εξέδωσε ένταλμα σύλληψης για τον Βλαντιμίρ Πούτιν για «παράνομη απέλαση» Ουκρανών παιδιών στη Ρωσία.⁴ Στις 20 Μαρτίου, ο Κινέζος πρόεδρος Σι Τζινπίνγκ έφτασε στη Μόσχα για μια τριήμερη κρατική επίσκεψη, όπου συναντήθηκε με τον Πρόεδρο Πούτιν, και έγινε ο πρώτος ξένος ηγέτης που συναντήθηκε με τον πρόεδρο Πούτιν από τότε που κατηγορήθηκε για εγκλήματα πολέμου από το ΔΠΔ.

Τον Μάρτιο του 2022, η ΕΕ είχε ενεργοποιήσει την οδηγία για την προσωρινή προστασία με την οποία βοηθούσε τα⁵ άτομα που προσπαθούσαν να ξεφύγουν από τον πόλεμο. Έκτοτε, οι Ουκρανοί πρόσφυγες δικαιούνται άδεια διαμονής, καθώς και πρόσβαση στην εκπαίδευση και στην αγορά εργασίας. Η ΕΕ φιλοξενεί σήμερα περίπου 4 εκατομμύρια Ουκρανούς που διέφυγαν από την εισβολή και βρήκαν καταφύγιο στα κράτη μέλη.

Στον απόηχο της ρωσικής επίθεσης, τόσο η Φινλανδία όσο και η Σουηδία, εγκατέλειψαν τις επί δεκαετίες πολιτικές τους για στρατιωτική μη ευθυγράμμιση και υπέβαλαν αίτηση ένταξης στο ΝΑΤΟ τον Μάιο του 2022. Ενώ η Φινλανδία πλησίασε τον στόχο της να εισέλθει γρήγορα στο διατλαντικό σύμφωνο άμυνας με το κοινοβούλιο της να εγκρίνει συντριπτικά την αναγκαία νομοθεσία κατά τη διάρκεια των επιτόπιων εργασιών, η Σουηδία συνέχισε να εμποδίζεται από την Τουρκία και την Ουγγαρία.

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟ ΠΛΑΪΣΙΟ

Η οικονομία της ΕΕ το 2022 απέφυγε στενά την ύφεση. Από το φθινόπωρο του 2022, η οικονομία της ΕΕ έχει σημειώσει αρκετές θετικές εξελίξεις. Χάρη στις συντονισμένες προσπάθειες και στο σχέδιο REPowerEU, η ΕΕ κατόρθωσε να καλύψει την αποθήκευση φυσικού αερίου σε ιστορικά υψηλά επίπεδα και να διαφοροποιήσει τις εισαγωγές ενέργειας, συμβάλλοντας στη μείωση της εξάρτησης από τα ρωσικά ορυκτά καύσιμα. Παρά την ενεργειακή διαταραχή και τον πρωτοφανή υψηλό πληθωρισμό, η επιβράδυνση το γ' τρίμηνο του 2022 αποδείχθηκε ηπιότερη από ό,τι είχε εκτιμηθεί προηγουμένως και το δ' τρίμηνο του 2022 η οικονομία της ΕΕ διαχειρίστηκε ευρεία στασιμότητα, αντί της συρρίκνωσης κατά 0,5 % που αναμενόταν το φθινόπωρο. Οι χειμερινές οικονομικές προβλέψεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για το 2023 ενισχύουν τις προοπτικές για την ανάπτυξη και μειώνουν ελαφρώς τις προβολές για τον πληθωρισμό. Η ανάπτυξη για το 2022 εκτιμάται τώρα σε 3,5 % τόσο στην ΕΕ όσο και στη ζώνη του ευρώ. Το ΑΕΠ στην ΕΕ προβλέπεται να αυξηθεί κατά 0,8 % το 2023 και 1,6 % το 2024.⁶

Σύμφωνα με στοιχεία που δημοσίευσε η Eurostat, η στατιστική υπηρεσία της ΕΕ, ο ετήσιος πληθωρισμός της Ευρωπαϊκής Ένωσης ήταν 8,3 % τον Μάρτιο του 2023, από 9,9 % τον Φεβρουάριο. Ένα χρόνο νωρίτερα, το ποσοστό ήταν 7,8 %. Ο ετήσιος ρυθμός πληθωρισμού στη ζώνη του ευρώ ήταν 6,9 % τον Μάρτιο του 2023, από 8,5 % τον Φεβρουάριο. Ένα χρόνο νωρίτερα, το ποσοστό ήταν 7,4 %. Τα χαμηλότερα ετήσια ποσοστά καταγράφηκαν στο Λουξεμβούργο (2,9 %), την Ισπανία (3,1 %) και τις Κάτω Χώρες (4,5 %). Τα υψηλότερα ετήσια ποσοστά καταγράφηκαν στην Ουγγαρία (25,6 %), τη Λετονία (17,2 %) και την Τσεχία (16,5 %).⁷

Αρκετοί μήνες πτώσης των ρυθμών πληθωρισμού επιβεβαιώνουν ότι ο πληθωρισμός έχει κορυφωθεί, ωστόσο παραμένει υψηλός και η υποτονικότητα της κατανάλωσης αναμένεται να συνεχιστεί βραχυπρόθεσμα, καθώς ο πληθωρισμός εξακολουθεί να υπερβαίνει την αύξηση των ονομαστικών μισθών. Η νομισματική σύσφιξη αναμένεται να συνεχιστεί, ασκώντας πίεση στις

4 <https://www.icc-cpi.int/news/situation-ukraine-icc-judges-issue-arrest-warrants-against-vladimir-vladimirovich-putin-and>

5 <https://www.schengenvisainfo.com/news/eu-countries-start-implementing-temporary-protection-directive-for-ukrainians/>

6 https://economy-finance.ec.europa.eu/economic-forecast-and-surveys/economic-forecasts/winter-2023-economic-forecast-eu-economy-set-avoid-recession-headwinds-persist_en

7 <https://ec.europa.eu/eurostat/documents/2995521/16324910/2-19042023-AP-EN.pdf/ff3d6b28-9c8f-41cd-714f-d1fd38af0b15>

επενδύσεις. Στις 17 Μαρτίου, η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα (ΕΚΤ) αποφάσισε μια ακόμη αύξηση των επιτοκίων κατά 0,50 %⁸ παρά τον πανικό που εξαπέλυσε στις χρηματοπιστωτικές αγορές η κρίση της Silicon Valley Bank μια εβδομάδα νωρίτερα.

Οι αγορές εργασίας συνέχισαν επίσης να σημειώνουν υψηλές επιδόσεις, καθώς το ποσοστό ανεργίας στην ΕΕ παρέμεινε στο ιστορικά χαμηλό του 6,0 % τον Φεβρουάριο του 2023.⁹

Στις κατευθυντήριες γραμμές για τη δημοσιονομική πολιτική για το 2024, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή κατήργησε τη γενική ρήτρα διαφυγής που απενεργοποιούσε το Σύμφωνο Σταθερότητας και Ανάπτυξης από την έναρξη της πανδημίας COVID-19, καλώντας τα κράτη μέλη να αρχίσουν τη σταδιακή κατάργηση των μαζικών επιδοτήσεων στον τομέα της ενέργειας, καθώς ανακοίνωσε ότι θα δρομολογήσει «Διαδικασίες υπερβολικού ελλείμματος» την άνοιξη του 2024. Οι συζητήσεις σχετικά με τον τρόπο μεταρρύθμισης του Συμφώνου Σταθερότητας και Ανάπτυξης βρίσκονται σε εξέλιξη.¹⁰

ΘΕΣΜΙΚΑ ΌΡΓΑΝΑ ΤΗΣ ΕΕ ΚΑΙ ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΟ ΠΛΑΪΣΙΟ ΣΕ ΕΠΊΠΕΔΟ ΕΕ

Στις 9 Δεκεμβρίου 2022, η βελγική ομοσπονδιακή αστυνομία συνέλαβε διάφορα άτομα με κατηγορίες για νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και διαφθορά, μεταξύ των οποίων ένας από τους αντιπροέδρους του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και πρώην βουλευτές του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου. Το σκάνδαλο έχει ονομαστεί «Qatargate» σε σχέση με τους ισχυρισμούς ότι εισπράχθηκαν μετρητά από τρίτες χώρες για να επηρεάσουν τους υπεύθυνους χάραξης πολιτικής της ΕΕ. Τον Ιανουάριο του 2023, ο Πρόεδρος του ΕΚ Metsola ξεκίνησε μια διαδικασία μεταρρύθμισης 14 σημείων, με στόχο την ενίσχυση των εργαλείων του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου σχετικά με τη διαφάνεια, τη δεοντολογία και τη συμπεριφορά για τη διατήρηση της εμπιστοσύνης του κοινού στο θεσμικό όργανο. Κατά τη διάρκεια των επιτόπιων εργασιών, η Επιτροπή ανακοίνωσε σχέδια για αυστηρότερους κανόνες σχετικά με τα ταξίδια επί πληρωμή από Ευρωπαίους αξιωματούχους, μετά τις αποκαλύψεις ότι το Κατάρ κατέβαλε ορισμένα από τα έξοδα ταξιδιού ενός γενικού διευθυντή, ενώ η Επιτροπή διαπραγματεύεται συμφωνία αεροπορικών μεταφορών με το Κατάρ.

Στις αρχές του έτους, η Σουηδία ανέλαβε την εκ περιτροπής προεδρία του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης, ανακοινώνοντας ως προτεραιότητά της την ασφάλεια, την ανταγωνιστικότητα, την πράσινη και ενεργειακή μετάβαση, τις δημοκρατικές αξίες και το κράτος δικαίου.¹¹

Λίγες μέρες πριν από την έναρξη των επιτόπιων εργασιών, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή απαγόρευσε στους αξιωματούχους να χρησιμοποιούν την εφαρμογή TikTok σε εταιρικές συσκευές λόγω φόβου για πιθανά ζητήματα ασφάλειας και προστασίας των δεδομένων. Στη συνέχεια, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης ανακοίνωσαν επίσης παρόμοιους περιορισμούς στο TikTok.

Η Παγκόσμια Ημέρα της Γυναίκας στις 8 Μαρτίου σηματοδοτήθηκε από πολλές εκδηλώσεις στα κράτη μέλη. Η ΕΕ έλαβε ιστορική απόφαση για τα δικαιώματα των γυναικών, επιβάλλοντας κυρώσεις σε εννέα άτομα και σε τρεις οργανώσεις που θεωρεί υπεύθυνες για τη σεξουαλική βία και τις μεγάλης κλίμακας παραβιάσεις των δικαιωμάτων των γυναικών. Οι κυρώσεις απαγορεύουν την είσοδο στην ΕΕ και την πρόσβαση σε περιουσιακά στοιχεία και την κυκλοφορία τους εντός της ΕΕ.¹²

8 <https://www.ecb.europa.eu/press/pr/date/2023/html/ecb.mp230316~aad5249f30.en.html>

9 <https://ec.europa.eu/eurostat/documents/2995521/16324762/3-31032023-BP-EN.pdf/4cb7a93a-bb55-923d-ec95-5fcb8073271c>

10 https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/ip_23_1410

11 <https://swedish-presidency.consilium.europa.eu/en/programme/priorities/>

Η Ευρωπαϊκή Ένωση συνέχισε επίσης να εργάζεται για την επίτευξη του πρωταρχικού στόχου της να καταστήσει το μπλοκ κλιματικά ουδέτερο έως το 2050. Η περίοδος επιτόπιας εργασίας χαρακτηρίστηκε από την αυξανόμενη αντίθεση στην απαγόρευση των κινητήρων καύσης στην Ευρώπη. Τον Οκτώβριο του 2022, οι διαπραγματευτές του Συμβουλίου της ΕΕ και του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου κατέληξαν σε κατ' αρχήν συμφωνία επί του κανονισμού σχετικά με την υποχρεωτική εφαρμογή του ποσοστού μηδενικών εκπομπών των καινούργιων αυτοκινήτων και ημιφορτηγών από το 2035. Ωστόσο, στις αρχές Μαρτίου, σε μια στροφή της τελευταίας στιγμής, αρκετά κράτη μέλη, συμπεριλαμβανομένης της Γερμανίας, απέσυραν την υποστήριξή τους για την απαγόρευση, απαιτώντας εξαίρεση για τα αυτοκίνητα που χρησιμοποιούν ηλεκτρονικά καύσιμα.

Επίσης, στο πλαίσιο της νομοθεσίας για το κλίμα, η Γαλλία και αρκετά άλλα κράτη μέλη της ΕΕ πίεζαν να συμπεριληφθεί η πυρηνική ενέργεια στο πλαίσιο της πολιτικής της ΕΕ για τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας. Τέλος, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο ψήφισε στις 14 Μαρτίου ένα κείμενο που αποσκοπεί στη σημαντική μείωση του αποτυπώματος άνθρακα των κτιρίων έως το 2030. Για πρώτη φορά σε ευρωπαϊκό επίπεδο, το παρόν κείμενο εξετάζει το απόθεμα των υφιστάμενων κατοικιών και κτιρίων, με χρονοδιάγραμμα για την υποχρεωτική ανακαίνιση. Τα νέα κτίρια αναμένεται να είναι μηδενικών εκπομπών από το 2028.¹³

ΆΛΛΕΣ ΣΗΜΑΝΤΙΚΕΣ ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ ΣΕ ΕΘΝΙΚΟ ΚΑΙ ΔΙΕΘΝΕΣ ΕΠΙΠΕΔΟ

Στις 27 Φεβρουαρίου, λίγο πριν από την επιτόπια έρευνα, η ΕΕ και το Ηνωμένο Βασίλειο συμφώνησαν σε νέους εμπορικούς κανόνες για τη Βόρεια Ιρλανδία. Η συμφωνία, που ονομάζεται «Πλαίσιο Windsor», ακολούθησε μήνες συνομιλιών με στόχο τη χαλάρωση του εμπορίου μετά το Brexit μεταξύ της Βόρειας Ιρλανδίας και του υπόλοιπου Ηνωμένου Βασιλείου.

Στις 28 Φεβρουαρίου, σημειώθηκε μετωπική σύγκρουση μεταξύ δύο τρένων νότια της κοιλάδας των Τεμπ στην Ελλάδα και σκότωσε τουλάχιστον 58 άτομα, μεταξύ των οποίων πολλοί μαθητές. Αυτή η τραγωδία έχει κλονίσει την Ελλάδα και έχει εξαπολύσει ένα εθνικό ξέσπασμα θλίψης και οργής που στρέφεται κυρίως εναντίον της κυβέρνησης και των αξιωματούχων της χώρας. Ενώ η άμεση αιτία αυτής της καταστροφής μπορεί να ήταν ανθρωπινό λάθος, το σιδηροδρομικό δίκτυο έχει υποφέρει από χρόνια ελλειπών επενδύσεων και παραμέλησης.

Από τις 7 Μαρτίου, οι Γεωργιανοί διαδηλωτές βγήκαν στους δρόμους ενάντια σε έναν νόμο που θα είχε κηρύξει τα μέσα ενημέρωσης και τις μη κυβερνητικές οργανώσεις που λαμβάνουν περισσότερο από το 20 % της χρηματοδότησής τους από το εξωτερικό ως «πράκτορες ξένης επιρροής». Οι διαδηλωτές φοβούνταν ότι ο νόμος θα αναπαράγει παρόμοια ρωσική νομοθεσία που έχει χρησιμοποιηθεί για τον περιορισμό της κοινωνίας των πολιτών και για την καταπίεση των αντιπάλων της κυβέρνησης, σηματοδοτώντας μια αυταρχική αλλαγή. Οι διαδηλώσεις ανάγκασαν την κυβέρνηση της Γεωργίας να αποσύρει το νομοσχέδιο.

Οι ακτές της Μεσογείου ήταν το σκηνικό αρκετών ναυαγίων που μετέφεραν μετανάστες και προκάλεσαν ανθρώπινες απώλειες. Τουλάχιστον 62 άνθρωποι έχασαν τη ζωή τους, συμπεριλαμβανομένων 12 παιδιών, όταν ένα ξύλινο ιστιοφόρο από την Τουρκία που μετέφερε μετανάστες από το Αφγανιστάν, το Ιράν και αρκετές άλλες χώρες στην Ευρώπη συνετρίβη στις 26 Φεβρουαρίου στις ακτές της Καλαβρίας. Περίπου 30 μετανάστες αγνοούνται και πιθανολογούνται ότι πνίγηκαν μετά την ανατροπή ενός υπερπλήθους σκάφους κατά τη διάρκεια μιας απόπειρας διάσωσης από ένα φορτηγό πλοίο στα ανοικτά των ακτών της Λιβύης στις 12 Μαρτίου.

Στις 20 Μαρτίου, ο Γάλλος πρόεδρος Μακρόν επέζησε από μια ψηφοφορία μη εμπιστοσύνης στο κοινοβούλιο, αφού είχε προωθήσει μια βαθιά αντιδημοφιλή και αμφισβητούμενη μεταρρύθμιση του συνταξιοδοτικού συστήματος χωρίς ψηφοφορία στο κοινοβούλιο, επικαλούμενος ένα αμφιλεγόμενο

12 https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/ip_23_1487

13 <https://www.europarl.europa.eu/news/en/press-room/20230310IPR77228/meps-back-plans-for-a-climate-neutral-building-sector-by-2050>

συνταγματικό εργαλείο — άρθρο 49.3. Αυτό οδήγησε σε περαιτέρω αγανάκτηση και απεργιακές ενέργειες, καθώς και σε ολοένα και πιο βίαιες διαμαρτυρίες σε όλη τη χώρα.

ΕΚΛΟΓΕΣ

Στις 12 Φεβρουαρίου, πριν από την έναρξη της επιτόπιας εργασίας, ο Νίκος Χριστοδουλίδης — ανεξάρτητος κεντρώος υποψήφιος υποστηριζόμενος από σοσιαλδημοκράτες και φιλελεύθερα κόμματα — κέρδισε τις προεδρικές εκλογές στην Κύπρο με το 51,9 % των ψήφων. Η προσέλευση ήταν στο 72,45 %.¹⁴ Ένα από τα θέματα της εκστρατείας του ήταν η επανέναρξη των διαπραγματεύσεων για την επανένωση του νησιού. Ως εκ τούτου, ο Χριστοδουλίδης απευθύνθηκε στους Ευρωπαίους εταίρους για να δώσει νέα ώθηση στη διαδικασία διευθέτησης, συνάντηση με την Πρόεδρο του ΕΚ Roberta Metsola, την Πρόεδρο της Ευρωπαϊκής Επιτροπής Ursula von der Leyen και τον Πρόεδρο του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου Charles Michel τον Μάρτιο του 2023.

Η Εσθονία εξέλεξε νέο εθνικό κοινοβούλιο στις 5 Μαρτίου, επιβεβαιώνοντας την Kaja Kallas, γνωστή για την ακλόνητη υποστήριξή της προς την Ουκρανία, ως Πρωθυπουργός. Το κόμμα της, το Φιλελεύθερο Μεταρρυθμιστικό Κόμμα, το οποίο συνεδριάζει με την Ομάδα Renew Europe στο Ευρωκοινοβούλιο, κέρδισε 31,2 % (+ 2,3), το καλύτερο αποτέλεσμα στην ιστορία του κόμματος, και η Κάλας έλαβε τον μεγαλύτερο αριθμό ψήφων προτίμησης από οποιονδήποτε πολιτικό στις εθνικές βουλευτικές εκλογές. Το δεξιό κόμμα EKRE, το οποίο συνεδριάζει με την Ομάδα ID στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, ήρθε στη δεύτερη θέση, αλλά μειώθηκε από 17,8 % το 2019 σε μόλις 16,1 % των ψήφων. Αγωνίστηκε ενάντια στη σθεναρή φιλο-Ουκρανική στάση της Εσθονίας και στόχευσε τον Κάλας για την άνοδο του πληθωρισμού στη χώρα. Περισσότερες από τις μισές ψηφοφορίες πραγματοποιήθηκαν ηλεκτρονικά, γεγονός που πιθανώς βοήθησε στην επίτευξη ρεκόρ συμμετοχής 63 %.¹⁵

Στις 15 Μαρτίου, διεξήχθησαν περιφερειακές εκλογές στις Κάτω Χώρες και οδήγησαν σε ιστορική επιτυχία του αγροτικού κόμματος BoerBurgerBeweging (BBB),¹⁶ ενός σχετικά νεαρού κόμματος που ιδρύθηκε το 2019 και το οποίο αρχικά είχε κερδίσει έδαφος με συσπειρώσεις ενάντια στους νόμους για τη μείωση του αζώτου. Τα εκλογικά αποτελέσματα σήμαιναν μια οπισθοδρόμηση για τον εν ενεργεία πρωθυπουργό Μαρκ Ρούτε, καθώς οι εκπρόσωποι των ολλανδικών επαρχιών πρόκειται να εκλέξουν μέλη της Γερουσίας. Η Γερουσία δεν μπορεί να τροποποιήσει τη νομοθεσία, αλλά έχει την εξουσία να εγκρίνει ή να απορρίψει νόμους. Ενώ η κυβέρνηση του Πρωθυπουργού Ρούτε είχε μόνο μια μειοψηφία στη Γερουσία πριν, αυτή η μειοψηφία μειώθηκε περαιτέρω.

Τόσο η Φινλανδία όσο και η Βουλγαρία επρόκειτο να διεξαγάγουν βουλευτικές εκλογές στις 2 Απριλίου και οι προεκλογικές εκστρατείες ήταν σε πλήρη εξέλιξη κατά τη διάρκεια των επιτόπιων εργασιών. Για τους Βούλγαρους ήταν η πέμπτη φορά μέσα σε δύο χρόνια που κλήθηκαν να ψηφίσουν στις βουλευτικές εκλογές, καθώς η χώρα βυθίζεται βαθύτερα σε πολιτική κρίση και αστάθεια.

14 https://live.elections.moi.gov.cy/English/PRESIDENTIAL__EPANALIPTIKI_EKLOGI_ELECTIONS_2023/Islandwide

15 <https://www.valimised.ee/en>

16 <https://www.kiesraad.nl/verkiezingen/provinciale-staten/uitslagen/uitslagen-per-gemeente>

ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ

Η μεθοδολογία που χρησιμοποιήθηκε στο παρόν Ευρωβαρόμετρο της άνοιξης του 2023, η οποία πραγματοποιήθηκε στο κύμα 99.1, είναι αυτή των ερευνών του Ευρωβαρόμετρου που διενεργήθηκαν για τη Γενική Διεύθυνση Επικοινωνίας του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου (Μονάδα Παρακολούθησης της Δημόσιας Γνώμης). Η έρευνα πραγματοποιήθηκε από την Kantar Public από τις 2 έως τις 26 Μαρτίου 2023 και στα 27 κράτη μέλη της ΕΕ. Συνολικά πραγματοποιήθηκαν 26376 συνεντεύξεις. Τα αποτελέσματα της ΕΕ σταθμίστηκαν ανάλογα με το μέγεθος του πληθυσμού σε κάθε χώρα.

Οι έρευνες του Ευρωβαρόμετρου διεξάγονται διά ζώσης στα σπίτια των ανθρώπων ή στο κατώφλι τους, στην εθνική γλώσσα. Σε όλες τις χώρες χρησιμοποιήθηκε το CAPI (Computer Assisted Personal Interviewing).

Στη Δανία, την Τσεχία, τη Μάλτα και τη Φινλανδία ορισμένες συνεντεύξεις πραγματοποιήθηκαν μέσω της τεχνικής συνεντεύξεων με τη βοήθεια υπολογιστή (CAVI). Ο ερευνητής διαχειρίζεται εξ αποστάσεως το ερωτηματολόγιο στον απαντώντα μέσω βιντεοδιάσκεψης, όπου και τα δύο μέρη μπορούν να δουν το ένα το άλλο: οι συνθήκες των συνεντεύξεων είναι πολύ παρόμοιες με αυτές των συνεντεύξεων πρόσωπο με πρόσωπο.

Σύμφωνα με τον γενικό κανονισμό της ΕΕ για την προστασία δεδομένων (ΓΚΠΔ), οι ερωτηθέντες ερωτήθηκαν εάν θα συμφωνούσαν να τεθούν ερωτήσεις για θέματα που θα μπορούσαν να θεωρηθούν «ευαίσθητα».

Ο αναγνώστης θα πρέπει να γνωρίζει ότι στην παρούσα έκθεση, η εξέλιξη ενός συγκεκριμένου δείκτη θεωρείται συνολικά σταθερή όταν κυμαίνεται κατά ± 2 ποσοστιαίες μονάδες ή λιγότερο. Για περισσότερες πληροφορίες, ανατρέξτε στον πίνακα που αναφέρεται στη σελίδα XX για το περιθώριο σφάλματος ανάλογα με τον αριθμό των συνεντεύξεων.

Σημείωση: Στην παρούσα έκθεση, οι χώρες της ΕΕ αναφέρονται με την επίσημη σύντμηση τους.

Οι συντομογραφίες που χρησιμοποιούνται στην παρούσα έκθεση αντιστοιχούν σε:

Βέλγιο	B)	Γαλλία	ΓΑ	Κάτω Χώρες	KX
Βουλγαρία	BG	Κροατία	ΥΕ	Αυστρία	ΣΤ
Τσεχία	ΤΣ	Ιταλία	ΙΤ	Πολωνία	ΠΛ
Δανία	DK	Κυπριακή Δημοκρατία	CY*	Πορτογαλία	ΠΡ
Γερμανία	DE	Λετονία	LV	Ρουμανία	ΡΜ
Εσθονία	ΕΕ	Λιθουανία	LT	Σλοβενία	ΣΝ
Ιρλανδία	ΙΡ	Λουξεμβούργο	ΛΟΥ	Σλοβακία	ΣΚ
Ελλάδα	ΕΛ	Ουγγαρία	ΗΥ	Φινλανδία	ΦΙ
Ισπανία	ΙΣ	Μάλτα	ΜΤ	Σουηδία	ΣΔ

Ευρωπαϊκή Ένωση — σταθμισμένος μέσος όρος για τα 27 κράτη μέλη

ΕΕ ΤΩΝ 27

BE, FR, IT, LU, DE, AT, ES, PT, ΔΗΛΑΔ'Η, NL, FI, EL, EE, SI, CY, MT, SK, LV, LT

ζώνη του ευρώ

BG, CZ, DK, HR, HU, PL, RO, SE

εκτός ζώνης ευρώ

*Η Κύπρος στο σύνολό της είναι ένα από τα 27 κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Ωστόσο, το «κοινοτικό κεκτημένο» έχει ανασταλεί στο τμήμα της χώρας που δεν ελέγχεται από την κυβέρνηση της Κυπριακής Δημοκρατίας. Για πρακτικούς λόγους, μόνο οι συνεντεύξεις που

πραγματοποιούνται στο τμήμα της χώρας που ελέγχεται από την κυβέρνηση της Κυπριακής Δημοκρατίας περιλαμβάνονται στην κατηγορία «CY» και στον μέσο όρο της ΕΕ των 27.

1. Η ΖΩΗ ΣΤΗΝ ΕΕ: Η ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ ΚΑΙ ΤΟ ΒΙΟΤΙΚΟ ΕΠΙΠΕΔΟ

Ποια είναι η στάση των Ευρωπαίων απέναντι στην κατάσταση της δημοκρατίας στην Ευρωπαϊκή Ένωση, στις μεταβολές του βιοτικού τους επιπέδου στο πλαίσιο της αύξησης των επιπέδων πληθωρισμού και στις προσδοκίες τους όσον αφορά την οικονομική κατάσταση και τις συνθήκες διαβίωσής τους; Η έρευνα δείχνει μια εικόνα της συνεχιζόμενης προσήλωσης στις δημοκρατικές αξίες και της συνολικής ικανοποίησης από τη δημοκρατία της ΕΕ εν μέσω συνεχιζόμενων προσωπικών και οικονομικών δυσκολιών. Επιπλέον, η επιδείνωση των αντιλήψεων για τις προσωπικές οικονομικές προοπτικές των πολιτών και των προσδοκιών για τις μελλοντικές συνθήκες διαβίωσής τους, όπως παρατηρήθηκε στην έρευνα του Κοινοβουλίου το φθινόπωρο του 2022, φαίνεται να έχει σταματήσει.

Αυτή η μικτή εικόνα είναι ίσως η καλύτερη επιτομή από το γεγονός ότι οι Ευρωπαίοι τείνουν να περιγράφουν τη συναισθηματική τους κατάσταση ως ελπιδοφόρα, σίγουρη και ήρεμη, αλλά και αβέβαιη και ανήσυχη. Όσον αφορά τη στάση απέναντι στη δημοκρατία, οι πολίτες λατρεύουν τη δημοκρατία ως την αξία που πρέπει να υπερασπιστεί το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο κατά προτεραιότητα. Εξακολουθούν επίσης να είναι ικανοποιημένοι τόσο με τον τρόπο με τον οποίο λειτουργεί η δημοκρατία στην ΕΕ και στη χώρα τους, όσο και με διάφορες ειδικές πτυχές της δημοκρατίας της ΕΕ. Ωστόσο, οι Ευρωπαίοι είναι λιγότερο ικανοποιημένοι με τα μέτρα που έλαβαν η ΕΕ και οι εθνικές κυβερνήσεις τους για την αντιμετώπιση της κρίσης κόστους ζωής. Αυτό δεν αποτελεί έκπληξη, δεδομένου ότι οι περισσότεροι από αυτούς έχουν βιώσει ή αναμένουν να βιώσουν μείωση του βιοτικού τους επιπέδου και ότι μεγάλο ποσοστό των πολιτών δυσκολεύονται να πληρώσουν τους λογαριασμούς τους τουλάχιστον κατά καιρούς. Παρά τον αντίκτυπο του πολέμου στην Ουκρανία στη ζωή των πολιτών, εξακολουθεί να υπάρχει ευρεία έγκριση της στήριξης της ΕΕ προς την Ουκρανία. Τέλος, σε ένα πλαίσιο επιβράδυνσης του ρυθμού πληθωρισμού μεταξύ του τέλους του 2022 και της αρχής του 2023, η¹⁷ επιδείνωση των προσδοκιών των Ευρωπαίων σχετικά με τις συνθήκες διαβίωσής τους και την εθνική οικονομία που καταγράφηκε τον Οκτώβριο-Νοέμβριο του 2022 έδωσε τη θέση της σε σταθεροποίηση αυτών των δεικτών.

Αξίες που το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο πρέπει να υπερασπίζεται κατά προτεραιότητα

Η δημοκρατία βρίσκεται στην κορυφή του καταλόγου αξιών που πρέπει να υπερασπιστεί το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο κατά προτεραιότητα. Όπως και σε προηγούμενες έρευνες, η δημοκρατία είναι η πιο συχνά αναφερόμενη αξία από τους πολίτες (37 %, + 1 εκατοστιαία μονάδα από τον Οκτώβριο έως τον Νοέμβριο του 2022), ακολουθούμενη από την προστασία των ανθρωπίνων δικαιωμάτων στην ΕΕ και παγκοσμίως (28 %, -1 εκατοστιαία μονάδα) και την ελευθερία του λόγου και της σκέψης (27 %, -1 εκατοστιαία μονάδα). Περισσότεροι από το ένα πέμπτο των ερωτηθέντων πιστεύουν ότι το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο θα πρέπει να δώσει προτεραιότητα στο κράτος δικαίου (24 %, καμία αλλαγή), την ισότητα μεταξύ γυναικών και ανδρών (21 %, καμία αλλαγή) και την αλληλεγγύη μεταξύ των κρατών μελών της ΕΕ και μεταξύ των περιφερειών της (21 %, -2 εκατοστιαίες μονάδες). Όλες οι άλλες τιμές αναφέρονται από λιγότερους από έναν στους πέντε ερωτηθέντες.

Τα αποτελέσματα παρέμειναν σε γενικές γραμμές σταθερά μετά την τελευταία ερώτηση που τέθηκε την περίοδο Οκτωβρίου-Νοεμβρίου 2022.

17 <https://ec.europa.eu/eurostat/web/products-euro-indicators/w/2-17032023-ap#:~:text=The%20euro%20area%20annual%20inflation,down%20from%2010.0%25%20in%20January>

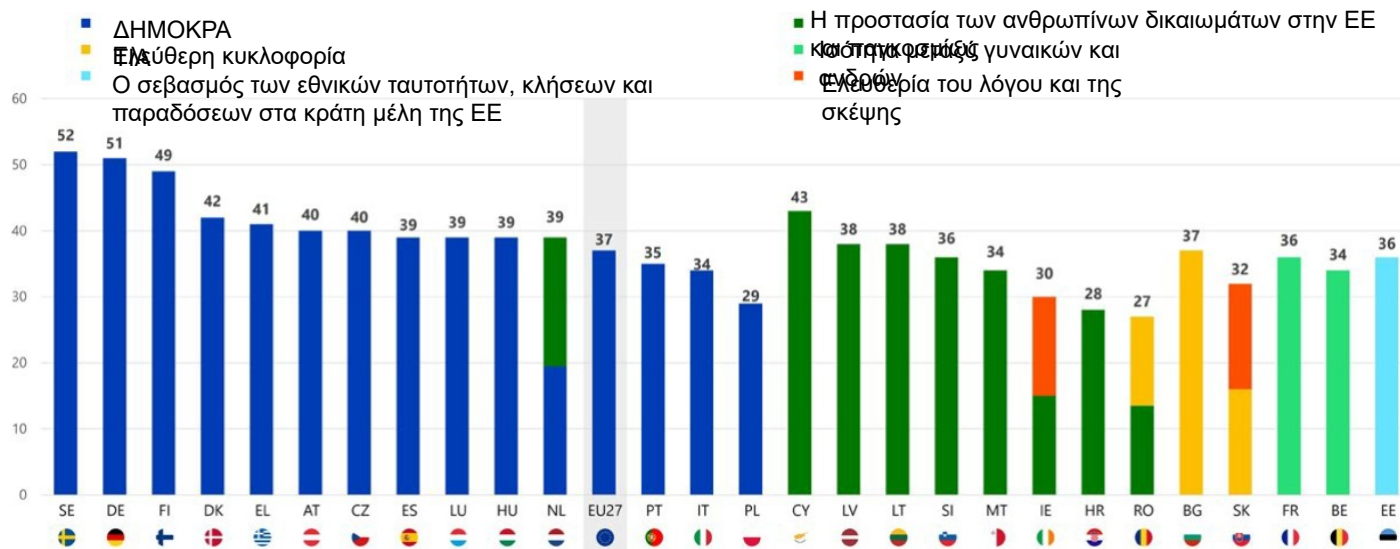
QA6ab Κατά τη γνώμη σας, ποια από τις ακόλουθες αξίες πρέπει να υπερασπιστεί το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο κατά προτεραιότητα; Πρώτα απ' όλα; Και μετά; (%)

Σε 14 χώρες, η δημοκρατία είναι η πλέον αναφερόμενη (ή κοινή) αξία που πρέπει να υπερασπιστεί το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο κατά προτεραιότητα. Η προστασία των ανθρωπίνων δικαιωμάτων αποτελεί ύψιστη προτεραιότητα (ή κοινή κορυφαία προτεραιότητα) για τους ερωτηθέντες σε εννέα χώρες.

Η ισότητα μεταξύ γυναικών και ανδρών είναι η πιο συχνά αναφερόμενη αξία στο Βέλγιο και τη Γαλλία. Η ελεύθερη κυκλοφορία βρίσκεται στην κορυφή του καταλόγου προτεραιοτήτων στη Βουλγαρία και κατατάσσεται στην υψηλότερη θέση στη Σλοβακία και τη Ρουμανία, ενώ η ελευθερία του λόγου και της σκέψης είναι η κοινή αξία που αναφέρεται περισσότερο στην Ιρλανδία και τη Σλοβακία. Η Εσθονία είναι η μόνη χώρα στην οποία ο σεβασμός των εθνικών ταυτοτήτων, πολιτισμών και παραδόσεων στα κράτη μέλη της ΕΕ θεωρείται κορυφαία προτεραιότητα από τους ερωτηθέντες.

QA6ab Κατά τη γνώμη σας, ποια από τις ακόλουθες αξίες πρέπει να υπερασπιστεί το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο κατά προτεραιότητα; Πρώτα απ' όλα; Και μετά; (Μέγιστο 4 ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ) (%) — Η πιο αναφερόμενη απάντηση ανά χώρα

Η δημοκρατία συγκαταλέγεται μεταξύ των τριών πιο συχνά αναφερόμενων αξιών σε 21 χώρες, με ποσοστά που κυμαίνονται από 52 % στη Σουηδία, 51 % στη Γερμανία και 49 % στη Φινλανδία, έως 24 % στην Κροατία, τη Σλοβενία και τη Ρουμανία.

Ομοίως, η προστασία των ανθρωπίνων δικαιωμάτων στην ΕΕ και παγκοσμίως κατατάσσεται στις τρεις πρώτες αξίες σε 20 χώρες. Αυτό αναφέρεται συχνότερα από τους ερωτηθέντες στη Σουηδία (46 %), την Κύπρο (43 %) και τις Κάτω Χώρες (39 %). Αντίθετα, το 22 % στην Ιταλία και την Πολωνία θεωρούν ότι αυτό πρέπει να αποτελέσει προτεραιότητα.

Η ελευθερία του λόγου και της σκέψης είναι μεταξύ των τριών πρώτων αξιών που πρέπει να υπερασπιστούμε σε 16 χώρες. Πάνω από το ένα τρίτο το αναφέρουν αυτό στη Λετονία, τις Κάτω Χώρες και τη Σουηδία (34 %), ενώ λιγότερο από το ένα πέμπτο το πράττουν στην Πορτογαλία (14 %) και στην Ουγγαρία (19 %).

Το κράτος δικαίου κατατάσσεται μεταξύ των τριών πρώτων σε δέκα χώρες. Η τιμή αυτή αναφέρεται ευρύτερα στη Φινλανδία (38 %), ακολουθούμενη από τη Βουλγαρία, τη Γερμανία και την Ελλάδα (34 %), ενώ είναι λιγότερο πιθανό να αναφερθεί στην Πορτογαλία (12 %), τη Γαλλία και τη Λιθουανία (και οι δύο 14 %).

Η ισότητα μεταξύ γυναικών και ανδρών θεωρείται ως η κορυφαία τιμή στη Γαλλία (36 %) και στο Βέλγιο (34 %) και είναι η δεύτερη υψηλότερη τιμή στο Λουξεμβούργο (30 %). Στο αντίθετο άκρο της κλίμακας, αυτό αναφέρεται κατά 9 % στην Εσθονία και κατά 11 % στην Ελλάδα και τη Λιθουανία.

Σε έξι χώρες, η αλληλεγγύη μεταξύ των κρατών μελών της ΕΕ και μεταξύ των περιφερειών της κατατάσσεται μεταξύ των τριών πρώτων αξιών. Τα ποσοστά κυμαίνονται από 38 % στην Ελλάδα και 32 % στην Πορτογαλία και 28 % στη Βουλγαρία, 11 % στην Ιρλανδία, 12 % στη Δανία και 14 % στην Αυστρία.

QA6ab Κατά τη γνώμη σας, ποια από τις ακόλουθες αξίες πρέπει να υπερασπιστεί το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο κατά προτεραιότητα; Πρώτα απ' όλα; Και μετά; (%)

	EU27	BE	BG	CZ	DK	DE	EE	IE	EL	ES	FR	HR	IT	CY	LV	LT	LU	HU	MT	NL	AT	PL	PT	RO	SI	SK	FI	SE
																												
ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ	37	30	25	40	42	51	26	28	41	39	32	24	34	33	29	30	39	39	33	39	40	29	35	24	24	25	49	52
Η προστασία των ανθρωπίνων δικαιωμάτων στην ΕΕ και	28	25	23	30	35	31	29	30	29	29	25	28	22	43	38	38	23	34	34	39	23	22	31	27	36	30	33	46
Ελευθερία του λόγου και της έκφρασης	27	31	21	30	29	28	32	30	26	22	33	25	28	23	34	29	29	19	21	34	31	20	14	23	25	32	27	34
Το κράτος δικαίου	24	15	34	22	23	34	19	19	34	27	14	21	17	29	23	14	20	25	27	25	26	26	12	23	28	23	38	21
Ισότητα μεταξύ γυναικών και ανδρών	21	34	12	12	19	18	9	27	11	27	36	13	18	25	13	11	30	13	18	21	29	15	23	14	17	13	18	22
Αλληλεγγύη μεταξύ των κρατών μελών της ΕΕ και μεταξύ των	21	21	28	24	12	19	16	11	38	17	15	25	26	25	19	23	18	21	15	24	14	22	32	26	20	21	16	15
Ανθρώπινη αξιοπρέπεια, συμπεριλαμβανομένης της απαγόρευσης της	19	19	13	14	24	19	12	15	18	18	22	22	18	14	11	16	15	14	18	19	18	23	12	15	15	21	29	
θανατικής ποινής, των βασανιστηρίων ή της δουλείας																												
Ο σεβασμός των εθνικών ταυτοτήτων, πολιτισμών και παραδόσεων	17	14	30	28	17	13	36	16	29	8	15	21	20	24	21	21	9	23	17	20	19	19	17	23	17	19	15	9
στα κράτη μέλη της ΕΕ																												
Ανοχή και σεβασμός της διαφορετικότητας στην κοινωνία	16	19	13	9	17	16	16	15	11	15	20	17	16	9	9	17	11	19	15	19	15	17	14	11	23	12	15	15
Ελεύθερη κυκλοφορία	15	10	37	22	18	9	29	28	7	14	9	23	20	9	18	19	14	19	13	10	13	22	8	27	16	32	16	10
Η καταπολέμηση των διακρίσεων και η προστασία των	14	19	7	7	11	10	11	15	14	18	15	13	17	11	11	13	17	19	22	15	16	14	22	14	9	11	13	10
μειονοτήτων																												
Αλληλεγγύη μεταξύ της ΕΕ και των φτωχών χωρών του κόσμου	14	14	11	9	12	12	7	11	21	14	11	21	17	20	16	14	15	12	22	9	12	14	21	20	15	11	5	10
Ελευθερία θρησκείας και πεποιθήσεων	8	9	9	3	7	5	14	14	6	4	10	11	8	8	5	5	6	8	9	7	8	11	5	16	6	16	8	4
Δικαίωμα αίτησης ασύλου από διώξεις	7	7	6	3	8	5	3	11	3	7	5	4	9	5	7	7	7	8	6	6	10	9	6	8	3	3	3	9
Άλλα (Spontaneous)	1	1	0	1	1	1	1	0	0	1	2	0	1	1	1	1	1	0	1	0	2	0	1	1	1	0	0	1
Καμία (Spontaneous)	1	0	0	2	1	1	1	0	1	1	2	0	1	0	1	4	1	0	2	0	1	0	0	0	2	1	0	1
Δεν ξέρω	1	0	2	2	2	1	1	1	0	1	2	0	1	0	2	1	1	1	2	0	2	1	3	1	1	1	0	0
Απόρριψη (Spontaneous)	0	0	0	1	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

1ο Τα πιο συχνά αναφερόμενα αντικείμενα

2ο Τα πιο συχνά αναφερόμενα στοιχεία

3ο Τα πιο συχνά αναφερόμενα στοιχεία

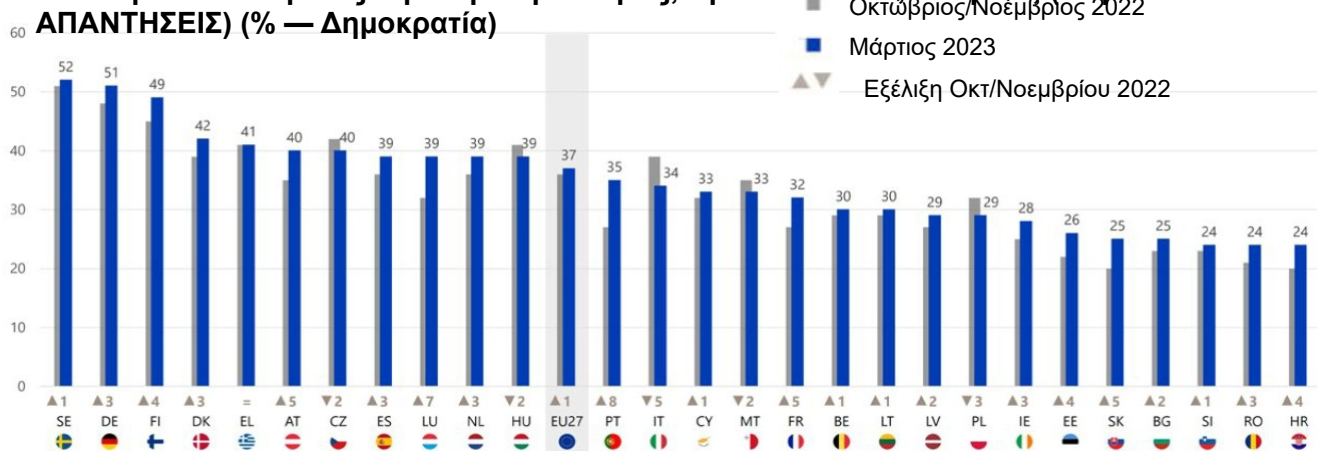
Μάρτιος
2023

Το ποσοστό που θεωρεί την ελεύθερη κυκλοφορία ως αξία που πρέπει να υπερασπίζεται το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο κατά προτεραιότητα είναι ιδιαίτερα υψηλό στη Βουλγαρία (37 %), ενώ ο σεβασμός των εθνικών ταυτοτήτων, πολιτισμών και παραδόσεων στα κράτη μέλη της ΕΕ είναι πιθανότερο να αναφέρεται στην Εσθονία (36 %) απ' ό,τι σε άλλες χώρες.

Από τον Οκτώβριο έως τον Νοέμβριο του 2022, η δημοκρατία έχει καταστεί πιο σημαντική ως αξία για τους ερωτηθέντες σε 14 χώρες, και κυρίως στην Πορτογαλία (35 %, + 8 εκατοστιαίες μονάδες), στο Λουξεμβούργο (39 %, + 7 εκατοστιαίες μονάδες), στην Αυστρία (40 %, + 5 εκατοστιαίες μονάδες), στη Γαλλία (32 %, + 5 εκατοστιαίες μονάδες) και στη Σλοβακία (25 %, + 5 εκατοστιαίες μονάδες). Αντίθετα, τα μειούμενα ποσοστά των ερωτηθέντων αναφέρουν τη δημοκρατία στην Ιταλία (34 %, -5 εκατοστιαίες μονάδες) και την Πολωνία (29 %, -3 εκατοστιαίες μονάδες). Ο αριθμός αυτός παρέμεινε αμετάβλητος ή σταθερός σε 17 χώρες.

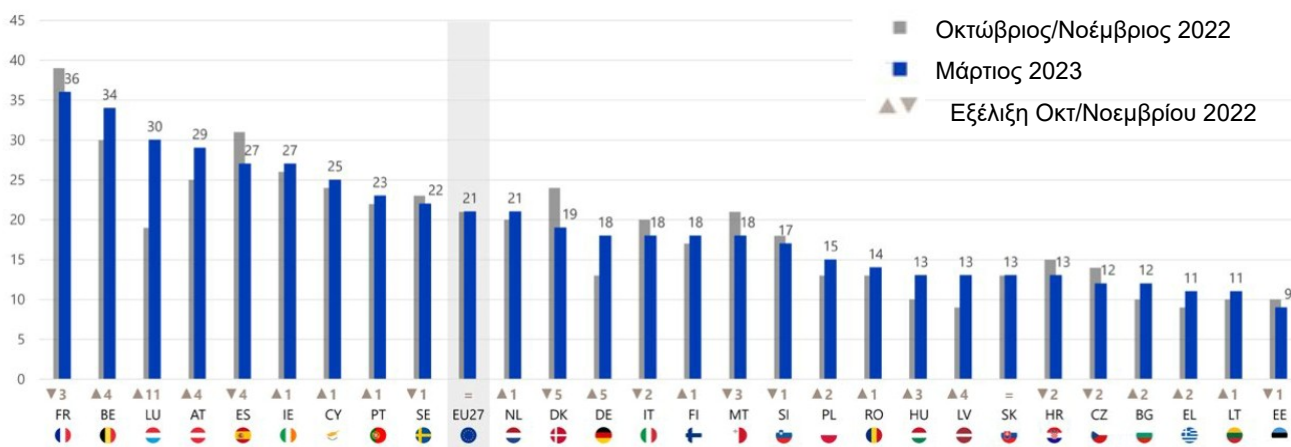
QA6ab Κατά τη γνώμη σας, ποιες από τις ακόλουθες αξίες πρέπει να έχει το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο

να υπερασπιστούμε ως θέμα προτεραιότητας; Πρώτα απ' όλα: Και μετά: (Μέγιστο 3

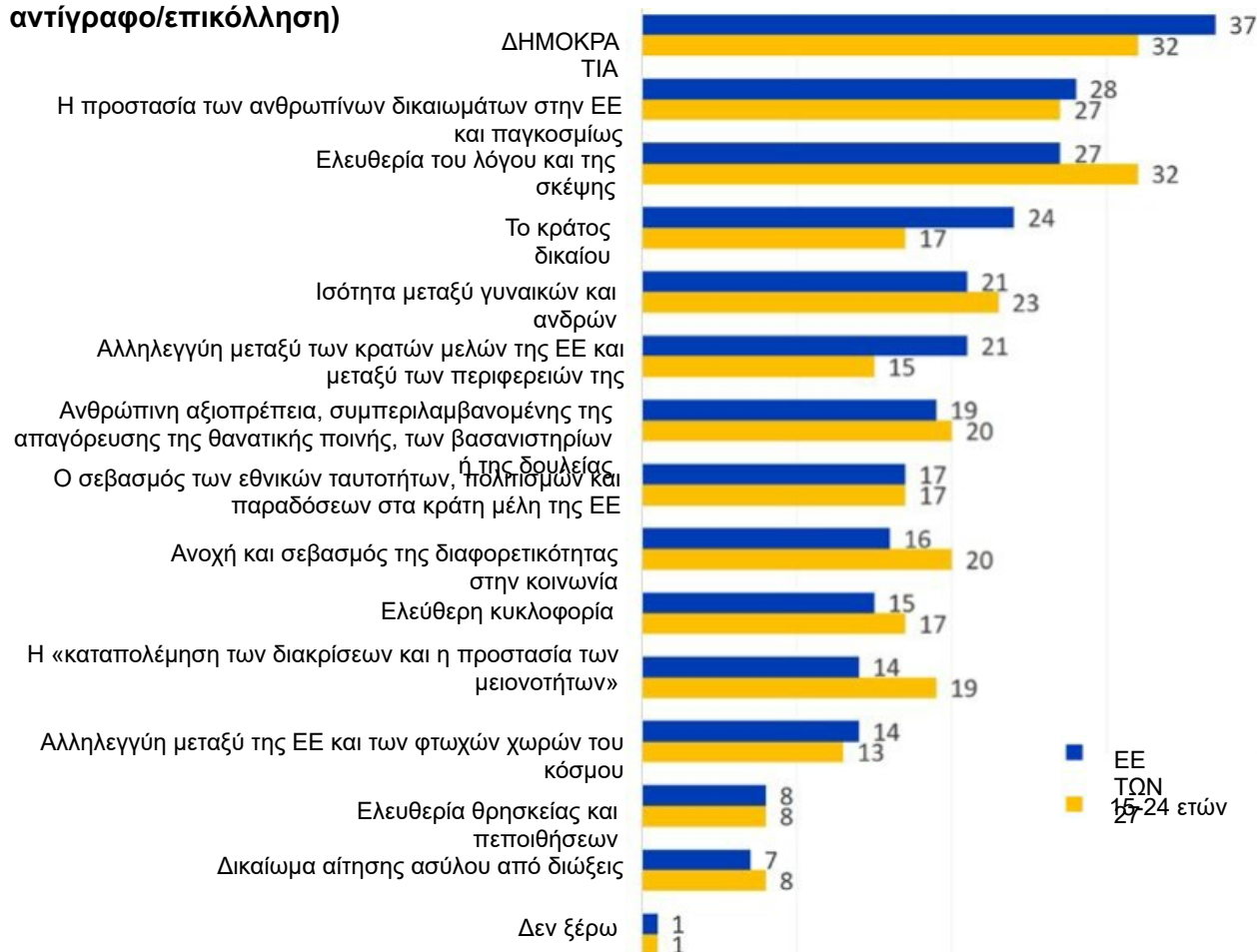
Η ισότητα μεταξύ γυναικών και ανδρών έχει αυξηθεί σε έξι χώρες σε σύγκριση με τον Οκτώβριο-Νοέμβριο του 2022. Το Λουξεμβούργο είναι μακράν η χώρα όπου η αύξηση ήταν η μεγαλύτερη (30 %, + 11 εκατοστιαίες μονάδες), ακολουθούμενη από τη Γερμανία (18 %, + 5 εκατοστιαίες μονάδες), το Βέλγιο (34 %, + 4 εκατοστιαίες μονάδες), την Αυστρία (29 %, + 4 εκατοστιαίες μονάδες) και τη Λετονία (13 %, + 4 εκατοστιαίες μονάδες). Στο αντίθετο άκρο της κλίμακας, η ισότητα μεταξύ γυναικών και ανδρών αναφέρεται λιγότερο στη Δανία (19 %, -5 εκατοστιαίες μονάδες), στην Ισπανία (27 %, -4 εκατοστιαίες μονάδες), στη Μάλτα (18 %, -3 εκατοστιαίες μονάδες) και στη Γαλλία (36 %, -3 εκατοστιαίες μονάδες). Το ποσοστό αυτό παρέμεινε αμετάβλητο ή σταθερό σε 17 χώρες.

QA6ab Κατά τη γνώμη σας, ποια από τις ακόλουθες αξίες πρέπει να υπερασπιστεί το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο κατά προτεραιότητα; Πρώτα απ' όλα; Και μετά; (Μέγιστο 3 ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ) (%) — Ισότητα μεταξύ γυναικών και ανδρών

Εστιάζοντας στα αποτελέσματα μεταξύ των νεότερων ερωτηθέντων (δηλ. των ατόμων ηλικίας 15-24 ετών), η κατάταξη των τιμών είναι σε γενικές γραμμές συνεπής με εκείνη που παρατηρήθηκε μεταξύ όλων των ερωτηθέντων, με ορισμένες μικρές διαφορές. Η δημοκρατία βρίσκεται στην κορυφή του καταλόγου αξιών που πρέπει να υπερασπιστεί και σε αυτή την ηλικιακή ομάδα, αλλά ενώνεται με την ελευθερία του λόγου και της σκέψης (και οι δύο 32 %), με την προστασία των ανθρωπίνων δικαιωμάτων στην ΕΕ και παγκοσμίως (27 %) να ακολουθεί ως τρίτη. Οι νεώτεροι ερωτηθέντες είναι λιγότερο πιθανό από τον μέσο όρο να αναφέρουν τη δημοκρατία (32 % έναντι 37 %), το κράτος δικαίου (17 % έναντι 24 %) και την αλληλεγγύη μεταξύ των κρατών μελών της ΕΕ και μεταξύ των περιφερειών της (15 % έναντι 21 %). Ωστόσο, είναι πιθανότερο να επιλέξουν την ελευθερία του λόγου και της σκέψης (32 % έναντι 27 %), την ανοχή και τον σεβασμό της πολυμορφίας στην κοινωνία (20 % έναντι 16 %) και την καταπολέμηση των διακρίσεων και την προστασία των μειονοτήτων (19 % έναντι 14 %).

QA6ab Κατά τη γνώμη σας, ποια από τις ακόλουθες αξίες πρέπει να υπερασπιστεί το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο κατά προτεραιότητα; Πρώτα απ' όλα; Και μετά; (Μέγιστο 3 ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ) (%) — Ισότητα μεταξύ γυναικών και ανδρών
(σημείωση: αυτές οι τελευταίες λέξεις είναι ένα σφάλμα από το αντίγραφο/επικόλληση)

Η κοινωνικοδημογραφική ανάλυση επικεντρώνεται στις έξι κορυφαίες αξίες που οι πολίτες θεωρούν ότι το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο πρέπει να υπερασπιστεί κατά προτεραιότητα. Οι άνδρες έχουν περισσότερες πιθανότητες από τις γυναίκες να πουν ότι θα πρέπει να δοθεί προτεραιότητα στη δημοκρατία (41 % έναντι 34 %) και στο κράτος δικαίου (28 % έναντι 20 %), ενώ το αντίθετο ισχύει για την ισότητα μεταξύ ανδρών και γυναικών (16 % έναντι 27 %).

Όσοι ολοκλήρωσαν την εκπαίδευση πλήρους φοίτησης ηλικίας 20 ετών και άνω έχουν περισσότερες πιθανότητες να επικαλεστούν την προστασία των ανθρωπίνων δικαιωμάτων στην ΕΕ και παγκοσμίως (31 %). Οι ερωτηθέντες που ολοκλήρωσαν την εκπαίδευσή τους ηλικίας 15 ετών και άνω είναι οι λιγότερο πιθανό να πουν ότι το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο θα πρέπει να δώσει προτεραιότητα στην ελευθερία του λόγου και της σκέψης (21 %) και στο κράτος δικαίου (20 %).

Οι ερωτηθέντες που θεωρούν ότι είναι μέρος της ανώτερης ή ανώτερης μεσαίας τάξης της κοινωνίας είναι πιο πιθανό από εκείνους που θεωρούν τους εαυτούς τους ως εργατική τάξη να αναφέρουν την υπεράσπιση του κράτους δικαίου (29-32 % έναντι 22 %), ενώ το αντίθετο ισχύει για την ισότητα μεταξύ γυναικών και ανδρών (17-18 % έναντι 24 %).

Οι ερωτηθέντες που θεωρούν θετική την ένταξη της χώρας τους στην ΕΕ έχουν περισσότερες πιθανότητες από εκείνους που θεωρούν κακό να θεωρούν τη δημοκρατία (40 % έναντι 33 %), την προστασία των ανθρωπίνων δικαιωμάτων στην ΕΕ και την παγκόσμια αλληλεγγύη (32 % έναντι 19 %) και την αλληλεγγύη μεταξύ των κρατών μελών της ΕΕ και μεταξύ των περιφερειών της (24 % έναντι 13 %) ως αξίες υπεράσπισης.

Τέλος, οι ερωτηθέντες που έχουν θετική εικόνα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου έχουν περισσότερες πιθανότητες από εκείνους που έχουν αρνητική εικόνα να δηλώσουν ότι θα πρέπει να δοθεί προτεραιότητα στην προστασία των ανθρωπίνων δικαιωμάτων στην ΕΕ και παγκοσμίως (31 % έναντι 24 %) και στην αλληλεγγύη μεταξύ των κρατών μελών της ΕΕ και μεταξύ των περιφερειών της (26 % έναντι 16 %). Αντίθετα, όσοι έχουν αρνητική εικόνα είναι πιο πιθανό να αναφέρουν την ελευθερία του λόγου και της σκέψης (33 % έναντι 23 %).

QA6ab Κατά τη γνώμη σας, ποια από τις ακόλουθες αξίες πρέπει να υπερασπιστεί το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο κατά προτεραιότητα; Πρώτα απ' όλα; Και μετά;

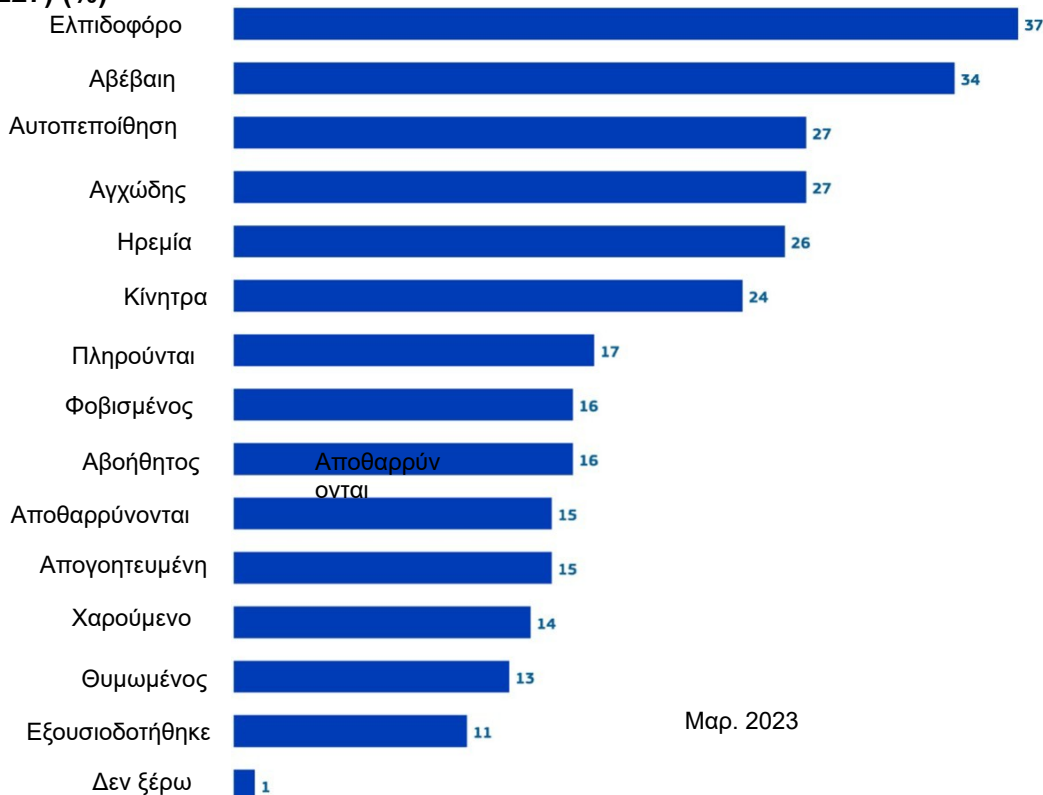
	Ισότητα μεταξύ γυναικών και ανδρών	Αλληλεγγύη μεταξύ των κρατών μελών και ΕΕ μεταξύ των περιφερειών της	Η προστασία των ανθρωπίνων και δικαιωμάτων στην ΕΕ και παγκοσμίως	Ελευθερία του λόγου και της Α	ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ της Α	Το κράτος δικαίου
ΕΕ ΤΩΝ 27	21	21	28	27	37	24
Φύλο						
Ανθρωπος	16	22	27	28	41	28
Γυναίκα	27	19	30	26	34	20
Ηλικία						
15-24	23	15	27	32	32	17
25-39	22	21	30	27	37	22
40-54	21	21	28	28	38	25
55+	21	22	28	25	39	26
Εκπαίδευση (τέλος)						
15—	23	21	27	21	39	20
16-19	21	21	27	28	37	25
20+	20	23	31	28	38	25
Ακόμα σπουδάζει	24	14	29	31	35	18
Θεωρήστε ότι ανήκετε σε						
Η εργατική τάξη	24	18	25	27	35	22
Η κατώτερη μεσαία τάξη	20	20	28	26	40	23
Η μεσαία τάξη	21	22	30	27	37	24
Η ανώτερη μεσαία τάξη	18	23	30	29	40	29
Η ανώτερη τάξη	17	27	32	23	52	32
Εικόνα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου						
Θετικό	20	26	31	23	40	26
Ουδέτερο	23	19	28	28	36	23
Αρνητικό	21	16	24	33	36	24
Γνώμη σχετικά με την ένταξη της χώρας στην ΕΕ						
Ένα καλό πράγμα	21	24	32	25	40	25
Κακό πράγμα	21	13	19	31	33	22
Ούτε ένα καλό ούτε ένα κακό πράγμα	22	17	25	30	33	22

Τρέχουσα συναισθηματική κατάσταση των πολιτών

Οι ερωτηθέντες ρωτήθηκαν πώς θα περιέγραφαν καλύτερα την τρέχουσα συναισθηματική τους κατάσταση όταν σκέφτονται τη ζωή που ζουν. Ένας συνδυασμός θετικών και αρνητικών συναισθημάτων παρατηρείται μεταξύ των κορυφαίων έξι απαντήσεων, αν και οι θετικές επικρατούν ελαφρώς. Συγκεκριμένα, περισσότεροι από το ένα τρίτο δηλώνουν αισιόδοξοι (37 %), ενώ περίπου το ένα τέταρτο ή περισσότερο περιγράφουν τη συναισθηματική τους κατάσταση ως αυτοπεποίθηση (27 %), ηρεμία (26 %) και κίνητρο (24 %). Από την αρνητική πλευρά, περίπου το ένα τρίτο λένε ότι είναι αβέβαια (34 %) και πάνω από το ένα τέταρτο αισθάνονται άγχος (27 %).

Όλα τα άλλα συναισθήματα αναφέρονται λιγότερο από το ένα πέμπτο: ικανοποιημένοι (17 %), φοβισμένοι, αβοήθητοι (και οι δύο 16 %), αποθαρρυνμένοι, απογοητευμένοι (και οι δύο 15 %), χαρούμενοι (14 %), θυμωμένοι (13 %) και ενδυναμωμένοι (11 %).

QA10ab Ποια από τα ακόλουθα θέματα θα θέλατε να θίξετε κατά προτεραιότητα από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο; Πρώτα απ' όλα; Και μετά; (ΕΕ27) (%)

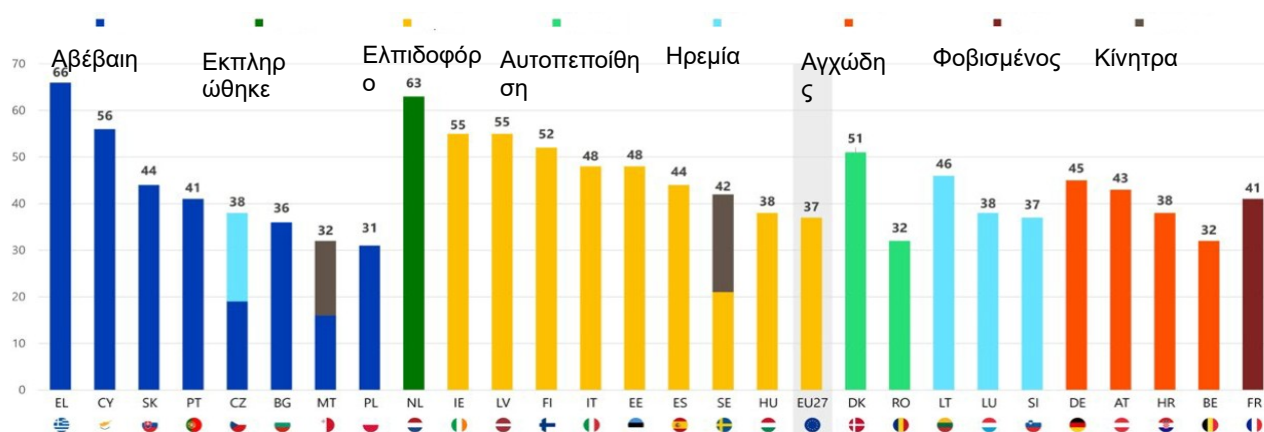

Μαρ. 2023

Σε οκτώ χώρες, η ελπιδοφόρα είναι η πιο γνωστή (ή κοινή) συναισθηματική κατάσταση, ενώ η αίσθηση της ηρεμίας είναι η κορυφαία απάντηση (ή η κοινή κορυφαία απάντηση) σε άλλες τέσσερις χώρες. Οι περισσότεροι ερωτηθέντες αισθάνονται εμπιστοσύνη στη Δανία και τη Ρουμανία και ικανοποιούνται στις Κάτω Χώρες.

Μεταξύ των αρνητικών συναισθημάτων, το αίσθημα αβεβαιότητας είναι το πιο αναφερόμενο (ή κοινό) από τους ερωτηθέντες σε οκτώ χώρες, με τους περισσότερους ερωτηθέντες να αισθάνονται ανήσυχοι σε άλλες τέσσερις χώρες. Μόνο στη Γαλλία, το «φοβερό» είναι η απάντηση που αναφέρουν περισσότερο οι ερωτηθέντες για να περιγράψουν τη συναισθηματική τους κατάσταση.

QA10ab Όταν σκέφτεστε τη ζωή που οδηγείτε, πώς θα περιγράφατε καλύτερα την τρέχουσα συναισθηματική σας κατάσταση; Πρώτα απ' όλα; Και μετά; (Μέγιστο 4 ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ) (%) — Η πιο αναφερόμενη απάντηση ανά χώρα

In 21 χώρες, ελπίζοντας ότι είναι μεταξύ των τριών που αναφέρθηκαν περισσότερο από τους ερωτηθέντες όταν σκέφτονται για τη ζωή που ζουν, με ποσοστά που κυμαίνονται από περισσότερο από το ήμισυ στην Ιρλανδία, τη Λετονία (και οι δύο 55 %) και τη Φινλανδία (52 %), έως 15 % στην Κύπρο, 22 % στη Βουλγαρία και 23 % στην Τσεχία.

Το αίσθημα αβεβαιότητας κατατάσσεται στις τρεις πρώτες απαντήσεις σε 14 χώρες, με τους ερωτηθέντες στην Ελλάδα (66 %), την Κύπρο (56 %) και τη Σλοβακία (44 %) να είναι οι πιο πιθανό να το αναφέρουν. Αντίθετα, αυτή η συναισθηματική κατάσταση είναι λιγότερο διαδεδομένη στη Δανία (13 %), τις Κάτω Χώρες (18 %) και τη Φινλανδία (21 %).

Σε δέκα χώρες, η αυτοπεποίθηση είναι μία από τις τρεις πιο παρατιθέμενες απαντήσεις. Το αίσθημα αυτό είναι πιο διάχυτο στη Δανία (51 %), τη Φινλανδία (47 %) και την Ιρλανδία (42 %), ενώ το 6 % το αναφέρει στην Κύπρο και την Ελλάδα και το 12 % στη Σλοβακία.

Το αίσθημα άγχους κατατάσσεται μεταξύ των τριών κορυφαίων σε δέκα χώρες, με ποσοστά που κυμαίνονται από 45 % στη Γερμανία, 43 % στην Αυστρία και 42 % στην Ελλάδα, 7 % στην Ισπανία, 9 % στην Τσεχία και 11 % στη Ρουμανία.

Η ηρεμία είναι μεταξύ των τριών πιο συχνά αναφερόμενων συναισθημάτων από τους ερωτηθέντες για να περιγράψουν τη συναισθηματική τους κατάσταση σε 11 χώρες. Αναφέρεται από τέσσερις στους δέκα ή περισσότερους στη Λιθουανία (46 %), τη Λετονία (41 %) και τη Σουηδία (40 %). Στο αντίθετο άκρο της κλίμακας, 13 % στην Ελλάδα και 15 % στην Κροατία και τη Σλοβακία επιλέγουν αυτή την απάντηση.

Τα ποσοστά που δηλώνουν ότι έχουν κίνητρα είναι ιδιαίτερα υψηλά στις Κάτω Χώρες (45 %) και στη Σουηδία (42 %). Οι Κάτω Χώρες (63 %) είναι επίσης η χώρα με το μεγαλύτερο ποσοστό ερωτηθέντων να δηλώνουν ότι πληρούνται, ενώ στη Γαλλία (41 %) οι περισσότεροι περιγράφουν τους εαυτούς τους ως φοβηρούς.

QA10ab Όταν σκέφτεστε τη ζωή που οδηγείτε, πώς θα περιγράφατε καλύτερα την τρέχουσα συναισθηματική σας κατάσταση; Πρώτα απ' όλα; Και μετά; (ΜΕΓΙΣΤΟ 4 ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ) (%)

	EU27	BE	BG	CZ	DK	DE	EE	IE	EL	ES	FR	HR	IT	CY	LV	LT	LU	HU	MT	NL	AT	PL	PT	RO	SI	SK	FI	SE
Ελπιδοφόρο	37	28	22	23	45	40	48	55	26	44	24	31	48	15	55	33	34	38	28	40	35	30	40	30	31	34	52	42
Αβέβαιη	34	27	36	38	13	33	22	27	66	40	29	30	42	56	24	30	26	34	32	18	33	31	41	29	22	44	21	22
Κονδυλίδης	27	17	24	15	51	41	24	42	6	20	21	22	26	6	30	38	35	24	30	26	36	19	31	32	30	12	47	20
Αγχώδης	27	32	31	9	27	45	18	15	42	7	21	38	20	35	26	22	13	34	29	40	43	28	20	11	30	39	30	18
Ηρεμία	26	27	26	38	36	27	39	35	13	27	24	15	20	17	41	46	38	25	31	32	23	21	20	24	37	15	30	40
Κίνητρα	24	30	23	21	32	22	24	31	4	25	21	30	25	5	31	32	27	29	32	45	24	17	24	25	33	16	27	42
Φουλάρι	17	30	15	23	50	9	27	17	6	23	11	24	15	4	15	18	10	10	31	63	12	15	12	19	12	11	45	33
Φοβισμένος	16	19	12	8	6	12	6	9	27	8	41	12	14	21	6	5	26	14	6	4	15	14	28	12	5	16	2	5
Αβοήθητος	16	12	14	20	4	13	7	6	10	7	28	18	26	23	13	9	13	18	19	3	14	16	8	21	17	21	2	7
Αποθαρρύνονται	15	15	25	9	2	10	5	7	28	16	17	13	21	19	5	18	6	13	13	7	11	16	21	24	6	28	2	9
Απογοητευμένη	15	20	9	12	12	17	16	13	57	16	11	15	11	54	16	11	7	8	20	12	20	13	11	16	4	13	19	30
Χαρούμενο	14	13	10	19	36	10	18	18	3	22	10	16	7	9	17	8	14	17	21	29	15	18	15	18	27	11	19	37
Θυμωμένος	13	11	16	18	2	11	7	4	48	3	22	14	13	28	9	7	4	8	13	2	19	12	5	14	9	15	4	7
Εξουσιοδοτήθηκε	11	12	2	11	18	7	13	10	6	5	16	14	17	6	19	4	13	18	3	6	9	9	4	22	8	11	5	18
Άλλο (Spontaneous)	1	2	1	1	0	0	3	0	1	3	1	0	0	1	1	3	2	0	1	0	5	0	1	0	2	1	0	1
Να μην ξέρεις	1	0	1	2	1	0	0	2	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	2	3	0	0	0	0	0

1ο Τα πιο συχνά αναφερόμενα αντικείμενα

Μαρ. 2022

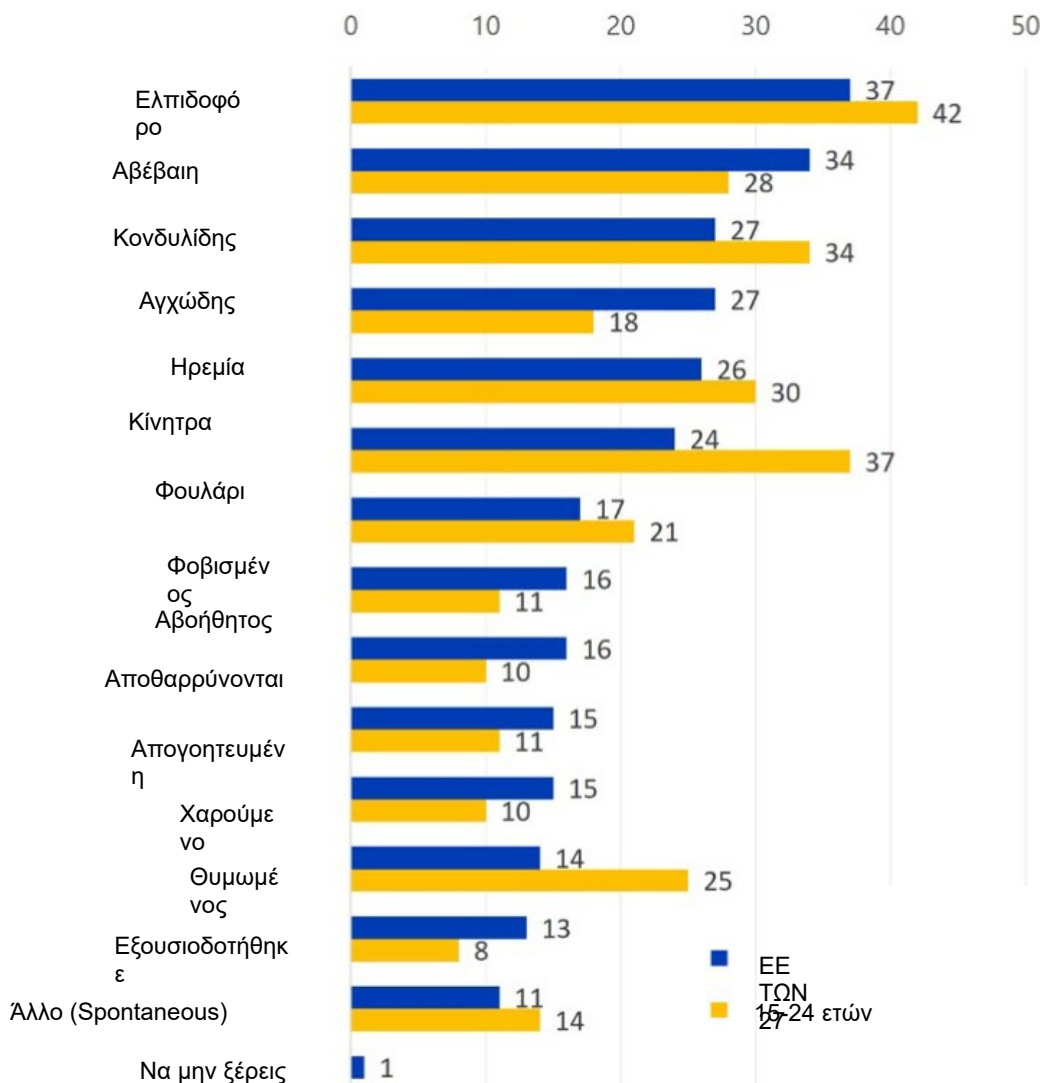
2ο Τα πιο συχνά αναφερόμενα στοιχεία

3ο Τα πιο συχνά αναφερόμενα στοιχεία

Τα θετικά συναισθήματα επικρατούν πιο έντονα μεταξύ των νεότερων ερωτηθέντων, δηλαδή των ατόμων ηλικίας 15-24 ετών, παρά μεταξύ του γενικού πληθυσμού. Ειδικότερα, ενώ η ελπιδοφόρα κορυφή βρίσκεται στην κορυφή του καταλόγου απαντήσεων μεταξύ των ατόμων ηλικίας 15-24 ετών, καθώς και μεταξύ του γενικού πληθυσμού (42 % έναντι 37 %), ο δεύτερος όρος που αναφέρεται συχνότερα από τους νεότερους για να περιγράψει τη συναισθηματική τους κατάσταση έχει κίνητρο (37 % έναντι 24 %), ακολουθούμενος από αυτοπεποίθηση (34 % έναντι 27 %). Εκτός από το να αισθάνονται πιο ελπιδοφόροι, κινητοποιημένοι και ήρεμοι από τον μέσο όρο, οι ερωτηθέντες ηλικίας 15-24 ετών είναι επίσης πολύ πιο πιθανό να αισθάνονται χαρούμενοι (25 % έναντι 14 %) και ελαφρώς πιο πιθανό να αισθάνονται ήρεμοι (30 % έναντι 26 %) και ικανοποιημένοι (21 % έναντι 17 %).

Ωστόσο, είναι λιγότερο πιθανό από το μέσο όρο να επιλέξουν αρνητικούς όρους για να περιγράψουν τη συναισθηματική τους κατάσταση. Ειδικότερα, τα συναισθήματα άγχους (18 % έναντι 27 %), αβεβαιότητας (28 % έναντι 34 %), αδυναμίας (10 % έναντι 16 %), φόβου (11 % έναντι 16 %), απογοήτευσης (10 % έναντι 15 %) και θυμού (8 % έναντι 13 %) είναι λιγότερο διαδεδομένα μεταξύ των νεότερων.

QA10ab Όταν σκέφτεστε τη ζωή που οδηγείτε, πώς θα περιγράφατε καλύτερα την τρέχουσα συναισθηματική σας κατάσταση; Πρώτα απ' όλα; Και μετά; (ΕΕ27) (%)

Εξετάζοντας τα κοινωνικοδημογραφικά δεδομένα για τα έξι πιο συχνά αναφερόμενα συναισθήματα, φαίνεται σαφές ότι οι άνδρες είναι πιο πιθανό να αισθάνονται ήρεμοι (29 % έναντι 22 % των γυναικών), αυτοπεποίθηση (29 % έναντι 25 %) και κίνητρα (26 % έναντι 22 %), ενώ οι γυναίκες είναι πιο πιθανό να αισθάνονται άγχος (30 % έναντι 24 % των ανδρών) και αβέβαιες (36 % έναντι 32 %).

Οι ερωτηθέντες που πέρασαν περισσότερο χρόνο στην εκπαίδευση είναι πιο πιθανό να αναφέρουν θετικά συναισθήματα. Για παράδειγμα, το 29 % των ατόμων που ολοκλήρωσαν την εκπαίδευση ηλικίας 20 ετών και άνω δηλώνουν ότι αισθάνονται κίνητρα, σε σύγκριση με το 13 % των ατόμων που έφυγαν από την ηλικία των 15 ετών και άνω. Το αντίθετο ισχύει για τα αρνητικά συναισθήματα, με εκείνους που τελείωσαν την εκπαίδευση ηλικίας 15 ετών και άνω να είναι πιο πιθανό να πουν ότι είναι αβέβαιοι (43 % έναντι 29 % των ατόμων που τελείωσαν την ηλικία των 20 ετών και άνω) ή άγχος (33 % έναντι 25 %).

Οι ερωτηθέντες που έχουν τις λιγότερες δυσκολίες στην πληρωμή των λογαριασμών τους είναι πιο πιθανό να περιγράψουν τη συναισθηματική τους κατάσταση χρησιμοποιώντας θετικούς όρους. Για παράδειγμα, το 31 % που ποτέ ή σχεδόν ποτέ δεν έχουν δυσκολίες δηλώνουν ότι είναι σίγουροι, σε

σύγκριση με το 15 % εκείνων που αντιμετωπίζουν δυσκολίες τις περισσότερες φορές. Αυτοί οι ερωτηθέντες είναι επίσης οι λιγότερο πιθανό να αισθάνονται αβέβαιοι (29 % έναντι 41-42 % των ατόμων που αντιμετωπίζουν δυσκολίες τουλάχιστον από καιρό σε καιρό) ή άγχος (25 % έναντι 32 % των ατόμων που αντιμετωπίζουν δυσκολίες τις περισσότερες φορές).

Όσοι έχουν θετική εικόνα για την ΕΕ είναι πιο πιθανό από εκείνους που έχουν αρνητική εικόνα να έχουν θετικά συναισθήματα. Για παράδειγμα, το 47 % των ατόμων που έχουν θετική εικόνα της ΕΕ αισθάνονται ελπιδοφόρα, σε σύγκριση με το 18 % όσων έχουν αρνητική εικόνα. Το αντίθετο ισχύει για τα συναισθήματα της αβεβαιότητας (40 % των ατόμων που έχουν αρνητική εικόνα έναντι 28 % εκείνων που έχουν θετική εικόνα) και του άγχους (34 % έναντι 22 %).

Οι ερωτηθέντες που πιστεύουν ότι τα πράγματα στη ζωή τους πηγαίνουν προς τη σωστή κατεύθυνση είναι πιο πιθανό να περιγράψουν τη συναισθηματική τους κατάσταση χρησιμοποιώντας θετικούς όρους και λιγότερο πιθανό να επιλέξουν αρνητικούς όρους. Για παράδειγμα, το 43 % των ερωτηθέντων αισθάνονται ελπιδοφόροι (σε σύγκριση με το 23 % όσων λένε ότι τα πράγματα πηγαίνουν προς τη λάθος κατεύθυνση) και το 30 % αισθάνονται αβέβαιοι (σε σύγκριση με το 41 %). Το ίδιο ισχύει και για εκείνους που πιστεύουν ότι τα πράγματα κινούνται προς τη σωστή κατεύθυνση στην ΕΕ ή στη χώρα τους.

Όσοι αναμένουν ότι οι συνθήκες διαβίωσής τους και η κατάσταση της εθνικής οικονομίας θα είναι καλύτερες σε ένα χρόνο είναι πιο πιθανό να αναφέρουν θετικά συναισθήματα. Για παράδειγμα, το 36 % όσων πιστεύουν ότι τα πράγματα θα είναι καλύτερα για τις συνθήκες διαβίωσής τους αισθάνονται κίνητρα, σε σύγκριση με το 16 % όσων πιστεύουν ότι τα πράγματα θα είναι χειρότερα. Αντίθετα, οι ερωτηθέντες που αναμένουν ότι η κατάσταση θα επιδεινωθεί είναι πιο πιθανό να αισθάνονται αβέβαιοι ή ανήσυχοι. Για παράδειγμα, το 38 % όσων πιστεύουν ότι τα πράγματα θα είναι χειρότερα για την εθνική οικονομία έχουν ένα αίσθημα αβεβαιότητας, σε σύγκριση με το 25 % όσων πιστεύουν ότι τα πράγματα θα είναι καλύτερα.

Ομοίως, οι ερωτηθέντες που είναι ικανοποιημένοι με τα ενωσιακά ή εθνικά μέτρα για την αντιμετώπιση του αυξανόμενου κόστους ζωής είναι πιο πιθανό να έχουν θετικά συναισθήματα, ενώ το αντίθετο ισχύει όταν πρόκειται για αρνητικά συναισθήματα. Για παράδειγμα, το 36 % όσων είναι ικανοποιημένοι με τα μέτρα της ΕΕ αισθάνονται αυτοπεποίθηση (σε σύγκριση με το 22 % όσων δεν είναι ικανοποιημένοι), ενώ το 39 % όσων δεν είναι ικανοποιημένοι αισθάνονται αβέβαιοι (σε σύγκριση με το 25 % όσων είναι ικανοποιημένοι).

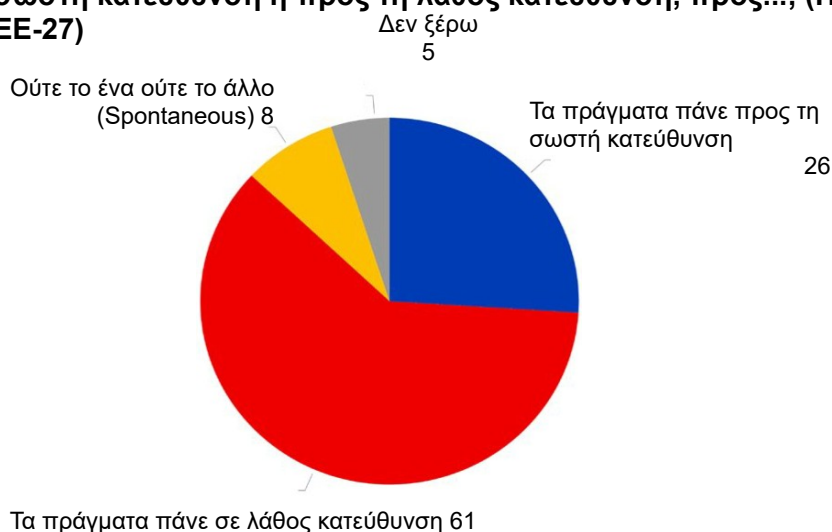
QA10ab Όταν σκέφτεστε τη ζωή που οδηγείτε, πώς θα περιγράφατε καλύτερα την τρέχουσα συναισθηματική σας κατάσταση; Πρώτα απ' όλα; Και μετά; (% — ΕΕ-27)

	Ελπιδοφόρο	Αυτοπεποίθη ση	Αβέβαιη	Ηρεμία	Αγχώδης	Κίνητρα
ΕΕ ΤΩΝ 27	36	26	34	26	26	24
Φύλο						
Ανθρωπος	37	29	32	29	24	26
Γυναίκα	36	25	36	22	30	22
Ηλικία						
15-24	42	34	28	30	18	37
25-39	37	26	33	25	24	29
40-54	36	27	34	24	26	25
55+	35	25	36	26	31	16
Εκπαίδευση (τέλος)						
15—	34	19	43	22	33	13
16-19	35	26	36	24	28	20
20+	38	29	29	28	25	29
Ακόμα σπουδάζει	44	36	28	31	20	37
Δυσκολίες στην πληρωμή λογαριασμών						
Τις περισσότερες φορές	26	15	42	15	32	16
Από καιρό σε καιρό	33	21	41	20	28	19
Σχεδόν ποτέ/ποτέ	39	31	29	29	25	27
Εικόνα της ΕΕ						
Θετικό	47	36	28	30	22	31
Ουδέτερο	33	23	38	25	28	20
Αρνητικό	18	13	40	17	34	15
Τα πράγματα στη ζωή σου μπαίνουν μέσα						
Σωστή κατεύθυνση	43	33	30	29	24	29
Λάθος κατεύθυνση	23	14	41	17	32	13
Ούτε	33	20	44	22	33	18
Προσδοκώμενη κατάσταση της εθνικής οικονομίας						
Καλύτερη	46	36	25	29	21	33
Χειρότερη	31	22	38	23	30	21
Ίδιο	42	32	31	29	24	27
Προσδοκώμενη κατάσταση των συνθηκών διαβίωσης						
Καλύτερη	44	33	25	26	19	36
Χειρότερη	27	18	41	20	33	16
Ίδιο	43	33	30	30	23	28
Ικανοποίηση από τα εθνικά μέτρα που λαμβάνονται για την αντιμετώπιση του κόστους ζωής						
Ικανοποιημένοι	43	36	27	30	25	28
Δεν ικανοποιήθηκε	34	22	38	23	28	22
Ικανοποίηση από τα μέτρα που έλαβε η ΕΕ για την αντιμετώπιση του κόστους ζωής						
Ικανοποιημένοι	45	36	25	30	23	30
Δεν ικανοποιήθηκε	32	22	39	22	29	21

Πώς πάνε τα πράγματα στην ΕΕ και στα κράτη μέλη

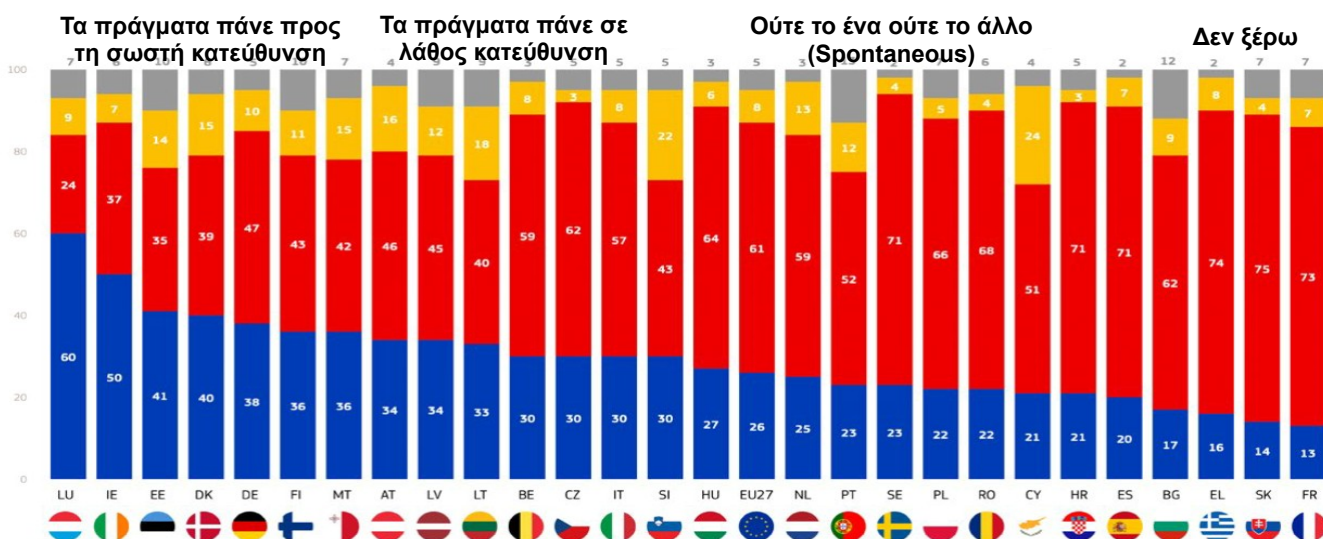
Περίπου το ένα τέταρτο των ερωτηθέντων (26 %, + 2 εκατοστιαίες μονάδες από τον Οκτώβριο έως τον Νοέμβριο του 2022) βλέπουν τα πράγματα να κινούνται προς τη σωστή κατεύθυνση στη χώρα τους, ενώ μια σαφής πλειοψηφία (61 %, -1 εκατοστιαίες μονάδες) αισθάνεται ότι τα πράγματα πηγαίνουν προς τη λάθος κατεύθυνση. Μετά από μεγάλη μείωση των θετικών συναισθημάτων σχετικά με την κατεύθυνση που ακολουθεί η χώρα τους μεταξύ Απριλίου-Μαΐου και Οκτωβρίου-Νοεμβρίου 2022, τα αποτελέσματα παρέμειναν σε γενικές γραμμές σταθερά στην τρέχουσα έρευνα.

Δ73.1 Επί του παρόντος, θα λέγατε ότι, γενικά, τα πράγματα πηγαίνουν προς τη σωστή κατεύθυνση ή προς τη λάθος κατεύθυνση, προς...; (Η ΧΩΡΑ ΜΑΣ) (% — ΕΕ-27)

Όσον αφορά τον τρόπο με τον οποίο εξελίσσονται τα πράγματα στη χώρα τους, σε τέσσερα κράτη μέλη η πλειοψηφία πιστεύει ότι τα πράγματα κινούνται προς τη σωστή κατεύθυνση: Λουξεμβούργο (60 %), Ιρλανδία (50 %), Εσθονία (41 %) και Δανία (40 %). Στα υπόλοιπα 23 κράτη μέλη, η πλειοψηφία βλέπει τα πράγματα να πηγαίνουν προς τη λάθος κατεύθυνση, με την άποψη αυτή να είναι ιδιαίτερα διαδεδομένη στη Σλοβακία (75 %), την Ελλάδα (74 %) και τη Γαλλία (73 %).

Δ73.1 Επί του παρόντος, θα λέγατε ότι, γενικά, τα πράγματα πηγαίνουν προς τη σωστή κατεύθυνση ή προς τη λάθος κατεύθυνση, προς...; (Η ΧΩΡΑ ΜΑΣ) (%)

Οι ερωτηθέντες σε δέκα κράτη μέλη είναι πιθανότερο από ό,τι την περίοδο Οκτωβρίου-Νοεμβρίου 2022 να είναι θετικοί όσον αφορά την κατεύθυνση που ακολουθεί η χώρα τους. Αυτό ισχύει ιδίως για την Εσθονία (41 %, + 12 εκατοστιαίες μονάδες), τη Δανία (40 %, + 11 εκατοστιαίες μονάδες) και τη Γερμανία (38 %, + 9 εκατοστιαίες μονάδες). Ωστόσο, οι ερωτηθέντες είναι πλέον λιγότερο πιθανό να πιστεύουν ότι η χώρα τους κινείται προς τη σωστή κατεύθυνση σε άλλα δέκα κράτη μέλη, με τη Μάλτα (36 %, -29 εκατοστιαίες μονάδες) να παρουσιάζει ιδιαίτερα μεγάλη μείωση αυτού του ποσοστού, ακολουθούμενη από την Πορτογαλία (23 %, -7 εκατοστιαίες μονάδες) και το Λουξεμβούργο (60 %, -5 εκατοστιαίες μονάδες). Το ποσοστό των ερωτηθέντων παρέμεινε σταθερό ή αμετάβλητο σε επτά χώρες.

Δ73.1 Επί του παρόντος, θα λέγατε ότι, γενικά, τα πράγματα πηγαίνουν προς τη σωστή κατεύθυνση ή προς τη λάθος κατεύθυνση, προς...; (Η ΧΩΡΑ ΜΑΣ) (%)

Τα πράγματα πάνε προς τη σωστή κατεύθυνση	Μαρ. 2023	26	41	40	38	36	30	30	21	33	50	22	17	20	27	25	21	30	22	34	34	23	16	13	30	14	60	23	36
	Δ	▲2	▲12	▲11	▲9	▲9	▲6	▲5	▲5	▲5	▲4	▲3	▲2	▲2	▲1	▲1	=	▼2	▼2	▼3	▼3	▼3	▼4	▼4	▼4	▼4	▼5	▼7	▼29
Τα πράγματα πάνε σε λάθος κατεύθυνση	Οκτωβρίου/Νοέμβριος 2022	61	35	39	47	43	59	57	51	40	37	66	62	71	64	59	71	62	68	45	46	71	74	73	43	75	24	52	42
	Μαρ. 2023	▼1	▼11	▼9	▼6	▼16	▼6	▼5	▼13	▼10	▲1	▼4	▼3	▼1	▼4	▼6	=	▲1	=	▲4	▲3	▲8	▲6	▲3	▲4	▲3	▲5	▲9	▲29
Ούτε το ένα ούτε το άλλο (Spontaneous)	Μαρ. 2023	8	14	15	10	11	8	8	24	18	7	5	9	7	6	13	3	3	4	12	16	4	8	7	22	4	9	12	15
	Δ	=	▲2	▼3	▼2	▲4	▲2	▲3	▲8	▲2	▼2	▲1	▲1	=	▲2	▲3	=	▼1	▲1	▼1	=	▼3	▼1	=	▲2	=	▼3	▲1	▼3
Δεν ξέρω	Οκτωβρίου/Νοέμβριος 2022	5	10	6	5	10	3	5	4	9	6	7	12	2	3	3	5	5	6	9	4	2	2	7	5	7	7	13	7
	Μαρ. 2023	▼1	▼3	▲1	▼1	▲3	▼2	▼3	=	▲3	▼3	=	=	▼1	▲1	▲2	=	▲2	▲1	=	=	▼2	▼1	▲1	▼2	▲1	▲3	▼3	▲3
	Δ																												
	Οκτωβρίου/Νοέμβριος 2022																												
	Μαρ. 2023																												
	Δ																												
	Οκτωβρίου/Νοέμβριος 2022																												

Μια πιο προσεκτική ματιά στην κοινωνικοδημογραφική κατανομή επιβεβαιώνει ότι οι πλειοψηφίες σε όλες τις κατηγορίες βλέπουν τη χώρα τους να πηγαίνει προς τη λάθος κατεύθυνση.

Αν και τα ευρήματα είναι παρόμοια σε όλες τις ηλικιακές ομάδες, υπάρχει μια μικρή διαφορά όσον αφορά το μορφωτικό επίπεδο των ερωτηθέντων, με εκείνους που ολοκληρώνουν την εκπαίδευση πλήρους φοίτησης ηλικίας 20 ετών και άνω να είναι πιο πιθανό να πιστεύουν ότι η χώρα τους κινείται προς τη σωστή κατεύθυνση σε σύγκριση με εκείνους που έφυγαν από την ηλικία των 19 ετών ή νεότεροι (29 % έναντι 24 %).

Τα διευθυντικά στελέχη (35 %) είναι πιο πιθανό να είναι θετικά όσον αφορά την κατεύθυνση της χώρας τους, ιδίως σε σύγκριση με τους ανέργους (16 %) και τους οικιακούς κατοίκους (18 %).

Τα άτομα που βρίσκονται σε καλύτερες οικονομικές συνθήκες είναι επίσης πιθανότερο να είναι θετικά. Ειδικότερα, οι ερωτηθέντες που σπάνια ή ποτέ δυσκολεύονται να πληρώσουν τους λογαριασμούς τους (31 %) είναι πιο πιθανό από εκείνους που αντιμετωπίζουν δυσκολίες τις περισσότερες φορές (13 %) να πιστεύουν ότι η χώρα τους κινείται προς τη σωστή κατεύθυνση.

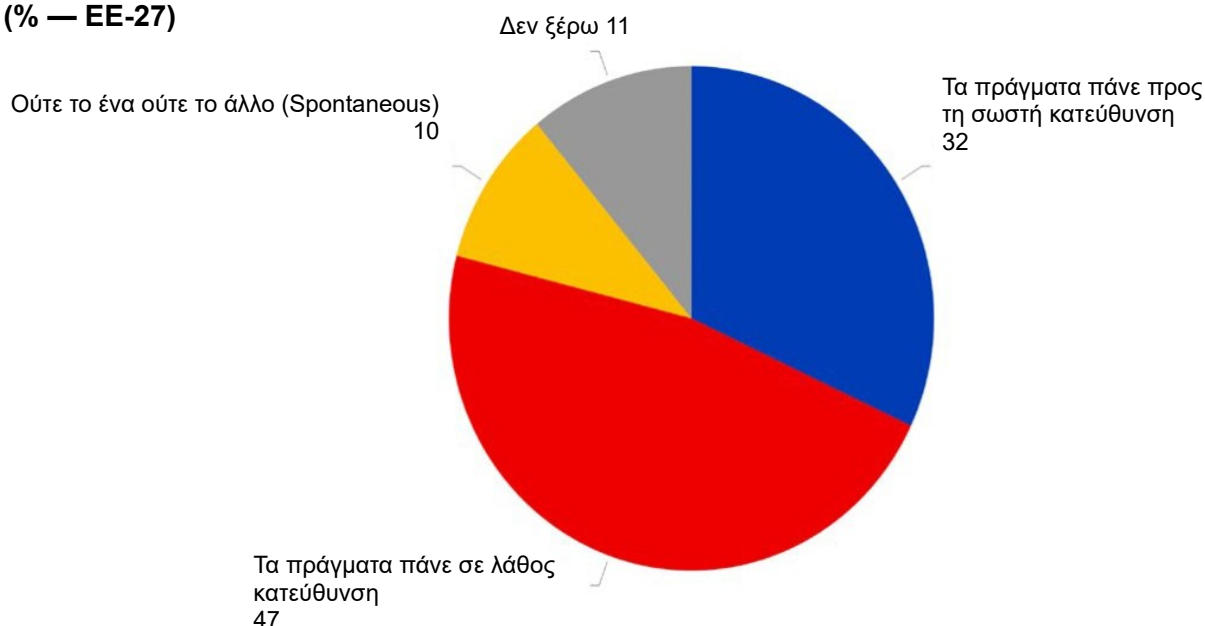
Οι ερωτηθέντες που είναι ικανοποιημένοι με τη δημοκρατία στη χώρα τους (42 % έναντι 6 % όσων δεν είναι ικανοποιημένοι), εκείνοι που συμφωνούν ότι η φωνή τους μετράει στη χώρα τους (37 % έναντι 11 % όσων διαφωνούν) και εκείνοι που ψήφισαν στις τελευταίες εθνικές εκλογές (28 % έναντι 19 % όσων δεν ψήφισαν) είναι πιο πιθανό να πιστεύουν ότι τα πράγματα πηγαίνουν προς τη σωστή κατεύθυνση. Το ίδιο ισχύει και για εκείνους που αναμένουν βελτίωση της κατάστασης της εθνικής τους οικονομίας (53 % έναντι 14 % όσων πιστεύουν ότι θα είναι χειρότερη).

Δ73.1 Επί του παρόντος, θα λέγατε ότι, γενικά, τα πράγματα πηγαίνουν προς τη σωστή κατεύθυνση ή προς τη λάθος κατεύθυνση, προς...; (Η ΧΩΡΑ ΜΑΣ) (% — ΕΕ-27)

	Τα πράγματα πάνε προς τη σωστή κατεύθυνση	Τα πράγματα πάνε σε λάθος κατεύθυνση	Δεν ξέρω
ΕΕ ΤΩΝ 27	26	61	5
Φύλο			
Ανθρωπος	28	59	5
Γυναίκα	24	61	6
Ηλικία			
15-24	28	54	9
25-39	26	62	4
40-54	25	64	4
55+	26	59	6
Εκπαίδευση (τέλος)			
15—	24	61	8
16-19	24	64	4
20+	29	58	4
Ακόμα σπουδάζει	31	50	10
Κοινωνικοεπαγγελματική κατηγορία			
Αυτοαπασχολούμενοι	28	60	4
Διευθυντικά στελέχη	35	52	4
Άλλα λευκά περιλαίμια	27	62	4
Χειρωνακτικοί εργαζόμενοι	20	68	4
Άτομα κατ' οίκον	18	69	6
Ανεργοί	16	72	5
Αποσύρθηκε	27	57	7
Φοιτητές	31	50	10
Δυσκολίες στην πληρωμή λογαριασμών			
Τις περισσότερες φορές	13	76	4
Από καιρό σε καιρό	20	69	5
Σχεδόν ποτέ/ποτέ	31	54	6
Η φωνή μου μετράει σε (Η χώρα μας)			
Συμφωνώ	37	49	5
Διαφωνούν	11	79	4
Ικανοποίηση από τη δημοκρατία στη χώρα μας			
Ικανοποιημένοι	42	42	6
Δεν ικανοποιήθηκε	6	86	3
Προσδοκώμενη κατάσταση της εθνικής οικονομίας			
Καλύτερη	53	35	4
Χειρότερη	14	76	4
Ίδιο	35	49	6
Ψηφίστηκε στις τελευταίες εθνικές εκλογές			
Ναι	28	59	5
Όχι	19	66	6

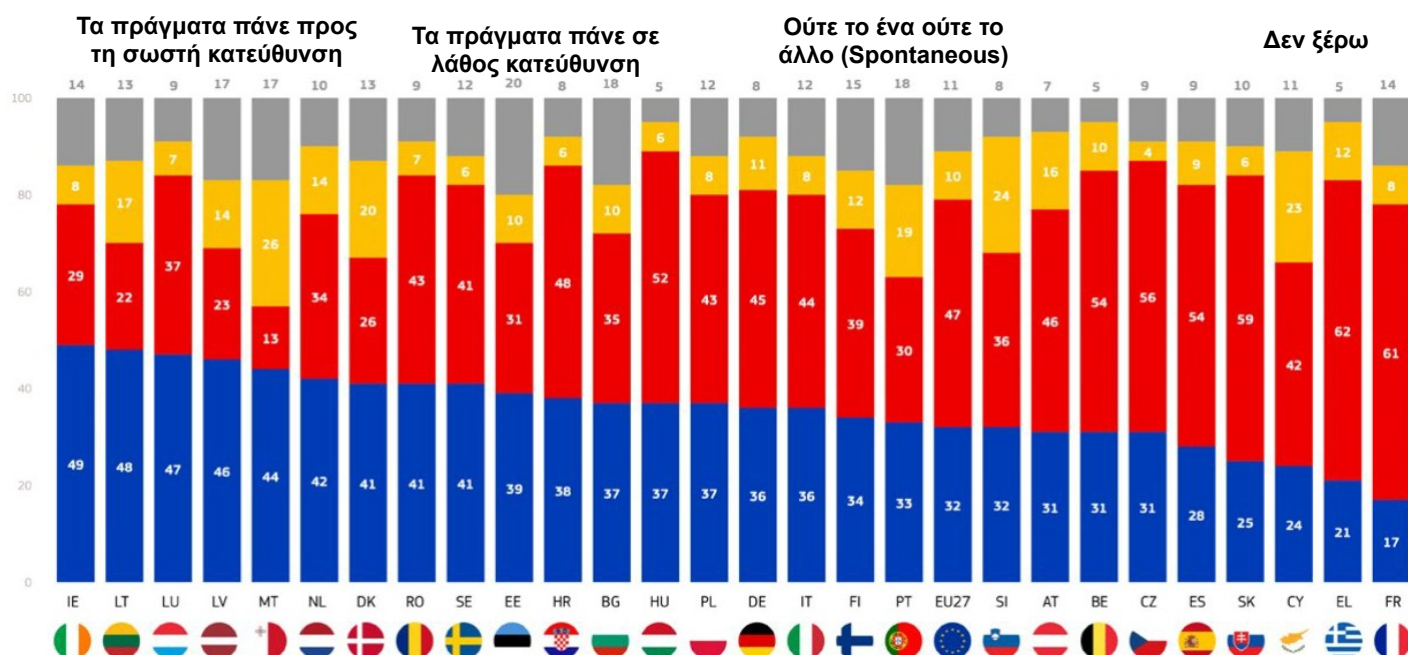
Οι πολίτες της ΕΕ τείνουν να είναι ελαφρώς πιο θετικοί όσον αφορά την κατεύθυνση προς την οποία κινείται η Ευρωπαϊκή Ένωση. Το ποσοστό των ερωτηθέντων που βλέπουν τα πράγματα να κινούνται προς τη σωστή κατεύθυνση στην ΕΕ παραμένει σταθερό, με μόλις το ένα τρίτο των ερωτηθέντων (32 %, + 1 εκατοστιαία μονάδα από τον Οκτώβριο-Νοέμβριο του 2022), μετά από μεγάλη μείωση μεταξύ Απριλίου-Μαΐου και Οκτωβρίου-Νοεμβρίου 2022. Αντίθετα, το ποσοστό των ερωτηθέντων που αισθάνονται ότι τα πράγματα στην ΕΕ κινούνται προς τη λάθος κατεύθυνση μειώθηκε κατά 4 ποσοστιαίες μονάδες στο 47 %.

Δ73.2 Επί του παρόντος, θα λέγατε ότι, γενικά, τα πράγματα πηγαίνουν προς τη σωστή κατεύθυνση ή προς τη λάθος κατεύθυνση, προς...; Η Ευρωπαϊκή Ένωση (% — ΕΕ-27)

Σε εννέα χώρες, η πλειοψηφία πιστεύει ότι τα πράγματα κινούνται προς τη σωστή κατεύθυνση στην ΕΕ. Η άποψη αυτή είναι ευρέως διαδεδομένη στην Ιρλανδία (49 %), τη Λιθουανία (48 %) και το Λουξεμβούργο (47 %). Οι γνώμες διαιρούνται στη Σουηδία (41 % «σωστή κατεύθυνση» έναντι 41 % «λάθος κατεύθυνση»). Στις υπόλοιπες 17 χώρες, οι ερωτηθέντες που πιστεύουν ότι τα πράγματα πηγαίνουν προς τη λάθος κατεύθυνση βρίσκονται στην πλειοψηφία. Αυτό ισχύει ιδιαίτερα στην Ελλάδα (62 %), τη Γαλλία (61 %) και τη Σλοβακία (59 %).

Δ73.2 Επί του παρόντος, θα λέγατε ότι, γενικά, τα πράγματα πηγαίνουν προς τη σωστή κατεύθυνση ή προς τη λάθος κατεύθυνση, προς...; Η Ευρωπαϊκή Ένωση (%)

Σε 14 χώρες, οι θετικές στάσεις προς την κατεύθυνση της ΕΕ έχουν γίνει πιο διαδεδομένες από ό,τι την περίοδο Οκτωβρίου-Νοεμβρίου 2022. Οι μεγαλύτερες αυξήσεις στο ποσοστό που πιστεύουν ότι τα πράγματα κινούνται προς τη σωστή κατεύθυνση παρατηρούνται στη Δανία (41 %, + 10 εκατοστιαίες μονάδες), στην Εσθονία (39 %, + 10 εκατοστιαίες μονάδες) και στη Φινλανδία (34 %, + 9 εκατοστιαίες μονάδες). Αυτό το ποσοστό των ερωτηθέντων μειώθηκε σε έξι χώρες και, όπως συνέβη στην περίπτωση της κατάστασης σε εθνικό επίπεδο, η Μάλτα (44 %, -21 εκατοστιαίες μονάδες) ξεχωρίζει για τη μεγαλύτερη μείωση. Το ποσοστό αυτό παρέμεινε σε μεγάλο βαθμό σταθερό στις υπόλοιπες επτά χώρες.

Δ73.2 Επί του παρόντος, θα λέγατε ότι, γενικά, τα πράγματα πηγαίνουν προς τη σωστή κατεύθυνση ή προς τη λάθος κατεύθυνση, προς...; Η Ευρωπαϊκή Ένωση (%)

	EU27	DK	EE	FI	HR	LT	BE	SE	DE	IT	CY	NL	HU	ES	RO	BG	IE	LV	LU	SK	PT	SI	EL	PL	CZ	AT	FR	MT
Τα πράγματα πάνε προς τη σωστή κατεύθυνση	32	41	39	34	38	48	31	41	36	36	24	42	37	28	41	37	49	46	47	25	33	32	21	37	31	31	17	44
Τα πράγματα πάνε σε λάθος κατεύθυνση	Δ1	Δ10	Δ10	Δ9	Δ8	Δ8	Δ6	Δ6	Δ5	Δ5	Δ5	Δ4	Δ3	Δ3	Δ3	Δ1	Δ1	Δ1	Δ1	Δ2	Δ2	Δ3	Δ3	Δ5	Δ5	Δ5	Δ6	Δ21
Ούτε το ένα ούτε το άλλο (Spontaneous)	47	26	31	39	48	22	54	41	45	44	42	34	52	54	43	35	29	23	37	59	30	36	62	43	56	46	61	13
Δεν ξέρω	Δ4	Δ14	Δ6	Δ16	Δ7	Δ8	Δ8	Δ2	Δ3	Δ11	Δ14	Δ10	Δ6	Δ6	Δ7	Δ3	Δ2	Δ3	Δ5	Δ4	Δ5	Δ1	=	Δ1	Δ1	Δ1	Δ2	Δ4
Μαρ. 2023	10	20	10	12	6	17	10	6	11	8	23	14	6	9	7	10	8	14	7	6	19	24	12	8	4	16	8	26
Οκτωβρίου/Νοέμβριος 2022	Δ1	Δ1	Δ1	Δ5	=	Δ2	Δ4	Δ4	Δ2	Δ3	Δ4	Δ1	Δ1	=	Δ3	Δ2	Δ1	Δ4	Δ8	=	Δ7	Δ3	Δ2	Δ1	Δ1	Δ2	Δ2	Δ12
Μαρ. 2023	11	13	20	15	8	13	5	12	8	12	11	10	5	9	9	18	14	17	9	10	18	8	5	12	9	7	14	17
Οκτωβρίου/Νοέμβριος 2022	Δ2	Δ5	Δ3	Δ2	Δ1	Δ2	Δ2	=	=	Δ3	Δ5	Δ4	Δ1	Δ3	Δ1	=	Δ2	=	Δ4	Δ3	=	Δ2	Δ1	Δ1	Δ5	Δ2	Δ2	Δ5

Τα κοινωνικοδημογραφικά πρότυπα στις γνώμες σχετικά με την κατεύθυνση που ακολουθούν τα πράγματα σε επίπεδο ΕΕ είναι σε γενικές γραμμές παρόμοια με εκείνα που παρατηρήθηκαν νωρίτερα σε σχέση με το εθνικό επίπεδο. Αυτή τη φορά παρατηρείται σαφέστερη απόκλιση απόψεων μεταξύ των ηλικιακών ομάδων: Όσο νεότεροι είναι οι ερωτηθέντες, τόσο πιο πιθανό είναι να πιστεύουν ότι τα πράγματα κινούνται προς τη σωστή κατεύθυνση στην ΕΕ (37 % των ατόμων ηλικίας 15-24 ετών έναντι 29 % των ατόμων ηλικίας 55 ετών και άνω).

Το επίπεδο εκπαίδευσης των ερωτηθέντων έχει επίσης αντίκτυπο στη στάση, με εκείνους που ολοκλήρωσαν την εκπαίδευση πλήρους φοίτησης ηλικίας 20 ετών και άνω να είναι πιο πιθανό να πουν ότι τα πράγματα πηγαίνουν προς τη σωστή κατεύθυνση από εκείνους που έφυγαν από την ηλικία των 19 ετών ή νεότεροι (39 % έναντι 22-29 %).

Τα διευθυντικά στελέχη (46 %) είναι πιο πιθανό να πουν ότι τα πράγματα κινούνται προς τη σωστή κατεύθυνση στην ΕΕ, ιδίως σε σύγκριση με τους ανέργους (22 %) ή τους οικιακούς (23 %). Οι οικονομικές συνθήκες έχουν επίσης σημασία, καθώς οι ερωτηθέντες που σπάνια ή ποτέ δυσκολεύονται να πληρώσουν τους λογαριασμούς τους είναι πιο πιθανό να είναι θετικοί όσον αφορά την κατεύθυνση που πηγαίνουν τα πράγματα (38 % έναντι 15 % των ατόμων που αντιμετωπίζουν δυσκολίες τις περισσότερες φορές).

Όσοι έχουν θετική εικόνα για την ΕΕ είναι πιο πιθανό από εκείνους που έχουν αρνητική εικόνα να πιστεύουν ότι τα πράγματα πηγαίνουν προς τη σωστή κατεύθυνση (53 % έναντι 6 %). Ομοίως, όσοι συμφωνούν ότι η φωνή τους μετράει στην ΕΕ (50 % έναντι 17 % όσων διαφωνούν), εκείνοι που είναι ικανοποιημένοι με τη δημοκρατία στην ΕΕ (51 % έναντι 11 % όσων δεν είναι ικανοποιημένοι) και εκείνοι που ψήφισαν στις τελευταίες ευρωπαϊκές εκλογές (39 % έναντι 23 % όσων δεν ψήφισαν) είναι πιο πιθανό να αισθάνονται ότι τα πράγματα κινούνται προς τη σωστή κατεύθυνση. Επιπλέον, όσοι ακολουθούν την ευρωπαϊκή πολιτική είναι επίσης πιο πιθανό να συμφωνούν αυτή τη γνώμη σε σύγκριση με εκείνους που δεν το κάνουν (40 % έναντι 23 %).

Τέλος, η στάση απέναντι στην κατάσταση σε εθνικό επίπεδο και σε επίπεδο ΕΕ σχετίζεται. Τα τρία τέταρτα όσων πιστεύουν ότι τα πράγματα πηγαίνουν προς τη σωστή κατεύθυνση στη χώρα τους πιστεύουν επίσης ότι τα πράγματα πάνε καλά στην ΕΕ, ενώ το 70 % όσων πιστεύουν ότι τα πράγματα πηγαίνουν προς τη λάθος κατεύθυνση σε εθνικό επίπεδο αισθάνονται επίσης αρνητικά όσον αφορά την κατεύθυνση που πηγαίνουν στην ΕΕ.

Δ73.2 Επί του παρόντος, θα λέγατε ότι, γενικά, τα πράγματα πηγαίνουν προς τη σωστή κατεύθυνση ή προς τη λάθος κατεύθυνση, προς...; Η Ευρωπαϊκή Ένωση (% — ΕΕ-27)

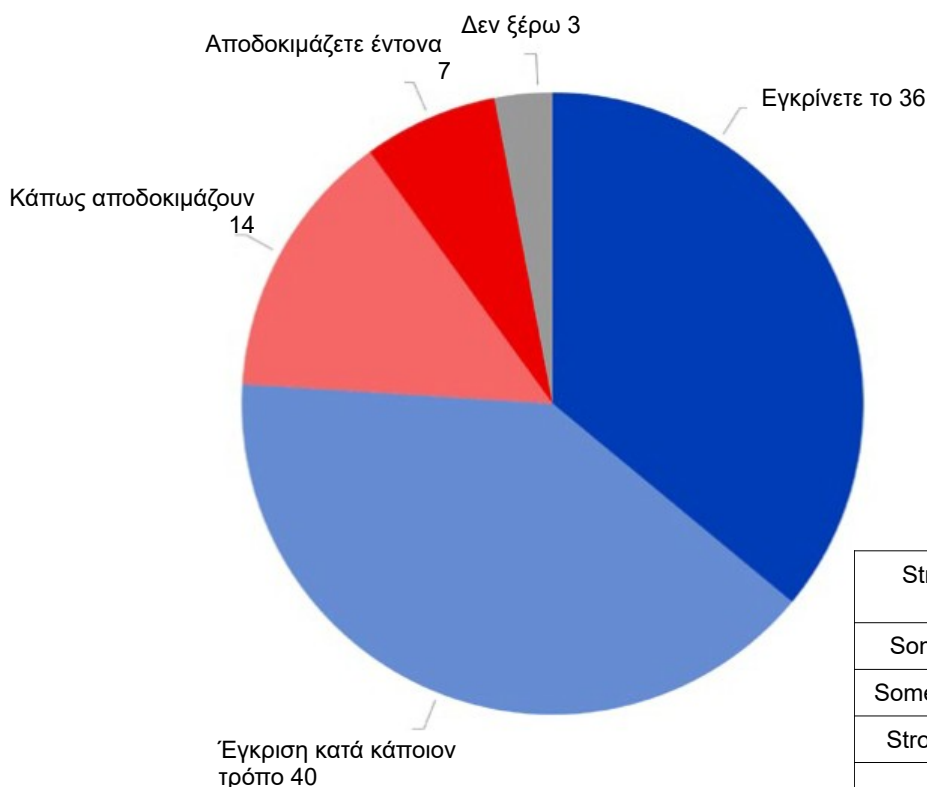
	Τα πράγματα πάνε προς τη σωστή κατεύθυνση	Τα πράγματα πάνε σε λάθος κατεύθυνση	Δεν ξέρω
ΕΕ ΤΩΝ 27	32	47	11
Φύλο			
Ανθρωπος	34	48	9
Γυναίκα	31	47	12
Ηλικία			
15-24	37	38	15
25-39	36	46	9
40-54	32	51	8
55+	29	49	12
Εκπαίδευση (τέλος)			
—15	22	52	16
16-19	29	53	9
20+	39	43	8
Ακόμα σπουδάζει	39	34	16
Κοινωνικοεπαγγελματική κατηγορία			
Αυτοαπασχολούμενοι	34	47	8
Διευθυντικά στελέχη	46	39	6
Άλλα λευκά περιλαίμια	37	48	8
Χειρωνακτικοί εργαζόμενοι	27	55	8
Άτομα κατ' οίκον	23	53	14
Ανεργοί	22	56	13
Αποσύρθηκε	28	48	13
Φοιτητές	39	34	16
Δυσκολίες στην πληρωμή λογαριασμών			
Τις περισσότερες φορές	15	65	9
Από καιρό σε καιρό	26	57	9
Σχεδόν ποτέ/ποτέ	38	41	11
Εικόνα της ΕΕ			
Θετικό	53	27	10
Ουδέτερο	20	56	13
Αρνητικό	6	85	4
Τα πράγματα στην χώρα πάνε...			
Σωστή κατεύθυνση	75	16	5
Λάθος κατεύθυνση	18	70	7
Ούτε	14	7	6
Η φωνή μου μετράει στην ΕΕ			
Συμφωνώ	50	32	8
Διαφωνούν	17	64	10
Ικανοποίηση από τη δημοκρατία στην ΕΕ			
Ικανοποιημένοι	51	29	10
Δεν ικανοποιήθηκε	11	74	6
Ψηφίστηκε στις τελευταίες ευρωεκλογές			
Ναι	39	42	8
Όχι	23	56	13
Ακολουθήστε την ευρωπαϊκή πολιτική			
Ακολουθήσε	40	43	7
Δεν ακολουθεί	23	53	15

1.1. Η ρωσική επίθεση κατά της Ουκρανίας

Η έγκριση της στήριξης της Ευρωπαϊκής Ένωσης προς την Ουκρανία παραμένει ισχυρή ένα χρόνο μετά την έναρξη του πολέμου από τη Ρωσία. Περισσότερα από τα τρία τέταρτα εγκρίνουν τη στήριξη της ΕΕ προς την Ουκρανία, μια σταθερή εξέλιξη σε σύγκριση με τον Οκτώβριο-Νοέμβριο του 2022 (76 %, + 2 εκατοστιαίες μονάδες). Το 36 % εγκρίνει σθεναρά τη στήριξη της ΕΕ — αύξηση κατά τρεις ποσοστιαίες μονάδες. Περίπου το ένα πέμπτο (21 %, -2 εκατοστιαίες μονάδες) αποδοκιμάζει τη στήριξη της ΕΕ προς την Ουκρανία, συμπεριλαμβανομένου του 7 % (καμία αλλαγή) που «αποδοκιμάζει έντονα».

Τα ευρήματα αυτά συνάδουν με τα στοιχεία της έρευνας του τακτικού Ευρωβαρόμετρου της Ευρωπαϊκής Επιτροπής που διεξήχθη τον Ιανουάριο-Φεβρουάριο του 2023, τα οποία δείχνουν ότι οι μεγάλες πλειοψηφίες των πολιτών της ΕΕ (με ποσοστά που κυμαίνονται από 65 % έως 91 %) συμφωνούν με μια σειρά δράσεων που ανέλαβε η ΕΕ ως απάντηση στην εισβολή της Ρωσίας στην Ουκρανία¹⁸.

QA23 Συνολικά, εγκρίνετε ή αποδοκιμάζετε τη στήριξη της Ευρωπαϊκής Ένωσης προς την Ουκρανία μετά την εισβολή της Ρωσίας στην Ουκρανία; (EE27) (%)

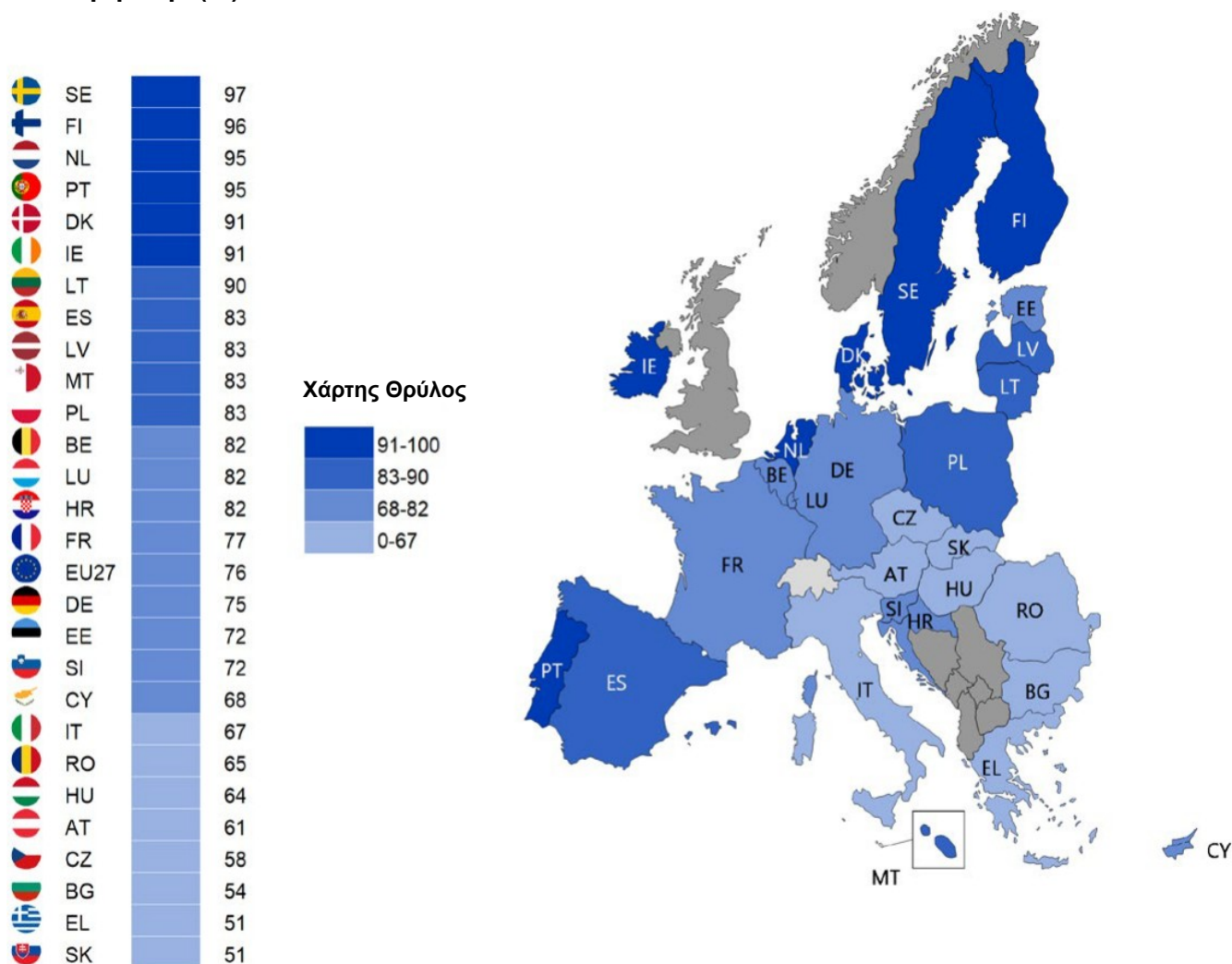
Strongly approve	+3
Somewhat approve	-1
Somewhat disapprove	-2
Strongly disapprove	0
Don't know	0

Σε όλες τις χώρες, η απόλυτη πλειοψηφία εγκρίνει τη στήριξη της ΕΕ προς την Ουκρανία μετά την εισβολή της Ρωσίας. Το ποσοστό αυτό είναι το υψηλότερο στη Σουηδία (97 %), τη Φινλανδία (96 %), τις Κάτω Χώρες και την Πορτογαλία (και οι δύο 95 %). Οι ερωτηθέντες στη Σλοβακία, την Ελλάδα (51 %) και τη Βουλγαρία (54 %) είναι οι λιγότερο πιθανό να εγκρίνουν. Η Ελλάδα (46 %), η Σλοβακία (44 %) και η Βουλγαρία (39 %) είναι επίσης οι χώρες όπου τα επίπεδα αποδοκιμασίας είναι υψηλότερα, μαζί με την Τσεχία (39 %). Όπως και στην προηγούμενη έρευνα, η αποδοκιμασία

¹⁸ Ευρωπαϊκή Επιτροπή, Τακτικό Ευρωβαρόμετρο 98 — Χειμώνας 2022-2023 (ΕΒ 98.2), διατίθεται στη διεύθυνση: <https://europa.eu/eurobarometer/surveys/detail/2872>

για τη στήριξη της ΕΕ προς την Ουκρανία είναι πιο διαδεδομένη στις νοτιοανατολικές περιοχές της Ευρώπης.

QA23 Συνολικά, εγκρίνετε ή αποδοκιμάζετε τη στήριξη της Ευρωπαϊκής Ένωσης προς την Ουκρανία μετά την εισβολή της Ρωσίας στην Ουκρανία; Σύνολο «Έγκριση» (%)

Το επίπεδο έγκρισης της στήριξης της ΕΕ προς την Ουκρανία έχει αυξηθεί σε 14 χώρες από τότε που τέθηκε το ερώτημα αυτό για τελευταία φορά τον Οκτώβριο-Νοέμβριο του 2022. Ειδικότερα, η Κύπρος (68 %, + 15 εκατοστιαίες μονάδες) ξεχωρίζει για τη μεγαλύτερη αύξηση σε αυτό το ποσοστό, ακολουθούμενη από το Βέλγιο και την Κροατία (αμφότερες 82 %, + 7 εκατοστιαίες μονάδες). Ωστόσο, τα επίπεδα έγκρισης μειώθηκαν στην Τσεχία (58 %, -10 εκατοστιαίες μονάδες) και στην Εσθονία (72 %, -4 εκατοστιαίες μονάδες). Ο αριθμός αυτός παρέμεινε σταθερός ή αμετάβλητος στη Σουηδία.

QA23 Συνολικά, εγκρίνετε ή αποδοκιμάζετε τη στήριξη της Ευρωπαϊκής Ένωσης προς την Ουκρανία μετά την εισβολή της Ρωσίας στην Ουκρανία; (%)

	Να εγκρίνει θερμά		Να εγκρίνει κάπως		Κάπως αποδοκιμάζουν		Αποδοκιμάζετε έντονα		Δεν ξέρω		Σύνολο «Έγκριση»		Σύνολο «Απόρριψη έγκρισης»	
	Μάρτιος 2023	Διάχυσ η. Μάρτιος 2023 — Οκτώβριος/Νοέμβριος 2022	Μάρτιος 2023	Διάχυσ η. Μάρτιος 2023 — Οκτώβριος/Νοέμβριος 2022	Μάρτιος 2023	Διάχυσ η. Μάρτιος 2023 — Οκτώβριος/Νοέμβριος 2022	Μάρτιος 2023	Διάχυσ η. Μάρτιος 2023 — Οκτώβριος/Νοέμβριος 2022	Μάρτιος 2023	Διάχυσ η. Μάρτιος 2023 — Οκτώβριος/Νοέμβριος 2022	Μάρτιος 2023	Διάχυσ η. Μάρτιος 2023 — Οκτώβριος/Νοέμβριος 2022	Μάρτιος 2023	Διάχυσ η. Μάρτιος 2023 — Οκτώβριος/Νοέμβριος 2022
ΕΕ ΤΩΝ 27	36	3	40	-1	14	-2	7	0	3	0	76	2	21	-2
Β)	33	7	49	0	12	-4	5	-3	1	0	82	7	17	-7
BG	16	2	38	4	22	-7	17	2	7	-1	54	6	39	-5
ΤΣ	28	-8	30	-2	24	6	15	3	3	1	58	-10	39	9
DK	61	0	30	-1	4	-1	3	1	2	1	91	-1	7	0
DE	42	6	33	-4	15	-1	7	-1	3	0	75	2	22	-2
ΕΕ	40	0	32	-4	15	3	6	-1	7	2	72	-4	21	2
ΙΡ	57	7	34	-5	5	-1	3	1	1	-2	91	2	8	0
ΕΛ	14	1	37	2	26	0	20	-2	3	-1	51	3	46	-2
ΙΣ	32	-4	51	7	10	-2	4	0	3	-1	83	3	14	-2
ΓΑ	38	2	39	-3	11	2	6	-1	6	0	77	-1	17	1
ΥΕ	38	11	44	-4	12	-5	5	-2	1	0	82	7	17	-7
ΙΤ	15	3	52	1	23	-3	8	-1	2	0	67	4	31	-4
CY	19	2	49	13	17	-5	12	-8	3	-2	68	15	29	-13
LV	49	-10	34	13	9	2	4	-4	4	-1	83	3	13	-2
LT	63	4	27	-1	5	-1	4	-1	1	-1	90	3	9	-2
ΛΟΥ	43	11	39	-8	12	0	5	1	1	-4	82	3	17	1
HU	17	3	47	2	21	-5	13	1	2	-1	64	5	34	-4
MT	53	-8	30	6	8	1	7	2	2	-1	83	-2	15	3
KX	69	3	26	-1	3	0	2	-1	0	-1	95	2	5	-1
ΣΤ	26	1	35	0	19	-1	16	-1	4	1	61	1	35	-2
ΠΛ	37	2	46	-4	14	3	2	0	1	-1	83	-2	16	3
ΠΡ	65	17	30	-14	3	0	1	-1	1	-2	95	3	4	-1
ΡΜ	13	-2	52	7	25	-4	8	0	2	-1	65	5	33	-4
ΣΝ	36	9	36	-6	17	-2	9	-1	2	0	72	3	26	-3
ΣΚ	15	2	36	0	28	1	16	-3	5	0	51	2	44	-2
ΦΙ	80	-3	16	4	2	-1	2	0	0	0	96	1	4	-1
ΣΔ	85	4	12	-4	1	-1	1	0	1	1	97	0	2	-1

Οι πιο μορφωμένοι ερωτηθέντες είναι πιο πιθανό να εγκρίνουν τη στήριξη της ΕΕ προς την Ουκρανία μετά την εισβολή της Ρωσίας (81 % των ατόμων που ολοκλήρωσαν την εκπαίδευση ηλικίας 20 ετών και άνω, σε σύγκριση με το 72-73 % εκείνων που έφυγαν νωρίτερα). Τα επίπεδα έγκρισης είναι επίσης υψηλότερα μεταξύ εκείνων που βρίσκονται σε καλύτερη κοινωνικοοικονομική κατάσταση. Αυτό ισχύει ιδιαίτερα μεταξύ των διευθυντικών στελεχών (83 % έναντι 68 % των οικιακών), εκείνων που ποτέ ή σχεδόν ποτέ δεν δυσκολεύονται να πληρώσουν τους λογαριασμούς τους (82 % έναντι 62 % των ατόμων που αντιμετωπίζουν δυσκολίες τις περισσότερες φορές) και εκείνων που θεωρούν ότι ανήκουν στην ανώτερη ή ανώτερη μεσαία τάξη της κοινωνίας (86-94 % έναντι 72 % εκείνων που θεωρούν τους εαυτούς τους ως εργατική τάξη ή κατώτερη μεσαία τάξη).

Η έγκριση της στήριξης της ΕΕ προς την Ουκρανία είναι επίσης υψηλότερη μεταξύ εκείνων των οποίων η εικόνα για την ΕΕ είναι θετική (91 % έναντι 46 % των ατόμων των οποίων η εικόνα για την ΕΕ είναι αρνητική).

Οι ερωτηθέντες που αναμένουν βελτίωση των συνθηκών διαβίωσής τους και της κατάστασης της εθνικής τους οικονομίας σε ένα χρόνο είναι πιθανότερο να εγκρίνουν τη στήριξη της ΕΕ προς την Ουκρανία (80-83 % έναντι 67-71 % όσων αναμένουν ότι θα επιδεινωθούν). Ομοίως, όσοι είναι ικανοποιημένοι με τα μέτρα της ΕΕ και τα εθνικά μέτρα που λαμβάνονται για την αντιμετώπιση του αυξανόμενου κόστους ζωής τείνουν περισσότερο να εγκρίνουν αυτή τη στήριξη (88-89 % έναντι 68-70 % όσων δεν είναι ικανοποιημένοι).

QA23 Συνολικά, εγκρίνετε ή αποδοκιμάζετε τη στήριξη της Ευρωπαϊκής Ένωσης προς την Ουκρανία μετά την εισβολή της Ρωσίας στην Ουκρανία; (%)

	Σύνολο «Έγκριση»	Σύνολο «Απόρριψη έγκρισης»
ΕΕ ΤΩΝ 27	76	21
Φύλο		
Άνθρωπος	76	22
Γυναίκα	76	21
Ηλικία		
15-24	79	18
25-39	75	23
40-54	74	23
55+	77	20
Εκπαίδευση (τέλος)		
—15	72	24
16-19	73	25
20+	81	16
Ακόμα σπουδάζει	81	15
Κοινωνικοεπαγγελματική κατηγορία		
Αυτοαπασχολούμενοι	78	20
Διευθυντικά στελέχη	83	15
Άλλα λευκά περιλαίμια	79	19
Χειρωνακτικοί εργαζόμενοι	70	28
Άτομα κατ' οίκον	68	29
Άνεργοι	70	27
Αποσύρθηκε	77	20
Φοιτητές	81	15
Δυσκολίες στην πληρωμή λογαριασμών		
Τις περισσότερες φορές	62	34
Από καιρό σε καιρό	69	28
Σχεδόν ποτέ/ποτέ	82	16
Θεωρήστε ότι ανήκετε σε		
Η εργατική τάξη	72	25
Η κατώτερη μεσαία τάξη	72	25
Η μεσαία τάξη	78	20
Η ανώτερη μεσαία τάξη	86	13
Η ανώτερη τάξη	94	5
Εικόνα της ΕΕ		
Θετικό	91	8
Ουδέτερο	73	23
Αρνητικό	46	51
Αναμενόμενη κατάσταση της εθνικής οικονομίας		
Καλύτερη	83	15
Χειρότερη	71	26
Ίδιο	81	16
Προσδοκώμενη κατάσταση των συνθηκών διαβίωσης		
Καλύτερη	80	19
Χειρότερη	67	30
Ίδιο	83	14
Ικανοποίηση από τα εθνικά μέτρα που λαμβάνονται για την αντιμετώπιση του κόστους ζωής		
Ικανοποιημένοι	88	11
Δεν ικανοποιήθηκε	70	27
Ικανοποίηση από τα μέτρα που έλαβε η ΕΕ για την αντιμετώπιση του κόστους ζωής		
Ικανοποιημένοι	89	10
Δεν ικανοποιήθηκε	68	29

1.2. Ο πληθωρισμός και το αυξανόμενο κόστος ζωής

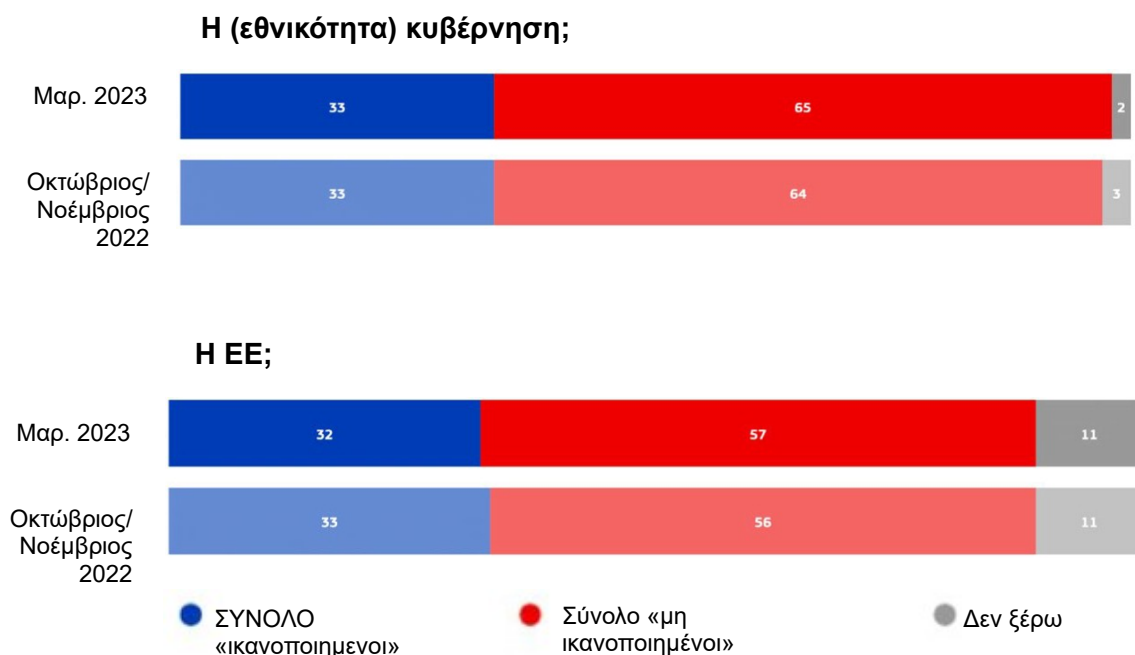
Στο πλαίσιο της αύξησης των επιπέδων πληθωρισμού και της κρίσης του κόστους ζωής που επηρεάζει την αγοραστική δύναμη των νοικοκυριών, η πλειονότητα των πολιτών της ΕΕ δεν είναι ικανοποιημένη με τα μέτρα που έχουν λάβει μέχρι στιγμής η ΕΕ και οι εθνικές κυβερνήσεις για την αντιμετώπιση του ζητήματος αυτού, ενώ οι αναλογίες παραμένουν σταθερές από τον Οκτώβριο έως τον Νοέμβριο του 2022.

Ειδικότερα, περισσότεροι από τρεις στους δέκα (33 %, καμία αλλαγή από τον Οκτώβριο έως τον Νοέμβριο του 2022) είναι ικανοποιημένοι με τα μέτρα που έλαβαν οι εθνικές κυβερνήσεις τους για την αντιμετώπιση του αυξανόμενου κόστους διαβίωσης. Σχεδόν τα δύο τρίτα (65 %, + 1 εκατοστιαία μονάδα) δηλώνουν ότι δεν είναι ικανοποιημένοι, συμπεριλαμβανομένου του 28 % (+ 1 εκατοστιαία μονάδα) που «δεν είναι καθόλου ικανοποιημένοι».

Παρόμοιο ποσοστό (32 %, -1 εκατοστιαίες μονάδες από τον Οκτώβριο έως τον Νοέμβριο του 2022) δείχνει ότι είναι ικανοποιημένο με τα μέτρα που έλαβε η ΕΕ, ενώ το 57 % (+ 1 εκατοστιαία μονάδα) δεν είναι ικανοποιημένο, συμπεριλαμβανομένου σχεδόν του ενός τετάρτου (23 %, + 1 εκατοστιαίας μονάδας) που δηλώνουν ότι «δεν είναι καθόλου ικανοποιημένοι».

Όπως και στην προηγούμενη έρευνα, οι ερωτηθέντες τείνουν να είναι πιο επικριτικοί όσον αφορά τα μέτρα που λαμβάνουν οι εθνικές κυβερνήσεις παρά τα μέτρα που έλαβε η ΕΕ (65 % έναντι 57 % «δεν είναι ικανοποιημένοι», αντίστοιχα), παρόλο που οι απαντήσεις «δεν γνωρίζουν» είναι πιθανότερο να δοθούν σε σχέση με την ΕΕ απ' ό,τι σε σχέση με τις εθνικές κυβερνήσεις (11 % έναντι 2 % αντίστοιχα).

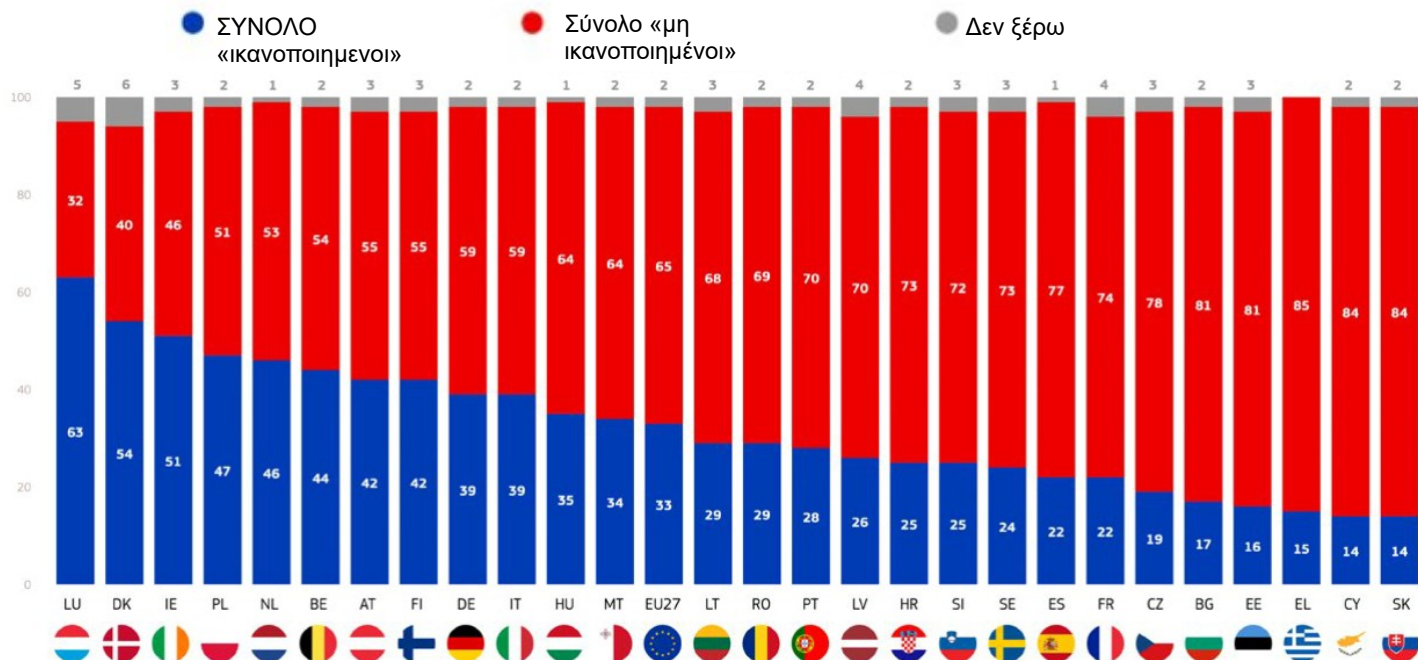
QA24 Πόσο ικανοποιημένοι ή όχι είστε από τα μέτρα που έχουν ληφθεί μέχρι στιγμής για την αντιμετώπιση του αυξανόμενου κόστους διαβίωσης (για παράδειγμα, η αύξηση των τιμών των τροφίμων ή της ενέργειας) έως (ΕΕ-27) (%)

Μάρτιος 2023 —
Οκτώβριος/Νοέμβριος 2022

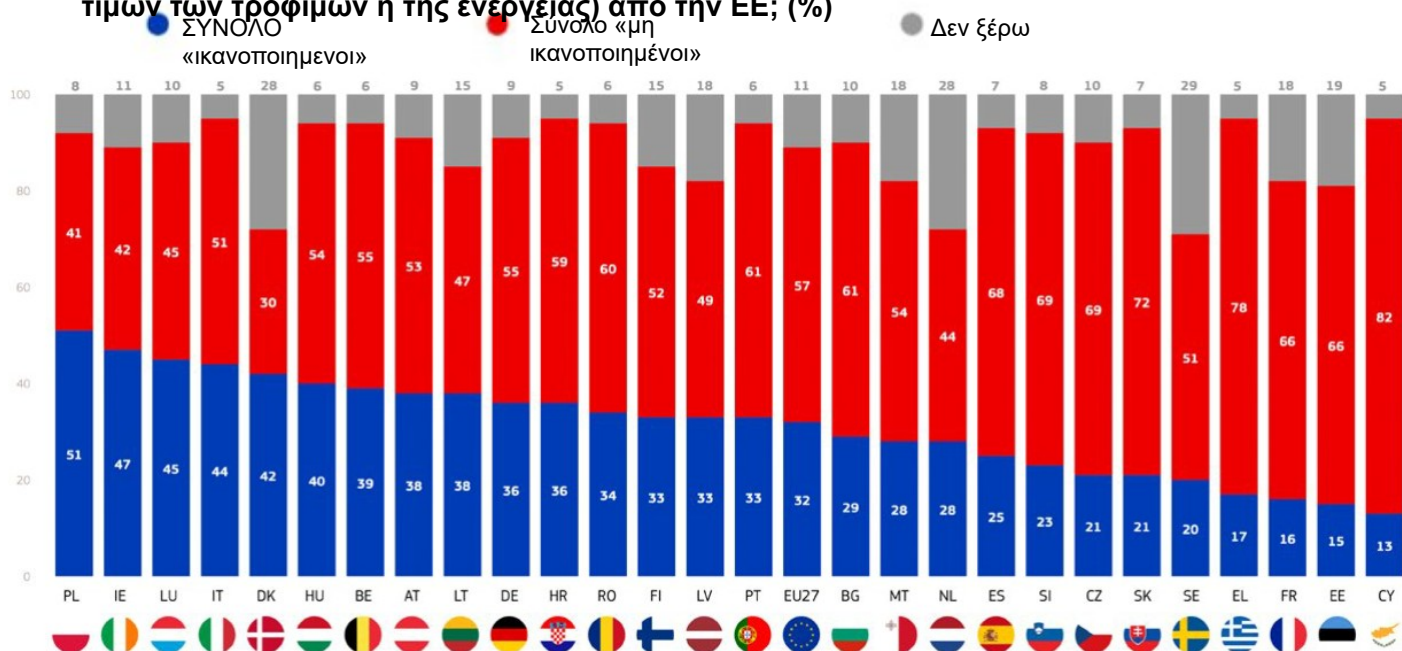
Οι πλειοψηφίες είναι ικανοποιημένες με τα μέτρα που έχουν λάβει μέχρι στιγμής οι εθνικές κυβερνήσεις τους για την αντιμετώπιση του αυξανόμενου κόστους διαβίωσης σε τρεις χώρες, δηλαδή στο Λουξεμβούργο (63 %), στη Δανία (54 %) και στην Ιρλανδία (51 %). Ωστόσο, στις υπόλοιπες 24 χώρες, η πλειοψηφία δεν είναι ικανοποιημένη με τη δράση των εθνικών κυβερνήσεων. Αυτό ισχύει κυρίως για την Ελλάδα (85 %), την Κύπρο και τη Σλοβακία (και οι δύο 84 %).

QA24.1 Πόσο ικανοποιημένος ή όχι είστε από τα μέτρα που έχουν ληφθεί μέχρι στιγμής για την αντιμετώπιση του αυξανόμενου κόστους ζωής (για παράδειγμα, η αύξηση των τιμών των τροφίμων ή της ενέργειας) από την κυβέρνηση (ΕΘΝΙΑ); (%)

Σε τρία κράτη μέλη, η πλειονότητα των ερωτηθέντων δηλώνει ικανοποιημένη με τα μέτρα που έχει λάβει μέχρι στιγμής η ΕΕ για την αντιμετώπιση του αυξανόμενου κόστους διαβίωσης: Πολωνία (51 %), Ιρλανδία (47 %) και Δανία (42 %). Σε 23 χώρες, η πλειοψηφία δεν είναι ικανοποιημένη, με τα υψηλότερα ποσοστά να παρατηρούνται στην Κύπρο (82 %), την Ελλάδα (78 %) και τη Σλοβακία (72 %). Οι γνώμες διαιρούνται στο Λουξεμβούργο (45 % «ικανοποίησε» έναντι 45 % «δεν ικανοποιήθηκε»).

QA24.2 Πόσο ικανοποιημένος ή όχι είστε από τα μέτρα που έχουν ληφθεί μέχρι στιγμής για την αντιμετώπιση του αυξανόμενου κόστους διαβίωσης (για παράδειγμα, η αύξηση των τιμών των τροφίμων ή της ενέργειας) από την ΕΕ; (%)

Σε σύγκριση με τον Οκτώβριο-Νοέμβριο του 2022, η ικανοποίηση από τα μέτρα που έλαβαν οι εθνικές κυβερνήσεις για την αντιμετώπιση του αυξανόμενου κόστους ζωής μειώθηκε σε 14 χώρες. Η Μάλτα (34 %, -32 εκατοστιαίες μονάδες) ξεχωρίζει για μια ιδιαίτερα μεγάλη μείωση της ικανοποίησης, ακολουθούμενη από την Πορτογαλία (28 %, -11 εκατοστιαίες μονάδες) και τη Σλοβενία (25 %, -10 εκατοστιαίες μονάδες). Αντίθετα, το επίπεδο ικανοποίησης έχει αυξηθεί σε έξι χώρες: Πολωνία (47 %, + 9 εκατοστιαίες μονάδες), Δανία (54 %, + 8 εκατοστιαίες μονάδες), Βέλγιο (44 %, + 8 εκατοστιαίες μονάδες), Γερμανία (39 %, + 8 εκατοστιαίες μονάδες), Λιθουανία (29 %, + 8 εκατοστιαίες μονάδες) και Λετονία (26 %, + 4 εκατοστιαίες μονάδες).

Το επίπεδο ικανοποίησης από τα μέτρα που έλαβε η ΕΕ μειώθηκε από τον Οκτώβριο έως τον Νοέμβριο του 2022 σε 13 χώρες, με μειώσεις κατά περισσότερο από δέκα ποσοστιαίες μονάδες που παρατηρήθηκαν εκ νέου στη Μάλτα (28 %, -24 εκατοστιαίες μονάδες), στην Πορτογαλία (33 %, -12 εκατοστιαίες μονάδες) και στη Σλοβενία (23 %, -11 εκατοστιαίες μονάδες). Αντίθετα, το ποσοστό αυτό αυξήθηκε σε οκτώ χώρες, ιδίως στη Γερμανία (36 %, + 9 εκατοστιαίες μονάδες), στη Λετονία (33 %, + 9 εκατοστιαίες μονάδες) και στο Βέλγιο (39 %, + 8 εκατοστιαίες μονάδες). Τα αποτελέσματα είναι σταθερά σε άλλες έξι χώρες.

QA24.2 Πόσο ικανοποιημένος ή όχι είστε από τα μέτρα που έχουν ληφθεί μέχρι στιγμής για την αντιμετώπιση του αυξανόμενου κόστους διαβίωσης (για παράδειγμα, η αύξηση των τιμών των τροφίμων ή της ενέργειας) από την ΕΕ; (%)

	ΣΥΝΟΛΟ «ικανοποιημένοι»			Σύνολο «Δεν ικανοποιήθηκε»		
	Μάρτιος 2023	Διάχυση. Μάρτιος 2023 — Οκτώβριος/Νοέ μβριος 2022	Μάρτιος 2023	Διάχυση. Μάρτιος 2023 — Οκτώβριος/Νοέ μβριος 2022	Μάρτιος 2023	Διάχυση. Μάρτιος 2023 — Οκτώβριος/Νοέ μβριος 2022
ΕΕ ΤΩΝ 27	32	-1	57	1	11	0
B)	39	8	55	-9	6	1
BG	29	-3	61	6	10	-3
ΤΣ	21	-10	69	7	10	3
DK	42	3	30	-6	28	3
DE	36	9	55	-6	9	-3
EE	15	2	66	1	19	-3
IP	47	-8	42	7	11	1
ΕΛ	17	-2	78	1	5	1
ΙΣ	25	-7	68	9	7	-2
ΓΑ	16	-6	66	5	18	1
ΥΕ	36	3	59	-3	5	0
IT	44	6	51	-5	5	-1
CY	13	-8	82	6	5	2
LV	33	9	49	-11	18	2
LT	38	4	47	-1	15	-3
ΛΟΥ	45	-2	45	5	10	-3
HU	40	1	54	-3	6	2
MT	28	-24	54	17	18	7
KX	28	-4	44	0	28	4
ΣΤ	38	-1	53	0	9	1
ΠΛ	51	4	41	-3	8	-1
ΠΡ	33	-12	61	14	6	-2
PM	34	-2	60	4	6	-2
ΣΝ	23	-11	69	10	8	1
ΣΚ	21	-3	72	8	7	-5

ΦΙ	33	-5	52	2	15	3
ΣΔ	20	-8	51	9	29	-1

Η βαθιά κατάδυση στα κοινωνικοδημογραφικά επίπεδα δείχνει συνεπή πρότυπα όσον αφορά τη στάση απέναντι στα μέτρα που λαμβάνουν οι εθνικές κυβερνήσεις και η ΕΕ για την αντιμετώπιση του αυξανόμενου κόστους διαβίωσης. Τα επίπεδα ικανοποίησης ποικίλλουν ανάλογα με το επίπεδο εκπαίδευσης και τις κοινωνικοοικονομικές συνθήκες των ερωτηθέντων. Όσοι έχουν ολοκληρώσει πλήρη εκπαίδευση ηλικίας 20 ετών και άνω (36 % για τις εθνικές κυβερνήσεις και 35 % για την ΕΕ) είναι πιθανότερο να είναι ικανοποιημένοι από εκείνους που εγκατέλειψαν την ηλικία των 15 ετών και άνω (31 % και 27 %). Όσον αφορά τους κοινωνικοοικονομικούς παράγοντες, τα επίπεδα ικανοποίησης είναι υψηλότερα μεταξύ των διευθυντικών στελεχών (40 % για τις κυβερνήσεις και, από κοινού με άλλους λευκούς κολάρους, 40 % για την ΕΕ) και εκείνων που σπάνια ή ποτέ αντιμετωπίζουν δυσκολίες πληρωμής των λογαριασμών τους (37 % και 35 %), ενώ είναι χαμηλότεροι μεταξύ των ανέργων (20 % και 21 %) και εκείνων που αντιμετωπίζουν δυσκολίες πληρωμής των λογαριασμών τους τις περισσότερες φορές (21 % και 20 %).

Οι ερωτηθέντες που έχουν θετική εικόνα για την ΕΕ έχουν περισσότερες πιθανότητες από εκείνους που έχουν αρνητική εικόνα να είναι ικανοποιημένοι με τα μέτρα που έλαβε η ΕΕ (48 % έναντι 10 %). Επιπλέον, είναι πιθανότερο να ικανοποιηθούν από τη δράση των εθνικών κυβερνήσεων (44 % έναντι 17 %).

Όσοι αναμένουν βελτίωση της κατάστασης της εθνικής τους οικονομίας και των συνθηκών διαβίωσής τους σε ένα χρόνο είναι πιθανότερο να ικανοποιηθούν με τα μέτρα που λαμβάνονται. Για παράδειγμα, το 47 % όσων αναμένουν βελτίωση των συνθηκών διαβίωσής τους είναι ικανοποιημένοι με τα μέτρα που λαμβάνουν οι εθνικές κυβερνήσεις τους και η ΕΕ, σε σύγκριση με το 22 % όσων προβλέπουν επιδείνωση των συνθηκών διαβίωσής τους.

Ομοίως, όσοι δηλώνουν ότι το βιοτικό τους επίπεδο έχει μειωθεί είναι λιγότερο πιθανό να δηλώσουν ότι είναι ικανοποιημένοι με τα μέτρα που έλαβαν οι εθνικές κυβερνήσεις και η ΕΕ (23 % και για τις δύο) σε σύγκριση με εκείνους που δηλώνουν ότι έχουν βιώσει αύξηση ή δεν αναμένουν καμία αλλαγή (49 % για τις εθνικές κυβερνήσεις και 45 % για την ΕΕ).

QA24 Πόσο ικανοποιημένοι ή όχι είστε από τα μέτρα που έχουν ληφθεί μέχρι στιγμής για την αντιμετώπιση του αυξανόμενου κόστους ζωής (για παράδειγμα, η αύξηση των τιμών των τροφίμων ή της ενέργειας) με... (% — ΕΕ-27)

ΕΕ ΤΩΝ 27	Η (εθνική) κυβέρνηση	Η ΕΕ
33	32	
Φύλο		
Άνθρωπος	34	33
Γυναίκα	32	31
Ηλικία		
15-24	32	34
25-39	32	34
40-54	33	33
55+	34	30
Εκπαίδευση (τέλος)		
—15	31	27
16-19	32	32
20+	36	35
Ακόμα σπουδάζει	34	34
Κοινωνικοεπαγγελματική κατηγορία		
Αυτοαπασχολούμενοι	36	33
Διευθυντικά στελέχη	40	40
Άλλα λευκά περιλαίμια	35	40
Χειρωνακτικοί εργαζόμενοι	29	29
Άτομα κατ' οίκον	25	26
Άνεργοι	20	21
Αποσύρθηκε	34	29
Φοιτητές	34	34
Δυσκολίες στην πληρωμή λογαριασμών		
Τις περισσότερες φορές	21	20
Από καιρό σε καιρό	27	30
Σχεδόν ποτέ/ποτέ	37	35
Εικόνα της ΕΕ		
Θετικό	44	48
Ουδέτερο	27	24
Αρνητικό	17	10
Προσδοκώμενη κατάσταση της εθνικής οικονομίας		
Καλύτερη	58	54
Χειρότερη	22	24
Ίδιο	41	40
Προσδοκώμενη κατάσταση των συνθηκών διαβίωσης		
Καλύτερη	47	47
Χειρότερη	22	22
Ίδιο	40	38
Το βιοτικό σας επίπεδο έχει..		
Έχει ήδη μειωθεί	23	23
Δεν έχει ακόμη μειωθεί, αλλά θα	40	40
Δεν αλλάξει/ αυξάνεται	49	45

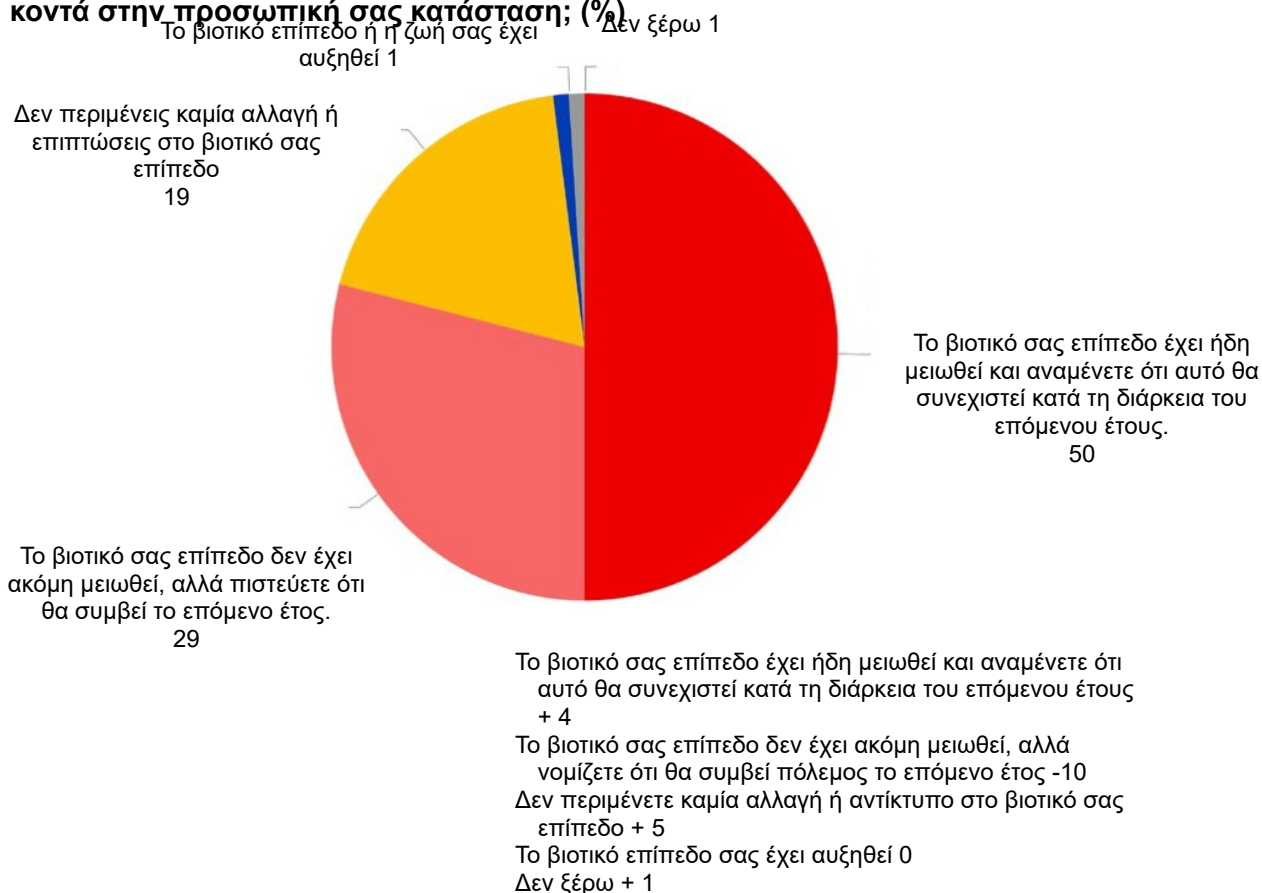
1.3. Η ζωή των πολιτών σε μια εποχή πολλαπλών κρίσεων

Αλλαγές στο βιοτικό επίπεδο των Ευρωπαίων

Σχεδόν οκτώ στους δέκα έχουν ήδη βιώσει μείωση ή προβλέπουν μείωση του βιοτικού τους επιπέδου κατά το επόμενο έτος, παρόλο που το ποσοστό αυτό μειώνεται.

Ζητήθηκε από τους ερωτηθέντες να σκεφτούν το προσωπικό τους βιοτικό επίπεδο, εξετάζοντας ζητήματα όπως οι συνέπειες της πανδημίας COVID-19, ο πόλεμος στην Ουκρανία και ο αυξανόμενος πληθωρισμός και οι τιμές. Οι μισοί από τους ερωτηθέντες λένε ότι το βιοτικό τους επίπεδο έχει ήδη μειωθεί και αναμένουν ότι αυτό θα συνεχιστεί κατά τη διάρκεια του επόμενου έτους. Σχεδόν τρεις στους δέκα (29 %) δηλώνουν ότι το βιοτικό τους επίπεδο δεν έχει ακόμη μειωθεί, αλλά πιστεύουν ότι θα συμβεί το επόμενο έτος. Σχεδόν το ένα πέμπτο (19 %) δεν αναμένει καμία αλλαγή ή αντίκτυπο στο βιοτικό τους επίπεδο, ενώ το 1 % δηλώνει ότι το βιοτικό τους επίπεδο έχει αυξηθεί.

Πολλά στοιχεία, όπως οι συνέπειες της πανδημίας COVID-19, ο πόλεμος στην Ουκρανία και ο αυξανόμενος πληθωρισμός και οι τιμές επηρεάζουν την παγκόσμια οικονομία, συμπεριλαμβανομένων των κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Σκεφτείτε το προσωπικό σας επίπεδο διαβίωσης (π.χ. τα αγαθά και τις υπηρεσίες που μπορείτε να αντέξετε οικονομικά), ποια από αυτές τις δηλώσεις έρχεται πιο κοντά στην προσωπική σας κατάσταση; (%)

Για άλλη μια φορά, τα αποτελέσματα αυτά συμπίπτουν με τα πορίσματα του τακτικού Ευρωβαρόμετρου τον Ιανουάριο-Φεβρουάριο του 2023, το οποίο επικεντρώθηκε ειδικότερα στις επιπτώσεις του πολέμου στην Ουκρανία στα προσωπικά οικονομικά, με τη μεγάλη πλειονότητα

των πολιτών της ΕΕ (63 %) να δηλώνει ότι ο πόλεμος στην Ουκρανία έχει σοβαρές οικονομικές συνέπειες για τους ίδιους προσωπικά¹⁹.

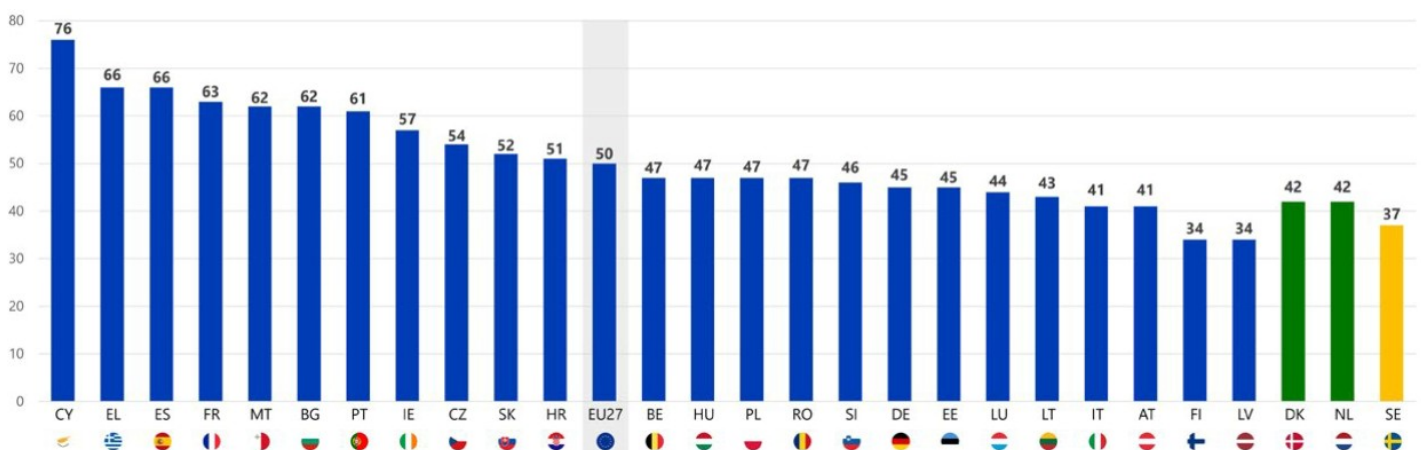
Συγκρίνοντας τα αποτελέσματα αυτά με εκείνα που παρατηρήθηκαν τον Οκτώβριο-Νοέμβριο του 2022, προκύπτει μια μικτή εικόνα όσον αφορά τις αλλαγές στο βιοτικό επίπεδο των πολιτών της ΕΕ. Αφενός, το ποσοστό εκείνων που είδαν το βιοτικό τους επίπεδο να επιδεινώνεται έχει ελαφρώς αυξηθεί (+ 4 εκατοστιαίες μονάδες). Από την άλλη πλευρά, οι ερωτηθέντες είναι επί του παρόντος πολύ λιγότερο πιθανό να πουν ότι, ενώ το βιοτικό τους επίπεδο δεν έχει ακόμη μειωθεί, εξακολουθούν να αναμένουν επιδείνωση κατά το επόμενο έτος (-10 εκατοστιαίες μονάδες) και είναι επίσης πιθανότερο να αναφέρουν ότι δεν αναμένουν καμία αλλαγή (+ 5 εκατοστιαίες μονάδες).

Σε 24 χώρες (σε σύγκριση με 14 τον Οκτώβριο-Νοέμβριο του 2022), η συνηθέστερη απάντηση που δίνουν οι ερωτηθέντες είναι ότι το βιοτικό τους επίπεδο έχει ήδη μειωθεί και αναμένουν ότι αυτό θα εξακολουθήσει να ισχύει κατά το επόμενο έτος. Τα ποσοστά που έχουν υποστεί επιδείνωση του βιοτικού τους επιπέδου είναι ιδιαίτερα υψηλά στην Κύπρο (76 %), την Ελλάδα και την Ισπανία (66 %).

Στη Δανία και τις Κάτω Χώρες (42 %), οι περισσότεροι ερωτηθέντες δηλώνουν ότι δεν αναμένουν καμία αλλαγή ή αντίκτυπο στο βιοτικό σας επίπεδο, ενώ εκείνοι στη Σουηδία (37 %) είναι πιο πιθανό να δείξουν ότι το βιοτικό τους επίπεδο δεν έχει ακόμη μειωθεί, αλλά πιστεύουν ότι αυτό θα συμβεί κατά τη διάρκεια του επόμενου έτους.

Πολλά στοιχεία, όπως οι συνέπειες της πανδημίας COVID-19, ο πόλεμος στην Ουκρανία και ο αυξανόμενος πληθωρισμός και οι τιμές επηρεάζουν την παγκόσμια οικονομία, συμπεριλαμβανομένων των κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Σκεφτείτε το προσωπικό σας επίπεδο διαβίωσης (π.χ. τα αγαθά και τις υπηρεσίες που μπορείτε να αντέξετε οικονομικά), ποια από αυτές τις δηλώσεις έρχεται πιο κοντά στην προσωπική σας κατάσταση; (% — η απάντηση που αναφέρεται περισσότερο ανά χώρα)

- Το βιοτικό σας επίπεδο έχει ήδη μειωθεί και αναμένετε ότι αυτό θα συνεχίσει να ισχύει το επόμενο έτος.
- Δεν περιμένετε καμία αλλαγή ή αντίκτυπο στο βιοτικό σας επίπεδο
- Το βιοτικό σας επίπεδο δεν έχει ακόμη μειωθεί, αλλά πιστεύετε ότι θα συμβεί το επόμενο έτος.

Σε 17 χώρες, οι ερωτηθέντες είναι πιο πιθανό από ό, τι ήταν τον Οκτώβριο-Νοέμβριο του 2022 να δηλώσουν ότι το βιοτικό τους επίπεδο έχει ήδη μειωθεί και να αναμένουν ότι αυτό θα εξακολουθήσει να ισχύει κατά το επόμενο έτος. Αυξήσεις τουλάχιστον δέκα ποσοστιαίων μονάδων παρατηρούνται στην Ισπανία (66 %, + 12 εκατοστιαίες μονάδες), στη Βουλγαρία (62 %, + 11 εκατοστιαίες μονάδες), στη Σλοβακία (52 %, + 11 εκατοστιαίες μονάδες), στην Ιρλανδία (57 %, + 10 εκατοστιαίες μονάδες) και στην Πολωνία (47 %, + 10 εκατοστιαίες μονάδες). Μείωση αυτού του

19 Ευρωπαϊκή Επιτροπή, Τακτικό Ευρωβαρόμετρο 98 — Χειμώνας 2022-2023 (ΕΒ 98.2), διατίθεται στη διεύθυνση: <https://europa.eu/eurobarometer/surveys/detail/2872>

ποσοστού των ερωτηθέντων παρατηρείται στη Δανία (34 %, -5 εκατοστιαίες μονάδες), στη Λετονία (34 %, -4 εκατοστιαίες μονάδες), στο Βέλγιο (47 %, -3 εκατοστιαίες μονάδες) και στη Μάλτα (62 %, -3 εκατοστιαίες μονάδες).

Οι αναλογίες των οποίων το βιοτικό επίπεδο δεν έχει ακόμη μειωθεί, αλλά αναμένουν ότι αυτό θα συμβεί κατά το επόμενο έτος, παρουσιάζουν μείωση σε όλες τις χώρες, κυρίως στο Λουξεμβούργο (31 %, -18 εκατοστιαίες μονάδες), στη Δανία (22 %, -16 εκατοστιαίες μονάδες), στην Τσεχία (26 %, -16 εκατοστιαίες μονάδες), στη Φινλανδία (30 %, -16 εκατοστιαίες μονάδες) και στη Σλοβακία (34 %, -16 εκατοστιαίες μονάδες). Αντίθετα, οι ερωτηθέντες είναι σήμερα πιο πιθανό να δηλώσουν ότι δεν αναμένουν καμία αλλαγή ή αντίκτυπο στο βιοτικό τους επίπεδο σε 17 χώρες. Αυτό ισχύει ιδίως για τη Δανία (42 %, + 20 εκατοστιαίες μονάδες), το Βέλγιο (23 %, + 12 εκατοστιαίες μονάδες) και τις Κάτω Χώρες (42 %, + 12 εκατοστιαίες μονάδες).

Πολλά στοιχεία, όπως οι συνέπειες της πανδημίας COVID-19, ο πόλεμος στην Ουκρανία και ο αυξανόμενος πληθωρισμός και οι τιμές επηρεάζουν την παγκόσμια οικονομία, συμπεριλαμβανομένων των κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Σκεφτείτε το προσωπικό σας επίπεδο διαβίωσης (π.χ. τα αγαθά και τις υπηρεσίες που μπορείτε να αντέξετε οικονομικά), ποια από αυτές τις δηλώσεις έρχεται πιο κοντά στην προσωπική σας κατάσταση; (%)

	Το βιοτικό σας επίπεδο έχει ήδη μειωθεί και αναμένετε ότι αυτό θα συνεχιστεί κατά τη διάρκεια του επόμενου έτους.		Το βιοτικό σας επίπεδο δεν έχει ακόμη μειωθεί, αλλά πιστεύετε ότι θα συμβεί το επόμενο έτος.		Δεν περιμένετε καμία αλλαγή ή αντίκτυπο στο βιοτικό σας επίπεδο		Το βιοτικό σας επίπεδο έχει αυξηθεί		Δεν ξέρω		«Πιστεύετε ότι το βιοτικό σας επίπεδο θα μειωθεί το επόμενο έτος»	
	Μάρτιος 2023	Διάχυση. Μάρτιος 2023 — Οκτώβριος/Νοέμβριος 2022	Μάρτιος 2023	Διάχυση. Μάρτιος 2023 — Οκτώβριος/Νοέμβριος 2022	Μάρτιος 2023	Διάχυση. Μάρτιος 2023 — Οκτώβριος/Νοέμβριος 2022	Μάρτιος 2023	Διάχυση. Μάρτιος 2023 — Οκτώβριος/Νοέμβριος 2022	Μάρτιος 2023	Διάχυση. Μάρτιος 2023 — Οκτώβριος/Νοέμβριος 2022	Μάρτιος 2023	Διάχυση. Μάρτιος 2023 — Οκτώβριος/Νοέμβριος 2022
ΕΕ ΤΩΝ 27	50	4	29	-10	19	5	1	0	1	1	79	-6
B)	47	-3	27	-10	23	12	2	1	1	0	74	-13
BG	62	11	20	-8	15	-2	1	0	2	-1	82	3
ΤΣ	54	6	26	-16	17	7	1	1	2	2	80	-10
DK	34	-5	22	-16	42	20	2	2	0	-1	56	-21
DE	45	5	33	-13	21	8	1	0	0	0	78	-8
EE	45	-1	31	-6	20	6	2	1	2	0	76	-7
IP	57	10	26	-12	14	1	1	1	2	0	83	-2
ΕΛ	66	0	25	-4	9	4	0	0	0	0	91	-4
ΙΣ	66	12	24	-12	9	-1	0	0	1	1	90	0
ΓΑ	63	1	21	-5	12	0	2	2	2	2	84	-4
ΥΕ	51	5	36	-4	11	-2	2	1	0	0	87	1
IT	41	0	30	-10	26	9	2	1	1	0	71	-10
CY	76	6	13	-5	8	-3	2	1	1	1	89	1
LV	34	-4	29	-11	30	11	6	4	1	0	63	-15
LT	43	3	26	-15	25	10	4	2	2	0	69	-12
ΛΟΥ	44	8	31	-18	22	9	2	1	1	0	75	-10
HU	47	3	40	-7	13	5	0	-1	0	0	87	-4

MT	62	-3	21	-9	14	11	3	3	0	-2	83	-12
KX	31	-2	21	-14	42	12	6	4	0	0	52	-16
ΣΤ	41	8	36	-9	20	1	2	1	1	-1	77	-1
ΠΛ	47	10	35	-10	15	-1	1	0	2	1	82	0
ΠΡ	61	4	28	-6	8	1	1	1	2	0	89	-2
ΡΜ	47	7	37	-5	13	-3	2	1	1	0	84	2
ΣΝ	46	7	28	-11	23	4	2	0	1	0	74	-4
ΣΚ	52	11	34	-16	13	5	0	0	1	0	86	-5
ΦΙ	34	7	30	-16	31	6	4	3	1	0	64	-9
ΣΔ	24	0	37	-10	36	9	3	1	0	0	61	-10

Οι πολίτες των περισσότερων κοινωνικοδημογραφικών κατηγοριών έχουν υποστεί επιδείνωση του βιοτικού τους επιπέδου και αναμένουν ότι αυτό θα εξακολουθήσει να ισχύει κατά το επόμενο έτος.

Οι ερωτηθέντες ηλικίας 15-24 ετών είναι λιγότερο πιθανό να δηλώσουν ότι έχουν ήδη δει μείωση του βιοτικού τους επιπέδου (43 % έναντι 49 %-52 % των ατόμων μεγαλύτερης ηλικίας) και ελαφρώς πιο πιθανό να δηλώσουν ότι δεν αναμένουν καμία αλλαγή ή αντίκτυπο στο βιοτικό τους επίπεδο (22 % έναντι 17 %-19 %). Οι ερωτηθέντες που εγκατέλειψαν την εκπαίδευση πλήρους φοίτησης ηλικίας 15 ετών και άνω είναι πιθανότερο να δηλώσουν ότι έχουν ήδη δει το βιοτικό τους επίπεδο να επιδεινώνεται (61 % έναντι 41 % των ατόμων που τελείωσαν την ηλικία των 20 ετών και άνω), ενώ εκείνοι που εγκατέλειψαν την εκπαίδευση στην ηλικία των 20 ετών και άνω είναι πιο πιθανό να πουν ότι δεν αναμένουν αλλαγές (23 % έναντι 14-15 % των ατόμων που τελείωσαν την ηλικία των 19 ετών και άνω).

Οι ερωτηθέντες που βρίσκονται σε χειρότερη κοινωνικοοικονομική κατάσταση είναι πιο πιθανό να δηλώσουν ότι έχουν βιώσει επιδείνωση του βιοτικού τους επιπέδου και λιγότερο πιθανό να δηλώσουν ότι δεν αναμένουν αλλαγές. Για παράδειγμα, πάνω από τα δύο τρίτα (67 %) των ανέργων δηλώνουν ότι έχουν δει το βιοτικό τους επίπεδο να επιδεινώνεται, σε σύγκριση με το 38 % των διευθυντικών στελεχών. Παρομοίως, περισσότερα από τα τρία τέταρτα (78 %) όσων δυσκολεύονται να πληρώσουν τους λογαριασμούς τους τις περισσότερες φορές δηλώνουν ότι έχουν βιώσει επιδείνωση του βιοτικού τους επιπέδου, σε σύγκριση με το 41 % εκείνων που ποτέ ή σπάνια αντιμετωπίζουν δυσκολίες.

Οι υψηλότεροι ερωτηθέντες τοποθετούνται στην κοινωνική κλίμακα, τόσο λιγότερο πιθανό είναι να πουν ότι έχουν δει το βιοτικό τους επίπεδο να επιδεινώνεται: Το 26-28 % όσων θεωρούν τους εαυτούς τους μέρος της ανώτερης ή ανώτερης μεσαίας τάξης της κοινωνίας το λένε αυτό, σε σύγκριση με το 67 % εκείνων που βλέπουν τον εαυτό τους ως εργατική τάξη.

Πολλά στοιχεία, όπως οι συνέπειες της πανδημίας COVID-19, ο πόλεμος στην Ουκρανία και ο αυξανόμενος πληθωρισμός και οι τιμές επηρεάζουν την παγκόσμια οικονομία, συμπεριλαμβανομένων των κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Σκεφτείτε το προσωπικό σας επίπεδο διαβίωσης (π.χ. τα αγαθά και τις υπηρεσίες που μπορείτε να αντέξετε οικονομικά), ποια από αυτές τις δηλώσεις έρχεται πιο κοντά στην προσωπική σας κατάσταση; (%)

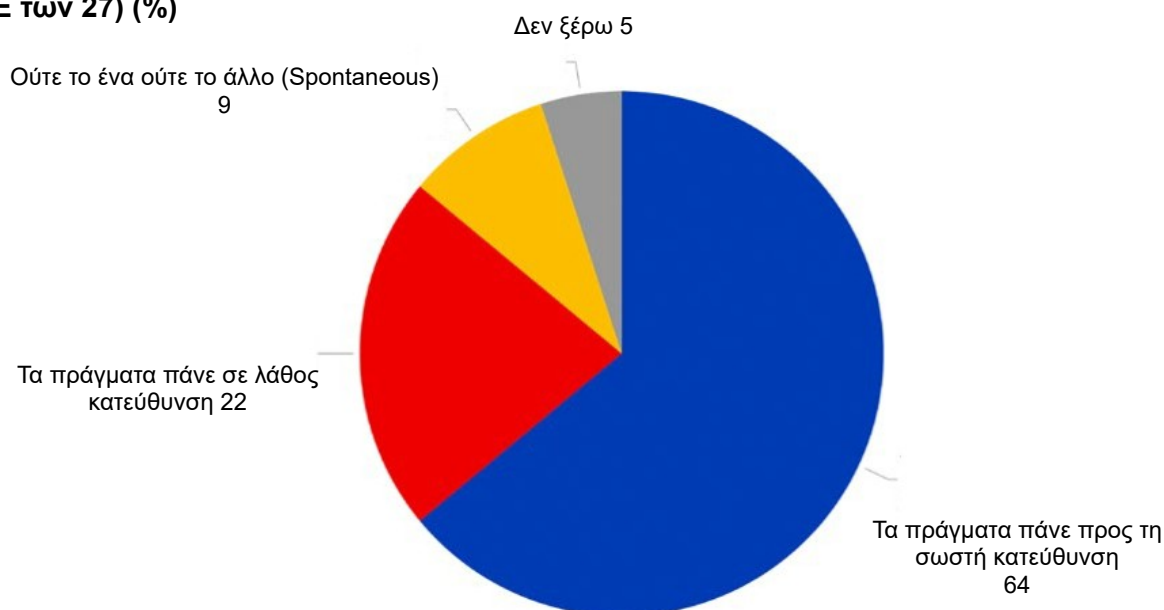
	Το βιοτικό σας επίπεδο έχει ήδη μειωθεί και αναμένετε ότι αυτό θα συνεχιστεί κατά τη διάρκεια του επόμενου έτους.	Το βιοτικό σας επίπεδο δεν έχει ακόμη μειωθεί, αλλά πιστεύετε ότι θα συμβεί το επόμενο έτος.	Δεν περιμένετε καμία αλλαγή ή αντίκτυπο στο βιοτικό σας επίπεδο	Το βιοτικό σας επίπεδο έχει αυξηθεί
ΕΕ ΤΩΝ 27	50	29	19	1
Φύλο				
Ανθρωπος	48	29	20	2
Γυναίκα	52	29	17	1
Ηλικία				
15-24	43	29	22	3
25-39	49	31	17	2
40-54	51	29	17	2
55+	52	27	19	1
Εκπαίδευση (τέλος)				
—15	61	23	14	1
16-19	55	28	15	1
20+	42	32	23	2
Ακόμα σπουδάζει	41	30	25	1
Κοινωνικοεπαγγελματική κατηγορία				
Αυτοαπασχολούμενοι	45	30	23	2
Διευθυντικά στελέχη	38	33	26	2
Άλλα λευκά περιλαίμια	45	34	18	2
Χειρωνακτικοί εργαζόμενοι	56	28	13	2
Άτομα κατ' οίκον	61	23	14	2
Άνεργοι	67	18	12	1
Αποσύρθηκε	53	26	19	1
Φοιτητές	41	30	25	1
Δυσκολίες στην πληρωμή λογαριασμών				
Τις περισσότερες φορές	78	13	7	1
Από καιρό σε καιρό	62	26	10	1
Σχεδόν ποτέ/ποτέ	41	32	24	2
Εικόνα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου				
Θετικό	41	34	23	2
Ουδέτερο	51	29	17	1
Αρνητικό	65	20	13	1

Πώς πάνε τα πράγματα στην προσωπική ζωή των πολιτών;

Σχεδόν τα δύο τρίτα (64 %, + 1 εκατοστιαία μονάδα από τον Οκτώβριο-Νοέμβριο του 2022) αισθάνονται ότι τα πράγματα πηγαίνουν προς τη σωστή κατεύθυνση στη ζωή τους προσωπικά, ενώ λίγο πάνω από το ένα πέμπτο (22 %, -2 εκατοστιαίες μονάδες) λένε ότι τα πράγματα πηγαίνουν προς τη λάθος κατεύθυνση.

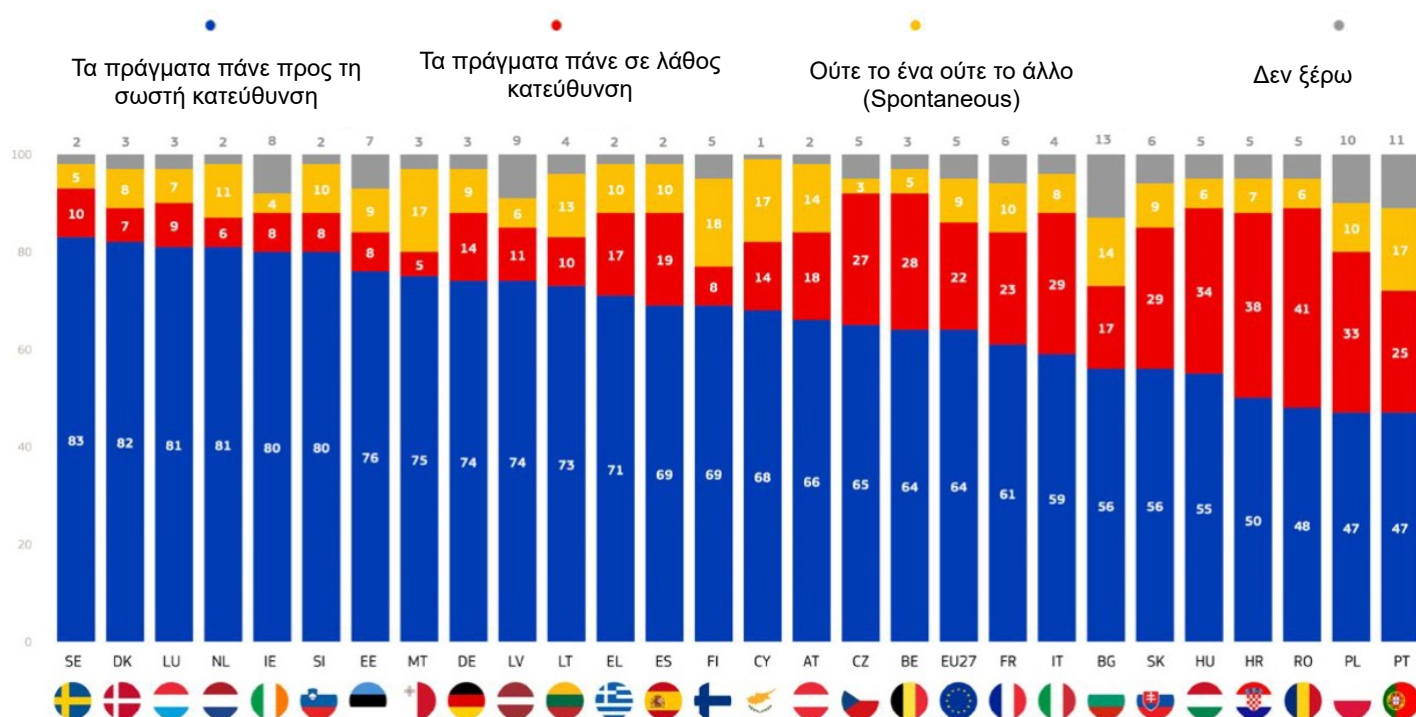
Δεδομένης της ελαφράς μείωσης του συνολικού ποσοστού όσων έχουν ήδη βιώσει μείωση του βιοτικού τους επιπέδου ή προβλέπουν μείωση του βιοτικού τους επιπέδου κατά το επόμενο έτος, δεν προκαλεί έκπληξη το γεγονός ότι το ποσοστό που λέει ότι τα πράγματα πηγαίνουν προς τη σωστή κατεύθυνση έχει σταθεροποιηθεί στην τρέχουσα έρευνα, μετά από επιδείνωση μεταξύ Απριλίου-Μαΐου και Οκτωβρίου-Νοεμβρίου 2022.

Δ73.4 Επί του παρόντος, θα λέγατε ότι, γενικά, τα πράγματα πηγαίνουν προς τη σωστή κατεύθυνση ή προς τη λάθος κατεύθυνση, προς...; Η προσωπική σας ζωή (ΕΕ των 27) (%)

Σε όλα τα κράτη μέλη, η πλειοψηφία αισθάνεται ότι τα πράγματα κινούνται προς τη σωστή κατεύθυνση για αυτούς προσωπικά, με περισσότερους από οκτώ στους δέκα να μοιράζονται αυτό το συναίσθημα στη Σουηδία (83 %), τη Δανία (82 %), τις Κάτω Χώρες και το Λουξεμβούργο (81 %). Στην άλλη πλευρά του φάσματος, λιγότερο από το ήμισυ στην Πολωνία, την Πορτογαλία (47 %) και τη Ρουμανία (48 %) είναι θετικές όσον αφορά την προσωπική τους ζωή.

Δ73.4 Επί του παρόντος, θα λέγατε ότι, γενικά, τα πράγματα πηγαίνουν προς τη σωστή κατεύθυνση ή προς τη λάθος κατεύθυνση, προς...; Η ζωή σας προσωπικά (%)

Η αισιοδοξία ότι τα πράγματα κινούνται προς τη σωστή κατεύθυνση στην προσωπική τους ζωή είναι συχνότερη από ό,τι ήταν τον Οκτώβριο-Νοέμβριο του 2022 σε εννέα χώρες, κυρίως στο Βέλγιο (64 %, + 10 εκατοστιαίες μονάδες), στην Ιταλία (59 %, + 9 εκατοστιαίες μονάδες), στη Δανία (82 %, + 7 εκατοστιαίες μονάδες) και στη Φινλανδία (69 %, + 7 εκατοστιαίες μονάδες). Αντίθετα, το ποσοστό αυτό μειώθηκε στην Τσεχία (65 %, -6 εκατοστιαίες μονάδες), στην Αυστρία (66 %, -5 εκατοστιαίες μονάδες) και στη Σλοβακία (56 %, -4 εκατοστιαίες μονάδες). Το ποσοστό που αισθάνεται ότι τα πράγματα πηγαίνουν προς τη σωστή κατεύθυνση έχει παραμείνει σταθερό ή αμετάβλητο σε 15 χώρες.

Δ73.4 Επί του παρόντος, θα λέγατε ότι, γενικά, τα πράγματα πηγαίνουν προς τη σωστή κατεύθυνση ή προς τη λάθος κατεύθυνση, προς...; Η ζωή σας προσωπικά (%)

	Τα πράγματα πάνε προς τη σωστή κατεύθυνση		Τα πράγματα πάνε σε λάθος κατεύθυνση		Ούτε το ένα ούτε το άλλο (Spontaneous)		Δεν ξέρω	
	Μάρτιος 2023	Διάχυση. Μάρτιος 2023 — Οκτώβριος/Νοέμβριος 2022	Μάρτιος 2023	Διάχυση. Μάρτιος 2023 — Οκτώβριος/Νοέμβριος 2022	Μάρτιος 2023	Διάχυση. Μάρτιος 2023 — Οκτώβριος/Νοέμβριος 2022	Μάρτιος 2023	Διάχυση. Μάρτιος 2023 — Οκτώβριος/Νοέμβριος 2022
ΕΕ ΤΩΝ 27	64	1	22	-2	9	1	5	0
B)	64	10	28	-7	5	0	3	-3
BG	56	3	17	0	14	1	13	-4
ΤΣ	65	-6	27	5	3	0	5	1
DK	82	7	7	-5	8	-3	3	1
DE	74	-2	14	1	9	0	3	1
ΕΕ	76	5	8	-3	9	1	7	-3
IP	80	0	8	-1	4	-2	8	3
ΕΛ	71	1	17	1	10	-1	2	-1
ΙΣ	69	2	19	-4	10	2	2	0
ΓΑ	61	0	23	-3	10	2	6	1
ΥΕ	50	-2	38	4	7	-1	5	-1
	59	9	29	-7	8	0	4	-2
CY	68	0	14	1	17	1	1	-2
LV	74	1	11	-1	6	-2	9	2
LT	73	1	10	-1	13	0	4	0
ΛΟΥ	81	-1	9	2	7	-2	3	1
HU	55	5	34	-7	6	0	5	2
MT	75	-1	5	0	17	1	3	0
KX	81	4	6	-5	11	1	2	0
ΣΤ	66	-5	18	5	14	0	2	0
ΠΛ	47	0	33	-3	10	3	10	0
ΠΡ	47	1	25	-3	17	5	11	-3
PM	48	-1	41	1	6	1	5	-1
ΣΝ	80	1	8	-1	10	1	2	-1
ΣΚ	56	-4	29	6	9	-2	6	0
ΦΙ	69	7	8	-7	18	4	5	-4
ΣΔ	83	3	10	0	5	-3	2	0

Όσο νεότεροι είναι οι ερωτηθέντες, τόσο πιο πιθανό είναι να αισθάνονται αισιόδοξοι για την κατεύθυνση που πηγαίνουν τα πράγματα στην προσωπική τους ζωή (74 % των ατόμων ηλικίας 15-24 έναντι 60 % των ατόμων ηλικίας 55 ετών και άνω). Το επίπεδο εκπαίδευσης παίζει επίσης ρόλο, καθώς το 72 % των ατόμων που ολοκλήρωσαν την εκπαίδευση πλήρους φοίτησης, ηλικίας 20 ετών και άνω, αισθάνονται ότι τα πράγματα πηγαίνουν προς τη σωστή κατεύθυνση, σε σύγκριση με το 52 % που αισθάνονται με αυτόν τον τρόπο μεταξύ εκείνων που εγκατέλειψαν την εκπαίδευση ηλικίας 15 ετών και άνω.

Οι διευθυντές (79 %) είναι οι πιο πιθανό να είναι θετικοί (σε σύγκριση με το 42 % των ανέργων), όπως και εκείνοι που αντιμετωπίζουν τις λιγότερες οικονομικές δυσκολίες (75 % εκείνων που σπάνια ή ποτέ δυσκολεύονται να πληρώσουν τους λογαριασμούς τους έναντι 34 % των ατόμων

που αντιμετωπίζουν δυσκολίες τις περισσότερες φορές). Επιπλέον, η αίσθηση ότι τα πράγματα πηγαίνουν σε λάθος κατεύθυνση στη ζωή τους μοιράζεται από την πλειοψηφία εκείνων που έχουν τις περισσότερες δυσκολίες να πληρώσουν τους λογαριασμούς τους (49 %).

Εκείνοι που τοποθετούν τον εαυτό τους υψηλότερα στην κοινωνική κλίμακα είναι πιο πιθανό να αισθάνονται θετικά για την κατεύθυνση που ακολουθεί η ζωή τους (το 83 % εκείνων που θεωρούν τους εαυτούς τους ως μέρος της ανώτερης ή ανώτερης μεσαίας τάξης έναντι του 51 % εκείνων που βλέπουν τον εαυτό τους ως εργατική τάξη).

Τέλος, όσοι έχουν δει το βιοτικό τους επίπεδο να επιδεινώνονται είναι πολύ λιγότερο πιθανό να αισθάνονται ότι τα πράγματα πηγαίνουν προς τη σωστή κατεύθυνση στη ζωή τους προσωπικά από εκείνους που δεν έχουν (ακόμη) βιώσει πτώση (55 % έναντι 72-78 %).

Δ73.4 Επί του παρόντος, θα λέγατε ότι, γενικά, τα πράγματα πηγαίνουν προς τη σωστή κατεύθυνση ή προς τη λάθος κατεύθυνση, προς...; Η προσωπική σας ζωή (% — ΕΕ-27)

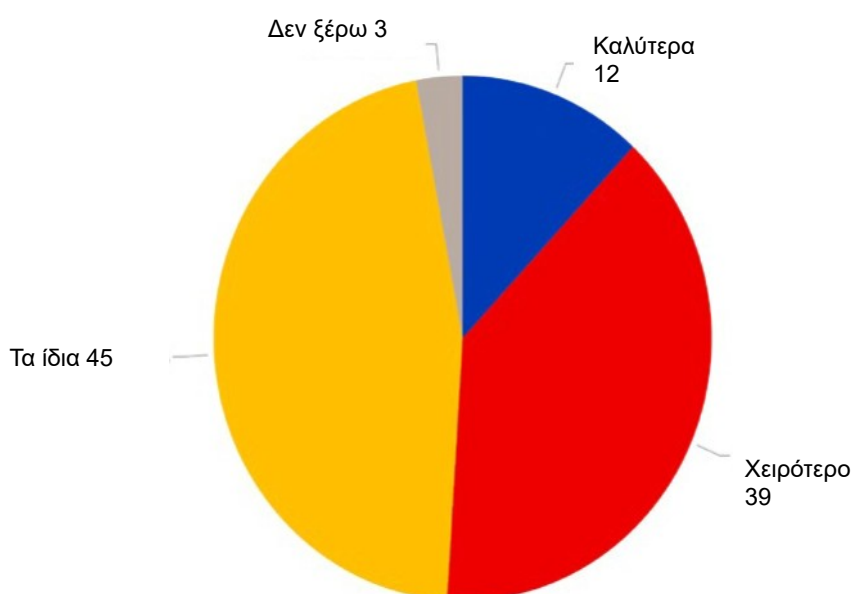
	Τα πράγματα πάνε προς τη σωστή κατεύθυνση	Τα πράγματα πάνε σε λάθος κατεύθυνση	Δεν ξέρω
ΕΕ ΤΩΝ 27	64	22	5
Φύλο			
Ανθρωπος	66	21	4
Γυναίκα	63	23	5
Ηλικία			
15-24	74	16	3
25-39	68	20	4
40-54	63	24	4
55+	60	23	6
Εκπαίδευση (τέλος)			
—15	52	29	7
16-19	60	26	4
20+	72	16	4
Ακόμα σπουδάζει	77	13	4
Κοινωνικοεπαγγελματική κατηγορία			
Αυτοαπασχολούμενοι	69	18	5
Διευθυντικά στελέχη	79	11	3
Άλλα λευκά περιλαίμια	67	22	4
Χειρωνακτικοί εργαζόμενοι	59	27	4
Άτομα κατ' οίκον	52	31	7
Άνεργοι	42	41	4
Αποσύρθηκε	61	22	6
Φοιτητές	77	13	4
Δυσκολίες στην πληρωμή λογαριασμών			
Τις περισσότερες φορές	34	49	5
Από καιρό σε καιρό	50	35	5
Σχεδόν ποτέ/ποτέ	75	13	4
Θεωρήστε ότι ανήκετε σε			
Η εργατική τάξη	51	31	6
Η κατώτερη μεσαία τάξη	55	30	4
Η μεσαία τάξη	71	17	4
Η ανώτερη μεσαία τάξη	83	10	2
Η ανώτερη τάξη	83	11	3
Το βιοτικό σας επίπεδο έχει			
Έχει ήδη μειωθεί	55	28	5
Δεν έχει ακόμη μειωθεί, αλλά θα	72	17	4
Δεν αλλάζει/αυξάνεται	78	13	3

Οι προσδοκίες των πολιτών για τις συνθήκες διαβίωσής τους σε ένα χρόνο

Περίπου τέσσερις στους δέκα (39 %, -1 εκατοστιαίες μονάδες από τον Οκτώβριο έως τον Νοέμβριο του 2022) αναμένουν ότι οι συνθήκες διαβίωσής τους θα είναι χειρότερες σε ένα χρόνο, ενώ λίγο περισσότεροι από ένας στους δέκα (12 %, -1 εκατοστιαίες μονάδες) πιστεύουν ότι θα είναι καλύτερες. Η πλειοψηφία (46 %, + 4 ποσοστιαίες μονάδες) αναμένει ότι θα παραμείνει η ίδια.

Όπως και με την αισιοδοξία όσον αφορά τη μελλοντική κατεύθυνση της προσωπικής τους ζωής, οι προσδοκίες ότι οι συνθήκες διαβίωσης θα επιδεινωθούν έχουν επίσης σταθεροποιηθεί, μετά από μεγάλη αύξηση μεταξύ Νοεμβρίου και Δεκεμβρίου 2021 και Οκτωβρίου-Νοεμβρίου 2022.

SD21.1 Σε ένα χρόνο, πιστεύετε ότι κάθε ένα από τα ακόλουθα θα είναι καλύτερο, χειρότερο ή το ίδιο με σήμερα; Οι συνθήκες διαβίωσής σας (ΕΕ27) (%)

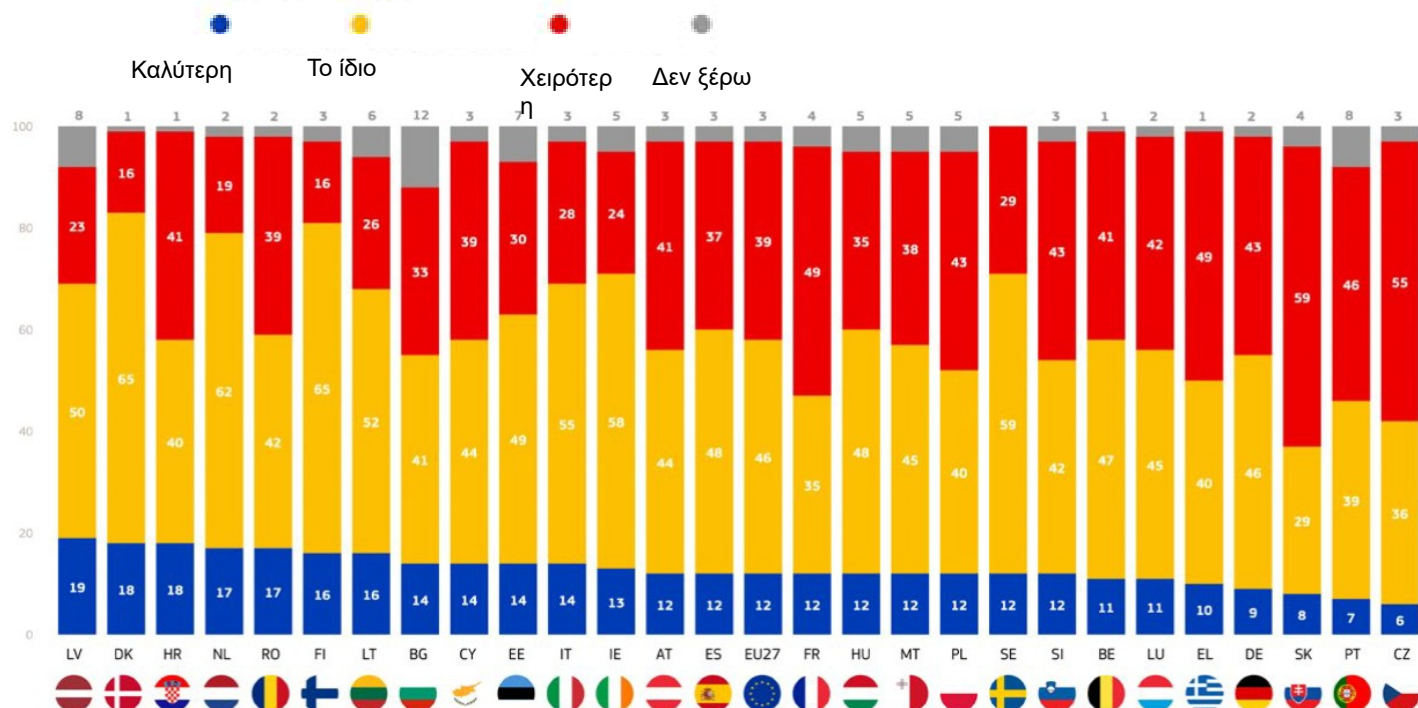

Σε οκτώ χώρες, η πλειοψηφία θεωρεί ότι οι συνθήκες διαβίωσης θα επιδεινωθούν το επόμενο έτος, με τα υψηλότερα ποσοστά να παρατηρούνται στη Σλοβακία (59 %), την Τσεχία (55 %), τη Γαλλία και την Ελλάδα (49 %). Στις υπόλοιπες 19 χώρες, η πλειοψηφία αναμένει ότι οι συνθήκες διαβίωσης θα παραμείνουν οι ίδιες. Αυτό ισχύει ιδιαίτερα για τη Δανία, τη Φινλανδία (65 %) και τις Κάτω Χώρες (62 %).

Σε όλες τις χώρες, λιγότεροι από ένας στους πέντε πιστεύουν ότι οι συνθήκες διαβίωσής τους θα είναι καλύτερες σε ένα χρόνο. Οι ερωτηθέντες είναι πιθανότερο να συμμεριστούν την άποψη αυτή στη Λετονία (19 %), την Κροατία και τη Δανία (και οι δύο 18 %).

Σε οκτώ χώρες, οι ερωτηθέντες είναι λιγότερο πιθανό σε σύγκριση με την περίοδο Οκτωβρίου-Νοεμβρίου 2022 να αναμένουν ότι οι συνθήκες διαβίωσής τους θα είναι καλύτερες σε ένα έτος, με τις μεγαλύτερες μειώσεις να παρατηρούνται στη Σουηδία (12 %, -7 εκατοστιαίες μονάδες), στο Λουξεμβούργο (11 %, -6 εκατοστιαίες μονάδες) και στη Ρουμανία (17 %, -6 εκατοστιαίες μονάδες).

SD21.1 Σε ένα χρόνο, πιστεύετε ότι κάθε ένα από τα ακόλουθα θα είναι καλύτερο, χειρότερο ή το ίδιο με σήμερα; Οι συνθήκες διαβίωσής σας (%)

Η Ισπανία (37 %, + 8 εκατοστιαίες μονάδες), το Λουξεμβούργο (42 %, + 7 εκατοστιαίες μονάδες), η Γαλλία (49 %, + 4 εκατοστιαίες μονάδες) και η Σλοβενία (43 %, + 4 εκατοστιαίες μονάδες) είναι οι μόνες χώρες όπου τα ποσοστά που αναμένουν επιδείνωση των συνθηκών διαβίωσής τους κατά το επόμενο έτος έχουν αυξηθεί. Από την άλλη πλευρά, το ποσοστό των ερωτηθέντων μειώθηκε σε 11 χώρες, κυρίως στη Μάλτα (38 %, -9 εκατοστιαίες μονάδες), στη Λετονία (23 %, -9 εκατοστιαίες μονάδες), στην Ουγγαρία (35 %, -8 εκατοστιαίες μονάδες) και στη Λιθουανία (26 %, -8 εκατοστιαίες μονάδες).

SD21.1 Σε ένα χρόνο, πιστεύετε ότι κάθε ένα από τα ακόλουθα θα είναι καλύτερο, χειρότερο ή το ίδιο με σήμερα; Οι συνθήκες διαβίωσής σας (%)

	Καλύτερη		Χειρότερη		Το ίδιο		Δεν ξέρω	
	Μάρτιος 2023	Διάχυση. Μάρτιος 2023 — Οκτώβριος/Νοέμβριος 2022	Μάρτιος 2023	Διάχυση. Μάρτιος 2023 — Οκτώβριος/Νοέμβριος 2022	Μάρτιος 2023	Διάχυση. Μάρτιος 2023 — Οκτώβριος/Νοέμβριος 2022	Μάρτιος 2023	Διάχυση. Μάρτιος 2023 — Οκτώβριος/Νοέμβριος 2022
ΕΕ ΤΩΝ 27	12	-1	39	-1	46	4	3	-2
B)	11	-2	41	-6	47	9	1	-1
BG	14	0	33	-2	41	3	12	-1
ΤΣ	6	-2	55	2	36	0	3	0
DK	18	0	16	-6	65	7	1	-1
DE	9	1	43	-6	46	7	2	-2
ΕΕ	14	1	30	-3	49	3	7	-1
IP	13	-4	24	1	58	4	5	-1
ΕΛ	10	1	49	-4	40	4	1	-1
ΙΣ	12	-4	37	8	48	-3	3	-1
ΓΑ	12	0	49	4	35	-3	4	-1
ΥΕ	18	-4	41	2	40	2	1	0
	14	-4	28	-6	55	13	3	-3
CY	14	2	39	-4	44	6	3	-4
LV	19	1	23	-9	50	10	8	-2
LT	16	2	26	-8	52	5	6	1
ΛΟΥ	11	-6	42	7	45	2	2	-3
HU	12	2	35	-8	48	4	5	2
MT	12	-1	38	-9	45	10	5	0
KX	17	-4	19	-1	62	4	2	1
ΣΤ	12	0	41	2	44	0	3	-2
ΠΛ	12	0	43	0	40	1	5	-1
ΠΡ	7	-2	46	-3	39	7	8	-2
PM	17	-6	39	-4	42	12	2	-2
ΣΝ	12	-2	43	4	42	-1	3	-1
ΣΚ	8	-2	59	2	29	3	4	-3
ΦΙ	16	-1	16	0	65	1	3	0
ΣΔ	12	-7	29	-1	59	9	0	-1

Οι ερωτηθέντες στις περισσότερες κοινωνικοδημογραφικές ομάδες είναι πιο πιθανό να πιστεύουν ότι οι συνθήκες διαβίωσής τους θα είναι χειρότερες σε ένα χρόνο παρά να πιστεύουν ότι θα είναι καλύτερες.

Οι ερωτηθέντες ηλικίας 25 ετών και άνω έχουν περισσότερες πιθανότητες από τα άτομα ηλικίας 15-24 ετών να αναμένουν επιδείνωση των συνθηκών διαβίωσής τους (37-41 % έναντι 30 %). Η αίσθηση ότι οι συνθήκες διαβίωσης θα είναι χειρότερες είναι επίσης πιο διαδεδομένη μεταξύ των ερωτηθέντων που ολοκλήρωσαν την εκπαίδευση πλήρους απασχόλησης πριν από την ηλικία των 20 ετών (43-46 % έναντι 35 % των ατόμων που ολοκλήρωσαν την εκπαίδευση ηλικίας 20 ετών και άνω).

Οι άνεργοι (48 %), οι οικιακοί (46 %) και οι χειρωνακτικοί εργαζόμενοι (45 %) είναι πιθανότερο να πιστεύουν ότι οι συνθήκες διαβίωσής τους θα είναι χειρότερες σε ένα χρόνο, ιδίως σε σύγκριση με

τα διευθυντικά στελέχη (31 %). Το ίδιο ισχύει και για εκείνους που αντιμετωπίζουν τις περισσότερες δυσκολίες πληρωμής των λογαριασμών τους (61 %, έναντι 32 % εκείνων που ποτέ ή σπάνια αντιμετωπίζουν δυσκολίες).

Οι ερωτηθέντες που θεωρούν τους εαυτούς τους ως μέλη της ανώτερης τάξης της κοινωνίας είναι οι μόνοι μεταξύ των οποίων επικρατεί η αίσθηση ότι οι συνθήκες διαβίωσης θα είναι καλύτερες (26 % «καλύτερες» έναντι 20 % «χειρότερες») και, μαζί με εκείνους που βλέπουν τους εαυτούς τους ως ανώτερη μεσαία τάξη (22 %), είναι λιγότερο πιθανό να αναμένουν ότι οι συνθήκες θα επιδεινωθούν (σε σύγκριση με το 50 % εκείνων που θεωρούν τους εαυτούς τους ως εργατική τάξη).

Οι ερωτηθέντες που ζουν σε αγροτικά χωριά ή μικρές/μεσαίες πόλεις είναι πιο πιθανό από εκείνους που ζουν σε μεγαλύτερες πόλεις να αναμένουν ότι η κατάσταση θα επιδεινωθεί (40-41 % έναντι 35 %).

Τα ποσοστά των ερωτηθέντων που αναμένουν βελτίωση των συνθηκών διαβίωσής τους κατά το επόμενο έτος είναι τα υψηλότερα μεταξύ των ατόμων ηλικίας 15-24 ετών (20 %), των ανέργων (19 %) και εκείνων που θεωρούν τους εαυτούς τους ως ανώτερες τάξεις (26 %).

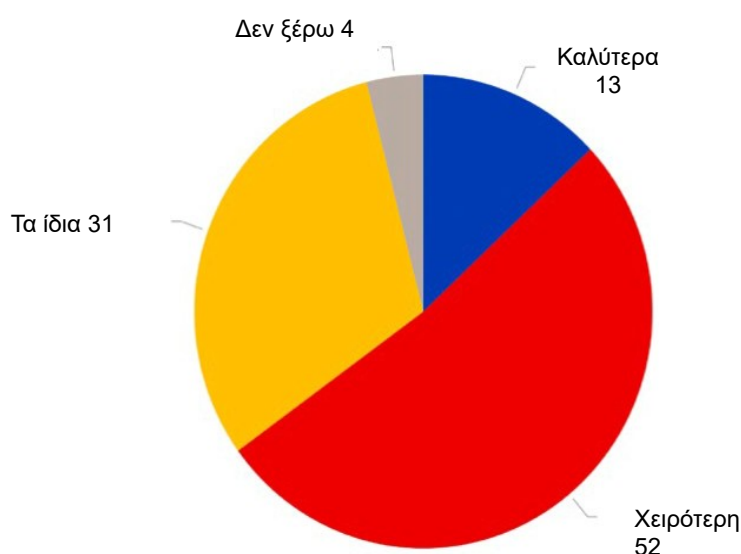
SD21.1 Σε ένα χρόνο, πιστεύετε ότι κάθε ένα από τα ακόλουθα θα είναι καλύτερο, χειρότερο ή το ίδιο με σήμερα; Οι συνθήκες διαβίωσής σας (ΕΕ27) (%)

	Καλύτερη	Χειρότερη	Το ίδιο	Δεν ξέρω
ΕΕ ΤΩΝ 27	12	39	46	3
Φύλο				
Ανθρωπος	14	37	46	3
Γυναίκα	10	41	46	3
Ηλικία				
15-24	20	30	45	5
25-39	18	37	42	3
40-54	12	41	44	3
55+	7	41	49	3
Εκπαίδευση (τέλος)				
—15	7	46	43	4
16-19	12	43	42	3
20+	13	35	50	2
Ακόμα σπουδάζει	18	28	48	6
Κοινωνικοεπαγγελματική κατηγορία				
Αυτοαπασχολούμενοι	15	34	48	3
Διευθυντικά στελέχη	14	31	53	2
Άλλα λευκά περιλαίμια	13	36	48	3
Χειρωνακτικοί εργαζόμενοι	14	45	38	3
Άτομα κατ' οίκον	9	46	42	3
Άνεργοι	19	48	29	4
Αποσύρθηκε	5	42	50	3
Φοιτητές	18	28	48	6
Δυσκολίες στην πληρωμή λογαριασμών				
Τις περισσότερες φορές	11	61	26	2
Από καιρό σε καιρό	11	49	37	3
Σχεδόν ποτέ/ποτέ	13	32	52	3
Θεωρήστε ότι ανήκετε σε				
Η εργατική τάξη	9	50	38	3
Η κατώτερη μεσαία τάξη	9	48	40	3
Η μεσαία τάξη	14	34	49	3
Η ανώτερη μεσαία τάξη	16	22	60	2
Η ανώτερη τάξη	26	20	53	1
Υποκειμενική αστικοποίηση				
Αγροτικό χωριό	10	41	46	3
Μικρή/μεσαία πόλη μεγέθους	13	40	44	3
Μεγάλη πόλη	13	35	48	4

Οι προσδοκίες των πολιτών για την εθνική τους οικονομία

Οι πολίτες της ΕΕ έχουν γίνει λιγότερο απαισιόδοξοι για την κατάσταση της εθνικής τους οικονομίας, παρόλο που αυτό δεν μεταφράζεται άμεσα σε μια ισχυρότερη θετική προοπτική. Η πλειονότητα των ερωτηθέντων (52 %) αναμένουν ότι η εθνική οικονομική κατάσταση θα επιδεινωθεί σε ένα χρόνο. Το ποσοστό αυτό μειώθηκε κατά οκτώ ποσοστιαίες μονάδες από τον Οκτώβριο έως τον Νοέμβριο του 2022, μετά τη σημαντική αύξηση αυτού του ποσοστού των ερωτηθέντων μεταξύ Νοεμβρίου και Δεκεμβρίου 2021 και Οκτωβρίου-Νοεμβρίου 2022 (+ 23 εκατοστιαίες μονάδες). Περίπου τρεις στους δέκα (31 %) πιστεύουν ότι η κατάσταση θα παραμείνει η ίδια — αύξηση κατά επτά ποσοστιαίες μονάδες. Τέλος, περισσότεροι από ένας στους δέκα (13 %, + 2 εκατοστιαίες

SD21.2 Σε ένα χρόνο, πιστεύετε ότι κάθε ένα από τα ακόλουθα θα είναι καλύτερο, χειρότερο ή το ίδιο με σήμερα; Η κατάσταση της οικονομίας (Εθνικότητα) (ΕΕ27) (%)

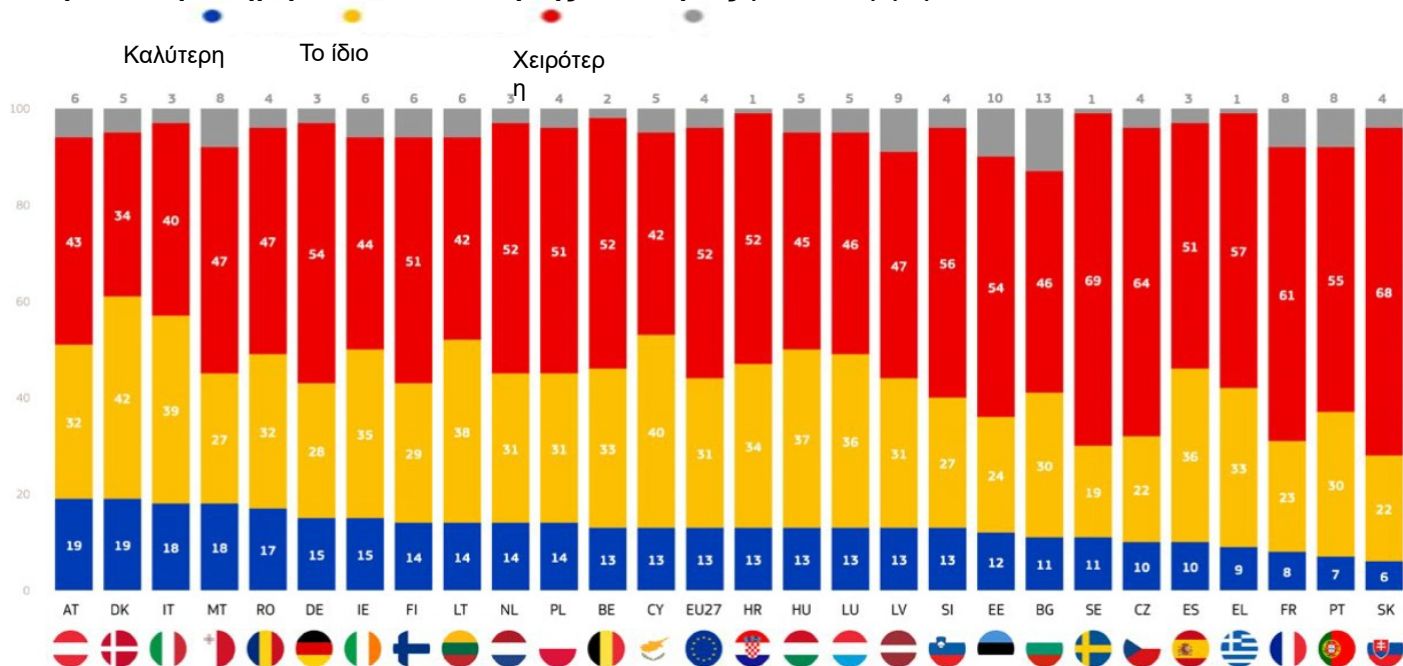

μονάδες) αναμένουν βελτίωση της κατάστασης κατά το επόμενο έτος.

Σε όλα τα κράτη μέλη εκτός από ένα, η πλειονότητα αναμένει ότι η κατάσταση της εθνικής τους οικονομίας θα επιδεινωθεί σε ένα χρόνο, με ποσοστά που κυμαίνονται από 69 % στη Σουηδία, 68 % στη Σλοβακία και 64 % στην Τσεχία, έως 40 % στην Ιταλία και 42 % στη Λιθουανία και την Κύπρο. Η Δανία (34 %) είναι η μόνη χώρα στην οποία οι ερωτηθέντες που αναμένουν επιδείνωση της κατάστασης ανήκουν στη μειονότητα.

Μαζί με τη Δανία (42 %), σχετικά υψηλά ποσοστά ερωτηθέντων στην Κύπρο (40 %), την Ιταλία (39 %) και τη Λιθουανία (38 %) πιστεύουν ότι η κατάσταση με την εθνική οικονομία θα παραμείνει η ίδια. Λιγότεροι από ένας στους πέντε σε κάθε χώρα αναμένουν ότι η κατάσταση θα βελτιωθεί. Οι ερωτηθέντες στη Δανία, την Αυστρία (και οι δύο 19 %), την Ιταλία και τη Μάλτα (18 %) είναι οι πιο αισιόδοξοι.

SD21.2 Σε ένα χρόνο, πιστεύετε ότι κάθε ένα από τα ακόλουθα θα είναι καλύτερο, χειρότερο ή το ίδιο με σήμερα; Η κατάσταση της οικονομίας (ΕΘΝΙΚΗ) (%)

Σε 21 χώρες, υπήρξαν μειώσεις στις αναλογίες που αναμένουν ότι η κατάσταση της εθνικής οικονομίας θα επιδεινωθεί σε ένα χρόνο. Μειώσεις κατά τουλάχιστον δέκα ποσοστιαίες μονάδες παρατηρούνται σε εννέα χώρες, κυρίως στη Γερμανία (54 %, -20 εκατοστιαίες μονάδες), στις Κάτω Χώρες (52 %, -17 εκατοστιαίες μονάδες) και στη Λιθουανία (42 %, -16 εκατοστιαίες μονάδες).

Η αισιοδοξία για την κατάσταση της εθνικής οικονομίας κατά το επόμενο έτος αυξήθηκε σε οκτώ χώρες, ιδίως στη Γερμανία (15 %, + 9 εκατοστιαίες μονάδες), στην Αυστρία (19 %, + 5 εκατοστιαίες μονάδες), στην Ουγγαρία (13 %, + 5 εκατοστιαίες μονάδες) και στη Φινλανδία (14 %, + 5 εκατοστιαίες μονάδες).

SD21.2 Σε ένα χρόνο, πιστεύετε ότι κάθε ένα από τα ακόλουθα θα είναι καλύτερα, χειρότερα ή το ίδιο με σήμερα; Η κατάσταση της (εθνικότητας) οικονομίας (%)

	Καλύτερη		Χειρότερη		Το ίδιο		Δεν ξέρω	
	Μάρτιος 2023	Διάχυση. Μάρτιος 2023 — Οκτώβριος/Ν οέμβριος 2022	Μάρτιος 2023	Διάχυση. Μάρτιος 2023 — Οκτώβριος/Ν οέμβριος 2022	Μάρτιος 2023	Διάχυση. Μάρτιος 2023 — Οκτώβριος/Ν οέμβριος 2022	Μάρτιος 2023	Διάχυση. Μάρτιος 2023 — Οκτώβριος/Ν οέμβριος 2022
ΕΕ ΤΩΝ 27	13	2	52	-8	31	7	4	-1
B)	13	3	52	-12	33	9	2	0
BG	11	-1	46	-3	30	1	13	3
ΤΣ	10	2	64	-8	22	6	4	0
DK	19	2	34	-11	42	8	5	1
DE	15	9	54	-20	28	12	3	-1
EE	12	4	54	-13	24	6	10	3
IP	15	1	44	-2	35	5	6	-4
ΕΛ	9	1	57	-6	33	6	1	-1
ΙΣ	10	-1	51	1	36	2	3	-2
ΓΑ	8	1	61	-1	23	-2	8	2
ΥΕ	13	-2	52	-3	34	6	1	-1
	18	0	40	-9	39	10	3	-1
CY	13	1	42	-10	40	10	5	-1
LV	13	-1	47	-4	31	8	9	-3
LT	14	2	42	-16	38	13	6	1
ΛΟΥ	13	-1	46	0	36	5	5	-4
HU	13	5	45	-10	37	4	5	1
MT	18	-1	47	-7	27	8	8	0
KX	14	3	52	-17	31	13	3	1
ΣΤ	19	5	43	-9	32	4	6	0
ΠΛ	14	1	51	-7	31	7	4	-1
ΠΡ	7	0	55	-6	30	8	8	-2
ΡΜ	17	-2	47	-3	32	6	4	-1
ΣΝ	13	3	56	-2	27	0	4	-1
ΣΚ	6	-1	68	-4	22	7	4	-2
ΦΙ	14	5	51	-12	29	6	6	1
ΣΔ	11	-1	69	-1	19	3	1	-1

Τα κοινωνικοδημογραφικά ευρήματα είναι παρόμοια με εκείνα που παρατηρούνται για τις προσδοκίες σχετικά με τις συνθήκες διαβίωσης. Οι ερωτηθέντες ηλικίας άνω των 24 ετών είναι πιο διατεθειμένοι από τους νεότερους ομολόγους τους να αναμένουν ότι η κατάσταση της εθνικής τους οικονομίας θα επιδεινωθεί σε ένα χρόνο (52-55 % έναντι 45 %).

Οι οικιακοί (60 %), οι άνεργοι και οι χειρωνακτικοί εργαζόμενοι (57 %) είναι πιθανότερο να πιστεύουν ότι η εθνική οικονομική κατάσταση θα είναι χειρότερη, σε σύγκριση με τα διευθυντικά στελέχη (51 %), τους αυτοαπασχολούμενους και άλλους λευκούς περιλαίμια (και οι δύο 50 %).

Οι ερωτηθέντες που δυσκολεύονται να πληρώσουν τους λογαριασμούς τους τις περισσότερες φορές είναι πολύ πιο πιθανό από εκείνους που σπάνια ή ποτέ δεν αντιμετωπίζουν δυσκολίες να αναμένουν ότι η κατάσταση θα επιδεινωθεί (67 % έναντι 48 %). Ομοίως, εκείνοι που θεωρούν τους εαυτούς τους μέρος της ανώτερης τάξης της κοινωνίας είναι λιγότερο πιθανό από εκείνους που θεωρούν τους εαυτούς τους ως εργατική τάξη ή κατώτερη μεσαία τάξη να πιστεύουν ότι η εθνική οικονομική κατάσταση θα επιδεινωθεί (43 % έναντι 57-58 %).

Οι προσδοκίες όσον αφορά την εθνική οικονομική κατάσταση συνδέονται επίσης με εκείνες που αφορούν τις συνθήκες διαβίωσης. Περισσότεροι από οκτώ στους δέκα (86 %) από εκείνους που αναμένουν ότι οι συνθήκες διαβίωσής τους θα επιδεινωθούν, το ίδιο αναμένουν και για την εθνική τους οικονομία.

Η αισιοδοξία για τις προοπτικές της εθνικής οικονομίας τους σε ένα χρόνο είναι πιο διαδεδομένη μεταξύ των ατόμων ηλικίας 15-24 ετών (15 %), των διευθυντών (16 %), εκείνων που ποτέ ή σπάνια δυσκολεύονται να πληρώσουν τους λογαριασμούς τους (15 %) και εκείνων που θεωρούν ότι ανήκουν στην ανώτερη ή ανώτερη μεσαία τάξη (19-20 %).

SD21.2 Σε ένα χρόνο, πιστεύετε ότι κάθε ένα από τα ακόλουθα θα είναι καλύτερο, χειρότερο ή το ίδιο με σήμερα; Η κατάσταση της οικονομίας (ΕΘΝΙΚΗ) (% — ΕΕ-27)

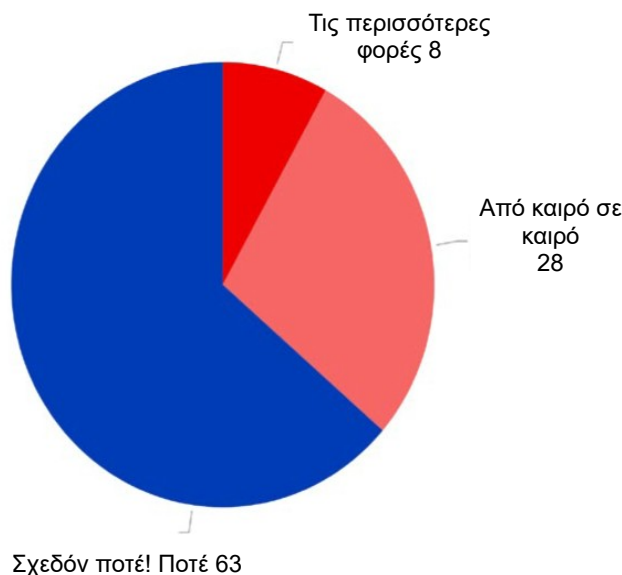
ΕΕ ΤΩΝ 27	Καλύτερη 13	Χειρότερη 52	Το ίδιο 31	Δεν ξέρω 4
Φύλο				
Ανθρωπος	14	50	31	5
Γυναίκα	12	54	30	4
Ηλικία				
15-24	15	45	33	7
25-39	14	54	29	3
40-54	13	55	29	3
55+	11	52	32	5
Κοινωνικοεπαγγελματική κατηγορία				
Αυτοαπασχολούμενοι	15	50	31	4
Διευθυντικά στελέχη	16	51	31	2
Άλλα λευκά περιλαίμια	15	50	32	3
Χειρωνακτικοί εργαζόμενοι	12	57	27	4
Άτομα κατ' οίκον	9	60	28	3
Άνεργοι	11	57	27	5
Αποσύρθηκε	11	51	32	6
Φοιτητές	15	43	35	7
Δυσκολίες στην πληρωμή λογαριασμών				
Τις περισσότερες φορές	8	67	21	4
Από καιρό σε καιρό	10	57	29	4
Σχεδόν ποτέ/ποτέ	15	48	33	4
Θεωρήστε ότι ανήκετε σε				
Η εργατική τάξη	8	58	29	5
Η κατώτερη μεσαία τάξη	10	57	29	4
Η μεσαία τάξη	15	48	33	4
Η ανώτερη μεσαία τάξη	19	49	29	3
Η ανώτερη τάξη	20	43	36	1
Προσδοκώμενη κατάσταση των συνθηκών διαβίωσης				
Καλύτερη	56	28	14	2
Χειρότερη	4	86	8	2
Ίδιο	9	31	57	3

Δυσκολίες στην πληρωμή λογαριασμών

Η πλειονότητα των ερωτηθέντων (63 %) ποτέ ή σχεδόν ποτέ δεν αντιμετώπιζε δυσκολίες πληρωμής των λογαριασμών τους, αύξηση κατά τρεις ποσοστιαίες μονάδες από τον Οκτώβριο έως τον Νοέμβριο του 2022. Σχεδόν τρεις στους δέκα (28 %, -2 εκατοστιαίες μονάδες) αντιμετωπίζουν δυσκολίες κατά καιρούς και λιγότεροι από 1 στους 10 (8 %, -1 εκατοστιαίες μονάδες) αντιμετωπίζουν δυσκολίες τις περισσότερες φορές.

Σε όλα τα κράτη μέλη εκτός από ένα, η πλειονότητα αναμένει ότι η κατάσταση της εθνικής τους οικονομίας θα επιδεινωθεί σε ένα χρόνο, με ποσοστά που κυμαίνονται από 69 % στη Σουηδία, 68 % στη Σλοβακία και 64 % στην Τσεχία, έως 40 % στην Ιταλία και 42 % στη Λιθουανία και την Κύπρο. Η Δανία (34 %) είναι η μόνη χώρα στην οποία οι ερωτηθέντες που αναμένουν επιδείνωση της κατάστασης ανήκουν στη μειονότητα.

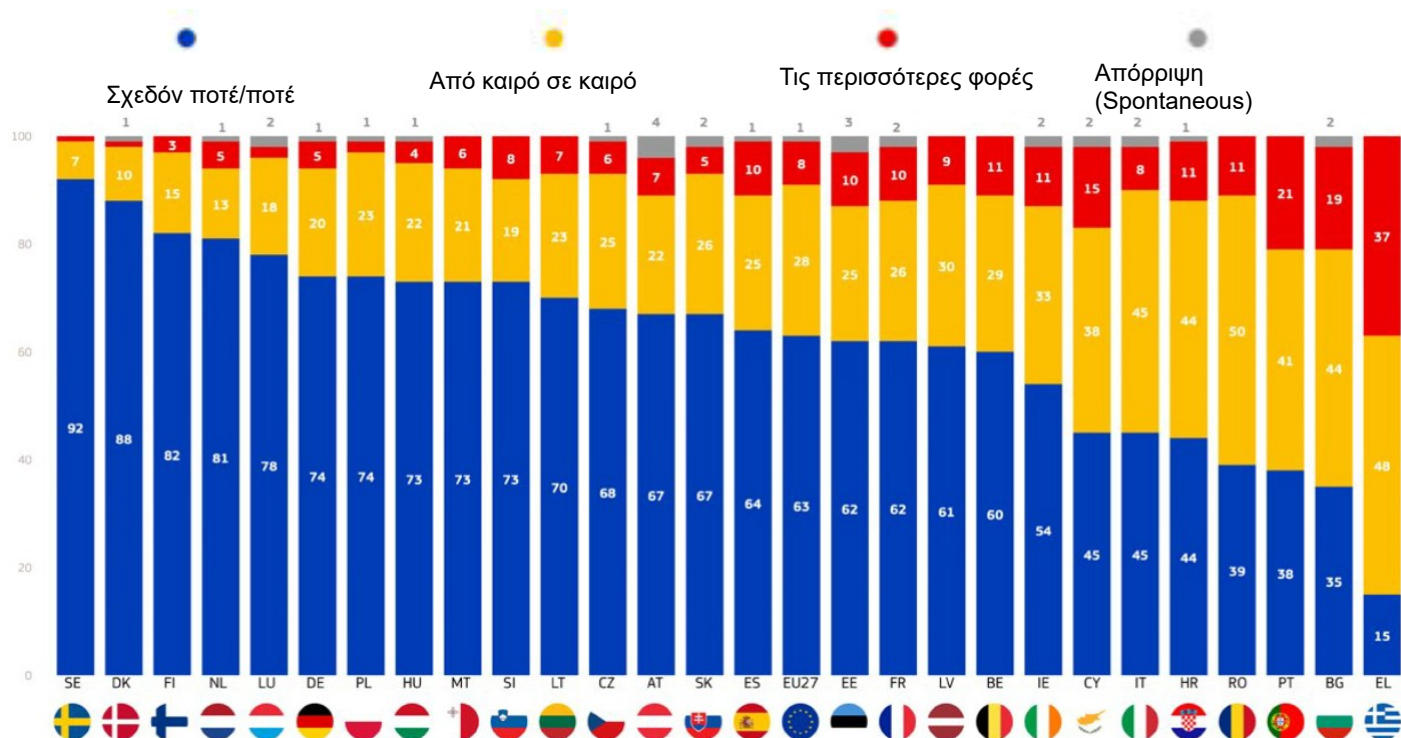
Κατά τη διάρκεια των τελευταίων δώδεκα μηνών, θα λέγατε ότι δυσκολεύεστε να πληρώσετε τους λογαριασμούς σας στο τέλος του μήνα...; (ΕΕ27) (%)

Σε 20 χώρες, η πλειοψηφία δηλώνει ότι ποτέ ή σπάνια δυσκολεύονται να πληρώσουν τους λογαριασμούς τους, με τα υψηλότερα ποσοστά να παρατηρούνται στη Σουηδία (92 %), τη Δανία (88 %) και τη Φινλανδία (82 %).

Οι ερωτηθέντες στην Ελλάδα (37 %) είναι μακράν οι πιο πιθανό να δηλώσουν ότι δυσκολεύονται να πληρώσουν τους λογαριασμούς τους τις περισσότερες φορές, ακολουθούμενοι από αυτούς στην Πορτογαλία (21 %) και στη Βουλγαρία (19 %). Η Ελλάδα είναι επίσης η μόνη χώρα όπου το ποσοστό των ερωτηθέντων που αντιμετωπίζουν δυσκολίες τις περισσότερες φορές είναι υψηλότερο από εκείνο που ποτέ ή σχεδόν ποτέ δεν αντιμετωπίζει δυσκολίες (15 %).

Κατά τη διάρκεια των τελευταίων δώδεκα μηνών, θα λέγατε ότι δυσκολεύεστε να πληρώσετε τους λογαριασμούς σας στο τέλος του μήνα...; (%)

Σε σύγκριση με τον Οκτώβριο-Νοέμβριο του 2022, οι ερωτηθέντες στη Μάλτα (73 %, + 23 εκατοστιαίες μονάδες) είναι πολύ πιο πιθανό να δηλώσουν ότι ποτέ ή σχεδόν ποτέ δεν δυσκολεύονται να πληρώσουν τους λογαριασμούς τους, ακολουθούμενοι από εκείνους στην Ιταλία (45 %, + 11 εκατοστιαίες μονάδες), στη Σλοβενία (73 %, + 6 εκατοστιαίες μονάδες) και στην Κύπρο (45 %, + 5 εκατοστιαίες μονάδες). Η Μάλτα (6 %, -6 εκατοστιαίες μονάδες) και η Ιταλία (8 %, -5 εκατοστιαίες μονάδες) είναι επίσης οι χώρες στις οποίες σημειώθηκε αξιοσημείωτη μείωση του ποσοστού των ερωτηθέντων που δηλώνουν ότι αντιμετωπίζουν δυσκολίες τις περισσότερες φορές.

Κατά τη διάρκεια των τελευταίων δώδεκα μηνών, θα λέγατε ότι δυσκολεύεστε να πληρώσετε τους λογαριασμούς σας στο τέλος του μήνα...; (%)

	Τις περισσότερες φορές		Από καιρό σε καιρό		Σχεδόν ποτέ/ποτέ		Απόρριψη (Spontaneous)	
	Μάρτιος 2023	Διάχυση. Μάρτιος 2023 — Οκτώβριος/Νοέμβριος 2022	Μάρτιος 2023	Διάχυση. Μάρτιος 2023 — Οκτώβριος/Νοέμβριος 2022	Μάρτιος 2023	Διάχυση. Μάρτιος 2023 — Οκτώβριος/Νοέμβριος 2022	Μάρτιος 2023	Διάχυση. Μάρτιος 2023 — Οκτώβριος/Νοέμβριος 2022
ΕΕ ΤΩΝ 27	8	-1	28	-2	63	3	1	0
B)	11	0	29	-2	60	3	0	-1
BG	19	1	44	-2	35	1	2	0
ΤΣ	6	-1	25	3	68	-2	1	0
DK	1	0	10	2	88	-3	1	1
DE	5	0	20	-2	74	2	1	0
EE	10	2	25	-5	62	1	3	2
IP	11	2	33	-2	54	0	2	0
ΕΛ	37	2	48	-3	15	1	0	0
ΙΣ	10	1	25	-1	64	-1	1	1
ΓΑ	10	-1	26	-2	62	1	2	2
ΥΕ	11	2	44	-6	44	3	1	1
	8	-5	45	-6	45	11	2	0
CY	15	-3	38	-3	45	5	2	1
LV	9	1	30	4	61	-4	0	-1
LT	7	-3	23	1	70	3	0	-1
ΛΟΥ	2	-1	18	4	78	-4	2	1
HU	4	0	22	-2	73	2	1	0
MT	6	-6	21	-17	73	23	0	0
KX	5	0	13	2	81	-2	1	0
ΣΤ	7	1	22	-1	67	0	4	0
ΠΛ	2	-1	23	-4	74	4	1	1
ΠΡ	21	4	41	-7	38	4	0	-1
PM	11	1	50	-3	39	2	0	0
ΣΝ	8	-3	19	-3	73	6	0	0
ΣΚ	5	2	26	-2	67	-1	2	1
ΦΙ	3	-1	15	-1	82	2	0	0
ΣΔ	1	-1	7	0	92	1	0	0

Η κοινωνικοδημογραφική ανάλυση δείχνει ότι οι γηραιότεροι ερωτηθέντες (ηλικίας 55 ετών και άνω) είναι πιο πιθανό να πουν ότι ποτέ ή σπάνια δυσκολεύονται να πληρώσουν τους λογαριασμούς τους (66 % έναντι 59-61 % των ατόμων ηλικίας 15-54 ετών). Το ίδιο ισχύει και για τα άτομα με τα υψηλότερα επίπεδα εκπαίδευσης (75 % των ατόμων που ολοκλήρωσαν την εκπαίδευση πλήρους φοίτησης ηλικίας 20 ετών και άνω έναντι 51-57 % των ατόμων που εγκατέλειψαν την ηλικία των 19 ετών και κάτω).

Οι διευθυντές (81 %) είναι οι πιο πιθανό να δηλώσουν ότι ποτέ ή σχεδόν ποτέ δεν αντιμετωπίζουν δυσκολίες, ιδίως σε σύγκριση με τους ανέργους (33 %). Οι υψηλότεροι ερωτηθέντες τοποθετούνται στην κοινωνική κλίμακα, τόσο πιο πιθανό είναι να πουν ότι ποτέ ή σπάνια αντιμετωπίζουν οικονομικές δυσκολίες (87-91 % εκείνων που βλέπουν τον εαυτό τους ως μέρος της ανώτερης ή ανώτερης μεσαίας τάξης της κοινωνίας έναντι 45 % εκείνων που θεωρούν τους εαυτούς τους ως εργατική τάξη).

Όσοι έχουν δει το βιοτικό τους επίπεδο μειωμένο είναι λιγότερο πιθανό να πουν ότι ποτέ ή σχεδόν ποτέ δεν δυσκολεύονται να πληρώσουν τους λογαριασμούς τους (51 % έναντι 70-79 % εκείνων που λένε ότι το βιοτικό τους επίπεδο δεν έχει ακόμη μειωθεί, αλλά αναμένουν ότι θα είναι, και εκείνοι που δεν έχουν βιώσει καμία αλλαγή).

Οι αναλογίες που δυσκολεύονται να πληρώσουν λογαριασμούς τις περισσότερες φορές είναι υψηλότερες μεταξύ εκείνων που ολοκλήρωσαν την εκπαίδευση ηλικίας 15 ετών και κάτω (15 %), των ανέργων (28 %) και εκείνων που θεωρούν τους εαυτούς τους ως μέρος της εργατικής τάξης (18 %).

Κατά τη διάρκεια των τελευταίων δώδεκα μηνών, θα λέγατε ότι δυσκολεύεστε να πληρώσετε τους λογαριασμούς σας στο τέλος του μήνα...;

	Τις περισσότερες φορές	Από καιρό σε καιρό	Σχεδόν ποτέ/ποτέ
ΕΕ ΤΩΝ 27	8	28	63
Φύλο			
Ανθρωπος	8	26	64
Γυναίκα	8	30	61
Ηλικία			
15-24	8	29	59
25-39	9	30	61
40-54	9	30	60
55+	8	25	66
Εκπαίδευση (τέλος)			
—15	15	33	51
16-19	9	33	57
20+	5	19	75
Ακόμα σπουδάζει	6	26	63
Κοινωνικοεπαγγελματική κατηγορία			
Αυτοαπασχολούμενοι	8	24	67
Διευθυντικά στελέχη	2	16	81
Άλλα λευκά περιλαίμια	6	29	64
Χειρωνακτικοί εργαζόμενοι	10	36	53
Άτομα κατ' οίκον	15	37	48
Άνεργοι	28	39	33
Αποσύρθηκε	7	24	68
Φοιτητές	6	26	63
Θεωρήστε ότι ανήκετε σε			
Η εργατική τάξη	18	36	45
Η κατώτερη μεσαία τάξη	12	37	50
Η μεσαία τάξη	4	25	70
Η ανώτερη μεσαία τάξη	2	10	87
Η ανώτερη τάξη	0	8	91
Το βιοτικό σας επίπεδο έχει			

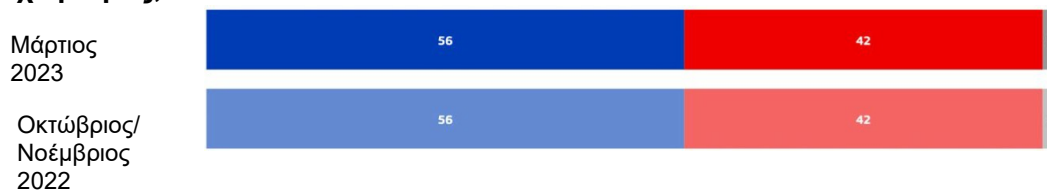
Έχει ήδη μειωθεί	13	35	51
Δεν έχει ακόμη μειωθεί, αλλά θα	4	25	70
Δεν αλλάζει/αυξάνεται	4	16	79

1.4. Η κατάσταση της δημοκρατίας στην ΕΕ

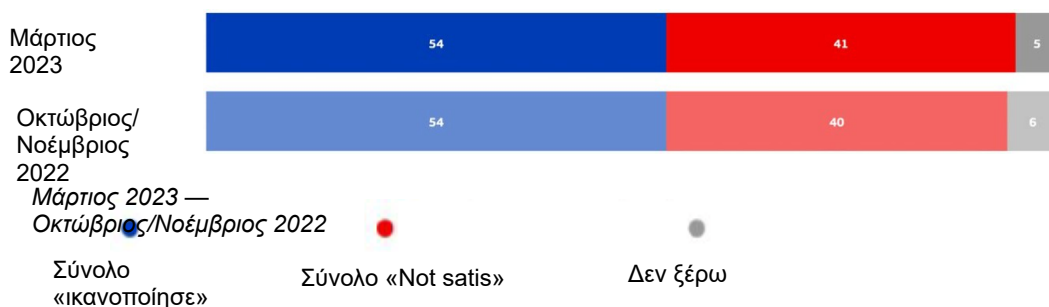
Η πλειοψηφία των Ευρωπαίων είναι ικανοποιημένοι με τον τρόπο με τον οποίο λειτουργεί η δημοκρατία τόσο στην ΕΕ όσο και στη χώρα τους. Περισσότεροι από τους μισούς (54 %) είναι ικανοποιημένοι με τον τρόπο με τον οποίο λειτουργεί η δημοκρατία στην ΕΕ, συμπεριλαμβανομένου ενός στους είκοσι που είναι «πολύ ικανοποιημένοι». Τα στοιχεία αυτά παρέμειναν αμετάβλητα από τον Οκτώβριο έως τον Νοέμβριο του 2022. Περίπου τέσσερις στους δέκα (41 %, + 1 εκατοστιαία μονάδα) δηλώνουν ότι δεν είναι ικανοποιημένοι, με έναν στους δέκα (καμία αλλαγή) που «δεν είναι καθόλου ικανοποιημένοι».

Ομοίως, σχεδόν έξι στους δέκα (56 %) είναι ικανοποιημένοι με τον τρόπο με τον οποίο λειτουργεί η δημοκρατία στη χώρα τους, με το 7 % να δηλώνει ότι είναι «πολύ ικανοποιημένος». Ακόμη και στην περίπτωση αυτή, τα αριθμητικά στοιχεία παρέμειναν αμετάβλητα από τον Οκτώβριο έως τον Νοέμβριο του 2022. Περίπου τέσσερις στους δέκα (42 %, καμία αλλαγή) δεν ικανοποιούνται, συμπεριλαμβανομένου του 11 % (-1 εκατοστιαίες μονάδες) που «δεν είναι καθόλου ικανοποιημένοι».

Συνολικά, είστε πολύ ικανοποιημένοι, αρκετά ικανοποιημένοι, όχι πολύ ικανοποιημένοι ή καθόλου ικανοποιημένοι με τον τρόπο με τον οποίο λειτουργεί η δημοκρατία στη χώρα μας;

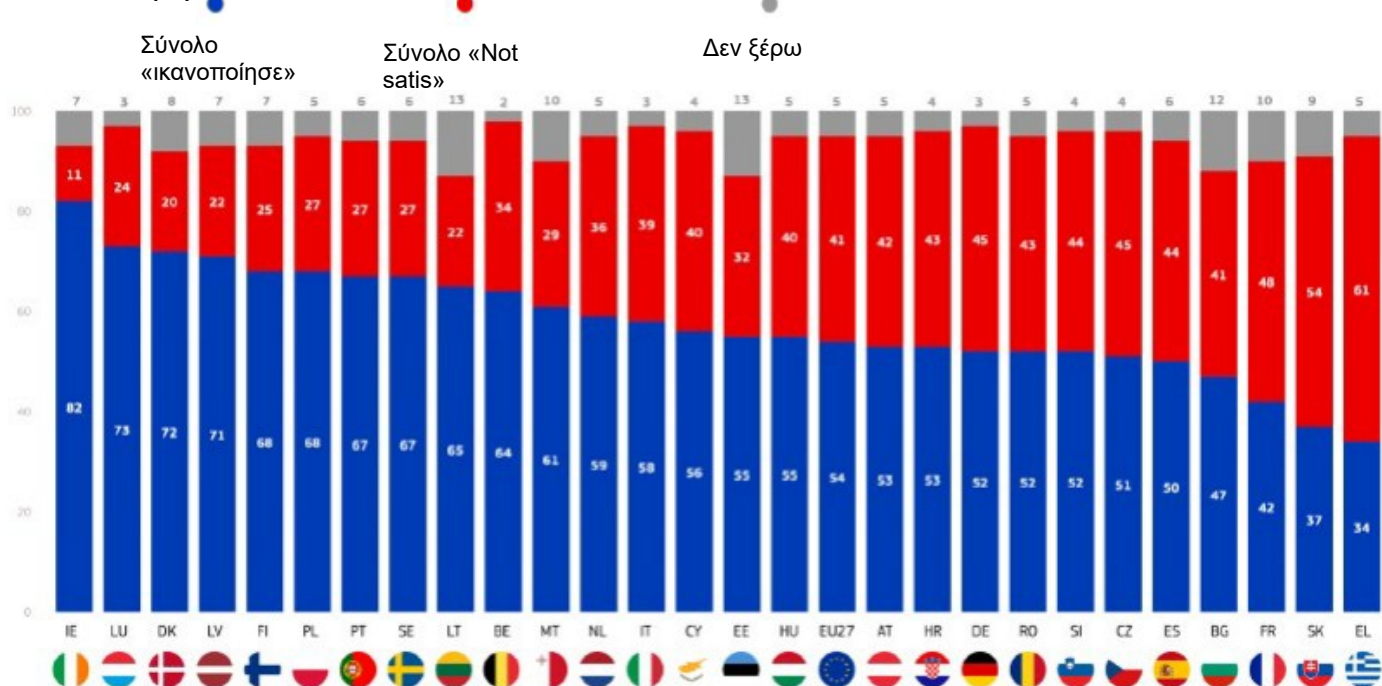

Και τι γίνεται με τον τρόπο με τον οποίο λειτουργεί η δημοκρατία στην ΕΕ;

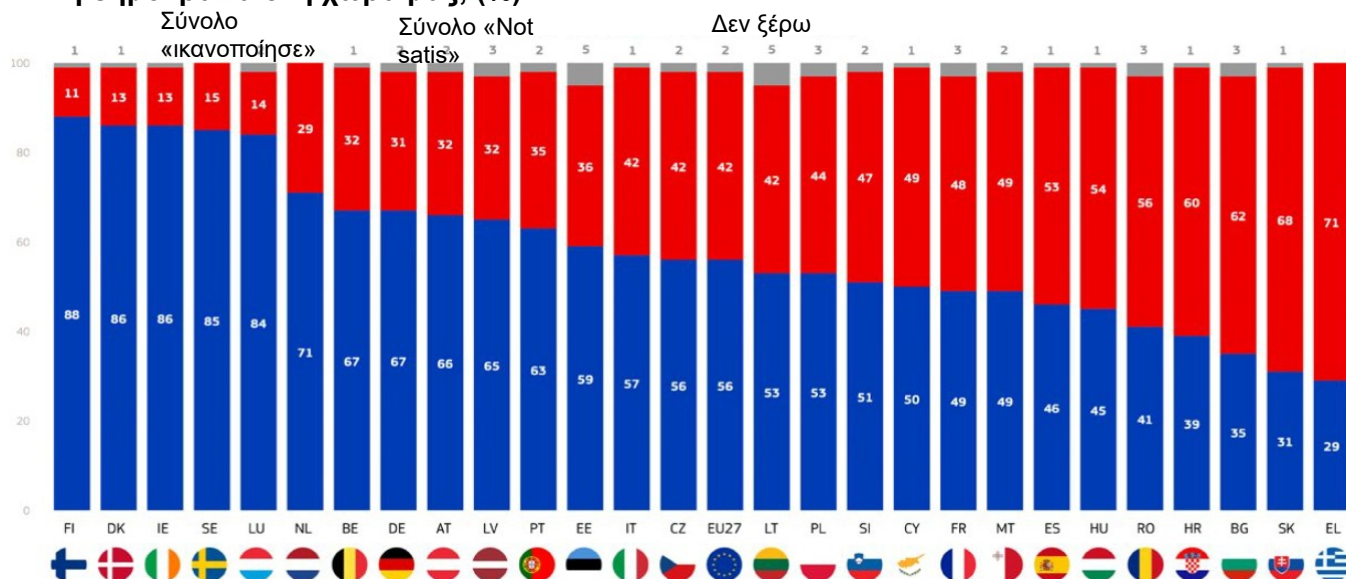
Σε 24 χώρες, η πλειονότητα είναι ικανοποιημένη από τον τρόπο με τον οποίο λειτουργεί η δημοκρατία σε επίπεδο ΕΕ, με τα υψηλότερα ποσοστά να παρατηρούνται στην Ιρλανδία (82 %), το Λουξεμβούργο (73 %) και τη Δανία (72 %). Η Ελλάδα (34 % «ικανοποίησε» έναντι 61 % «δεν ικανοποιήθηκε»), η Σλοβακία (37 % έναντι 54 %) και η Γαλλία (42 % έναντι 48 %) είναι οι μόνες χώρες στις οποίες ικανοποιείται μόνο μια μειονότητα. Σχετικά υψηλά ποσοστά που είναι «πολύ ικανοποιημένα» από τον τρόπο με τον οποίο λειτουργεί η δημοκρατία στην ΕΕ βρίσκονται στην Ιρλανδία (21 %) και στη Δανία (14 %).

Και τι γίνεται με τον τρόπο με τον οποίο λειτουργεί η δημοκρατία στην ΕΕ; (%)

Οι πλειοψηφίες σε 19 χώρες είναι ικανοποιημένες από τον τρόπο με τον οποίο λειτουργεί η δημοκρατία στη χώρα τους, με εκείνες της Φινλανδίας (88 %), της Δανίας και της Ιρλανδίας (86 %) να είναι οι πιο πιθανό να ικανοποιηθούν. Τα επίπεδα ικανοποίησης είναι τα χαμηλότερα στην Ελλάδα (29 %), τη Σλοβακία (31 %) και τη Βουλγαρία (35 %). Σε αυτές τις χώρες, καθώς και σε άλλες τέσσερις, η δυσaréσκεια είναι η άποψη της πλειοψηφίας, ενώ οι απόψεις διαιρούνται στη Μάλτα (49 % «ικανοποίησε» έναντι 49 % δεν ικανοποιήθηκε). Πάνω από το ένα πέμπτο των ερωτηθέντων στη Δανία (40 %), τη Φινλανδία (28 %), την Ιρλανδία (25 %) και τη Σουηδία (24 %) είναι «πολύ ικανοποιημένοι» από τον τρόπο με τον οποίο λειτουργεί η δημοκρατία σε εθνικό επίπεδο.

Συνολικά, είστε πολύ ικανοποιημένοι, αρκετά ικανοποιημένοι, όχι πολύ ικανοποιημένοι ή καθόλου ικανοποιημένοι με τον τρόπο με τον οποίο λειτουργεί η δημοκρατία στη χώρα μας; (%)

Το επίπεδο ικανοποίησης από τον τρόπο με τον οποίο λειτουργεί η δημοκρατία σε εθνικό επίπεδο έχει αυξηθεί σε 12 κράτη μέλη από τον Οκτώβριο έως τον Νοέμβριο του 2022, και κυρίως στις Κάτω Χώρες (71 %, + 12 εκατοστιαίες μονάδες), στην Κύπρο (50 %, + 10 εκατοστιαίες μονάδες) και στη Λιθουανία (53 %, + 8 εκατοστιαίες μονάδες). Η ικανοποίηση μειώθηκε σε επτά χώρες, με τη Μάλτα (49 %, -21 εκατοστιαίες μονάδες) να παρουσιάζει πολύ μεγάλη μείωση, ακολουθούμενη από τη Ρουμανία (41 %, -6 εκατοστιαίες μονάδες) και την Πορτογαλία (63 %, -5 εκατοστιαίες μονάδες).

Συνολικά, είστε πολύ ικανοποιημένοι, αρκετά ικανοποιημένοι, όχι πολύ ικανοποιημένοι ή καθόλου ικανοποιημένοι με τον τρόπο με τον οποίο λειτουργεί η δημοκρατία στη χώρα μας; (%)

	Πολύ ικανοποιημένοι		Αρκετά ικανοποιημένοι		Όχι πολύ ικανοποιημένοι		Καθόλου ικανοποιημένοι		Δεν ξέρω		Δεν ξέρω		Σύνολο «Δεν ικανοποιείται»	
	Μάρτιος 2023	Διάχυσ η. Μάρτιος 2023 — Οκτώβριος/Νοέμβριος 2022	Μάρτιος 2023	Διάχυσ η. Μάρτιος 2023 — Οκτώβριος/Νοέμβριος 2022	Μάρτιος 2023	Διάχυσ η. Μάρτιος 2023 — Οκτώβριος/Νοέμβριος 2022	Μάρτιος 2023	Διάχυσ η. Μάρτιος 2023 — Οκτώβριος/Νοέμβριος 2022	Μάρτιος 2023	Διάχυσ η. Μάρτιος 2023 — Οκτώβριος/Νοέμβριος 2022	Μάρτιος 2023	Διάχυσ η. Μάρτιος 2023 — Οκτώβριος/Νοέμβριος 2022	Μάρτιος 2023	Διάχυσ η. Μάρτιος 2023 — Οκτώβριος/Νοέμβριος 2022
ΕΕ	7	0	49	0	31	1	11	-1	2	0	56	0	42	0
ΤΩΝ 27														
Β)	7	0	60	4	26	-1	6	-3	1	0	67	4	32	-4
BG	4	1	31	0	36	0	26	-1	3	0	35	1	62	-1
ΤΣ	7	1	49	-5	30	4	12	-1	2	1	56	-4	42	3
DK	40	-3	46	0	9	2	4	1	1	0	86	-3	13	3
DE	8	1	59	-2	25	2	6	-1	2	0	67	-1	31	1
EE	8	4	51	0	25	-2	11	-1	5	-1	59	4	36	-3
IP	25	2	61	0	11	0	2	0	1	-2	86	2	13	0
ΕΛ	2	-1	27	-4	40	1	31	5	0	-1	29	-5	71	6
ΙΣ	6	-1	40	-3	40	3	13	3	1	-2	46	-4	53	6
ΓΑ	4	-1	45	0	31	2	17	-1	3	0	49	-1	48	1
ΥΕ	2	0	37	0	46	1	14	-1	1	0	39	0	60	0
	5	0	52	5	34	-1	8	-4	1	0	57	5	42	-5
CY	4	-1	46	11	39	-1	10	-9	1	0	50	10	49	-10
LV	7	0	58	4	23	0	9	-4	3	0	65	4	32	-4
LT	3	-1	50	9	36	-3	6	-6	5	1	53	8	42	-9
ΛΟΥ	19	-3	65	2	12	2	2	-1	2	0	84	-1	14	1
HU	3	0	42	1	38	2	16	-3	1	0	45	1	54	-1
MT	4	-34	45	13	35	12	14	10	2	-1	49	-21	49	22
KX	12	4	59	8	23	-9	6	-2	0	-1	71	12	29	-11
ΣΤ	16	3	50	1	22	-4	10	0	2	0	66	4	32	-4
ΠΛ	5	0	48	6	29	-1	15	-4	3	-1	53	6	44	-5
ΠΡ	1	0	62	-5	31	5	4	0	2	0	63	-5	35	5
ΡΜ	3	1	38	-7	45	7	11	-1	3	0	41	-6	56	6
ΣΝ	2	0	49	3	38	-5	9	1	2	1	51	3	47	-4
ΣΚ	1	-1	30	1	50	2	18	-2	1	0	31	0	68	0
ΦΙ	28	7	60	-2	10	-2	1	-1	1	-2	88	5	11	-3
ΣΔ	24	-3	61	6	12	-4	3	1	0	0	85	3	15	-3

Η ικανοποίηση από τον τρόπο με τον οποίο λειτουργεί η δημοκρατία στην ΕΕ έχει αυξηθεί σε δέκα χώρες σε σύγκριση με τον Οκτώβριο-Νοέμβριο του 2022. Η Κύπρος (56 %, + 13 εκατοστιαίες μονάδες) ξεχωρίζει για τη μεγάλη αύξηση του ποσοστού όσων είναι ικανοποιημένοι, ακολουθούμενη από τη Λετονία (71 %, + 8 εκατοστιαίες μονάδες) και το Βέλγιο (64 %, + 8 εκατοστιαίες μονάδες). Αυτό το ποσοστό των ερωτηθέντων μειώθηκε σε έξι χώρες, κυρίως στη

Μάλτα (61 %, -11 εκατοστιαίες μονάδες), στην Τσεχία (51 %, -7 εκατοστιαίες μονάδες) και στη Δανία (72 %, -6 εκατοστιαίες μονάδες).

Και τι γίνεται με τον τρόπο με τον οποίο λειτουργεί η δημοκρατία στην ΕΕ; (%)

	Πολύ ικανοποιημένος		Αρκετά ικανοποιημένος		Όχι πολύ ικανοποιημένος		Καθόλου ικανοποιημένος		Δεν ξέρω		Δεν ξέρω		Σύνολο «Δεν ικανοποιείται»	
	Μάρτιο ς 2023	Διάχυσ η. Μάρτιο ς 2023 — Οκτώβ ριος/Νο έμβριος 2022	Μάρτιο ς 2023	Διάχυσ η. Μάρτιο ς 2023 — Οκτώβ ριος/Νο έμβριος 2022	Μάρτιο ς 2023	Διάχυσ η. Μάρτιο ς 2023 — Οκτώβ ριος/Νο έμβριος 2022	Μάρτιο ς 2023	Διάχυσ η. Μάρτιο ς 2023 — Οκτώβ ριος/Νο έμβριος 2022	Μάρτιο ς 2023	Διάχυσ η. Μάρτιο ς 2023 — Οκτώβ ριος/Νο έμβριος 2022	Μάρτιο ς 2023	Διάχυσ η. Μάρτιο ς 2023 — Οκτώβ ριος/Νο έμβριος 2022	Μάρτιο ς 2023	Διάχυσ η. Μάρτιο ς 2023 — Οκτώβ ριος/Νο έμβριος 2022
ΕΕ	5	0	49	0	31	1	10	0	5	-1	54	0	41	1
ΤΩΝ														
27														
B)	6	2	58	6	27	-3	7	-4	2	-1	64	8	34	-7
BG	8	-1	39	0	26	0	15	1	12	0	47	-1	41	1
ΤΣ	4	0	47	-7	32	6	13	0	4	1	51	-7	45	6
DK	14	-3	58	-3	16	3	4	0	8	3	72	-6	20	3
DE	4	0	48	-1	37	2	8	-1	3	0	52	-1	45	1
EE	5	2	50	4	23	-2	9	0	13	-4	55	6	32	-2
IP	21	2	61	2	9	-3	2	-1	7	0	82	4	11	-4
ΕΛ	2	0	32	-1	37	2	24	-2	5	1	34	-1	61	0
ΙΣ	6	-1	44	-1	35	2	9	1	6	-1	50	-2	44	3
ΓΑ	0	-2	42	-1	30	2	18	1	10	0	42	-3	48	3
ΥΕ	3	1	50	-1	38	-1	5	0	4	1	53	0	43	-1
	5	0	53	5	33	1	6	-6	3	0	58	5	39	-5
CY	3	-2	53	15	32	-7	8	-5	4	-1	56	13	40	-12
LV	7	0	64	8	18	-1	4	-4	7	-3	71	8	22	-5
LT	6	0	59	6	18	-7	4	-1	13	2	65	6	22	-8
ΛΟΥ	11	2	62	-5	16	0	8	3	3	0	73	-3	24	3
HU	2	-2	53	3	31	-1	9	1	5	-1	55	1	40	0
MT	3	-35	58	24	25	5	4	3	10	3	61	-11	29	8
KX	3	0	56	2	29	-1	7	0	5	-1	59	2	36	-1
ΣΤ	11	1	42	2	29	-1	13	-3	5	1	53	3	42	-4
ΠΛ	11	-1	57	2	22	-1	5	1	5	-1	68	1	27	0
ΠΡ	2	0	65	-3	24	4	3	0	6	-1	67	-3	27	4
ΡΜ	6	2	46	-4	33	-1	10	3	5	0	52	-2	43	2
ΣΝ	3	2	49	1	35	-4	9	1	4	0	52	3	44	-3
ΣΚ	2	-1	35	2	39	0	15	2	9	-3	37	1	54	2
ΦΙ	7	3	61	2	22	-4	3	-1	7	0	68	5	25	-5
ΣΔ	5	-3	62	4	23	0	4	1	6	-2	67	1	27	1

Η κοινωνικοδημογραφική ανάλυση αναδεικνύει παρόμοια πρότυπα όσον αφορά την ικανοποίηση από τον τρόπο με τον οποίο λειτουργεί η δημοκρατία τόσο σε ενωσιακό όσο και σε εθνικό επίπεδο, δεδομένου ότι οι νεότεροι και πιο μορφωμένοι ερωτηθέντες και όσοι βρίσκονται σε καλύτερη κοινωνικοοικονομική κατάσταση είναι πιθανότερο να ικανοποιηθούν.

Οι ερωτηθέντες ηλικίας 15-24 ετών είναι πιο πιθανό να είναι ικανοποιημένοι με τον τρόπο με τον οποίο λειτουργεί η δημοκρατία τόσο σε επίπεδο ΕΕ (61 % έναντι 51-56 % των ατόμων ηλικίας 25 ετών και άνω) όσο και σε εθνικό επίπεδο (62 % έναντι 55-56 %). Οι ερωτηθέντες που ολοκλήρωσαν την εκπαίδευση πλήρους φοίτησης ηλικίας 20 ετών και άνω είναι επίσης πιθανότερο

να είναι ικανοποιημένοι από εκείνους που ολοκλήρωσαν την ηλικία των 19 ετών ή νεότερης ηλικίας (61 % έναντι 43-51 % σε επίπεδο ΕΕ, 63 % έναντι 49-52 % σε εθνικό επίπεδο).

Οι διευθυντές (66 % σε επίπεδο ΕΕ, 69 % σε εθνικό επίπεδο) είναι πιο πιθανό να είναι ικανοποιημένοι με τον τρόπο λειτουργίας της δημοκρατίας, ιδίως σε σύγκριση με τους ανέργους (40 % και 41 %). Οι ερωτηθέντες που ποτέ ή σπάνια δυσκολεύονται να πληρώσουν τους λογαριασμούς τους είναι πιθανότερο να ικανοποιηθούν από εκείνους που αντιμετωπίζουν συχνότερα δυσκολίες (60 % έναντι 32-48 % σε επίπεδο ΕΕ, 64 % έναντι 32-47 % σε εθνικό επίπεδο).

Επιπλέον, όσοι έχουν θετική εικόνα για την ΕΕ είναι πιθανότερο από εκείνους που έχουν αρνητική εικόνα να είναι ικανοποιημένοι με τον τρόπο με τον οποίο λειτουργεί η δημοκρατία στην ΕΕ (78 % έναντι 16 %). Το ίδιο ισχύει και για την εικόνα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου (81 % έναντι 19 %).

Συνολικά, είστε πολύ ικανοποιημένοι, αρκετά ικανοποιημένοι, όχι πολύ ικανοποιημένοι ή καθόλου ικανοποιημένοι με τον τρόπο με τον οποίο λειτουργεί η δημοκρατία... (% — ΕΕ-27)

	(Η χώρα μας)	η ΕΕ
ΕΕ ΤΩΝ 27	56	54
Φύλο		
Ανθρωπος	58	56
Γυναίκα	56	53
Ηλικία		
15-24	62	61
25-39	56	56
40-54	55	54
55+	56	51
Εκπαίδευση (τέλος)		
—15	49	43
16-19	52	51
20+	63	61
Ακόμα σπουδάζει	65	65
Κοινωνικοεπαγγελματική κατηγορία		
Αυτοαπασχολούμενοι	58	55
Διευθυντικά στελέχη	69	66
Άλλα λευκά περιλαίμια	60	61
Χειρωνακτικοί εργαζόμενοι	50	48
Άτομα κατ' οίκον	47	47
Άνεργοι	41	40
Αποσύρθηκε	56	51
Φοιτητές	65	65
Δυσκολίες στην πληρωμή λογαριασμών		
Τις περισσότερες φορές	32	32
Από καιρό σε καιρό	47	48
Σχεδόν ποτέ/ποτέ	64	60
Εικόνα της ΕΕ		

Θετικό	73	78
Ουδέτερο	51	43
Αρνητικό	27	16

Εικόνα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου

Θετικό	74	81
Ουδέτερο	56	48
Αρνητικό	28	19

Ικανοποίηση από διάφορες πτυχές της δημοκρατίας στην ΕΕ

Η παρούσα έρευνα αξιολογεί επίσης το επίπεδο ικανοποίησης από δέκα διαφορετικές πτυχές της δημοκρατίας της ΕΕ και διαπιστώνει ότι η πλειονότητα των πολιτών της ΕΕ είναι ικανοποιημένη με 7 από αυτές τις 10 πτυχές.

Οι πολίτες της ΕΕ είναι περισσότερο ικανοποιημένοι με τις ελεύθερες και δίκαιες εκλογές (70 %) και την ελευθερία του λόγου (70 %), ακολουθούμενες από τον σεβασμό των θεμελιωδών δικαιωμάτων (66 %), τη δυνατότητα των μεμονωμένων πολιτών να συμμετέχουν στην πολιτική ζωή (61 %) και την πολυμορφία των μέσων ενημέρωσης (60 %). Οι πλειοψηφίες είναι επίσης ικανοποιημένες με τις ευκαιρίες για την κοινωνία των πολιτών (π.χ. πολίτες, ενώσεις, ΜΚΟ) για την προστασία της δημοκρατίας (59 %) και με το κράτος δικαίου (58 %).

QA11 Πόσο ικανοποιημένος ή όχι είστε από τις ακόλουθες πτυχές της δημοκρατίας στην Ευρωπαϊκή Ένωση; (ΕΕ27) (%)

Ελεύθερες και δίκαιες εκλογές

Ελευθερία του λόγου

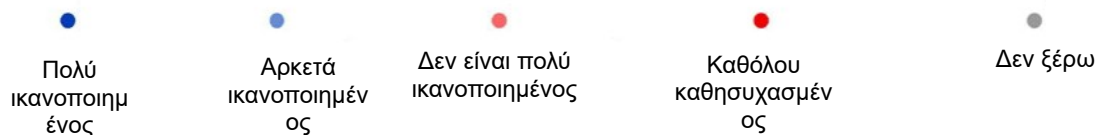
Η δυνατότητα των μεμονωμένων πολιτών να συμμετέχουν στην πολιτική ζωή {δηλ. ως υποψήφιοι στις εκλογές, ως μέλη πολιτικών κομμάτων}

Πολυμορφία των μέσων ενημέρωσης

Το κράτος δικαίου (ο σεβασμός της ανεξαρτησίας της δικαστικής εξουσίας, η ακεραιότητα και η αμεροληψία του εκλογικού συστήματος)

Ωστόσο, η ικανοποίηση είναι σημαντικά χαμηλότερη για τα πολιτικά κόμματα, λαμβάνοντας υπόψη τα συμφέροντα ατόμων όπως αυτά (43 %), την καταπολέμηση της παραπληροφόρησης στα μέσα ενημέρωσης (41 %) και την καταπολέμηση της διαφθοράς (35 %). Αυτές είναι επίσης οι μόνες πτυχές για τις οποίες επικρατεί δυσανεξία (52 %, 52 % και 60 %, αντίστοιχα).

QA11 Πόσο ικανοποιημένος ή όχι είστε από τις ακόλουθες πτυχές της δημοκρατίας στην Ευρωπαϊκή Ένωση; (ΕΕ27) (%)

Σεβασμός των θεμελιωδών

Οι ευκαιρίες για την κοινωνία των πολιτών (Le. Citizens, Associations, N605) για την προστασία της δημοκρατίας

Πολιτικά κόμματα λαμβάνοντας υπόψη τα συμφέροντα ανθρώπων όπως εσείς

Η «καταπολέμηση της παραπληροφόρησης στα μέσα μαζικής ενημέρωσης» (Le. false. overaggered or mislike news stories)

Η «καταπολέμηση της διαφθοράς»

Πολύ
ικανοποιημ
ένος

Αρκετά
ικανοποιημέ
νος

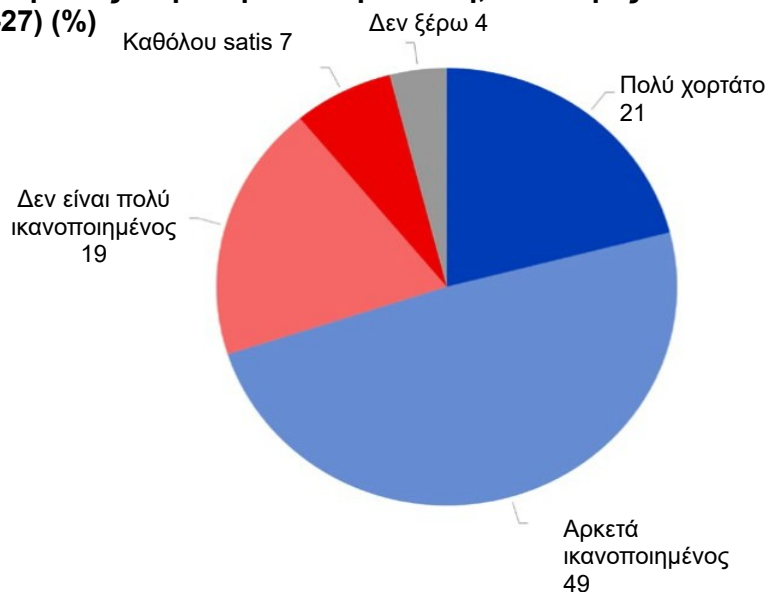
Δεν είναι πολύ
ικανοποιημένο
ς

Καθόλου
καθυστερημέν
ος

Δεν ξέρω

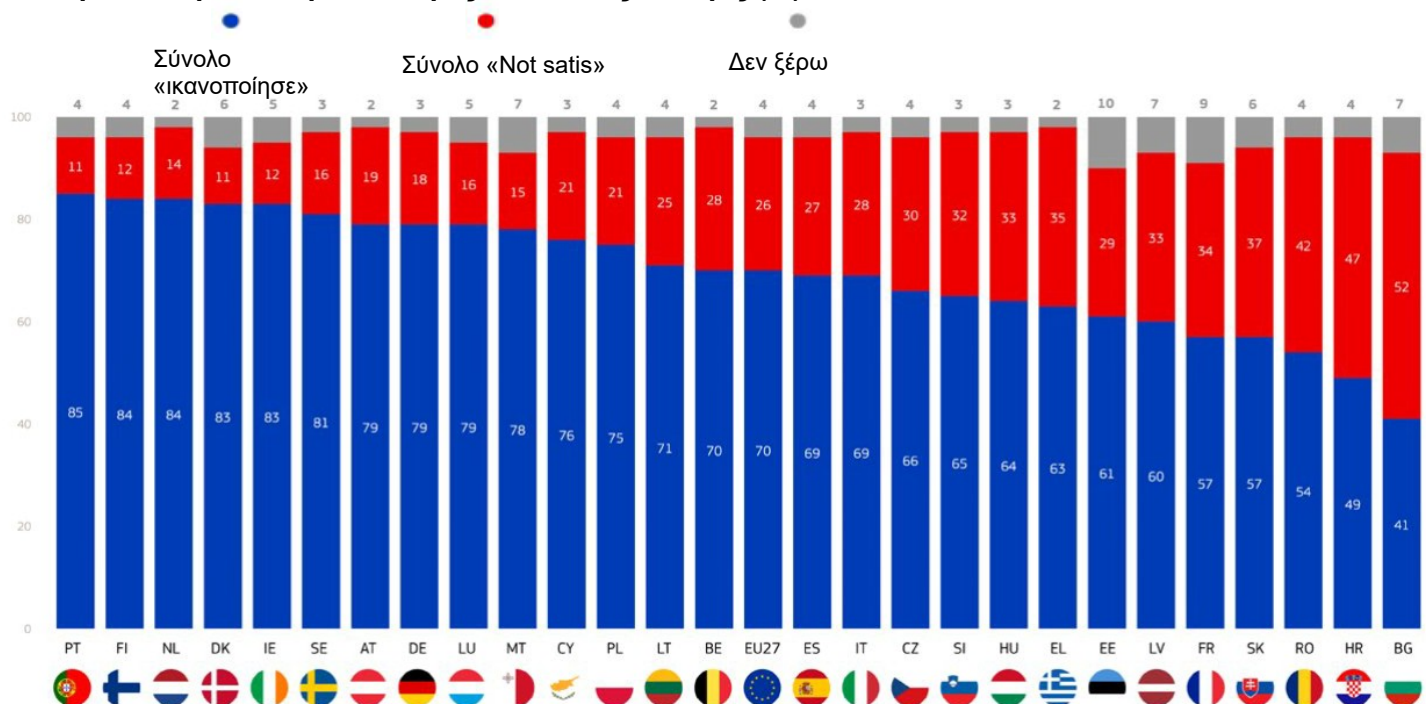
Επτά στους δέκα είναι ικανοποιημένοι με ελεύθερες και δίκαιες εκλογές στην ΕΕ, εκ των οποίων περίπου το ένα πέμπτο (21 %) είναι «πολύ ικανοποιημένοι». Αντίθετα, περίπου το ένα τέταρτο (26 %) δηλώνουν ότι δεν είναι ικανοποιημένοι με αυτή την πτυχή.

QA11.1 Πόσο ικανοποιημένος ή όχι είστε από τις ακόλουθες πτυχές της δημοκρατίας στην Ευρωπαϊκή Ένωση; Ελεύθερες και δίκαιες εκλογές (ΕΕ-27) (%)

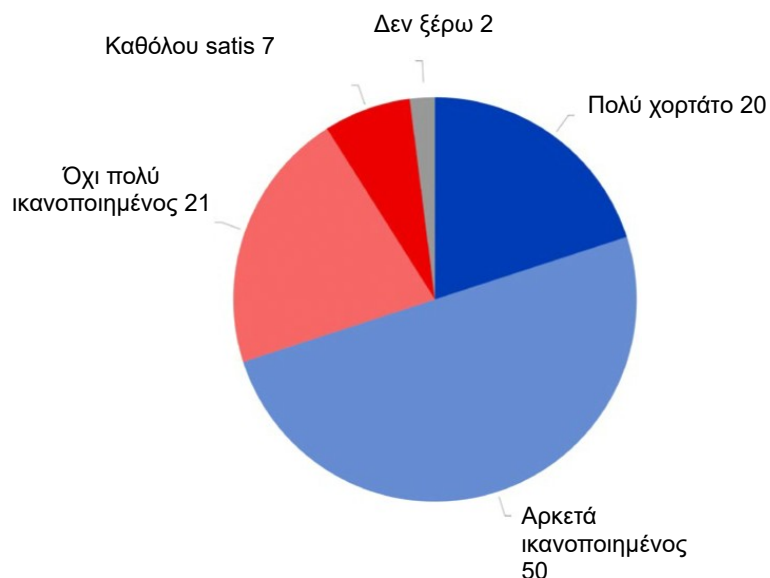
Σε όλες τις χώρες εκτός από μία, η πλειονότητα των ερωτηθέντων είναι ικανοποιημένη με ελεύθερες και δίκαιες εκλογές στην ΕΕ, με τα υψηλότερα ποσοστά να παρατηρούνται στην Πορτογαλία (85 %), τις Κάτω Χώρες και τη Φινλανδία (84 %). Η μόνη εξαίρεση είναι η Βουλγαρία, όπου το 41 % είναι ικανοποιημένο και το 52 % είναι δυσαρεστημένο. Μαζί με τη Βουλγαρία, τα επίπεδα ικανοποίησης είναι χαμηλότερα στην Κροατία (49 %) και τη Ρουμανία (54 %).

QA11.1 Πόσο ικανοποιημένος ή όχι είστε από τις ακόλουθες πτυχές της δημοκρατίας στην Ευρωπαϊκή Ένωση; Ελευθερες και δίκαιες εκλογές (%)

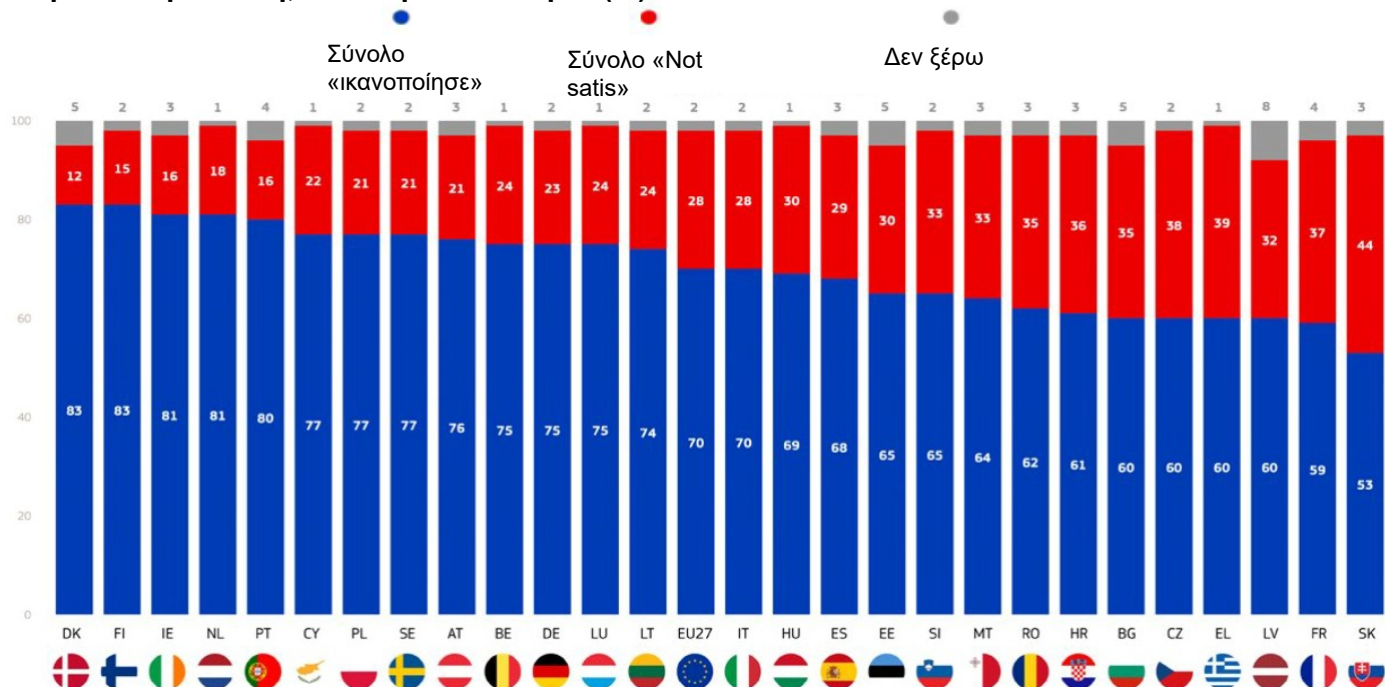
Επτά στους δέκα είναι επίσης ικανοποιημένοι με την ελευθερία του λόγου, με το ένα πέμπτο να λέει ότι είναι «πολύ ικανοποιημένοι». Σχεδόν τρεις στους δέκα (28 %) δεν είναι ικανοποιημένοι με αυτή την πτυχή.

QA11.2 Πόσο ικανοποιημένος ή όχι είστε από τις ακόλουθες πτυχές της δημοκρατίας στην Ευρωπαϊκή Ένωση; Ελευθερία του λόγου (ΕΕ27) (%)

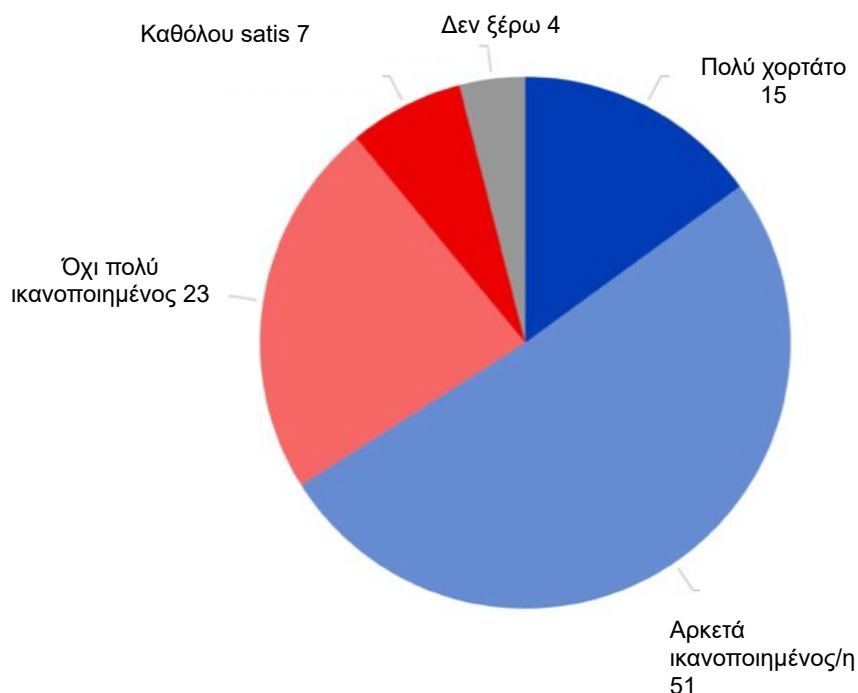
Οι ερωτηθέντες που είναι ικανοποιημένοι με την ελευθερία του λόγου βρίσκονται στην πλειοψηφία σε όλες τις χώρες. Τα ποσοστά κυμαίνονται από περισσότερα από οκτώ στα δέκα στη Δανία, τη Φινλανδία (και οι δύο 83 %), την Ιρλανδία και τις Κάτω Χώρες (και οι δύο 81 %) έως έξι στα δέκα ή λιγότερο στη Σλοβακία (53 %), τη Γαλλία (59 %), τη Βουλγαρία, την Τσεχία, την Ελλάδα και τη Λετονία (και τα δύο 60 %).

QA11.2 Πόσο ικανοποιημένος ή όχι είστε από τις ακόλουθες πτυχές της δημοκρατίας στην Ευρωπαϊκή Ένωση; Ελευθερία του λόγου (%)

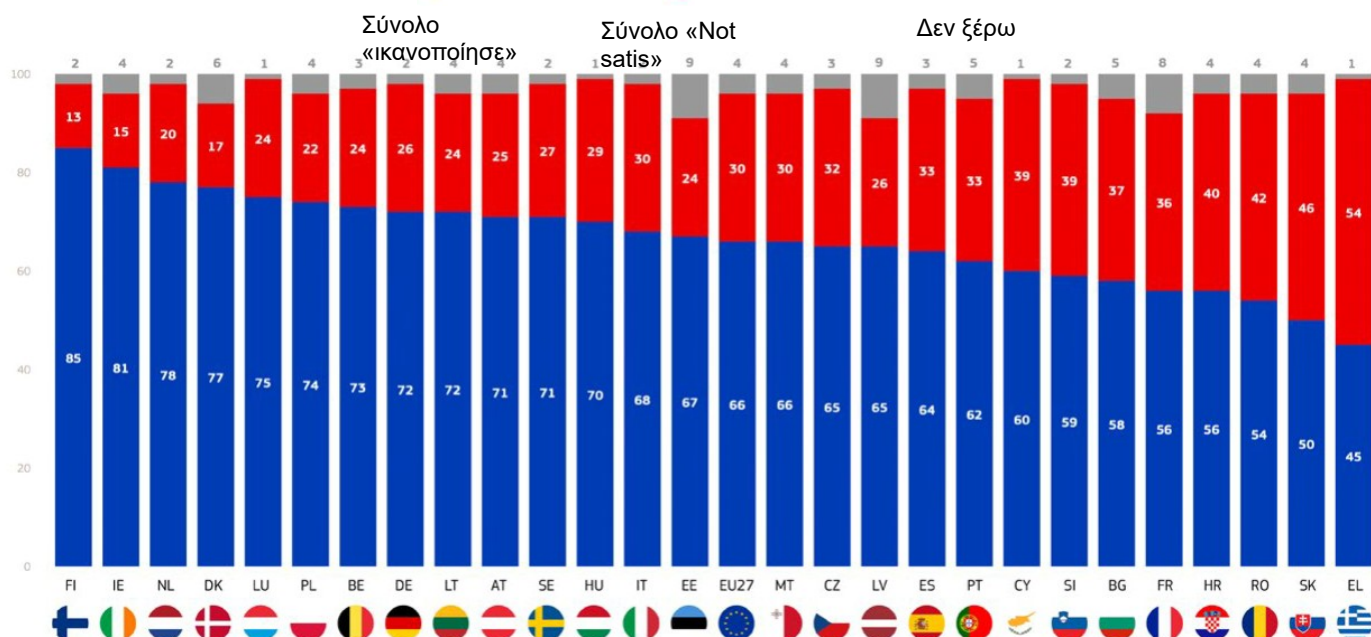
Τα δύο τρίτα των ερωτηθέντων (66 %) είναι ικανοποιημένοι με τον σεβασμό των θεμελιωδών δικαιωμάτων, εκ των οποίων το 15 % είναι «πολύ ικανοποιημένοι», ενώ τρία στους δέκα δηλώνουν ότι δεν είναι ικανοποιημένοι.

QA11.6 Πόσο ικανοποιημένος ή όχι είστε από τις ακόλουθες πτυχές της δημοκρατίας στην Ευρωπαϊκή Ένωση; Σεβασμός των θεμελιωδών δικαιωμάτων (ΕΕ27) (%)

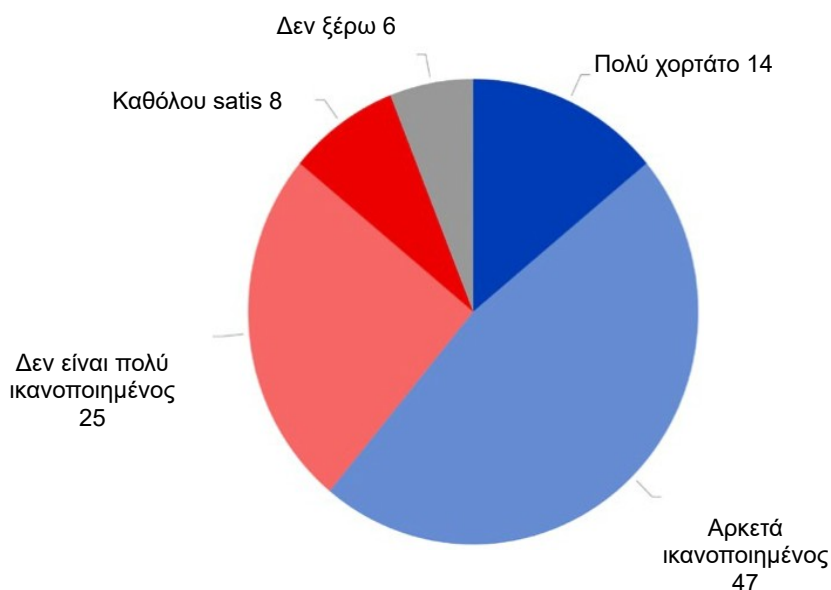
Οι πλειοψηφίες είναι ικανοποιημένες με τον σεβασμό των θεμελιωδών δικαιωμάτων σε 26 κράτη μέλη της ΕΕ. Οι ερωτηθέντες είναι πιθανότερο να είναι ικανοποιημένοι με αυτή την πτυχή στη Φινλανδία (85 %), την Ιρλανδία (81 %) και τις Κάτω Χώρες (78 %). Στο αντίθετο άκρο της κλίμακας, η Ελλάδα είναι η μόνη χώρα όπου όσοι είναι ικανοποιημένοι ανήκουν στη μειοψηφία (45 % «ικανοποιημένοι» έναντι 54 % «δυσανεστημένοι»). Τα επίπεδα ικανοποίησης είναι επίσης σχετικά χαμηλότερα στη Σλοβακία (50 %) και στη Ρουμανία (54 %).

QA11.6 Πόσο ικανοποιημένος ή όχι είστε από τις ακόλουθες πτυχές της δημοκρατίας στην Ευρωπαϊκή Ένωση; Σεβασμός των θεμελιωδών δικαιωμάτων (%)

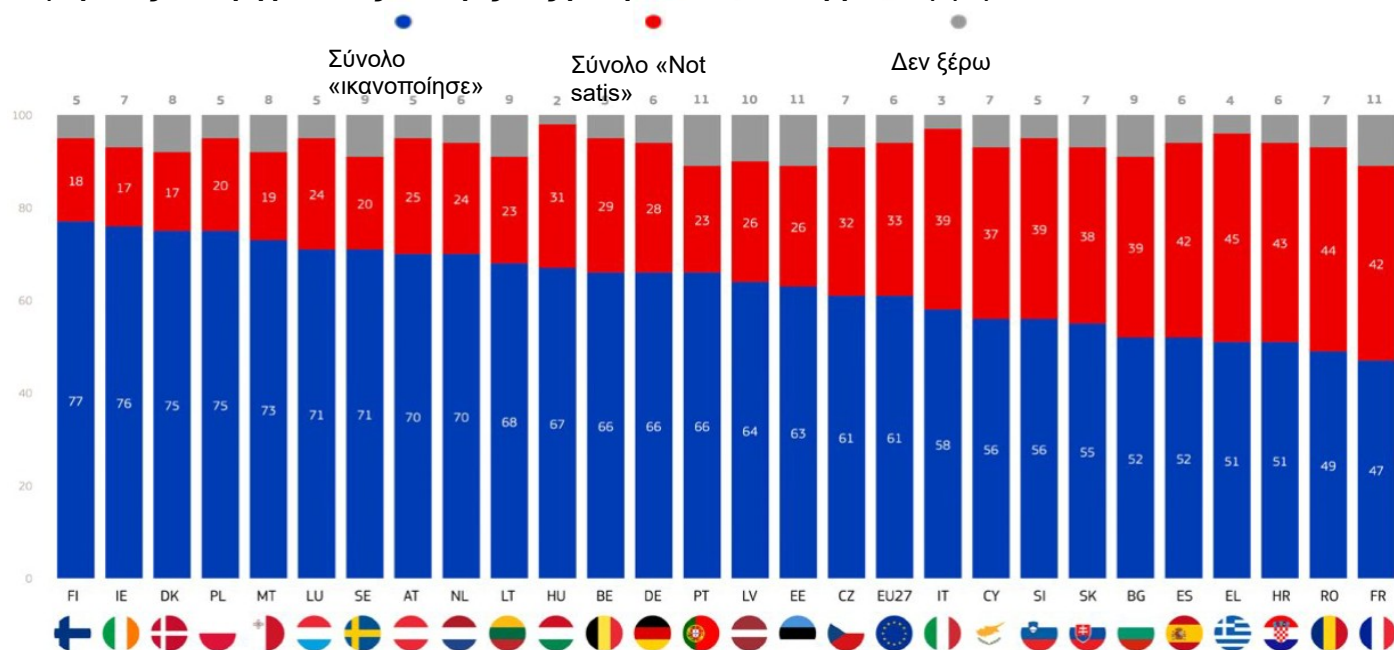
Περίπου έξι στους δέκα (61 %) εκφράζουν την ικανοποίησή τους για τη δυνατότητα των μεμονωμένων πολιτών να συμμετέχουν στην πολιτική ζωή, με το 14 % να δηλώνει ότι είναι «πολύ ικανοποιημένοι». Το ένα τρίτο των ερωτηθέντων (33 %) δεν είναι ικανοποιημένοι με αυτή την πτυχή της δημοκρατίας στην ΕΕ.

QA11.4 Πόσο ικανοποιημένος ή όχι είστε από τις ακόλουθες πτυχές της δημοκρατίας στην Ευρωπαϊκή Ένωση; Δυνατότητα συμμετοχής μεμονωμένων πολιτών στην πολιτική ζωή (δηλ. ως υποψήφιοι στις εκλογές, μέλη πολιτικών κομμάτων) (ΕΕ-27) (%)

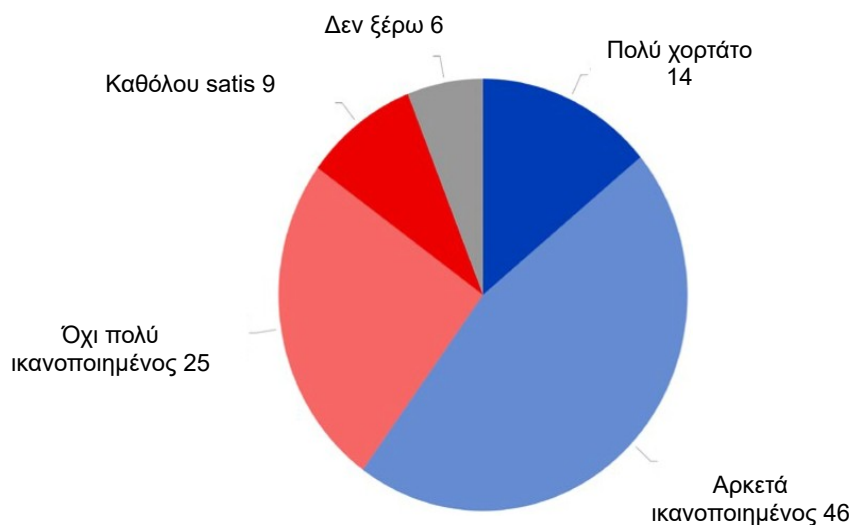
Οι πλειοψηφίες σε όλες τις χώρες είναι ικανοποιημένες με τη δυνατότητα των μεμονωμένων πολιτών να συμμετέχουν στην πολιτική ζωή, με ποσοστά που κυμαίνονται από τουλάχιστον τα τρία τέταρτα στη Φινλανδία (77 %), την Ιρλανδία (76 %), τη Δανία και την Πολωνία (και οι δύο 75 %) έως λιγότερο από το ήμισυ στη Γαλλία (47 %) και τη Ρουμανία (49 %).

QA11.4 Πόσο ικανοποιημένος ή όχι είστε από τις ακόλουθες πτυχές της δημοκρατίας στην Ευρωπαϊκή Ένωση; Δυνατότητα συμμετοχής μεμονωμένων πολιτών στην πολιτική ζωή (δηλ. ως υποψήφιοι στις εκλογές, ως μέλη πολιτικών κομμάτων) (%)

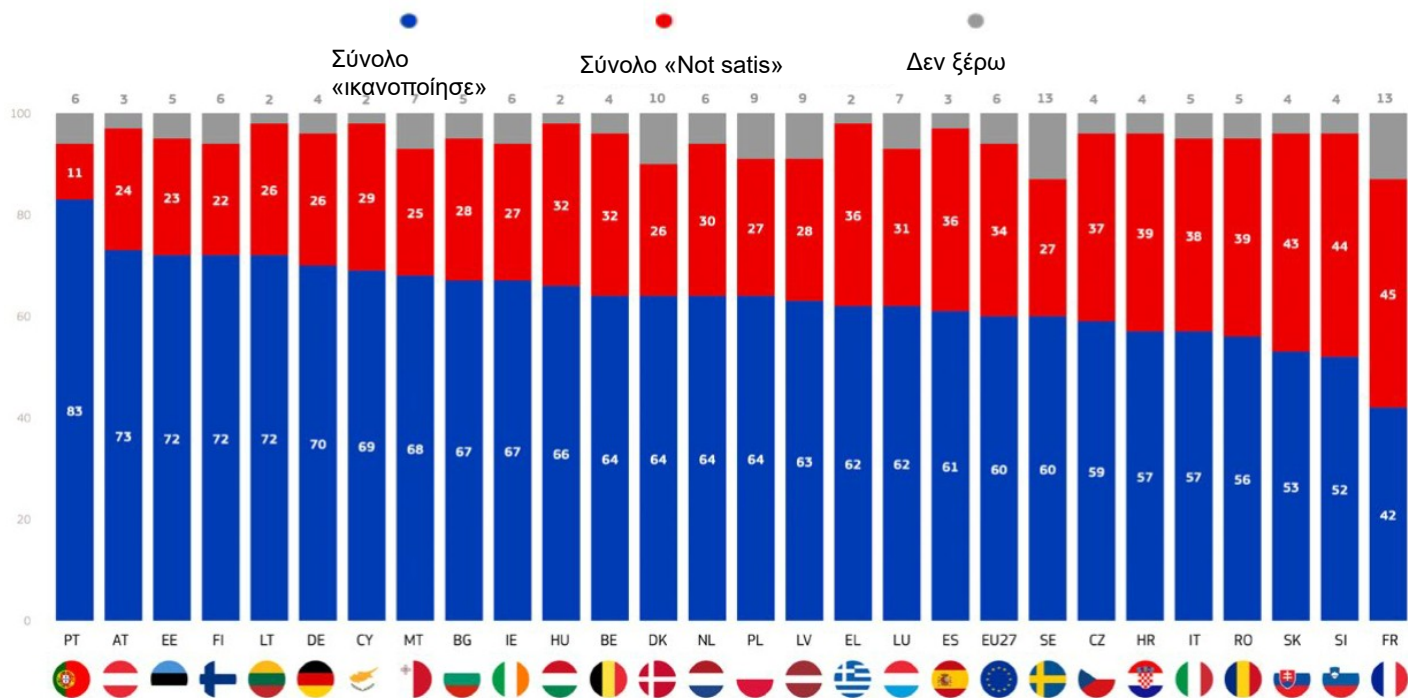
Έξι στους δέκα δηλώνουν ικανοποιημένοι από την πολυμορφία των μέσων ενημέρωσης στην ΕΕ, συμπεριλαμβανομένου του 14 % που είναι «πολύ ικανοποιημένοι». Λίγο περισσότερο από το ένα τρίτο (34 %) δηλώνουν ότι δεν είναι ικανοποιημένοι με αυτή την πτυχή.

QA11.3 Πόσο ικανοποιημένος ή όχι είστε από τις ακόλουθες πτυχές της δημοκρατίας στην Ευρωπαϊκή Ένωση; Πολυμορφία των μέσων ενημέρωσης (ΕΕ27) (%)

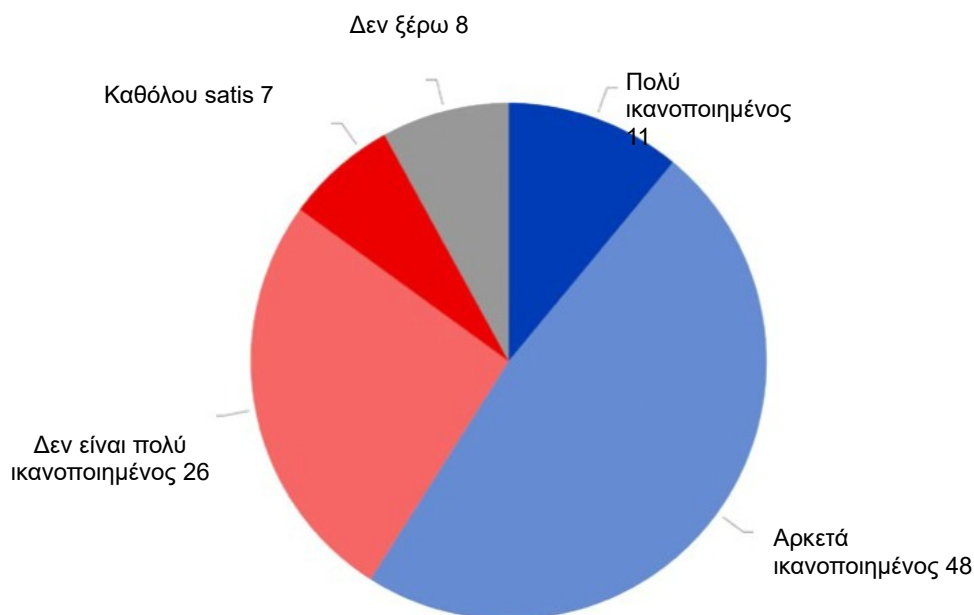
Η ικανοποίηση από την πολυμορφία των μέσων ενημέρωσης υπερτερεί της δυσaréσκειας σε όλα τα κράτη μέλη εκτός από ένα. Περισσότεροι από επτά στους δέκα στην Πορτογαλία (83 %), την Αυστρία (73 %), την Εσθονία, τη Φινλανδία και τη Λιθουανία (72 %) είναι ικανοποιημένοι με αυτή την πτυχή, ενώ η Γαλλία είναι η μόνη χώρα στην οποία ικανοποιείται η μειονότητα (42 % «ικανοποίησε» έναντι 45 % «δυσaréστημένη»). Μαζί με τη Γαλλία, τα επίπεδα ικανοποίησης είναι χαμηλότερα στη Σλοβενία (52 %) και τη Σλοβακία (53 %).

QA11.3 Πόσο ικανοποιημένος ή όχι είστε από τις ακόλουθες πτυχές της δημοκρατίας στην Ευρωπαϊκή Ένωση; Ποικιλομορφία των μέσων ενημέρωσης (%)

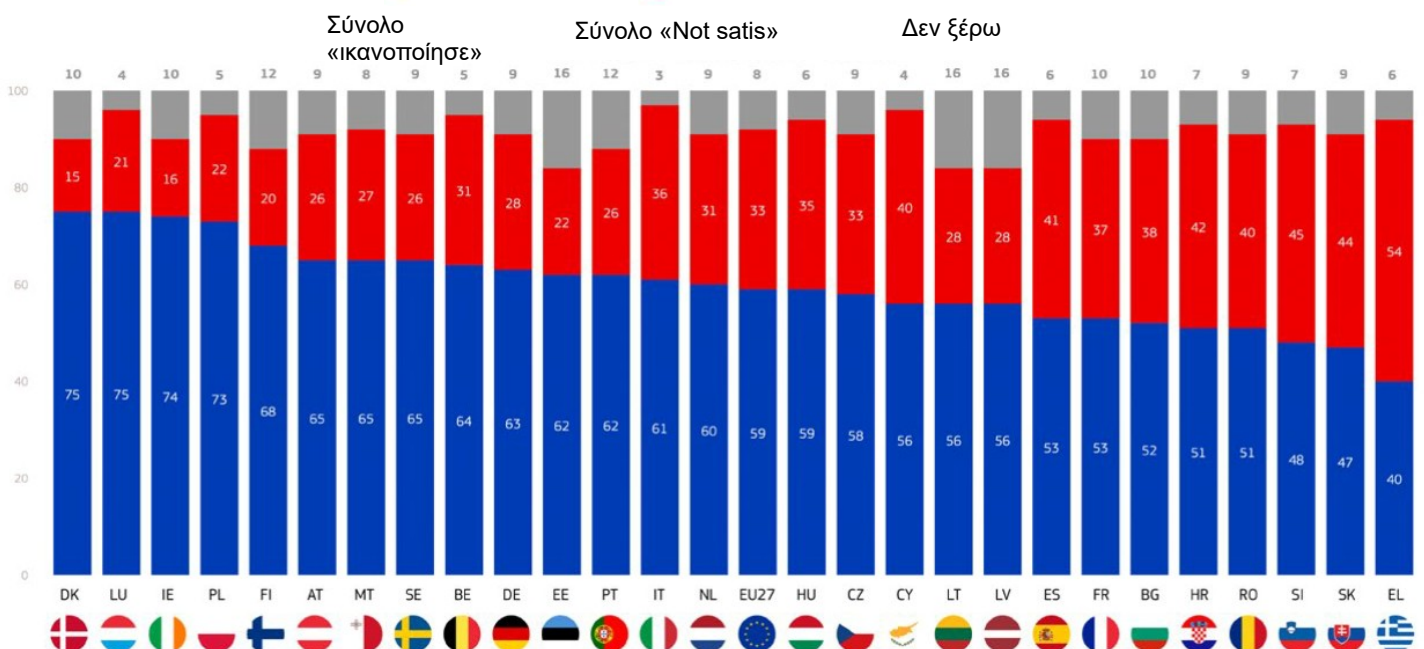
Η πλειονότητα των ερωτηθέντων (59 %) είναι ικανοποιημένοι με τις ευκαιρίες για την κοινωνία των πολιτών (π.χ. πολίτες, ενώσεις, ΜΚΟ) για την προστασία της δημοκρατίας, με το 11 % να είναι «πολύ ικανοποιημένοι». Το ένα τρίτο των ερωτηθέντων (33 %) εκφράζει τη δυσaréσκειά του για αυτή την πτυχή της δημοκρατίας στην ΕΕ.

QA11.7 Πόσο ικανοποιημένος ή όχι είστε από τις ακόλουθες πτυχές της δημοκρατίας στην Ευρωπαϊκή Ένωση; Οι ευκαιρίες για την κοινωνία των πολιτών (π.χ. πολίτες, ενώσεις, ΜΚΟ) για την προστασία της δημοκρατίας (ΕΕ-27) (%)

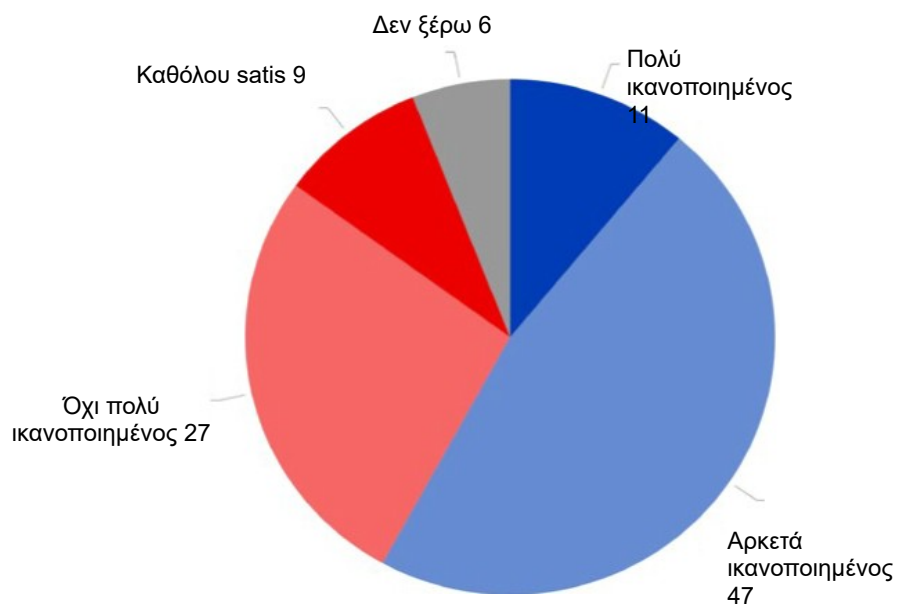
Οι ερωτηθέντες που είναι ικανοποιημένοι με τις ευκαιρίες για την κοινωνία των πολιτών (π.χ. πολίτες, ενώσεις, ΜΚΟ) για την προστασία της δημοκρατίας βρίσκονται στην πλειοψηφία τους σε 26 χώρες. Τα επίπεδα ικανοποίησης είναι ιδιαίτερα υψηλά στη Δανία, το Λουξεμβούργο (75 %) και την Ιρλανδία (74 %). Η Ελλάδα είναι η μόνη χώρα όπου μια μειοψηφία ερωτηθέντων είναι ικανοποιημένη (40 % «ικανοποίησε έναντι 54 % «δυσανεστημένη») και λιγότερο από τους μισούς ικανοποιημένους επίσης στη Σλοβακία (47 %) και τη Σλοβενία (48 %).

QA11.7 Πόσο ικανοποιημένος ή όχι είστε από τις ακόλουθες πτυχές της δημοκρατίας στην Ευρωπαϊκή Ένωση; Οι ευκαιρίες για την κοινωνία των πολιτών (π.χ. πολίτες, ενώσεις, ΜΚΟ) για την προστασία της δημοκρατίας (%)

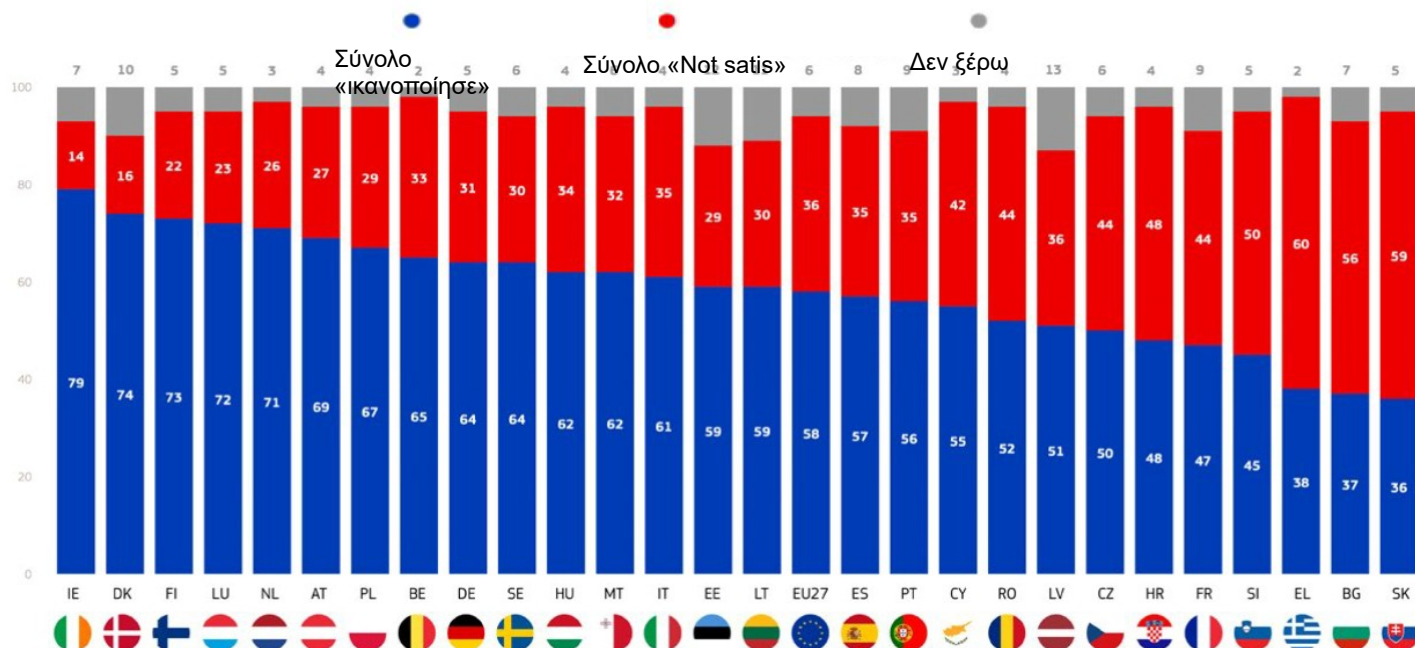
Σχεδόν έξι στους δέκα (58 %) δηλώνουν ικανοποιημένοι με το κράτος δικαίου στην Ευρωπαϊκή Ένωση, εκ των οποίων περίπου ένας στους δέκα (11 %) δηλώνει ότι είναι «πολύ ικανοποιημένος». Περισσότερο από το ένα τρίτο (36 %) εκφράζει δυσαρέσκεια.

QA11.5 Πόσο ικανοποιημένος ή όχι είστε από τις ακόλουθες πτυχές της δημοκρατίας στην Ευρωπαϊκή Ένωση; Το κράτος δικαίου (δηλαδή ο σεβασμός της ανεξαρτησίας της δικαιοσύνης, η ακεραιότητα και η αμεροληψία του εκλογικού συστήματος) (ΕΕ-27) (%)

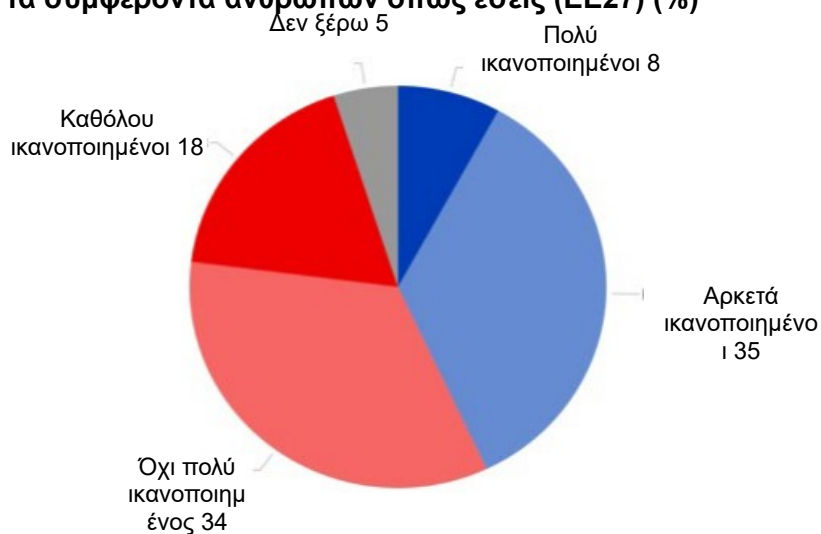
Σε 22 χώρες, οι πλειοψηφίες είναι ικανοποιημένες με το κράτος δικαίου στην Ευρωπαϊκή Ένωση, ενώ οι ερωτηθέντες στην Ιρλανδία (79 %), τη Δανία (74 %) και τη Φινλανδία (73 %) είναι οι πιο πιθανό να ικανοποιηθούν από αυτή την πτυχή. Αντίθετα, η δυσανεμία υπερτερεί της ικανοποίησης σε τέσσερις χώρες: Σλοβακία (36 % «ικανοποίησε» έναντι 59 % «δυσανεστημένη»), Βουλγαρία (37 % έναντι 56 %), Ελλάδα (38 % έναντι 60 %) και Σλοβενία (45 % έναντι 50 %). Οι γνώμες διαιρούνται στην Κροατία (48 % «ικανοποίησε» έναντι 48 % «δυσανεστημένη»).

QA11.5 Πόσο ικανοποιημένος ή όχι είστε από τις ακόλουθες πτυχές της δημοκρατίας στην Ευρωπαϊκή Ένωση; Το κράτος δικαίου (δηλαδή ο σεβασμός της ανεξαρτησίας της δικαιοσύνης, η ακεραιότητα και η αμεροληψία του εκλογικού συστήματος) (%)

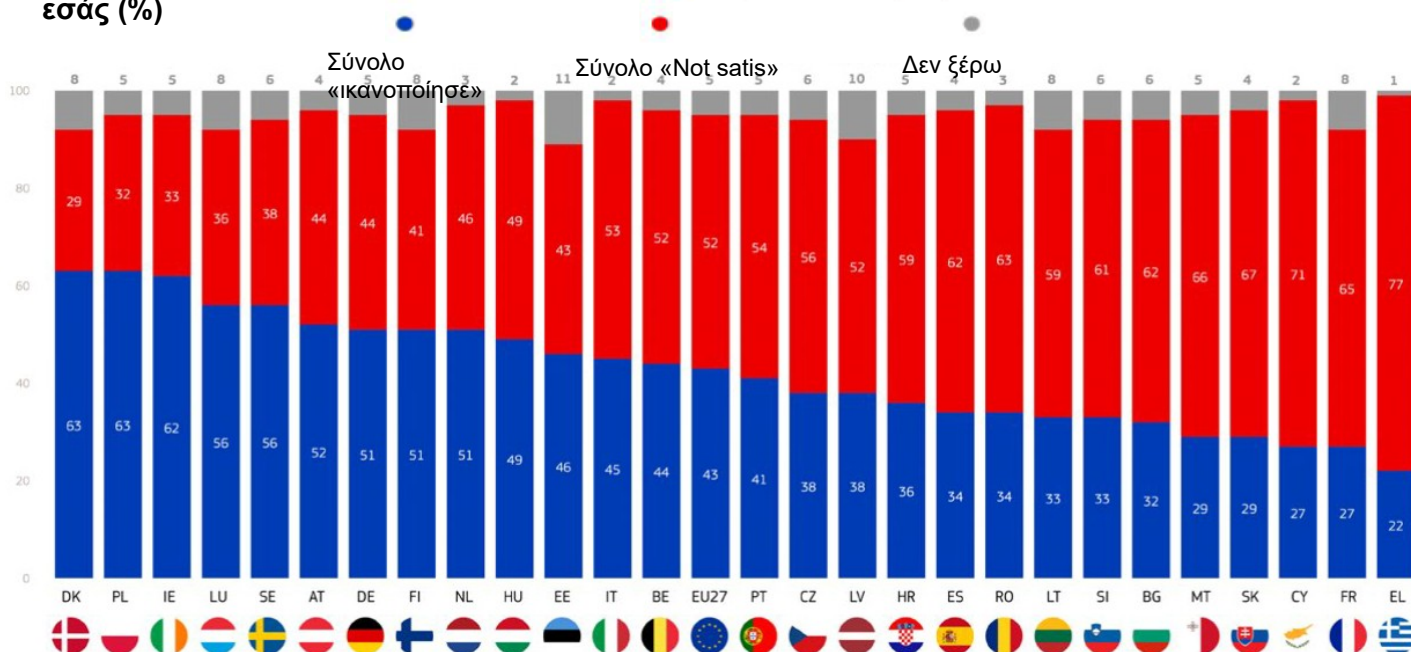
Πάνω από τέσσερις στους δέκα (43 %) είναι ικανοποιημένοι με τα πολιτικά κόμματα λαμβάνοντας υπόψη τα συμφέροντα ανθρώπων όπως αυτά, με λιγότερο από το ένα δέκατο (8 %) να δηλώνει ότι είναι «πολύ ικανοποιημένος». Αντίθετα, η πλειοψηφία (52 %) είναι δυσανεστημένη με αυτή την πτυχή, συμπεριλαμβανομένου του ενός πέμπτου (18 %) που δηλώνει ότι «δεν είναι καθόλου ικανοποιημένος».

QA11.8 Πόσο ικανοποιημένος ή όχι είστε από τις ακόλουθες πτυχές της δημοκρατίας στην Ευρωπαϊκή Ένωση; Πολιτικά κόμματα λαμβάνοντας υπόψη τα συμφέροντα ανθρώπων όπως εσείς (ΕΕ27) (%)

Σε δέκα χώρες, οι ερωτηθέντες είναι πιο πιθανό να είναι ικανοποιημένοι από το να είναι δυσαρεστημένοι με τα πολιτικά κόμματα λαμβάνοντας υπόψη τα συμφέροντα ανθρώπων όπως αυτά, με ποσοστά που κυμαίνονται από πάνω από έξι στους δέκα στη Δανία, την Πολωνία (63 %) και την Ιρλανδία (62 %), έως 22 % στην Ελλάδα και 27 % στην Κύπρο και τη Γαλλία.

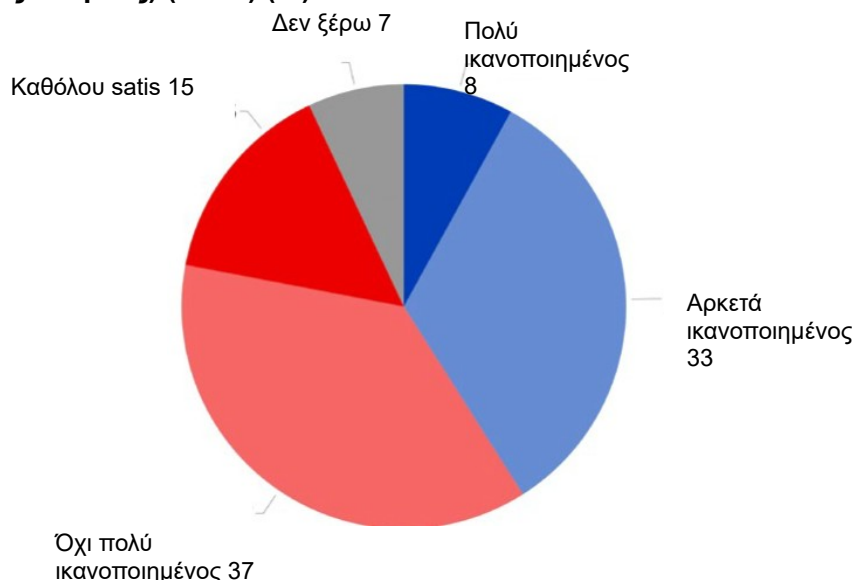
QA11.8 Πόσο ικανοποιημένος ή όχι είστε από τις ακόλουθες πτυχές της δημοκρατίας στην Ευρωπαϊκή Ένωση; Πολιτικά κόμματα λαμβάνοντας υπόψη τα συμφέροντα ανθρώπων σαν εσάς (%)

Μια μειοψηφία των ερωτηθέντων (41 %) είναι ικανοποιημένη από την καταπολέμηση της παραπληροφόρησης στα μέσα ενημέρωσης, συμπεριλαμβανομένων λιγότεροι από έναν στους δέκα (8 %) που είναι «πολύ ικανοποιημένοι». Αντίθετα, περισσότεροι από τους μισούς (52 %) δεν

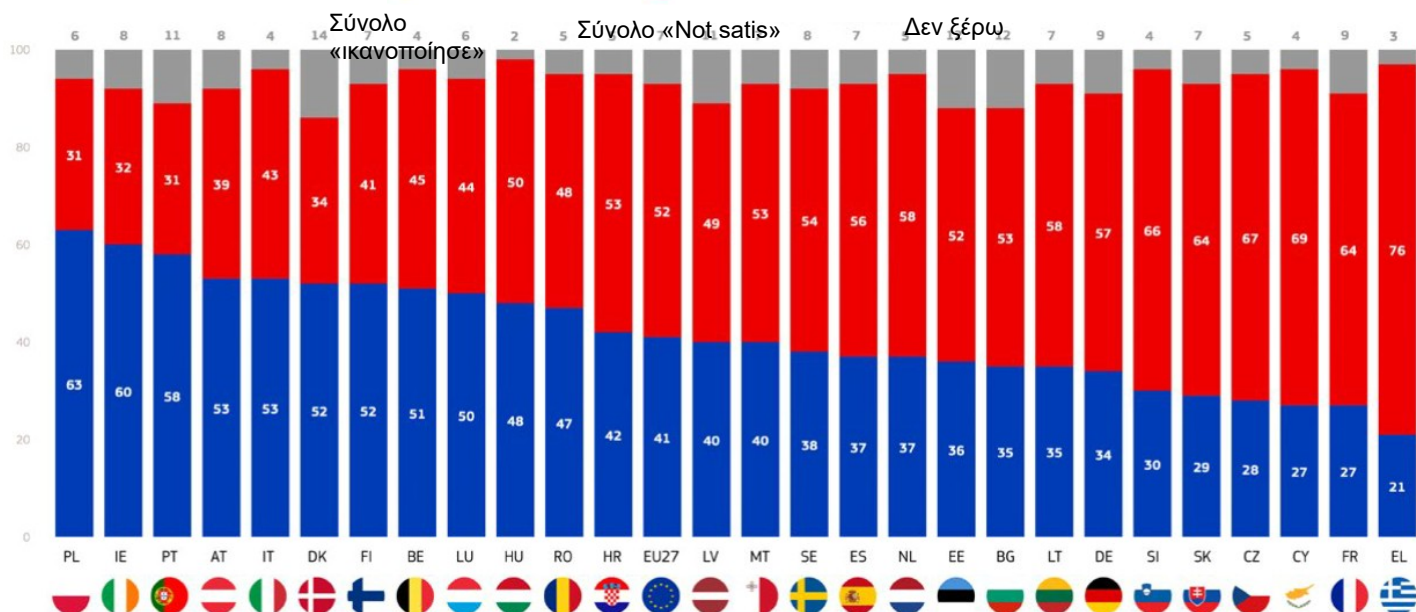
είναι ικανοποιημένοι με αυτή την πτυχή. Το ποσοστό αυτό περιλαμβάνει το 15 % που δηλώνουν ότι «δεν είναι καθόλου ικανοποιημένοι».

QA11.9 Πόσο ικανοποιημένος ή όχι είστε από τις ακόλουθες πτυχές της δημοκρατίας στην Ευρωπαϊκή Ένωση; Η καταπολέμηση της παραπληροφόρησης στα μέσα ενημέρωσης (δηλαδή ψευδείς, υπερβολικές ή ψευδείς ειδήσεις) (ΕΕ27) (%)

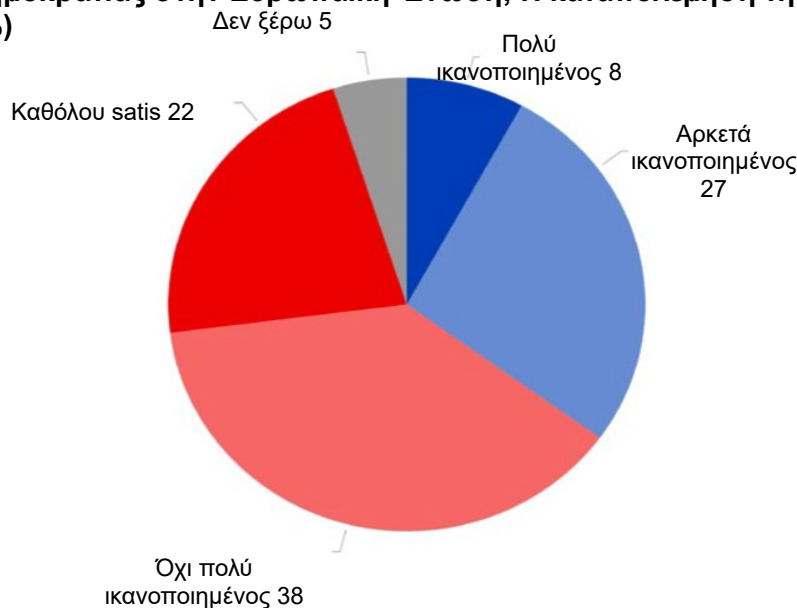
Η ικανοποίηση από την καταπολέμηση της παραπληροφόρησης στα μέσα ενημέρωσης υπερτερεί της δυσαρέσκειας σε εννέα χώρες. Η Πολωνία (63 %), η Ιρλανδία (60 %) και η Πορτογαλία (58 %) είναι οι χώρες στις οποίες οι ερωτηθέντες είναι πιθανότερο να ικανοποιηθούν από αυτή την πτυχή. Από την άλλη πλευρά, 21 % στην Ελλάδα και 27 % στην Κύπρο και τη Γαλλία δηλώνουν ικανοποιημένοι.

QA11.9 Πόσο ικανοποιημένος ή όχι είστε από τις ακόλουθες πτυχές της δημοκρατίας στην Ευρωπαϊκή Ένωση; Η καταπολέμηση της παραπληροφόρησης στα μέσα ενημέρωσης (δηλαδή ψευδείς, υπερβολικές ή εσφαλμένες ειδήσεις) (%)

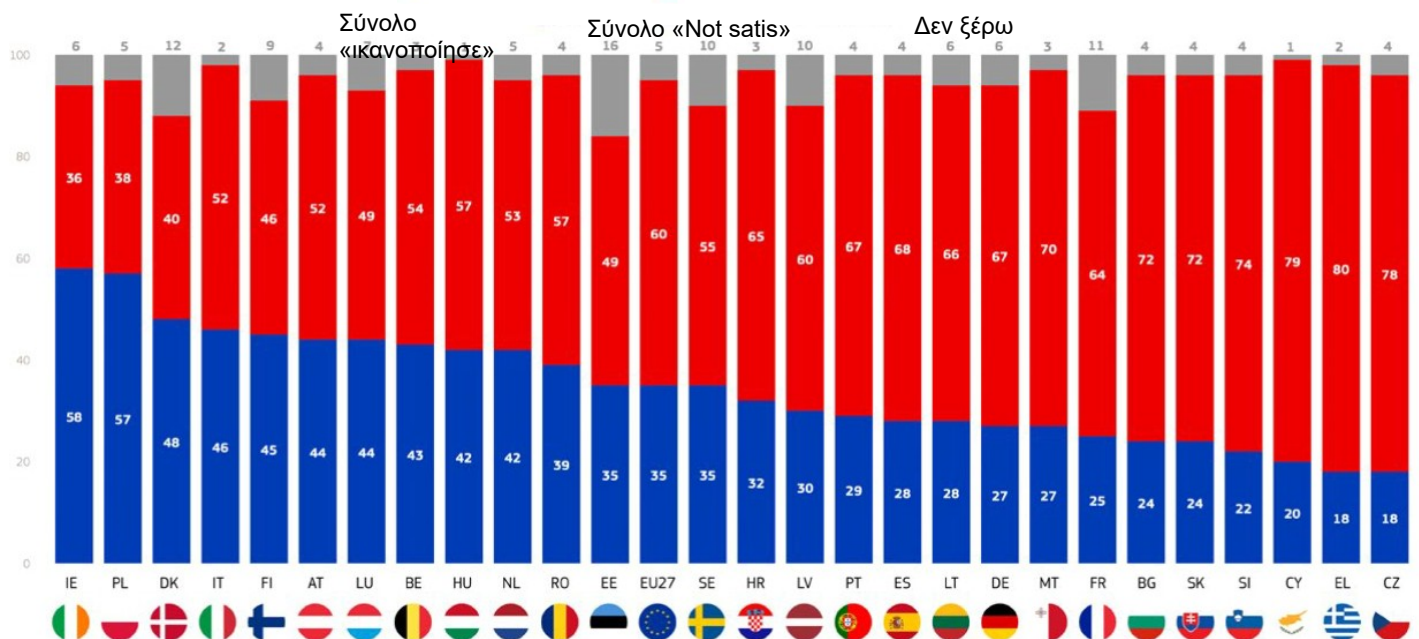
Λίγο πάνω από το ένα τρίτο (35 %) είναι ικανοποιημένοι με την καταπολέμηση της διαφθοράς, με το 8 % να δηλώνει ότι είναι «πολύ ικανοποιημένος». Ωστόσο, η μεγάλη πλειονότητα των ερωτηθέντων (60 %) εκφράζει τη δυσανεμία της για την πτυχή αυτή, συμπεριλαμβανομένων περισσότερων από το ένα πέμπτο (22 %) που «δεν είναι καθόλου ικανοποιημένοι».

QA11.10 Πόσο ικανοποιημένος ή όχι είστε από τις ακόλουθες πτυχές της δημοκρατίας στην Ευρωπαϊκή Ένωση; Η καταπολέμηση της διαφθοράς (ΕΕ27) (%)

Στην Ιρλανδία (58 %), την Πολωνία (57 %) και τη Δανία (48 %), η πλειοψηφία είναι ικανοποιημένη από την καταπολέμηση της διαφθοράς, ενώ η άποψη αυτή ανήκει στη μειοψηφία στις υπόλοιπες 24 χώρες. Το χαμηλότερο επίπεδο ικανοποίησης παρατηρείται στην Τσεχία, την Ελλάδα (18 %) και την Κύπρο (20 %).

QA11.10 Πόσο ικανοποιημένος ή όχι είστε από τις ακόλουθες πτυχές της δημοκρατίας στην Ευρωπαϊκή Ένωση; Καταπολέμηση της διαφθοράς (%)

Κατά την ανάλυση των αποτελεσμάτων από τα κοινωνικοδημογραφικά χαρακτηριστικά των ερωτηθέντων, παρατηρούνται σταθερά πρότυπα όσον αφορά τα επίπεδα ικανοποίησης για όλες τις πτυχές της δημοκρατίας στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Ειδικότερα, τα επίπεδα ικανοποίησης τείνουν να διαφέρουν ανάλογα με την ηλικία, το μορφωτικό επίπεδο, την κοινωνικοοικονομική κατάσταση και τη στάση απέναντι στην ΕΕ.

Οι νεώτεροι ερωτηθέντες (ηλικίας 15-24 ετών) τείνουν να εκφράζουν υψηλότερα επίπεδα ικανοποίησης για τις περισσότερες πτυχές της δημοκρατίας στην ΕΕ. Αυτό το πρότυπο είναι πιο αξιοσημείωτο όσον αφορά την καταπολέμηση της διαφθοράς (40 % έναντι 31 % των ατόμων ηλικίας 55 ετών και άνω) και των πολιτικών κομμάτων λαμβάνοντας υπόψη τα συμφέροντα ανθρώπων όπως αυτά (48 % έναντι 40 %).

Οι πιο μορφωμένοι ερωτηθέντες είναι πιο πιθανό να είναι ικανοποιημένοι με κάθε μία από τις συγκεκριμένες πτυχές. Για παράδειγμα, όσοι ολοκλήρωσαν την εκπαίδευση πλήρους φοίτησης ηλικίας 20 ετών και άνω είναι πιθανότερο να είναι ικανοποιημένοι με τον σεβασμό των θεμελιωδών δικαιωμάτων (72 % έναντι 59 % των ατόμων που ολοκλήρωσαν την εκπαίδευση ηλικίας 15 ετών και άνω) και με τις ευκαιρίες της κοινωνίας των πολιτών να προστατεύσει τη δημοκρατία (64 % έναντι 51 %).

Οι διευθυντές είναι πιο πιθανό να είναι ικανοποιημένοι με την πλειονότητα των πτυχών. Για παράδειγμα, σχεδόν επτά στους δέκα (68 %) μεταξύ των διευθυντικών στελεχών είναι ικανοποιημένοι με τις ευκαιρίες της κοινωνίας των πολιτών να προστατεύσει τη δημοκρατία, σε σύγκριση με το 49 % των οικιακών ατόμων.

Οι ερωτηθέντες που ποτέ ή σπάνια δυσκολεύονται να πληρώσουν τους λογαριασμούς τους είναι πολύ πιο επιρρεπείς σε σχέση με εκείνους που αντιμετωπίζουν δυσκολίες τις περισσότερες φορές για να είναι ικανοποιημένοι με κάθε πτυχή της δημοκρατίας. Αυτό ισχύει ιδίως για τον σεβασμό των

θεμελιωδών δικαιωμάτων (72 % έναντι 49 %) και για το κράτος δικαίου (63 % έναντι 40 %). Αυτό το πρότυπο είναι παρόμοιο για εκείνους που θεωρούν τους εαυτούς τους ως μέρος της ανώτερης ή ανώτερης μεσαίας τάξης της κοινωνίας σε σύγκριση με εκείνους που βλέπουν τον εαυτό τους ως εργατική τάξη, και για εκείνους που λένε ότι το βιοτικό τους επίπεδο δεν έχει αλλάξει σε σύγκριση με εκείνους που έχουν βιώσει μια επιδείνωση. Το εύρημα αυτό δείχνει ότι τα επίπεδα ικανοποίησης από κάθε πτυχή της δημοκρατίας τείνουν να αυξάνονται με την (θεωρούμενη) κοινωνικοοικονομική κατάσταση των ερωτηθέντων.

Οι ερωτηθέντες με θετική εικόνα της ΕΕ είναι πιθανότερο να είναι ικανοποιημένοι από εκείνους που έχουν αρνητική εικόνα για κάθε πτυχή. Αυτό ισχύει ιδίως για τον σεβασμό των θεμελιωδών δικαιωμάτων (83 % έναντι 36 %) και για το κράτος δικαίου (75 % έναντι 28 %). Ομοίως, εάν οι ερωτηθέντες συμφωνούν ότι η φωνή τους μετράει στην ΕΕ και στη χώρα τους, είναι πιθανότερο να εκφράσουν ικανοποίηση για κάθε μία από τις πτυχές. Για παράδειγμα, το 76 % όσων συμφωνούν ότι η φωνή τους μετράει στην ΕΕ (έναντι 46 % όσων διαφωνούν) και το 72 % όσων συμφωνούν ότι η φωνή τους μετράει στη χώρα τους (έναντι 42 % όσων διαφωνούν) είναι ικανοποιημένοι με τη δυνατότητα συμμετοχής μεμονωμένων πολιτών στην πολιτική ζωή.

Τέλος, τα επίπεδα ικανοποίησης είναι υψηλότερα μεταξύ εκείνων που ψήφισαν στις τελευταίες ευρωπαϊκές εκλογές, ιδίως όσον αφορά τις ελεύθερες και δίκαιες εκλογές (76 % έναντι 61 % όσων δεν ψήφισαν).

QA11 Πόσο ικανοποιημένος ή όχι είστε από τις ακόλουθες πτυχές της δημοκρατίας στην Ευρωπαϊκή Ένωση; (% — ΕΕ-27)

	Ελεύθερες και δίκαιες εκλογές	Ελευθερία του λόγου	Δυνατότητα συμμετοχής μεμονωμένων πολιτών στην πολιτική ζωή (δηλ. ως υποψήφιοι στις εκλογές, ως μέλη πολιτικών κομμάτων)	Πολυμορφία των μέσων ενημέρωσης	Το κράτος δικαίου (δηλαδή ο σεβασμός της ανεξαρτησίας της δικαιοσύνης, η ακεραιότητα και η αμεροληψία του συστήματος Electoral)
ΕΕ ΤΩΝ 27	70	70	61	60	56
Φύλο					
Ανθρωπος	72	71	61	61	66
Γυναίκα	68	69	60	66	57
Ηλικία					
15-24	73	73	64	64	63
25-39	71	69	62	61	60
40-54	67	69	59	60	59
55+	71	70	59	60	56
Εκπαίδευση (τέλος)					
—15	66	66	53	57	53
16-19	67	67	58	59	56
20+	75	75	65	64	64
Ακόμα σπουδάζει	75	75	66	65	64
Κοινωνικοεπαγγελματική κατηγορία					
Αυτοαπασχολούμενοι	72	70	58	61	61
Διευθυντικά στελέχη	78	77	68	65	67
Άλλα λευκά περιλαίμια	72	72	65	65	63
Χειρωνακτικοί εργαζόμενοι	65	66	56	59	53
Άτομα κατ' οίκον	62	65	50	53	53
Άνεργοι	63	62	53	54	49
Αποσύρθηκε	70	70	60	60	56
Φοιτητές	75	75	66	65	64
Δυσκολίες στην πληρωμή λογαριασμών					
Τις περισσότερες φορές	56	56	43	51	46
Από καιρό σε καιρό	63	64	55	56	54
Σχεδόν ποτέ/ποτέ	76	75	65	65	63
Θεωρήστε ότι ανήκετε σε					
Η εργατική τάξη	63	61	51	55	50
Η κατώτερη μεσαία τάξη	67	67	56	59	54
Η μεσαία τάξη	73	73	64	62	61
Η ανώτερη μεσαία τάξη	81	81	72	68	71
Η ανώτερη τάξη	81	83	72	67	77
Εικόνα της ΕΕ					
Θετικό	84	85	75	74	75
Ουδέτερο	66	66	55	57	53
Αρνητικό	42	39	35	38	26
Η φωνή μου μετράει στην ΕΕ					
Συμφωνώ	83	83	76	74	74
Διαφωνούν	58	58	46	49	45
Η φωνή μου μετράει σε (Η χώρα μας)					
Συμφωνώ	81	60	72	71	70
Διαφωνούν	54	54	42	45	41
Ψηφίστηκε στις τελευταίες ευρωεκλογές					
Ναι	76	75	65	65	64
Όχι	61	62	52	53	51
Το βιοτικό σας επίπεδο έχει...					
Έχει ήδη μειωθεί	64	64	54	55	51
Δεν έχει ακόμη μειωθεί, αλλά θα	76	76	67	67	67
Δεν άλλαξε/αυξήθηκε	77	77	68	67	67

QA11 Πόσο ικανοποιημένος ή όχι είστε από τις ακόλουθες πτυχές της δημοκρατίας στην Ευρωπαϊκή Ένωση; (% — ΕΕ-27)

	Σεβασμός των θεμελιωδών δικαιωμάτων	Οι ευκαιρίες για την κοινωνία των πολιτών (π.χ. πολίτες, ενώσεις, ΜΚΟ) για την προστασία της δημοκρατίας	Πολιτικά κόμματα λαμβάνοντας υπόψη τα συμφέροντα ανθρώπων όπως εσείς	Η καταπολέμηση της παραπληροφόρησης στα μέσα ενημέρωσης (π.χ. ψευδείς, υπερβολικές ή εσφαλμένες ειδήσεις)	Η καταπολέμηση της διαφθοράς
ΕΕ ΤΩΝ 27	66	59	43	41	35
Φύλο					
Ανθρωπος	68	61	43	41	35
Γυναίκα	65	59	42	40	35
Ηλικία					
15-24	70	63	48	45	40
25-39	68	63	45	43	38
40-54	66	58	43	42	35
55+	65	57	40	38	31
Εκπαίδευση (τέλος)					
—15	59	51	35	35	29
16-19	64	57	42	41	34
20+	72	64	46	42	35
Ακόμα σπουδάζει	71	67	50	45	41
Κοινωνικοεπαγγελματική κατηγορία					
Αυτοαπασχολούμενοι	68	58	42	40	35
Διευθυντικά στελέχη	74	68	50	43	39
Άλλα λευκά περιλαίμια	72	63	49	49	39
Χειρωνακτικοί εργαζόμενοι	62	57	41	41	35
Άτομα κατ' οίκον	58	49	38	36	36
Άνεργοι	59	50	29	34	27
Αποσύρθηκε	64	57	39	36	29
Φοιτητές	71	67	50	45	41
Δυσκολίες στην πληρωμή λογαριασμών					
Τις περισσότερες φορές	49	43	25	31	24
Από καιρό σε καιρό	60	52	38	41	35
Σχεδόν ποτέ/ποτέ	72	64	47	43	36
Θεωρήσατε ότι ανήκετε σε					
Η εργατική τάξη	57	50	33	35	29
Η κατώτερη μεσαία τάξη	62	54	38	40	30
Η μεσαία τάξη	70	64	46	44	38
Η ανώτερη μεσαία τάξη	78	70	57	45	41
Η ανώτερη τάξη	86	78	63	42	53
Εικόνα της ΕΕ					
Θετικό	83	75	58	53	46
Ουδέτερο	60	54	36	37	29
Αρνητικό	35	30	18	21	17
Η φωνή μου μετράει στην ΕΕ					
Συμφωνώ	80	75	59	51	46
Διαφωνούν	53	46	28	32	26
Η φωνή μου μετράει σε (Η χώρα μας)					
Συμφωνώ	77	71	54	48	42
Διαφωνούν	49	42	26	30	25
Ψηφίστηκε στις τελευταίες ευρωεκλογές					
Ναι	71	65	48	44	37
Όχι	58	52	37	37	32
Το βιοτικό σας επίπεδο έχει...					
Έχει ήδη μειωθεί	59	53	34	35	28
Δεν έχει ακόμη μειωθεί, αλλά θα	73	66	52	49	42
Δεν άλλαξε/αυξήθηκε	75	68	54	45	42

2. ΕΠΑΝΕΞΕΤΑΣΗ ΤΗΣ ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΗΣ ΠΕΡΙΟΔΟΥ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ: ΤΕΣΣΕΡΑ ΧΡΟΝΙΑ ΣΕ

Το δεύτερο κεφάλαιο επικεντρώνεται στην ευαισθητοποίηση και τη στάση των Ευρωπαίων απέναντι στη δράση της Ευρωπαϊκής Ένωσης και του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου τα τελευταία χρόνια. Ξεκινά με την εξέταση του κατά πόσον οι πολίτες έχουν διαβάσει, δει ή ακούσει οτιδήποτε στα μέσα ενημέρωσης σχετικά με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και την εντύπωση που αφήνουν αυτές οι πληροφορίες. Στη συνέχεια, επιχειρεί να αναλύσει τη γενική στάση απέναντι στον αντίκτυπο της δράσης της ΕΕ και τόσο την ευαισθητοποίηση όσο και το επίπεδο ικανοποίησης από τις πρόσφατες δράσεις της ΕΕ και του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου σε ορισμένους τομείς πολιτικής.

Τα αποτελέσματα δείχνουν ότι οι πληροφορίες σχετικά με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο που μεταδίδονται από τα μέσα ενημέρωσης έχουν αφήσει τους πολίτες της ΕΕ με θετική εντύπωση και ότι η συντριπτική πλειοψηφία έχει επίγνωση του αντίκτυπου που έχει η ΕΕ στην καθημερινή τους ζωή. Επιπλέον, σε ένα πλαίσιο που χαρακτηρίζεται από ραγδαίες σημαντικές αλλαγές στις πολιτικές της ΕΕ για την αντιμετώπιση πολλαπλών κρίσεων, τα επίπεδα ευαισθητοποίησης και ικανοποίησης για τη δράση της ΕΕ τα τελευταία χρόνια είναι γενικά υψηλά. Ένα χρόνο μετά την εισβολή της Ρωσίας στην Ουκρανία, η στήριξη της ΕΕ προς την Ουκρανία είναι μακράν η δράση για την οποία οι πολίτες είναι τόσο περισσότερο ενήμεροι όσο και ικανοποιημένοι.

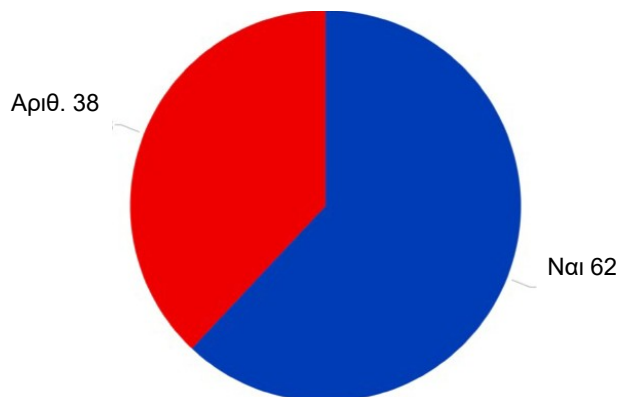
Προβολή του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου στα μέσα ενημέρωσης

Η ευαισθητοποίηση των πολιτών της ΕΕ σχετικά με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο είναι γενικά σε πολύ υψηλό επίπεδο. Οι συνήθειες έρευνες του Ευρωβαρόμετρου έδειξαν ότι το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο βρίσκεται σταθερά στην κορυφή του καταλόγου των θεσμικών οργάνων της ΕΕ όσον αφορά την ευαισθητοποίηση από το 2006. Τα αποτελέσματα της τελευταίας έρευνας του τακτικού Ευρωβαρόμετρου που διεξήχθη τον Ιανουάριο-Φεβρουάριο του 2023 δεν αποτελούν εξαίρεση, με σχεδόν εννέα στους δέκα να δηλώνουν ότι έχουν ακούσει για το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο²⁰.

Ως εκ τούτου, δεν προκαλεί έκπληξη το γεγονός ότι, στην τρέχουσα έρευνα, μια σαφής πλειοψηφία των πολιτών (62 %, -2 εκατοστιαίες μονάδες από τον Οκτώβριο έως τον Νοέμβριο του 2022) έχουν διαβάσει πρόσφατα στον Τύπο, έχουν δει στο διαδίκτυο ή στην τηλεόραση ή έχουν ακούσει στο ραδιόφωνο κάτι σχετικά με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο. Αντίθετα, λιγότεροι από τέσσερις στους δέκα (38 %, + 2 εκατοστιαίες μονάδες) απαντούν αρνητικά στο ερώτημα αυτό. Τα στοιχεία αυτά παρέμειναν σε γενικές γραμμές σταθερά σε σύγκριση με τον Οκτώβριο-Νοέμβριο του 2022.

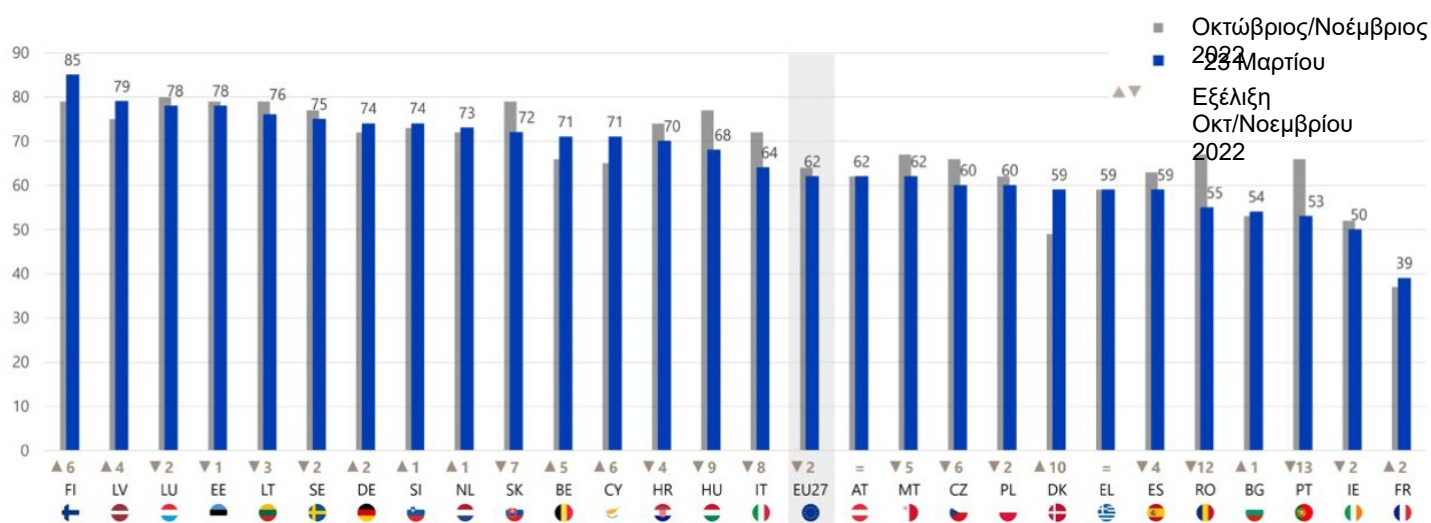
20 Ευρωπαϊκή Επιτροπή, Τακτικό Ευρωβαρόμετρο 98 — Χειμώνας 2022-2023 (ΕΒ 98.2), διατίθεται στη διεύθυνση: <https://europa.eu/eurobarometer/surveys/detail/2872>

QA1 Έχετε διαβάσει πρόσφατα στον Τύπο, είδατε στο Διαδίκτυο ή στην τηλεόραση ή ακούσατε στο ραδιόφωνο κάτι σχετικά με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο; (ΕΕ27) (%)

Τουλάχιστον τα τρία τέταρτα των ερωτηθέντων σε έξι χώρες έχουν πρόσφατα διαβάσει, δει ή ακούσει κάτι για το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, είτε από το Διαδίκτυο, την τηλεόραση ή το ραδιόφωνο: Φινλανδία (85 %), Λετονία (79 %), Εσθονία, Λουξεμβούργο (78 %), Λιθουανία (76 %) και Σουηδία (75 %). Αυτό έρχεται σε αντίθεση με το 39 % στη Γαλλία, το 50 % στην Ιρλανδία και το 53 % στην Πορτογαλία που δίνουν αυτή την απάντηση.

QA1 Έχετε διαβάσει πρόσφατα στον Τύπο, είδατε στο Διαδίκτυο ή στην τηλεόραση ή ακούσατε στο ραδιόφωνο κάτι σχετικά με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο; (% — ναι)

Σε σύγκριση με τον Οκτώβριο-Νοέμβριο του 2022, δέκα χώρες παρουσιάζουν μείωση του ποσοστού των ερωτηθέντων που διάβασαν, είδαν ή άκουσαν πρόσφατα κάτι για το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο. Οι μεγαλύτερες μειώσεις παρατηρούνται στην Πορτογαλία (53 %, -13 εκατοστιαίες μονάδες), στη Ρουμανία (55 %, -12 εκατοστιαίες μονάδες) και στην Ουγγαρία (68 %, -9 εκατοστιαίες μονάδες). Ταυτόχρονα, αύξηση αυτού του ποσοστού των ερωτηθέντων παρατηρείται σε πέντε χώρες: Δανία (59 %, +10 εκατοστιαίες μονάδες), Φινλανδία (85 %, +6 εκατοστιαίες μονάδες), Κύπρος (71 %, +6 εκατοστιαίες μονάδες), Βέλγιο (71 %, +5 εκατοστιαίες μονάδες) και Λετονία (79 %, +4 εκατοστιαίες μονάδες). Ο αριθμός αυτός παρέμεινε σταθερός ή αμετάβλητος στις υπόλοιπες 12 χώρες.

Οι άνδρες είναι πιο πιθανό από τις γυναίκες να λένε ότι πρόσφατα διάβασαν, είδαν ή άκουσαν κάτι για το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, είτε από το Διαδίκτυο, την τηλεόραση ή το ραδιόφωνο (66 % έναντι 57 %). Επιπλέον, το ποσοστό αυτό αυξάνεται με την ηλικία, με τα δύο τρίτα των ατόμων ηλικίας 55

ετών και άνω (66 %) να δηλώνουν ότι έχουν διαβάσει, δει ή ακούσει πρόσφατα κάτι για το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, σε σύγκριση με λιγότερο από το ήμισυ των ατόμων ηλικίας 15-24 ετών (49 %).

Όσο περισσότεροι οι ερωτηθέντες παρέμεναν στην εκπαίδευση πλήρους απασχόλησης, τόσο πιο πιθανό είναι να πουν ότι πρόσφατα διάβασαν, είδαν ή άκουσαν κάτι για το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο. Αυτό ισχύει για το 69 % των ατόμων που ολοκλήρωσαν την εκπαίδευση ηλικίας 20 ετών και άνω, σε σύγκριση με το 55 % των ατόμων που εγκατέλειψαν την ηλικία των 15 ετών και άνω. Οι διευθυντές (72 %) είναι οι πιο πιθανό να απαντήσουν θετικά σε αυτό το ερώτημα, ιδίως σε σύγκριση με τους ανέργους (45 %) και τους οικιακούς (46 %). Υψηλότερα ποσοστά ερωτηθέντων που έχουν διαβάσει, δει ή ακούσει κάτι για το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο μπορούν επίσης να βρεθούν μεταξύ εκείνων που ποτέ ή σπάνια δυσκολεύονται να πληρώσουν τους λογαριασμούς τους (66 % έναντι 49 % των ατόμων που αντιμετωπίζουν δυσκολίες τις περισσότερες φορές).

Οι ερωτηθέντες που έχουν θετική εικόνα για την ΕΕ έχουν περισσότερες πιθανότητες από εκείνους που έχουν αρνητική εικόνα να δηλώνουν ότι πρόσφατα διάβασαν, είδαν ή άκουσαν κάτι για το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο (69 % έναντι 61 %), ενώ παρόμοιο χάσμα παρατηρείται μεταξύ εκείνων που έχουν θετική εικόνα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και εκείνων που έχουν αρνητική εικόνα (73 % έναντι 60 %).

Τέλος, υψηλότερα ποσοστά όσων διάβασαν, είδαν ή άκουσαν πρόσφατα κάτι για το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο μπορούν να βρεθούν μεταξύ εκείνων που πιστεύουν ότι η φωνή τους μετράει στην ΕΕ (70 % έναντι 56 % όσων πιστεύουν ότι η φωνή τους δεν μετράει) και εκείνων που ψήφισαν στις τελευταίες ευρωπαϊκές εκλογές (71 % έναντι 48 % όσων δεν ψήφισαν).

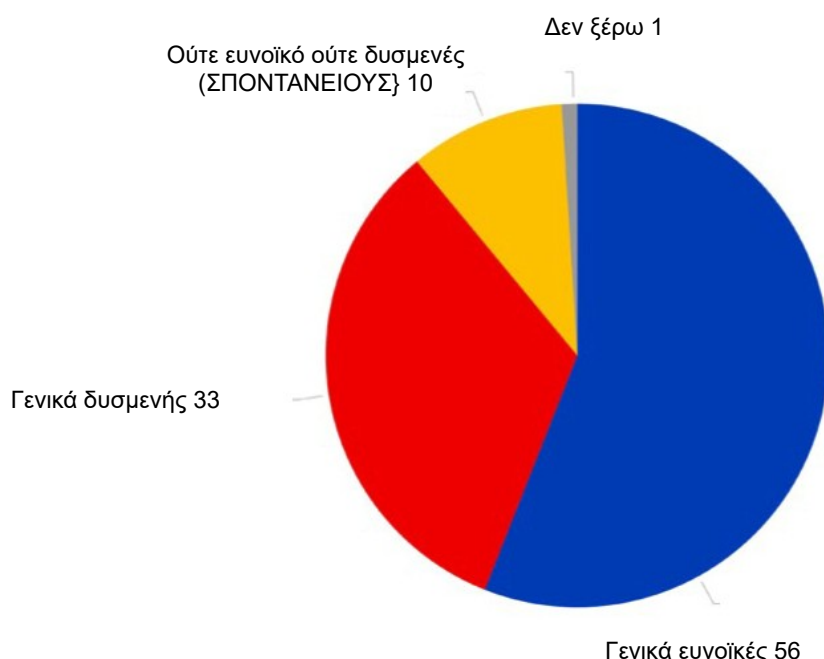
QA1 Έχετε διαβάσει πρόσφατα στον Τύπο, είδατε στο Διαδίκτυο ή στην τηλεόραση ή ακούσατε στο ραδιόφωνο κάτι σχετικά με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο; (% — ΕΕ)

ΕΕ ΤΩΝ 27	62	38	0
Φύλο			
Ανθρωπος	66	33	1
Γυναίκα	57	43	0
Ηλικία			
15-24	49	51	0
25-39	58	42	0
40-54	63	36	1
55+	66	33	1
Εκπαίδευση (τέλος)			
—15	55	44	1
16-19	61	39	0
20+	69	31	0
Ακόμα σπουδάζει	53	47	0
Κοινωνικοεπαγγελματική κατηγορία			
Αυτοαπασχολούμενοι	67	32	1
Διευθυντικά στελέχη	72	28	0
Άλλα λευκά περιλαίμια	65	35	0
Χειρωνακτικοί εργαζόμενοι	57	43	0
Άτομα κατ' οίκον	46	54	0
Άνεργοι	45	55	0
Αποσύρθηκε	67	32	1
Φοιτητές	53	47	0
Δυσκολίες στην πληρωμή λογαριασμών			
Τις περισσότερες φορές	49	50	1
Από καιρό σε καιρό	56	44	0
Σχεδόν ποτέ/ποτέ	66	34	0
Εικόνα της lghe ΕΕ			
Θετικό	69	31	0
Ουδέτερο	54	46	0
Αρνητικό	61	39	0
Η φωνή μου μετράει στην ΕΕ			
Συμφωνώ	70	30	0
Διαφωνούν	56	44	0
Ψηφίστηκε στις τελευταίες ευρωεκλογές			
Ναι	71	29	0
Όχι	48	51	1
Εικόνα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου			
Θετικό	73	27	0
Ουδέτερο	53	46	1
Αρνητικό	60	39	1

Εντύπωση που άφησε η κάλυψη από τα μέσα ενημέρωσης σχετικά με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο

Οι ερωτηθέντες που δήλωσαν ότι πρόσφατα διάβασαν, είδαν ή άκουσαν κάτι ρωτήθηκαν επίσης αν αυτό τους έδωσε γενικά ευνοϊκή ή αρνητική εντύπωση για το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο. Η πλειοψηφία (56 %) δηλώνει ότι έμεινε με γενικά ευνοϊκή εντύπωση, ενώ το ένα τρίτο (33 %) δηλώνει αυθόρμητα ότι η εντύπωση ήταν δυσμενής και ένας στους δέκα δηλώνει ότι αυτό δεν ήταν ούτε ευνοϊκό ούτε αρνητικό.

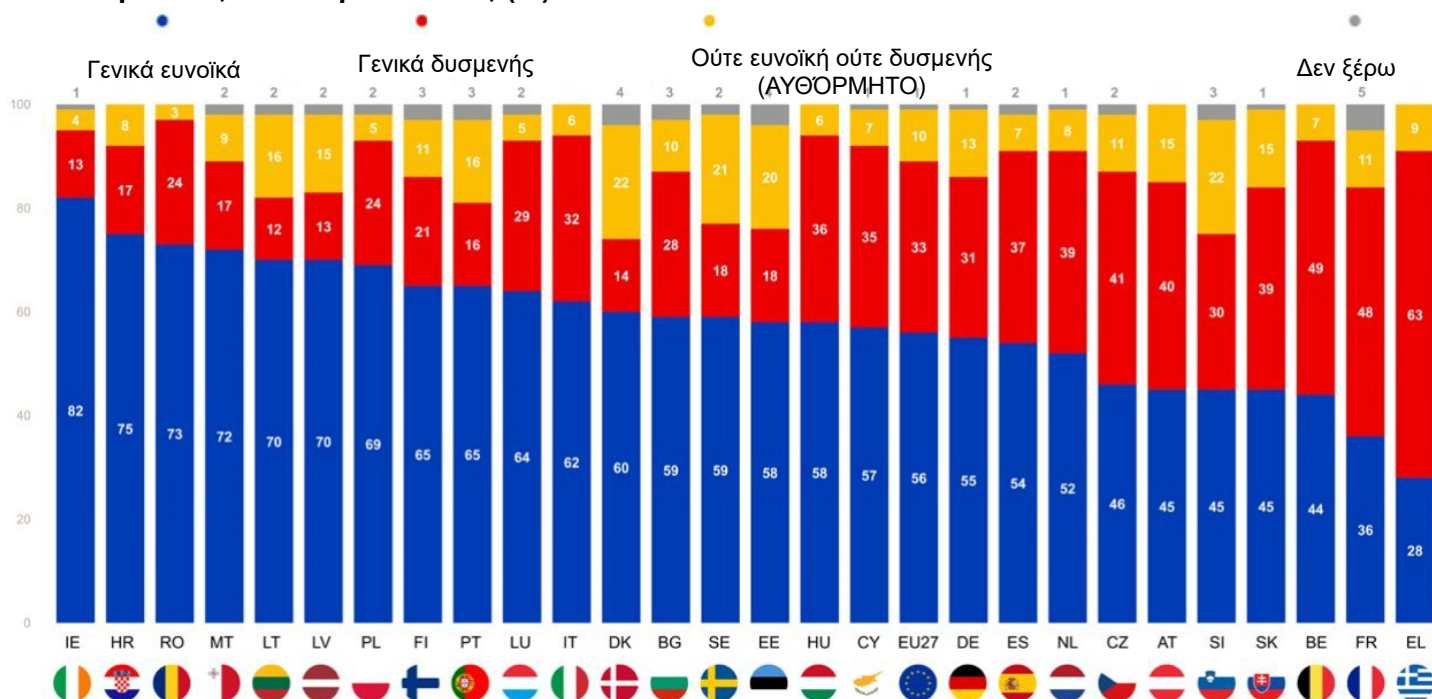
QA1β Έχετε από αυτά που διαβάσατε, είδατε ή ακούσατε μια γενικά ευνοϊκή ή δυσμενή εντύπωση για το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο; (ΕΕ27) (%)

Σημαντικές αλλαγές παρατηρούνται, δεδομένου ότι το ερώτημα αυτό τέθηκε για τελευταία φορά τον Σεπτέμβριο του 2015. Ειδικότερα, το ποσοστό εκείνων που λένε αυτά που διάβασαν, είδαν ή άκουσαν τους έδωσε ευνοϊκή εντύπωση έχει αυξηθεί κατά 26 ποσοστιαίες μονάδες — μια αύξηση που προκύπτει σχεδόν εξ ολοκλήρου από τη μείωση του ποσοστού που δηλώνουν ότι η εντύπωση που τους έχει μείνει δεν ήταν ούτε ευνοϊκή ούτε δυσμενής (-23 εκατοστιαίες μονάδες)²¹. Αντίθετα, το ποσοστό εκείνων που λένε ότι τα νέα που είχαν καταναλώσει τους έχει αφήσει με αρνητική εντύπωση έχει παραμείνει σταθερό (-2 εκατοστιαίες μονάδες).

21 Πρέπει να σημειωθεί ότι τον Σεπτέμβριο του 2015, βρισκόμασταν στη μέση της μεταναστευτικής κρίσης, και οι περισσότεροι ερωτηθέντες είχαν κατά νου το θάνατο του Aylan, αυτό το μικρό παιδί που βρέθηκε πνιγμένο στις τουρκικές ακτές. Αυτό το πλαίσιο παίζει σίγουρα ρόλο στη μεγάλη εξέλιξη σε σύγκριση με το προηγούμενο κύμα. Επιπλέον, θα πρέπει να αναφερθεί ότι οι αυθόρμητοι κωδικοί ήταν πιο ορατοί για τους ερωτώμενους: κατά συνέπεια, κατά τη διάρκεια αυτής της περιόδου, οι εν λόγω αυθόρμητοι κωδικοί αναφέρθηκαν από υψηλότερα ποσοστά ερωτηθέντων.

QA1B Έχετε μια γενικά ευνοϊκή ή δυσμενή εντύπωση για το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο για όσα διαβάσατε, είδατε ή ακούσατε; (%)

Υπάρχουν μεγάλες διαφορές στα ποσοστά των ερωτηθέντων που ισχυρίζονται ότι οι πληροφορίες που έχουν λάβει τους έχουν δώσει μια γενικά ευνοϊκή εντύπωση για το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο. Τα υψηλότερα ποσοστά θετικής απάντησης παρατηρούνται στην Ιρλανδία (82 %), την Κροατία (75 %) και τη Ρουμανία (73 %). Το ποσοστό αυτό συγκρίνεται με το 28 % στην Ελλάδα, το 36 % στη Γαλλία και το 44 % στο Βέλγιο που δηλώνουν αυτό που τους έμεινε με ευνοϊκή εντύπωση.

Αντανακλώντας τις μεγάλες θετικές εξελίξεις σε επίπεδο ΕΕ από τον Σεπτέμβριο του 2015, το ποσοστό των ερωτηθέντων που έμειναν με γενικά ευνοϊκή εντύπωση για το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο έχει αυξηθεί σε όλες τις χώρες και, σε 12 χώρες, οι αυξήσεις είναι τουλάχιστον 30 ποσοστιαίες μονάδες. Αυτό ισχύει ιδίως για τη Λετονία (70 %, + 53 εκατοστιαίες μονάδες), τη Μάλτα (72 %, + 42 εκατοστιαίες μονάδες) και την Ιρλανδία (82 %, + 37 εκατοστιαίες μονάδες).

Οι νεότεροι και πιο μορφωμένοι ερωτηθέντες είναι πιο πιθανό να δηλώσουν ότι οι ειδήσεις που είχαν καταναλώσει για το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο τους άφησαν ευνοϊκή εντύπωση. Ειδικότερα, το 64 % των ατόμων ηλικίας 15-24 ετών (σε σύγκριση με το 53 % των ατόμων ηλικίας 55 ετών και άνω) και το 58 % των ατόμων που ολοκλήρωσαν την εκπαίδευση πλήρους φοίτησης ηλικίας 20 ετών και άνω (σε σύγκριση με το 48 % των ατόμων που έφυγαν από την ηλικία των 15 ετών και άνω) δίνουν θετική απάντηση.

Οι εργαζόμενοι με λευκό κολάρο (61 %) και τα διευθυντικά στελέχη (60 %) είναι πιο πιθανό να πουν ότι η εντύπωση που έχουν μείνει ήταν ευνοϊκή, ιδίως σε σύγκριση με τους ανέργους (48 %) και τους οικιακούς (49 %). Ομοίως, όσοι δεν έχουν ποτέ ή σπάνια δυσκολεύονται να πληρώσουν τους λογαριασμούς τους είναι πιο πιθανό να δώσουν αυτή την απάντηση σε σύγκριση με εκείνους που αντιμετωπίζουν δυσκολίες τις περισσότερες φορές (57 % έναντι 43 %).

Όσοι έχουν θετική εικόνα για την ΕΕ είναι πολύ πιο πιθανό να πουν αυτά που διάβασαν, είδαν ή άκουσαν πρόσφατα τους έδωσε ευνοϊκή εντύπωση για το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο (77 % έναντι 12 % όσων έχουν αρνητική εικόνα). Αυτό ισχύει και μεταξύ εκείνων που συμφωνούν ότι η φωνή τους μετράει στην ΕΕ (69 % έναντι 40 % όσων διαφωνούν), εκείνων που είναι ικανοποιημένοι με τη δημοκρατία στην ΕΕ (72 % έναντι 33 % όσων δεν είναι ικανοποιημένοι) και εκείνων που ψήφισαν στις τελευταίες ευρωπαϊκές εκλογές (59 % έναντι 47 % όσων δεν ψήφισαν).

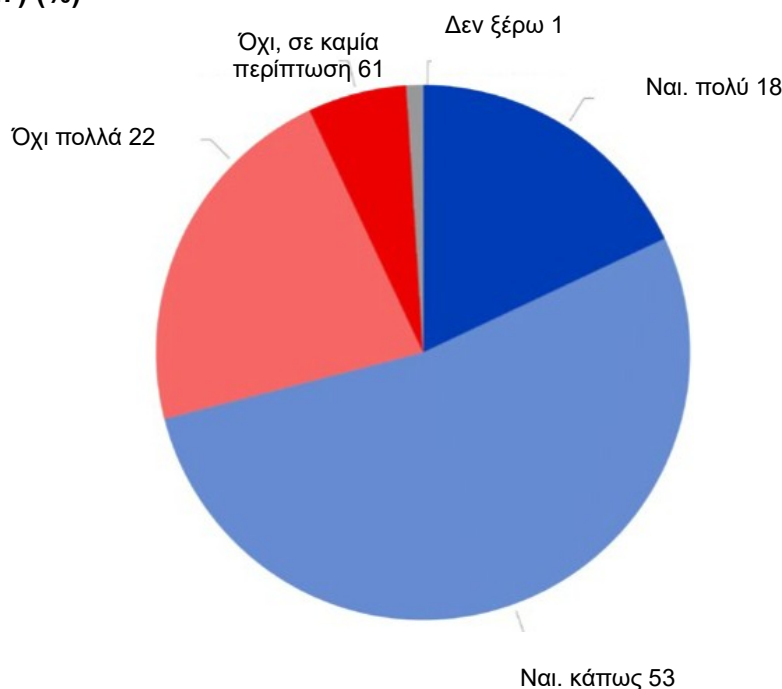
**QA1β Έχετε από αυτά που διαβάσατε, είδατε ή ακούσατε μια γενικά ευνοϊκή ή
δυσμενή εντύπωση για το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο; (% — ΕΕ)**

	Γενικά ευνοϊκά	Γενικά δυσμενής	Ούτε ευνοϊκό ούτε δυσμενές (ΣΠΟΝΤΑΝΕΙΟΥ)	Δεν ξέρω
ΕΕ ΤΩΝ 27	56	33	10	1
Φύλο				
Ανθρωπος	55	34	10	1
Γυναίκα	56	32	10	2
Ηλικία				
15-24	64	26	8	2
25-39	58	31	10	1
40-54	55	35	9	1
55+	53	35	10	2
Εκπαίδευση (τέλος)				
—15	48	39	11	2
16-19	54	35	10	1
20+	58	30	10	2
Ακόμα σπουδάζει	61	27	10	2
Κοινωνικοεπαγγελματική κατηγορία				
Αυτοαπασχολούμενοι	54	34	10	2
Διευθυντικά στελέχη	60	30	9	1
Άλλα λευκά περιλαίμια	61	29	9	1
Χειρωνακτικοί εργαζόμενοι	55	35	9	1
Άτομα κατ' οίκον	49	36	12	3
Άνεργοι	48	42	9	1
Αποσύρθηκε	52	35	11	2
Φοιτητές	61	27	10	2
Δυσκολίες στην πληρωμή λογαριασμών				
Τις περισσότερες φορές	43	46	9	2
Από καιρό σε καιρό	54	38	7	1
Σχεδόν ποτέ/ποτέ	57	30	11	2
Εικόνα της ΕΕ				
Θετικό	77	14	8	1
Ουδέτερο	44	39	15	2
Αρνητικό	12	83	4	1
Η φωνή μου μετράει στην ΕΕ				
Συμφωνώ	69	21	9	1
Διαφωνούν	40	49	10	1
Ικανοποίηση από τη δημοκρατία στην ΕΕ				
Ικανοποιημένοι	72	18	9	1
Δεν ικανοποιήθηκε	33	56	10	1
Ψηφίστηκε στις τελευταίες ευρωεκλογές				
Ναι	59	30	10	1
Δεν ικανοποιήθηκε	47	41	10	2

Ο αντιληπτός αντίκτυπος της ΕΕ στην καθημερινή ζωή των πολιτών

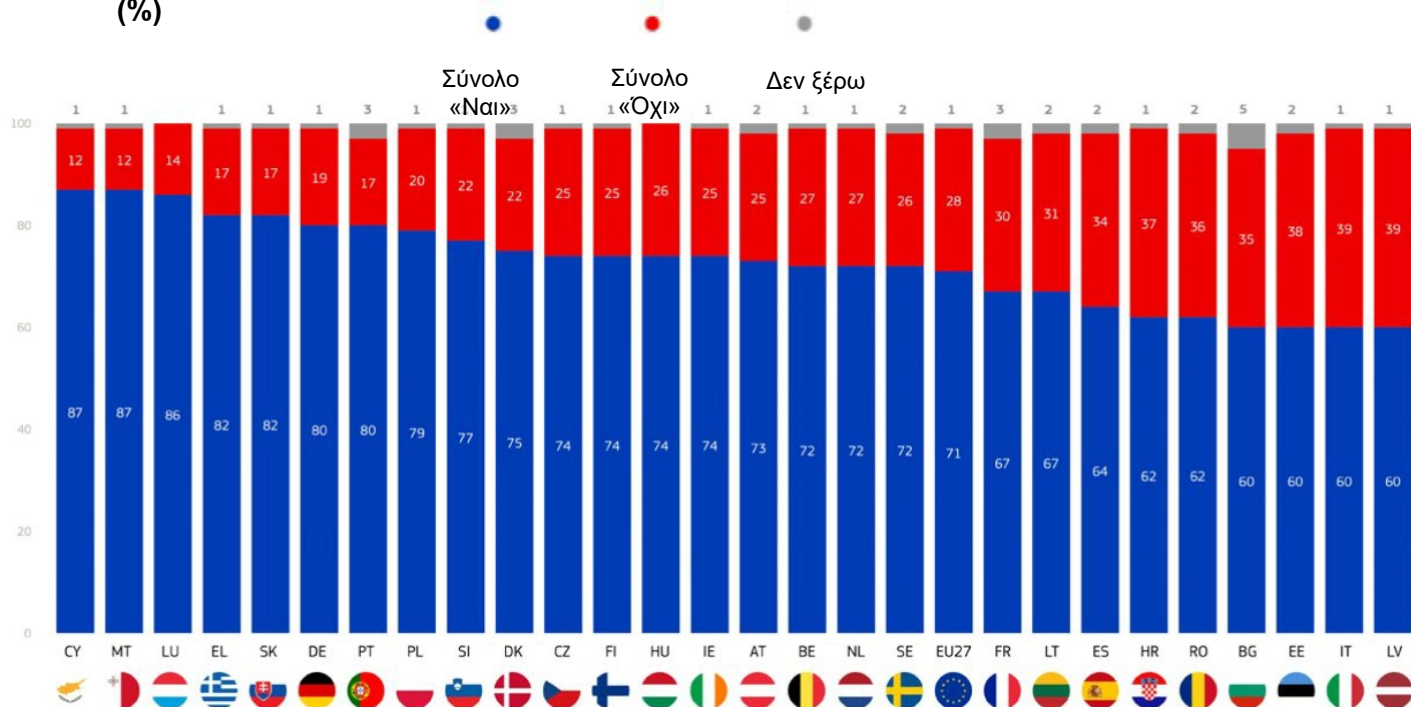
Η μεγάλη πλειοψηφία πιστεύει ότι οι δράσεις της ΕΕ έχουν αντίκτυπο στην καθημερινή τους ζωή. Περίπου επτά στους δέκα (71 %) συμπεριλαμβάνουν την παρούσα γνώμη, συμπεριλαμβανομένου σχεδόν του ενός πέμπτου (18 %) για το οποίο οι δράσεις της ΕΕ «πολύ» έχουν αντίκτυπο. Αντίθετα, σχεδόν τρεις στους δέκα (28 %) πιστεύουν ότι αυτό δεν συμβαίνει, με το 6 % να δηλώνει ότι η ΕΕ δεν έχει καμία επίπτωση στην καθημερινή τους ζωή.

QA12 Θα λέγατε ότι οι ενέργειες της ΕΕ έχουν αντίκτυπο στην καθημερινή σας ζωή; (ΕΕ27) (%)

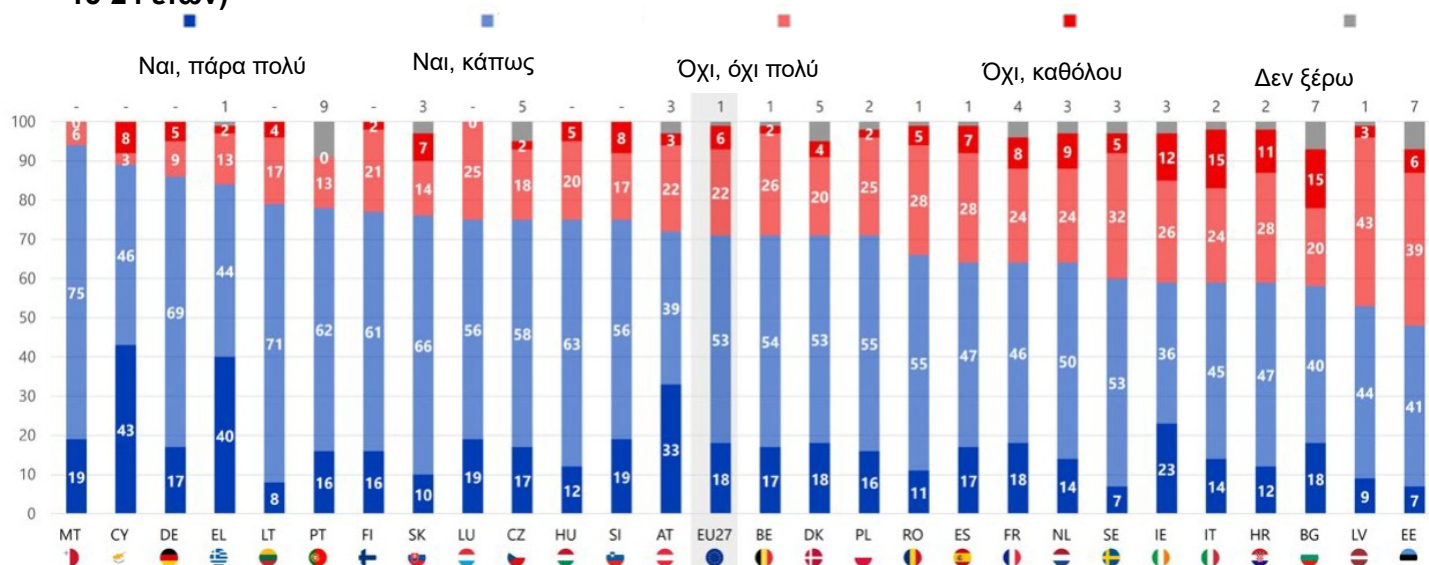
Οι πλειοψηφίες σε όλες τις χώρες πιστεύουν ότι οι δράσεις της ΕΕ έχουν αντίκτυπο στην καθημερινή τους ζωή, κυμαινόμενες από 87 % στην Κύπρο και τη Μάλτα και 86 % στο Λουξεμβούργο, έως 60 % στη Βουλγαρία, την Εσθονία, την Ιταλία και τη Λετονία. Η Ιταλία, η Λετονία (39 %) και η Εσθονία (38 %) είναι επίσης οι χώρες όπου τα ποσοστά που δηλώνουν ότι η ΕΕ δεν έχει αντίκτυπο στη ζωή τους είναι τα υψηλότερα.

**QA12 Θα λέγατε ότι οι ενέργειες της ΕΕ έχουν αντίκτυπο στην καθημερινή σας ζωή;
(%)**

Η εστίαση στα αποτελέσματα μεταξύ των νεότερων ερωτηθέντων δείχνει ότι δεν υπάρχουν ουσιαστικές διαφορές μεταξύ της στάσης των ατόμων ηλικίας 15-24 ετών και εκείνων του γενικού πληθυσμού σε αυτό το ζήτημα. Επτά στους δέκα από τα άτομα ηλικίας 15-24 ετών πιστεύουν ότι οι δράσεις της ΕΕ έχουν αντίκτυπο στην καθημερινή τους ζωή (έναντι 71 % κατά μέσο όρο), ενώ το 17 % (έναντι 18 %) δηλώνει ότι οι δράσεις αυτές «πολύ» έχουν αντίκτυπο. Αντίθετα, το 28 % (όπως και ο μέσος όρος της ΕΕ) πιστεύουν ότι η ΕΕ δεν έχει αντίκτυπο στην καθημερινή τους ζωή.

QA12 Θα λέγατε ότι οι ενέργειες της ΕΕ έχουν αντίκτυπο στην καθημερινή σας ζωή; (% — 15-24 ετών)

Οι ερωτηθέντες σε κεντρικές ηλικιακές ομάδες (δηλ. ηλικίας 25-54 ετών) είναι πιθανότερο να συμφωνήσουν σε σχέση με τους νεότερους ή μεγαλύτερους ερωτηθέντες ότι οι δράσεις της ΕΕ έχουν αντίκτυπο στην καθημερινή τους ζωή (74 % έναντι 68 % των ατόμων ηλικίας 55 ετών και 70 % των ατόμων ηλικίας 15-24 ετών). Επιπλέον, όσοι έχουν υψηλότερο επίπεδο εκπαίδευσης είναι επίσης πιθανότερο να πουν ότι η δράση της ΕΕ έχει αντίκτυπο. Ειδικότερα, περισσότερα από τα τρία τέταρτα (77 %) των ατόμων που ολοκλήρωσαν εκπαίδευση πλήρους φοίτησης ηλικίας 20 ετών και άνω απαντούν θετικά σε αυτό το ερώτημα, σε σύγκριση με λιγότερο από έξι στους δέκα (58 %) των ατόμων που ολοκλήρωσαν την ηλικία των 15 ετών και άνω.

Τα διευθυντικά στελέχη (82 %) είναι πιθανότερο να πιστεύουν ότι η δράση της ΕΕ έχει αντίκτυπο, ιδίως σε σύγκριση με τους οικιακούς (65 %) και όσοι σπάνια ή ποτέ δυσκολεύονται να πληρώσουν τους λογαριασμούς τους είναι ελαφρώς πιο πιθανό από εκείνους που δυσκολεύονται συχνότερα να δώσουν αυτή την απάντηση (73 % έναντι 68 %).

Τέλος, οι ερωτηθέντες που έχουν θετική εικόνα για την ΕΕ είναι πιο πιθανό να πουν ότι η δράση της ΕΕ έχει αντίκτυπο στην καθημερινή τους ζωή (79 % έναντι 69 % όσων έχουν αρνητική εικόνα). Το ίδιο ισχύει και για εκείνους που ακολουθούν την ευρωπαϊκή πολιτική (81 % έναντι 58 % που δεν το κάνουν) και για εκείνους που ψήφισαν στις τελευταίες ευρωπαϊκές εκλογές (76 % έναντι 63 % όσων δεν ψήφισαν).

**QA12 Θα λέγατε ότι οι ενέργειες της ΕΕ έχουν αντίκτυπο στην καθημερινή σας ζωή;
(% — ΕΕ-27)**

	Σύνολο «Ναι»	Σύνολο «Όχι»
ΕΕ ΤΩΝ 27	71	28
Φύλο		
Ανθρωπος	73	26
Γυναίκα	69	29
Ηλικία		
15-24	70	28
25-39	74	25
40-54	74	25
55+	68	30
Εκπαίδευση (τέλος)		
—15	58	39
16-19	70	29
20+	77	22
Ακόμα σπουδάζει	72	26
Κοινωνικοεπαγγελματική κατηγορία		
Αυτοαπασχολούμενοι	77	22
Διευθυντικά στελέχη	82	18
Άλλα λευκά περιλαίμια	76	23
Χειρωνακτικοί εργαζόμενοι	68	31
Άτομα κατ' οίκον	65	33
Άνεργοι	66	32
Αποσύρθηκε	66	31
Φοιτητές	72	26
Δυσκολίες στην πληρωμή λογαριασμών		
Τις περισσότερες φορές	68	29
Από καιρό σε καιρό	68	30
Σχεδόν ποτέ/ποτέ	73	26
Εικόνα της ΕΕ		
Θετικό	79	20
Ουδέτερο	63	35
Αρνητικό	69	30
Ψηφίστηκε στις τελευταίες ευρωεκλογές		
Ναι	76	23
Όχι	63	35
Ακολουθήστε την ευρωπαϊκή πολιτική		
Ακολουθήσε	81	19
Δεν ακολουθεί	58	39

Ευαισθητοποίηση σχετικά με τη δράση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου σε συγκεκριμένους τομείς πολιτικής

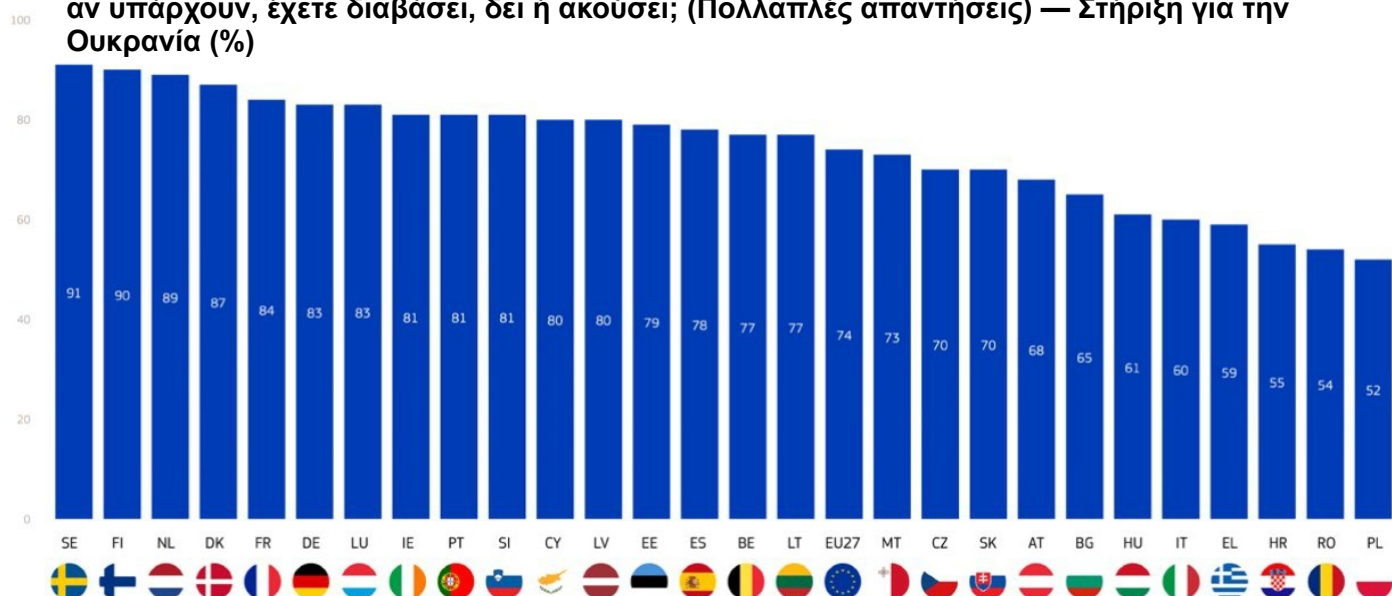
Κατά την εξέταση των θεμάτων που έχει αναλάβει η ΕΕ, και ιδίως το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, τα τελευταία τέσσερα χρόνια, η στήριξη προς την Ουκρανία (74 %) είναι μακράν η μόνη που οι πολίτες της ΕΕ έχουν διαβάσει, δει ή ακούσει περισσότερο. Ακολουθούν θέματα που σχετίζονται με τη μετανάστευση και το άσυλο (38 %) και από την Πράσινη Συμφωνία της ΕΕ (37 %). Η εξωτερική πολιτική (29 %) και η οικονομική και κοινωνική ανάκαμψη (28 %) αναφέρονται από σχεδόν τρεις στους δέκα, ενώ λιγότερο από το ένα τέταρτο υπενθυμίζει ότι έχει διαβάσει, δει ή ακούσει για την υγεία και την προστασία των καταναλωτών (24 %), τα δημοκρατικά δικαιώματα και τον σεβασμό του κράτους δικαίου (23 %) και το ψηφιακό θεματολόγιο (17 %).

QA2 Η Ευρωπαϊκή Ένωση και ιδίως το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο ενήργησαν σε διάφορα θέματα κατά τη διάρκεια των τελευταίων τεσσάρων ετών. Ποια από τα παρακάτω θέματα, αν υπάρχουν, έχετε διαβάσει, δει ή ακούσει; (ΔΥΝΑΤΟΤΗΤΑ ΠΟΛΛΑΠΛΩΝ ΑΠΑΝΤΗΣΕΩΝ) (ΕΕ27) (%)

Σε όλα τα κράτη μέλη, η στήριξη προς την Ουκρανία βρίσκεται στην κορυφή του καταλόγου των θεμάτων που έχουν διαβάσει, δει ή ακούσει οι ερωτηθέντες μεταξύ αυτών που η ΕΕ, και ιδίως το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, έχουν ενεργήσει τα τελευταία τέσσερα χρόνια. Τα ποσοστά που αναφέρονται σε αυτό το θέμα κυμαίνονται από 91 % στη Σουηδία, 90 % στη Φινλανδία και 89 % στις Κάτω Χώρες, 52 % στην Πολωνία, 54 % στη Ρουμανία και 55 % στην Κροατία. Αυτό το θέμα τείνει να αναφέρεται περισσότερο στις σκανδιναβικές και δυτικές χώρες παρά στις ανατολικές χώρες.

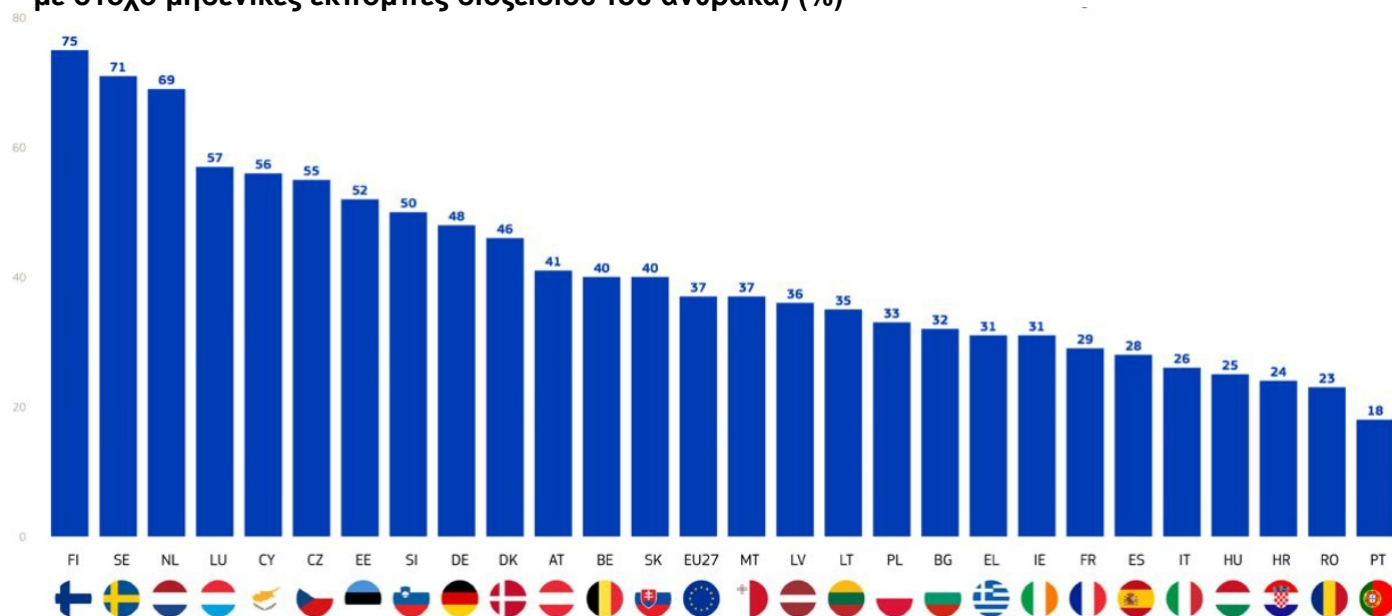
QA2 Η Ευρωπαϊκή Ένωση και ιδίως το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο ενήργησαν σε διάφορα θέματα κατά τη διάρκεια των τελευταίων τεσσάρων ετών. Ποια από τα παρακάτω θέματα, αν υπάρχουν, έχετε διαβάσει, δει ή ακούσει; (Πολλαπλές απαντήσεις) — Στήριξη για την Ουκρανία (%)

Σε 24 χώρες, τα ζητήματα που σχετίζονται με τη μετανάστευση και το άσυλο κατατάσσονται μεταξύ των τριών πρώτων θεμάτων που οι ερωτηθέντες έχουν διαβάσει, δει ή ακούσει περισσότερο. Πάνω από τα δύο τρίτα των Κάτω Χωρών (77 %), της Σουηδίας (71 %) και της Φινλανδίας (68 %) αναφέρουν αυτά τα θέματα, ενώ λιγότερο από το ένα τέταρτο στην Κροατία (17 %), την Πολωνία (19 %) και την Πορτογαλία (22 %).

Η Πράσινη Συμφωνία της ΕΕ συγκαταλέγεται μεταξύ των τριών θεμάτων με την υψηλότερη κατάταξη σε 20 χώρες, με τους ερωτηθέντες στη Φινλανδία (75 %), τη Σουηδία (71 %) και τις Κάτω Χώρες (69 %) να είναι και πάλι οι πιο πιθανό να το αναφέρουν. Στο άλλο άκρο του φάσματος, οι ερωτηθέντες στην Πορτογαλία (18 %), τη Ρουμανία (23 %) και την Κροατία (24 %) είναι οι λιγότερο πιθανό να έχουν διαβάσει, δει ή ακούσει για την Πράσινη Συμφωνία της ΕΕ.

QA2 Η Ευρωπαϊκή Ένωση και ιδίως το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο ενήργησαν σε διάφορα θέματα κατά τη διάρκεια των τελευταίων τεσσάρων ετών. Ποια από τα παρακάτω θέματα, αν υπάρχουν, έχετε διαβάσει, δει ή ακούσει; (Πολλαπλές απαντήσεις) — Η Πράσινη Συμφωνία της ΕΕ (δηλαδή με στόχο μηδενικές εκπομπές διοξειδίου του άνθρακα) (%)

Η Σουηδία (60 %), η Φινλανδία (54 %), η Δανία και οι Κάτω Χώρες (48 %) είναι επίσης οι πιο πιθανό να έχουν διαβάσει, δει ή ακούσει για θέματα εξωτερικής πολιτικής. Αυτό έρχεται σε αντίθεση με λιγότερο από το ένα πέμπτο που αναφέρει αυτά τα θέματα στην Πορτογαλία (12 %), την Κροατία, την Πολωνία (και οι δύο 18 %) και τη Ρουμανία (19 %).

Η Κύπρος (59 %) είναι μακράν η χώρα με το υψηλότερο ποσοστό ερωτηθέντων που δηλώνουν ότι έχουν διαβάσει, δει ή ακούσει για θέματα που σχετίζονται με την οικονομική και κοινωνική ανάκαμψη, ακολουθούμενη από τη Σουηδία (44 %) και τις Κάτω Χώρες (43 %). Αντίθετα, δύο στους δέκα αναφέρονται σε αυτά τα θέματα στην Πορτογαλία (17 %), την Τσεχία (18 %), τη Βουλγαρία, την Εσθονία και την Πολωνία (και 20 %).

Η Κύπρος (54 %) ξεχωρίζει και πάλι για ένα ιδιαίτερα υψηλό ποσοστό που αφορά την υγεία και την προστασία των καταναλωτών, ακολουθούμενη από τη Σλοβενία (38 %) και τη Φινλανδία (35 %). Υψηλά ποσοστά ερωτηθέντων δηλώνουν ότι έχουν διαβάσει, δει ή ακούσει για θέματα που συνδέονται με τα δημοκρατικά δικαιώματα και τον σεβασμό του κράτους δικαίου στη Φινλανδία (50 %), τη Σουηδία (47 %) και την Κύπρο (42 %). Η Σουηδία (37 %) είναι επίσης η χώρα στην οποία αναφέρεται ευρύτερα το ψηφιακό θεματολόγιο, μαζί με τη Δανία (35 %) και την Κύπρο (33 %).

QA2 Η Ευρωπαϊκή Ένωση και ιδίως το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο ενήργησαν σε διάφορα θέματα κατά τη διάρκεια των τελευταίων τεσσάρων ετών. Ποια από τα παρακάτω θέματα, αν υπάρχουν, έχετε διαβάσει, δει ή ακούσει; (ΔΥΝΑΤΟΤΗΤΑ ΠΟΛΛΑΠΛΩΝ ΑΠΑΝΤΗΣΕΩΝ) (%)

	Δημοκρατικά δικαιώματα και σεβασμός του κράτους δικαίου	Οικονομική και κοινωνική ανάκαμψη (δηλαδή εφαρμογή νόμου για τον κατώτατο μισθό)	Η Πράσινη Συμφωνία της ΕΕ (δηλαδή με στόχο μηδενικές εκπομπές διοξειδίου του άνθρακα)	Το ψηφιακό θεματολόγιο (δηλαδή διασφάλιση ασφαλών, δίκαιων και διαφανών επιγραμμικών υπηρεσιών και πλατφορμών)	Εξωτερική πολιτική (δηλ. η Ευρώπη ως παγκόσμιος παράγοντας)	Μετανάστευση και άσυλο (δηλαδή δίκαιη μεταχείριση των υπηκόων τρίτων χωρών ή προστασία των εξωτερικών συνόρων)	Υγεία και προστασία των καταναλωτών (δηλαδή οικοδόμηση μιας Ένωσης για την υγεία ή τόνωση της βιώσιμης κατανάλωσης)	Στήριξη της Ουκρανίας	Άλλα (SPONTANEOUS)	Καμία (SPONTANEOUS)	Δεν ξέρω
ΕΕ ΤΩΝ 27	23	28	37	17	29	38	24	74	0		
Β)	19	29	40	14	28	44	24	77	1		
BG	14	20	32	10	22	26	12	65	0		
ΤΣ	20	18	55	17	27	45	19	70	0		
DK	33	40	46	35	48	52	25	87	0	4	2
DE	30	31	48	21	42	49	25	83	0	2	0
ΕΕ	19	20	52	19	35	45	18	79	1	7	4
IP	17	26	31	13	23	39	17	81	0	2	3
ΕΛ	10	28	31	7	24	27	17	59	4	2	1
ΙΣ	18	37	28	15	24	28	21	78	1	3	0
ΓΑ	17	21	29	16	23	33	28	84	0	1	2
ΥΕ	20	28	24	12	18	17	21	55	0	4	1
IT	16	30	26	14	22	33	23	60	0	17	2
CY	42	59	56	33	33	63	54	80	0	6	2
LV	24	36	36	16	36	39	27	80	0	6	2
LT	19	30	35	16	41	43	30	77	0	2	1
ΛΟΥ	32	34	57	22	35	51	35	83	0	2	1
HU	30	26	25	13	20	46	21	61	0	5	2
MT	23	29	37	23	27	43	22	73	0	3	1
KX	36	43	69	31	48	77	33	89	0	5	3
ΣΤ	23	24	41	16	30	43	21	68	0	1	0
ΠΛ	29	20	33	12	18	19	20	52	0	2	1
ΠΡ	15	17	18	9	12	22	19	81	0	2	7
ΡΜ	21	25	23	19	19	27	26	54	0	2	0
ΣΝ	35	38	50	29	35	48	38	81	0	4	2
ΣΚ	24	26	40	20	32	39	25	70	0	2	3
ΦΙ	50	36	75	32	54	68	35	90	0	4	5
ΣΔ	47	44	71	37	60	71	28	91	0	2	2

Μια πιο προσεκτική ματιά στα αποτελέσματα των κοινωνικοδημογραφικών χαρακτηριστικών των ερωτηθέντων αποκαλύπτει ότι, μεταξύ των θεμάτων που έχει αναλάβει η ΕΕ, και ιδίως το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, τα τελευταία τέσσερα χρόνια, οι άνδρες έχουν περισσότερες πιθανότητες από ό, τι οι γυναίκες να δηλώνουν ότι έχουν διαβάσει, δει ή ακούσει για τη μετανάστευση και το άσυλο (41 % έναντι 36 %), την εξωτερική πολιτική (33 % έναντι 25 %), τα δημοκρατικά δικαιώματα και τον σεβασμό του κράτους δικαίου (26 % έναντι 20 %) και το ψηφιακό θεματολόγιο (20 % έναντι 15 %).

Οι ερωτηθέντες ηλικίας 55 ετών και άνω είναι πιθανότερο να αναφέρουν τη μετανάστευση και το άσυλο (41 % έναντι 34 % μεταξύ των ατόμων ηλικίας 15-24 ετών), την εξωτερική πολιτική (31 % έναντι 24 %), την υγεία και την προστασία των καταναλωτών (26 % έναντι 21 %) και τα δημοκρατικά δικαιώματα και τον σεβασμό του κράτους δικαίου (25 % έναντι 19 %). Οι νεότεροι είναι οι λιγότερο πιθανό να γνωρίζουν τη δράση σχετικά με την Πράσινη Συμφωνία της ΕΕ (33 % έναντι 37-38 % των ηλικιωμένων) και την οικονομική και κοινωνική ανάκαμψη (22 % έναντι 29-30 %).

Οι διευθυντές είναι πιο πιθανό να πουν ότι έχουν προμηθευτεί πληροφορίες για κάθε ένα από τα θέματα. Αυτό ισχύει ιδιαίτερα για την Πράσινη Συμφωνία της ΕΕ, η οποία αναφέρεται από το 51 % των διευθυντικών στελεχών, σε σύγκριση με το 25 % που το πράττουν μεταξύ των οικιακών προσώπων. Όσοι βρίσκονται σε καλύτερη οικονομική κατάσταση είναι επίσης πιο πιθανό να αναφέρουν κάθε ένα από τα θέματα. Για παράδειγμα, το 43 % όσων σπάνια ή ποτέ δυσκολεύονται να πληρώσουν τους λογαριασμούς τους δηλώνουν ότι έχουν διαβάσει, δει ή ακούσει για θέματα μετανάστευσης και ασύλου, σε σύγκριση με το 29 % όσων αντιμετωπίζουν δυσκολίες τις περισσότερες φορές.

Οι τακτικοί χρήστες του Διαδικτύου είναι πιο πιθανό να γνωρίζουν τις ενέργειες που αναλαμβάνονται για κάθε ένα από αυτά τα θέματα. Για παράδειγμα, όσοι χρησιμοποιούν το Διαδίκτυο καθημερινά είναι πιο πιθανό να αναφέρουν την Πράσινη Συμφωνία της ΕΕ από εκείνους που τη χρησιμοποιούν λιγότερο συχνά (39 % έναντι 22-25 %).

Όσοι παρακολουθούν την ευρωπαϊκή πολιτική είναι πολύ πιο πιθανό από εκείνους που δεν έχουν αντλήσει πληροφορίες για καθένα από τα θέματα, με το χάσμα αυτό να είναι ιδιαίτερα ευρύ όσον αφορά τη μετανάστευση και το άσυλο (48 % έναντι 25 %), την Πράσινη Συμφωνία της ΕΕ (47 % έναντι 24 %) και την εξωτερική πολιτική (39 % έναντι 16 %).

QA2 Η Ευρωπαϊκή Ένωση και ιδίως το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο ενήργησαν σε διάφορα θέματα κατά τη διάρκεια των τελευταίων τεσσάρων ετών. Ποια από τα παρακάτω θέματα, αν υπάρχουν, έχετε διαβάσει, δει ή ακούσει; (ΔΥΝΑΤΟΤΗΤΑ ΠΟΛΛΑΠΛΩΝ ΑΠΑΝΤΗΣΕΩΝ) (% — ΕΕ-27)

	Δημοκρατικά δικαιώματα και σεβασμός του κράτους δικαίου	Οικονομική και κοινωνική ανάκαμψη (δηλαδή εφαρμογή νόμου για τον κατώτατο μισθό)	Η Πράσινη Συμφωνία της ΕΕ (δηλαδή με στόχο μηδενικές εκπομπές διοξειδίου του άνθρακα)	Το ψηφιακό θεματολόγιο (δηλαδή διασφάλιση ασφαλών, δίκαιων και διαφανών επιγγραμμικών υπηρεσιών και πλατφορμών)	Εξωτερική ή πολιτική (δηλ. η Ευρώπη ως παγκόσμιος παράγοντας)	Μετανάστευση και άσυλο (δηλαδή δίκαιη μεταχείριση των υπηκόων τρίτων χωρών ή προστασία των εξωτερικών συνόρων)	Υγεία και προστασία των καταναλωτών (δηλαδή οικοδόμηση μιας Ένωσης για την υγεία ή βιώσιμης κατανάλωσης)	Στήριξη της Ουκρανίας
ΕΕ ΤΩΝ 27	23	28	37	17	29	38	24	74
Φύλο								
Ανθρωπος	26	29	39	20	33	41	25	74
Γυναίκα	20	28	35	15	25	36	23	73
Ηλικία								
15-24	19	22	33	15	24	34	21	76
25-39	22	29	37	18	28	36	23	72
40-54	23	30	38	18	28	38	23	72
55+	25	29	37	17	31	41	26	74
Εκπαίδευση (τέλος)								
—15	16	25	21	8	19	29	20	69
16-19	21	28	33	15	25	36	23	72
20+	30	33	48	25	39	47	28	78
Ακόμα σπουδάζει	19	22	37	17	28	36	23	76
Κοινωνικοεπαγγελματική κατηγορία								
Αυτοαπασχολούμενοι	27	30	40	21	31	41	23	71
Διευθυντικά στελέχη	30	31	51	26	40	49	29	80
Άλλα λευκά περιλαίμια	24	29	38	18	29	37	22	71
Χειρωνακτικοί εργαζόμενοι	21	29	32	15	24	34	23	70
Άτομα κατ' οίκον	15	27	25	11	19	29	18	69
Άνεργοι	16	25	32	15	24	31	22	74
Αποσύρθηκε	25	29	36	15	30	42	25	76
Φοιτητές	19	22	37	17	28	36	23	76
Δυσκολίες στην πληρωμή λογαριασμών								
Τις περισσότερες φορές	16	25	25	12	20	29	20	70
Από καιρό σε καιρό	18	26	28	14	22	31	22	67
Σχεδόν ποτέ/ποτέ	27	30	42	20	33	43	25	77
Χρήση του Διαδικτύου								
Καθημερινά	24	30	39	19	31	40	25	75
Συχνά/μερικές φορές	18	25	25	11	22	33	22	69
Ποτέ	16	20	22	7	17	27	19	66
Δεν υπάρχει πρόσβαση στο διαδίκτυο	19	18	22	9	23	25	6	66
Ακολουθήστε την ευρωπαϊκή πολιτική								
Ακολουθήσε	32	37	47	24	39	48	31	77

ΑΝΟΙΞΗ 2023 | ΕΒ 99.1 2. ΕΠΑΝΕΞΕΤΑΣΗ ΤΗΣ ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΗΣ ΠΕΡΙΟΔΟΥ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ
ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ: ΤΕΣΣΕΡΑ ΧΡΟΝΙΑ ΣΕ

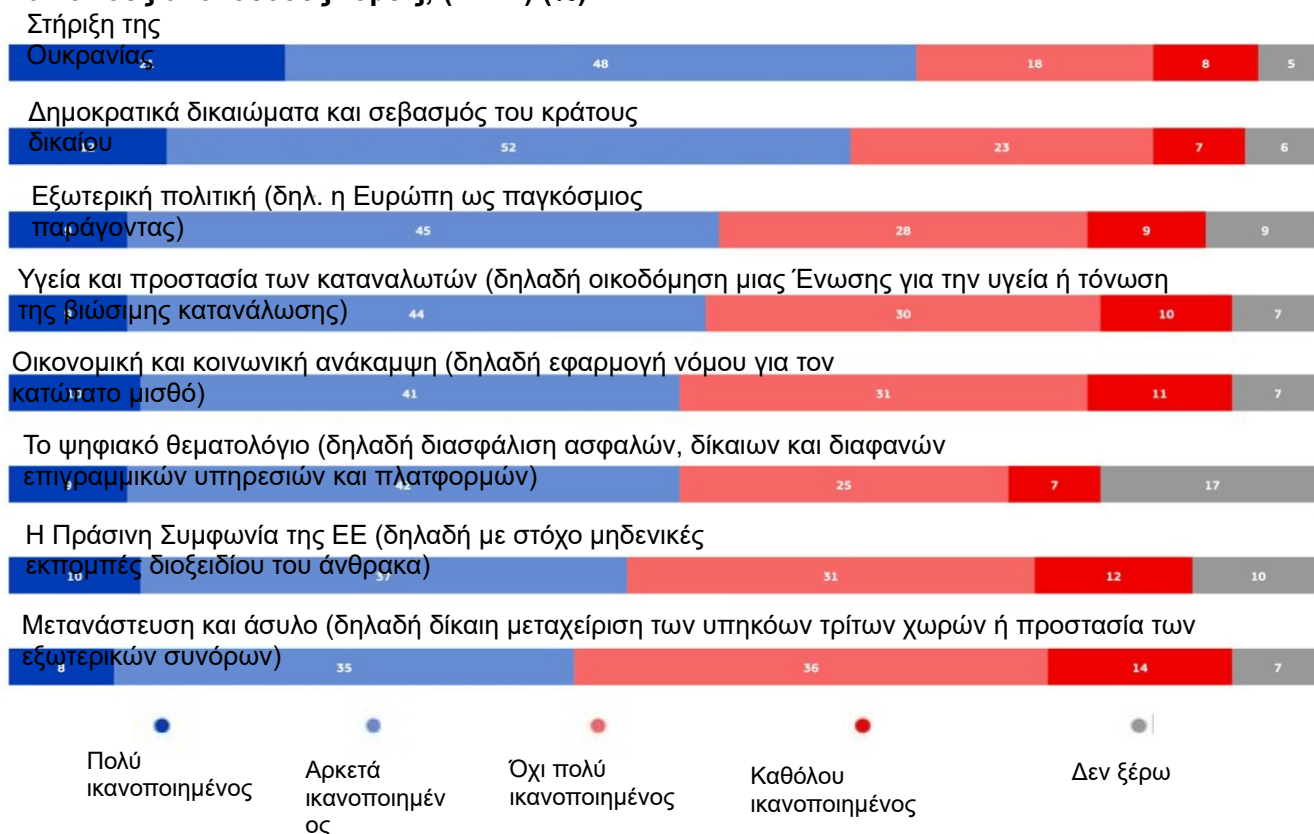
Δεν ακολουθεί	13	18	24	9	16	25	16	69
---------------	----	----	----	---	----	----	----	----

Ικανοποίηση από τη δράση της ΕΕ σε διάφορους τομείς πολιτικής

Τα ευρήματα που αναφέρθηκαν παραπάνω δείχνουν ότι η στήριξη προς την Ουκρανία είναι μακράν το θέμα που οι πολίτες της ΕΕ έχουν διαβάσει, δει ή ακούσει περισσότερο μεταξύ εκείνων που η ΕΕ, και ιδίως το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, έχουν ενεργήσει τα τελευταία τέσσερα χρόνια. Η στήριξη προς την Ουκρανία είναι επίσης ο τομέας στον οποίο το επίπεδο ικανοποίησης από τη δράση της ΕΕ είναι το υψηλότερο, με σχεδόν επτά στους δέκα (69 %) να δηλώνουν ότι είναι «πολύ» ή «αρκετά» ικανοποιημένοι με αυτό που κάνει η ΕΕ. Το επίπεδο ικανοποίησης είναι υψηλό και με τη δράση της ΕΕ στον τομέα των δημοκρατικών δικαιωμάτων και του σεβασμού του κράτους δικαίου (64 %), και περισσότεροι από τους μισούς δηλώνουν ικανοποιημένοι με τις ενέργειες της ΕΕ σε σχέση με την εξωτερική πολιτική (54 %), την υγεία και την προστασία των καταναλωτών (53 %), την ψηφιακή ατζέντα και την οικονομική και κοινωνική ανάκαμψη (51 %).

Λιγότεροι από τους μισούς δηλώνουν ικανοποιημένοι με την Πράσινη Συμφωνία της ΕΕ (47 %), ενώ η μετανάστευση και το άσυλο είναι ο μόνος τομέας για τον οποίο μια μειοψηφία ερωτηθέντων είναι ικανοποιημένη με τη δράση της ΕΕ (43 % «ικανοποίησε» έναντι 50 % «δεν ικανοποιήθηκε»).

QA13 Τα τελευταία χρόνια, η Ευρωπαϊκή Ένωση επικεντρώθηκε σε διάφορους βασικούς τομείς πολιτικής. Πόσο ικανοποιημένοι ή όχι είστε από τις ενέργειες της ΕΕ σε καθέναν από τους ακόλουθους τομείς; (ΕΕ27) (%)

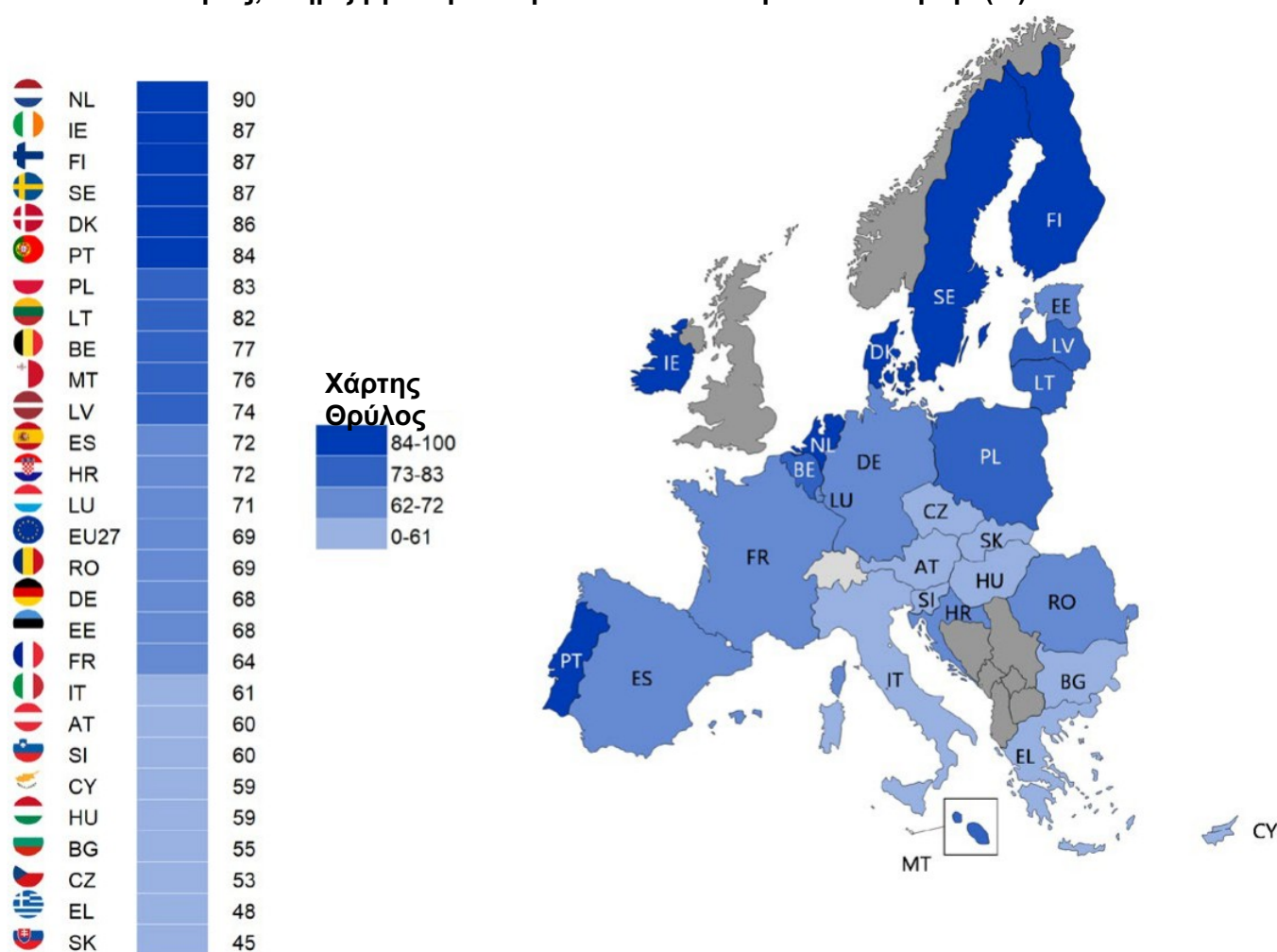

Σε επίπεδο χώρας, τα υψηλότερα ποσοστά ερωτηθέντων που είναι ικανοποιημένοι με τη δράση της ΕΕ σε όλους τους τομείς βρίσκονται στην Ιρλανδία και την Πολωνία. Η μόνη εξαίρεση είναι η στήριξη της Ουκρανίας, με τους ερωτηθέντες στην Ιρλανδία να παραμένουν μεταξύ των πλέον ικανοποιημένων από τη δράση της ΕΕ. Ωστόσο, η Ελλάδα και, σε μικρότερο βαθμό, η Βουλγαρία, η Γαλλία, η Σλοβακία και η Σλοβενία συγκαταλέγονται σταθερά μεταξύ των χωρών που παρουσιάζουν τα χαμηλότερα επίπεδα ικανοποίησης.

Σχεδόν επτά στους δέκα (69 %) είναι ικανοποιημένοι με αυτό που κάνει η ΕΕ για τη στήριξη της Ουκρανίας, μεταξύ των οποίων περίπου το ένα πέμπτο (21 %) που δηλώνουν ότι είναι «πολύ ικανοποιημένοι». Αντίθετα, περίπου το ένα τέταρτο (26 %) δεν είναι ικανοποιημένο με τη δράση της ΕΕ στον τομέα αυτό.

Οι πλειοψηφίες σε 25 χώρες είναι ικανοποιημένες με τη στήριξη της ΕΕ προς την Ουκρανία, κυρίως στις Κάτω Χώρες (90 %), τη Φινλανδία, την Ιρλανδία και τη Σουηδία (87 %). Η Σλοβακία (45 % «ικανοποίησε» έναντι 51 % «μη ικανοποιημένη») και η Ελλάδα (48 % έναντι 49 %) είναι οι μόνες χώρες στις οποίες οι πλειοψηφίες είναι δυσαρεστημένες.

QA13.8 Τα τελευταία χρόνια, η Ευρωπαϊκή Ένωση επικεντρώθηκε σε διάφορους βασικούς τομείς πολιτικής. Πόσο ικανοποιημένοι ή όχι είστε από τις ενέργειες της ΕΕ σε καθέναν από τους ακόλουθους τομείς; Στήριξη για την Ουκρανία — Συνολική «ικανοποίηση» (%)

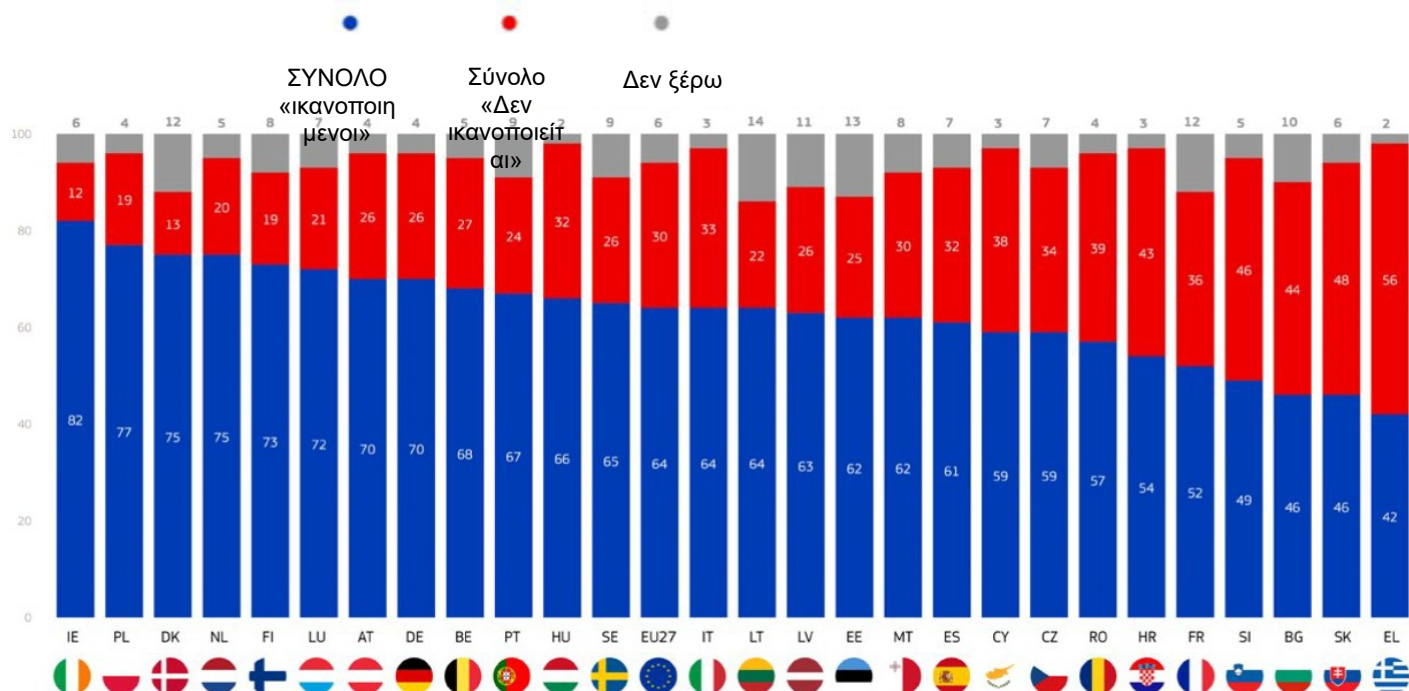

Σχεδόν τα δύο τρίτα των ερωτηθέντων (64 %) είναι ικανοποιημένοι με τη δράση της ΕΕ στον τομέα των δημοκρατικών δικαιωμάτων και του σεβασμού του κράτους δικαίου, ενώ λίγο περισσότεροι από ένα στους δέκα (12 %) δηλώνουν «πολύ ικανοποιημένοι». Τρεις στους δέκα εκφράζουν τη δυσαρέσκειά τους για το τι κάνει η ΕΕ στον τομέα αυτό.

Σε 25 χώρες, η πλειονότητα των ερωτηθέντων είναι ικανοποιημένη με τη δράση της ΕΕ στον τομέα των δημοκρατικών δικαιωμάτων και του σεβασμού του κράτους δικαίου. Τα επίπεδα ικανοποίησης είναι ιδιαίτερα υψηλά στην Ιρλανδία (82 %), την Πολωνία (77 %), τη Δανία και τις Κάτω Χώρες (και οι δύο 75 %). Για άλλη μια φορά, η Ελλάδα (42 % «ικανοποίησε» έναντι 56 % «δεν

ικανοποιήθηκε») και η Σλοβακία (46 % έναντι 48 %) είναι οι μόνες χώρες όπου η πλειοψηφία είναι δυσαρεστημένη, με λιγότερο από το ήμισυ να ικανοποιείται και στη Βουλγαρία (46 %) και στη Σλοβενία (49 %).

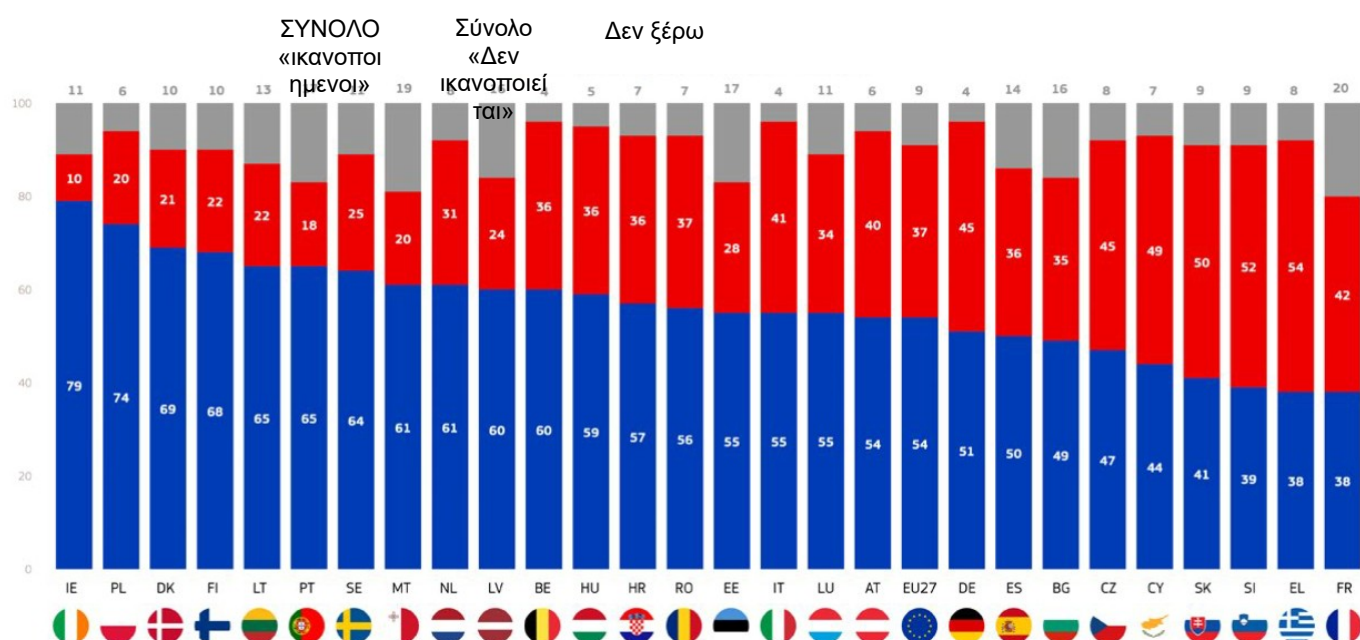
QA13.1 Τα τελευταία χρόνια, η Ευρωπαϊκή Ένωση επικεντρώθηκε σε διάφορους βασικούς τομείς πολιτικής. Πόσο ικανοποιημένοι ή όχι είστε από τις ενέργειες της ΕΕ σε καθέναν από τους ακόλουθους τομείς; Δημοκρατικά δικαιώματα και σεβασμός του κράτους δικαίου (%)

Περισσότεροι από τους μισούς (54 %) είναι ικανοποιημένοι με τη δράση της ΕΕ στον τομέα της εξωτερικής πολιτικής, συμπεριλαμβανομένου του 9 % που είναι «πολύ ικανοποιημένοι». Περισσότεροι από το ένα τρίτο (37 %) δηλώνουν ότι δεν είναι ικανοποιημένοι.

Η πλειονότητα των ερωτηθέντων εκφράζει ικανοποίηση για τις ενέργειες της ΕΕ στον τομέα της εξωτερικής πολιτικής σε 22 χώρες, με ποσοστά που κυμαίνονται από 79 % στην Ιρλανδία, 74 % στην Πολωνία και 69 % στη Δανία, 38 % στη Γαλλία και την Ελλάδα και 39 % στη Σλοβενία.

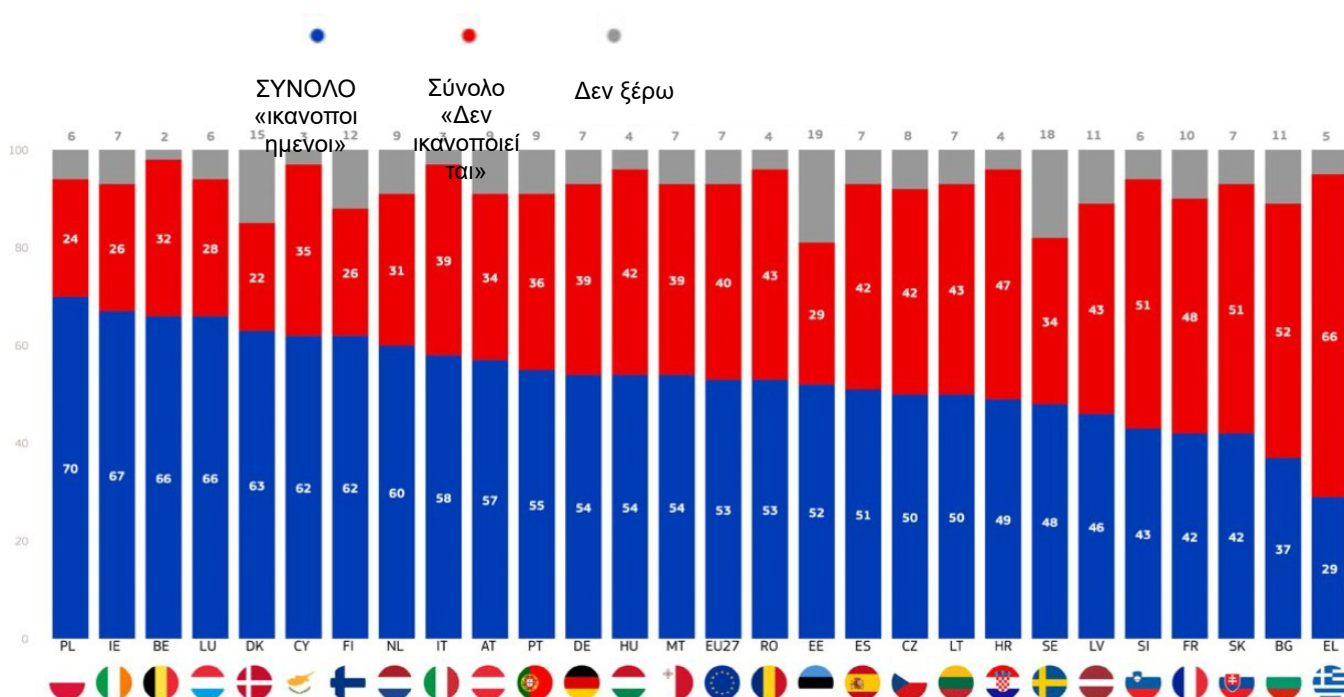
QA13.5 Τα τελευταία χρόνια, η Ευρωπαϊκή Ένωση επικεντρώθηκε σε διάφορους βασικούς τομείς πολιτικής. Πόσο ικανοποιημένοι ή όχι είστε από τις ενέργειες της ΕΕ σε καθέναν από τους ακόλουθους τομείς; Εξωτερική πολιτική (δηλ. η Ευρώπη ως παγκόσμιος παράγοντας) (%)

Η απόλυτη πλειοψηφία των ερωτηθέντων (53 %) είναι ικανοποιημένοι με τη δράση της ΕΕ στον τομέα της υγείας και της προστασίας των καταναλωτών, με σχεδόν έναν στους δέκα (9 %) να δηλώνει ότι είναι «πολύ ικανοποιημένος». Τέσσερις στους δέκα εκφράζουν τη δυσαρέσκειά τους, συμπεριλαμβανομένου ενός στους δέκα που «δεν είναι καθόλου ικανοποιημένοι».

Σε 22 χώρες, η πλειονότητα είναι ικανοποιημένη από τη διαχείριση της υγείας και της προστασίας των καταναλωτών από την ΕΕ, με επικεφαλής την Πολωνία (70 %), την Ιρλανδία (67 %), το Βέλγιο και το Λουξεμβούργο (66 %). Τα χαμηλότερα επίπεδα ικανοποίησης από τη δράση της ΕΕ στον τομέα αυτό παρατηρούνται στην Ελλάδα (29 %), τη Βουλγαρία (37 %), τη Γαλλία και τη Σλοβακία (42 %).

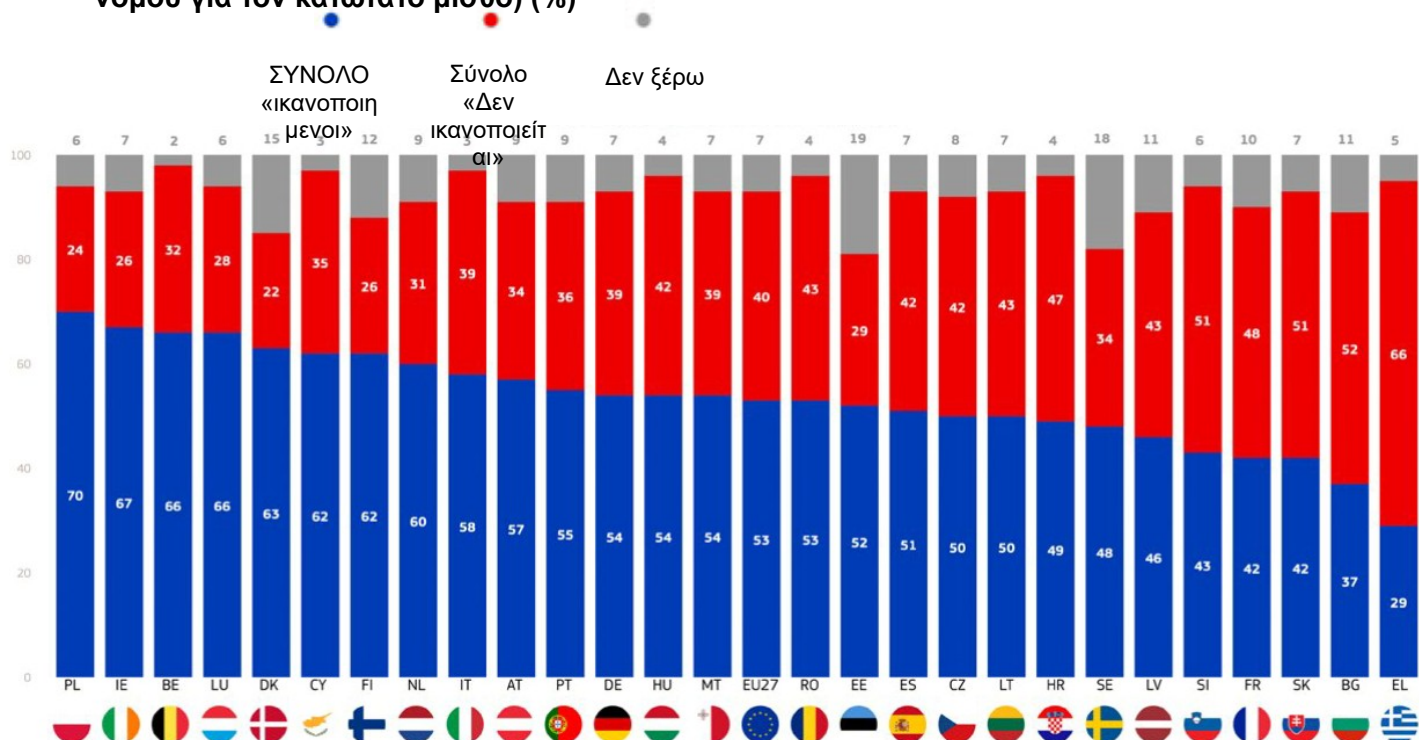
QA13.7 Τα τελευταία χρόνια, η Ευρωπαϊκή Ένωση επικεντρώθηκε σε διάφορους βασικούς τομείς πολιτικής. Πόσο ικανοποιημένοι ή όχι είστε από τις ενέργειες της ΕΕ σε καθέναν από τους ακόλουθους τομείς; Υγεία και προστασία των καταναλωτών (δηλ. οικοδόμηση μιας Ένωσης για την υγεία ή τόνωση της βιώσιμης κατανάλωσης) (%)

Λίγο πάνω από το ήμισυ (51 %) είναι ικανοποιημένοι με αυτό που κάνει η ΕΕ όσον αφορά την οικονομική και κοινωνική ανάκαμψη, με έναν στους δέκα να δηλώνει «πολύ ικανοποιημένος». Περισσότεροι από τέσσερις στους δέκα (42 %) δεν είναι ικανοποιημένοι, συμπεριλαμβανομένου του 11 % που «δεν είναι καθόλου ικανοποιημένοι».

Σε 18 χώρες, η πλειονότητα των ερωτηθέντων είναι ικανοποιημένη με τη δράση της ΕΕ όσον αφορά την οικονομική και κοινωνική ανάκαμψη. Τα επίπεδα ικανοποίησης είναι ιδιαίτερα υψηλά στην Πολωνία (75 %), την Ιρλανδία και τις Κάτω Χώρες (71 %), ενώ ελαφρώς πάνω από το ένα πέμπτο στην Ελλάδα (22 %), 33 % στη Γαλλία και 34 % στη Βουλγαρία εκφράζουν την ικανοποίησή τους.

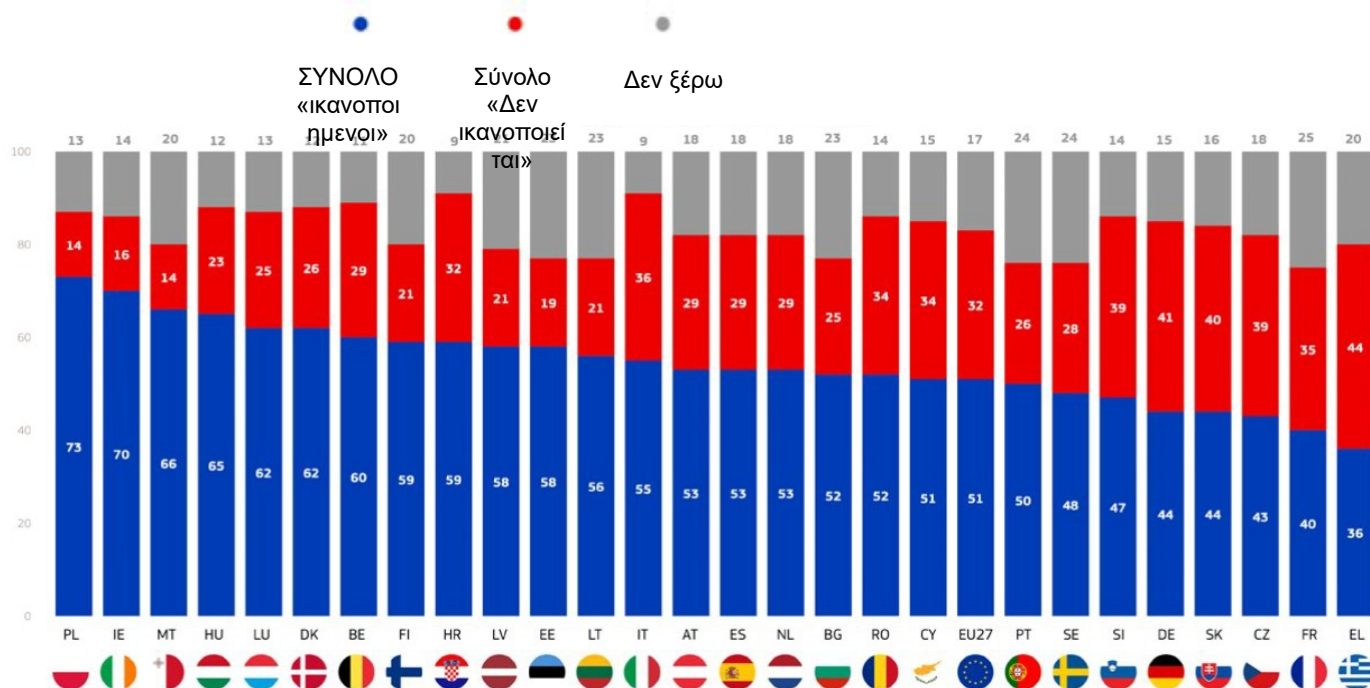
QA13.2 Τα τελευταία χρόνια, η Ευρωπαϊκή Ένωση επικεντρώθηκε σε διάφορους βασικούς τομείς πολιτικής. Πόσο ικανοποιημένοι ή όχι είστε από τις ενέργειες της ΕΕ σε καθέναν από τους ακόλουθους τομείς; Οικονομική και κοινωνική ανάκαμψη (δηλαδή εφαρμογή νόμου για τον κατώτατο μισθό) (%)

Η πλειονότητα των ερωτηθέντων (51 %) είναι ικανοποιημένοι με τη δράση της ΕΕ όσον αφορά το ψηφιακό θεματολόγιο, με το 9 % να δηλώνει ότι είναι «πολύ ικανοποιημένος». Περίπου το ένα τρίτο (32 %) δεν είναι ικανοποιημένο από τη δράση της ΕΕ στον τομέα αυτό. Αυτός είναι ο μόνος τομέας για τον οποίο περισσότεροι από ένας στους δέκα (17 %) απαντούν ότι «δεν γνωρίζουν» αν είναι ικανοποιημένοι ή όχι.

Η πλειονότητα των ερωτηθέντων σε 26 χώρες δηλώνουν ικανοποιημένοι με τις ενέργειες της ΕΕ όσον αφορά το ψηφιακό θεματολόγιο, με ποσοστά που κυμαίνονται από τα δύο τρίτα ή περισσότερο στην Πολωνία (73 %), την Ιρλανδία (70 %) και τη Μάλτα (66 %), έως το 36 % στην Ελλάδα, το 40 % στη Γαλλία και το 43 % στην Τσεχία. Ωστόσο, πρέπει να σημειωθεί ότι τουλάχιστον ένας στους πέντε δηλώνει ότι δεν γνωρίζει σε δέκα χώρες, ιδίως στη Γαλλία (25 %), την Πορτογαλία και τη Σουηδία (24 %).

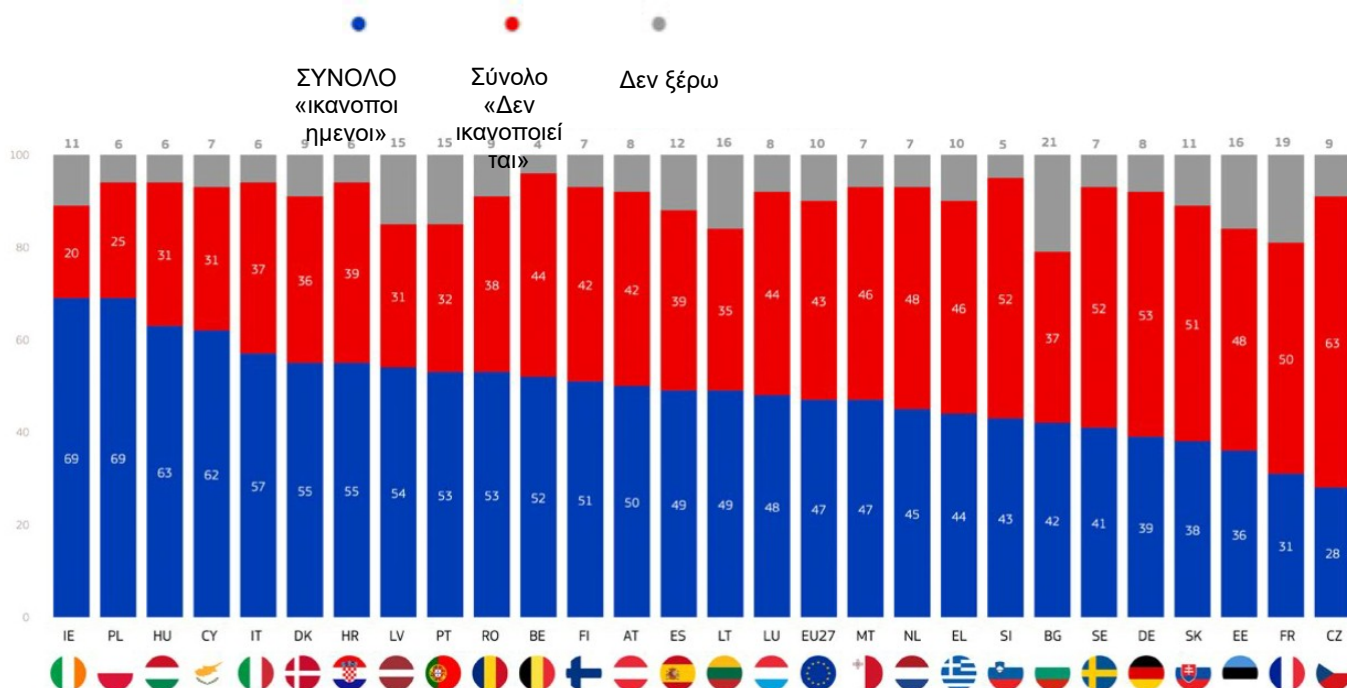
QA13.4 Τα τελευταία χρόνια, η Ευρωπαϊκή Ένωση επικεντρώθηκε σε διάφορους βασικούς τομείς πολιτικής. Πόσο ικανοποιημένοι ή όχι είστε από τις ενέργειες της ΕΕ σε καθέναν από τους ακόλουθους τομείς; Το ψηφιακό θεματολόγιο (δηλαδή διασφάλιση ασφαλών, δίκαιων και διαφανών επιγραμμικών υπηρεσιών και πλατφορμών) (%)

Περισσότεροι από τέσσερις στους δέκα (47 %) είναι ικανοποιημένοι με τη δράση της ΕΕ όσον αφορά την Πράσινη Συμφωνία της ΕΕ, συμπεριλαμβανομένου ενός στους δέκα που δηλώνουν «πολύ ικανοποιημένοι». Μια μειοψηφία (43 %) δηλώνει ότι δεν είναι ικανοποιημένη, με το 12 % να δηλώνει ότι «δεν είναι καθόλου ικανοποιημένη».

Οι πλειοψηφίες των ερωτηθέντων σε 18 χώρες είναι ικανοποιημένες με την Πράσινη Συμφωνία της ΕΕ, με τα υψηλότερα επίπεδα ικανοποίησης στην Ιρλανδία, την Πολωνία (69 %) και την Ουγγαρία (63 %). Από την άλλη πλευρά, το 28 % στην Τσεχία, το 31 % στη Γαλλία και το 36 % στην Εσθονία δηλώνουν ικανοποιημένοι με τις ενέργειες της ΕΕ σε αυτόν τον τομέα.

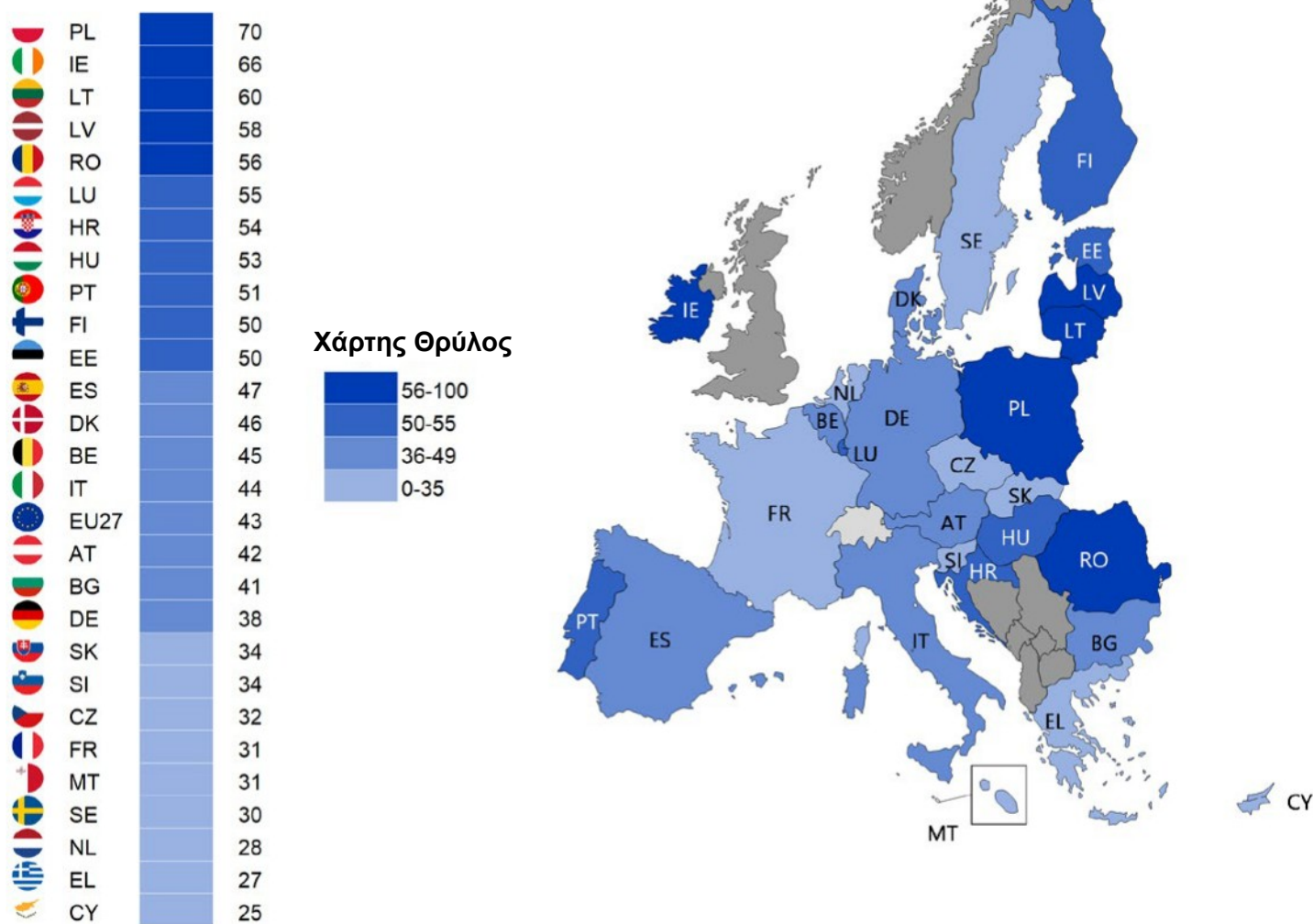
QA13.3 Τα τελευταία χρόνια, η Ευρωπαϊκή Ένωση επικεντρώθηκε σε διάφορους βασικούς τομείς πολιτικής. Πόσο ικανοποιημένοι ή όχι είστε από τις ενέργειες της ΕΕ σε καθέναν από τους ακόλουθους τομείς; Η Πράσινη Συμφωνία της ΕΕ (δηλαδή με στόχο μηδενικές εκπομπές διοξειδίου του άνθρακα) (%)

Η μετανάστευση και το άσυλο είναι ο μόνος τομέας στον οποίο οι ερωτηθέντες που δηλώνουν ικανοποιημένοι από τη δράση της ΕΕ ανήκουν στη μειονότητα (43 %), ενώ λιγότεροι από ένας στους δέκα (8 %) δηλώνουν «πολύ ικανοποιημένοι». Αντίθετα, οι μισοί από τους ερωτηθέντες δεν είναι ικανοποιημένοι με αυτό που έχει κάνει η ΕΕ, συμπεριλαμβανομένου του 14 % που «δεν είναι καθόλου ικανοποιημένοι».

Σε 12 χώρες, η πλειονότητα είναι ικανοποιημένη από τη δράση της ΕΕ στον τομέα της μετανάστευσης και του ασύλου, με την Πολωνία (70 %), την Ιρλανδία (66 %) και τη Λιθουανία (60 %) να παρουσιάζουν τα υψηλότερα επίπεδα ικανοποίησης. Λιγότεροι από τρεις στους δέκα είναι ικανοποιημένοι στην Κύπρο (25 %), την Ελλάδα (27 %) και τις Κάτω Χώρες (28 %). Οι γνώμες διαιρούνται στη Δανία (46 % «ικανοποίησε» έναντι 46 % «δεν ικανοποιήθηκε»).

QA13.6 Τα τελευταία χρόνια, η Ευρωπαϊκή Ένωση επικεντρώθηκε σε διάφορους βασικούς τομείς πολιτικής. Πόσο ικανοποιημένοι ή όχι είστε από τις ενέργειες της ΕΕ σε καθέναν από τους ακόλουθους τομείς; Μετανάστευση και άσυλο (δηλαδή δίκαιη μεταχείριση των υπηκόων τρίτων χωρών ή προστασία των εξωτερικών συνόρων) — Σύνολο «ικανοποιηθέντων» (%)

Η κοινωνικοδημογραφική ανάλυση δείχνει ότι οι νεώτεροι ερωτηθέντες είναι πιο πιθανό να είναι ικανοποιημένοι με τις ενέργειες της ΕΕ σε καθέναν από τους τομείς που εξετάστηκαν στην έρευνα. Αυτό είναι πιο εμφανές όσον αφορά την ψηφιακή ατζέντα, με έξι στους δέκα μεταξύ των ατόμων ηλικίας 15-24 ετών να είναι ικανοποιημένοι, σε σύγκριση με το 44 % των ατόμων ηλικίας 55 ετών και άνω.

Με εξαίρεση τα ζητήματα μετανάστευσης και ασύλου, όσο υψηλότερο είναι το επίπεδο εκπαίδευσης τόσο πιο πιθανό είναι οι ερωτηθέντες να είναι ικανοποιημένοι με τη δράση της ΕΕ. Για παράδειγμα, όσοι ολοκλήρωσαν την εκπαίδευση πλήρους φοίτησης ηλικίας 20 ετών και άνω έχουν περισσότερες πιθανότητες να εκφράσουν την ικανοποίησή τους για το τι κάνει η ΕΕ με το ψηφιακό θεματολόγιο (56 % έναντι 37 % των ατόμων που εγκατέλειψαν την εκπαίδευση ηλικίας 15 ετών και άνω) και στον τομέα των δημοκρατικών δικαιωμάτων και του σεβασμού του κράτους δικαίου (69 % έναντι 56 %).

Οι ερωτηθέντες που βρίσκονται σε καλύτερη οικονομική κατάσταση είναι πιθανότερο να είναι ικανοποιημένοι με τη δράση της ΕΕ σε καθέναν από τους τομείς. Αυτό ισχύει ιδιαίτερα για τα δημοκρατικά δικαιώματα και τον σεβασμό του κράτους δικαίου, για τα οποία το 69 % εκείνων που ποτέ ή σπάνια δυσκολεύονται να πληρώσουν τους λογαριασμούς τους δηλώνουν ικανοποιημένοι με τη δράση της ΕΕ, σε σύγκριση με το 45 % των ατόμων που αντιμετωπίζουν δυσκολίες τις περισσότερες φορές, καθώς και για την οικονομική και κοινωνική ανάκαμψη (56 % έναντι 32 %).

Όσοι έχουν θετική εικόνα για την ΕΕ είναι πιθανότερο να είναι ικανοποιημένοι από εκείνους που έχουν αρνητική εικόνα σε κάθε τομέα, με το μεγαλύτερο χάσμα όσον αφορά τα δημοκρατικά δικαιώματα και τον σεβασμό του κράτους δικαίου (82 % έναντι 30 %). Τα επίπεδα ικανοποίησης είναι επίσης υψηλότερα μεταξύ εκείνων που παρακολουθούν την ευρωπαϊκή πολιτική και εκείνων που μιλούν συχνότερα για ευρωπαϊκά πολιτικά θέματα. Για παράδειγμα, το 59 % όσων ακολουθούν την ευρωπαϊκή πολιτική (έναντι 41 % όσων δεν το κάνουν) και το 61 % όσων μιλούν συχνά για ευρωπαϊκά πολιτικά θέματα (έναντι 41 % όσων δεν το κάνουν ποτέ) είναι ικανοποιημένοι με τη δράση της ΕΕ για την αντιμετώπιση της οικονομικής και κοινωνικής ανάκαμψης.

QA13 Τα τελευταία χρόνια, η Ευρωπαϊκή Ένωση επικεντρώθηκε σε διάφορους βασικούς τομείς πολιτικής. Πόσο ικανοποιημένοι ή όχι είστε από τις ενέργειες της ΕΕ σε καθέναν από τους ακόλουθους τομείς; (% — ΕΕ-27)

	Δημοκρατικά δικαιώματα και σεβασμός του κράτους δικαίου	Οικονομική και κοινωνική ανάκαμψη (δηλαδή εφαρμογή νόμου για τον κατώτατο μισθό)	Η Πράσινη Συμφωνία της ΕΕ (δηλαδή με στόχο μηδενικές εκπομπές διοξειδίου του άνθρακα)	Το ψηφιακό θεματολόγιο (δηλαδή διασφάλιση ασφαλών, δίκαιων και διαφανών επιγραμμικών υπηρεσιών και πλατφορμών)	Εξωτερική πολιτική (δηλ. η Ευρώπη ως παγκόσμιος παράγοντας)	Μετανάστευση και άσυλο (δηλαδή δικαίη μεταχείριση των υπηκόων τρίτων χωρών ή προστασία των εξωτερικών συνόρων)	Υγεία και προστασία των καταναλωτών (δηλαδή οικοδόμηση μιας Ένωσης για την υγεία ή βιώσιμης κατανάλωσης)	Στήριξη της Ουκρανίας
ΕΕ ΤΩΝ 27	64	51	47	51	54	43	53	69
Φύλο								
Ανθρωπος	64	53	48	53	54	43	55	68
Γυναίκα	63	51	46	49	53	42	52	70
Ηλικία								
15-24	69	55	50	60	58	49	60	74
25-39	65	54	49	59	56	44	55	69
40-54	63	52	48	54	53	43	54	69
55+	62	48	45	44	52	40	50	68
Εκπαίδευση (τέλος)								
—15	56	43	42	37	47	41	47	64
16-19	61	50	47	50	52	42	52	66
20+	69	54	49	56	58	43	55	74
Ακόμα σπουδάζει	71	57	49	59	60	49	62	76
Δυσκολίες στην πληρωμή λογαριασμών								
Τις περισσότερες φορές	45	32	34	36	39	30	35	54
Από καιρό σε καιρό	58	47	47	50	51	43	50	64
Σχεδόν ποτέ/ποτέ	69	56	49	54	57	45	57	73
Συζήτηση για ευρωπαϊκά πολιτικά θέματα								
Συχνά	70	61	57	61	64	48	60	73
Περιστασιακά	67	55	50	55	57	45	56	71
Ποτέ	55	41	38	42	44	37	45	64
Εικόνα της ΕΕ								
Θετικό	82	66	61	65	72	56	69	85
Ουδέτερο	57	45	40	45	45	38	47	64
Αρνητικό	30	27	24	29	24	21	29	40
Ακολουθήστε την ευρωπαϊκή πολιτική								
Ακολουθήσε	70	59	54	57	61	47	60	74
Δεν ακολουθεί	55	41	39	44	45	38	45	63

Ο συνδυασμός της ευαισθητοποίησης των πολιτών σχετικά με τη δράση της ΕΕ σε έναν συγκεκριμένο τομέα πολιτικής με την ικανοποίησή τους για τη δράση αυτή παρέχει πρόσθετες πληροφορίες. Στην περίπτωση της στήριξης της ΕΕ προς την Ουκρανία, η ανάκληση (74 %) και η ικανοποίηση (69 %) ευθυγραμμίζονται στενά. Όσον αφορά τους άλλους επτά τομείς πολιτικής, η ευαισθητοποίηση και η ικανοποίηση των πολιτών διαφέρουν σημαντικά. Τα υψηλότερα επίπεδα ευαισθητοποίησης μετά τη στήριξη της Ουκρανίας αφορούν τη μετανάστευση και το άσυλο (38 %) και την Πράσινη Συμφωνία της ΕΕ (37 %), αλλά καταγράφουν το χαμηλότερο επίπεδο ικανοποίησης σε σύγκριση με τα υπόλοιπα θέματα (43 % και 47 % αντίστοιχα).

Άλλοι τομείς δράσης της ΕΕ είναι λιγότερο γνωστοί από τους πολίτες, αλλά καταγράφουν μεγαλύτερη ικανοποίηση, όπως το ψηφιακό θεματολόγιο με 17 % ανάκληση αλλά 51 % ικανοποίηση. Επίσης, η δράση στον τομέα των δημοκρατικών δικαιωμάτων και του κράτους δικαίου υπενθυμίζεται κατά 23 %, αλλά παρουσιάζει τη δεύτερη υψηλότερη ικανοποίηση (64 %). Η εξωτερική πολιτική βρίσκεται σε ενδιάμεσο επίπεδο όσον αφορά την ανάκληση (29 %) αλλά απολαμβάνει την τρίτη υψηλότερη τιμή ικανοποίησης (54 %).

QA2 Ποια από τα παρακάτω θέματα, αν υπάρχουν, έχετε διαβάσει, δει ή ακούσει για;
(% — ΕΕ-27)

&

QA13 Πόσο ικανοποιημένος ή όχι είστε από τις ενέργειες της ΕΕ σε καθέναν από τους ακόλουθους τομείς; (% — ΕΕ-27)

3. ΈΝΑ ΈΤΟΣ ΠΡΙΝ ΑΠΟ ΤΙΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΕΣ ΕΚΛΟΓΕΣ ΤΟΥ 2024: ΟΙ ΠΟΛΙΤΕΣ ΜΠΡΟΣΤΑ ΣΤΗΝ ΨΗΦΟΦΟΡΙΑ

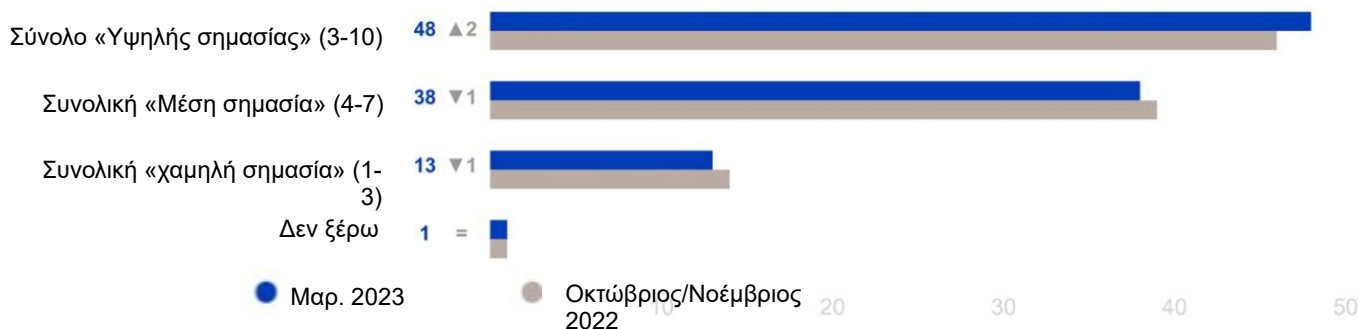
Το τρίτο κεφάλαιο εξετάζει τη στάση των πολιτών έναντι των εκλογών, ιδίως των ευρωπαϊκών εκλογών. Μεταξύ άλλων, εκτιμά τη σημασία που αποδίδουν οι Ευρωπαίοι στην ψηφοφορία στις ευρωπαϊκές και εθνικές εκλογές, το ενδιαφέρον και την πιθανότητα να ψηφίσουν στις επόμενες ευρωπαϊκές εκλογές του 2024, την επίγνωση της ημερομηνίας των εκλογών, τη συμπεριφορά τους στην ψηφοφορία και τις απόψεις τους σχετικά με τους λόγους που οδηγούν τους ανθρώπους να ψηφίσουν ή να μην ψηφίσουν. Το κεφάλαιο περιλαμβάνει επίσης έμφαση στη στάση απέναντι στις επόμενες ευρωπαϊκές εκλογές μεταξύ της ευρωπαϊκής νεολαίας.

Συνολικά, οι Ευρωπαίοι τείνουν να θεωρούν την ψηφοφορία τόσο στις ευρωπαϊκές όσο και στις εθνικές εκλογές υψηλής προσωπικής σημασίας και να ενδιαφέρονται για τις επόμενες ευρωπαϊκές εκλογές. Κατά συνέπεια, η πιθανότητα ψήφου σε αυτές τις εκλογές παραμένει υψηλή, με σημαντικό ποσοστό να γνωρίζει ήδη την ημερομηνία των εκλογών. Είναι σημαντικό ότι οι πολίτες φαίνεται να ενδιαφέρονται περισσότερο για τις ευρωπαϊκές εκλογές από ό, τι ήταν σε παρόμοια χρονική στιγμή πριν από τις τελευταίες εκλογές του 2019, και είναι επίσης πιο ενημερωμένοι για την ημερομηνία των εκλογών.

3.1. Ευρωπαϊκές εκλογές

Σημασία της ψηφοφορίας στις ευρωεκλογές

QA16a Παρακαλώ πείτε πόσο σημαντικό είναι για εσάς προσωπικά να ψηφίσετε στις ευρωεκλογές; Χρησιμοποιήστε μια κλίμακα από το 1 έως το 10, όταν το 1 σημαίνει ότι η ψηφοφορία είναι κάτι που δεν έχει καμία σημασία για εσάς, και το 10 σημαίνει ότι η ψηφοφορία είναι κάτι που θεωρείτε απαραίτητο ή βασικό καθήκον για εσάς ως πολίτη. Οι υπόλοιποι αριθμοί δείχνουν κάτι μεταξύ αυτών των δύο θέσεων. (%)

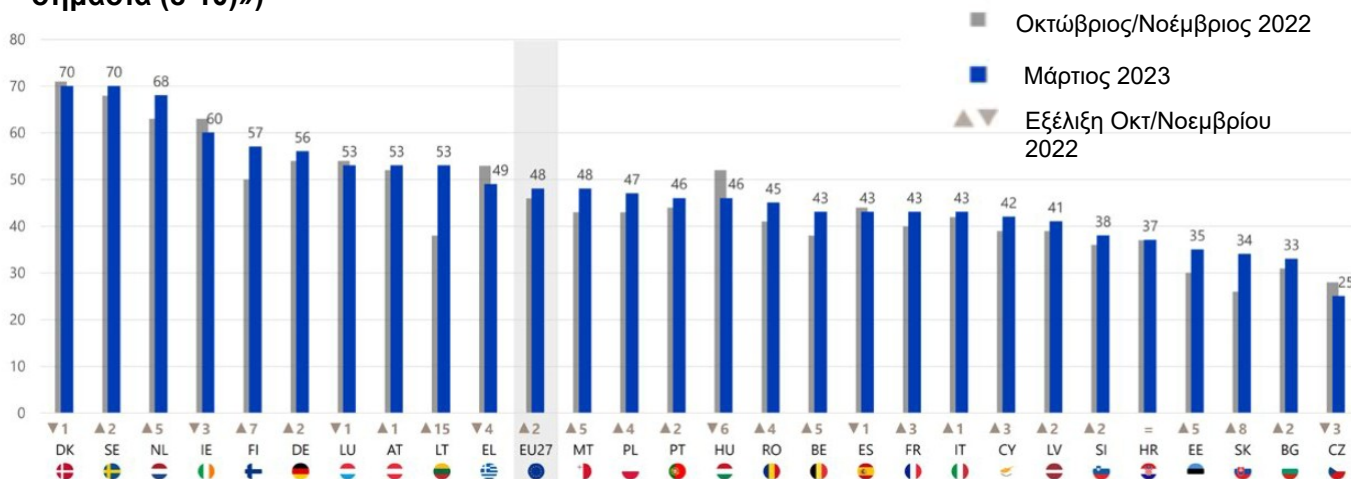

Η σημασία της ψηφοφορίας στις ευρωπαϊκές εκλογές παρέμεινε σε γενικές γραμμές σταθερή στην τρέχουσα έρευνα σε σύγκριση με τον Οκτώβριο-Νοέμβριο του 2022, με σχεδόν τους μισούς πολίτες (48 %, + 2 εκατοστιαίες μονάδες) να αποδίδουν μεγάλη σημασία στην ψηφοφορία. Σχεδόν τέσσερις στους δέκα (38 %, -1 εκατοστιαίες μονάδες) πιστεύουν ότι η ψηφοφορία στις ευρωπαϊκές εκλογές είναι μεσαίας σημασίας, ενώ το 13 % (-1 εκατοστιαίες μονάδες) αποδίδει μικρή σημασία σε αυτές τις εκλογές.

Αξίζει να σημειωθεί ότι τα στοιχεία αυτά συνάδουν με εκείνα που καταγράφηκαν σε ισοδύναμο χρόνο πριν από τις τελευταίες ευρωπαϊκές εκλογές του 2019. Στην έρευνα του Ευρωβαρόμετρου του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου που πραγματοποιήθηκε τον Απρίλιο του 2018 (δηλαδή περίπου 13 μήνες πριν από τις εκλογές), το 49 % έδωσε μεγάλη σημασία στις ψηφοφορίες, ενώ το 17 % έδωσε μικρή σημασία σε αυτό²².

Σε 17 χώρες, η υπεροχή των ευρωπαϊκών εκλογών αναγνωρίζεται από την πλειοψηφία, με τα υψηλότερα ποσοστά να δηλώνουν ότι η ψηφοφορία είναι ιδιαίτερα σημαντική γι' αυτές, όπως παρατηρείται προσωπικά στη Δανία, τη Σουηδία (70 %) και τις Κάτω Χώρες (68 %). Σε εννέα κράτη μέλη, η πλειοψηφία δίνει μεσαία σημασία στις εκλογές αυτές, κυρίως στη Ρουμανία, την Ιταλία (46 %) και την Κροατία (45 %). Στο Βέλγιο, ίσα ποσοστά αποδίδουν μεγάλη σημασία (43 %) και μεσαία σημασία (43 %) στις εκλογές αυτές. Τέλος, σε έξι χώρες, τουλάχιστον μία στις πέντε δίνει μικρή σημασία στην ψηφοφορία σε αυτές τις εκλογές, με τους ερωτηθέντες στην Τσεχία (30 %), τη Βουλγαρία (23 %), την Κύπρο και τη Σλοβακία (22 %) να είναι οι πιο πιθανό να δώσουν αυτή την

QA16a Παρακαλώ πείτε πόσο σημαντικό είναι για εσάς προσωπικά να ψηφίσετε στις ευρωεκλογές; Χρησιμοποιήστε μια κλίμακα από το 1 έως το 10, όταν το 1 σημαίνει ότι η ψηφοφορία είναι κάτι που δεν έχει καμία σημασία για εσάς, και το 10 σημαίνει ότι η ψηφοφορία είναι κάτι που θεωρείτε απαραίτητο ή βασικό καθήκον για εσάς ως πολίτη. Οι υπόλοιποι αριθμοί δείχνουν κάτι μεταξύ αυτών των δύο θέσεων. (% — σύνολο «Υψηλή σημασία (8-10)»)

απάντηση.

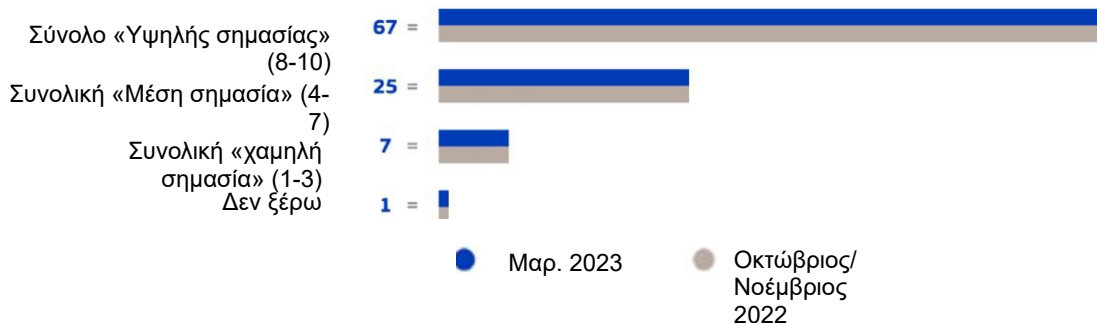
Σε 11 χώρες, οι ερωτηθέντες είναι πιθανότερο από ό,τι την περίοδο Οκτωβρίου-Νοεμβρίου 2022 να δώσουν μεγάλη προσωπική σημασία στην ψηφοφορία στις ευρωπαϊκές εκλογές. Η Λιθουανία (53 %, + 15 εκατοστιαίες μονάδες) ξεχωρίζει για μια ιδιαίτερα μεγάλη θετική εξέλιξη, ακολουθούμενη από τη Σλοβακία (34 %, + 8 εκατοστιαίες μονάδες) και τη Φινλανδία (57 %, + 7 εκατοστιαίες μονάδες). Το ποσοστό αυτό μειώθηκε μόνο στην Ουγγαρία (46 %, -6 εκατοστιαίες μονάδες), στην Ελλάδα (49 %, -4 εκατοστιαίες μονάδες), στην Τσεχία (25 %, -3 εκατοστιαίες μονάδες) και στην Ιρλανδία (60 %, -3 εκατοστιαίες μονάδες), ενώ παρέμεινε σταθερή ή αμετάβλητη στις υπόλοιπες 12 χώρες.

²² Τα πορίσματα της έρευνας του Ευρωβαρόμετρου του Απριλίου 2018 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου (ΕΒ 89.2) είναι διαθέσιμα στη διεύθυνση: <https://europa.eu/eurobarometer/surveys/detail/2332>

Σημασία της ψηφοφορίας στις εθνικές εκλογές

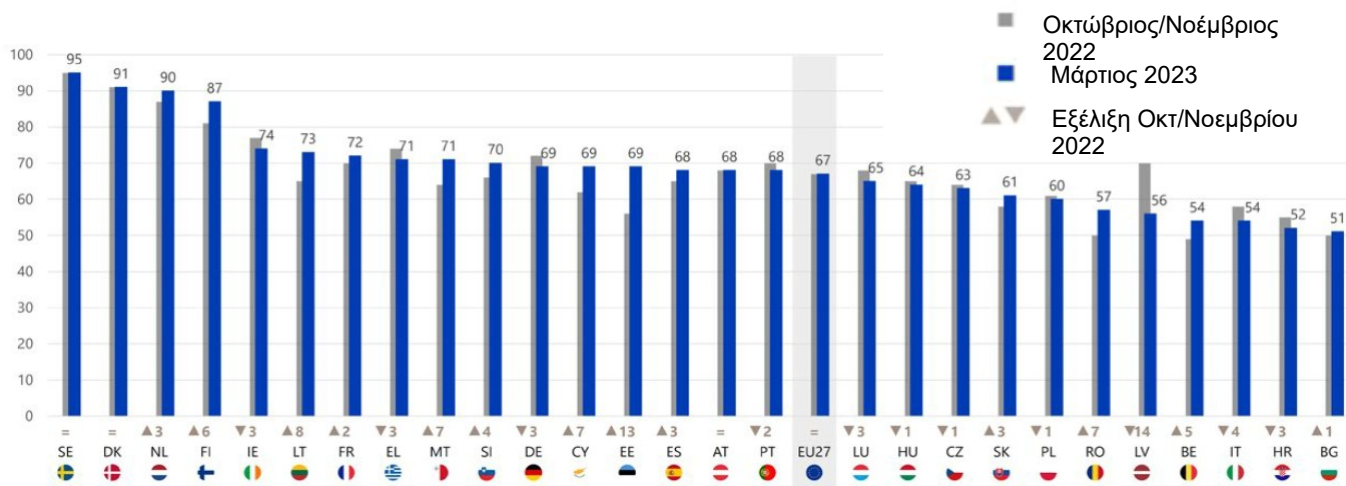
Περίπου τα δύο τρίτα των ερωτηθέντων (67 %) δηλώνουν ότι είναι εξαιρετικά σημαντικό για αυτούς να ψηφίσουν προσωπικά στις εθνικές εκλογές. Το ένα τέταρτο αποδίδει μέτρια σημασία στην ψηφοφορία σε αυτές τις εκλογές, ενώ το 7 % δηλώνει ότι αυτό είναι μικρής σημασίας. Τα στοιχεία αυτά παρέμειναν αμετάβλητα από τον Οκτώβριο έως τον Νοέμβριο του 2022.

QA16b Και πόσο σημαντικό ή όχι είναι για σας να ψηφίσετε στις εθνικές εκλογές στην (ΧΩΡΑ ΜΑΣ); (ΕΕ27) (%)

Σε όλα τα κράτη μέλη, η πλειοψηφία των ερωτηθέντων αποδίδει μεγάλη προσωπική σημασία στην ψηφοφορία στις εθνικές εκλογές, με ποσοστά που κυμαίνονται από εννέα στα δέκα ή περισσότερα στη Σουηδία (95 %), τη Δανία (91 %) και τις Κάτω Χώρες (90 %), έως ελαφρώς πάνω από το ήμισυ στη Βουλγαρία (51 %), την Κροατία (52 %), το Βέλγιο και την Ιταλία (54 %). Σε οκτώ χώρες, τουλάχιστον ένας στους δέκα αποδίδει μικρή σημασία στην ψηφοφορία στις εκλογές αυτές, κυρίως στη Βουλγαρία (13 %), την Κύπρο, τη Λετονία και τη Μάλτα (και 11 %).

QA16b Και πόσο σημαντικό ή όχι είναι για σας να ψηφίσετε στις εθνικές εκλογές στην (ΧΩΡΑ ΜΑΣ); (% — σύνολο «Υψηλή σημασία (8-10)»)

Οι ερωτηθέντες είναι πιθανότερο να αποδίδουν μεγάλη σημασία στην ψηφοφορία στις εθνικές εκλογές απ' ό,τι στις ευρωπαϊκές εκλογές σε όλες τις χώρες. Ωστόσο, το μέγεθος αυτού του χάσματος ποικίλλει σημαντικά μεταξύ των κρατών μελών. Η μεγαλύτερη μπορεί να βρεθεί στην Τσεχία (σε εθνικό επίπεδο 63 %, ΕΕ 25 %), ακολουθούμενη από την Εσθονία (69 %, ΕΕ 35 %) και τη Σλοβενία (σε εθνικό επίπεδο 70 %, ΕΕ 38 %). Αντίθετα, η χαμηλότερη διαφορά παρατηρείται στην Ιταλία, στο Βέλγιο (σε εθνικό επίπεδο 54 %, στην ΕΕ 43 % και για τις δύο χώρες), στο Λουξεμβούργο (σε εθνικό επίπεδο 65 %, στην ΕΕ 53 %) και στη Ρουμανία (57 %, ΕΕ 45 %).

Σε 11 χώρες, οι ερωτηθέντες είναι πιο πιθανό από ό, τι ήταν τον Οκτώβριο-Νοέμβριο του 2022 να δηλώσουν ότι η ψηφοφορία στις εθνικές εκλογές είναι υψίστης σημασίας για αυτούς προσωπικά. Οι μεγαλύτερες αυξήσεις παρατηρούνται στην Εσθονία (69 %, + 13 εκατοστιαίες μονάδες), στη Λιθουανία (73 %, + 8 εκατοστιαίες μονάδες), στη Μάλτα (71 %, + 7 εκατοστιαίες μονάδες), στην Κύπρο (69 %, + 7 εκατοστιαίες μονάδες) και στη Ρουμανία (57 %, + 7 εκατοστιαίες μονάδες). Το ποσοστό αυτό μειώθηκε σε επτά χώρες, αλλά μόνο στη Λετονία (56 %, -14 εκατοστιαίες μονάδες) η μείωση αυτή ήταν αισθητή. Ο αριθμός αυτός παρέμεινε σταθερός ή αμετάβλητος σε εννέα χώρες.

Η σημασία που αποδίδουν οι ερωτηθέντες στην ψηφοφορία στις εθνικές και ευρωπαϊκές εκλογές ποικίλλει ανάλογα με την ηλικία, το μορφωτικό επίπεδο και την κοινωνικοοικονομική τους κατάσταση. Οι ερωτηθέντες ηλικίας 25 ετών και άνω είναι πιθανότερο από τους νεότερους να δώσουν μεγάλη προσωπική σημασία στις εθνικές εκλογές (66-70 % έναντι 58 %) και στις ευρωπαϊκές (48-50 % έναντι 42 %). Ομοίως, όσοι ολοκλήρωσαν την εκπαίδευση πλήρους φοίτησης ηλικίας 20 ετών και άνω έχουν περισσότερες πιθανότητες από εκείνους που εγκατέλειψαν την ηλικία των 15 ετών και άνω να αποδώσουν μεγάλη σημασία σε αυτήν (77 % έναντι 63 % για τις εθνικές εκλογές, 58 % έναντι 38 % για τις εκλογές της ΕΕ).

Τα διευθυντικά στελέχη (80 % σε εθνικό επίπεδο, 61 % στην ΕΕ) είναι πιθανότερο να δώσουν μεγάλη σημασία στην ψηφοφορία στις εκλογές αυτές, ιδίως σε σύγκριση με τους ανέργους (53 % σε εθνικό επίπεδο, 36 % στην ΕΕ) και τους οικιακούς (55 % σε εθνικό επίπεδο, 33 % στην ΕΕ). Όσοι σπάνια ή ποτέ δυσκολεύονται να πληρώσουν τους λογαριασμούς τους είναι πολύ πιο πιθανό από εκείνους που δυσκολεύονται συχνότερα να ψηφίσουν στις εθνικές εκλογές (74 % έναντι 54 %) και στις ευρωπαϊκές (55 % έναντι 35-37 %) είναι εξαιρετικά σημαντικές.

Προβλέψιμα, η σημασία που αποδίδεται στην ψηφοφορία συνδέεται επίσης με την αίσθηση ότι η φωνή ενός ατόμου μετράει και με το επίπεδο ικανοποίησης από τη δημοκρατία τόσο σε εθνικό όσο και σε ενωσιακό επίπεδο. Για παράδειγμα, όσοι συμφωνούν ότι η φωνή τους μετράει στην ΕΕ (67 % έναντι 31 % όσων διαφωνούν) και όσοι είναι ικανοποιημένοι με τη δημοκρατία στην ΕΕ (59 % έναντι 36 % όσων δεν είναι ικανοποιημένοι) αποδίδουν μεγαλύτερη σημασία στην ψηφοφορία στις ευρωπαϊκές εκλογές.

Κατά παρόμοιο τρόπο, όσοι έχουν θετική εικόνα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου είναι πιθανότερο να δηλώσουν ότι η ψήφος στις ευρωπαϊκές εκλογές είναι υψίστης σημασίας (67 % έναντι 33 % των ατόμων που έχουν αρνητική εικόνα), όπως και εκείνοι που θα ήθελαν το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο να διαδραματίσει σημαντικότερο ρόλο (59 % έναντι 33 % εκείνων που θα ήθελαν ο ρόλος του να είναι λιγότερο σημαντικός).

QA16a Παρακαλώ πείτε πόσο σημαντικό είναι για εσάς προσωπικά να ψηφίσετε στις ευρωεκλογές; Χρησιμοποιήστε μια κλίμακα από το 1 έως το 10, όταν το 1 σημαίνει ότι η ψηφοφορία είναι κάτι που δεν έχει καμία σημασία για εσάς, και το 10 σημαίνει ότι η ψηφοφορία είναι κάτι που θεωρείτε απαραίτητο ή βασικό καθήκον για εσάς ως πολίτη. Οι υπόλοιποι αριθμοί δείχνουν κάτι μεταξύ αυτών των δύο θέσεων. (% — ΕΕ-27)

	Συνολική «χαμηλή σημασία» (1-3)	Συνολική «Μέση σημασία» (4-7)	Σύνολο «Υψηλής σημασίας» (8-10)
ΕΕ ΤΩΝ 27	13	38	48
Φύλο			
Ανθρωπος	15	37	47
Γυναίκα	13	38	48
Ηλικία			
15-24	13	42	42
25-39	12	40	48
40-54	14	38	48
55+	13	36	50
Εκπαίδευση (τέλος)			
—15	21	40	38
16-19	15	41	44
20+	9	33	58
Ακόμα σπουδάζει	11	38	48
Κοινωνικοεπαγγελματική κατηγορία			
Αυτοαπασχολούμενοι	12	39	49
Διευθυντικά στελέχη	7	32	61
Άλλα λευκά περιλαίμια	10	40	50
Χειρωνακτικοί εργαζόμενοι	15	44	41
Ατομα κατ' οίκον	18	48	33
Άνεργοι	24	39	36
Αποσύρθηκε	16	33	51
Φοιτητές	11	38	48
Δυσκολίες στην πληρωμή λογαριασμών			
Τις περισσότερες φορές	24	40	35
Από καιρό σε καιρό	15	47	37
Σχεδόν ποτέ/ποτέ	11	34	55
Η φωνή μου μετράει στην ΕΕ			
Συμφωνώ	4	29	67
Διαφωνούν	23	45	31
Ικανοποίηση από τη δημοκρατία στην ΕΕ			
Ικανοποιημένοι	6	34	59
Δεν ικανοποιήθηκε	21	43	36
Ο ρόλος του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου			
Πιο σημαντικό	7	34	59
Λιγότερο σημαντική	23	44	33
Καμία αλλαγή	11	37	51

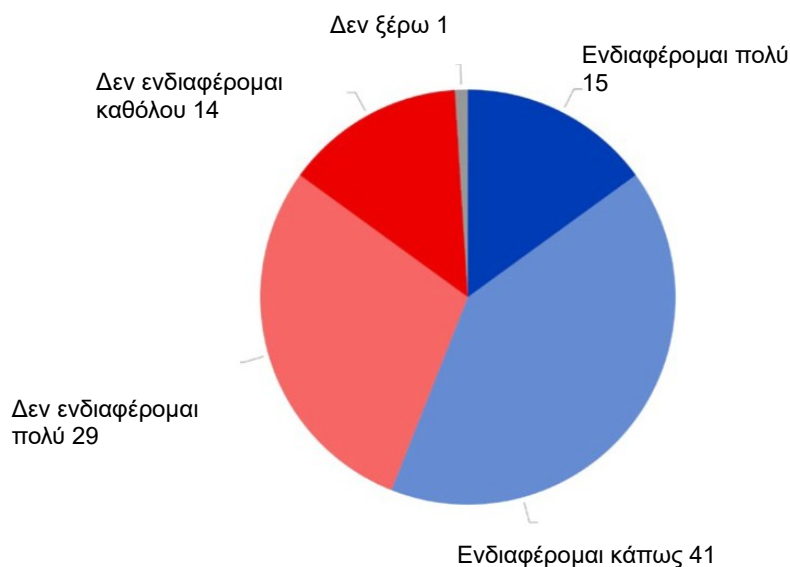
QA16b Και πόσο σημαντικό ή όχι είναι για σας να ψηφίσετε στις εθνικές εκλογές στην (ΧΩΡΑ ΜΑΣ); (% — ΕΕ-27)

ΕΕ ΤΩΝ 27	Συνολική «χαμηλή σημασία» (1-3)	Συνολική «Μέση σημασία» (4-7)	Σύνολο «Υψηλής σημασίας» (8-10)
Φύλο	7	25	67
Ανθρωπος	6	26	67
Γυναίκα	7	25	67
Ηλικία			
15-24	8	31	58
25-39	7	27	66
40-54	6	26	67
55+	7	23	70
Εκπαίδευση (τέλος)			
—15	12	25	63
16-19	8	30	62
20+	4	19	77
Ακόμα σπουδάζει	7	28	62
Κοινωνικοεπαγγελματική κατηγορία			
Αυτοαπασχολούμενοι	5	26	69
Διευθυντικά στελέχη	3	17	80
Άλλα λευκά περιλαίμια	5	28	67
Χειρωνακτικοί εργαζόμενοι	9	32	59
Άτομα κατ' οίκον	11	33	55
Ανεργοί	14	32	53
Αποσύρθηκε	7	20	73
Φοιτητές	7	28	62
Δυσκολίες στην πληρωμή λογαριασμών			
Τις περισσότερες φορές	14	31	54
Από καιρό σε καιρό	9	36	54
Σχεδόν ποτέ/ποτέ	5	20	74
Η φωνή μου μετράει στην ΕΕ			
Συμφωνώ	2	18	80
Διαφωνούν	11	32	56
Ικανοποίηση από τη δημοκρατία στην ΕΕ			
Ικανοποιημένοι	3	21	75
Δεν ικανοποιήθηκε	11	31	58
Εικόνα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου			
Θετικό	2	17	80
Ουδέτερο	6	32	61
Αρνητικό	15	27	57
Ο ρόλος του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου			
Πιο σημαντικό	4	22	74
Λιγότερο σημαντική	11	33	56
Καμία αλλαγή	6	21	72

Ενδιαφέρον για τις επόμενες ευρωεκλογές

Η σαφής πλειοψηφία των ερωτηθέντων (56 %, + 2 εκατοστιαίες μονάδες από τον Οκτώβριο έως τον Νοέμβριο του 2022) ενδιαφέρονται για τις επόμενες ευρωπαϊκές εκλογές, συμπεριλαμβανομένου του 15 % (+ 1 εκατοστιαία μονάδα) που δηλώνουν ότι ενδιαφέρονται πολύ. Αντίθετα, περισσότεροι από τέσσερις στους δέκα (43 %, -2 εκατοστιαίες μονάδες) δηλώνουν ότι δεν ενδιαφέρονται, με 14 % (1 εκατοστιαίες μονάδες) να δηλώνουν ότι «δεν ενδιαφέρονται καθόλου». Οι αναλογίες αυτές παρέμειναν σταθερές σε σύγκριση με τον Οκτώβριο-Νοέμβριο του 2022.

QA15 Οι επόμενες ευρωπαϊκές εκλογές θα διεξαχθούν τον Μάιο ή τον Ιούνιο του 2024. Πόσο ενδιαφέρον ή όχι θα λέγατε ότι συμμετέχετε σε αυτές τις εκλογές; (ΕΕ27) (%)

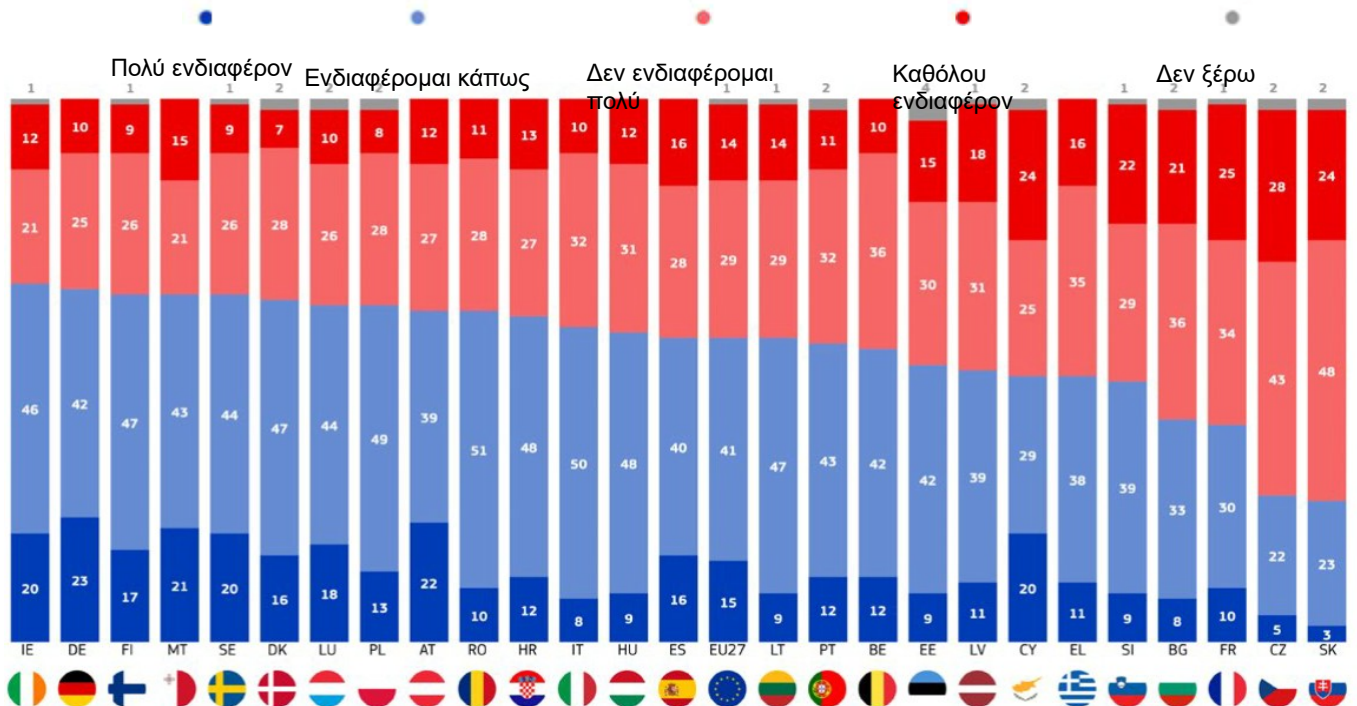

Συγκρίνοντας τα αποτελέσματα με εκείνα που παρατηρήθηκαν σε αντίστοιχο χρονικό διάστημα πριν από τις τελευταίες ευρωπαϊκές εκλογές, μπορεί να σημειωθεί ότι το ποσοστό των ερωτηθέντων που ενδιαφέρονται για τις επόμενες ευρωπαϊκές εκλογές είναι τώρα κατά 6 ποσοστιαίες μονάδες υψηλότερο από ό, τι ήταν τον Απρίλιο του 2018, όταν το 50 % δήλωσε ότι ενδιαφέρεται και το 48 % δήλωσε ότι δεν ενδιαφέρεται²³.

Σε 20 κράτη μέλη, οι πλειοψηφίες δηλώνουν ότι ενδιαφέρονται για τις επόμενες ευρωπαϊκές εκλογές, με τα υψηλότερα ποσοστά να παρατηρούνται στις Κάτω Χώρες (75 %), την Ιρλανδία (66 %) και τη Γερμανία (65 %). Η Σλοβακία (26 %) και η Τσεχία (27 %) είναι μακράν οι χώρες όπου το ενδιαφέρον για τις επόμενες εκλογές είναι το χαμηλότερο, ακολουθούμενο από τη Γαλλία (40 %) και τη Βουλγαρία (41 %).

²³ Τα πορίσματα της έρευνας του Ευρωβαρόμετρου του Απριλίου 2018 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου (ΕΒ 89.2) είναι διαθέσιμα στη διεύθυνση: <https://europa.eu/eurobarometer/surveys/detail/2332>

QA15 Οι επόμενες ευρωπαϊκές εκλογές θα διεξαχθούν τον Μάιο ή τον Ιούνιο του 2024. Πόσο ενδιαφέρον ή όχι θα λέγατε ότι συμμετέχετε σε αυτές τις εκλογές; (%)

Σε 14 χώρες, οι ερωτηθέντες είναι πιο πιθανό από ό, τι ήταν τον Οκτώβριο-Νοέμβριο του 2022 να δηλώσουν ότι ενδιαφέρονται για τις επόμενες ευρωπαϊκές εκλογές. Το επίπεδο του επιτοκίου αυξήθηκε κατά τουλάχιστον δέκα ποσοστιαίες μονάδες στην Εσθονία (51 %, + 14 εκατοστιαίες μονάδες), στη Φινλανδία (64 %, + 11 εκατοστιαίες μονάδες) και στη Λετονία (50 %, + 10 εκατοστιαίες μονάδες). Ωστόσο, το ποσοστό των ενδιαφερομένων μειώθηκε κατά επτά ποσοστιαίες μονάδες στην Ελλάδα (49 %) και τη Μάλτα (64 %) και παρέμεινε σταθερό ή αμετάβλητο σε 11 χώρες.

Όπως και με τη σημασία που αποδίδεται στην ψηφοφορία, το επίπεδο ενδιαφέροντος για τις επόμενες ευρωπαϊκές εκλογές ποικίλλει ανάλογα με την ηλικία, το επίπεδο εκπαίδευσης και την κοινωνικοοικονομική κατάσταση των ερωτηθέντων. Τα άτομα ηλικίας 25 ετών και άνω είναι πιο πιθανό από τους νεότερους ερωτηθέντες να δηλώσουν ότι ενδιαφέρονται (56-58 % έναντι 49 %). Όσοι ολοκλήρωσαν την εκπαίδευση πλήρους φοίτησης ηλικίας 20 ετών και άνω έχουν μεγαλύτερη τάση να δηλώνουν ότι ενδιαφέρονται σε σύγκριση με εκείνους που τερμάτισαν την εκπαίδευση ηλικίας 15 ετών και άνω (65 % έναντι 45 %). Τα διευθυντικά στελέχη (70 %) παρουσιάζουν το υψηλότερο επίπεδο ενδιαφέροντος, ιδίως σε σύγκριση με τους ανέργους (41 %), όπως και εκείνοι που δεν έχουν ποτέ ή σπανίως δυσκολεύονται να πληρώσουν τους λογαριασμούς τους (62 % έναντι 40 % των ατόμων που αντιμετωπίζουν δυσκολίες τις περισσότερες φορές).

Οι ερωτηθέντες που ζουν σε μεγάλες πόλεις τείνουν περισσότερο να δείχνουν ενδιαφέρον για τις επόμενες ευρωπαϊκές εκλογές από ό,τι εκείνοι που ζουν σε χωριά της υπαίθρου ή σε μικρότερες πόλεις (62 % έναντι 54 %).

Επιπλέον, όσοι συμφωνούν με τη φωνή τους μετράνε στην ΕΕ (76 % έναντι 40 % όσων διαφωνούν) και όσοι είναι ικανοποιημένοι με τη δημοκρατία της ΕΕ (69 % έναντι 43 % όσων δεν είναι ικανοποιημένοι) είναι πιο πιθανό να δηλώσουν ότι ενδιαφέρονται για τις επόμενες ευρωπαϊκές εκλογές. Τέλος, τα επίπεδα ενδιαφέροντος είναι επίσης υψηλότερα μεταξύ των ερωτηθέντων που έχουν θετική εικόνα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου (79 % έναντι 35 % των ατόμων με αρνητική

εικόνα) και εκείνων που θα ήθελαν να διαδραματίσει σημαντικότερο ρόλο (70 % έναντι 39 % εκείνων που θα ήθελαν να είναι λιγότερο σημαντικός ο ρόλος του).

QA15 Οι επόμενες ευρωπαϊκές εκλογές θα διεξαχθούν τον Μάιο ή τον Ιούνιο του 2024. Πόσο ενδιαφέρον ή όχι θα λέγατε ότι συμμετέχετε σε αυτές τις εκλογές; (% — ΕΕ-27)

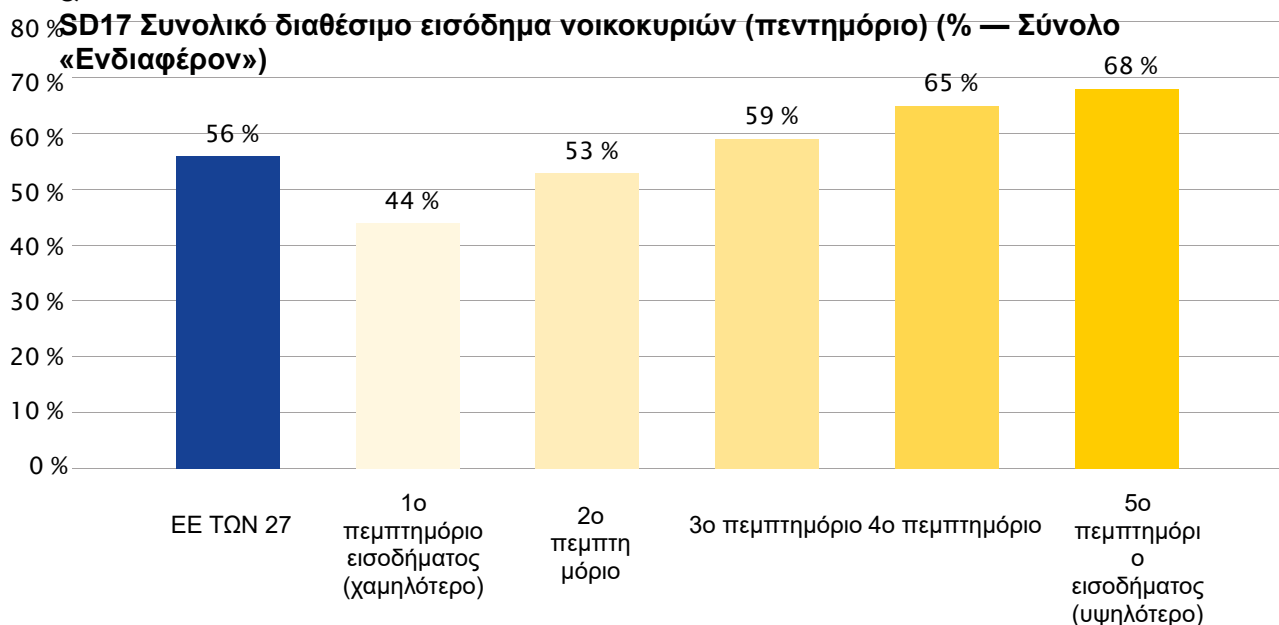
	Σύνολο «ενδιαφερόμενων»	Σύνολο «Δεν ενδιαφέρεστε»
ΕΕ ΤΩΝ 27	56	43
Φύλο		
Ανθρωπος	58	42
Γυναίκα	54	45
Ηλικία		
15-24	49	49
25-39	56	44
40-54	58	42
55+	58	42
Εκπαίδευση (τέλος)		
—15	45	54
16-19	53	46
20+	65	34
Ακόμα σπουδάζει	56	43
Κοινωνικοεπαγγελματική κατηγορία		
Αυτοαπασχολούμενοι	61	39
Διευθυντικά στελέχη	70	30
Άλλα λευκά περιλαίμια	59	40
Χειρωνακτικοί εργαζόμενοι	50	49
Άτομα κατ' οίκον	45	54
Άνεργοι	41	58
Αποσύρθηκε	57	42
Φοιτητές	56	43
Δυσκολίες στην πληρωμή λογαριασμών		
Τις περισσότερες φορές	40	59
Από καιρό σε καιρό	49	50
Σχεδόν ποτέ/ποτέ	62	38
Υποκειμενική αστικοποίηση		
Αγροτικό χωριό	54	45
Έξυπνη/μεσαίο μέγεθος πόλη	54	45
Μεγάλη πόλη	62	37
Η φωνή μου μετράει στην ΕΕ		
Συμφωνώ	76	24
Διαφωνούν	40	59
Ικανοποίηση από τη δημοκρατία στην ΕΕ		
Ικανοποιημένοι	69	30
Δεν ικανοποιήθηκε	43	56
Εικόνα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου		
Θετικό	79	20
Ουδέτερο	47	52
Αρνητικό	35	64
Ο ρόλος του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου		
Πιο σημαντικό	70	30
Λιγότερο σημαντική	39	61
Καμία αλλαγή	54	44

Τα αποτελέσματα αυτής της ερώτησης καταδεικνύουν επίσης το γεγονός ότι το ενδιαφέρον των πολιτών για τις εκλογές συσχετίζεται με το επίπεδο του εισοδήματός τους. Οι Ευρωπαίοι πολίτες με χαμηλότερα εισοδήματα μόνο το 44 % ενδιαφέρονται για τις ευρωπαϊκές εκλογές του 2024. Αυτή είναι η μόνη εισοδηματική ομάδα στην οποία βρίσκουμε περισσότερους πολίτες που δεν ενδιαφέρονται (55 %) στις εκλογές από εκείνους που ενδιαφέρονται (44 %).

Για τις τέσσερις ομάδες ανώτερου εισοδήματος (πεντημόρια) υπάρχει η πλειοψηφία των πολιτών που ενδιαφέρονται για τις εκλογές: από 53 % που ενδιαφέρεται για τις εκλογές στο 2ο πεμπτημόριο (ακόμα κάτω από τον μέσο όρο της ΕΕ), σε πάνω από τα δύο τρίτα των πολιτών της ΕΕ που βρίσκονται στο υψηλότερο πεμπτημόριο εισοδήματος (68 %) ενδιαφέρονται για αυτές τις εκλογές.

QA15 Οι επόμενες ευρωπαϊκές εκλογές θα διεξαχθούν τον Μάιο ή τον Ιούνιο του 2024. Πόσο ενδιαφέρον ή όχι θα λέγατε ότι συμμετέχετε σε αυτές τις εκλογές; (% — ΕΕ-27)

&

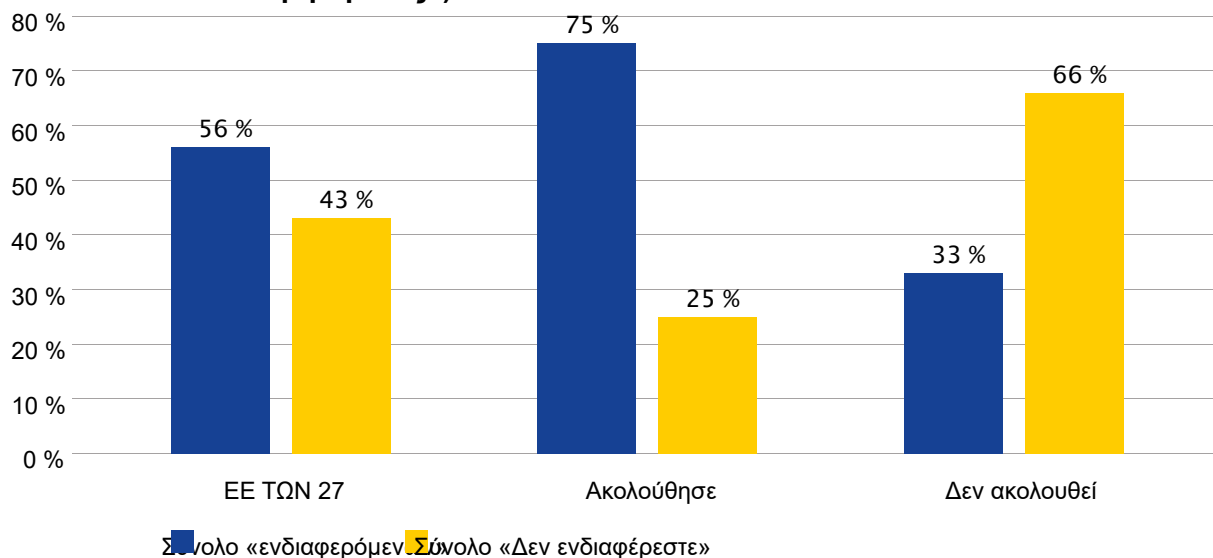
Σημείωση: στον αρχικό χάρτη, υπήρχε το «3ο πεμπτημόριο» αντί του «4ου πεμπτημόριου».

Το ενδιαφέρον για τις ευρωεκλογές του 2024 είναι επίσης πολύ υψηλότερο μεταξύ εκείνων που παρακολουθούν την πολιτική της Ευρωπαϊκής Ένωσης (75 % από αυτούς ενδιαφέρονται για τις ευρωεκλογές 2024), από ό, τι μεταξύ εκείνων που δεν ακολουθούν την πολιτική της ΕΕ (33 %).

QA15 Οι επόμενες ευρωπαϊκές εκλογές θα διεξαχθούν τον Μάιο ή τον Ιούνιο του 2024. Πόσο ενδιαφέρον ή όχι θα λέγατε ότι συμμετέχετε σε αυτές τις εκλογές; (% — ΕΕ-27)

&

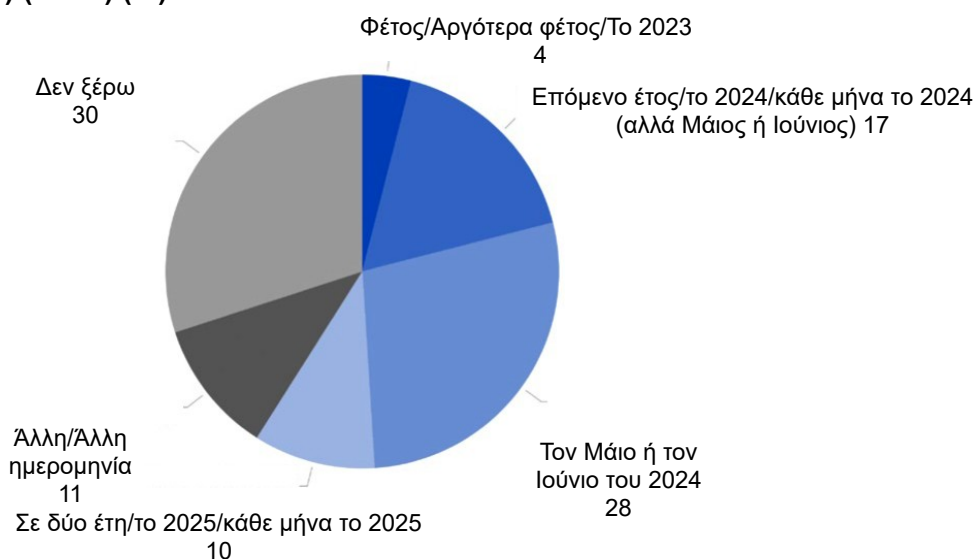
QA3 Θα λέγατε ότι παρακολουθείτε τι συμβαίνει στην πολιτική της Ευρωπαϊκής Ένωσης: (% — σύνολο «Ενδιαφερόμενος»)

Γνώση της ημερομηνίας των επόμενων ευρωπαϊκών εκλογών

Σχεδόν τρεις στους δέκα (28 %) δηλώνουν σωστά ότι οι επόμενες ευρωπαϊκές εκλογές θα διεξαχθούν τον Μάιο ή τον Ιούνιο του 2024 — αύξηση κατά 3 % από τον Οκτώβριο έως τον Νοέμβριο του 2022²⁴. Το ποσοστό που επιλέγει σωστά το έτος των εκλογών αλλά δεν προσδιορίζει κανένα μήνα ή υποδεικνύει λάθος μήνα, έχει επίσης αυξηθεί (+ 6 ποσοστιαίες μονάδες) και είναι τώρα στο 17 %. Το ένα τέταρτο (+ 1 εκατοστιαία μονάδα) δίνει εσφαλμένη απάντηση λέγοντας ότι οι εκλογές θα διεξαχθούν το 2023 (4 %, + 3 εκατοστιαίες μονάδες) ή το 2025 (10 %, -3 εκατοστιαίες μονάδες), ή δίνοντας άλλη ημερομηνία (11 %, + 1 εκατοστιαία μονάδα).

QA14 Κατά τη γνώμη σας, πότε θα διεξαχθούν οι επόμενες ευρωπαϊκές εκλογές εδώ ΧΩΡΑ (ΕΕ27) (%)

Το επίπεδο γνώσης σχετικά με την ημερομηνία των επόμενων ευρωπαϊκών εκλογών είναι σήμερα σημαντικά υψηλότερο (+ 9 εκατοστιαίες μονάδες) από ό,τι ήταν σε παρόμοια χρονική στιγμή πριν από τις τελευταίες ευρωπαϊκές εκλογές του 2019. Περίπου 13 μήνες πριν από τις εκλογές αυτές, τον Απρίλιο του 2018, το 19 % προσδιόρισε ορθά την ημερομηνία των εκλογών (Μάιος 2019) και το 13 % γνώριζε μόνο ότι θα πραγματοποιηθεί το επόμενο έτος²⁵.

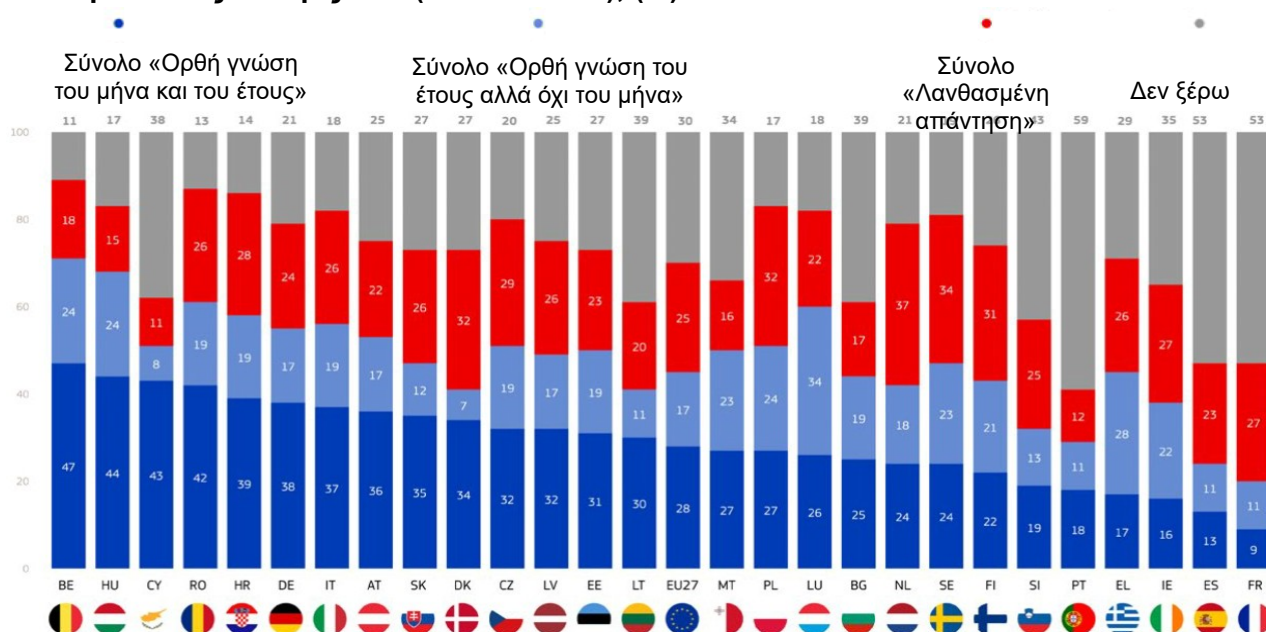
Υπάρχουν μεγάλες διαφορές στο επίπεδο γνώσης της ημερομηνίας των ευρωπαϊκών εκλογών μεταξύ των χωρών. Σε 14 κράτη μέλη, τουλάχιστον τρία στα δέκα χαρακτηρίζουν ορθά τον Μάιο ή τον Ιούνιο του 2024 ως ημερομηνία εκλογών, με τα υψηλότερα ποσοστά να παρατηρούνται στο Βέλγιο (47 %), την Ουγγαρία (44 %) και την Κύπρο (43 %). Στο αντίθετο άκρο της κλίμακας, 9 % στη Γαλλία, 13 % στην Ισπανία και 16 % στην Ιρλανδία δείχνουν ορθή γνώση της ακριβούς ημερομηνίας (Μάιος ή Ιούνιος 2024).

Οι Κάτω Χώρες (37 %), η Σουηδία (34 %), η Πολωνία και η Δανία (και οι δύο 32 %) είναι οι χώρες στις οποίες οι ερωτηθέντες είναι πιθανότερο να δώσουν εσφαλμένη απάντηση. Περισσότεροι από τους μισούς στην Πορτογαλία (59 %), τη Γαλλία και την Ισπανία (και οι δύο 53 %) δηλώνουν ότι δεν γνωρίζουν.

24 «Μάιος/Ιούνιος 2024» θεωρήθηκε η σωστή απάντηση, δεδομένου ότι η ακριβής ημερομηνία των εκλογών δεν είχε ακόμη συμφωνηθεί κατά τον χρόνο των επιτόπιων εργασιών.

25 Τα πορίσματα της έρευνας του Ευρωβαρόμετρου του Απριλίου 2018 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου (ΕΒ 89.2) είναι διαθέσιμα στη διεύθυνση: <https://europa.eu/eurobarometer/surveys/detail/2332>

QA14 Κατά τη γνώμη σας, πότε θα διεξαχθούν οι επόμενες ευρωπαϊκές εκλογές εδώ (Η ΧΩΡΑ ΜΑΣ); (%)

Σε 17 χώρες, το επίπεδο γνώσης της ημερομηνίας των επόμενων ευρωπαϊκών εκλογών έχει αυξηθεί από τον Οκτώβριο έως τον Νοέμβριο του 2022. Αυτό ισχύει ιδίως στη Λετονία (32 %, + 15 εκατοστιαίες μονάδες), στη Ρουμανία (42 %, + 12 εκατοστιαίες μονάδες) και στη Λιθουανία (30 %, + 11 εκατοστιαίες μονάδες). Τα επίπεδα γνώσεων μειώθηκαν στη Μάλτα (27 %, -24 εκατοστιαίες μονάδες), στο Λουξεμβούργο (26 %, -13 εκατοστιαίες μονάδες), στην Πολωνία (27 %, -7 εκατοστιαίες μονάδες) και στην Ιρλανδία (16 %, -6 εκατοστιαίες μονάδες), ενώ το ποσοστό που έδωσε σωστή απάντηση παρέμεινε σταθερό ή αμετάβλητο σε έξι κράτη μέλη.

Τα κοινωνικοδημογραφικά ευρήματα υπογραμμίζουν ότι οι ερωτηθέντες στις κεντρικές ηλικιακές ομάδες (ηλικίας 25-54 ετών) είναι ελαφρώς πιο πιθανό από τους νεότερους και τους ηλικιωμένους να προσδιορίσουν σωστά την ημερομηνία των επόμενων ευρωπαϊκών εκλογών (29-30 % έναντι 24-26 %).

Ωστόσο, το επίπεδο εκπαίδευσης και η κοινωνικοοικονομική κατάσταση των ερωτηθέντων φαίνεται να διαδραματίζουν σημαντικότερο ρόλο. Όσοι έχουν ολοκληρώσει πλήρη εκπαίδευση ηλικίας 16 ετών και άνω έχουν περισσότερες πιθανότητες από εκείνους που τελείωσαν στην ηλικία των 15 ετών ή νεότεροι να δώσουν τη σωστή ημερομηνία (29-30 % έναντι 18 %). Οι διευθυντές και άλλα λευκά περιλαίμια είναι επίσης πιο πιθανό να απαντήσουν σωστά στην ερώτηση (35-36 % έναντι 14 % των οικιακών), όπως και εκείνοι που δυσκολεύονται να πληρώσουν τους λογαριασμούς τους από καιρό σε καιρό ή σπάνια/ποτέ (27-29 % έναντι 17 % των ατόμων που αντιμετωπίζουν δυσκολίες τις περισσότερες φορές).

Οι ερωτηθέντες που ζουν σε μεγάλες πόλεις είναι πιο πιθανό να γνωρίζουν την ημερομηνία των εκλογών από εκείνους που ζουν σε χωριά ή μικρότερες πόλεις (32 % έναντι 25-27 %).

Τα επίπεδα γνώσεων είναι επίσης υψηλότερα μεταξύ εκείνων που έχουν θετική εικόνα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου (34 % έναντι 24 % των ατόμων που έχουν αρνητική εικόνα) και μεταξύ εκείνων που ψήφισαν στις τελευταίες ευρωπαϊκές εκλογές (33 % έναντι 18 % όσων δεν ψήφισαν).

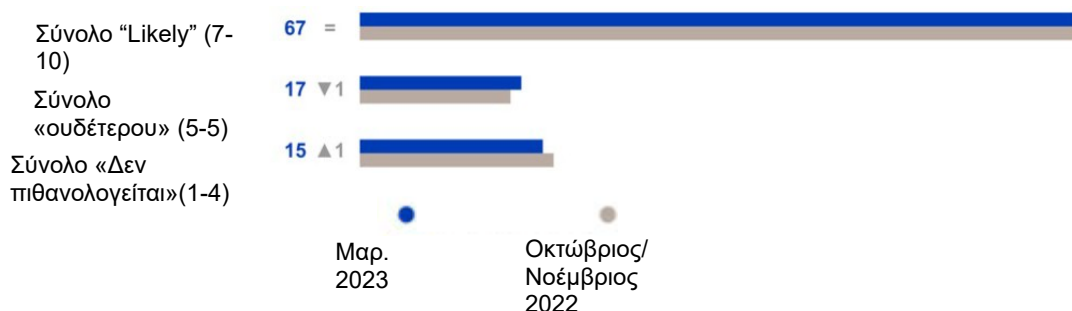
QA14 Κατά τη γνώμη σας, πότε θα διεξαχθούν οι επόμενες ευρωπαϊκές εκλογές εδώ (Η ΧΩΡΑ ΜΑΣ); (%)

	Σύνολο «Ορθή γνώση του μήνα και του έτους»	Σύνολο «Ορθή γνώση του έτους αλλά όχι του μήνα»	Σύνολο «Λανθασμένη απάντηση»
ΕΕ ΤΩΝ 27	28	17	25
Φύλο			
Ανθρωπος	28	18	26
Γυναίκα	27	16	25
Ηλικία			
15-24	24	15	27
25-39	29	18	27
40-54	30	18	25
55+	26	17	25
Εκπαίδευση (τέλος)			
—15	18	12	25
16-19	29	17	25
20+	30	19	27
Ακόμα σπουδάζει	24	17	25
Κοινωνικοεπαγγελματική κατηγορία			
Αυτοαπασχολούμενοι	30	21	25
Διευθυντικά στελέχη	35	20	26
Άλλα λευκά περιλαίμια	36	19	24
Χειρωνακτικοί εργαζόμενοι	26	26	28
Άτομα κατ' οίκον	14	14	30
Άνεργοι	18	11	28
Αποσύρθηκε	25	16	24
Φοιτητές	24	17	25
Δυσκολίες στην πληρωμή λογαριασμών			
Τις περισσότερες φορές	17	15	28
Από καιρό σε καιρό	27	18	28
Σχεδόν ποτέ/ποτέ	29	17	25
Υποκειμενική αστικοποίηση			
Αγροτικό χωριό	25	16	26
Έξυπνη/μεσαίο μέγεθος πόλη	27	15	26
Μεγάλη πόλη	32	19	25
Ψηφίστηκε στις τελευταίες ευρωεκλογές			
Ναι	33	20	24
Όχι	18	13	29
Εικόνα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου			
Θετικό	34	20	25
Ουδέτερο	25	15	26
Αρνητικό	24	15	28

Πιθανότητα να ψηφίσουν στις επόμενες ευρωεκλογές

Μετά από μια μικρή μείωση μεταξύ Απριλίου-Μαΐου και Οκτωβρίου-Νοεμβρίου 2022, η πιθανότητα να ψηφίσουν στις επόμενες ευρωπαϊκές εκλογές παρέμεινε σταθερή στην τρέχουσα έρευνα, με περίπου τα δύο τρίτα (67 %, καμία αλλαγή) να δηλώνουν ότι θα είναι πιθανό να ψηφίσουν σε τέτοιες εκλογές εάν διεξαχθούν την επόμενη εβδομάδα (7-10 σε κλίμακα από το 1 έως το 10).

QA22 Εάν οι επόμενες ευρωεκλογές επρόκειτο να διεξαχθούν την επόμενη εβδομάδα, πόσο πιθανό θα ήταν να ψηφίσετε σε αυτές τις εκλογές; Χρησιμοποιήστε κλίμακα από το 1 έως το 10, όπου «1» σημαίνει «δεν είναι καθόλου πιθανό» και «10» σημαίνει «πολύ πιθανό». (ΕΕ27) (%)

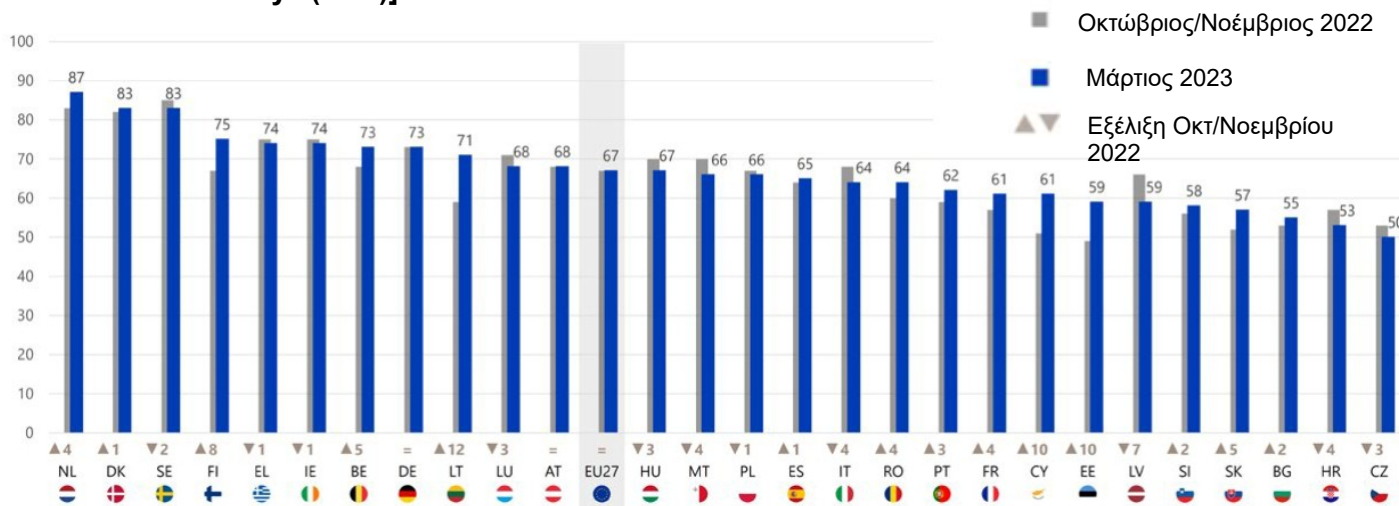

Παρόμοια ερώτηση συμπεριλήφθηκε στην έρευνα του Ευρωβαρόμετρου του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου τον Απρίλιο του 2018. Σε κλίμακα από το 1 έως το 10, οι ερωτηθέντες ερωτήθηκαν πόσο πιθανό ήταν να ψηφίσουν στις επόμενες ευρωεκλογές που θα διεξαχθούν τον Μάιο του 2019, με το 58 % να δηλώνει ότι είναι πιθανό να το πράξει (7-10)²⁶. Παρά το γεγονός ότι η ερώτηση ήταν διαφορετική και η σύγκριση θα πρέπει να ερμηνεύεται με προσοχή, αυτό θα μπορούσε ωστόσο να σημαίνει ότι οι πολίτες είναι επί του παρόντος πιο διατεθειμένοι να συμμετάσχουν στις ευρωπαϊκές εκλογές του 2024 απ' ό,τι ήταν σε παρόμοια χρονική στιγμή πριν από τις εκλογές του 2019.

Οι πλειοψηφίες σε όλες τις χώρες δηλώνουν ότι θα είναι πιθανό να ψηφίσουν στις ευρωεκλογές εάν διεξαχθούν την επόμενη εβδομάδα, με ποσοστά που κυμαίνονται από πάνω από οκτώ στις δέκα στις Κάτω Χώρες (87 %), τη Δανία και τη Σουηδία (και οι δύο 83 %), έως το 50 % στην Τσεχία, το 53 % στην Κροατία και το 55 % στη Βουλγαρία. Τουλάχιστον το ένα τέταρτο δηλώνει ότι δεν είναι πιθανό να ψηφίσει στην Τσεχία (29 %), τη Σλοβενία (27 %), τη Βουλγαρία, την Κύπρο και τη Γαλλία (25 %).

²⁶ Θα πρέπει να σημειωθεί ότι τα αποτελέσματα σε επίπεδο ΕΕ το 2018 περιλάμβαναν επίσης το Ηνωμένο Βασίλειο. Τα πορίσματα της έρευνας του Ευρωβαρόμετρου του Απριλίου 2018 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου (ΕΒ 89.2) είναι διαθέσιμα στη διεύθυνση: <https://europa.eu/eurobarometer/surveys/detail/2332>

QA22 Εάν οι επόμενες ευρωεκλογές επρόκειτο να διεξαχθούν την επόμενη εβδομάδα, πόσο πιθανό θα ήταν να ψηφίσετε σε αυτές τις εκλογές; Χρησιμοποιήστε κλίμακα από το 1 έως το 10, όπου «1» σημαίνει «δεν είναι καθόλου πιθανό» και «10» σημαίνει «πολύ πιθανό». (% — σύνολο “Likely” (7-10)]

Η πιθανότητα ψήφου στις επόμενες ευρωπαϊκές εκλογές αυξήθηκε σε δέκα χώρες από τον Οκτώβριο έως τον Νοέμβριο του 2022, κυρίως στη Λιθουανία (71 %, + 12 εκατοστιαίες μονάδες), στην Κύπρο (61 %, + 10 εκατοστιαίες μονάδες) και στην Εσθονία (59 %, + 10 εκατοστιαίες μονάδες). Το ποσοστό που δηλώνουν ότι είναι πιθανό να ψηφίσουν σε τέτοιες εκλογές έχει μειωθεί κατά επτά ποσοστιαίες μονάδες στη Λετονία (59 %) και κατά τρεις ή τέσσερις μονάδες σε άλλες έξι χώρες. Το ποσοστό των ερωτηθέντων παρέμεινε σταθερό ή αμετάβλητο σε δέκα χώρες.

Η πιθανότητα να ψηφίσουν στις επόμενες ευρωπαϊκές εκλογές αυξάνεται καθώς αυξάνεται η ηλικία, το επίπεδο εκπαίδευσης και η κοινωνικοοικονομική κατάσταση των ερωτηθέντων.

Τα άτομα ηλικίας 25 ετών και άνω είναι πιο διατεθειμένα να πουν ότι θα ήταν πιθανό να ψηφίσουν εάν αυτές οι εκλογές διεξαχθούν την επόμενη εβδομάδα (68-70 % έναντι 55 % των ατόμων ηλικίας 15-24 ετών), όπως και εκείνοι που ολοκλήρωσαν την εκπαίδευση πλήρους φοίτησης ηλικίας 20 ετών και άνω (78 % έναντι 59 % των ατόμων που τελείωσαν την ηλικία των 15 ετών και άνω). Οι διευθυντές (81 % έναντι 54 % των ανέργων) και εκείνοι που ποτέ ή σπάνια δυσκολεύονται να πληρώσουν τους λογαριασμούς τους (73 % έναντι 52-58 % των ατόμων που αντιμετωπίζουν δυσκολίες συχνότερα) είναι επίσης πιο πιθανό να πουν ότι θα πάνε να ψηφίσουν.

Οι ερωτηθέντες που μιλούν συχνά για ευρωπαϊκά πολιτικά θέματα (84 % έναντι 49 % όσων δεν το κάνουν ποτέ) και εκείνοι που ακολουθούν την ευρωπαϊκή πολιτική (80 % έναντι 51 % όσων δεν το κάνουν) είναι πιο πιθανό να δηλώσουν ότι θα ψήφιζαν εάν οι εκλογές γίνονταν αύριο, όπως και εκείνοι που είχαν ήδη ψηφίσει στις τελευταίες ευρωπαϊκές εκλογές (88 % έναντι 34 % όσων δεν ψηφισαν). Τέλος, οι ερωτηθέντες από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο διαδραματίζουν επίσης ρόλο, καθώς το 85 % όσων έχουν θετική εικόνα είναι πιθανότερο να δηλώσουν ότι θα ψηφίσουν, σε σύγκριση με το 51 % των ατόμων που έχουν αρνητική εικόνα.

QA22 Εάν οι επόμενες ευρωεκλογές επρόκειτο να διεξαχθούν την επόμενη εβδομάδα, πόσο πιθανό θα ήταν να ψηφίσετε σε αυτές τις εκλογές; Χρησιμοποιήστε κλίμακα από το 1 έως το 10, όπου «1» σημαίνει «δεν είναι καθόλου πιθανό» και «10» σημαίνει «πολύ πιθανό». (% — ΕΕ-27)

	Σύνολο «Δεν πιθανολογείται»(1-4)	Σύνολο «ουδέτερου» (5-5)	Σύνολο “Likely” (7-10)
ΕΕ ΤΩΝ 27	17	15	67
Φύλο			
Ανθρωπος	17	15	66
Γυναίκα	16	15	67
Ηλικία			
15-24	21	17	55
25-39	17	15	68
40-54	16	14	70
55+	16	14	69
Εκπαίδευση (τέλος)			
—15	25	15	59
16-19	18	17	64
20+	11	11	78
Ακόμα σπουδάζει	19	15	58
Κοινωνικοεπαγγελματική κατηγορία			
Αυτοαπασχολούμενοι	13	15	72
Διευθυντικά στελέχη	8	11	81
Άλλα λευκά περιλαίμια	13	16	71
Χειρωνακτικοί εργαζόμενοι	19	18	63
Άτομα κατ' οίκον	24	19	56
Άνεργοι	32	13	54
Αποσύρθηκε	17	12	70
Φοιτητές	19	15	58
Δυσκολίες στην πληρωμή λογαριασμών			
Τις περισσότερες φορές	28	18	52
Από καιρό σε καιρό	21	20	58
Σχεδόν ποτέ/ποτέ	13	12	73
Υποκειμενική αστικοποίηση			
Αγροτικό χωριό	16	15	67
Έξυπνη/μεσαίο μέγεθος πόλη	18	16	65
Μεγάλη πόλη	14	13	71
Ψηφίστηκε στις τελευταίες ευρωεκλογές			
Ναι	3	9	88
Όχι	40	23	34
Εικόνα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου			
Θετικό	5	8	85
Ουδέτερο	19	19	60
Αρνητικό	33	16	51

Λόγοι για την ψηφοφορία στις ευρωεκλογές

Οι πιο αναφερόμενοι λόγοι για τους οποίους οι ερωτηθέντες λένε ότι ψηφίζουν στις ευρωπαϊκές εκλογές είναι επειδή είναι καθήκον τους ως πολιτών (38 %, + 1 εκατοστιαία μονάδα από τον Οκτώβριο-Νοέμβριο του 2022), επειδή συνήθως ψηφίζουν στις πολιτικές εκλογές και επειδή θέλουν να υποστηρίξουν ένα πολιτικό κόμμα (και οι δύο 36 %, + 2 εκατοστιαίες μονάδες). Η κατάταξη των λόγων αυτών παρέμεινε αμετάβλητη σε σύγκριση με τον Οκτώβριο-Νοέμβριο του 2022. Άλλοι λόγοι που επικαλείται τουλάχιστον ένας στους πέντε είναι οι εξής: θέλοντας να αλλάξουν τα πράγματα ψηφίζοντας στις ευρωεκλογές (29 %, καμία αλλαγή), θέλοντας να υποστηρίξει έναν συγκεκριμένο υποψήφιο (23 %, + 1 εκατοστιαία μονάδα), θέλοντας να εκφράσει τη δυσαρέσκειά του (21 %, -2 εκατοστιαίες μονάδες) και θέλοντας να εκφράσει την υποστήριξή του προς την Ευρωπαϊκή Ένωση (21 %, καμία αλλαγή).

QA17ab Κατά τη γνώμη σας, ποιοι είναι οι λόγοι για τους οποίους ψηφίζουν οι πολίτες στις ευρωπαϊκές εκλογές; Πρώτα απ' όλα; Και μετά; (ΚΑΤ' ΑΝΩΤΑΤΟ ΌΡΙΟ 4 ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ) (ΕΕ27) (%)

Σε 14 χώρες, ο πιο αναφερόμενος λόγος που οδηγεί τους ανθρώπους να ψηφίσουν στις ευρωεκλογές είναι ότι είναι καθήκον τους ως πολιτών. Συνήθως η ψήφος στις πολιτικές εκλογές είναι ο συνηθέστερος λόγος που δίνεται από τους ερωτηθέντες σε πέντε χώρες, και η επιθυμία να υποστηρίξει ένα πολιτικό κόμμα βρίσκεται στην κορυφή του καταλόγου των λόγων σε άλλες πέντε χώρες. Στις Κάτω Χώρες και τη Σουηδία, ο λόγος που δίνεται συχνότερα είναι ότι θέλουν να αλλάξουν τα πράγματα ψηφίζοντας στις ευρωεκλογές, ενώ, στη Σλοβακία, η επιθυμία να υποστηρίξει έναν συγκεκριμένο υποψήφιο κατατάσσεται στην υψηλότερη θέση.

Το καθήκον τους ως πολιτών είναι μεταξύ των τριών πρώτων λόγων για τους οποίους οι πολίτες μπορούν να ψηφίσουν στις ευρωεκλογές σε 20 χώρες, με τα υψηλότερα ποσοστά να παρατηρούνται στη Λιθουανία (61 %), την Κύπρο (52 %), τη Λετονία και το Λουξεμβούργο (και οι δύο 51 %). Οι ερωτηθέντες είναι λιγότερο πιθανό να επιλέξουν αυτόν τον λόγο στην Τσεχία (17 %), την Πολωνία και τη Σλοβακία (και οι δύο 27 %).

Σε 17 χώρες, συνήθως η ψήφος στις πολιτικές εκλογές κατατάσσεται στους τρεις πρώτους λόγους. Αυτό αναφέρεται συχνότερα από τους ερωτηθέντες στη Σουηδία (47 %), τη Δανία (46 %) και τη

Φινλανδία (44 %). Οι κάτοικοι της Λετονίας (21 %), της Εσθονίας (24 %), του Βελγίου και της Σλοβακίας (και οι δύο 25 %) είναι οι λιγότερο πιθανό να το αναφέρουν ως λόγο.

Η επιθυμία υποστήριξης ενός πολιτικού κόμματος είναι μεταξύ των τριών πρώτων λόγων που πιστεύεται ότι οδηγούν τους πολίτες να ψηφίσουν σε 23 κράτη μέλη. Τα ποσοστά που το αναφέρουν είναι ιδιαίτερα υψηλά στην Ελλάδα (65 %), τη Μάλτα (61 %) και την Κύπρο (58 %). Αυτό επιλέγεται από λιγότερους από τρεις στους δέκα στην Εσθονία, τη Γαλλία, τη Λετονία και το Λουξεμβούργο (29 %).

QA17ab Κατά τη γνώμη σας, ποιοι είναι οι λόγοι για τους οποίους ψηφίζουν οι πολίτες στις ευρωπαϊκές εκλογές; Πρώτα απ' όλα; Και μετά; (Μέγιστο 4 ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ) (% — Η πιο αναφερόμενη απάντηση ανά χώρα)

Οι ερωτηθέντες στη Σουηδία (51 %), στις Κάτω Χώρες (48 %) και στη Φινλανδία (43 %) είναι οι πιο πιθανό να πιστεύουν ότι οι άνθρωποι ψηφίζουν στις ευρωπαϊκές εκλογές επειδή θέλουν να αλλάξουν τα πράγματα με αυτόν τον τρόπο. Αυτός ο λόγος είναι λιγότερο πιθανό να αναφερθεί στην Πολωνία, την Πορτογαλία (και οι δύο 21 %), τη Γαλλία και τη Σλοβενία (και οι δύο 22 %).

Τα υψηλότερα ποσοστά που αναφέρουν ότι θέλουν να υποστηρίξουν έναν συγκεκριμένο υποψήφιο ως λόγο για να ψηφίσουν στις ευρωπαϊκές εκλογές βρίσκονται στην Κύπρο (53 %), τη Μάλτα (52 %), την Ελλάδα και τη Λιθουανία (και οι δύο 39 %), ενώ αυτό δίνεται λιγότερο συχνά στις Κάτω Χώρες, την Ισπανία (και οι δύο 13 %) και τη Σουηδία (14 %).

Τουλάχιστον το ένα τέταρτο στη Γαλλία, τις Κάτω Χώρες (και οι δύο 31 %) και το Βέλγιο (25 %) δίνουν ως λόγο στους πολίτες να ψηφίσουν ότι θέλουν να εκφράσουν τη δυσαρέσκειά τους, ενώ το 8 % στη Λιθουανία, το 10 % στη Βουλγαρία και το 11 % στην Κύπρο αναφέρουν αυτόν τον λόγο.

Τέλος, οι ερωτηθέντες στη Δανία, την Ελλάδα και τη Σλοβενία (27 %) είναι οι πιο πιθανό να δηλώσουν ότι οι πολίτες ψηφίζουν στις ευρωεκλογές επειδή θέλουν να εκφράσουν την υποστήριξή τους προς την Ευρωπαϊκή Ένωση, ενώ εκείνοι στην Κύπρο (12 %), τη Ρουμανία (15 %) και το Βέλγιο (16 %) είναι οι λιγότερο πιθανό να το πράξουν.

QA17ab Κατά τη γνώμη σας, ποιοι είναι οι λόγοι για τους οποίους ψηφίζουν οι πολίτες στις ευρωπαϊκές εκλογές; Πρώτα απ' όλα; Και μετά; (%)

	ΕΕ ΤΩΝ 27	Β)	BG	ΤΣ	DK	DE	ΕΕ	IP	ΕΛ	ΙΣ	ΓΑ	ΥΕ	IT	CY	LV	LT	ΛΟ Υ	HU	MT	KX	ΣΤ	ΠΛ	ΠΡ	PM	ΣΝ	ΣΚ	ΦΙ	ΣΔ
Είναι καθήκον τους ως πολίτες	38	49	29	17	49	35	38	42	33	41	44	38	39	52	51	61	51	33	34	45	32	27	41	37	37	27	35	37
Συνήθως ψηφίζουν στις εκλογές	36	25	40	35	46	42	24	41	36	33	35	31	33	33	21	41	34	37	27	35	38	35	29	35	29	25	44	47
Θέλουν να στηρίζουν ένα πολιτικό κόμμα	36	36	42	33	36	37	29	33	65	36	29	33	35	58	29	30	29	30	61	42	39	33	34	34	34	30	41	45
Θέλουν να αλλάξουν τα πράγματα ψηφίζοντας στις ευρωεκλογές	29	28	29	32	26	33	29	26	37	26	22	29	31	34	38	27	25	27	23	48	29	21	21	25	22	29	43	51
Θέλουν να υποστηρίξουν έναν συγκεκριμένο υποψήφιο	23	25	33	30	23	15	37	35	39	13	19	29	24	53	30	39	15	22	52	13	31	31	34	30	33	35	38	14
Θέλουν να εκφράσουν τη δυσαρέσκειά τους	21	25	10	19	14	20	15	16	16	21	31	23	22	11	17	8	23	14	12	31	19	14	13	20	15	19	15	22
Θέλουν να εκφράσουν την υποστήριξή τους στην Ευρωπαϊκή Ένωση	21	16	25	25	27	21	19	19	27	22	17	23	24	12	20	20	23	22	24	23	22	22	23	15	27	24	19	18
Θέλουν να στηρίξουν την κυβέρνηση (Εθνική)	16	13	10	13	14	19	16	22	23	12	12	10	21	17	21	17	14	17	26	9	21	14	28	16	17	11	15	9
Θέλουν να αποφύγουν την εκλογική επιτυχία άλλων πολιτικών κομμάτων που αντιπαθούν	16	21	13	18	8	20	16	8	16	15	17	13	10	12	17	16	13	23	15	17	20	14	12	13	10	14	7	21
Πολιτικά και κοινωνικά ζητήματα που παρουσιάζουν ενδιαφέρον ανακύπτουν κατά τη διάρκεια της προεκλογικής εκστρατείας	13	19	14	12	24	14	18	17	14	9	6	17	14	7	13	12	8	14	9	28	20	12	11	16	12	14	23	26
Θέλουν να εκφράσουν τη δυσαρέσκειά τους με την Ευρωπαϊκή Ένωση	12	13	7	16	12	12	10	8	12	8	13	11	13	5	5	3	10	12	4	23	14	8	8	11	7	12	13	15
Θέλουν να εκφράσουν τη δυσαρέσκειά τους με την κυβέρνηση (Εθνικότητα)	11	14	8	10	4	10	6	8	13	7	14	15	10	4	11	4	5	14	10	10	14	13	8	13	7	10	4	6
Θέλουν να επηρεάσουν το ποιος θα γίνει ο επόμενος Πρόεδρος της Ευρωπαϊκής Επιτροπής	10	11	9	7	10	11	8	10	10	11	8	13	13	4	6	3	7	15	5	7	20	12	13	11	8	9	3	5
Οι πληροφορίες που έλαβαν κατά τη διάρκεια της εκστρατείας τους έπεισαν να ψηφίσουν	10	11	12	13	12	10	14	16	9	9	6	13	12	3	10	7	6	19	8	10	14	11	9	15	11	16	14	14
Έγιναν και άλλες σημαντικές εκλογές την ίδια στιγμή	5	10	3	9	13	4	2	8	4	3	2	6	7	1	4	7	2	6	5	6	6	7	4	12	5	3	2	6
Δεν ξέρω	2	1	3	4	4	1	2	1	1	2	5	2	1	0	2	1	2	2	3	0	1	2	3	0	2	3	2	1
Άλλα (Spontaneous)	1	1	0	0	0	1	1	1	0	1	1	0	1	0	1	1	1	0	1	0	0	0	1	1	0	1	0	0

ΑΝΟΙΞΗ 2023 | ΕΒ 99.1 3. ΈΝΑ ΈΤΟΣ ΠΡΙΝ ΑΠΟ ΤΙΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΕΣ ΕΚΛΟΓΕΣ ΤΟΥ 2024: ΟΙ ΠΟΛΙΤΕΣ
ΜΠΡΟΣΤΑ ΣΤΗΝ ΨΗΦΟΦΟΡΙΑ

Καμία
(Spontaneous) 1 0 0 3 1 2 2 1 0 2 3 1 1 3 2 2 4 1 1 1 2 0 0 0 1 2 1 2

Το ποσοστό των ερωτηθέντων που δηλώνουν ότι οι πολίτες ψηφίζουν στις ευρωπαϊκές εκλογές επειδή είναι καθήκον τους ως πολιτών έχει αυξηθεί σε 14 χώρες από τον Οκτώβριο έως τον Νοέμβριο του 2022, κυρίως στο Λουξεμβούργο (51 %, + 13 εκατοστιαίες μονάδες), στη Λιθουανία (61 %, + 10 εκατοστιαίες μονάδες) και στη Ρουμανία (37 %, + 8 εκατοστιαίες μονάδες). Το ποσοστό αυτό μειώθηκε σε οκτώ χώρες, με τις μεγαλύτερες μειώσεις να παρατηρούνται στη Σουηδία (37 %, -8 εκατοστιαίες μονάδες), στην Πορτογαλία (41 %, -8 εκατοστιαίες μονάδες), στην Τσεχία (17 %, -7 εκατοστιαίες μονάδες). Το ποσοστό των ερωτηθέντων παρέμεινε σταθερό ή αμετάβλητο σε πέντε χώρες.

Σε 12 χώρες, οι ερωτηθέντες είναι πιο πιθανό από ό, τι ήταν τον Οκτώβριο-Νοέμβρη του 2022 να πουν ότι οι άνθρωποι ψηφίζουν στις ευρωπαϊκές εκλογές, επειδή συνήθως ψηφίζουν στις πολιτικές εκλογές. Αυξήσεις κατά έξι ποσοστιαίες μονάδες παρατηρούνται στη Φινλανδία (44 %) και τη Λιθουανία (41 %), ενώ το ποσοστό αυτό μειώθηκε ελαφρά μόνο στην Κύπρο (33 %, -4 εκατοστιαίες μονάδες) και στην Εσθονία (24 %, -3 εκατοστιαίες μονάδες) και παρέμεινε σταθερή ή αμετάβλητη σε 13 χώρες.

Οι αυξήσεις στα ποσοστά των ερωτηθέντων που λένε ότι οι άνθρωποι ψηφίζουν στις ευρωπαϊκές εκλογές επειδή θέλουν να υποστηρίξουν ένα πολιτικό κόμμα καταγράφονται σε 12 κράτη μέλη. Αυτές είναι τουλάχιστον δέκα ποσοστιαίες μονάδες στη Μάλτα (61 %, + 18 εκατοστιαίες μονάδες), στη Λετονία (29 %, + 13 εκατοστιαίες μονάδες) και στην Ελλάδα (65 %, + 10 εκατοστιαίες μονάδες). Μειώσεις παρατηρούνται μόνο στην Κύπρο (58 %, -7 εκατοστιαίες μονάδες) και στην Τσεχία (33 %, -5 εκατοστιαίες μονάδες), ενώ, σε 13 χώρες, αυτό το ποσοστό των ερωτηθέντων είναι σταθερό ή παρέμεινε αμετάβλητο.

Επτά χώρες παρουσιάζουν αύξηση του ποσοστού των ερωτηθέντων που αναφέρουν ότι επιθυμούν να υποστηρίξουν έναν συγκεκριμένο υποψήφιο ως λόγο που οδηγεί τους πολίτες να ψηφίσουν, κυρίως η Μάλτα (52 %, + 7 εκατοστιαίες μονάδες), η Πορτογαλία (34 %, + 6 εκατοστιαίες μονάδες) και το Βέλγιο (25 %, + 6 εκατοστιαίες μονάδες). Μειώσεις καταγράφονται στην Τσεχία (30 %, -5 εκατοστιαίες μονάδες), στη Σλοβακία (35 %, -4 εκατοστιαίες μονάδες), στην Εσθονία (37 %, -3 εκατοστιαίες μονάδες), στη Γερμανία (15 %, -3 εκατοστιαίες μονάδες) και στις Κάτω Χώρες (13 %, -3 εκατοστιαίες μονάδες). Το ποσοστό αυτό παρέμεινε σταθερό ή αμετάβλητο σε 15 χώρες.

Τα ποσοστά των ερωτηθέντων που δηλώνουν ότι οι πολίτες ψηφίζουν για να εκφράσουν την υποστήριξή τους προς την Ευρωπαϊκή Ένωση έχουν αυξηθεί ελαφρώς σε οκτώ χώρες από τον Οκτώβριο έως τον Νοέμβριο του 2022, ιδίως στην Εσθονία (19 %, + 5 εκατοστιαίες μονάδες), στη Δανία, στην Ελλάδα, στη Σλοβενία (27 %, -4 εκατοστιαίες μονάδες) και στην Κύπρο (12 %, -4 εκατοστιαίες μονάδες). Το ποσοστό των ερωτηθέντων μειώθηκε σε πέντε χώρες, ιδίως στη Μάλτα (24 %, -10 εκατοστιαίες μονάδες), στο Λουξεμβούργο (23 %, -5 εκατοστιαίες μονάδες) και στη Σουηδία (18 %, -4 εκατοστιαίες μονάδες) και παρέμεινε σταθερό ή αμετάβλητο σε 14 χώρες.

Οι ερωτηθέντες είναι επί του παρόντος πιο πιθανό από ό,τι ήταν τον Οκτώβριο-Νοέμβρη του 2022 να δηλώσουν ότι οι πολίτες ψηφίζουν στις ευρωπαϊκές εκλογές για να εκφράσουν τη δυσαρέσκειά τους στο Λουξεμβούργο (23 %, + 6 εκατοστιαίες μονάδες), στη Σουηδία (22 %, + 5 εκατοστιαίες μονάδες), στη Λετονία (17 %, + 5 εκατοστιαίες μονάδες) και στις Κάτω Χώρες (31 %, + 3 εκατοστιαίες μονάδες). Αντίθετα, το ποσοστό αυτό μειώθηκε στην Ελλάδα (16 %, -7 εκατοστιαίες μονάδες), στη Γαλλία (31 %, -4 εκατοστιαίες μονάδες), στην Ιταλία (22 %, -4 εκατοστιαίες μονάδες), στη Βουλγαρία (10 %, -4 εκατοστιαίες μονάδες) και στη Γερμανία (20 %, -3 εκατοστιαίες μονάδες), και παρέμεινε σταθερή ή αμετάβλητη σε 18 κράτη μέλη.

Η κοινωνικοδημογραφική ανάλυση δείχνει ότι οι γυναίκες είναι ελαφρώς πιο πιθανό από τους άνδρες να πουν ότι οι άνθρωποι ψηφίζουν στις ευρωπαϊκές εκλογές, επειδή είναι καθήκον τους ως πολίτες (40 % έναντι 36 %). Επιπλέον, οι ερωτηθέντες ηλικίας 55 ετών και άνω είναι πιο πιθανό να δηλώσουν ότι οι άνθρωποι ψηφίζουν επειδή είναι καθήκον τους ως πολίτες (40 % έναντι 35 % των ατόμων ηλικίας 15-24 ετών) και ότι συνήθως ψηφίζουν στις πολιτικές εκλογές (39 % έναντι 32 %),

ενώ τα άτομα ηλικίας 15-24 ετών είναι πιο πιθανό να αναφέρουν ότι θέλουν να αλλάξουν τα πράγματα ως λόγο (33 % έναντι 28 % των ατόμων ηλικίας 55 ετών και άνω).

Όσο περισσότεροι οι ερωτηθέντες παρέμεναν στην εκπαίδευση πλήρους απασχόλησης, τόσο πιο πιθανό είναι να πουν ότι οι άνθρωποι ψηφίζουν επειδή θέλουν να αλλάξουν τα πράγματα (31 % των ατόμων που ολοκλήρωσαν την εκπαίδευση ηλικίας 20 ετών και άνω έναντι 25 % εκείνων που έφυγαν από την ηλικία των 15 ετών ή νεότεροι) και επειδή θέλουν να εκφράσουν την υποστήριξή τους στην Ευρωπαϊκή Ένωση (24 % έναντι 17 %).

Οι ερωτηθέντες που αντιμετωπίζουν τις λιγότερες δυσκολίες πληρωμής των λογαριασμών τους είναι πιο πιθανό να πουν ότι οι άνθρωποι ψηφίζουν επειδή είναι καθήκον τους ως πολίτες (40 % έναντι 32-33 % όσων αντιμετωπίζουν δυσκολίες κατά καιρούς ή συχνότερα), επειδή συνήθως ψηφίζουν στις πολιτικές εκλογές (38 % έναντι 31-34 %) και επειδή θέλουν να εκφράσουν την υποστήριξή τους στην Ευρωπαϊκή Ένωση (23 % έναντι 18 %). Αντίθετα, εκείνοι που αντιμετωπίζουν δυσκολίες τις περισσότερες φορές τείνουν να αναφέρουν ότι θέλουν να υποστηρίξουν έναν συγκεκριμένο υποψήφιο ως λόγο ψήφου (28 % έναντι 21 % εκείνων που σπάνια ή ποτέ δεν αντιμετωπίζουν δυσκολίες).

Τέλος, όσοι ψήφισαν στις τελευταίες ευρωεκλογές είναι πιο πιθανό από εκείνους που δεν ψήφισαν να πουν ότι οι πολίτες ψηφίζουν επειδή είναι καθήκον τους ως πολίτες (43 % έναντι 28 %), επειδή συνήθως ψηφίζουν στις πολιτικές εκλογές (39 % έναντι 32 %), να υποστηρίξουν ένα πολιτικό κόμμα (38 % έναντι 33 %), να αλλάξουν τα πράγματα (31 % έναντι 26 %) και να εκφράσουν την υποστήριξή τους προς την Ευρωπαϊκή Ένωση (23 % έναντι 18 %).

QA17ab Κατά τη γνώμη σας, ποιοι είναι οι λόγοι για τους οποίους ψηφίζουν οι πολίτες στις ευρωπαϊκές εκλογές; Πρώτα απ' όλα; Και μετά; (% — ΕΕ-27)

	Είναι καθήκον τους ως πολίτες	Θέλουν να αλλάξουν τα πράγματα ψηφίζοντας στις ευρωεκλογές	Θέλουν να επηρεάσουν το ποιος θα γίνει ο επόμενος Πρόεδρος της Ευρωπαϊκής Επιτροπής	Θέλουν να εκφράσουν τη δυσαρέσκειά τους	Θέλουν να στηρίξουν την κυβέρνηση (Εθνική)	Θέλουν να εκφράσουν τη δυσαρέσκειά τους με την κυβέρνηση (Εθνικότητα)	Θέλουν να εκφράσουν τη δυσαρέσκειά τους με την Ευρωπαϊκή Ένωση	Συνήθως ψηφίζουν στις εκλογές	Θέλουν να εκφράσουν την υποστήριξή τους στην Ευρωπαϊκή Ένωση	Πολιτικά και κοινωνικά ζητήματα που παρουσιάζουν ενδιαφέρον ανάκλυψή της διαρκείας προεκλογικής εκστρατείας	Θέλουν να αποφύγουν την εκλογική επιτυχία άλλων πολιτικών κομμάτων που αντιπαθούν	Θέλουν να στηρίξουν ένα πολιτικό κόμμα
ΕΕ ΤΩΝ 27	38	29	10	21	16	11	12	36	21	13	16	36
Φύλο												
Ανθρωπος	36	29	10	21	16	11	13	37	21	14	16	37
Γυναίκα	40	30	10	21	16	10	11	35	21	13	15	35
Ηλικία												
15-24	35	33	14	22	15	14	12	32	19	14	17	35
25-39	36	31	11	23	14	11	13	35	20	14	17	36
40-54	36	29	12	21	16	11	13	35	21	14	15	37
55+	40	28	8	19	17	9	11	39	22	13	15	35
Εκπαίδευση (τέλος)												
—15	40	25	8	21	20	9	9	36	17	9	12	35
16-19	37	28	10	21	17	12	12	35	20	12	16	35
20+	39	31	10	20	14	10	13	39	24	16	16	38
Ακόμα σπουδάζει	36	34	13	23	14	12	12	33	19	16	17	36
Κοινωνικοεπαγγελματική κατηγορία												
Αυτοαπασχολούμενοι	32	30	11	18	16	11	13	37	24	15	14	36
Διευθυντικά στελέχη	41	32	11	20	13	11	13	38	27	16	18	40
Άλλα λευκά περιλαίμια	36	31	12	20	18	11	13	36	22	15	15	39
Χειρωνακτικοί εργαζόμενοι	35	28	11	23	17	12	12	32	19	12	16	33
Άτομα κατ' οίκον	41	28	7	21	16	9	11	34	19	10	11	34
Άνεργοι	35	26	11	26	11	15	13	36	15	11	16	34
Αποσύρθηκε	41	27	7	19	18	9	11	40	22	12	15	34
Φοιτητές	36	34	13	23	14	12	12	33	19	16	17	36
Δυσκολίες στην πληρωμή λογαριασμών												
Τις περισσότερες φορές	32	27	10	21	18	13	13	31	18	10	16	35
Από καιρό σε καιρό	33	27	11	24	17	13	13	34	18	13	16	34
Σχεδόν ποτέ/ποτέ	40	30	10	20	15	9	11	38	23	14	16	37
Εικόνα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου												
Θετικό	43	32	12	15	17	8	9	39	29	17	15	37
Ουδέτερο	36	29	10	21	17	11	11	35	19	13	15	35
Αρνητικό	32	26	8	32	13	15	20	33	12	9	18	34

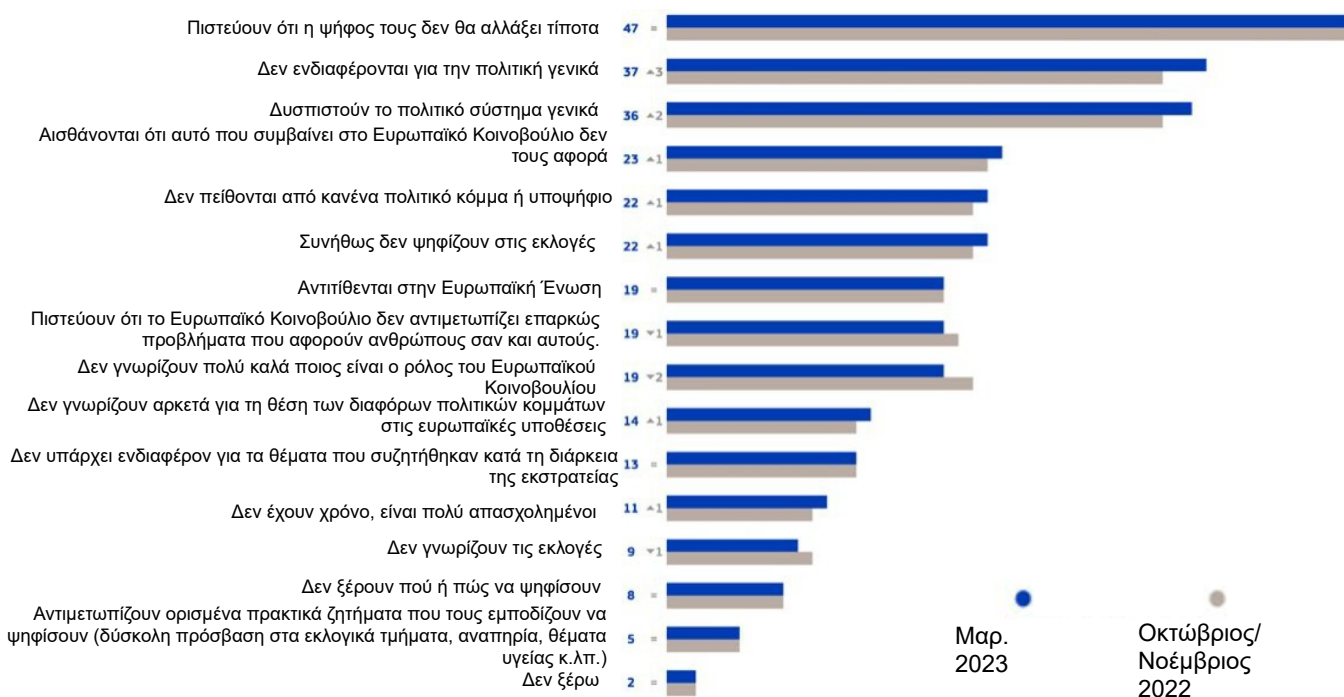
Λόγοι για τη μη ψηφοφορία στις ευρωεκλογές

Ο πιο συχνά αναφερόμενος λόγος από τους ερωτηθέντες για τον λόγο για τον οποίο οι πολίτες δεν ψηφίζουν στις ευρωπαϊκές εκλογές είναι η πεποίθηση ότι η ψήφος τους δεν θα αλλάξει τίποτα (47 %, καμία αλλαγή από τον Οκτώβριο-Νοέμβριο του 2022). Περισσότεροι από το ένα τρίτο λένε ότι οι άνθρωποι δεν ψηφίζουν επειδή δεν ενδιαφέρονται για την πολιτική γενικά (37 %, + 3 ποσοστιαίες μονάδες) ή επειδή δεν εμπιστεύονται το πολιτικό σύστημα γενικά (36 %, + 2 ποσοστιαίες μονάδες).

Άλλοι λόγοι που αναφέρονται από περίπου το ένα πέμπτο ή περισσότερο είναι: αισθάνονται ότι αυτό που συμβαίνει στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο δεν τους αφορά (23 %, + 1 εκατοστιαία μονάδα), συνήθως δεν ψηφίζουν στις πολιτικές εκλογές, δεν πείθονται από κανένα πολιτικό κόμμα ή υποψήφιο (και 22 %, + 1 ποσοστιαίες μονάδες), αντιτίθενται στην Ευρωπαϊκή Ένωση (19 %, καμία αλλαγή), πιστεύουν ότι το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο δεν αντιμετωπίζει επαρκώς προβλήματα που αφορούν ανθρώπους όπως αυτοί (19 %, -1 εκατοστιαίες μονάδες) και δεν γνωρίζουν πολύ καλά ποιος είναι ο ρόλος του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου (19 %, -2 εκατοστιαίες μονάδες).

Εκτός από το ποσοστό που δηλώνουν ότι δεν ενδιαφέρονται για την πολιτική γενικά, το οποίο έχει ελαφρώς αυξηθεί (+ 3 εκατοστιαίες μονάδες), όλα τα άλλα αριθμητικά στοιχεία παρέμειναν σταθερά από τον Οκτώβριο έως τον Νοέμβριο του 2022.

QA18ab Κατά τη γνώμη σας, ποιοι είναι οι λόγοι για τους οποίους οι πολίτες δεν ψηφίζουν στις ευρωπαϊκές εκλογές; Πρώτα απ' όλα; Και μετά; (ΕΕ27) (%)

Σε 19 κράτη μέλη, η πεποίθηση ότι η ψήφος τους δεν θα αλλάξει τίποτα είναι ο πρώτος πιο συχνά αναφερόμενος λόγος που οδηγεί τους ανθρώπους να μην ψηφίσουν στις ευρωπαϊκές εκλογές. Σε τέσσερις χώρες, ο συνηθέστερος λόγος που αναφέρουν οι ερωτηθέντες είναι ότι δεν ενδιαφέρονται

ΑΝΟΙΞΗ 2023 | ΕΒ 99.1 3. ΈΝΑ ΈΤΟΣ ΠΡΙΝ ΑΠΟ ΤΙΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΕΣ ΕΚΛΟΓΕΣ ΤΟΥ 2024: ΟΙ ΠΟΛΙΤΕΣ
ΜΠΡΟΣΤΑ ΣΤΗΝ ΨΗΦΟΦΟΡΙΑ

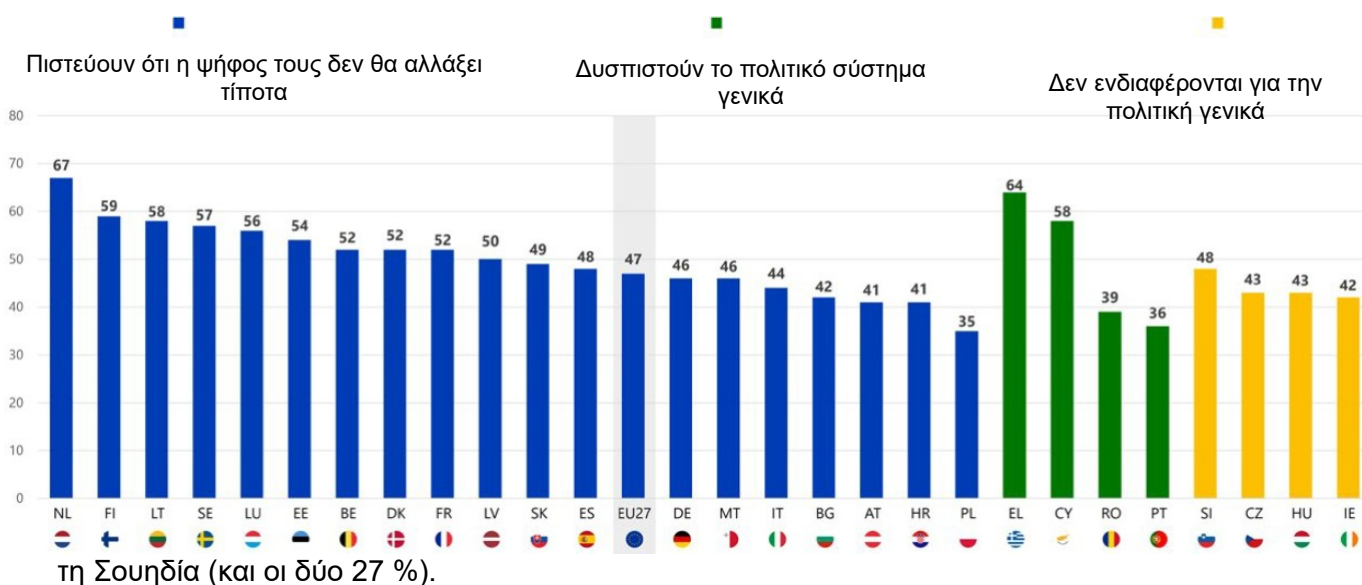
για την πολιτική γενικά, ενώ η δυσπιστία στο πολιτικό σύστημα γενικά βρίσκεται στην κορυφή της
λίστας σε άλλες τέσσερις χώρες.

Σε όλες τις χώρες, η πεποίθηση ότι η ψήφος τους δεν θα αλλάξει τίποτα είναι ο πρώτος ή ο δεύτερος πιο συχνά αναφερόμενος λόγος από τους ερωτηθέντες για να μην ψηφίσουν στις ευρωεκλογές. Τα ποσοστά κυμαίνονται από 67 % στις Κάτω Χώρες, 59 % στη Φινλανδία και 58 % στη Λιθουανία, έως 34 % στην Πορτογαλία, 35 % στην Πολωνία και 37 % στη Ρουμανία.

«Δεν ενδιαφέρονται για την πολιτική γενικά» κατατάσσονται στους τρεις πρώτους λόγους που οδηγούν τους ανθρώπους να μην ψηφίζουν σε 25 χώρες. Τα υψηλότερα ποσοστά ερωτηθέντων που το αναφέρουν αυτό βρίσκονται στη Λιθουανία (51 %), τη Σλοβενία (48 %) και τη Φινλανδία (46 %). Στο άλλο άκρο του φάσματος, ο λόγος αυτός είναι λιγότερο πιθανό να αναφερθεί στην Αυστρία (29 %), την Πορτογαλία (31 %) και την Πολωνία (32 %).

Η δυσπιστία στο πολιτικό σύστημα εν γένει συγκαταλέγεται μεταξύ των τριών πρώτων απαντήσεων σε 23 κράτη μέλη. Η Ελλάδα (64 %) και η Κύπρος (58 %) ξεχωρίζουν για ιδιαίτερα υψηλά ποσοστά που επιλέγουν αυτόν τον λόγο για να μην ψηφίσουν, ακολουθούμενη από τη Λιθουανία (46 %). Περίπου το ένα τέταρτο ή λιγότερο δίνει αυτή την απάντηση στην Πολωνία (23 %), τη Φινλανδία και

QA18ab Κατά τη γνώμη σας, ποιοι είναι οι λόγοι για τους οποίους οι πολίτες δεν ψηφίζουν στις ευρωπαϊκές εκλογές; Πρώτα απ' όλα; Και μετά; (Μέγιστο 4 ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ) (% — Η πιο αναφερόμενη απάντηση ανά χώρα)

Οι ερωτηθέντες στη Δανία, τη Σουηδία (47 %) και τις Κάτω Χώρες (41 %) είναι οι πιο πιθανό να πουν ότι οι άνθρωποι δεν ψηφίζουν στις ευρωπαϊκές εκλογές επειδή αισθάνονται ότι αυτό που συμβαίνει στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο δεν τους αφορά. Αντίθετα, το 11 % στην Ισπανία και το 16 % στην Πολωνία, το Λουξεμβούργο και τη Ρουμανία το αναφέρουν ως λόγο.

Η Ελλάδα (48 %) είναι η χώρα όπου οι ερωτηθέντες είναι πιθανότερο να λένε ότι οι άνθρωποι δεν ψηφίζουν επειδή δεν είναι πεπεισμένοι από κανένα πολιτικό κόμμα ή υποψήφιο, ακολουθούμενη από την Κύπρο (36 %) και την Αυστρία (31 %). Οι ερωτηθέντες είναι λιγότερο πιθανό να αναφέρουν αυτό ως λόγο στη Δανία (6 %), τις Κάτω Χώρες (10 %) και τη Σουηδία (11 %).

Η μη ψηφοφορία στις πολιτικές εκλογές αναφέρεται συχνότερα στην Πολωνία (31 %), την Ουγγαρία και την Ιρλανδία (29 %), ενώ στην Ισπανία (13 %), τη Μάλτα (14 %), το Βέλγιο και την Εσθονία (15 %).

Τα υψηλότερα ποσοστά των ερωτηθέντων που δηλώνουν ότι οι άνθρωποι δεν ψηφίζουν επειδή είναι αντίθετοι με την Ευρωπαϊκή Ένωση παρατηρούνται στην Αυστρία (36 %), τη Μάλτα (30 %) και την Τσεχία (29 %). Αντίθετα, λιγότερο από ένας στους δέκα το αναφέρει αυτό στην Κύπρο (8 %), τη Λιθουανία και την Ισπανία (και οι δύο 9 %).

Περισσότεροι από τρεις στους δέκα στη Σουηδία (36 %), στη Δανία (34 %), στις Κάτω Χώρες και στην Πορτογαλία (31 %) δηλώνουν ότι ένας λόγος που οδηγεί τους ανθρώπους να μην ψηφίζουν είναι ότι δεν γνωρίζουν πολύ καλά ποιος είναι ο ρόλος του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου. Το ποσοστό αυτό συγκρίνεται με το 11 % στην Πολωνία, το 13 % στην Ελλάδα και το 14 % στη Σλοβακία που το αναφέρουν ως λόγο.

QA18ab Κατά τη γνώμη σας, ποιοι είναι οι λόγοι για τους οποίους οι πολίτες δεν ψηφίζουν στις ευρωπαϊκές εκλογές; Πρώτα απ' όλα; Και μετά; (%)

	ΕΕ ΤΩΝ 27	B)	BG	ΤΣ	DK	DE	ΕΕ	IP	ΕΛ	ΙΣ	ΓΑ	ΥΕ		CY	LV	LT	ΛΟ Υ	HU	MT	KX	ΣΤ	ΠΛ	ΠΡ	ΡΜ	ΣΝ	ΣΚ	ΦΙ	ΣΔ
Πιστεύουν ότι η ψήφος τους δεν θα αλλάξει τίποτα	47	52	42	42	52	46	54	38	55	48	52	41	44	57	50	58	56	39	46	67	41	35	34	37	42	49	59	57
Δεν ενδιαφέρονται για την πολιτική γενικά	37	42	35	43	40	35	45	42	37	44	34	40	33	41	39	51	36	43	44	29	32	31	33	48	35	46	41	
Δυσπιστούν το πολιτικό σύστημα γενικά	36	41	38	30	29	36	32	30	64	44	32	39	38	58	42	46	31	33	34	45	35	23	36	39	37	31	27	27
Αισθάνονται ότι αυτό που συμβαίνει στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο δεν τους αφορά	23	28	28	29	47	24	29	17	25	11	24	20	18	21	22	21	16	21	27	41	25	16	22	16	18	22	38	47
Δεν πείθονται από κανένα πολιτικό κόμμα ή υποψήφιο	22	15	27	20	6	26	22	18	48	24	15	25	26	36	18	25	14	21	29	10	31	21	16	29	20	25	17	11
Συνήθως δεν ψηφίζουν στις εκλογές	22	15	25	26	20	23	15	29	18	13	25	26	19	23	18	24	20	29	14	18	21	31	20	23	20	18	26	19
Αντιτίθενται στην Ευρωπαϊκή Ένωση	19	16	24	29	20	22	17	16	26	9	18	16	24	8	14	9	11	15	30	24	36	18	12	14	12	17	16	16
Δεν γνωρίζουν πολύ καλά ποιος είναι ο ρόλος του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου	19	22	15	17	34	18	16	16	13	18	20	15	21	18	17	15	15	19	21	31	16	11	31	18	18	14	29	36
Πιστεύουν ότι το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο δεν αντιμετωπίζει επαρκώς προβλήματα που αφορούν ανθρώπους σαν και αυτούς.	19	21	28	24	23	24	22	14	33	11	16	22	18	17	20	16	16	20	20	23	26	17	14	19	15	24	20	24
Δεν γνωρίζουν αρκετά για τη θέση των διαφόρων πολιτικών κομμάτων στις ευρωπαϊκές υποθέσεις	14	18	11	10	13	13	9	15	8	12	11	14	16	10	11	7	8	13	14	20	16	14	17	14	12	11	15	23
Δεν υπάρχει ενδιαφέρον για τα θέματα που συζητήθηκαν κατά τη διάρκεια της εκστρατείας	13	17	12	11	14	15	9	19	9	12	11	14	13	4	9	10	9	19	27	12	18	13	14	15	15	13	10	12
Δεν έχουν χρόνο, είναι πολύ απασχολημένοι	11	10	8	11	12	11	13	18	5	9	7	13	10	6	14	12	12	13	4	11	19	16	8	20	13	16	9	10
Δεν γνωρίζουν τις εκλογές	9	8	3	7	8	6	9	17	5	10	12	10	10	2	10	5	13	8	2	7	12	8	17	12	9	7	11	17
Δεν ξέρουν πού ή πώς να ψηφίσουν	8	9	4	7	5	4	8	11	4	8	8	8	11	4	9	3	12	7	4	8	6	10	11	9	10	5	4	6
Αντιμετωπίζουν ορισμένα πρακτικά ζητήματα που τους εμποδίζουν να ψηφίσουν (δύσκολη πρόσβαση στα εκλογικά τμήματα, αναπηρία, θέματα υγείας κ.λπ.)	5	11	5	2	2	2	3	5	8	2	2	10	7	2	4	2	4	7	2	2	11	10	8	14	2	6	3	2
Δεν ξέρω	2	1	1	3	3	1	2	1	0	1	3	1	2	0	2	1	1	1	1	0	1	2	3	0	2	1	2	1
Άλλα (SPONTANEOUS)	1	0	0	0	1	1	1	0	0	1	2	0	0	0	1	0	1	0	1	0	1	0	0	1	0	0	1	0

Καμία
(SPONTANEOUS)

1 1 0 2 1 3 1 2 0 1 2 0 0 6 1 2 4 0 1 1 1 0 0 0 1 1 1 1

Τέλος, περισσότερο από το ένα τέταρτο στην Ελλάδα (33 %), τη Βουλγαρία (28 %) και την Αυστρία (26 %) αναφέρουν το γεγονός ότι οι πολίτες πιστεύουν ότι το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο δεν αντιμετωπίζει επαρκώς προβλήματα που αφορούν ανθρώπους όπως αυτοί. Οι Ισπανοί (11 %), η Ιρλανδία και η Πορτογαλία (και οι δύο 14 %) είναι οι λιγότερο πιθανό να το αναφέρουν ως λόγο να μην ψηφίσουν.

Σε 11 χώρες, οι ερωτηθέντες είναι πιο πιθανό από ό, τι ήταν τον Οκτώβριο-Νοέμβριο του 2022 να πουν ότι οι άνθρωποι δεν ψηφίζουν στις ευρωπαϊκές εκλογές επειδή πιστεύουν ότι η ψήφος τους δεν θα αλλάξει τίποτα. Αυτό ισχύει ιδίως για τη Μάλτα (46 %, + 14 εκατοστιαίες μονάδες), το Λουξεμβούργο (56 %, + 12 εκατοστιαίες μονάδες) και την Εσθονία (54 %, + 7 εκατοστιαίες μονάδες). Αυτό το ποσοστό των ερωτηθέντων μειώθηκε στη Γαλλία (52 %, -7 εκατοστιαίες μονάδες), στην Αυστρία (41 %, -4 εκατοστιαίες μονάδες), στη Βουλγαρία (42 %, -3 εκατοστιαίες μονάδες) και στην Πορτογαλία (34 %, -3 εκατοστιαίες μονάδες), και παρέμεινε σταθερό ή αμετάβλητο σε 12 χώρες.

Το ποσοστό των ερωτηθέντων που δηλώνουν ότι οι άνθρωποι δεν ψηφίζουν επειδή δεν ενδιαφέρονται για την πολιτική γενικά αυξήθηκε σε 15 χώρες από τον Οκτώβριο έως τον Νοέμβριο του 2022, κυρίως στη Μάλτα (42 %, + 12 εκατοστιαίες μονάδες), στην Ιρλανδία (42 %, + 8 εκατοστιαίες μονάδες) και στη Σουηδία (41 %, + 7 εκατοστιαίες μονάδες). Το ποσοστό αυτό μειώθηκε μόνο στην Πορτογαλία (31 %, -5 εκατοστιαίες μονάδες), στην Κύπρο (41 %, -5 εκατοστιαίες μονάδες) και στην Ελλάδα (37 %, -4 εκατοστιαίες μονάδες), και παρέμεινε σταθερή ή αμετάβλητη σε εννέα χώρες.

Οι αυξήσεις στα ποσοστά των ερωτηθέντων που λένε ότι οι πολίτες δεν ψηφίζουν στις ευρωπαϊκές εκλογές επειδή δεν εμπιστεύονται το πολιτικό σύστημα γενικά καταγράφονται σε 14 κράτη μέλη. Η Μάλτα (34 %, + 9 εκατοστιαίες μονάδες) σημείωσε και πάλι τη μεγαλύτερη αύξηση, ακολουθούμενη από την Κύπρο (58 %, + 7 εκατοστιαίες μονάδες) και τη Λετονία (42 %, + 7 εκατοστιαίες μονάδες). Το ποσοστό αυτό των ερωτηθέντων μειώθηκε ελαφρά στη Σλοβακία (31 %, -3 εκατοστιαίες μονάδες) και παρέμεινε σταθερό ή αμετάβλητο σε 12 χώρες.

Εννέα χώρες δείχνουν αύξηση του ποσοστού που λένε ότι οι άνθρωποι αισθάνονται ότι αυτό που συμβαίνει στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο δεν τους αφορά ως λόγο που τους οδηγεί να μην ψηφίσουν. Οι μεγαλύτερες αυξήσεις παρατηρούνται στο Βέλγιο (28 %, + 6 εκατοστιαίες μονάδες), στην Εσθονία (29 %, + 5 εκατοστιαίες μονάδες) και στην Κύπρο (21 %, + 5 εκατοστιαίες μονάδες). Μειώσεις παρατηρούνται στο Λουξεμβούργο (16 %, -7 εκατοστιαίες μονάδες), στην Ισπανία (11 %, -4 εκατοστιαίες μονάδες), στην Αυστρία (25 %, -3 εκατοστιαίες μονάδες) και στην Τσεχία (29 %, -3 εκατοστιαίες μονάδες). Ο αριθμός αυτός παρέμεινε σταθερός ή αμετάβλητος σε 14 χώρες.

Οι ερωτηθέντες σε επτά χώρες είναι επί του παρόντος πιο πιθανό από ό,τι ήταν τον Οκτώβριο-Νοέμβριο του 2022 να δηλώσουν ότι οι άνθρωποι δεν ψηφίζουν επειδή δεν είναι πεπεισμένοι από κανένα πολιτικό κόμμα ή υποψήφιο, ιδίως στη Μάλτα (29 %, + 9 εκατοστιαίες μονάδες) και στη Λετονία (18 %, + 6 εκατοστιαίες μονάδες). Το ποσοστό αυτό μειώθηκε ελαφρά στην Ισπανία (24 %, -4 εκατοστιαίες μονάδες) και στη Δανία (6 %, -3 εκατοστιαίες μονάδες) και παρέμεινε σταθερό ή αμετάβλητο σε 18 χώρες.

Σε οκτώ χώρες, το ποσοστό των ερωτηθέντων που αναφέρουν ότι οι άνθρωποι συνήθως δεν ψηφίζουν στις πολιτικές εκλογές ως λόγος για να μην ψηφίσουν στις ευρωπαϊκές εκλογές έχει αυξηθεί, και αυτό ισχύει ιδιαίτερα στη Λιθουανία (24 %, + 8 εκατοστιαίες μονάδες), τη Σλοβενία (20 %, + 7 εκατοστιαίες μονάδες), την Ουγγαρία (29 %, + 6 εκατοστιαίες μονάδες) και τη Λετονία (18 %, + 6 εκατοστιαίες μονάδες). Το ποσοστό αυτό μειώθηκε ελαφρώς στη Μάλτα (14 %, -4 εκατοστιαίες μονάδες), στην Τσεχία (26 %, -3 εκατοστιαίες μονάδες) και στην Πορτογαλία (20 %, -3 εκατοστιαίες μονάδες) και παρέμεινε σταθερή ή αμετάβλητη σε 16 κράτη μέλη.

Οι ερωτηθέντες στη Λετονία (14 %, + 6 εκατοστιαίες μονάδες) είναι πιθανότερο από ό,τι ήταν τον Οκτώβριο-Νοέμβριο του 2022 να δηλώσουν ότι οι πολίτες δεν ψηφίζουν επειδή αντιτίθενται στην Ευρωπαϊκή Ένωση, ενώ εκείνοι στη Μάλτα (30 %, -6 εκατοστιαίες μονάδες) είναι επί του παρόντος λιγότερο πιθανό να το πράξουν. Στο Λουξεμβούργο, υπήρξαν μειώσεις στα ποσοστά των ερωτηθέντων που αναφέρουν ως λόγους που δεν γνωρίζουν πολύ καλά ποιος είναι ο ρόλος του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου (15 %, -7 εκατοστιαίες μονάδες) και πιστεύουν ότι το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο δεν αντιμετωπίζει επαρκώς προβλήματα που αφορούν άτομα όπως αυτοί (16 %, -5 εκατοστιαίες μονάδες). Στην Ελλάδα (33 %, + 5 ποσοστιαίες μονάδες), οι ερωτηθέντες είναι πλέον πιο πιθανό να πουν ότι οι άνθρωποι δεν ψηφίζουν επειδή πιστεύουν ότι το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο δεν αντιμετωπίζει επαρκώς προβλήματα που αφορούν ανθρώπους σαν και αυτούς.

Οι ερωτηθέντες ηλικίας 15-24 ετών είναι πιο πιθανό να πουν ότι οι άνθρωποι δεν ψηφίζουν στις ευρωπαϊκές εκλογές επειδή δεν ενδιαφέρονται για την πολιτική γενικά (42 % έναντι 35-37 % των ηλικιωμένων) και λιγότερο πιθανό να πουν ότι οι άνθρωποι πιστεύουν ότι η ψήφος τους δεν θα αλλάξει τίποτα (42 % έναντι 45-48 %), δυσπιστία στο πολιτικό σύστημα γενικά (30 % έναντι 36-38 %) και είναι αντίθετοι με την Ευρωπαϊκή Ένωση (15 % έναντι 19-20 %).

Όσο περισσότερο οι ερωτηθέντες παρέμεναν στην εκπαίδευση πλήρους απασχόλησης, τόσο πιο πιθανό είναι να αναφέρουν την πεποίθηση ότι η ψήφος τους δεν θα αλλάξει τίποτα (49 % των ατόμων που ολοκλήρωσαν την εκπαίδευση ηλικίας 20 ετών και άνω έναντι 43 % εκείνων που ολοκλήρωσαν την ηλικία των 15 ετών ή νεότερης ηλικίας), αισθανόμενοι ότι αυτό που συμβαίνει στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο δεν τους αφορά (29 % έναντι 16 %), χωρίς να γνωρίζουν πολύ καλά ποιος είναι ο ρόλος του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου (22 % έναντι 16 %) και η πεποίθηση ότι το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο δεν αντιμετωπίζει επαρκώς προβλήματα που αφορούν άτομα σαν αυτούς (21 % έναντι 16 %) ως λόγους που οδηγούν τους πολίτες να μην ψηφίσουν. Ωστόσο, οι ερωτηθέντες που εγκατέλειψαν την εκπαίδευση ηλικίας 15 ετών και άνω είναι πιο πιθανό να πουν ότι οι άνθρωποι δεν ψηφίζουν επειδή δεν είναι πεπεισμένοι από κανένα πολιτικό κόμμα ή υποψήφιο (25 % έναντι 20 % των ατόμων που ολοκληρώνουν την εκπαίδευση ηλικίας 20 ετών και άνω).

Οι ερωτηθέντες που αντιμετωπίζουν τις λιγότερες δυσκολίες πληρωμής των λογαριασμών τους τείνουν περισσότερο να λένε ότι οι άνθρωποι δεν ψηφίζουν επειδή δεν ενδιαφέρονται για την πολιτική γενικά (38 % έναντι 33 % των ατόμων που αντιμετωπίζουν δυσκολίες τις περισσότερες φορές) και επειδή αισθάνονται ότι αυτό που συμβαίνει στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο δεν τους αφορά (25 % έναντι 16 %). Το αντίθετο ισχύει για τη δυσπιστία στο πολιτικό σύστημα γενικά (41 % εκείνων που αντιμετωπίζουν δυσκολίες τις περισσότερες φορές έναντι του 35 % εκείνων που σπάνια ή ποτέ δεν αντιμετωπίζουν δυσκολίες) και δεν είναι πεπεισμένοι από κανένα πολιτικό κόμμα ή υποψήφιο (27 % έναντι 21 %).

Όσοι μιλούν συχνά για ευρωπαϊκά πολιτικά θέματα είναι πιο πιθανό από εκείνους που δεν το κάνουν ποτέ να λένε ότι οι άνθρωποι δεν ψηφίζουν επειδή αισθάνονται ότι αυτό που συμβαίνει στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο δεν τους αφορά (25 % έναντι 20 %) και επειδή πιστεύουν ότι το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο δεν αντιμετωπίζει επαρκώς προβλήματα που αφορούν ανθρώπους σαν αυτούς (25 % έναντι 14 %).

Τέλος, οι ερωτηθέντες που ψήφισαν στις τελευταίες ευρωπαϊκές εκλογές είναι πιο πιθανό από εκείνους που δεν ψήφισαν να πουν ότι οι άνθρωποι πιστεύουν ότι η ψήφος τους δεν θα αλλάξει τίποτα (49 % έναντι 43 %) και αισθάνονται ότι αυτό που συμβαίνει στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο δεν τους αφορά (25 % έναντι 18 %).

QA18ab Κατά τη γνώμη σας, ποιοι είναι οι λόγοι για τους οποίους ορισμένοι δεν ψηφίζουν στις ευρωεκλογές; Πρώτα απ' όλα; Και μετά; (% — ΕΕ-27)

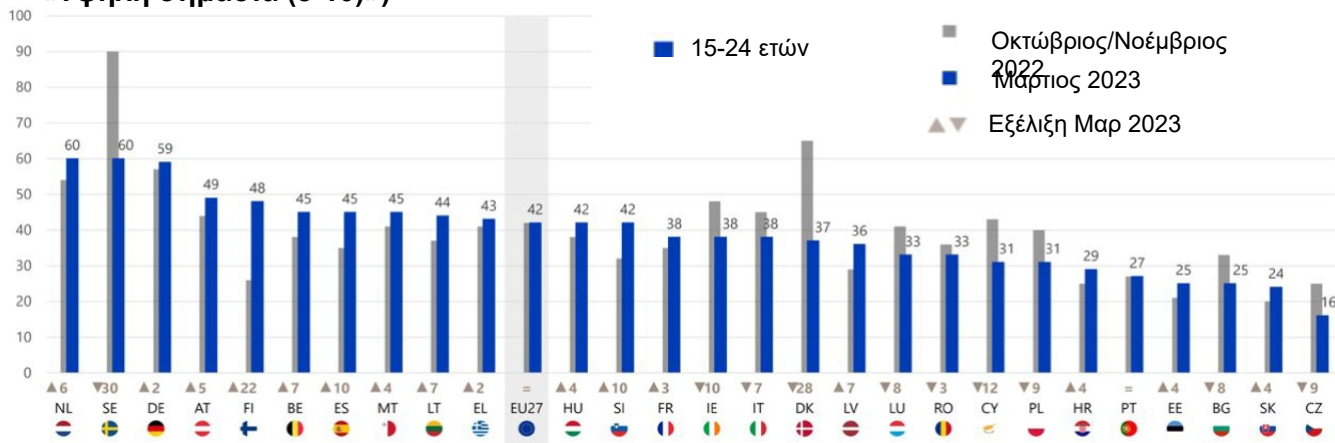
	Δεν ενδιαφέρονται για την πολιτική γενικά	Πιστεύουν ότι η ψήφος τους δεν θα αλλάξει τίποτα	Αντιτίθενται στην Ευρωπαϊκή ή Ένωση	Δεν γνωρίζουν ποιος είναι ο ρόλος του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου	Πιστεύουν ότι το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο δεν αντιμετωπίζει επαρκώς προβλήματα που αφορούν ανθρώπους σαν και αυτούς.	Δεν γνωρίζουν αρκετά για τη θέση των διαφόρων πολιτικών κομμάτων στις ευρωπαϊκές υποθέσεις	Δυσπιστούν το πολιτικό σύστημα γενικά	Δεν πείθονται από κανένα πολιτικό κόμμα ή υποψήφιο	Αισθάνονται ότι αυτό που συμβαίνει στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο δεν τους αφορά
ΕΕ ΤΩΝ 27	15	6	6	0	1	1	36	22	23
Φύλο									
Ανθρωπος	16	7	5	0	1	1	37	22	22
Γυναίκα	15	6	6	0	1	1	35	23	23
Ηλικία									
15-24	16	10	7	0	0	0	30	24	23
25-39	15	7	6	0	1	1	36	21	24
40-54	16	6	5	0	1	1	36	23	24
55+	15	5	5	0	1	1	38	22	21
Εκπαίδευση (τέλος)									
—15	14	5	5	1	1	1	40	25	16
16-19	15	6	5	0	1	1	37	23	19
20+	16	6	6	0	1	1	36	20	29
Ακόμα σπουδάζει	17	11	8	0	0	0	30	23	25
Κοινωνικοεπαγγελματική κατηγορία									
Αυτοαπασχολούμενοι	15	6	5	0	0	1	37	21	24
Διευθυντικά στελέχη	16	7	4	0	1	0	37	19	28
Άλλα λευκά περιλαίμια	15	8	6	0	1	0	36	23	26
Χειρωνακτικοί εργαζόμενοι	15	7	5	0	1	1	36	23	20
Άτομα κατ' οίκον	13	4	5	1	0	1	39	25	16
Άνεργοι	15	4	5	1	1	1	40	25	19
Αποσύρθηκε	15	4	5	1	1	1	37	22	21
Φοιτητές	17	11	8	0	0	0	30	23	25
Δυσκολίες στην πληρωμή λογαριασμών									
Τις περισσότερες φορές	15	7	5	1	1	1	41	27	16
Από καιρό σε καιρό	14	7	6	0	1	1	38	25	20
Σχεδόν ποτέ/ποτέ	16	6	5	0	1	1	35	21	25
Εικόνα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου									
Θετικό	17	6	6	0	1	1	34	22	26
Ουδέτερο	14	7	6	0	1	1	35	22	22
Αρνητικό	14	5	3	1	2	1	43	24	19

3.2. Εστίαση στη νεολαία

Η παρούσα ενότητα επικεντρώνεται ειδικότερα στη στάση απέναντι στις εκλογές, και ιδίως στις επόμενες ευρωπαϊκές εκλογές, μεταξύ των νεότερων ερωτηθέντων (δηλαδή των ατόμων ηλικίας μεταξύ 15 και 24 ετών) και προβαίνει σε σύγκριση μεταξύ των αποτελεσμάτων που παρατηρούνται μεταξύ των νέων της Ευρώπης και εκείνων που παρατηρούνται στον γενικό πληθυσμό. Το μεταεκλογικό Ευρωβαρόμετρο του 2019 διαπίστωσε ότι, αν και οι ηλικιωμένοι πολίτες είχαν τις περισσότερες πιθανότητες να ψηφίσουν στις τελευταίες ευρωπαϊκές εκλογές, η αύξηση της προσέλευσης μεταξύ 2014 και 2019 ήταν η ισχυρότερη μεταξύ των νέων ηλικίας κάτω των 25 ετών (42 %, + 14 εκατοστιαίες μονάδες) — παράγοντας που συνέβαλε στην επίτευξη της υψηλότερης συνολικής συμμετοχής στις ευρωπαϊκές εκλογές από το 1994²⁷. Ως εκ τούτου, κρίνεται ζωτικής σημασίας η παρακολούθηση των συμπεριφορών αυτής της ηλικιακής ομάδας προκειμένου να γίνουν πιο κατανοητές οι τάσεις της εκλογικής και πολιτικής συμμετοχής σε ολόκληρη την ΕΕ.

Περισσότεροι από τέσσερις στους δέκα από τους ερωτηθέντες ηλικίας 15-24 ετών (42 %) δηλώνουν ότι είναι υψίστης σημασίας να ψηφίζουν προσωπικά στις ευρωεκλογές, ενώ το 13 % αποδίδει μικρή σημασία σε αυτές τις εκλογές. Ως εκ τούτου, οι νέοι που απάντησαν είναι ελαφρώς λιγότερο πιθανό από τον μέσο όρο (48 %) να αποδώσουν μεγάλη σημασία στις ευρωπαϊκές εκλογές.

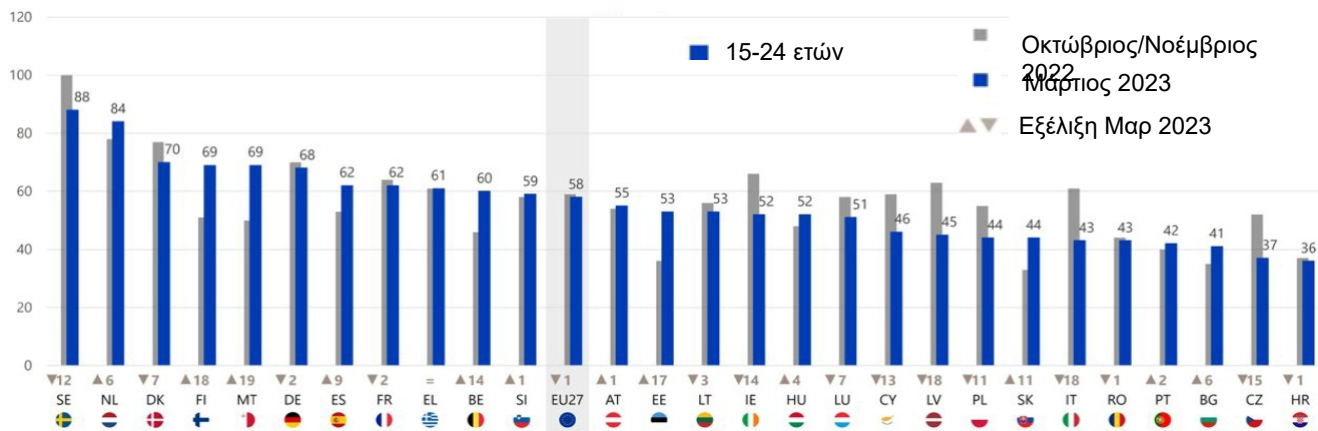
QA16a Παρακαλώ πείτε πόσο σημαντικό είναι για εσάς προσωπικά να ψηφίσετε στις ευρωεκλογές; Χρησιμοποιήστε μια κλίμακα από το 1 έως το 10, όταν το 1 σημαίνει ότι η ψηφοφορία είναι κάτι που δεν έχει καμία σημασία για εσάς, και το 10 σημαίνει ότι η ψηφοφορία είναι κάτι που θεωρείτε απαραίτητο ή βασικό καθήκον για εσάς ως πολίτη. Οι υπόλοιποι αριθμοί δείχνουν κάτι μεταξύ αυτών των δύο θέσεων. (% — σύνολο «Υψηλή σημασία (8-10)»)

Σχεδόν έξι στους δέκα νέους ερωτηθέντες (58 %) αποδίδουν μεγάλη προσωπική σημασία στην ψηφοφορία στις εθνικές εκλογές και λιγότεροι από ένας στους δέκα (8 %) δηλώνουν ότι η ψήφος στις εκλογές αυτές είναι μικρής σημασίας. Για άλλη μια φορά, τα άτομα ηλικίας 15-24 ετών είναι λιγότερο πιθανό από το μέσο όρο (67 %) να αποδώσουν μεγάλη σημασία στην ψηφοφορία.

²⁷ Τα αποτελέσματα της έρευνας του Ευρωβαρόμετρου μετά τις εκλογές του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου (ΕΒ 91.5) που διεξήχθη τον Ιούνιο του 2019 είναι διαθέσιμα στη διεύθυνση: <https://europa.eu/eurobarometer/surveys/detail/2312>

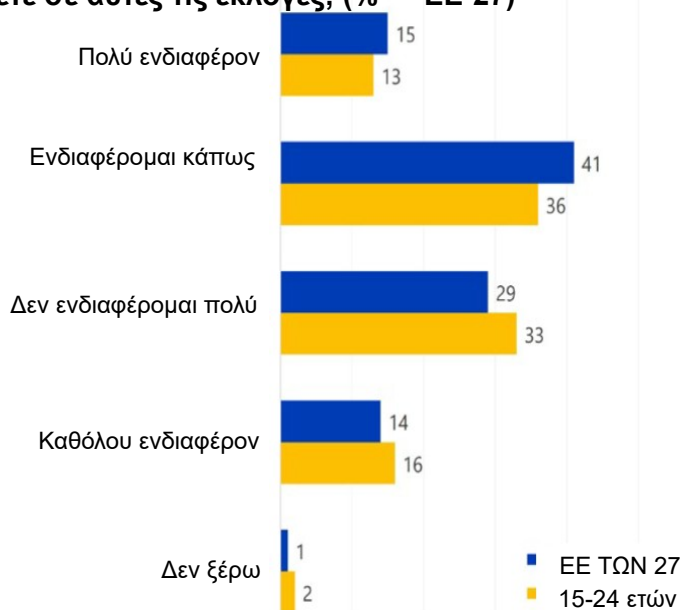
QA16b Και πόσο σημαντικό ή όχι είναι για σας να ψηφίσετε στις εθνικές εκλογές στην (ΧΩΡΑ ΜΑΣ); (% — σύνολο «Υψηλή σημασία (8-10)»)

Ως εκ τούτου, όπως συμβαίνει με τα αποτελέσματα μεταξύ του γενικού πληθυσμού, οι νέοι ερωτηθέντες είναι πιο πιθανό να αναγνωρίσουν την αποτελεσματικότητα των εθνικών εκλογών από ό, τι οι ευρωπαϊκές εκλογές.

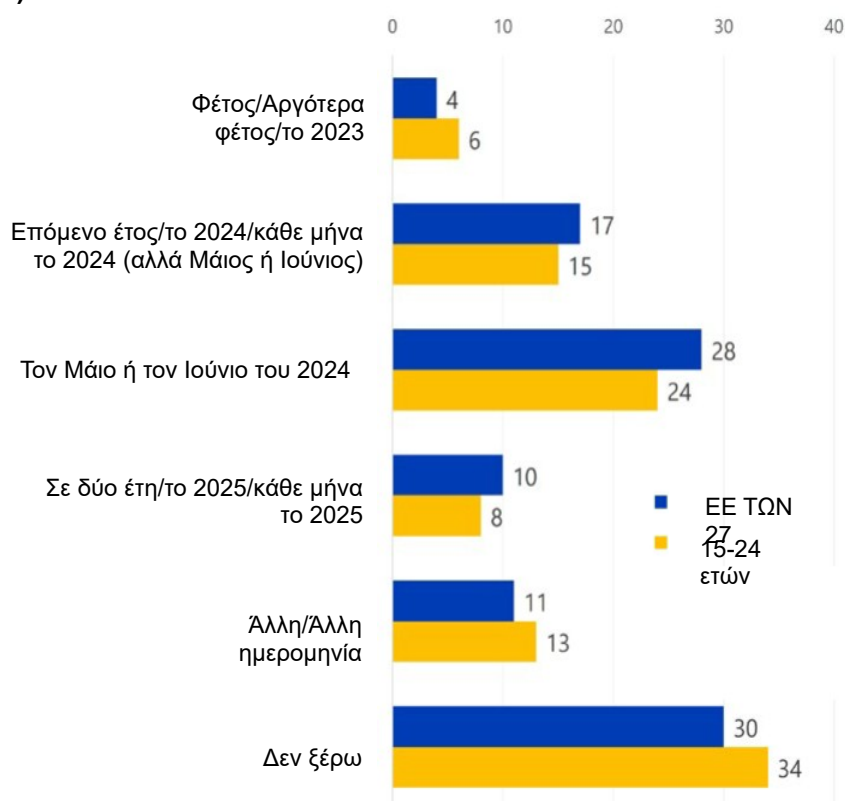
Ίσες αναλογίες δηλώνουν ότι ενδιαφέρονται (49 %) και δεν ενδιαφέρονται (49 %) για αυτές τις εκλογές. Ειδικότερα, το 13 % δηλώνει ότι «ενδιαφέρεται πολύ» και το 36 % ενδιαφέρεται κάπως, ενώ το 16 % «δεν ενδιαφέρεται καθόλου» και το 33 % «δεν ενδιαφέρεται πολύ». Κατά τη σύγκριση αυτών των αριθμητικών στοιχείων με εκείνα που βρέθηκαν μεταξύ του γενικού πληθυσμού, φαίνεται σαφές ότι τα άτομα ηλικίας 15-24 ετών είναι λιγότερο πιθανό από το μέσο όρο (56 %) να ενδιαφέρονται, παρόλο που το ποσοστό εκείνων που δηλώνουν ότι ενδιαφέρονται είναι κάπως κοντά σε αυτό που παρατηρήθηκε για ολόκληρο το δείγμα (15 %).

QA15 Οι επόμενες ευρωπαϊκές εκλογές θα διεξαχθούν τον Μάιο ή τον Ιούνιο του 2024. Πόσο ενδιαφέρον ή όχι θα λέγατε ότι συμμετέχετε σε αυτές τις εκλογές; (% — ΕΕ-27)

Όταν ρωτήθηκαν για την ημερομηνία των επόμενων ευρωπαϊκών εκλογών, σχεδόν το ένα τέταρτο των νέων ερωτηθέντων (24 %) απάντησαν σωστά τον Μάιο ή τον Ιούνιο του 2024, ενώ το 15 % προσδιόρισε σωστά το έτος, αλλά όχι τον μήνα, και περίπου το ένα τέταρτο (27 %) έδωσε εσφαλμένη απάντηση. Αυτό δείχνει ότι τα άτομα ηλικίας 15-24 ετών είναι ελαφρώς λιγότερο πιθανό από τον μέσο όρο να γνωρίζουν την ακριβή ημερομηνία των επόμενων εκλογών (24 % έναντι 28 %).

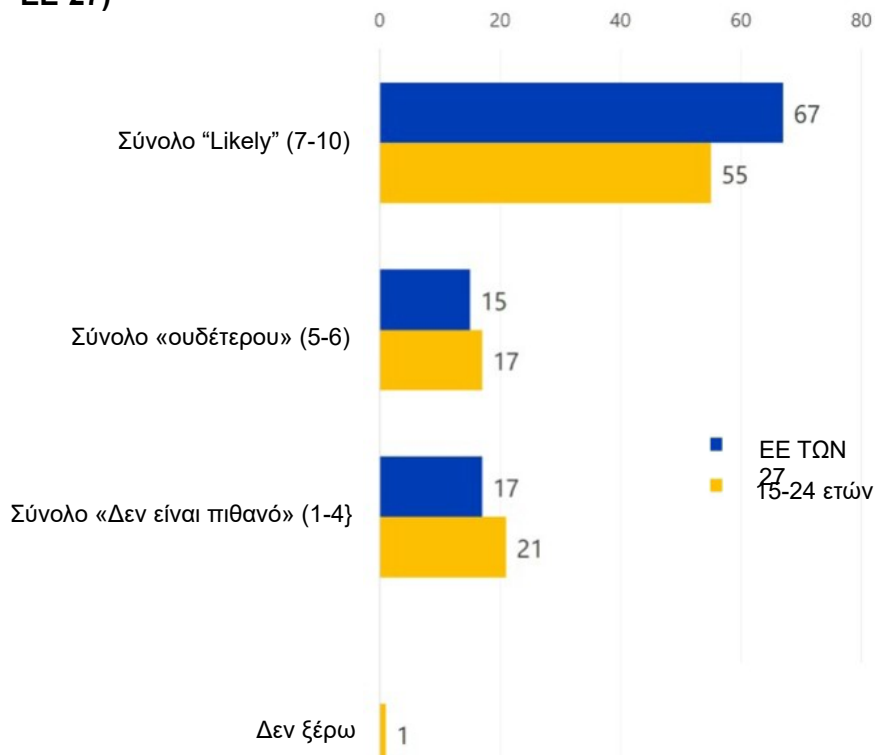
QA14 Οι επόμενες ευρωπαϊκές εκλογές θα διεξαχθούν τον Μάιο ή τον Ιούνιο του 2024. Πόσο ενδιαφέρον ή όχι θα λέγατε ότι συμμετέχετε σε αυτές τις εκλογές; (% — ΕΕ-27)

Η πιθανότητα να ψηφίσουν στις επόμενες ευρωπαϊκές εκλογές είναι χαμηλότερη μεταξύ των νεότερων ερωτηθέντων από ό, τι είναι μεταξύ του γενικού πληθυσμού, με το 55 % των ατόμων ηλικίας 15-24 ετών να δηλώνουν ότι είναι πιθανό να ψηφίσουν εάν οι επόμενες ευρωπαϊκές εκλογές διεξαχθούν την επόμενη εβδομάδα (έναντι 67 % κατά μέσο όρο). Ωστόσο, θα πρέπει να σημειωθεί ότι το 6 % των ερωτηθέντων δηλώνουν ότι δεν έχουν ακόμη δικαίωμα ψήφου.

Οι πιθανοί ψηφοφόροι εξακολουθούν να αντιπροσωπεύουν την απόλυτη πλειοψηφία των νέων ερωτηθέντων, ενώ μόνο το ένα πέμπτο (21 %) δηλώνει ότι δεν είναι πιθανό να ψηφίσει (έναντι 17 % κατά μέσο όρο).

QA22 Εάν οι επόμενες ευρωεκλογές επρόκειτο να διεξαχθούν την επόμενη εβδομάδα, πόσο πιθανό θα ήταν να ψηφίσετε σε αυτές τις εκλογές; Χρησιμοποιήστε κλίμακα από το 1 έως το 10, όπου «1» σημαίνει «δεν είναι καθόλου πιθανό» και «10» σημαίνει «πολύ πιθανό». (% — ΕΕ-27)

Η κατάταξη των λόγων για τους οποίους ψηφίζουν οι πολίτες στις ευρωπαϊκές εκλογές, όπως εκφράζεται από τους ερωτηθέντες ηλικίας 15-24 ετών, είναι ελαφρώς διαφορετική από εκείνη που παρατηρείται στον γενικό πληθυσμό. Το να είσαι πολίτης (35 %, σε σύγκριση με το 38 %) και να επιθυμείς να στηρίξεις ένα πολιτικό κόμμα (35 % έναντι 36 %) εξακολουθεί να βρίσκεται στους τρεις πρώτους λόγους που επικαλούνται οι νέοι ηλικίας 15-24 ετών. Ωστόσο, αυτοί οι ερωτηθέντες είναι πιο πιθανό από τον μέσο όρο να πουν ότι οι άνθρωποι ψηφίζουν επειδή θέλουν να αλλάξουν τα πράγματα (33 % έναντι 29 %), το οποίο κατατάσσεται ως τρίτο μεταξύ των λόγων που αναφέρονται. Αντίθετα, αν και συνήθως οι ψηφοφορίες στις πολιτικές εκλογές κατατάσσονται στην τέταρτη θέση (32 %), οι νεότεροι ερωτηθέντες είναι λιγότερο πιθανό να το αναφέρουν αυτό σε σύγκριση με τον γενικό πληθυσμό (36 %).

Άλλοι λόγοι που επιλέχθηκαν από περίπου το ένα πέμπτο είναι η επιθυμία να εκφραστεί δυσαρέσκεια (22 %, σε σύγκριση με ένα μέσο όρο 21 %) και η επιθυμία υποστήριξης ενός συγκεκριμένου υποψηφίου (21 % έναντι 23 %).

Τέλος, αξίζει να σημειωθεί ότι οι νεότεροι ερωτηθέντες είναι πιο πιθανό από τον μέσο όρο να πουν ότι οι άνθρωποι ψηφίζουν στις ευρωπαϊκές εκλογές επειδή θέλουν να επηρεάσουν τον επόμενο Πρόεδρο της Ευρωπαϊκής Επιτροπής (14 % έναντι 10 %).

QA17ab Κατά τη γνώμη σας, ποιοι είναι οι λόγοι για τους οποίους ψηφίζουν οι πολίτες στις ευρωπαϊκές εκλογές; Πρώτα απ' όλα; Και μετά; (ΚΑΤ' ΑΝΩΤΑΤΟ ΌΡΙΟ 4 ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ) (% — ΕΕ-27)

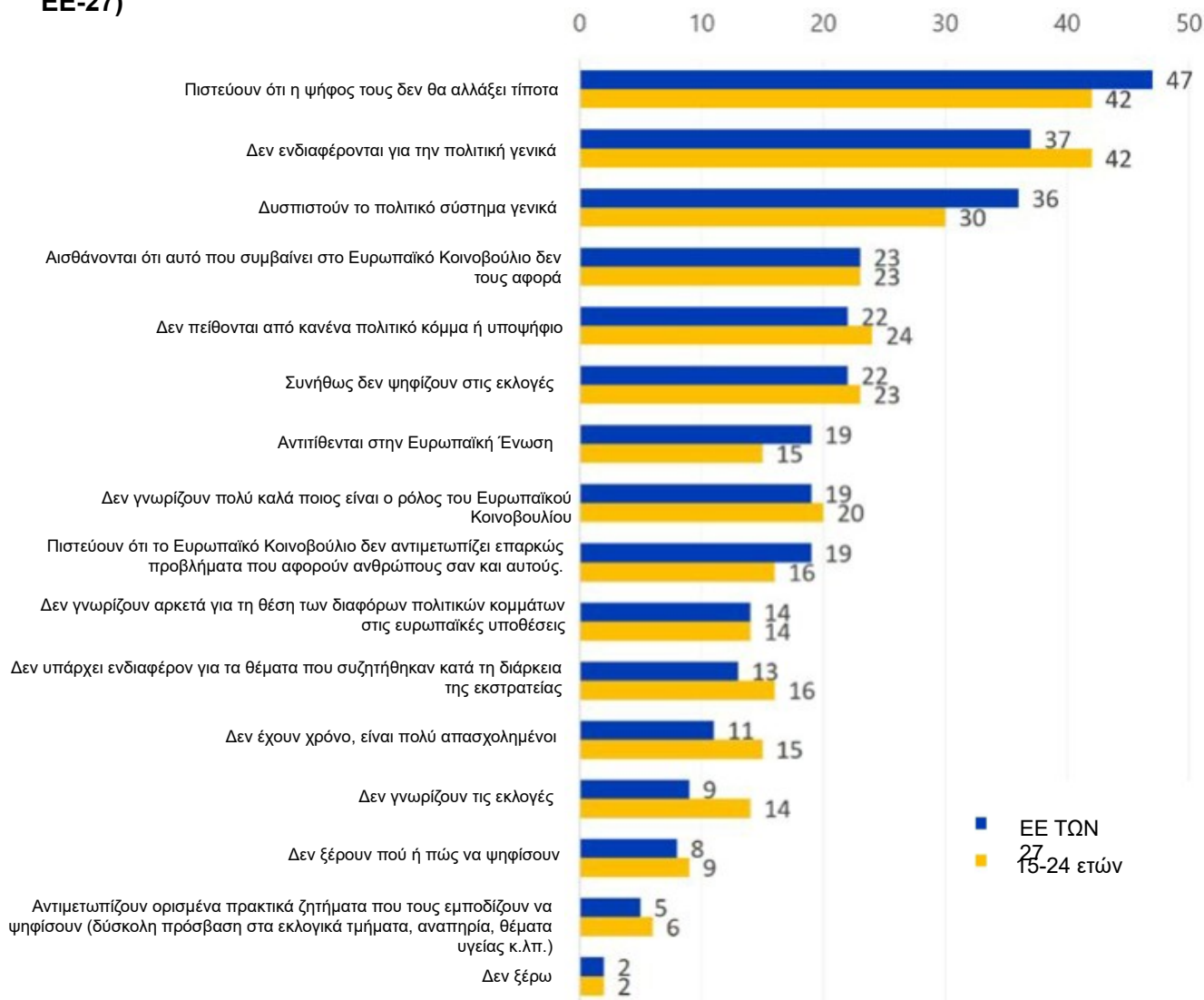

Μεταξύ του γενικού πληθυσμού, οι ερωτηθέντες είναι πιο πιθανό να πουν ότι οι άνθρωποι δεν ψηφίζουν στις ευρωεκλογές επειδή πιστεύουν ότι η ψήφος τους δεν θα αλλάξει τίποτα, δεν ενδιαφέρονται για την πολιτική γενικά ή δεν εμπιστεύονται το πολιτικό σύστημα γενικότερα. Αυτή η κατάταξη είναι σε γενικές γραμμές η ίδια μεταξύ των νεότερων ερωτηθέντων, παρόλο που μπορούν να παρατηρηθούν διαφορές στις αναλογίες που επιλέγουν κάθε έναν από αυτούς τους λόγους. Πιο συγκεκριμένα, τα άτομα ηλικίας 15-24 ετών είναι πιο πιθανό από το μέσο όρο να πουν ότι οι άνθρωποι δεν ψηφίζουν επειδή δεν ενδιαφέρονται για την πολιτική γενικά (42 % έναντι 37 %) — γεγονός που καθιστά τον κοινό λόγο που αναφέρεται συχνότερα μεταξύ των νέων. Παρ' όλα αυτά, αν και η πεποίθηση ότι η ψήφος τους δεν θα αλλάξει τίποτα είναι ο κοινός κορυφαίος λόγος, οι νεότεροι ερωτηθέντες είναι λιγότερο πιθανό να το αναφέρουν αυτό από τον γενικό πληθυσμό (42 % έναντι 47 %) και το ίδιο ισχύει και για τη δυσπιστία στο πολιτικό σύστημα γενικά (30 % έναντι 36 %).

Άλλοι λόγοι που αναφέρθηκαν από τουλάχιστον το ένα πέμπτο από τους νεότερους ερωτηθέντες είναι: η μη πεποίθησή τους από κανένα πολιτικό κόμμα ή υποψήφιο (24 %, σε σύγκριση με τον μέσο όρο 22 %), η αίσθηση ότι συμβαίνει στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο δεν τους αφορά (23 % έναντι 23 %), το να μην ψηφίζουν συνήθως στις πολιτικές εκλογές (23 % έναντι 22 %) και να μην γνωρίζουν πολύ καλά ποιος είναι ο ρόλος του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου (20 % έναντι 19 %).

Μεταξύ των άλλων λόγων, αξίζει να σημειωθεί ότι οι νέοι ηλικίας 15-24 ετών είναι λιγότερο πιθανό από τον γενικό πληθυσμό να πουν ότι οι άνθρωποι δεν ψηφίζουν επειδή είναι αντίθετοι με την Ευρωπαϊκή Ένωση (15 % έναντι 19 %), αλλά πιο διατεθειμένοι να το πουν είναι επειδή δεν έχουν χρόνο ή είναι πολύ απασχολημένοι (15 % έναντι 11 %) και επειδή δεν γνωρίζουν τις εκλογές (14 % έναντι 9 %).

QA18ab Κατά τη γνώμη σας, ποιοι είναι οι λόγοι για τους οποίους ορισμένοι δεν ψηφίζουν στις ευρωεκλογές; Πρώτα απ' όλα; Και μετά; (ΚΑΤ' ΑΝΩΤΑΤΟ ΟΡΙΟ 4 ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ) (% — ΕΕ-27)

3.3. Συμπεριφορά ψηφοφορίας

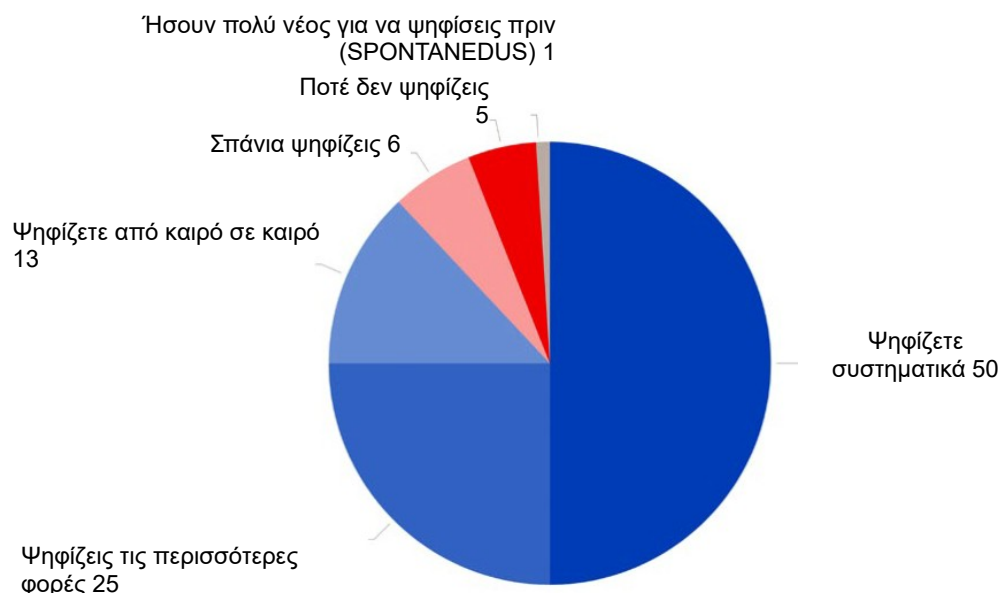
Συχνότητα ψηφοφορίας στις τοπικές/περιφερειακές, εθνικές και ευρωπαϊκές εκλογές

Όταν περιγράφουν τη συμπεριφορά ψήφου τους τα τελευταία χρόνια σε τοπικό, περιφερειακό, εθνικό ή ευρωπαϊκό επίπεδο, οι μισοί από τους ερωτηθέντες (50 %, καμία αλλαγή από τον

Οκτώβριο έως τον Νοέμβριο του 2022) δηλώνουν ότι ψηφίζουν πάντα. Σχεδόν τέσσερις στους δέκα (38 %, καμία αλλαγή) δηλώνουν ότι ψηφίζουν συχνά, είτε «τις περισσότερες φορές» (25 %, -1 εκατοστιαίες μονάδες) ή «κατά καιρούς» (13 %, + 1 εκατοστιαία μονάδα), ενώ περίπου ένας στους δέκα (11 %, καμία αλλαγή) λέει ότι «σπάνια» (6 %, καμία αλλαγή) ή «ποτέ» (5 %, καμία αλλαγή) ψηφίζουν.

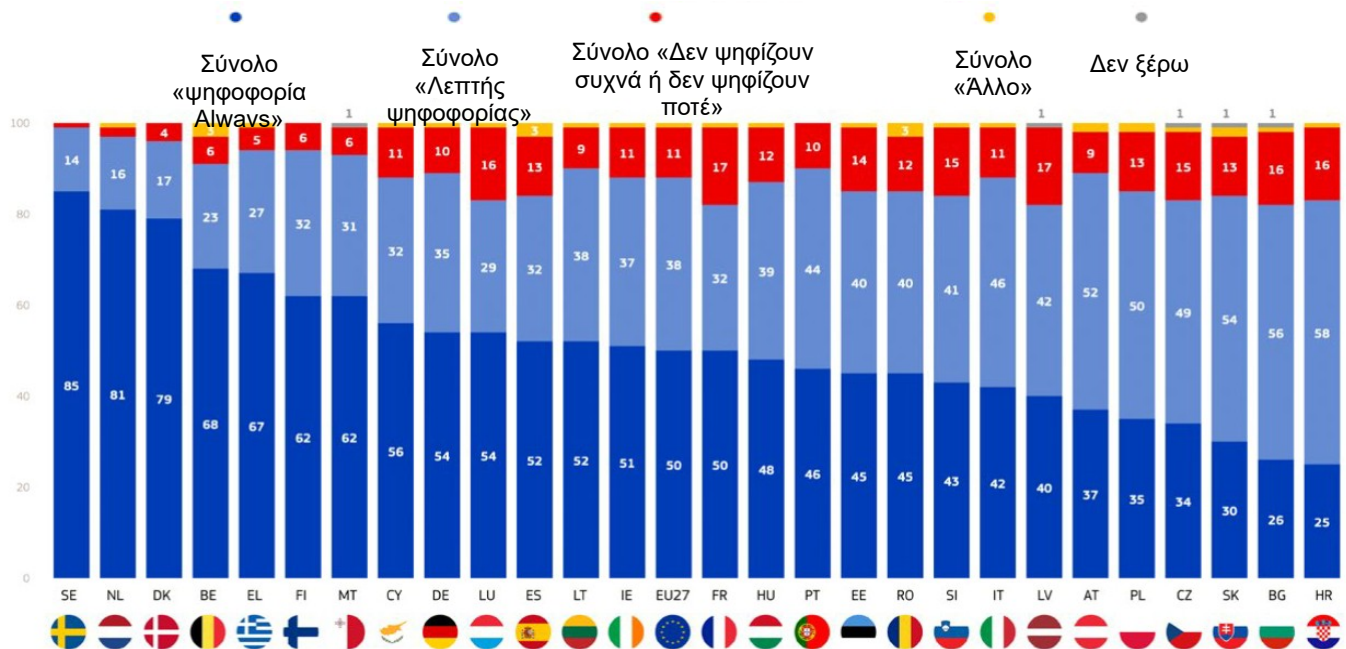
Οι αναλογίες αυτές είναι σταθερές ή αμετάβλητες σε σύγκριση με τον Οκτώβριο-Νοέμβρη του 2022 και συνάδουν με εκείνες που παρατηρήθηκαν σε παρόμοια χρονική στιγμή (Απρίλιος 2018) πριν από τις ευρωπαϊκές εκλογές του 2019, όταν το 50 % δήλωσε ότι ψηφίζει πάντα και το 35 % ότι συχνά ψηφίζει.

QA19 Ας μιλήσουμε τώρα για την προσωπική σας συμπεριφορά ψήφου. Ποιο από τα παρακάτω περιγράφει καλύτερα τη συμπεριφορά ψήφου σας τα τελευταία χρόνια, είτε σε τοπικό είτε σε περιφερειακό, εθνικό ή ευρωπαϊκό επίπεδο; (% — ΕΕ-27)

Οι ερωτηθέντες στη Σουηδία (85 %), στις Κάτω Χώρες (81 %) και στη Δανία (79 %) είναι οι πιο πιθανό να δηλώνουν ότι ψηφίζουν πάντα στις εκλογές είτε σε τοπικό είτε σε περιφερειακό, εθνικό ή ευρωπαϊκό επίπεδο. Αυτή η συμπεριφορά ψηφοφορίας είναι λιγότερο διαδεδομένη στην Κροατία (25 %), τη Βουλγαρία (26 %) και τη Σλοβακία (30 %). Τα ποσοστά των ερωτηθέντων που σπάνια ή ποτέ ψηφίζουν είναι τα υψηλότερα στη Γαλλία, τη Λετονία (και οι δύο 17 %), τη Βουλγαρία, την Κροατία και το Λουξεμβούργο (16 %), ενώ είναι τα χαμηλότερα στη Σουηδία (1 %), στις Κάτω Χώρες (2 %) και στη Δανία (4 %).

QA19 Ας μιλήσουμε τώρα για την προσωπική σας συμπεριφορά ψήφου. Ποιο από τα παρακάτω περιγράφει καλύτερα τη συμπεριφορά ψήφου σας τα τελευταία χρόνια, είτε σε τοπικό είτε σε περιφερειακό, εθνικό ή ευρωπαϊκό επίπεδο; (%)

QA19 Ας μιλήσουμε τώρα για την προσωπική σας συμπεριφορά ψήφου. Ποιο από τα παρακάτω περιγράφει καλύτερα τη συμπεριφορά ψήφου σας τα τελευταία χρόνια, είτε σε τοπικό είτε σε περιφερειακό, εθνικό ή ευρωπαϊκό επίπεδο; (%)

	Ψηφίζετε συστηματικά		Ψηφίζεις τις περισσότερες φορές		Ψηφίζεις από καιρό σε καιρό		Σπάνια ψηφίζεις		Ποτέ δεν ψηφίζεις		Εξαρτάται/Ψηφίζετε μόνο σε ορισμένες εκλογές (ΣΠΟΝΤΑΝΕΙΟΥ)	
	Μάρτιος 2023	Διάχυση. Μάρτιος 2023 — Οκτώβριος/Νοέμβριος 2022	Μάρτιος 2023	Διάχυση. Μάρτιος 2023 — Οκτώβριος/Νοέμβριος 2022	Μάρτιος 2023	Διάχυση. Μάρτιος 2023 — Οκτώβριος/Νοέμβριος 2022	Μάρτιος 2023	Διάχυση. Μάρτιος 2023 — Οκτώβριος/Νοέμβριος 2022	Μάρτιος 2023	Διάχυση. Μάρτιος 2023 — Οκτώβριος/Νοέμβριος 2022	Μάρτιος 2023	Διάχυση. Μάρτιος 2023 — Οκτώβριος/Νοέμβριος 2022
ΕΕ ΤΩΝ 27	50	0	25	-1	13	1	6	0	5	0	0	0
B)	68	2	16	0	7	0	3	-1	3	-2	0	0
BG	26	-1	33	-2	23	2	12	-1	4	1	0	0
ΤΣ	34	-3	34	2	15	3	8	-2	7	0	0	-1
DK	79	1	14	-1	3	-1	2	1	2	1	0	0
DE	54	-3	23	-3	12	4	5	1	5	1	1	0
EE	45	13	25	0	15	-6	9	-5	5	-3	0	0
IP	51	-4	27	2	10	1	4	-1	7	2	0	0
ΕΛ	67	-2	19	0	8	3	3	0	2	0	0	0
ΙΣ	52	-6	24	3	8	1	6	0	7	1	1	1
ΓΑ	50	2	22	-3	10	1	8	1	9	-2	0	0
ΥΕ	25	-8	35	3	23	4	10	0	6	1	0	0
	42	-2	31	1	15	2	8	1	3	-1	0	-1
CY	56	2	21	1	11	1	3	-4	8	1	1	1
LV	40	-15	25	3	17	7	10	3	7	1	0	0
LT	52	8	25	-5	13	1	5	0	4	-3	0	0
ΛΟΥ	54	2	21	-3	8	0	8	1	8	1	0	0
HU	48	-5	27	4	12	-1	7	2	5	0	0	0
MT	62	-3	21	-3	10	4	4	1	2	0	0	0
KX	81	4	14	-3	2	-1	1	0	1	-1	0	0
ΣΤ	37	-2	34	-1	18	0	4	-1	5	3	0	0
ΠΛ	35	5	26	-4	24	-3	8	-1	5	3	0	0
ΠΡ	46	2	35	2	9	-4	4	-1	6	1	0	0
ΡΜ	45	13	24	-7	16	-4	9	-5	3	1	0	0
ΣΝ	43	4	29	-2	12	-1	9	1	6	-2	0	0
ΣΚ	30	-3	30	-3	24	5	7	-1	6	1	0	0
ΦΙ	62	10	25	-2	7	-2	3	-3	3	-2	0	0
ΣΔ	85	-4	12	4	2	0	0	-1	1	1	0	0

Το ποσοστό που ψηφίζει πάντα στις εκλογές αυξάνεται με την ηλικία, καθώς το 57 % των ατόμων ηλικίας 55 ετών και άνω δηλώνουν ότι ψηφίζουν πάντα, σε σύγκριση με το 37 % των ατόμων ηλικίας 15-24 ετών.

Τα επίπεδα εκπαίδευσης διαδραματίζουν επίσης ρόλο όσον αφορά τη συμπεριφορά ψήφου. Όσοι ολοκλήρωσαν την εκπαίδευση πλήρους φοίτησης ηλικίας 20 ετών και άνω είναι πιο πιθανό να δηλώνουν ότι ψηφίζουν πάντα από εκείνους που ολοκλήρωσαν την ηλικία των 19 ετών ή νεότερης ηλικίας (61 % έναντι 44-49 %).

Οι διευθυντές (63 %) είναι οι πιο πιθανό να ψηφίσουν συστηματικά, ιδίως σε σύγκριση με τους ανέργους (35 %). Υπάρχει επίσης μια διαφορά όσον αφορά τις οικονομικές συνθήκες των ερωτηθέντων, με εκείνους που σπάνια ή ποτέ δυσκολεύονται να πληρώσουν τους λογαριασμούς τους να είναι πιο πιθανό από εκείνους που αντιμετωπίζουν περισσότερες δυσκολίες να δηλώνουν ότι ψηφίζουν πάντα (59 % έναντι 34-37 %).

Η αίσθηση ότι η φωνή ενός ατόμου μετράει και η ικανοποίηση από τη δημοκρατία στην ΕΕ και στη χώρα τους είναι επίσης χαρακτηριστικά που συνοδεύουν μια υψηλότερη τάση ψήφου στις εκλογές. Για παράδειγμα, το 61 % όσων συμφωνούν με τη φωνή τους μετρά πάντα στη χώρα τους, σε

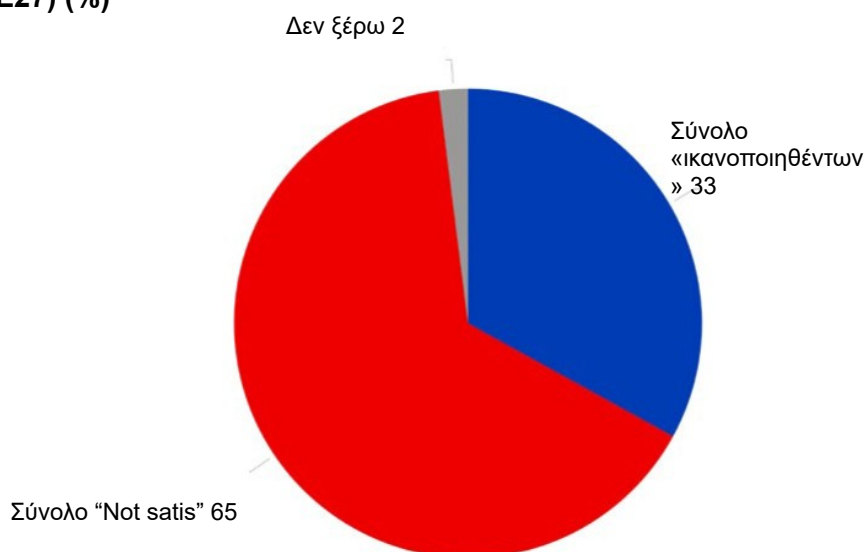
σύγκριση με το 36 % όσων διαφωνούν. Το ίδιο ισχύει και για τους ερωτηθέντες από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, με το 63 % εκείνων που έχουν θετική εικόνα να δηλώνει ότι ψηφίζουν πάντα, σε σύγκριση με το 39 % όσων έχουν αρνητική εικόνα.

Δηλώθηκε συμμετοχή στις ευρωεκλογές του 2019 και στις τελευταίες εθνικές εκλογές

Το 60 % (-1 ποσοστιαίες μονάδες από τον Οκτώβριο έως τον Νοέμβριο του 2022) δηλώνουν ότι ψήφισαν στις τελευταίες ευρωπαϊκές εκλογές του Μαΐου 2019, ενώ το 36 % (+ 1 εκατοστιαία μονάδα) δηλώνουν ότι δεν ψήφισαν.

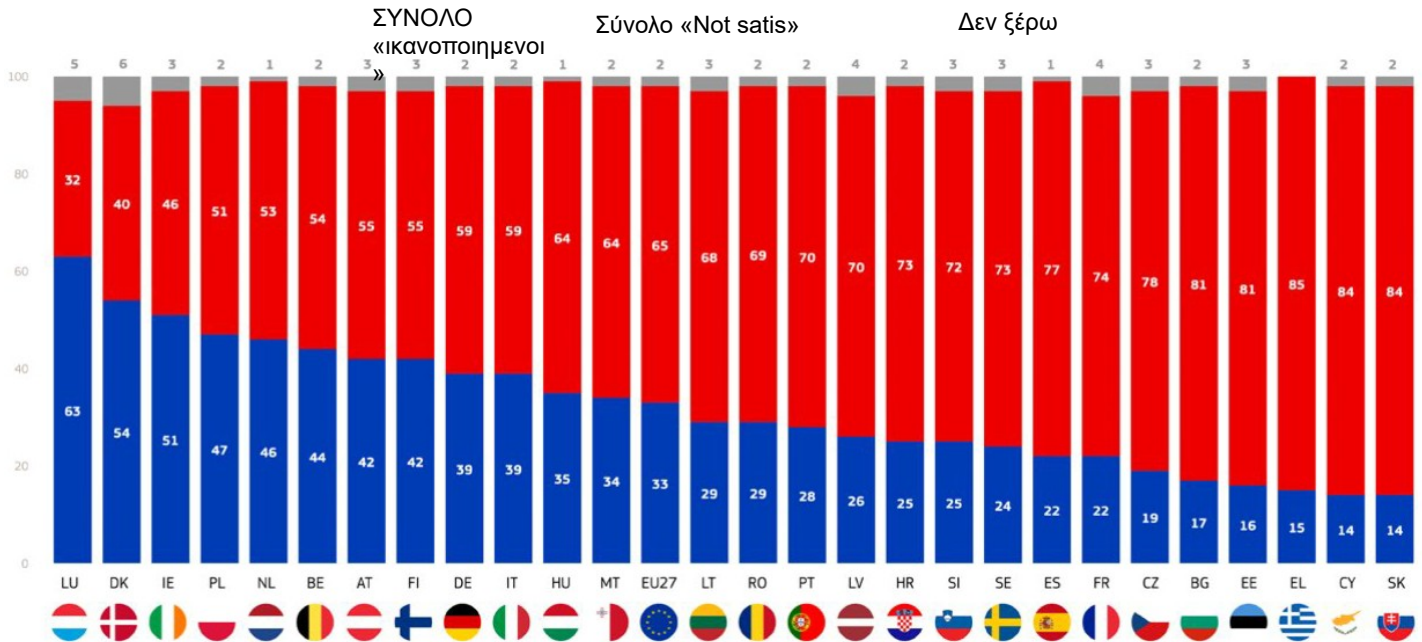
Θα πρέπει να σημειωθεί ότι το ποσοστό αυτό είναι υψηλότερο από την πραγματική προσέλευση στις τελευταίες ευρωπαϊκές εκλογές (50,6 %), γεγονός που σηματοδοτεί ότι ορισμένοι μη ψηφοφόροι (συμπεριλαμβανομένου ποσοστού όσων δεν ήταν σε ηλικία ψήφου) ανέφεραν ότι ψήφισαν στην τρέχουσα έρευνα.

QA24.1 Πόσο ικανοποιημένος ή όχι είστε από τα μέτρα που έχουν ληφθεί μέχρι στιγμής για την αντιμετώπιση του αυξανόμενου κόστους ζωής (για παράδειγμα, η αύξηση των τιμών των τροφίμων ή της ενέργειας) από... την κυβέρνηση (ΕΘΝΙΑ); (ΕΕ27) (%)

Σε όλες τις χώρες, η πλειοψηφία των ερωτηθέντων δηλώνει ότι ψήφισε στις τελευταίες ευρωπαϊκές εκλογές. Τα υψηλότερα ποσοστά ερωτηθέντων παρατηρούνται στις Κάτω Χώρες (81 %), στο Βέλγιο (78 %) και στη Δανία (77 %). Από την άλλη πλευρά, λιγότεροι από τους μισούς δηλώνουν ότι ψήφισαν στην Τσεχία (47 %), τη Σλοβενία (48 %), τη Γαλλία και τη Σλοβακία (49 %).

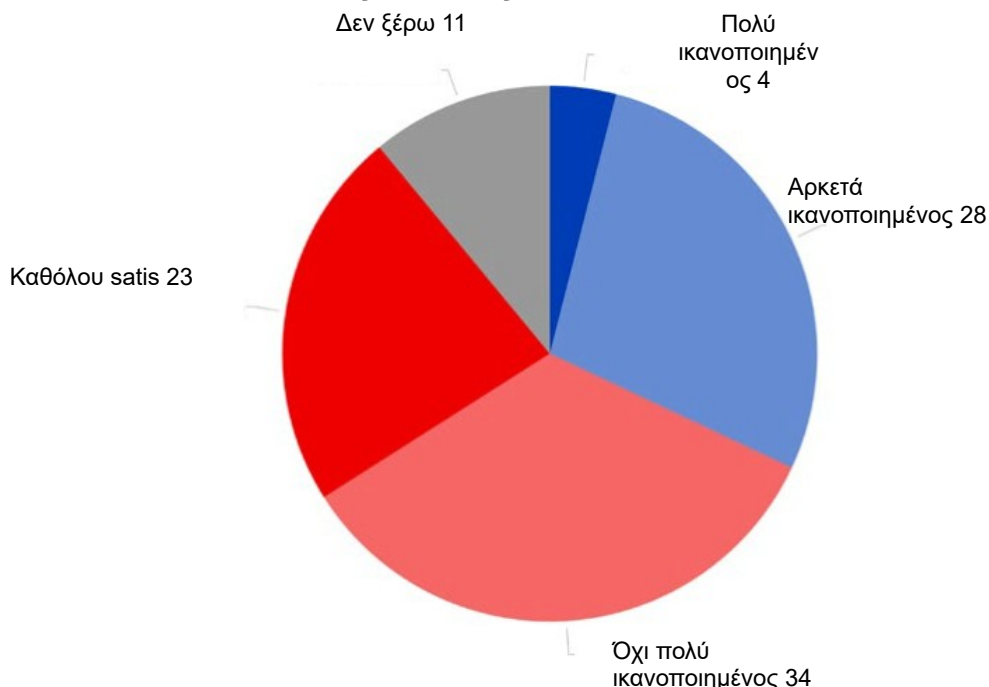
QA24.1 Πόσο ικανοποιημένος ή όχι είστε από τα μέτρα που έχουν ληφθεί μέχρι στιγμής για την αντιμετώπιση του αυξανόμενου κόστους ζωής (για παράδειγμα, η αύξηση των τιμών των τροφίμων ή της ενέργειας) από... την κυβέρνηση (ΕΘΝΙΑ); (%)

Οι ερωτηθέντες σε έξι χώρες είναι πλέον πιθανότερο να δηλώσουν ότι ψήφισαν στις τελευταίες ευρωπαϊκές εκλογές από ό,τι την περίοδο Οκτωβρίου-Νοεμβρίου 2022, κυρίως στην Εσθονία (55 %, + 15 εκατοστιαίες μονάδες), τη Λιθουανία (64 %, + 8 εκατοστιαίες μονάδες), τις Κάτω Χώρες (81 %, + 7 εκατοστιαίες μονάδες) και τη Ρουμανία (68 %, + 7 εκατοστιαίες μονάδες). Το ποσοστό αυτό μειώθηκε σε έξι χώρες και κατά πέντε ποσοστιαίες μονάδες στην Κροατία (51 %), τη Σουηδία (69 %) και τη Μάλτα (74 %).

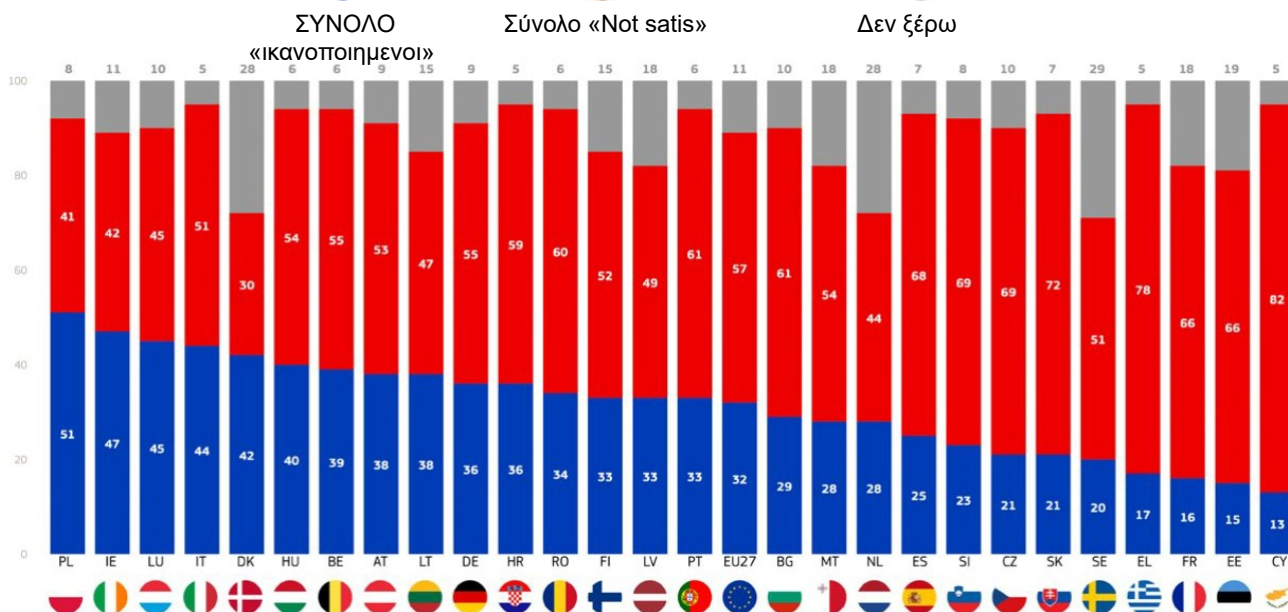
Η δηλωμένη προσέλευση είναι υψηλότερη όταν πρόκειται για εθνικές εκλογές. Σχεδόν οκτώ στους δέκα (79 %, -1 ποσοστιαίες μονάδες από τον Οκτώβριο-Νοέμβριο του 2022) δηλώνουν ότι ψήφισαν στις τελευταίες εθνικές εκλογές έναντι περίπου το ένα πέμπτο (20 %, -11 εκατοστιαίες μονάδες) που δηλώνουν ότι δεν ψήφισαν.

QA24.2 Πόσο ικανοποιημένος ή όχι είστε από τα μέτρα που έχουν ληφθεί μέχρι στιγμής για την αντιμετώπιση του αυξανόμενου κόστους διαβίωσης (για παράδειγμα, η αύξηση των τιμών των τροφίμων ή της ενέργειας) από... Η ΕΕ; (ΕΕ27) (%)

Οι πλειοψηφίες σε όλα τα κράτη μέλη δηλώνουν ότι ψήφισαν στις τελευταίες εθνικές εκλογές, με τα υψηλότερα ποσοστά να καταγράφονται στις Κάτω Χώρες (93 %), τη Δανία (92 %) και τη Σουηδία (91 %). Η συμμετοχή στις εθνικές εκλογές είναι χαμηλότερη στο Λουξεμβούργο (61 %), την Κροατία (68 %) και τη Λετονία (70 %).

QA24.1 Πόσο ικανοποιημένος ή όχι είστε από τα μέτρα που έχουν ληφθεί μέχρι στιγμής για την αντιμετώπιση του αυξανόμενου κόστους διαβίωσης (για παράδειγμα, η αύξηση των τιμών των τροφίμων ή της ενέργειας) από...Η ΕΕ; (%)

Το ποσοστό των ερωτηθέντων που δηλώνουν ότι ψήφισαν στις τελευταίες εθνικές εκλογές έχει αυξηθεί σε οκτώ χώρες από τον Οκτώβριο έως τον Νοέμβριο του 2022. Για άλλη μια φορά, η Εσθονία (73 %, + 12 εκατοστιαίες μονάδες) και η Λιθουανία (76 %, + 6 εκατοστιαίες μονάδες) είναι οι χώρες στις οποίες η δηλωθείσα συμμετοχή έχει αυξηθεί περισσότερο. Αντίθετα, το ποσοστό αυτό μειώθηκε σε άλλες οκτώ χώρες, κυρίως στη Λετονία (70 %, -9 εκατοστιαίες μονάδες), στην Κροατία (68 %, -7 εκατοστιαίες μονάδες) και στη Σουηδία (91 %, -6 εκατοστιαίες μονάδες).

Η κοινωνικοδημογραφική ανάλυση δείχνει ότι η δηλωμένη συμμετοχή είναι υψηλότερη μεταξύ των ερωτηθέντων ηλικίας 55 ετών και άνω (87 % σε εθνικό επίπεδο, 69 % στην Ευρώπη) από ό,τι μεταξύ των ατόμων ηλικίας 25-39 ετών (80 % σε εθνικό επίπεδο, 59 % σε ευρωπαϊκό επίπεδο). Ωστόσο, τα ποσοστά είναι τα χαμηλότερα μεταξύ των ατόμων ηλικίας 15-24 ετών (45 % σε εθνικό επίπεδο, 23 % στην Ευρώπη), παρόλο που αυτό μπορεί να οφείλεται στο γεγονός ότι ορισμένοι από αυτούς τους ερωτηθέντες δεν είχαν ηλικία ψήφου κατά τη διεξαγωγή αυτών των εκλογών.

Το επίπεδο εκπαίδευσης παίζει επίσης ρόλο στο επίπεδο της δηλωμένης συμμετοχής, με εκείνους που ολοκληρώνουν την εκπαίδευση ηλικίας 20 ετών και άνω να είναι πιο πιθανό να δηλώνουν ότι ψήφισαν σε κάθε μία από αυτές τις εκλογές σε σύγκριση με εκείνους που τερμάτισαν την ηλικία των 15 ετών ή νεότερης ηλικίας (89 % έναντι 77 % εθνικός, 74 % έναντι 58 % Ευρωπαίος).

Οι διευθυντές (90 % εθνικοί, 76 % Ευρωπαίοι) είναι οι πιο πιθανό να δηλώσουν ότι ψήφισαν, ιδίως σε σύγκριση με τους ανέργους (61 % εθνικοί, 46 % Ευρωπαίοι). Όσο περισσότερο οι ερωτηθέντες αντιμετωπίζουν οικονομικές δυσκολίες, τόσο λιγότερες είναι οι πιθανότητες να πουν ότι ψήφισαν. Για παράδειγμα, το 84 % όσων σπάνια ή ποτέ δυσκολεύονται να πληρώσουν τους λογαριασμούς τους δηλώνουν ότι ψήφισαν στις εθνικές εκλογές, σε σύγκριση με το 67 % εκείνων που αντιμετωπίζουν δυσκολίες τις περισσότερες φορές.

Η δηλωμένη προσέλευση σχετίζεται επίσης με την αίσθηση ότι η φωνή ενός ατόμου μετράει και ικανοποιεί τη δημοκρατία σε επίπεδο ΕΕ και σε εθνικό επίπεδο. Για παράδειγμα, το 68 % όσων είναι ικανοποιημένοι με τη δημοκρατία στην ΕΕ δηλώνουν ότι ψήφισαν στις τελευταίες ευρωπαϊκές εκλογές, σε σύγκριση με το 53 % όσων δεν είναι ικανοποιημένοι. Επιπλέον, οι ερωτηθέντες που έχουν θετική εικόνα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου είναι πιο πιθανό να δηλώσουν ότι ψήφισαν στις τελευταίες ευρωπαϊκές εκλογές από εκείνους που έχουν αρνητική εικόνα (74 % έναντι 52 %).

QA24.1 Για τον ένα ή τον άλλο λόγο, μερικοί άνθρωποι στη χώρα μας δεν ψήφισαν στις πρόσφατες εκλογές. Ψηφίσατε ο ίδιος την τελευταία... Ευρωεκλογές, τον Μάιο του 2019; (% — ΕΕ-27)

	Ναι	Όχι	Δεν ξέρω
ΕΕ ΤΩΝ 27	60	36	4
Φύλο			
Άνθρωπος	61	36	3
Γυναίκα	60	36	4
Ηλικία			
15-24	23	71	6
25-39	59	38	3
40-54	66	31	3
55+	69	27	4
Εκπαίδευση (τέλος)			
—15	58	39	3
16-19	60	37	3
20+	74	23	3
Ακόμα σπουδάζει	26	68	6
Κοινωνικοεπαγγελματική κατηγορία			
Αυτοαπασχολούμενοι	69	28	3
Διευθυντικά στελέχη	76	21	3
Άλλα λευκά περιλαίμια	64	33	3
Χειρωνακτικοί εργαζόμενοι	56	40	4
Άτομα κατ' οίκον	56	41	3
Άνεργοι	46	51	3
Αποσύρθηκε	70	27	3
Φοιτητές	26	68	6
Δυσκολίες στην πληρωμή λογαριασμών			
Τις περισσότερες φορές	47	49	4
Από καιρό σε καιρό	54	42	4
Σχεδόν ποτέ/ποτέ	66	31	3
Η φωνή μου μετράει στην ΕΕ			
Συμφωνώ	74	23	3
Διαφωνούν	59	47	3
Η φωνή μου μετράει σε (Η χώρα μας)			
Συμφωνώ	70	27	3
Διαφωνούν	49	48	3
Ικανοποίηση από τη δημοκρατία στη χώρα μας			
Ικανοποιημένοι	67	30	3
Δεν ικανοποιήθηκε	53	43	4
Ικανοποίηση από τη δημοκρατία στην ΕΕ			
Ικανοποιημένοι	68	29	3
Δεν ικανοποιήθηκε	53	43	4
Εικόνα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου			

ΑΝΟΙΞΗ 2023 | ΕΒ 99.1 3. ΈΝΑ ΈΤΟΣ ΠΡΙΝ ΑΠΟ ΤΙΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΕΣ ΕΚΛΟΓΕΣ ΤΟΥ 2024: ΟΙ ΠΟΛΙΤΕΣ
ΜΠΡΟΣΤΑ ΣΤΗΝ ΨΗΦΟΦΟΡΙΑ

Θετικό	74	23	3
Ουδέτερο	53	42	5
Αρνητικό	52	45	3

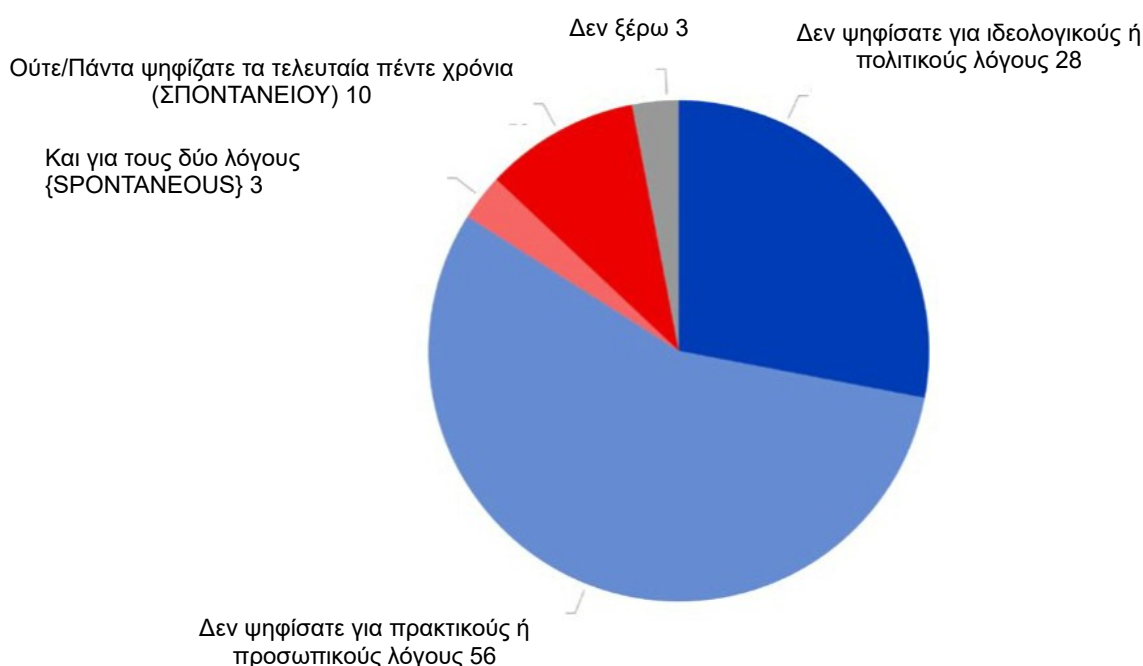
QA24.2 Για τον ένα ή τον άλλο λόγο, μερικοί άνθρωποι στη χώρα μας δεν ψήφισαν στις πρόσφατες εκλογές. Ψηφίσατε ο ίδιος την τελευταία... Εθνικές εκλογές; (% — ΕΕ-27)

	Ναι	Όχι	Δεν ξέρω
ΕΕ ΤΩΝ 27	79	19	1
Φύλο			
Ανθρωπος	79	20	1
Γυναίκα	79	19	2
Ηλικία			
15-24	45	50	5
25-39	80	19	1
40-54	83	16	1
55+	87	12	1
Εκπαίδευση (τέλος)			
—15	77	21	2
16-19	80	18	1
20+	89	10	1
Ακόμα σπουδάζει	47	48	5
Κοινωνικοεπαγγελματική κατηγορία			
Αυτοαπασχολούμενοι	87	12	1
Διευθυντικά στελέχη	90	9	1
Άλλα λευκά περιλαίμια	85	14	1
Χειρωνακτικοί εργαζόμενοι	77	21	2
Άτομα κατ' οίκον	72	27	1
Άνεργοι	61	36	3
Αποσύρθηκε	87	12	1
Φοιτητές	47	48	5
Δυσκολίες στην πληρωμή λογαριασμών			
Τις περισσότερες φορές	67	30	3
Από καιρό σε καιρό	72	26	2
Σχεδόν ποτέ/ποτέ	84	15	1
Η φωνή μου μετράει στην ΕΕ			
Συμφωνώ	88	11	1
Διαφωνούν	74	25	1
Η φωνή μου μετράει σε (Η χώρα μας)			
Συμφωνώ	88	11	1
Διαφωνούν	69	30	1
Ικανοποίηση από τη δημοκρατία στη χώρα μας			
Ικανοποιημένοι	83	16	1
Δεν ικανοποιήθηκε	75	23	2
Ικανοποίηση από τη δημοκρατία στην ΕΕ			
Ικανοποιημένοι	83	16	1
Δεν ικανοποιήθηκε	76	23	1

Κύριοι λόγοι για τη μη συμμετοχή σε εκλογές ή δημοψηφίσματα

Οι ερωτηθέντες που δήλωσαν ότι συχνά, σπάνια ή ποτέ ψηφίζουν σε εκλογές, είτε σε τοπικό είτε σε περιφερειακό, εθνικό ή ευρωπαϊκό επίπεδο, ρωτήθηκαν επίσης για τους κύριους λόγους για τους οποίους δεν συμμετείχαν σε εκλογές ή σε δημοψήφισμα τα τελευταία πέντε χρόνια. Η πλειοψηφία αυτών των ερωτηθέντων (56 %, καμία αλλαγή από τον Οκτώβριο έως τον Νοέμβριο του 2022) δηλώνουν ότι δεν ψήφισαν για πρακτικούς ή προσωπικούς λόγους, ενώ σχεδόν τρεις στους δέκα (28 %, + 1 εκατοστιαία μονάδα) αναφέρουν ιδεολογικούς ή πολιτικούς λόγους. Ένας στους δέκα (-1 pp) δηλώνει αυθόρμητα ότι κανένας από τους δύο λόγους δεν ισχύει για την περίπτωση του ή ότι έχει ψηφίσει πάντα τα τελευταία πέντε χρόνια.

QA20 Αν δεν συμμετείχατε σε εκλογές ή σε δημοψήφισμα τα τελευταία πέντε χρόνια, ποιος ήταν ο κύριος λόγος; (% — ΕΕ-27)

Τα στοιχεία αυτά παρέμειναν σταθερά από τον Οκτώβριο έως τον Νοέμβριο του 2022. Όπως επισημαίνεται και στην τελευταία έκθεση, σε σύγκριση με τον Απρίλιο του 2018, μεγαλύτερα ποσοστά λένε τώρα ότι οι κύριοι λόγοι για τη μη ψηφοφορία ήταν πρακτικοί ή προσωπικοί (56 % έναντι 41 %), ή ιδεολογικοί ή πολιτικοί (28 % έναντι 23 %).

Σε όλες τις χώρες εκτός από μία, η πλειοψηφία δηλώνει ότι δεν συμμετείχε σε εκλογές ή δημοψήφισμα τα τελευταία πέντε χρόνια για πρακτικούς ή προσωπικούς λόγους. Το ποσοστό αυτό κυμαίνεται από περίπου επτά στις δέκα ή περισσότερες στις Κάτω Χώρες (78 %), τη Σλοβενία (70 %) και την Πολωνία (69 %), έως το ήμισυ ή λιγότερο στη Γερμανία, την Πορτογαλία (46 %), την Κύπρο και τη Φινλανδία (και οι δύο 50 %). Η Μάλτα (33 %) είναι η μόνη χώρα στην οποία ο λόγος αυτός αναφέρεται από μια μειοψηφία και όπου η πλειοψηφία δηλώνει αντ' αυτού ότι οι λόγοι ήταν κυρίως ιδεολογικοί ή πολιτικοί (43 %).

QA20 Αν δεν συμμετείχατε σε εκλογές ή σε δημοψήφισμα τα τελευταία πέντε χρόνια, ποιος ήταν ο κύριος λόγος; (% — δεν ψηφίσατε για πρακτικούς ή προσωπικούς λόγους)

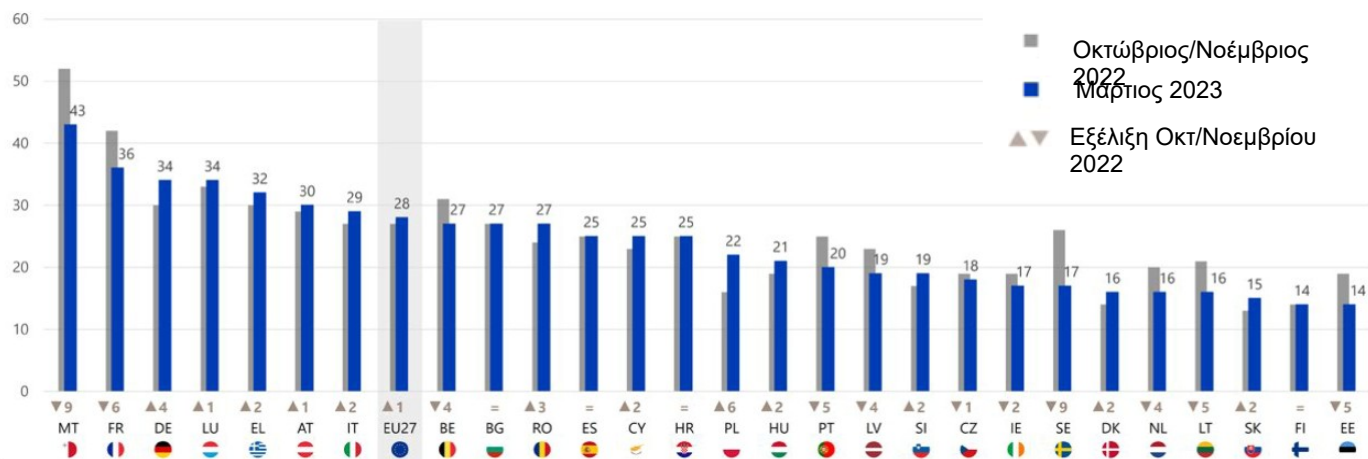

Μετά τη Μάλτα, περισσότεροι από το ένα τρίτο αναφέρουν ότι οι λόγοι για τη μη συμμετοχή ήταν ιδεολογικοί ή πολιτικοί στη Γαλλία (36 %), στη Γερμανία και στο Λουξεμβούργο (34 %). Τα χαμηλότερα ποσοστά που επικαλούνται αυτό ως λόγο παρατηρούνται στην Εσθονία, τη Φινλανδία (και οι δύο 14 %) και τη Σλοβακία (15 %).

Σε δέκα χώρες, το ποσοστό των ερωτηθέντων που δεν συμμετείχαν σε εκλογές ή δημοψηφίσματα τα τελευταία πέντε χρόνια για πρακτικούς ή προσωπικούς λόγους έχει αυξηθεί από τον Οκτώβριο έως τον Νοέμβριο του 2022. Αυτό ισχύει ιδίως για τη Μάλτα (33 %, + 10 εκατοστιαίες μονάδες), τη Σουηδία (62 %, + 10 εκατοστιαίες μονάδες) και τη Γαλλία (55 %, + 9 εκατοστιαίες μονάδες). Αντίθετα, το ποσοστό αυτό μειώθηκε σε έξι χώρες και κυρίως στην Κύπρο (50 %, -10 εκατοστιαίες μονάδες).

Οι ερωτηθέντες στην Πολωνία (22 %, + 6 εκατοστιαίες μονάδες), στη Γερμανία (34 %, + 4 εκατοστιαίες μονάδες) και στη Ρουμανία (27 %, + 3 εκατοστιαίες μονάδες) είναι πιθανότερο από ό,τι τον Οκτώβριο-Νοέμβριο 2022 να αναφέρουν ιδεολογικούς ή πολιτικούς λόγους για τη μη ψηφοφορία. Το ποσοστό αυτό μειώθηκε σε εννέα χώρες, ιδίως στη Σουηδία (17 %, -9 εκατοστιαίες μονάδες), στη Μάλτα (43 %, -9 εκατοστιαίες μονάδες) και στη Γαλλία (36 %, -6 εκατοστιαίες μονάδες).

QA20 Αν δεν συμμετείχατε σε εκλογές ή σε δημοψήφισμα τα τελευταία πέντε χρόνια, ποιος ήταν ο κύριος λόγος; (% — δεν ψηφίσατε για ιδεολογικούς ή πολιτικούς λόγους)

Οι πιο συνηθισμένοι λόγοι σε όλες τις ομάδες για τη μη συμμετοχή σε εκλογές ή δημοψήφισμα τα τελευταία πέντε χρόνια είναι πρακτικοί ή προσωπικοί, και όχι ιδεολογικοί ή πολιτικοί.

Ειδικότερα, οι άνδρες είναι πιο πιθανό από τις γυναίκες να δηλώνουν ότι δεν ψήφισαν για ιδεολογικούς ή πολιτικούς λόγους (30 % έναντι 26 %), ενώ οι νεότεροι ερωτηθέντες είναι οι λιγότερο πιθανό να το πράξουν (21 % έναντι 27-32 % των ατόμων ηλικίας 25 ετών και άνω), αλλά οι πιο πιθανό να αναφέρουν πρακτικούς ή προσωπικούς λόγους (68 % έναντι 51-59 %). Οι άνεργοι (32 %) και εκείνοι που δυσκολεύονται να πληρώσουν τους λογαριασμούς τους κατά καιρούς ή συχνότερα (30-31 %) είναι οι πιο πιθανό να πουν ότι δεν ψήφισαν για ιδεολογικούς ή πολιτικούς λόγους.

Οι αναλογίες που δεν ψήφισαν για ιδεολογικούς ή πολιτικούς λόγους είναι επίσης υψηλές μεταξύ εκείνων που μιλούν συχνά για ευρωπαϊκά πολιτικά θέματα (33 % έναντι 26 % όσων δεν το κάνουν ποτέ), εκείνων που έχουν αρνητική εικόνα για την ΕΕ (41 % έναντι 21 % εκείνων που έχουν θετική εικόνα) και εκείνων που έχουν αρνητική εικόνα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου (39 % έναντι 23 % όσων έχουν θετική εικόνα).

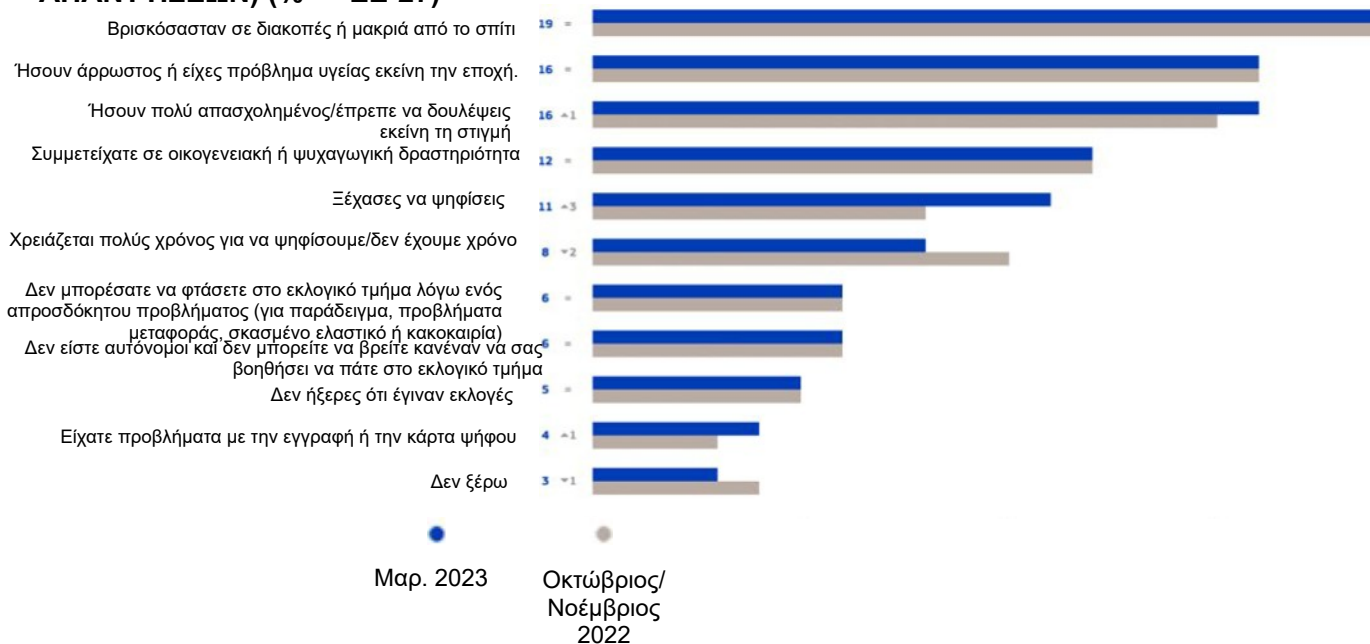
QA20 Αν δεν συμμετείχατε σε εκλογές ή σε δημοψήφισμα τα τελευταία πέντε χρόνια, ποιος ήταν ο κύριος λόγος; (% — ΕΕ-27)

	Δεν ψηφίσατε για ιδεολογικούς ή πολιτικούς λόγους	Δεν ψηφίσατε για πρακτικούς ή προσωπικούς λόγους	Δεν ξέρω
ΕΕ ΤΩΝ 27	28	56	3
Φύλο			
Ανθρωπος	30	55	3
Γυναίκα	26	58	3
Ηλικία			
15-24	21	68	3
25-39	29	59	2
40-54	32	51	2
55+	27	55	3
Εκπαίδευση (τέλος)			
—15	25	60	3
16-19	31	54	2
20+	27	56	3
Ακόμα σπουδάζει	21	68	4
Κοινωνικοεπαγγελματική κατηγορία			
Αυτοαπασχολούμενοι	29	51	5
Διευθυντικά στελέχη	30	59	3
Άλλα λευκά περιλαίμια	29	56	2
Χειρωνακτικοί εργαζόμενοι	30	54	3
Άτομα κατ' οίκον	24	62	3
Άνεργοι	32	54	4
Αποσύρθηκε	26	56	3
Φοιτητές	21	68	4
Δυσκολίες στην πληρωμή λογαριασμών			
Τις περισσότερες φορές	30	56	4
Από καιρό σε καιρό	31	54	3
Σχεδόν ποτέ/ποτέ	25	59	2
Συζήτηση για ευρωπαϊκά πολιτικά θέματα			
Συχνά	33	55	1
Περιστασιακά	28	55	3
Ποτέ	26	59	3
Εικόνα της ΕΕ			
Πεπίθετο	21	61	3
Ουδέτερο	27	58	3
Αρνητικό	41	47	2
Εικόνα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου			
Πεπίθετο	23	59	2
Ουδέτερο	26	59	3
Αρνητικό	39	48	3

Πρακτικοί λόγοι για τη μη ψηφοφορία σε εκλογές ή δημοψηφίσματα

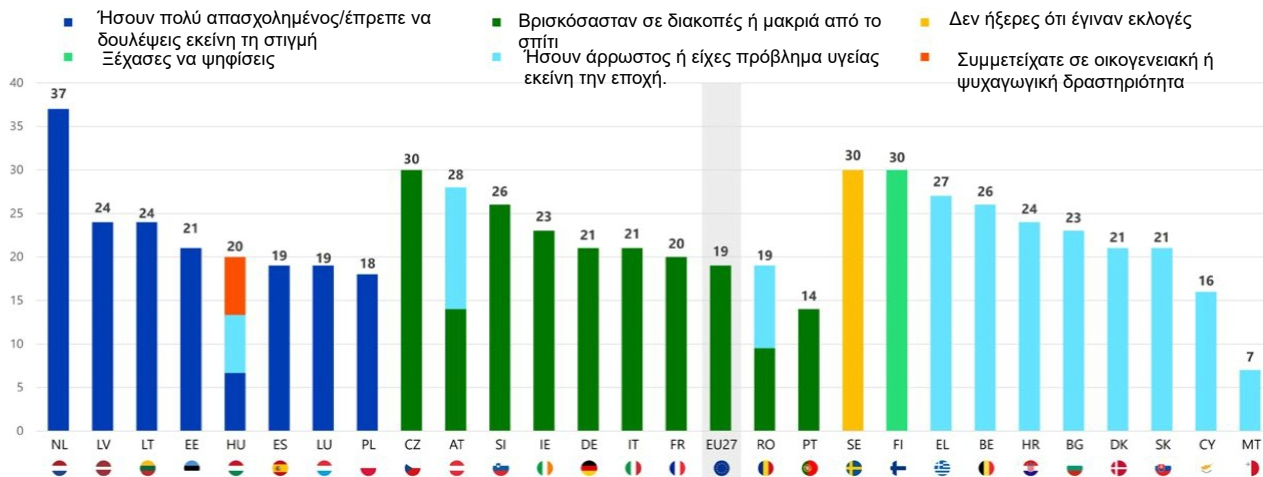
Όταν ρωτήθηκαν λεπτομερέστερα σχετικά με τους πρακτικούς λόγους για τους οποίους δεν ψήφισαν σε εκλογές ή δημοψήφισμα, οι πιο συχνές απαντήσεις που δίνουν οι ερωτηθέντες είναι ότι ήταν σε διακοπές ή μακριά από το σπίτι (19 %), ότι ήταν άρρωστοι ή είχαν πρόβλημα υγείας (16 %, καμία αλλαγή) ή ότι ήταν πολύ απασχολημένοι ή έπρεπε να εργαστούν (16 %). Άλλοι λόγοι που αναφέρθηκαν από περισσότερους από έναν στους δέκα εμπλέκονται σε οικογενειακές δραστηριότητες ή δραστηριότητες αναψυχής (12 %) και ξεχνούν να ψηφίσουν (11 %).

QA21 Ποιοι από τους παρακάτω λόγους σας εμπόδισαν ποτέ να ψηφίσετε σε εκλογές ή σε δημοψήφισμα σε τοπικό, εθνικό ή ευρωπαϊκό επίπεδο; (ΔΥΝΑΤΟΤΗΤΑ ΠΟΛΛΑΠΛΩΝ ΑΠΑΝΤΗΣΕΩΝ) (% — ΕΕ-27)

Σε οκτώ χώρες, ο πιο συχνά (ή κοινός) λόγος που ανέφεραν οι ερωτηθέντες ότι δεν ψήφισαν σε εκλογές ή δημοψήφισμα είναι ότι ήταν άρρωστοι ή είχαν πρόβλημα υγείας. Σε επτά χώρες, ο πιο συνηθισμένος (ή κοινός) λόγος είναι να βρίσκεστε σε διακοπές ή μακριά από το σπίτι, και το να είστε πολύ απασχολημένοι ή να χρειάζεται να εργαστείτε τότε είναι ο κορυφαίος λόγος σε άλλες έξι χώρες. Στη Φινλανδία, οι περισσότεροι από τους ερωτηθέντες λένε ότι ξέχασαν να ψηφίσουν, ενώ στη Σουηδία, οι περισσότεροι δεν γνώριζαν ότι έγιναν εκλογές. Στην Ουγγαρία, η συμμετοχή σε μια οικογενειακή ή ψυχαγωγική δραστηριότητα είναι η κοινή κορυφαία απάντηση, μαζί με το να είσαι πολύ απασχολημένος ή να μην έχεις χρόνο και να είσαι άρρωστος ή να έχεις πρόβλημα υγείας.

QA21 Ποιοι από τους παρακάτω λόγους σας εμπόδισαν ποτέ να ψηφίσετε σε εκλογές ή σε δημοψήφισμα σε τοπικό, εθνικό ή ευρωπαϊκό επίπεδο; (Πολλαπλές απαντήσεις) (%) — Η πιο αναφερόμενη απάντηση ανά χώρα)

Οι ερωτηθέντες είναι πιθανότερο να πουν ότι δεν ψήφισαν σε εκλογές ή σε δημοψήφισμα τα τελευταία πέντε χρόνια επειδή βρίσκονταν σε διακοπές ή μακριά από το σπίτι τους στην Τσεχία (30 %), την Αυστρία (28 %) και τη Σλοβενία (26 %). Τα χαμηλότερα ποσοστά των ερωτηθέντων που αναφέρουν αυτόν τον πρακτικό λόγο βρίσκονται στη Μάλτα (5 %), την Ισπανία (9 %) και τη Σουηδία (12 %).

Η ασθένεια ή το πρόβλημα υγείας κατά τον χρόνο των εκλογών αναφέρεται συχνότερα στην Αυστρία, την Τσεχία (28 %) και την Ελλάδα (27 %). Αντιθέτως, το 7 % στη Γαλλία και τη Μάλτα και το 8 % στις Κάτω Χώρες αναφέρουν αυτόν τον λόγο.

Οι Κάτω Χώρες (37 %) είναι μακράν η χώρα με το υψηλότερο ποσοστό που δηλώνουν ότι ήταν πολύ απασχολημένοι ή έπρεπε να εργαστούν, ακολουθούμενες από τη Λετονία και τη Λιθουανία (και οι δύο 24 %). Οι ερωτηθέντες είναι λιγότερο πιθανό να το αναφέρουν στη Μάλτα, την Πορτογαλία (και οι δύο 6 %) και την Ιταλία (11 %).

Τουλάχιστον ένας στους πέντε στην Αυστρία (21 %), η Βουλγαρία και η Ουγγαρία (και οι δύο 20 %) αναφέρουν ότι εμπλέκονται σε οικογενειακές ή ψυχαγωγικές δραστηριότητες ως λόγο για να μην ψηφίσουν. Αυτό συγκρίνεται με λιγότερους από έναν στους είκοσι που το αναφέρουν ως λόγο στις Κάτω Χώρες (2 %), την Ελλάδα και τη Μάλτα (και οι δύο 4 %).

Το να ξεχάσετε να ψηφίσετε είναι πιο συνηθισμένο στη Φινλανδία (30 %), τις Κάτω Χώρες (20 %), το Λουξεμβούργο και τη Σουηδία (και οι δύο 18 %), ενώ είναι λιγότερο συχνή στην Ελλάδα (λιγότερο από 1 %), τη Μάλτα (1 %), τη Βουλγαρία και τη Σλοβακία (και οι δύο 3 %).

QA21 Ποιοι από τους παρακάτω λόγους σας εμπόδισαν ποτέ να ψηφίσετε σε εκλογές ή δημοψηφισμασε τοπικό, εθνικό ή ευρωπαϊκό επίπεδο; (ΔΥΝΑΤΟΤΗΤΑ ΠΟΛΛΑΠΛΩΝ ΑΠΑΝΤΗΣΕΩΝ) (%)

	EU27	BE	BG	CZ	DK	DE	EE	IE	EL	ES	FR	HR	IT	CY	LV	LT	LU	HU	MT	NL	AT	PL	PT	RO	SI	SK	FI	SE
Βρισκόσασταν σε διακοπές ή μακριά από το σπίτι	19	23	22	30	16	21	19	23	25	9	20	15	21	14	14	17	17	17	5	22	28	17	14	19	26	17	21	12
Ήσουν άρρωστος ή είχες πρόβλημα υγείας εκείνη την εποχή	16	26	23	28	21	16	19	11	27	11	7	24	19	16	14	23	9	20	7	8	28	17	13	19	17	21	10	11
Ήσουν πολύ απασχολημένος/έπρεπε να δουλέψεις	16	22	22	20	18	15	21	20	15	19	16	16	11	14	24	24	19	20	6	37	20	18	6	17	15	19	18	13
Αλλά (ΣΠΟΝΤΑΝΕΟΥΣ)	14	3	13	6	20	13	11	7	32	27	20	8	8	24	11	12	12	6	44	14	14	6	21	9	24	12	11	11
Συμμετείχατε σε οικογενειακή ή ψυχαγωγική δραστηριότητα	12	17	20	12	6	11	17	9	4	9	14	12	10	8	10	10	10	20	4	2	21	11	11	15	11	17	11	8
Ξέχασες να ψηφίσεις	11	14	3	6	11	17	15	11	0	8	11	14	11	5	9	8	18	7	1	20	14	10	4	7	10	3	30	18
Χρειάζεται πολύς χρόνος για να ψηφίσουμε/δεν έχουμε χρόνο	8	12	5	9	7	11	13	7	3	3	5	10	8	4	8	9	8	12	3	19	17	13	5	7	6	6	7	9
Κανένας/πάντα ψηφίζατε (ΣΠΟΝΤΑΝΕΟΥΣ)	7	5	8	4	4	8	7	4	5	10	5	10	7	18	10	12	6	6	18	2	4	5	9	8	3	16	4	4
Δεν ήξερες ότι έγιναν εκλογές	6	15	2	4	9	7	5	12	1	7	5	7	6	3	6	2	13	5	5	5	11	6	4	6	7	2	3	30
Δεν μπορούσατε να φτάσετε στο εκλογικό τμήμα λόγω ενός απροσδόκητου προβλήματος (για παράδειγμα, προβλήματα μεταφοράς, σκασμένο ελαστικό ή κακοκαιρία)	6	14	3	4	5	4	4	5	6	2	2	5	14	6	6	1	3	6	4	4	10	8	5	13	3	2	4	3
Είχατε προβλήματα με την εγγραφή ή την κάρτα	5	10	3	5	3	3	3	13	2	4	11	2	6	2	1	2	11	3	4	3	9	6	5	4	1	1	1	1
Δεν είστε αυτόνομοι και δεν μπορείτε να ψηφίσετε κανέναν να σας βοηθήσει να πάτε στο εκλογικό τμήμα	4	10	2	4	2	2	3	3	5	1	2	5	6	1	4	1	1	4	2	0	7	9	2	8	2	1	2	3
Δεν ξέρω	3	2	4	6	3	3	5	2	0	1	5	3	2	4	3	5	0	2	8	2	2	1	14	1	3	5	7	1

Ενδιαφέρουσες διαφορές μπορούν να σημειωθούν κατά την ανάλυση των αποτελεσμάτων σύμφωνα με τις κοινωνικοδημογραφικές κατηγορίες των ερωτηθέντων. Οι γυναίκες είναι πιο πιθανό από τους άνδρες να αναφέρουν ότι ήταν άρρωστοι ή είχαν πρόβλημα υγείας, επειδή δεν ψήφισαν (18 % έναντι 14 %). Οι ερωτηθέντες μεγαλύτερης ηλικίας είναι επίσης πιο πιθανό να αναφέρουν αυτό ως λόγο (24 % των ατόμων ηλικίας 55 ετών και άνω έναντι 9-14 % των ατόμων ηλικίας 15-54 ετών). Οι ερωτηθέντες ηλικίας 15-39 ετών είναι πιο πιθανό από τους μεγαλύτερους ομολόγους τους να πουν ότι ξέχασαν να ψηφίσουν (14 % έναντι 7-11 %), ενώ εκείνοι στην κεντρική ηλικιακή ομάδα είναι πιο πιθανό να αναφέρουν ότι ήταν πολύ απασχολημένοι ή έπρεπε να εργαστούν εκείνη την εποχή (19-21 % των ατόμων ηλικίας 25-54, σε σύγκριση με το 15 % των ατόμων ηλικίας 15-24 ετών και το 11 % των ατόμων ηλικίας 55 ετών και άνω).

Υπάρχουν επίσης διαφορές όσον αφορά τα επίπεδα εκπαίδευσης, με τους ερωτηθέντες που ολοκλήρωσαν την εκπαίδευση πλήρους φοίτησης ηλικίας 16 ετών και άνω να είναι πιο πιθανό από εκείνους που έφυγαν νωρίτερα να αναφέρουν ότι βρίσκονται σε διακοπές ή μακριά από το σπίτι (19-24 % έναντι 12 %) ή είναι πολύ απασχολημένοι ή αναγκάζονται να εργαστούν (17-18 % έναντι 10 %). Αντίθετα, οι ερωτηθέντες που ολοκλήρωσαν την εκπαίδευση ηλικίας 15 ετών και άνω είναι πιο πιθανό να πουν ότι ήταν άρρωστοι ή είχαν πρόβλημα υγείας (26 % έναντι 13-16 %).

Όσοι έχουν λιγότερες οικονομικές δυσκολίες είναι πιο πιθανό να πουν ότι ήταν σε διακοπές ή μακριά από το σπίτι (19-21 % εκείνων που δυσκολεύονται να πληρώσουν τους λογαριασμούς τους από καιρό σε καιρό ή λιγότερο συχνά έναντι 13 % των ατόμων που αντιμετωπίζουν δυσκολίες τις περισσότερες φορές), ενώ το αντίθετο ισχύει για τις αναλογίες που αναφέρουν ότι είναι άρρωστοι ή έχουν πρόβλημα υγείας (15-16 % έναντι 20 %).

QA21 Ποιοι από τους παρακάτω λόγους σας εμπόδισαν ποτέ να ψηφίσετε σε εκλογές ή σε δημοψήφισμα σε τοπικό, εθνικό ή ευρωπαϊκό επίπεδο; (ΔΥΝΑΤΟΤΗΤΑ ΠΟΛΛΑΠΛΩΝ ΑΠΑΝΤΗΣΕΩΝ) (% — ΕΕ)

	Έχουν άρρωστο ς ή είχα ς πρόβλη μα υγείας εκείνη την εποχή.	Βρισκόσ ασταν σε διακοπέ ς ή μακριά από το σπίτι	Έχουν πολύ απασχ ολημέ νος/έπ ρεπε να δουλέ ψεις εκείνη τη στιγμή	Χρειάζ εται πολύς χρόνο ς για να ψηφί σουμ ε/δ εν έχου με χρό νο	Συμμετ είχα τε σε οικογ ενει α ή ψυχ αγω γή ή κλή δρα στη ρι ότη τα	Δεν ήξε ρες ότι έγι ναν εκ λο γές	Δεν μπο ρέ σα τε να φ τά σε στο εκ λο γι κό τμή μα λό γω εν ός α προ σ δό κη το υ προ β λή μα τος (για πα ρά δει γμα προ β λή μα τα με τα φο ρά ς, σ κα σ μέ νο ε λα στι κό ή κα κο και ρία)	Δεν εί στε αυ τό νο μο ι και δ εν μ πο ρέ ι τε να β ρε ί τε κα νέ να να σας βο η θή σει να πά τε στο εκ λο γι κό τμή μα	Ξέ χα σ ες να ψη φί σ εις	Εί χα τε προ β λή μα τα με τη ν ε γ γ ρα φή ή τη ν κά ρ τα ψη φ ου
ΕΕ ΤΩΝ 27	16	19	16	8	12	6	6	4	11	5
Φύλο										
Ανθρωπος	14	18	18	9	12	7	7	4	10	6
Γυναίκα	18	20	15	8	12	6	6	4	12	5
Ηλικία										
15-24	9	18	15	11	9	8	4	4	14	8
25-39	10	21	21	9	13	9	6	4	14	7
40-54	14	19	19	9	14	5	7	3	11	5
55+	24	18	11	7	10	5	7	5	7	4
Εκπαίδευση (τέλος)										
—15	26	12	10	6	10	4	7	6	10	3
16-19	16	19	17	9	12	6	7	4	11	5
20+	13	24	18	7	12	5	5	4	10	7
Ακόμα σπουδάζει	7	18	15	12	11	10	5	3	14	9
Κοινωνικοεπαγγελματική κατηγορία										
Αυτοαπασχολούμενοι	13	23	21	7	13	3	5	5	7	9
Διευθυντικά στελέχη	12	26	17	9	13	7	8	4	13	7
Άλλα λευκά περιλαίμια	13	24	22	8	15	7	6	4	12	4
Χειρωνακτικοί εργαζόμενοι	12	17	20	10	12	6	7	4	13	6
Άτομα κατ' οίκον	20	15	13	7	11	4	8	6	14	3
Ανεργοί	15	15	11	8	9	5	2	1	11	6
Αποσύρθηκε	29	17	8	7	10	5	6	5	7	3
Φοιτητές	7	18	15	12	11	10	5	3	14	9
Δυσκολίες στην πληρωμή λογαριασμών										
Τις περισσότερες φορές	20	13	17	6	11	4	6	5	10	6
Από καιρό σε καιρό	16	19	16	9	13	8	9	5	11	6
Σχεδόν ποτέ/ποτέ	15	21	16	9	11	6	5	3	11	5
Εικόνα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου										
Θετικό	15	23	17	8	13	6	8	4	11	6
Ουδέτερο	17	19	16	9	11	7	7	4	12	5
Αρνητικό	15	16	16	8	12	5	5	3	9	5

4. Η ΑΝΤΙΛΗΨΗ ΤΩΝ ΠΟΛΙΤΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΕ ΚΑΙ ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ

Στο τελευταίο κεφάλαιο της έκθεσης αξιολογούνται οι απόψεις των πολιτών της ΕΕ και του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου. Ξεκινά συζητώντας τις αντιλήψεις των Ευρωπαίων ότι η φωνή τους μετράει, τη συμμετοχή τους σε πολιτικά/ευρωπαϊκά θέματα και τη στάση τους απέναντι στην ΕΕ, προτού εμβαθύνουν σε μια ανάλυση των αντιλήψεων του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου.

Ενώ η αίσθηση ότι η φωνή των Ευρωπαίων μετράει στην ΕΕ είναι κάπως χλιαρή, οι πλειοψηφίες των πολιτών συζητούν ευρωπαϊκά πολιτικά θέματα και παρακολουθούν την πολιτική της ΕΕ. Επιπλέον, επικρατεί θετική στάση και η αισιοδοξία για το μέλλον της ΕΕ αυξάνεται και πάλι, με την ένταξη στην ΕΕ να εκτιμάται και να θεωρείται σημαντική.

4.1. Αντίληψη της ΕΕ

Νιώθοντας ότι η φωνή κάποιου μετράει στην ΕΕ και στη χώρα τους

Το αίσθημα των Ευρωπαίων όσον αφορά τον βαθμό στον οποίο η φωνή τους μετράει στη χώρα τους και στην ΕΕ, καθώς και η φωνή της χώρας τους στην ΕΕ, παραμένουν αμετάβλητες χωρίς εμφανή διαφορά από τον Οκτώβριο έως τον Νοέμβριο του 2022.

Οι απόψεις διίστανται σχετικά με το κατά πόσον η φωνή ενός ατόμου μετράει στην ΕΕ, με το 47 % (καμία αλλαγή από τον Οκτώβριο-Νοέμβριο του 2022) να συμφωνεί ότι η φωνή του μετράει και το 48 % (-1 εκατοστιαίες μονάδες) να διαφωνεί με την εν λόγω δήλωση.

Το ποσοστό που αισθάνονται ότι η φωνή τους μετράει στην ΕΕ μειώθηκε κατά έξι ποσοστιαίες μονάδες μεταξύ Απριλίου-Μαΐου και Οκτωβρίου-Νοεμβρίου 2022, μετά από θετική εξέλιξη μεταξύ Νοεμβρίου-Δεκεμβρίου 2021 και Απριλίου-Μαΐου 2022, και επανέρχεται στα επίπεδα που παρατηρήθηκαν καθ' όλη την περίοδο 2017-2019.

Αντίθετα, η πλειονότητα των ερωτηθέντων συμμαρτίζει την αίσθηση ότι η φωνή τους μετράει στη χώρα τους (59 %, -1 εκατοστιαίες μονάδες από τον Οκτώβριο-Νοέμβριο του 2022), ενώ λιγότεροι από τέσσερις στους δέκα (38 %, + 1 εκατοστιαία μονάδα) διαφωνούν με τη μέτρηση της φωνής τους.

Οι αναλογίες αυτές παρέμειναν σταθερές στην τρέχουσα έρευνα, μετά από μεγάλη θετική εξέλιξη μεταξύ Οκτωβρίου 2019 και Απριλίου-Μαΐου 2022 και λιγότερο ταχείας μείωσης μεταξύ Απριλίου-Μαΐου και Οκτωβρίου-Νοεμβρίου 2022.

Τέλος, σχεδόν τα δύο τρίτα (63 %, -1 εκατοστιαίες μονάδες από τον Οκτώβριο έως τον Νοέμβριο του 2022) θεωρούν ότι η φωνή της χώρας τους μετράει στην ΕΕ, ενώ το 32 % (χωρίς αλλαγή) πιστεύει ότι αυτό δεν συμβαίνει.

Σε ποιο βαθμό συμφωνείτε ή διαφωνείτε με κάθε μία από τις ακόλουθες δηλώσεις; (ΕΕ27) (%)

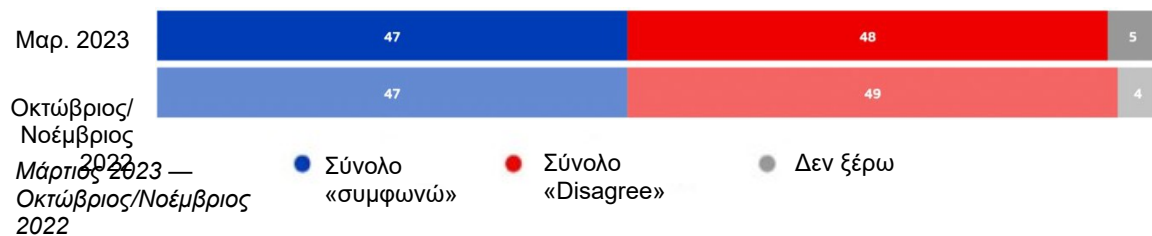
Η φωνή της χώρας μας μετράει στην ΕΕ

Η φωνή μου μετράει σε (Η χώρα μας)

Η φωνή μου μετράει στην ΕΕ

Μάρτιος 2023 —
Οκτώβριος/Νοέμβριος 2022

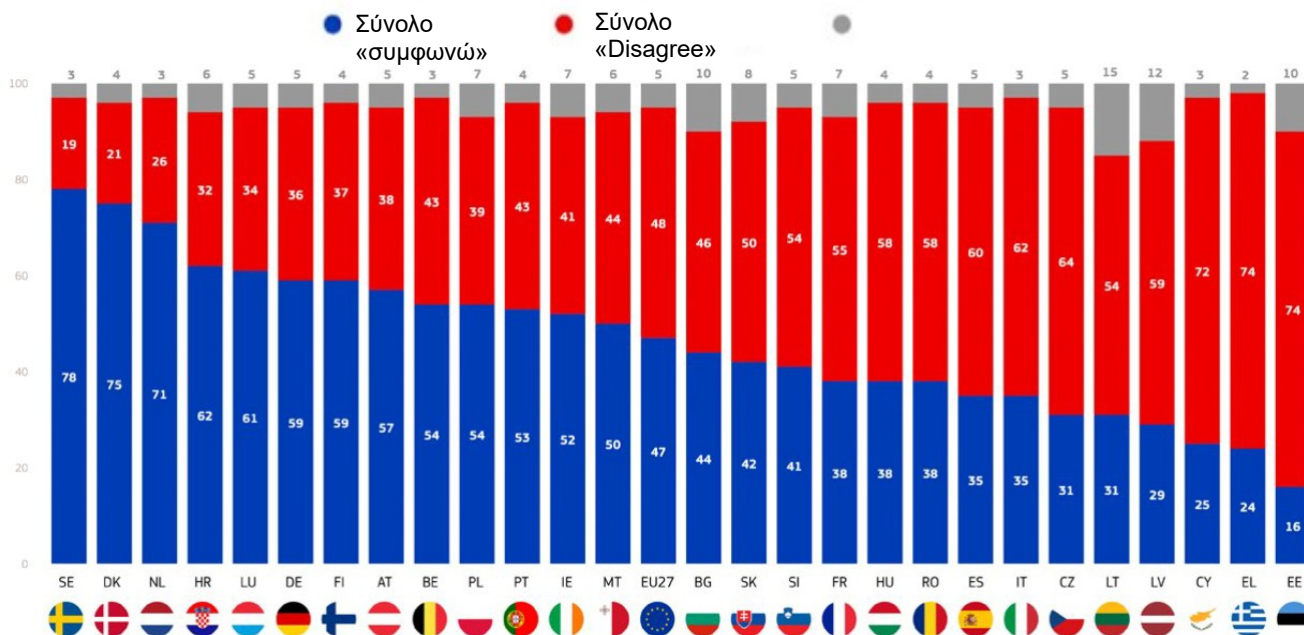
● Σύνολο
«συμφωνώ»

● Σύνολο
«Disagree»

● Δεν ξέρω

Σε 13 χώρες, η πλειοψηφία των ερωτηθέντων συμφωνεί ότι η φωνή τους μετράει στην ΕΕ, με περισσότερους από επτά στους δέκα στη Σουηδία (78 %), τη Δανία (75 %) και τις Κάτω Χώρες (71 %) να αισθάνονται ότι συμβαίνει αυτό. Αντίθετα, το ένα τέταρτο ή λιγότερο στην Εσθονία (16 %), την Ελλάδα (24 %) και την Κύπρο (25 %) αισθάνονται ότι η φωνή τους ακούγεται σε επίπεδο ΕΕ.

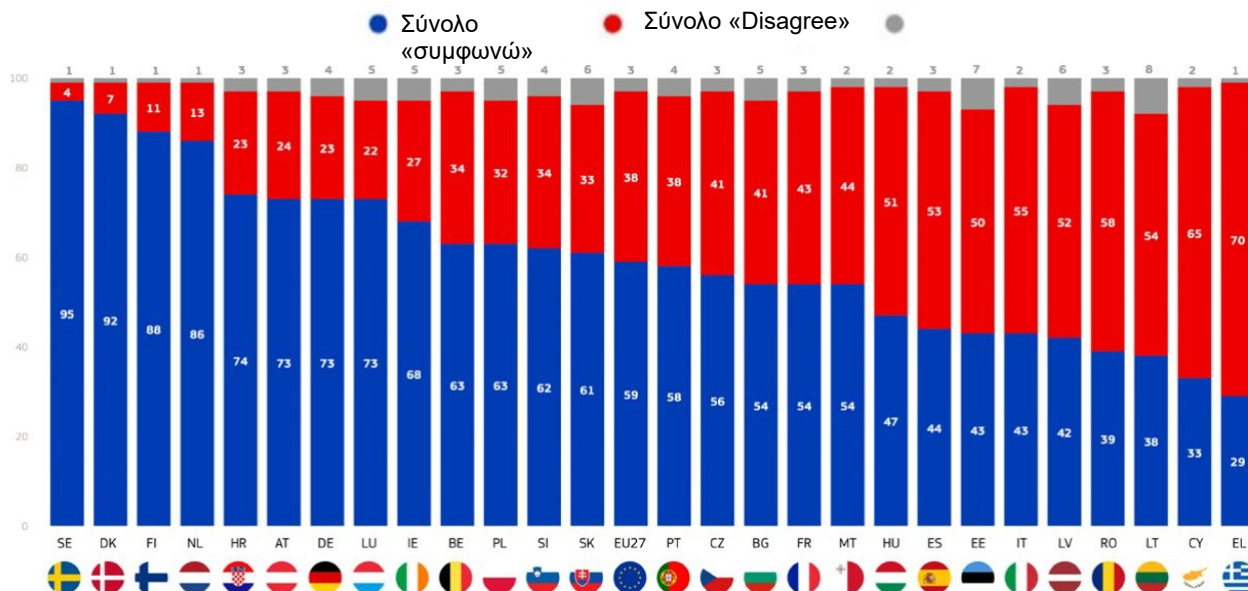
Δ72.1 Σε ποιο βαθμό συμφωνείτε ή διαφωνείτε με κάθε μία από τις ακόλουθες δηλώσεις; Η φωνή μου μετράει στην ΕΕ (% — ΕΕ-27)

Σε σύγκριση με τον Οκτώβριο-Νοέμβριο του 2022, τα επίπεδα συμφωνίας με αυτή τη δήλωση αυξήθηκαν σε πέντε χώρες και μειώθηκαν σε επτά. Η Πορτογαλία (53 %, + 7 εκατοστιαίες μονάδες) και η Φινλανδία (59 %, + 6 εκατοστιαίες μονάδες) είναι οι χώρες όπου η αύξηση ήταν η μεγαλύτερη, ενώ η Μάλτα (50 %, -21 εκατοστιαίες μονάδες) ξεχωρίζει για μια ιδιαίτερα μεγάλη μείωση αυτού του ποσοστού, ακολουθούμενη από τη Σλοβενία (41 %, -7 εκατοστιαίες μονάδες), την Ουγγαρία και τη Ρουμανία (38 %, -5 εκατοστιαίες μονάδες).

Σε 18 χώρες, η άποψη της πλειοψηφίας είναι ότι η φωνή των πολιτών μετράει στη χώρα τους, με τους ερωτηθέντες στη Σουηδία (95 %), τη Δανία (92 %) και τη Φινλανδία (88 %) να τείνουν ιδιαίτερα να διατυπώσουν αυτή τη γνώμη. Αντίθετα, οι ερωτηθέντες στην Ελλάδα (29 %), την Κύπρο (33 %) και τη Λιθουανία (38 %) είναι οι λιγότερο πιθανό να αισθανθούν ότι η φωνή τους μετράει.

Δ72.2 Σε ποιο βαθμό συμφωνείτε ή διαφωνείτε με κάθε μία από τις ακόλουθες δηλώσεις; Η φωνή μου μετράει σε (Η ΧΩΡΑ ΜΑΣ) (% — ΕΕ-27)

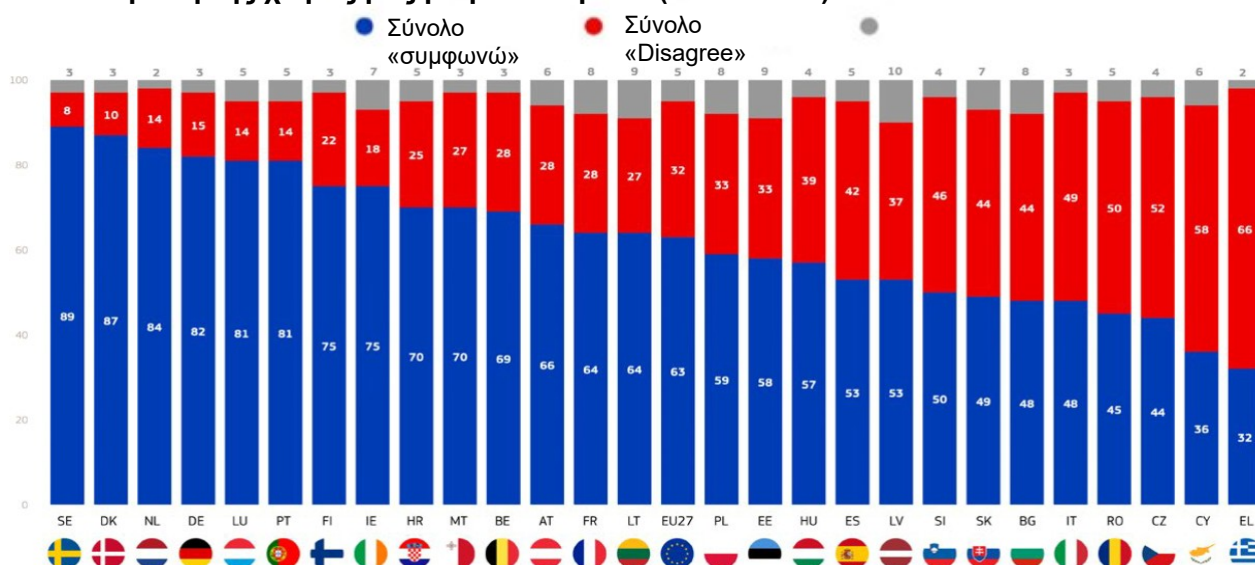

Από τον Οκτώβριο έως τον Νοέμβριο του 2022, το επίπεδο συμφωνίας που καταμετρά η φωνή τους στη χώρα τους έχει αυξηθεί μεταξύ των ερωτηθέντων σε έξι χώρες, ιδίως στη Λιθουανία (38 %, + 9 εκατοστιαίες μονάδες), στην Εσθονία (43 %, + 7 εκατοστιαίες μονάδες) και στο Λουξεμβούργο (73 %, + 6 εκατοστιαίες μονάδες). Τα επίπεδα των συμφωνιών έχουν μειωθεί σε επτά χώρες. Για άλλη μια φορά, η Μάλτα (54 %, -27 εκατοστιαίες μονάδες) σημείωσε πολύ μεγάλη μείωση σε αυτό το ποσοστό, ενώ στη Γαλλία (54 %) και στη Σλοβενία (62 %).

Η πλειοψηφία σε 22 κράτη μέλη θεωρεί ότι η φωνή της χώρας τους μετράει στην ΕΕ, με τους ερωτηθέντες στη Σουηδία (89 %) και στη Δανία (87 %) να είναι και πάλι οι πιο πιθανό να συμφωνήσουν με αυτή τη δήλωση, ακολουθούμενη από τους ερωτηθέντες στις Κάτω Χώρες (84 %). Ακόμη και στην περίπτωση αυτή, η Ελλάδα (32 %) και η Κύπρος (36 %) είναι οι χώρες με τα χαμηλότερα ποσοστά που συμφωνούν, μαζί με την Τσεχία (44 %).

Δ72.3

Σε ποιο βαθμό συμφωνείτε ή διαφωνείτε με κάθε μία από τις ακόλουθες δηλώσεις;
Η φωνή της χώρας μας μετράει στην ΕΕ (% — ΕΕ-27)

Σε σύγκριση με τον Οκτώβριο-Νοέμβριο του 2022, αυξήσεις στο επίπεδο συμφωνίας που καταμετρά η φωνή της χώρας τους στην ΕΕ παρατηρούνται σε έξι χώρες, με επικεφαλής την Ιρλανδία (75 %, + 8 εκατοστιαίες μονάδες), την Πορτογαλία (81 %, + 7 εκατοστιαίες μονάδες) και τη Λιθουανία (64 %, + 7 εκατοστιαίες μονάδες). Μειώσεις καταγράφονται σε πέντε χώρες, ιδίως στη Μάλτα (70 %, -12 εκατοστιαίες μονάδες), στην Τσεχία (44 %, -7 εκατοστιαίες μονάδες) και στη Σλοβενία (50 %, -7 εκατοστιαίες μονάδες).

Παρατηρώντας τα αποτελέσματα σύμφωνα με το κοινωνικοδημογραφικό προφίλ των ερωτηθέντων, μπορεί να σημειωθεί ότι οι νεότεροι ερωτηθέντες είναι λιγότερο πιθανό να αισθάνονται ότι η φωνή τους μετράει στη χώρα τους (54 % έναντι 57-60 % των ατόμων ηλικίας 25 ετών και άνω). Επιπλέον, υπάρχουν διαφορές στα επίπεδα συμφωνίας με τις τρεις δηλώσεις ανάλογα με το επίπεδο εκπαίδευσης και τις κοινωνικοοικονομικές συνθήκες.

Όσο περισσότερο οι ερωτηθέντες παρέμεναν στην εκπαίδευση πλήρους απασχόλησης, τόσο πιο πιθανό είναι να συμφωνήσουν με κάθε δήλωση. Για παράδειγμα, το 55 % των ατόμων που ολοκλήρωσαν την εκπαίδευση ηλικίας 20 ετών και άνω αισθάνονται ότι η φωνή τους μετράει στην ΕΕ, σε σύγκριση με το 36 % των ατόμων που έφυγαν από την ηλικία των 15 ετών και άνω.

Οι διευθυντές είναι πιο πιθανό να συμφωνήσουν με κάθε δήλωση, ενώ οι οικιακοί και οι άνεργοι είναι οι λιγότερο πιθανό να το πράξουν. Για παράδειγμα, το 72 % των διευθυντικών στελεχών αισθάνονται ότι η φωνή τους μετράει στη χώρα τους, σε σύγκριση με το 40 % που συμφωνούν μεταξύ των ανέργων. Οι ερωτηθέντες που ποτέ ή σπάνια δυσκολεύονται να πληρώσουν τους λογαριασμούς τους είναι πιο πιθανό να συμφωνήσουν ότι η φωνή τους μετράει στην ΕΕ (52 % έναντι 27-39 % των ατόμων που αντιμετωπίζουν δυσκολίες συχνότερα) και στη χώρα τους (66 % έναντι 37-48 %) και ότι η φωνή της χώρας τους μετράει στην ΕΕ (71 % έναντι 46-53 %).

Οι ερωτηθέντες που ζουν σε μεγάλες πόλεις είναι πιο πιθανό να αισθάνονται ότι η φωνή τους μετράει στην ΕΕ (50 % έναντι 45 % των κατοίκων μικρότερων πόλεων ή αγροτικών χωριών) και στη χώρα τους (63 % έναντι 56-58 %) και ότι η φωνή της χώρας τους μετράει στην ΕΕ (67 % έναντι 62-63 %).

Όσοι ακολουθούν την ευρωπαϊκή πολιτική είναι πιο πιθανό να συμφωνήσουν με κάθε δήλωση. Για παράδειγμα, το 72 % όσων παρακολουθούν την ευρωπαϊκή πολιτική αισθάνονται ότι η φωνή της χώρας τους μετράει στην ΕΕ, σε σύγκριση με το 53 % όσων δεν ακολουθούν.

Δ72.1 Σε ποιο βαθμό συμφωνείτε ή διαφωνείτε με κάθε μία από τις ακόλουθες δηλώσεις; Η φωνή μου μετράει στην ΕΕ (% — ΕΕ)

	Σύνολο «συμφωνώ»	Σύνολο «Disagree»
ΕΕ ΤΩΝ 27	47	48
Φύλο		
Ανθρωπος	47	49
Γυναίκα	46	48
Ηλικία		
15-24	47	45
25-39	47	49
40-54	46	50
55+	46	49
Εκπαίδευση (τέλος)		
—15	36	57
16-19	43	53
20+	55	41
Ακόμα σπουδάζει	50	41
Κοινωνικοεπαγγελματική κατηγορία		
Αυτοαπασχολούμενοι	50	47
Διευθυντικά στελέχη	62	35
Άλλα λευκά περιλαίμια	49	47
Χειρωνακτικοί εργαζόμενοι	40	56
Άτομα κατ' οίκον	33	60
Άνεργοι	30	64
Αποσύρθηκε	46	48
Φοιτητές	50	41
Δυσκολίες στην πληρωμή λογαριασμών		
Τις περισσότερες φορές	27	67
Από καιρό σε καιρό	39	57
Σχεδόν ποτέ/ποτέ	52	43
Υποκειμενική αστικοποίηση		
Αγροτικό χωριό	45	49
Μικρή/μεσαία πόλη μεγέθους	45	50
Μεγάλη πόλη	50	45
Ακολουθήστε την Ερωτική Πολιτική		
Ακολουθήσε	58	39
Δεν ακολουθεί	32	60

Δ72.2 Σε ποιο βαθμό συμφωνείτε ή διαφωνείτε με κάθε μία από τις ακόλουθες δηλώσεις; Η φωνή μου μετράει σε (Η ΧΩΡΑ ΜΑΣ) (% — ΕΕ)

	Σύνολο «συμφωνώ»	Σύνολο «Disagree»
ΕΕ ΤΩΝ 27	59	38
Φύλο		
Ανθρωπος	59	38
Γυναίκα	58	38
Ηλικία		
15-24	54	38
25-39	59	39
40-54	57	40
55+	60	37
Εκπαίδευση (τέλος)		
—15	49	47
16-19	55	42
20+	68	30
Ακόμα σπουδάζει	58	34
Κοινωνικοεπαγγελματική κατηγορία		
Αυτοαπασχολούμενοι	61	38
Διευθυντικά στελέχη	72	26
Άλλα λευκά περιλαίμια	61	37
Χειρωνακτικοί εργαζόμενοι	53	44
Άτομα κατ' οίκον	43	52
Άνεργοι	40	56
Αποσύρθηκε	61	36
Φοιτητές	58	34
Δυσκολίες στην πληρωμή λογαριασμών		
Τις περισσότερες φορές	37	59
Από καιρό σε καιρό	48	49
Σχεδόν ποτέ/ποτέ	66	31
Υποκειμενική αστικοποίηση		
Αγροτικό χωριό	58	38
Μικρή/μεσαία πόλη μεγέθους	56	41
Μεγάλη πόλη	63	34
Ακολουθήστε την ευρωπαϊκή πολιτική		
Ακολουθήσε	69	29
Δεν ακολουθεί	46	49

Δ72.3 Σε ποιο βαθμό συμφωνείτε ή διαφωνείτε με κάθε μία από τις ακόλουθες δηλώσεις; Η φωνή της χώρας μας μετράει στην ΕΕ (% — ΕΕ)

	Σύνολο «συμφωνώ»	Σύνολο «Disagree»
ΕΕ ΤΩΝ 27	63	32
Φύλο		
Ανθρωπος	63	33
Γυναίκα	63	32
Ηλικία		
15-24	64	28
25-39	65	31
40-54	63	34
55+	63	32
Εκπαίδευση (τέλος)		
—15	53	38
16-19	60	36
20+	71	26
Ακόμα σπουδάζει	67	24
Κοινωνικοεπαγγελματική κατηγορία		
Αυτοαπασχολούμενοι	65	32
Διευθυντικά στελέχη	77	21
Άλλα λευκά περιλαίμια	62	35
Χειρωνακτικοί εργαζόμενοι	60	36
Άτομα κατ' οίκον	48	44
Άνεργοι	53	40
Αποσύρθηκε	64	30
Φοιτητές	67	24
Δυσκολίες στην πληρωμή λογαριασμών		
Τις περισσότερες φορές	46	48
Από καιρό σε καιρό	53	42
Σχεδόν ποτέ/ποτέ	71	25
Υποκειμενική αστικοποίηση		
Αγροτικό χωριό	63	31
Μικρή/μεσαία πόλη μεγέθους	62	34
Μεγάλη πόλη	67	29
Ακολουθήστε την ευρωπαϊκή πολιτική		
Ακολουθήσε	72	26
Δεν ακολουθεί	53	39

Συζήτηση των εθνικών, ευρωπαϊκών και τοπικών πολιτικών θεμάτων

Οι μεγάλες πλειοψηφίες των πολιτών συζητούν την εθνική, ευρωπαϊκή και τοπική πολιτική με φίλους ή συγγενείς τουλάχιστον περιστασιακά.

Η απόλυτη πλειοψηφία (55 %, + 1 εκατοστιαία μονάδα από τον Οκτώβριο-Νοέμβριο του 2022) συζητά περιστασιακά εθνικά πολιτικά ζητήματα και το ένα τέταρτο (χωρίς αλλαγή) «συχνά» το πράττει, ενώ ένας στους πέντε (-1 εκατοστιαίες μονάδες) δεν συμμετέχει ποτέ σε τέτοιες συζητήσεις. Τα στοιχεία αυτά παρέμειναν σταθερά από τον Οκτώβριο έως τον Νοέμβριο του 2022.

Συγκριτικά, τα ευρωπαϊκά πολιτικά ζητήματα συζητούνται από λιγότερους ερωτηθέντες, αν και από την πλειοψηφία. Περισσότεροι από τους μισούς (53 %, + 1 εκατοστιαία μονάδα) συζητούν την ευρωπαϊκή πολιτική με φίλους ή συγγενείς περιστασιακά και το 14 % (-1 εκατοστιαίες μονάδες) διεξάγουν τέτοιες συζητήσεις συχνά, ενώ περίπου το ένα τρίτο (32 %, -1 εκατοστιαίες μονάδες) δεν το πράττουν ποτέ.

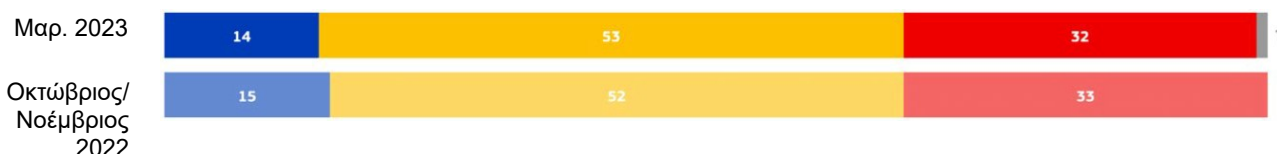
Τέλος, περισσότεροι από τους μισούς (53 %, -1 εκατοστιαίες μονάδες) συζητούν περιστασιακά τοπικά πολιτικά ζητήματα και περίπου το ένα τέταρτο (23 %, + 2 εκατοστιαίες μονάδες) το πράττουν συχνά, ενώ περίπου το ένα τέταρτο (24 %, -1 εκατοστιαίες μονάδες) δεν συμμετέχει ποτέ σε αυτές τις συζητήσεις.

D71 Όταν συναντιέστε με φίλους ή συγγενείς, θα λέγατε ότι συζητάτε συχνά, περιστασιακά ή ποτέ για...; (ΕΕ27) (%)

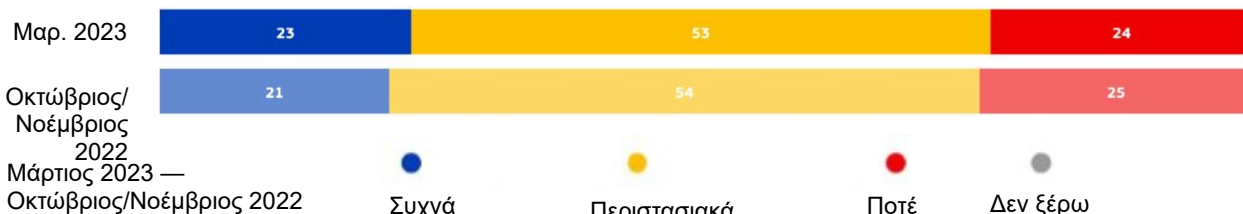
Εθνικά πολιτικά θέματα

Ευρωπαϊκά πολιτικά θέματα

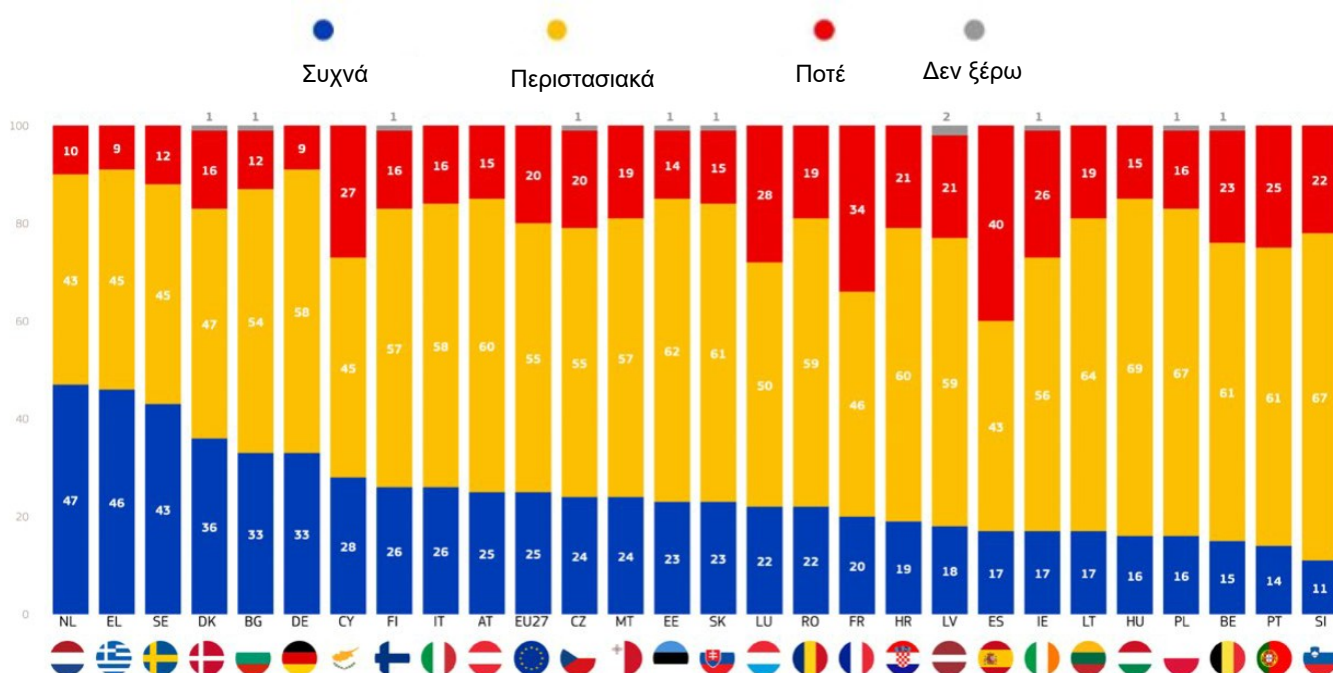
Τοπικά πολιτικά θέματα

Σε 25 χώρες, οι πλειοψηφίες συζητούν περιστασιακά την εθνική πολιτική με φίλους ή συγγενείς, με τα υψηλότερα ποσοστά να παρατηρούνται στην Ουγγαρία (69 %), την Πολωνία και τη Σλοβενία (και οι δύο 67 %).

Οι Κάτω Χώρες (47 %) και η Ελλάδα (46 %) είναι οι μόνες χώρες στις οποίες η πλειοψηφία διεξάγει συχνά τέτοιες συζητήσεις. Περισσότεροι από τέσσερις στους δέκα συζητούν συχνά για την εθνική πολιτική στη Σουηδία (43 %). Αντίθετα, το 11 % στη Σλοβενία, το 14 % στην Πορτογαλία και το 15 % στο Βέλγιο δηλώνουν ότι συζητούν συχνά εθνικά πολιτικά θέματα.

D71.1 Όταν συναντιέστε με φίλους ή συγγενείς, θα λέγατε ότι συζητάτε συχνά, περιστασιακά ή ποτέ για...; Εθνικά πολιτικά θέματα (%)

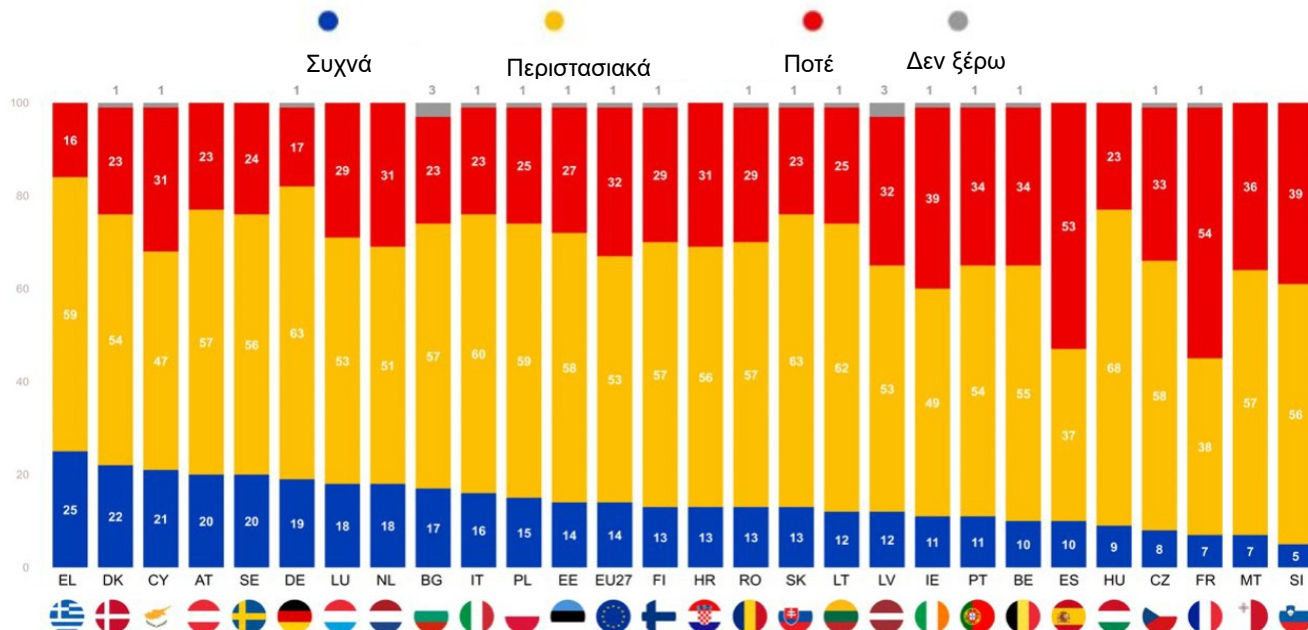

Όπως και στην περίπτωση της εθνικής πολιτικής, οι πλειοψηφίες σε 25 χώρες συζητούν περιστασιακά ευρωπαϊκά πολιτικά θέματα με φίλους ή συγγενείς, κυρίως στην Ουγγαρία (68 %), τη Γερμανία (63 %) και τη Σλοβακία (63 %).

Περισσότεροι από ένας στους πέντε στην Ελλάδα (25 %), τη Δανία (22 %) και την Κύπρο (21 %) συζητούν συχνά την ευρωπαϊκή πολιτική. Το ποσοστό αυτό συγκρίνεται με το 5 % στη Σλοβενία και το 7 % στη Γαλλία και τη Μάλτα, οι οποίοι δηλώνουν ότι έχουν συχνά τέτοιες συζητήσεις.

Η Γαλλία (54 %) και η Ισπανία (53 %) είναι οι μόνες χώρες όπου η πλειοψηφία δεν συζητά ποτέ ευρωπαϊκά πολιτικά θέματα.

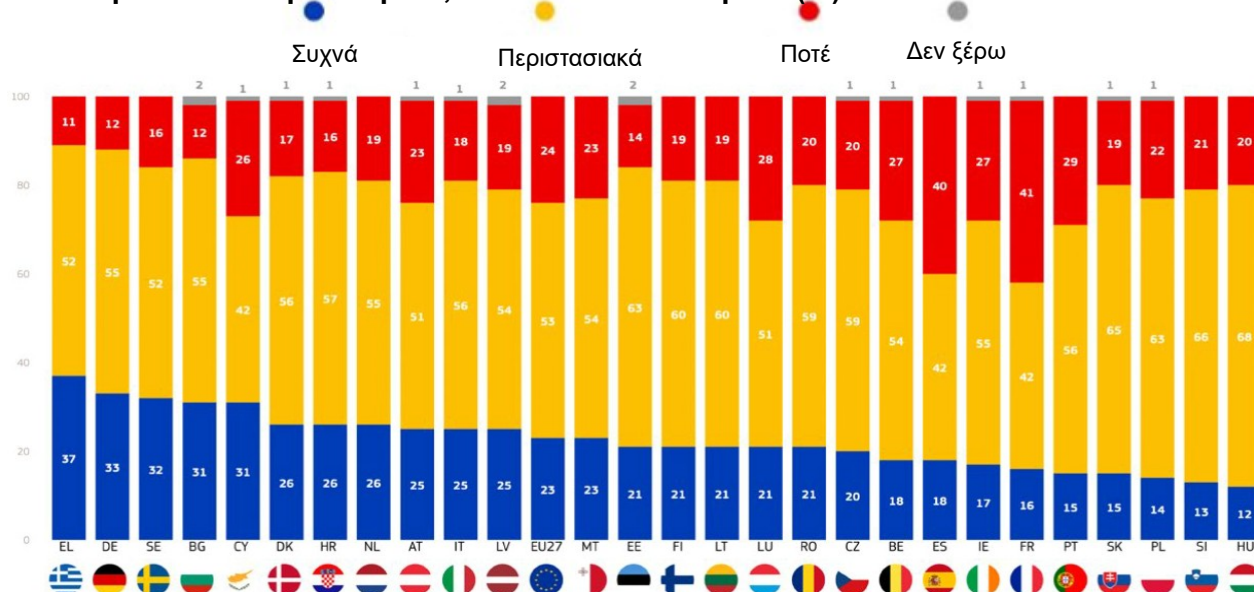
Δ72.2 Όταν συναντιέστε με φίλους ή συγγενείς, θα λέγατε ότι συζητάτε συχνά, περιστασιακά ή ποτέ για...; Ευρωπαϊκά πολιτικά θέματα (%)

Οι πλειοψηφίες σε όλες τις χώρες λένε ότι συζητούν κατά καιρούς τοπικά πολιτικά θέματα. Για άλλη μια φορά, το υψηλότερο ποσοστό που συμμετέχουν περιστασιακά σε τέτοιες συζητήσεις μπορεί να βρεθεί στην Ουγγαρία (68 %), ακολουθούμενη από τη Σλοβενία (66 %) και τη Σλοβακία (65 %).

Οι ερωτηθέντες στην Ελλάδα (37 %), τη Γερμανία (33 %) και τη Σουηδία (32 %) είναι πιο πιθανό να συζητήσουν συχνά την τοπική πολιτική με φίλους ή συγγενείς, ενώ εκείνοι στην Ουγγαρία (12 %), τη Σλοβενία (13 %) και την Πολωνία (14 %) είναι οι λιγότερο πιθανό να το πράξουν.

D73.3 Όταν συναντιέστε με φίλους ή συγγενείς, θα λέγατε ότι συζητάτε συχνά, περιστασιακά ή ποτέ για...; Τοπικά πολιτικά θέματα (%)

Η κοινωνικοδημογραφική ανάλυση υπογραμμίζει ότι οι αναλογίες που συζητούν συχνά εθνικά, ευρωπαϊκά ή τοπικά πολιτικά ζητήματα είναι υψηλότερες μεταξύ των ηλικιωμένων και των πιο μορφωμένων ερωτηθέντων. Για παράδειγμα, μεταξύ 22 % και 25 % των ατόμων ηλικίας 25 ετών και άνω συζητούν συχνά τοπικά πολιτικά ζητήματα, σε σύγκριση με το 13 % των ατόμων ηλικίας 15-24 ετών. Ομοίως, το 34 % των ατόμων που ολοκλήρωσαν την εκπαίδευση πλήρους φοίτησης, ηλικίας τουλάχιστον 20 ετών, συζητούν συχνά για την εθνική πολιτική, σε σύγκριση με το 14 % όσων εγκατέλειψαν την εκπαίδευση ηλικίας 15 ετών και άνω.

Οι διευθυντές είναι οι πιο πιθανό να συζητούν συχνά πολιτικά θέματα σε κάθε επίπεδο, ενώ οι οικιακοί είναι οι λιγότερο πιθανό να το πράξουν. Για παράδειγμα, το 23 % των διευθυντικών στελεχών συχνά συζητούν για την ευρωπαϊκή πολιτική, σε σύγκριση με το 6 % των οικιακών ατόμων.

Οι ερωτηθέντες που ζουν σε μεγάλες πόλεις είναι πιθανότερο από εκείνους που ζουν σε μικρότερες πόλεις ή αγροτικά χωριά να συζητούν συχνά εθνικά πολιτικά θέματα (30 % έναντι 22-24 %) και ευρωπαϊκά (17 % έναντι 12-13 %).

D71.1 Όταν συναντιέστε με φίλους ή συγγενείς, θα λέγατε ότι συζητάτε συχνά, περιστασιακά ή ποτέ για...; Εθνικά πολιτικά θέματα (% — ΕΕ)

	Συχνά 25	Περιστασιακά 55	Ποτέ 20
ΕΕ ΤΩΝ 27			
Φύλο			
Ανθρωπος	29	54	17
Γυναίκα	22	55	23
Ηλικία			
15-24	20	48	31
25-39	25	56	18
40-54	27	56	17
55+	26	54	20
Εκπαίδευση (τέλος)			
—15	14	51	35
16-19	23	58	19
20+	34	53	13
Ακόμα σπουδάζει	21	50	28
Κοινωνικοεπαγγελματική κατηγορία			
Αυτοαπασχολούμενοι	37	53	10
Διευθυντικά στελέχη	41	51	8
Άλλα λευκά περιλαίμια	26	60	13
Χειρωνακτικοί εργαζόμενοι	19	59	22
Άτομα κατ' οίκον	12	52	36
Άνεργοι	16	50	33
Αποσύρθηκε	25	53	22
Φοιτητές	21	50	28
Υποκειμενική αστικοποίηση			
Αγροτικό χωριό	22	55	23
Μικρή/μεσαία πόλη μεγέθους	24	54	21
Μεγάλη πόλη	30	55	15

D71.2 Όταν συναντιέστε με φίλους ή συγγενείς, θα λέγατε ότι συζητάτε συχνά, περιστασιακά ή ποτέ για...; Ευρωπαϊκά πολιτικά θέματα (% — ΕΕ-27)

	Συχνά 14	Περιστασιακά 53	Ποτέ 32
ΕΕ ΤΩΝ 27			
Φύλο			
Ανθρωπος	16	55	28
Γυναίκα	12	52	35
Ηλικία			
15-24	11	45	43
25-39	15	55	29
40-54	15	56	28
55+	14	53	32
Εκπαίδευση (τέλος)			
—15	7	43	49
16-19	13	56	31
20+	19	57	23
Ακόμα σπουδάζει	12	47	40
Κοινωνικοεπαγγελματική κατηγορία			
Αυτοαπασχολούμενοι	21	58	21
Διευθυντικά στελέχη	23	59	17
Άλλα λευκά περιλαίμια	13	62	24
Χειρωνακτικοί εργαζόμενοι	12	53	34
Άτομα κατ' οίκον	6	47	46
Άνεργοι	9	40	50
Αποσύρθηκε	13	53	34
Φοιτητές	12	47	40
Υποκειμενική αστικοποίηση			
Αγροτικό χωριό	12	51	36
Μικρή/μεσαία πόλη μεγέθους	13	54	32
Μεγάλη πόλη	17	56	26

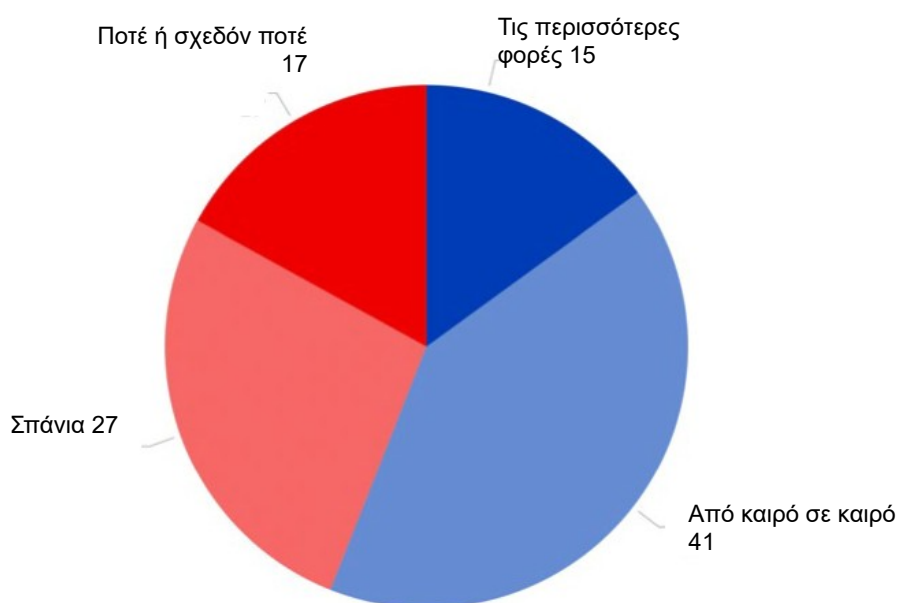
D71.3 Όταν συναντιέστε με φίλους ή συγγενείς, θα λέγατε ότι συζητάτε συχνά, περιστασιακά ή ποτέ για...; Τοπικά πολιτικά θέματα (% — ΕΕ-27)

	Συχνά	Περιστασιακά	Ποτέ
ΕΕ ΤΩΝ 27	23	53	24
Φύλο			
Ανθρωπος	26	53	21
Γυναίκα	20	54	26
Ηλικία			
15-24	13	48	38
25-39	22	54	24
40-54	24	56	20
55+	25	53	22
Εκπαίδευση (τέλος)			
—15	16	48	36
16-19	23	55	22
20+	28	55	17
Ακόμα σπουδάζει	14	48	37
Κοινωνικοεπαγγελματική κατηγορία			
Αυτοαπασχολούμενοι	31	56	13
Διευθυντικά στελέχη	34	54	11
Άλλα λευκά περιλαίμια	22	58	19
Χειρωνακτικοί εργαζόμενοι	20	54	26
Άτομα κατ' οίκον	11	50	39
Άνεργοι	14	48	37
Αποσύρθηκε	25	52	23
Φοιτητές	14	48	37
Υποκειμενική αστικοποίηση			
Αγροτικό χωριό	22	53	25
Μικρή/μεσαία πόλη μεγέθους	22	53	25
Μεγάλη πόλη	24	55	20

Συνεργασία με την πολιτική της ΕΕ

Η απόλυτη πλειοψηφία (56 %, καμία αλλαγή από τον Οκτώβριο-Νοέμβριο του 2022) δηλώνει ότι ακολουθεί αυτό που συμβαίνει στην πολιτική της Ευρωπαϊκής Ένωσης, με 15 % (-1 εκατοστιαίες μονάδες) να ακολουθούν τις περισσότερες φορές και 41 % (+ 1 εκατοστιαίες μονάδες) που ακολουθούν κατά καιρούς. Αντίθετα, περισσότεροι από τέσσερις στους δέκα (44 %, καμία αλλαγή) δεν ακολουθούν την πολιτική της ΕΕ: Το 27 % (καμία αλλαγή) λέει ότι σπάνια ακολουθούν και το 17 % (καμία αλλαγή) λέγοντας ότι ποτέ δεν ακολουθούν.

QA3 Μερικοί άνθρωποι παρακολουθούν τι συμβαίνει στην πολιτική της Ευρωπαϊκής Ένωσης, είτε πρόκειται για εκλογές είτε όχι. Άλλοι δεν ενδιαφέρονται τόσο πολύ. Θα λέγατε ότι παρακολουθείτε τι συμβαίνει στην πολιτική της Ευρωπαϊκής Ένωσης; (ΕΕ27) (%)

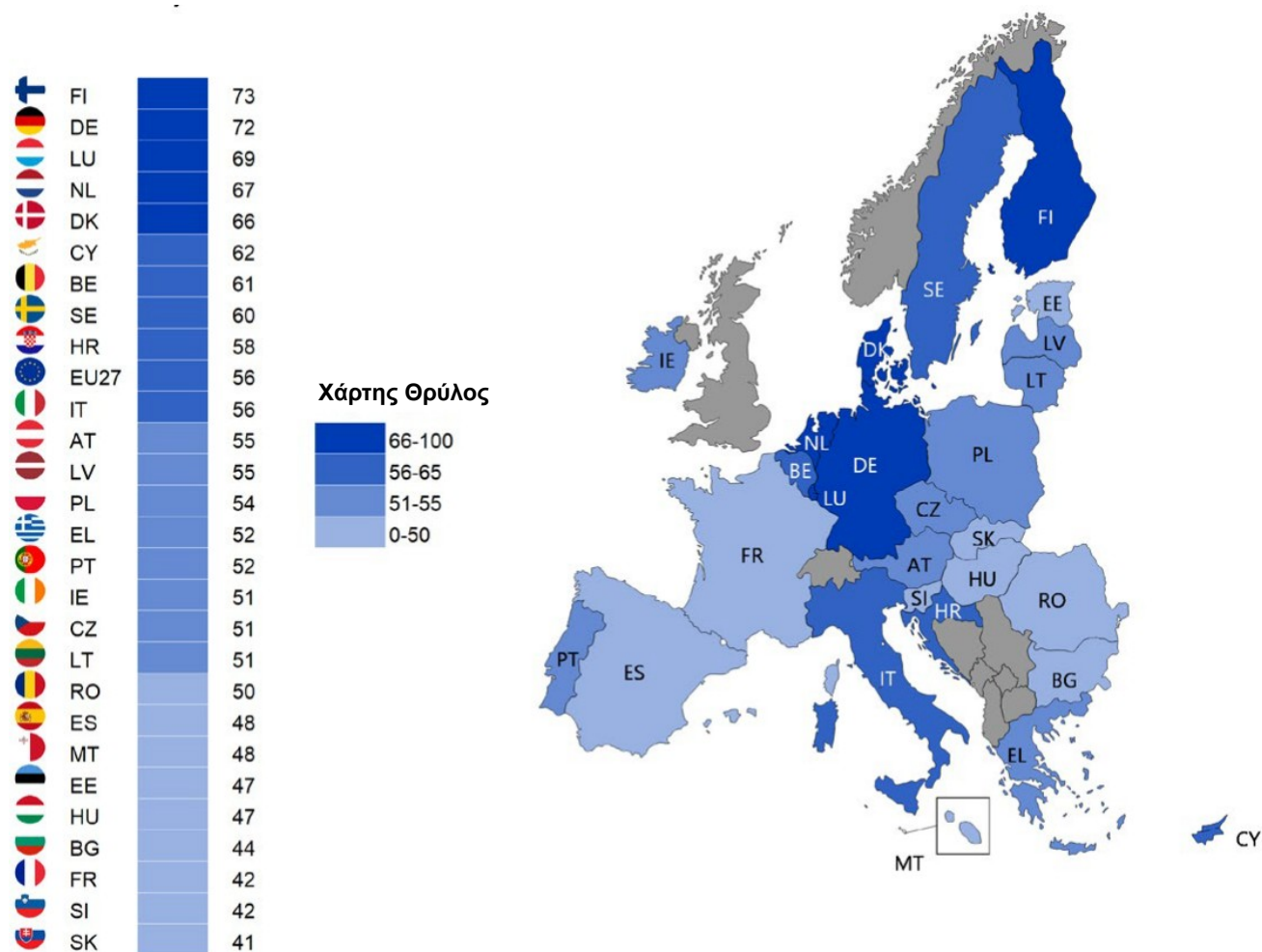

Μετά από μείωση κατά 10 % μεταξύ Απριλίου-Μαΐου και Οκτωβρίου-Νοεμβρίου 2022, το ποσοστό που ακολουθεί την πολιτική της ΕΕ παρέμεινε σταθερό στην τρέχουσα έρευνα.

Σε 18 χώρες, η πλειοψηφία των ερωτηθέντων δηλώνει ότι παρακολουθεί τι συμβαίνει στην πολιτική της ΕΕ. Τα υψηλότερα ποσοστά παρατηρούνται στη Φινλανδία (73 %), τη Γερμανία (72 %) και το Λουξεμβούργο (69 %). Σε άλλες οκτώ χώρες, μια μειονότητα παρακολουθεί την πολιτική της ΕΕ, με τους ερωτηθέντες στη Σλοβακία (41 %), τη Γαλλία και τη Σλοβενία (42 %) να είναι οι λιγότερο πιθανό να το πράξουν. Ίσες αναλογίες «ακολουθούν» και «μην ακολουθούν» την πολιτική της ΕΕ στη Ρουμανία (και οι δύο 50 %).

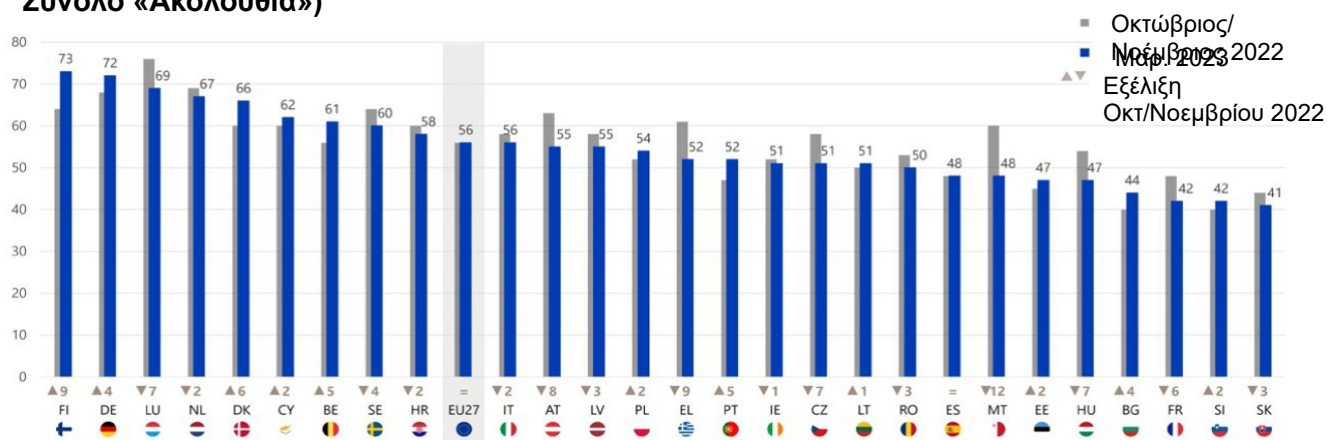
Τουλάχιστον το ένα τέταρτο των ερωτηθέντων παρακολουθεί τις πολιτικές της ΕΕ τις περισσότερες φορές στη Γερμανία (27 %), την Κύπρο και τη Φινλανδία (και οι δύο 25 %). Αυτό έρχεται σε αντίθεση με το 6 % που το πράττει στην Κροατία, τη Λιθουανία, τη Μάλτα και τη Σλοβακία.

QA3 Μερικοί άνθρωποι παρακολουθούν τι συμβαίνει στην πολιτική της Ευρωπαϊκής Ένωσης, είτε πρόκειται για εκλογές είτε όχι. Άλλοι δεν ενδιαφέρονται τόσο πολύ. Θα λέγατε ότι παρακολουθείτε τι συμβαίνει στην πολιτική της Ευρωπαϊκής Ένωσης (Σύνολο «Ακολουθία» — %)

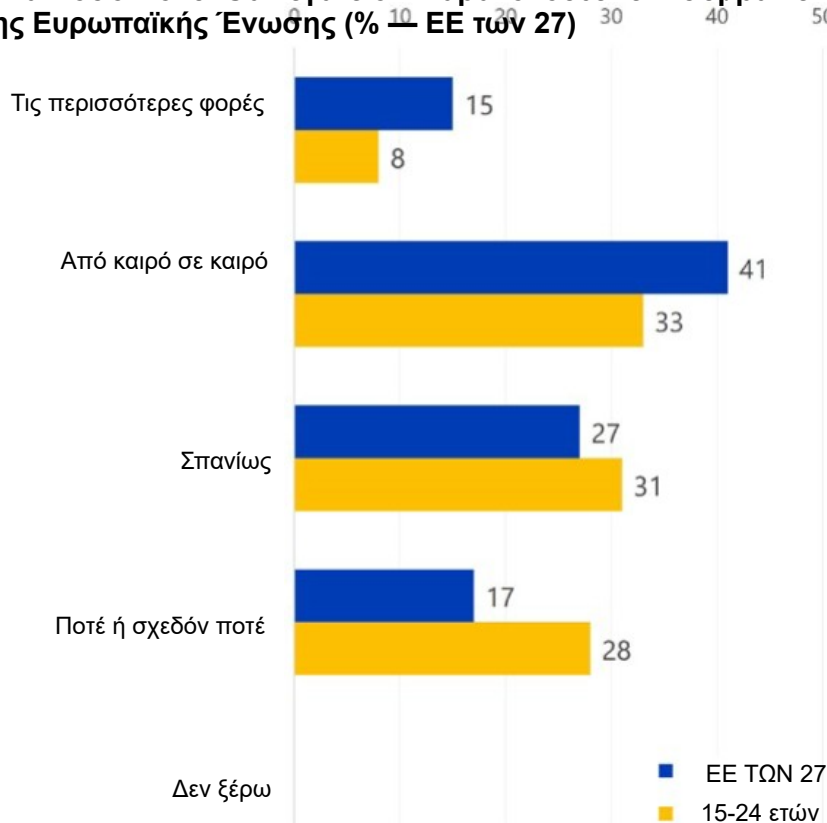
Η συνεργασία με την πολιτική της ΕΕ μειώθηκε σε 11 χώρες από τον Οκτώβριο έως τον Νοέμβριο του 2022. Οι μεγαλύτερες μειώσεις στο ποσοστό που ακολουθούν την πολιτική της ΕΕ παρατηρούνται στη Μάλτα (48 %, -12 εκατοστιαίες μονάδες), στην Ελλάδα (52 %, -9 εκατοστιαίες μονάδες) και στην Αυστρία (55 %, -8 εκατοστιαίες μονάδες). Αυξήσεις τουλάχιστον πέντε ποσοστιαίων μονάδων παρατηρούνται στη Φινλανδία (73 %, + 9 εκατοστιαίες μονάδες), στη Δανία (66 %, + 6 εκατοστιαίες μονάδες), στο Βέλγιο (61 %, + 5 εκατοστιαίες μονάδες) και στην Πορτογαλία (52 %, + 5 εκατοστιαίες μονάδες).

QA3 Μερικοί άνθρωποι παρακολουθούν τι συμβαίνει στην πολιτική της Ευρωπαϊκής Ένωσης, είτε πρόκειται για εκλογές είτε όχι. Άλλοι δεν ενδιαφέρονται τόσο πολύ. Θα λέγατε ότι παρακολουθείτε τι συμβαίνει στην πολιτική της Ευρωπαϊκής Ένωσης (% — Σύνολο «Ακολουθία»)

Η εστίαση στα αποτελέσματα μεταξύ των νεότερων ερωτηθέντων δείχνει ότι οι νέοι ηλικίας 15-24 ετών είναι λιγότερο πιθανό να παρακολουθήσουν την πολιτική της ΕΕ από τον μέσο όρο. Ειδικότερα, περίπου τέσσερις στους δέκα (41 %) δηλώνουν ότι παρακολουθούν την πολιτική της ΕΕ — ένα χάσμα 15 ποσοστιαίων μονάδων με το ποσοστό που παρακολουθούν την πολιτική της ΕΕ μεταξύ του γενικού πληθυσμού (56 %). Λιγότεροι από ένας στους δέκα (8 %) παρακολουθούν τις πολιτικές της ΕΕ τις περισσότερες φορές (έναντι 15 % του γενικού πληθυσμού) και 33 % κατά καιρούς (έναντι 41 %). Περίπου έξι στους δέκα (59 %) δεν παρακολουθούν τι συμβαίνει στην πολιτική της ΕΕ (έναντι 44 %), με τους νεότερους Ευρωπαίους να είναι πολύ πιο πιθανό από τον μέσο όρο να δηλώνουν ότι δεν ακολουθούν ποτέ (28 % έναντι 17 %).

QA3 Μερικοί άνθρωποι παρακολουθούν τι συμβαίνει στην πολιτική της Ευρωπαϊκής Ένωσης, είτε πρόκειται για εκλογές είτε όχι. Άλλοι δεν ενδιαφέρονται τόσο πολύ. Θα λέγατε ότι παρακολουθείτε τι συμβαίνει στην πολιτική της Ευρωπαϊκής Ένωσης (% — ΕΕ των 27)

Μια βαθύτερη ματιά στα ευρήματα σε όλες τις κοινωνικοδημογραφικές κατηγορίες δείχνει ότι οι άνδρες είναι πιο πιθανό από ό, τι οι γυναίκες να πουν ότι παρακολουθούν τι συμβαίνει στην πολιτική της ΕΕ (61 % έναντι 51 %). Επιπλέον, όσο περισσότερο οι ερωτηθέντες παρέμεναν στην εκπαίδευση πλήρους απασχόλησης, τόσο πιο πιθανό είναι να δηλώνουν ότι ακολουθούν την πολιτική της ΕΕ (67 % των ατόμων που ολοκλήρωσαν την εκπαίδευση ηλικίας 20 ετών και άνω έναντι 44 % των ατόμων που τελείωσαν την ηλικία των 15 ετών ή νεότερης ηλικίας).

Τα διευθυντικά στελέχη (73 %) είναι τα πιο πιθανό να παρακολουθήσουν την πολιτική της ΕΕ, ιδίως σε σύγκριση με τους οικιακούς (42 %) και τους ανέργους (43 %). Η οικονομική κατάσταση των ερωτηθέντων διαδραματίζει επίσης ρόλο, καθώς το 60 % όσων σπάνια ή ποτέ δυσκολεύονται να πληρώσουν τους λογαριασμούς τους σύμφωνα με την πολιτική της ΕΕ, σε σύγκριση με το 44 % των ατόμων που αντιμετωπίζουν δυσκολίες τις περισσότερες φορές.

Όσοι ζουν σε μεγάλες πόλεις είναι πιο διατεθειμένοι από εκείνους που ζουν σε αγροτικά χωριά ή μικρότερα χωριά να πουν ότι ακολουθούν την πολιτική της ΕΕ (60 % έναντι 52-55 %). Όσοι έχουν θετική εικόνα για την ΕΕ είναι πιο πιθανό να παρακολουθήσουν την πολιτική της ΕΕ από εκείνους που έχουν αρνητική εικόνα (69 % έναντι 47 %) και το ίδιο ισχύει και για την εικόνα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου (75 % έναντι 46 %).

Η συνεργασία με την πολιτική της ΕΕ συνδέεται επίσης με την αίσθηση ότι η φωνή ενός ατόμου μετράει στην ΕΕ και με τα επίπεδα ικανοποίησης από τη δημοκρατία της ΕΕ. Ειδικότερα, όσοι συμφωνούν με τη φωνή τους μετράνε στην ΕΕ (69 % έναντι 45 % όσων διαφωνούν) και όσοι είναι ικανοποιημένοι με τη δημοκρατία στην ΕΕ (64 % έναντι 49 % που δεν είναι ικανοποιημένοι) έχουν περισσότερες πιθανότητες να παρακολουθήσουν την πολιτική της ΕΕ.

Τέλος, όσοι ψήφισαν στις τελευταίες ευρωεκλογές είναι πιο πιθανό από εκείνους που δεν ψήφισαν να ακολουθήσουν την πολιτική της ΕΕ (68 % έναντι 38 %).

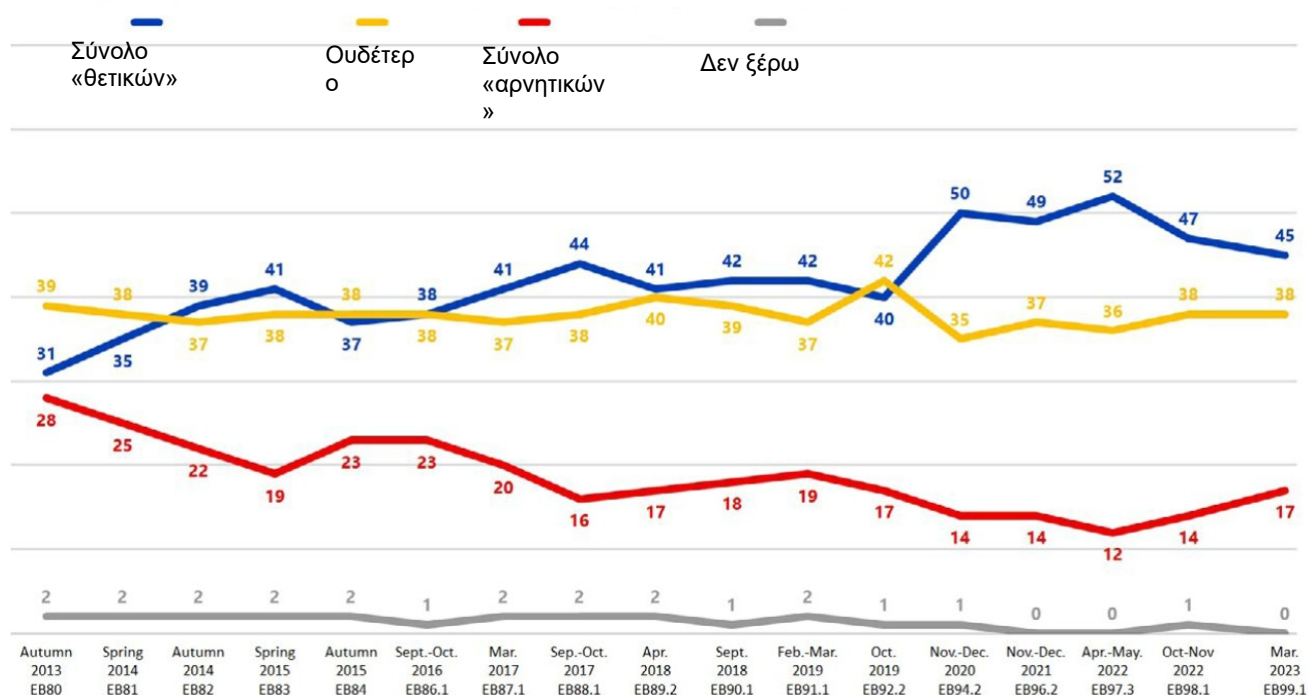
QA3 Μερικοί άνθρωποι παρακολουθούν τι συμβαίνει στην πολιτική της Ευρωπαϊκής Ένωσης, είτε πρόκειται για εκλογές είτε όχι. Άλλοι δεν ενδιαφέρονται τόσο πολύ. Θα λέγατε ότι παρακολουθείτε τι συμβαίνει στην πολιτική της Ευρωπαϊκής Ένωσης (% — ΕΕ των 27)

	Σύνολο «Ακολουθία»	Σύνολο «Δεν ακολουθείτε»
ΕΕ ΤΩΝ 27	56	44
Φύλο		
Άνθρωπος	61	39
Γυναίκα	51	49
Ηλικία		
15-24	41	59
25-39	54	46
40-54	59	41
55+	59	41
Εκπαίδευση (τέλος)		
—15	44	56
16-19	54	46
20+	67	33
Ακόμα σπουδάζει	45	55
Κοινωνικοεπαγγελματική κατηγορία		
Αυτοαπασχολούμενοι	62	38
Διευθυντικά στελέχη	73	27
Άλλα λευκά περιλαίμια	59	41
Χειρωνακτικοί εργαζόμενοι	50	50
Άτομα κατ' οίκον	42	58
Άνεργοι	43	57
Αποσύρθηκε	59	41
Φοιτητές	45	55
Δυσκολίες στην πληρωμή λογαριασμών		
Τις περισσότερες φορές	44	56
Από καιρό σε καιρό	51	49
Σχεδόν ποτέ/ποτέ	60	40
Υποκειμενική αστικοποίηση		
Αγροτικό χωριό	52	48
Μικρή/μεσαία πόλη μεγέθους	55	45
Μεγάλη πόλη	60	40
Εικόνα της ΕΕ		
Μεταστατικό	69	31
Ουδέτερο	45	55
Αρνητικό	47	53
Η φωνή μου μετράει στην ΕΕ		
Συμφωνώ	69	31
Διαφωνούν	45	55
Ικανοποίηση από τη δημοκρατία στην ΕΕ		
Ικανοποιημένοι	64	36
Δεν ικανοποιήθηκε	49	51
Ψηφίστηκε στις τελευταίες ευρωεκλογές		
Ναι	68	32
Όχι	38	63
Εικόνα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου		
Θετικό	75	25
Ουδέτερο	45	55
Αρνητικό	46	54

Εικόνα της ΕΕ

Η εικόνα της ΕΕ μεταξύ των πολιτών είναι θετική, παρόλο που το χάσμα μεταξύ θετικών και αρνητικών απόψεων εξακολουθεί να μειώνεται. Η πλειοψηφία (45 %) δηλώνει ότι η ΕΕ τους δίνει θετική εικόνα, ενώ το 38 % έχει ουδέτερη εικόνα και το 17 % αρνητική εικόνα.

D78 Γενικά, σας δημιουργεί η ΕΕ μια πολύ θετική, αρκετά θετική, ουδέτερη, αρκετά αρνητική ή πολύ αρνητική εικόνα; (% — ΕΕ-27)

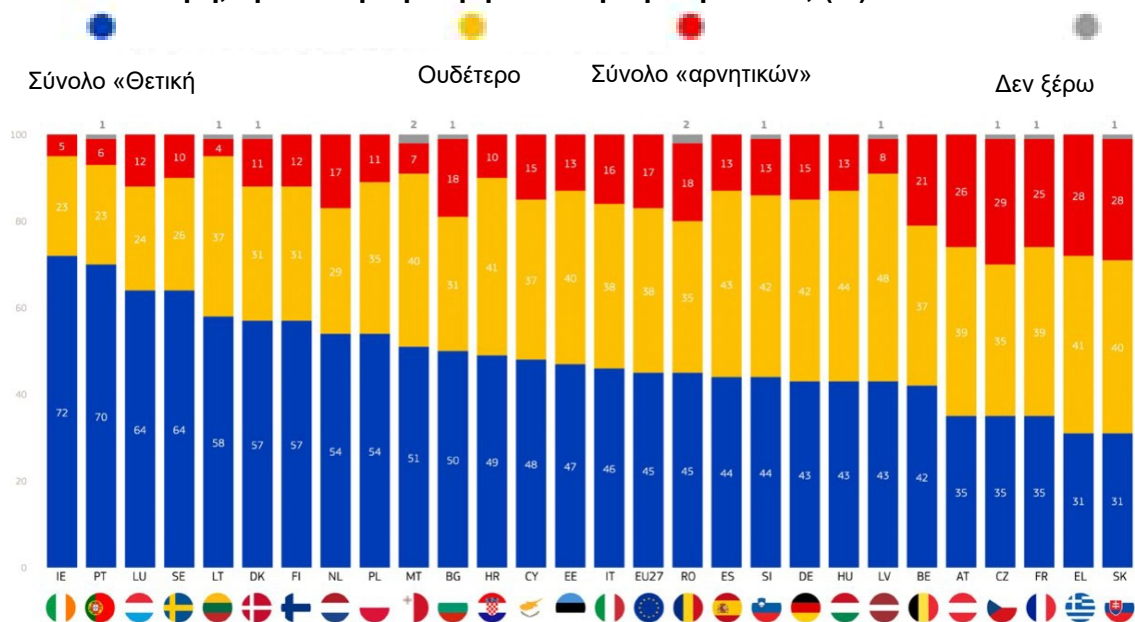
Το ποσοστό των ερωτηθέντων που έχουν θετική εικόνα για την ΕΕ παρέμεινε σχετικά σταθερό από τον Οκτώβριο έως τον Νοέμβριο του 2022 (-2 εκατοστιαίες μονάδες), ενώ το επίπεδο όσων έχουν αρνητική άποψη αυξήθηκε ελαφρώς (+ 3 εκατοστιαίες μονάδες). Μετά τις αρνητικές εξελίξεις που παρατηρήθηκαν μεταξύ Απριλίου-Μαΐου και Οκτωβρίου-Νοεμβρίου 2022, η διαφορά μεταξύ θετικών και αρνητικών απόψεων μειώθηκε περαιτέρω και σήμερα ανέρχεται σε 28 ποσοστιαίες μονάδες (-5 εκατοστιαίες μονάδες). Ωστόσο, η ευρύτερη εικόνα παραμένει σχετικά ευνοϊκή κατά την παρατήρηση αυτών των αριθμητικών στοιχείων μακροπρόθεσμα, με θετικές απόψεις να παραμένουν σταθερά στην πλειοψηφία.

Σε όλες τις χώρες, οι θετικές απόψεις υπερिशχούν των αρνητικών απόψεων. Οι περισσότεροι ερωτηθέντες έχουν θετική εικόνα της ΕΕ σε 20 χώρες, ενώ σε έξι χώρες επικρατούν ουδέτερες απόψεις. Στην Τσεχία, οι απόψεις διίστανται (35 % «θετικές» έναντι 35 % «ουδέτερες»).

Οι ερωτηθέντες είναι πιθανότερο να έχουν θετική εικόνα της ΕΕ στην Ιρλανδία (72 %), την Πορτογαλία (70 %), το Λουξεμβούργο και τη Σουηδία (και οι δύο 64 %). Στο αντίθετο άκρο της κλίμακας, 31 % στην Ελλάδα και τη Σλοβακία και 35 % στην Αυστρία, την Τσεχία και τη Γαλλία έχουν θετική εικόνα.

Τουλάχιστον το ένα τέταρτο έχει αρνητική εικόνα της ΕΕ σε πέντε χώρες: Τσεχία (29 %), Ελλάδα, Σλοβακία (28 %), Αυστρία (26 %) και Γαλλία (25 %).

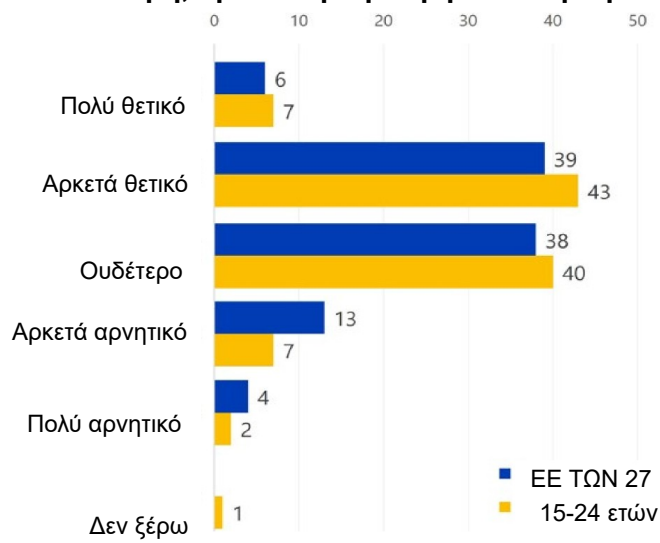
D78 Γενικά, σας δημιουργεί η ΕΕ μια πολύ θετική, αρκετά θετική, ουδέτερη, αρκετά αρνητική ή πολύ αρνητική εικόνα; (%)

Σε σύγκριση με τον Οκτώβριο-Νοέμβριο του 2022, οι θετικές απόψεις της ΕΕ αυξήθηκαν στην Κύπρο (48 %, + 6 εκατοστιαίες μονάδες), στην Πορτογαλία (70 %, + 5 εκατοστιαίες μονάδες), στη Φινλανδία (57 %, + 5 εκατοστιαίες μονάδες), στην Ιταλία (46 %, + 4 εκατοστιαίες μονάδες) και στην Κροατία (49 %, + 3 εκατοστιαίες μονάδες). Αντίθετα, τα ποσοστά αυτά μειώθηκαν σε δέκα χώρες, ιδίως στη Μάλτα (51 %, -13 εκατοστιαίες μονάδες), στη Γαλλία (35 %, -8 εκατοστιαίες μονάδες) και στη Λετονία (43 %, -7 εκατοστιαίες μονάδες). Το ποσοστό που έχει θετική εικόνα για την ΕΕ παρέμεινε σταθερό στις υπόλοιπες 12 χώρες.

Η ηλικία φαίνεται να διαδραματίζει ρόλο όσον αφορά την εικόνα που έχουν οι ερωτηθέντες για την ΕΕ, με τους νέους να έχουν περισσότερες πιθανότητες από τον μέσο όρο να έχουν θετική εικόνα για την ΕΕ. Οι μισοί από τους νέους ηλικίας 15-24 ετών (50 %) δηλώνουν ότι έχουν θετική εικόνα για την ΕΕ, σε σύγκριση με τον μέσο όρο της ΕΕ 45 %. Επιπλέον, μόνο το 7 % των νέων δηλώνουν ότι έχουν μια «αρκετά αρνητική» εικόνα της ΕΕ, αποτέλεσμα που είναι 13 % σε επίπεδο ΕΕ.

D78 Γενικά, σας δημιουργεί η ΕΕ μια πολύ θετική, αρκετά θετική, ουδέτερη, αρκετά αρνητική ή πολύ αρνητική εικόνα; (% — ΕΕ-27)

Διαφορές παρατηρούνται επίσης ανάλογα με το επίπεδο εκπαίδευσης και την κοινωνικοοικονομική κατάσταση των ερωτηθέντων. Τα άτομα που ολοκληρώνουν την εκπαίδευση πλήρους φοίτησης ηλικίας 20 ετών και άνω είναι πιθανότερο να έχουν θετική άποψη για την ΕΕ σε σχέση με εκείνους που έχουν ολοκληρώσει την ηλικία των 15 ετών και άνω (53 % έναντι 33 %). Οι διευθυντές (58 %) είναι μακράν οι πιο πιθανό να έχουν θετική άποψη, ιδίως σε σύγκριση με τους ανέργους (34 %) και τους οικιακούς (35 %). Επιπλέον, οι ερωτηθέντες που αντιμετωπίζουν τις λιγότερες οικονομικές δυσκολίες είναι επίσης πιθανότερο να έχουν θετική εικόνα για την ΕΕ (52 % των ερωτηθέντων που σπάνια ή ποτέ δυσκολεύονται να πληρώσουν τους λογαριασμούς τους έναντι 28 % των ατόμων που αντιμετωπίζουν δυσκολίες τις περισσότερες φορές).

Οι θετικές απόψεις είναι επίσης πιο διαδεδομένες μεταξύ εκείνων που ζουν σε μεγάλες πόλεις, σε σύγκριση με εκείνους που ζουν σε αγροτικά χωριά ή μικρότερες πόλεις (50 % έναντι 42-44 %).

D78 Γενικά, σας δημιουργεί η ΕΕ μια πολύ θετική, αρκετά θετική, ουδέτερη, αρκετά αρνητική ή πολύ αρνητική εικόνα; (% — ΕΕ-27)

	Σύνολο «θετικών»	Ουδέτερο	Σύνολο «αρνητικών»	Δεν ξέρω
ΕΕ ΤΩΝ 27	45	38	17	0
Φύλο				
Ανθρωπος	46	35	19	0
Γυναίκα	43	41	15	1
Ηλικία				
15-24	50	40	9	1
25-39	46	39	15	0
40-54	46	36	18	0
55+	43	38	18	1
Εκπαίδευση (τέλος)				
—15	33	45	20	2
16-19	40	40	20	0
20+	53	32	14	1
Ακόμα σπουδάζει	54	37	8	1
Κοινωνικοεπαγγελματική κατηγορία				
Αυτοαπασχολούμενοι	49	34	17	0
Διευθυντικά στελέχη	58	29	13	0
Άλλα λευκά περιλαίμια	48	37	15	0
Χειρωνακτικοί εργαζόμενοι	37	43	19	1
Άτομα κατ' οίκον	35	43	21	1
Ανεργοί	34	45	20	1
Αποσύρθηκε	43	37	19	1
Φοιτητές	54	37	8	1
Δυσκολίες στην πληρωμή λογαριασμών				
Τις περισσότερες φορές	28	43	28	1
Από καιρό σε καιρό	36	43	20	1
Σχεδόν ποτέ/ποτέ	52	34	14	0
Υποκειμενική αστικοποίηση				
Αγροτικό χωριό	88	10	2	0
Μικρή/μεσαία πόλη μεγέθους	26	68	6	0
Μεγάλη πόλη	8	23	68	1

Είναι καλή η ένταξη στην ΕΕ;

Μια σαφής πλειοψηφία (61 %, -1 εκατοστιαίες μονάδες από τον Οκτώβριο-Νοέμβριο του 2022) πιστεύει ότι η ένταξη της χώρας τους στην ΕΕ είναι καλό πράγμα, ενώ μόνο ένας στους δέκα (11 %, + 1 εκατοστιαία μονάδα) θεωρεί ότι αυτό είναι κακό. Λίγο περισσότερο από το ένα τέταρτο (27 %, καμία αλλαγή) πιστεύει ότι αυτό δεν είναι ούτε καλό ούτε κακό.

Τα στοιχεία αυτά είναι σταθερά σε σύγκριση με τον Οκτώβριο-Νοέμβριο του 2022, με το ποσοστό των ερωτηθέντων που θεωρούν ότι η ένταξη στην ΕΕ είναι θετικό να παραμένει σταθερά πάνω από το 60 % από το τέλος του 2020.

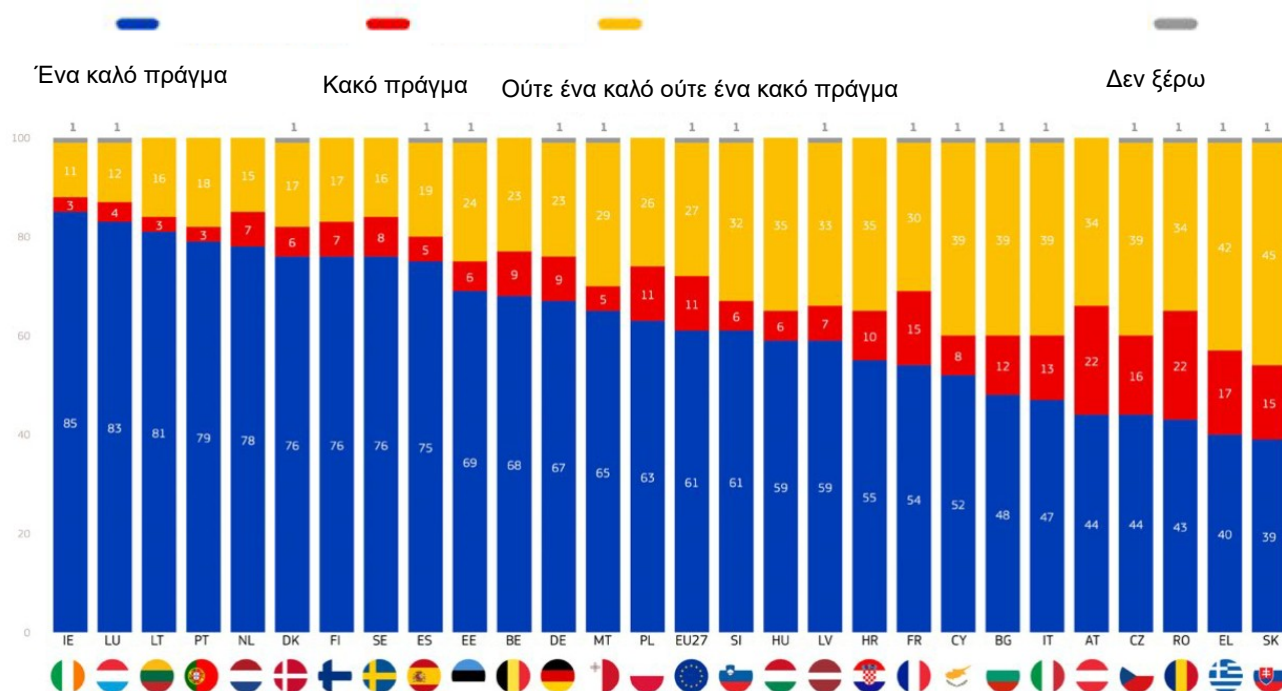
QA8 Γενικά, πιστεύετε ότι η ένταξη της χώρας μας στην ΕΕ είναι...; (% — ΕΕ-27)

Οι πλειοψηφίες σε 25 χώρες πιστεύουν ότι η ένταξη της χώρας τους στην ΕΕ είναι θετική, με περισσότερους από οκτώ στους δέκα να συμμερίζονται την άποψη αυτή στην Ιρλανδία (85 %), το Λουξεμβούργο (83 %) και τη Λιθουανία (81 %). Η Σλοβακία (39 %), η Ελλάδα (40 %) και η Ρουμανία (43 %) είναι οι χώρες στις οποίες η γνώμη αυτή είναι λιγότερο διαδεδομένη. Η Σλοβακία και η Ελλάδα είναι επίσης οι μόνες χώρες όπου η πλειοψηφία πιστεύει ότι η ένταξη στην ΕΕ δεν είναι ούτε καλό ούτε κακό πράγμα (45 % και 42 % αντίστοιχα).

Περισσότεροι από το ένα πέμπτο πιστεύουν ότι η ένταξη της χώρας τους στην ΕΕ είναι κακό πράγμα στην Αυστρία και τη Ρουμανία (και οι δύο 22 %).

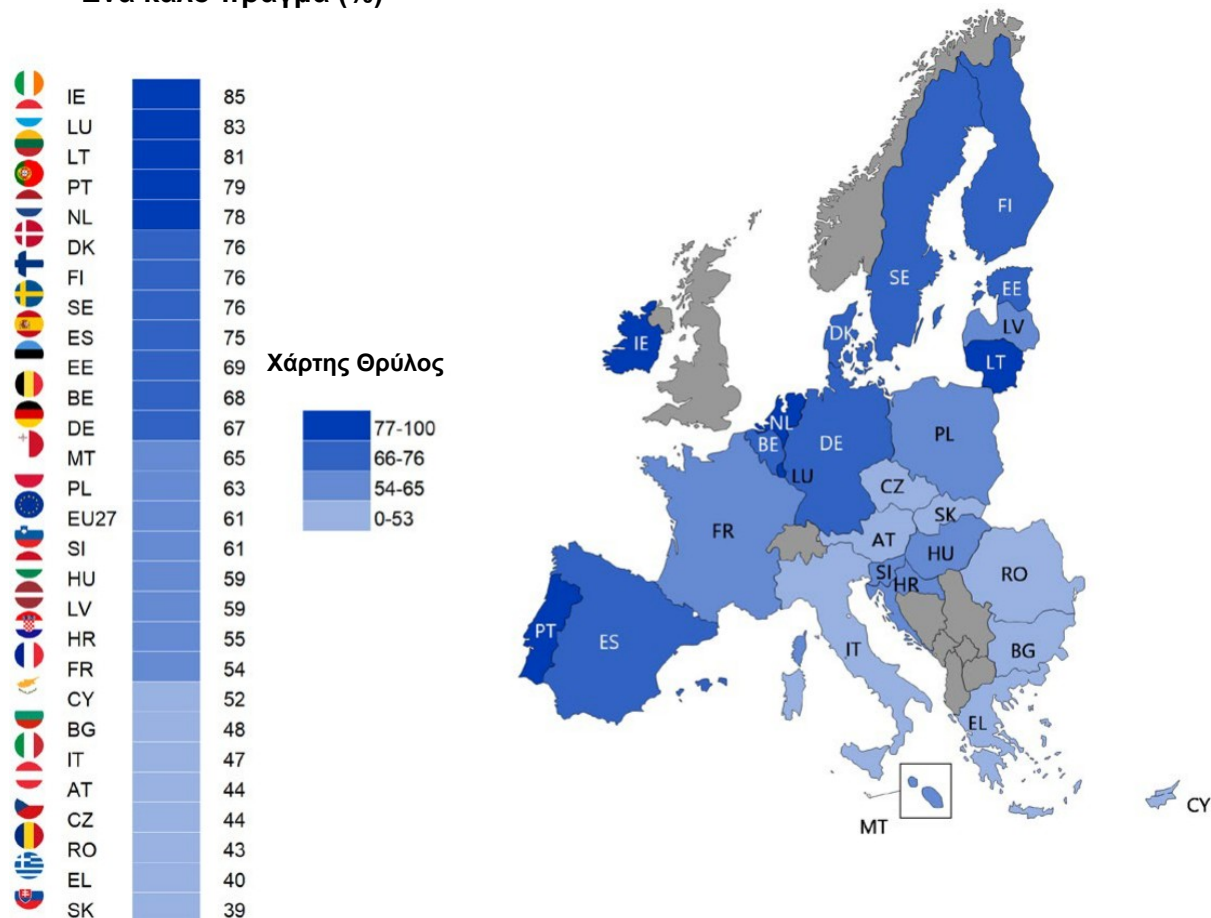
QA8 Γενικά, πιστεύετε ότι η ένταξη της χώρας μας στην ΕΕ είναι...; (%)

Οι θετικές απόψεις για την ένταξη στην ΕΕ είναι πιο διαδεδομένες στις βόρειες και δυτικές χώρες από ό,τι στις ανατολικές χώρες, ενώ τα αποτελέσματα είναι ανάμεικτα όσον αφορά τις χώρες του Νότου.

Η Εσθονία (69 %, + 3 εκατοστιαίες μονάδες) και η Σλοβενία (61 %, + 3 εκατοστιαίες μονάδες) είναι οι μόνες χώρες στις οποίες το ποσοστό που πιστεύουν ότι η ένταξη στην ΕΕ είναι θετικό έχει αυξηθεί από τον Οκτώβριο έως τον Νοέμβριο του 2022, αν και ελάχιστα. Αυτό το ποσοστό των ερωτηθέντων μειώθηκε αντ' αυτού σε οκτώ χώρες, με τη Μάλτα (65 %, -14 εκατοστιαίες μονάδες) και πάλι να παρουσιάζει τη μεγαλύτερη μείωση, ακολουθούμενη από την Τσεχία (44 %, -7 εκατοστιαίες μονάδες) και το Λουξεμβούργο (83 %, -7 εκατοστιαίες μονάδες). Αυτή η θετική άποψη για την ένταξη στην ΕΕ παρέμεινε σταθερή ή αμετάβλητη σε 17 χώρες.

QA8 Γενικά, πιστεύετε ότι η ένταξη της χώρας μας στην ΕΕ είναι...;
— Ένα καλό πράγμα (%)

Οι θετικές απόψεις για την ένταξη στην ΕΕ είναι πιο διαδεδομένες μεταξύ των νεότερων ερωτηθέντων, των ατόμων με επίπεδο τριτοβάθμιας εκπαίδευσης και εκείνων που βρίσκονται σε καλύτερη κοινωνικοοικονομική κατάσταση.

Οι ερωτηθέντες ηλικίας 15-24 ετών έχουν περισσότερες πιθανότητες σε σχέση με τα άτομα ηλικίας 55 ετών και άνω να κάνουν καλό την ένταξη της χώρας τους στην ΕΕ (68 % έναντι 58 %). Ομοίως, όσοι ολοκλήρωσαν την εκπαίδευση πλήρους φοίτησης ηλικίας 20 ετών και άνω έχουν περισσότερες πιθανότητες από εκείνους που έφυγαν από την ηλικία των 15 ετών ή νεότεροι να έχουν θετική άποψη (72 % έναντι 49 %).

Οι διευθυντές (74 %) είναι μακράν οι πιο διατεθειμένοι να πιστεύουν ότι η ένταξη στην ΕΕ είναι καλό πράγμα, ενώ οι οικιακοί (48 %) είναι οι λιγότερο πιθανό να έχουν αυτή την άποψη. Οι ερωτηθέντες που ποτέ ή σπάνια δυσκολεύονται να πληρώσουν τους λογαριασμούς τους είναι πιο πιθανό από εκείνους που δυσκολεύονται πιο συχνά να πουν ότι η ένταξη στην ΕΕ είναι ένα καλό πράγμα (69 % έναντι 41-49 %).

Όσοι ζουν σε μεγάλες πόλεις είναι πιθανότερο να πιστεύουν ότι η ένταξη της χώρας τους στην ΕΕ είναι καλό πράγμα (65 % έναντι 58-60 % των κατοίκων αγροτικών χωριών ή μικρών/μεσαίων πόλεων).

Η στήριξη για την ένταξη στην ΕΕ συνδέεται επίσης στενά με την εικόνα που έχουν οι ερωτηθέντες από την ΕΕ, με το 91 % όσων έχουν θετική εικόνα να έχουν θετική άποψη για την ένταξη στην ΕΕ, σε σύγκριση με το 16 % των ατόμων που έχουν αρνητική εικόνα. Επιπλέον, οι ερωτηθέντες που

μιλούν συχνά για την ευρωπαϊκή πολιτική (67 % έναντι 52 % όσων δεν το κάνουν ποτέ) και εκείνοι που ακολουθούν την πολιτική της ΕΕ (71 % έναντι 49 % όσων δεν ακολουθούν) είναι πιθανότερο να έχουν θετική άποψη για την ένταξη στην ΕΕ.

QA8 Γενικά, σας δημιουργεί η ΕΕ μια πολύ θετική, αρκετά θετική, ουδέτερη, αρκετά αρνητική ή πολύ αρνητική εικόνα; (% — ΕΕ-27)

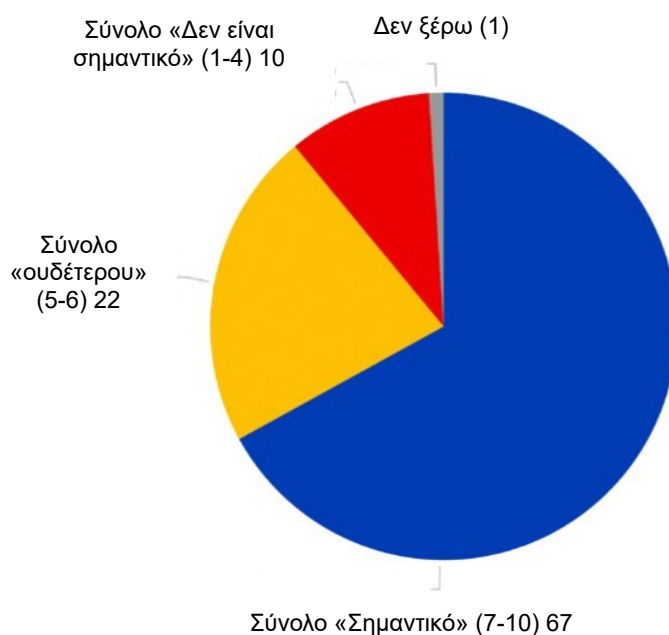
	Ένα καλό πράγμα	Κακό πράγμα	Ούτε ένα καλό ούτε ένα κακό πράγμα
ΕΕ ΤΩΝ 27	61	11	27
Φύλο			
Ανθρωπος	62	12	25
Γυναίκα	59	10	30
Ηλικία			
15-24	68	7	24
25-39	62	11	26
40-54	60	13	27
55+	58	11	30
Εκπαίδευση (τέλος)			
—15	49	12	37
16-19	54	13	32
20+	72	8	20
Ακόμα σπουδάζει	72	6	21
Κοινωνικοεπαγγελματική κατηγορία			
Αυτοαπασχολούμενοι	64	9	27
Διευθυντικά στελέχη	74	9	16
Άλλα λευκά περιλαίμια	65	10	25
Χειρωνακτικοί εργαζόμενοι	52	14	33
Άτομα κατ' οίκον	48	15	35
Άνεργοι	53	12	34
Αποσύρθηκε	59	10	30
Φοιτητές	72	6	21
Δυσκολίες στην πληρωμή λογαριασμών			
Τις περισσότερες φορές	41	18	40
Από καιρό σε καιρό	49	16	34
Σχεδόν ποτέ/ποτέ	69	8	23
Υποκειμενική αστικοποίηση			
Αγροτικό χωριό	60	11	28
Μικρή/μεσαία πόλη μεγέθους	58	12	29
Μεγάλη πόλη	65	9	26
Συζήτηση για ευρωπαϊκά πολιτικά θέματα			
Συχνά	67	15	18
Περιστασιακά	64	10	26
Ποτέ	52	11	35
Εικόνα της ΕΕ			
Θετικό	91	2	7
Ουδέτερο	45	8	46
Αρνητικό	16	43	40
Ακολουθήστε την ευρωπαϊκή πολιτική			
Ακολουθήσε	71	9	20
Δεν ακολουθεί	49	13	37

Είναι σημαντική η ένταξη στην ΕΕ;

Περίπου τα δύο τρίτα (67 %, + 1 εκατοστιαία μονάδα από τον Οκτώβριο έως τον Νοέμβριο του 2022) θεωρούν σημαντική την ένταξη της χώρας τους στην ΕΕ. Ένας στους δέκα (-1 εκατοστιαίες μονάδες) θεωρεί ότι δεν είναι σημαντικό η χώρα του να είναι κράτος μέλος της ΕΕ, ενώ το 22 % (χωρίς αλλαγή) έχει ουδέτερη γνώμη.

Τα στοιχεία αυτά παρέμειναν σταθερά από τον Οκτώβριο έως τον Νοέμβριο του 2022.

QA9 Πόσο σημαντικό είναι για σας το γεγονός ότι (η χώρα μας) είναι κράτος μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης; Χρησιμοποιήστε κλίμακα από το 1 έως το 10 όπου το 1 σημαίνει «δεν είναι καθόλου σημαντικό» και το 10 σημαίνει «εξαιρετικά σημαντικό»; (ΕΕ27) (%)

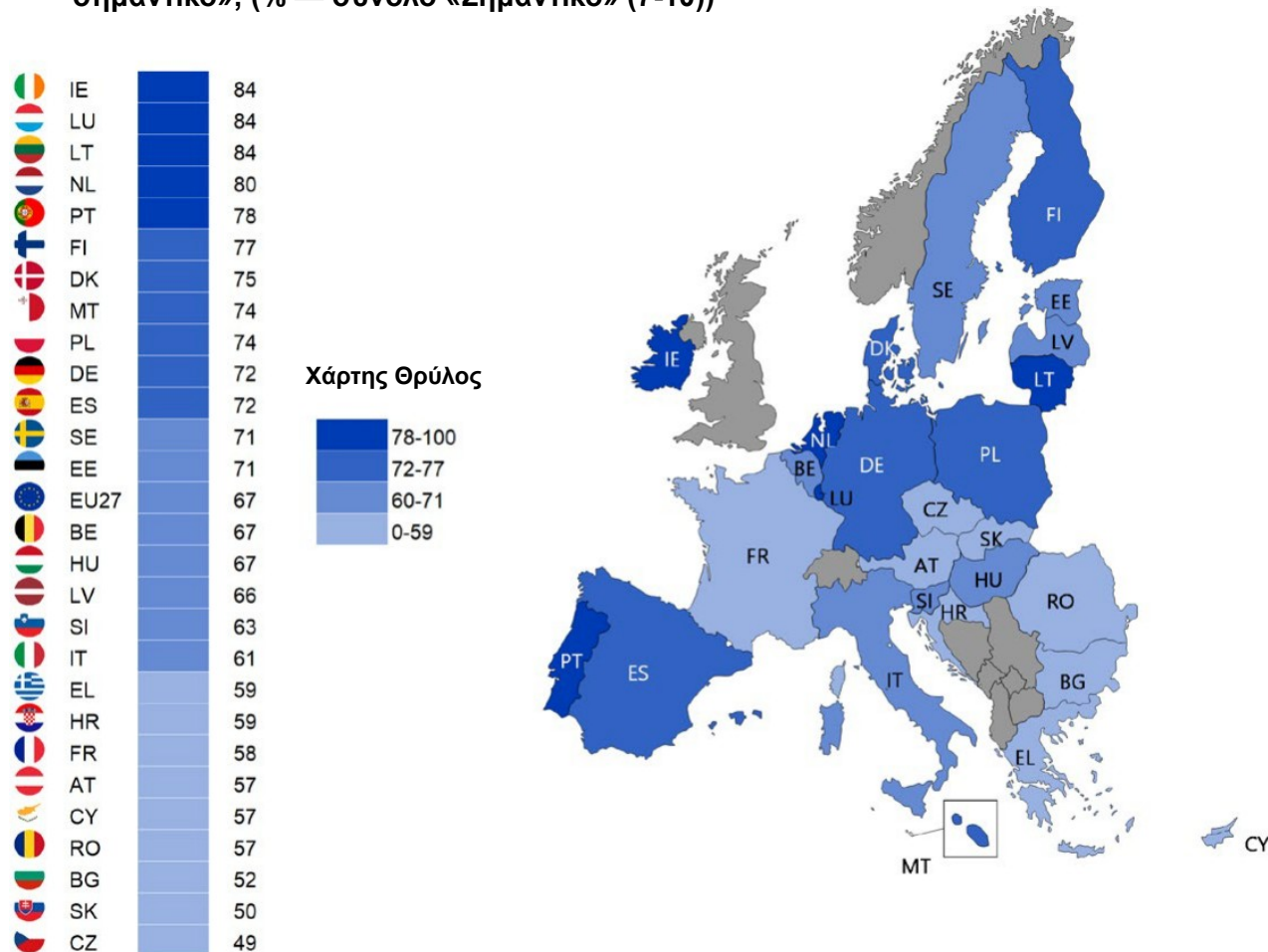

Σε όλα τα κράτη μέλη, η πλειονότητα πιστεύει ότι η ένταξη της χώρας τους στην ΕΕ είναι σημαντική, με ποσοστά που κυμαίνονται από 84 % στην Ιρλανδία, το Λουξεμβούργο και τη Λιθουανία, έως 49 % στην Τσεχία, 50 % στη Σλοβακία και 52 % στη Βουλγαρία.

Πάνω από το ένα πέμπτο θεωρεί ότι η ένταξη στην ΕΕ δεν είναι σημαντική σε τρεις χώρες: Τσεχία (26 %), Αυστρία και Βουλγαρία (και οι δύο 21 %).

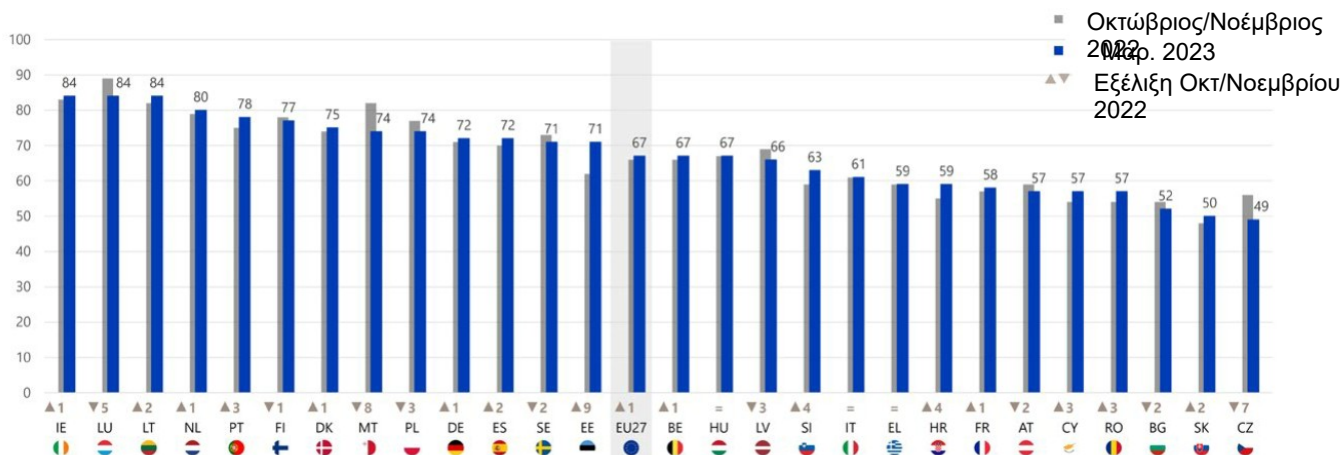
Η άποψη ότι είναι σημαντικό η χώρα τους να είναι κράτος μέλος της ΕΕ είναι λιγότερο διαδεδομένη μεταξύ των ερωτηθέντων στις χώρες της Νοτιοανατολικής Ευρώπης (Βουλγαρία, Ρουμανία, Κύπρος και Ελλάδα) και σε ορισμένες ανατολικές χώρες (όπως η Τσεχία και η Σλοβακία) από ό,τι σε άλλες χώρες.

QA9 Πόσο σημαντικό είναι για σας το γεγονός ότι (η χώρα μας) είναι κράτος μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης; Χρησιμοποιήστε κλίμακα από το 1 έως το 10 όπου το 1 σημαίνει «δεν είναι καθόλου σημαντικό» και το 10 σημαίνει «εξαιρετικά σημαντικό»; (% — σύνολο «Σημαντικό» (7-10))

Η γνώμη ότι η ένταξη της χώρας τους στην ΕΕ είναι σημαντική έχει σημειώσει πρόοδο μεταξύ των ερωτηθέντων σε έξι κράτη μέλη από τον Οκτώβριο έως τον Νοέμβριο του 2022, ιδίως στην Εσθονία (71 %, + 9 εκατοστιαίες μονάδες), στη Σλοβενία (63 %, + 4 εκατοστιαίες μονάδες) και στην Κροατία (59 %, + 4 εκατοστιαίες μονάδες). Αντίθετα, το ποσοστό που θεωρεί σημαντικό έχει μειωθεί σε πέντε χώρες, ιδίως στη Μάλτα (74 %, -8 εκατοστιαίες μονάδες), στην Τσεχία (49 %, -7 εκατοστιαίες μονάδες) και στο Λουξεμβούργο (84 %, -5 εκατοστιαίες μονάδες). Το ποσοστό των ερωτηθέντων παρέμεινε σταθερό ή αμετάβλητο σε 16 χώρες.

QA9 Πόσο σημαντικό είναι για σας το γεγονός ότι (η χώρα μας) είναι κράτος μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης; Χρησιμοποιήστε κλίμακα από το 1 έως το 10 όπου το 1 σημαίνει «δεν είναι καθόλου σημαντικό» και το 10 σημαίνει «εξαιρετικά σημαντικό»; (% — σύνολο «Σημαντικό» (7-10))

Σύμφωνα με τα αποτελέσματα άλλων δεικτών σχετικά με τη στάση απέναντι στην ΕΕ, η άποψη ότι η συμμετοχή της χώρας τους στην ΕΕ είναι σημαντική είναι πιο διαδεδομένη στους νεότερους ερωτηθέντες, σε εκείνους με υψηλότερο μορφωτικό επίπεδο και σε εκείνους που βρίσκονται σε καλύτερη κοινωνικοοικονομική κατάσταση.

Ειδικότερα, τα άτομα ηλικίας 15-24 ετών (70 % έναντι 65 % των ατόμων ηλικίας 55 ετών και άνω) και εκείνα που ολοκλήρωσαν την εκπαίδευση πλήρους φοίτησης ηλικίας 20 ετών και άνω (76 % έναντι 55 % των ατόμων ηλικίας 15 ετών και άνω) είναι πιο πιθανό να πιστεύουν ότι αυτό είναι σημαντικό. Το ίδιο ισχύει και για τους διευθυντές (78 %, σε σύγκριση με το 53 % των οικιακών) και για εκείνους που ποτέ ή σπάνια δυσκολεύονται να πληρώσουν τους λογαριασμούς τους (73 % έναντι 51-57 % των ατόμων που αντιμετωπίζουν δυσκολίες συχνότερα).

Τα ποσοστά που θεωρούν σημαντική την ένταξη της χώρας τους στην ΕΕ είναι επίσης υψηλότερα μεταξύ εκείνων που ζουν σε μεγάλες πόλεις (71 % έναντι 65 % των κατοίκων αγροτικών χωριών ή μικρότερων πόλεων).

Όσοι έχουν θετική εικόνα για την ΕΕ (92 % έναντι 28 % όσων έχουν αρνητική εικόνα), εκείνοι που συζητούν συχνά για ευρωπαϊκά πολιτικά θέματα (76 % έναντι 55 % που δεν το κάνουν ποτέ) και εκείνοι που ακολουθούν την πολιτική της ΕΕ (76 % έναντι 54 % όσων δεν παρακολουθούν) είναι πιο πιθανό να θεωρήσουν την ένταξη της χώρας τους στην ΕΕ ως σημαντική.

QA9 Πόσο σημαντικό είναι για σας το γεγονός ότι (η χώρα μας) είναι κράτος μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης; Χρησιμοποιήστε κλίμακα από το 1 έως το 10 όπου το 1 σημαίνει «δεν είναι καθόλου σημαντικό» και το 10 σημαίνει «εξαιρετικά σημαντικό»; (% — ΕΕ-27)

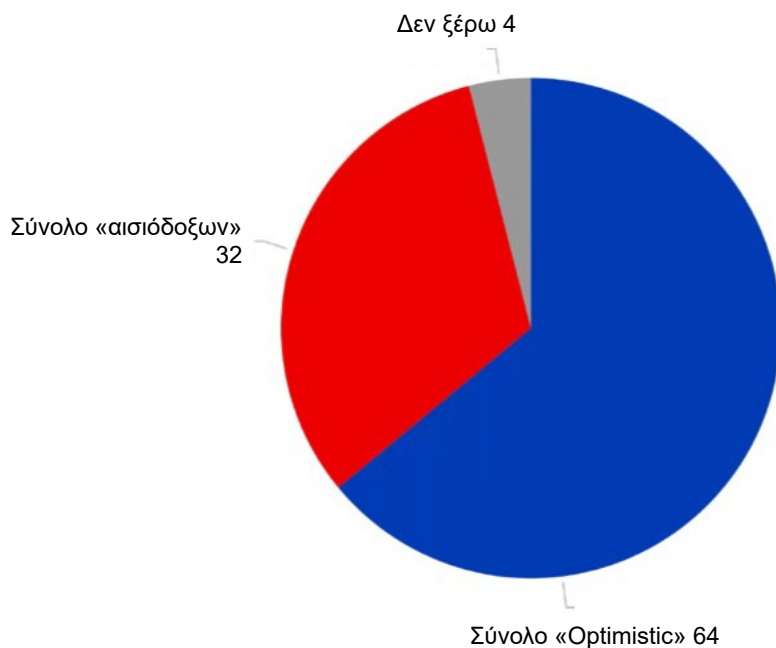
	Σύνολο «Δεν είναι σημαντικό» (1-4)	Σύνολο «ουδέτερου» (5-6)	Σύνολο «Σημαντικό» (7-10)
ΕΕ ΤΩΝ 27	10	22	67
Φύλο			
Ανθρωπος	13	19	67
Γυναίκα	10	23	66
Ηλικία			
15-24	8	20	70
25-39	10	22	67
40-54	13	19	67
55+	11	23	65
Εκπαίδευση (τέλος)			
—15	14	28	55
16-19	13	24	62
20+	9	15	76
Ακόμα σπουδάζει	6	18	74
Κοινωνικοεπαγγελματική κατηγορία			
Αυτοαπασχολούμενοι	12	19	68
Διευθυντικά στελέχη	8	14	78
Άλλα λευκά περιλαίμια	10	19	71
Χειρωνακτικοί εργαζόμενοι	13	26	60
Άτομα κατ' οίκον	18	27	53
Άνεργοι	15	26	57
Αποσύρθηκε	11	22	65
Φοιτητές	6	18	74
Δυσκολίες στην πληρωμή λογαριασμών			
Τις περισσότερες φορές	19	28	51
Από καιρό σε καιρό	14	28	57
Σχεδόν ποτέ/ποτέ	9	17	73
Υποκειμενική αστικοποίηση			
Αγροτικό χωριό	12	22	65
Μικρή/μεσαία πόλη μεγέθους	12	22	65
Μεγάλη πόλη	10	18	71
Συζήτηση για ευρωπαϊκά πολιτικά θέματα			
Συχνά	10	14	76
Περιστασιακά	9	20	71
Ποτέ	16	27	55
Εικόνα της ΕΕ			
Θετικό	1	7	65
Ουδέτερο	9	35	54
Αρνητικό	44	27	28
Ακολουθήστε την ευρωπαϊκή πολιτική			
Ακολουθήσε	8	16	76
Δεν ακολουθεί	15	29	54

Αισιοδοξία για το μέλλον της ΕΕ

Η αισιοδοξία για το μέλλον της ΕΕ αυξάνεται. Σχεδόν τα δύο τρίτα (64 %) δηλώνουν αισιόδοξοι για το μέλλον της ΕΕ, ενώ το 32 % δηλώνουν απαισιόδοξοι.

Το ποσοστό των αισιόδοξων έχει αυξηθεί κατά επτά ποσοστιαίες μονάδες στην τρέχουσα έρευνα, υπεραντισταθμίζοντας την πτώση κατά πέντε ποσοστιαίες μονάδες που παρατηρήθηκε μεταξύ Απριλίου-Μαΐου και Οκτωβρίου-Νοεμβρίου 2022.

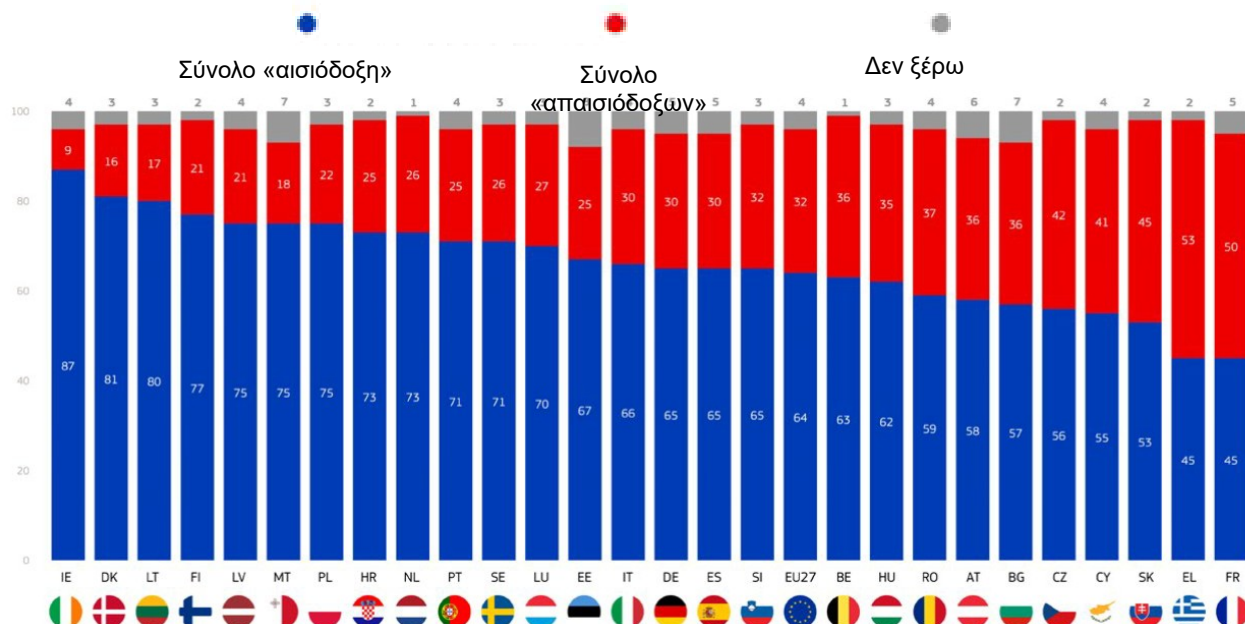
SD22 Θα λέγατε ότι είστε πολύ αισιόδοξοι, αρκετά αισιόδοξοι, αρκετά απαισιόδοξοι ή πολύ απαισιόδοξοι για το μέλλον της ΕΕ; (ΕΕ27) (%)

Σε 25 χώρες, η πλειοψηφία είναι αισιόδοξη για το μέλλον της ΕΕ. Τουλάχιστον οκτώ στους δέκα είναι αισιόδοξοι στην Ιρλανδία (87 %), τη Δανία (81 %) και τη Λιθουανία (80 %), ενώ οι ερωτηθέντες στη Γαλλία, την Ελλάδα (45 %) και τη Σλοβακία (53 %) είναι οι λιγότερο πιθανό να είναι αισιόδοξοι.

Η Ελλάδα (53 %) και η Γαλλία (50 %) είναι επίσης οι μόνες χώρες όπου η πλειοψηφία τους είναι απαισιόδοξες για το μέλλον της ΕΕ.

SD22 Θα λέγατε ότι είστε πολύ αισιόδοξοι, αρκετά αισιόδοξοι, αρκετά απαισιόδοξοι ή πολύ απαισιόδοξοι για το μέλλον της ΕΕ; (%)

Το επίπεδο αισιοδοξίας για το μέλλον της ΕΕ έχει αυξηθεί σε 19 χώρες από τον Οκτώβριο έως τον Νοέμβριο του 2022, και κατά περισσότερο από δέκα ποσοστιαίες μονάδες σε τρεις χώρες: Πορτογαλία (71 %, + 17 εκατοστιαίες μονάδες), Λετονία (75 %, + 12 εκατοστιαίες μονάδες) και Κύπρος (55 %, + 11 εκατοστιαίες μονάδες). Τα επίπεδα αισιοδοξίας παρέμειναν σταθερά ή αμετάβλητα στις υπόλοιπες οκτώ χώρες.

Το επίπεδο αισιοδοξίας για το μέλλον της ΕΕ είναι υψηλότερο μεταξύ των ατόμων ηλικίας 15-24 ετών (70 % έναντι 59 % των ατόμων ηλικίας 55 ετών και άνω) και εκείνων που ολοκλήρωσαν την εκπαίδευση πλήρους φοίτησης ηλικίας 20 ετών και άνω (69 % έναντι 52 % των ατόμων που ολοκλήρωσαν την ηλικία των 15 ετών και άνω).

Η αισιοδοξία είναι πιο διαδεδομένη μεταξύ των διευθυντικών στελεχών (73 %) από ό, τι είναι μεταξύ των οικιακών και των ανέργων (και οι δύο 55 %), και είναι υψηλότερη μεταξύ εκείνων που σπάνια ή ποτέ δυσκολεύονται να πληρώσουν τους λογαριασμούς τους (68 % έναντι 45 % των ατόμων που αντιμετωπίζουν δυσκολίες τις περισσότερες φορές).

Οι ερωτηθέντες που ζουν σε μεγάλες πόλεις είναι πιο πιθανό να είναι αισιόδοξοι για το μέλλον της ΕΕ (68 % έναντι 61 % των κατοίκων αγροτικών χωριών ή μικρών/μεσαίων πόλεων).

Η αισιοδοξία για το μέλλον της ΕΕ συνδέεται επίσης στενά με την εικόνα που έχουν οι ερωτηθέντες για την ΕΕ, με το 90 % όσων έχουν θετική εικόνα να δηλώνουν αισιόδοξοι, σε σύγκριση με το 13 % όσων έχουν αρνητική εικόνα. Τέλος, όσοι παρακολουθούν την πολιτική της ΕΕ είναι πιο πιθανό να είναι αισιόδοξοι για το μέλλον της ΕΕ (72 % έναντι 52 % όσων δεν ακολουθούν).

SD22 Θα λέγατε ότι είστε πολύ αισιόδοξοι, αρκετά αισιόδοξοι, αρκετά απαισιόδοξοι ή πολύ απαισιόδοξοι για το μέλλον της ΕΕ; (% — ΕΕ-27)

ΕΕ ΤΩΝ 27	Σύνολο «αισιόδοξων»	Σύνολο «α απαισιόδοξων»
Φύλο	64	32
Ανθρωπος	63	34
Γυναίκα	63	32
Ηλικία		
15-24	70	26
25-39	65	32
40-54	64	33
55+	59	36
Εκπαίδευση (τέλος)		
—15	52	41
16-19	59	37
20+	69	28
Ακόμα σπουδάζει	73	23
Κοινωνικοεπαγγελματική κατηγορία		
Αυτοαπασχολούμενοι	65	32
Διευθυντικά στελέχη	73	26
Άλλα λευκά περιλαίμια	69	29
Χειρωνακτικοί εργαζόμενοι	57	39
Άτομα κατ' οίκον	55	38
Ανεργοί	55	40
Αποσύρθηκε	59	36
Φοιτητές	73	23
Δυσκολίες στην πληρωμή λογαριασμών		
Τις περισσότερες φορές	45	51
Από καιρό σε καιρό	56	40
Σχεδόν ποτέ/ποτέ	68	28
Υποκειμενική αστικοποίηση		
Αγροτικό χωριό	61	34
Μικρή/μεσαία πόλη μεγέθους	61	35
Μεγάλη πόλη	68	29
Εικόνα της ΕΕ		
Θετικό	90	9
Ουδέτερο	54	39
Αρνητικό	13	85
Ακολουθήστε την ευρωπαϊκή πολιτική		
Ακολουθήσει	72	26
Δεν ακολουθεί	52	41

4.2. Αντίληψη του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και ο ρόλος του

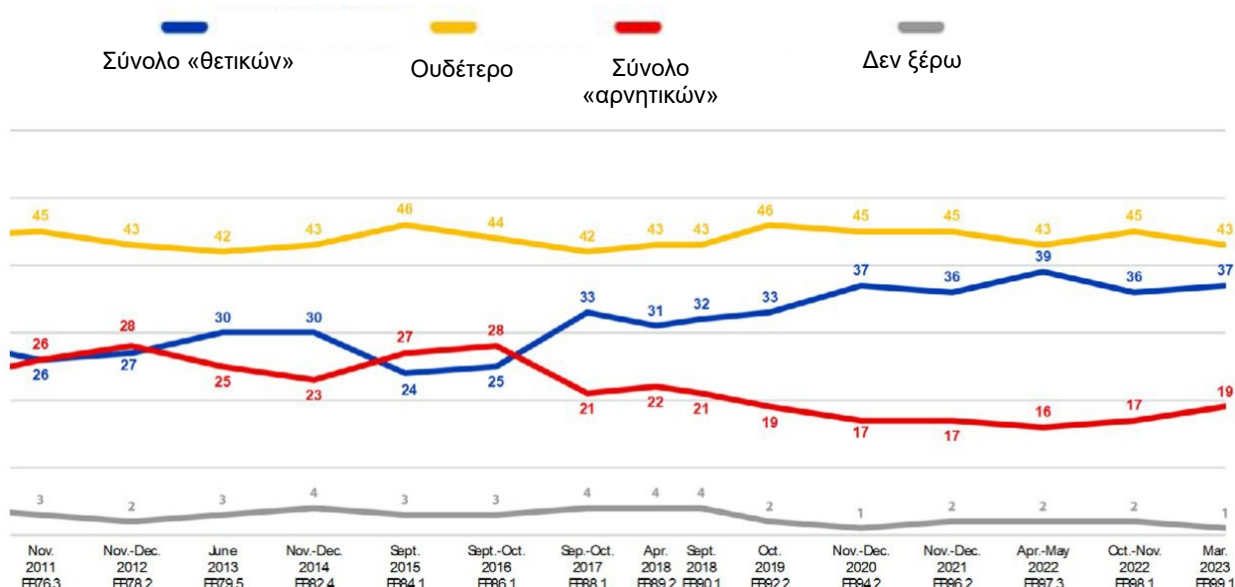
Το παρόν τμήμα επικεντρώνεται περισσότερο στις αντιλήψεις και τη στάση των Ευρωπαίων έναντι του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του ρόλου του. Θα εξετάσει πρώτα την εικόνα που έχουν οι πολίτες για αυτό το θεσμικό όργανο της ΕΕ και στη συνέχεια θα διατυπώσει τη γνώμη τους για τα θέματα που θα πρέπει να εξετάσει κατά προτεραιότητα και σχετικά με το κατά πόσον θα πρέπει να διαδραματίσει περισσότερο ή λιγότερο σημαντικό ρόλο. Εν ολίγοις, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο προκαλεί ουδετερότητα έναντι των θετικών απόψεων και οι Ευρωπαίοι θεωρούν ότι ο ρόλος του θα πρέπει να είναι πιο σημαντικός. Επιπλέον, σε ένα πλαίσιο που χαρακτηρίζεται από την αύξηση του κόστους ζωής και τις αβεβαιότητες σχετικά με το μελλοντικό βιοτικό επίπεδο, η καταπολέμηση της φτώχειας και του κοινωνικού αποκλεισμού επιλέγεται από τους περισσότερους πολίτες ως το θέμα που θα πρέπει να εξετάσει το εν λόγω θεσμικό όργανο κατά προτεραιότητα.

Εικόνα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου

Οι ερωτηθέντες είναι πολύ πιο πιθανό να έχουν θετική εικόνα από ό,τι αρνητική εικόνα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου. Περισσότερο από το ένα τρίτο (37 %, + 1 εκατοστιαία μονάδα από τον Οκτώβριο έως τον Νοέμβριο του 2022) έχουν θετική εικόνα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, ενώ λιγότερο από ένα στα πέντε (19 %, + 2 εκατοστιαίες μονάδες) έχει αρνητική εικόνα. Η πλειονότητα των ερωτηθέντων (43 %, -2 εκατοστιαίες μονάδες) έχουν ουδέτερη άποψη για το εν λόγω θεσμικό όργανο.

Τα στοιχεία αυτά παρέμειναν σε γενικές γραμμές σταθερά από τον Οκτώβριο έως τον Νοέμβριο του 2022. Παρατηρώντας τη μακροχρόνια τάση, το ποσοστό των ατόμων που έχουν θετική εικόνα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου παραμένει σε σχετικά υψηλό επίπεδο — και κοντά στο επίπεδο ρεκόρ που επιτεύχθηκε τον Απρίλιο-Μάιο του 2022 (39 %).

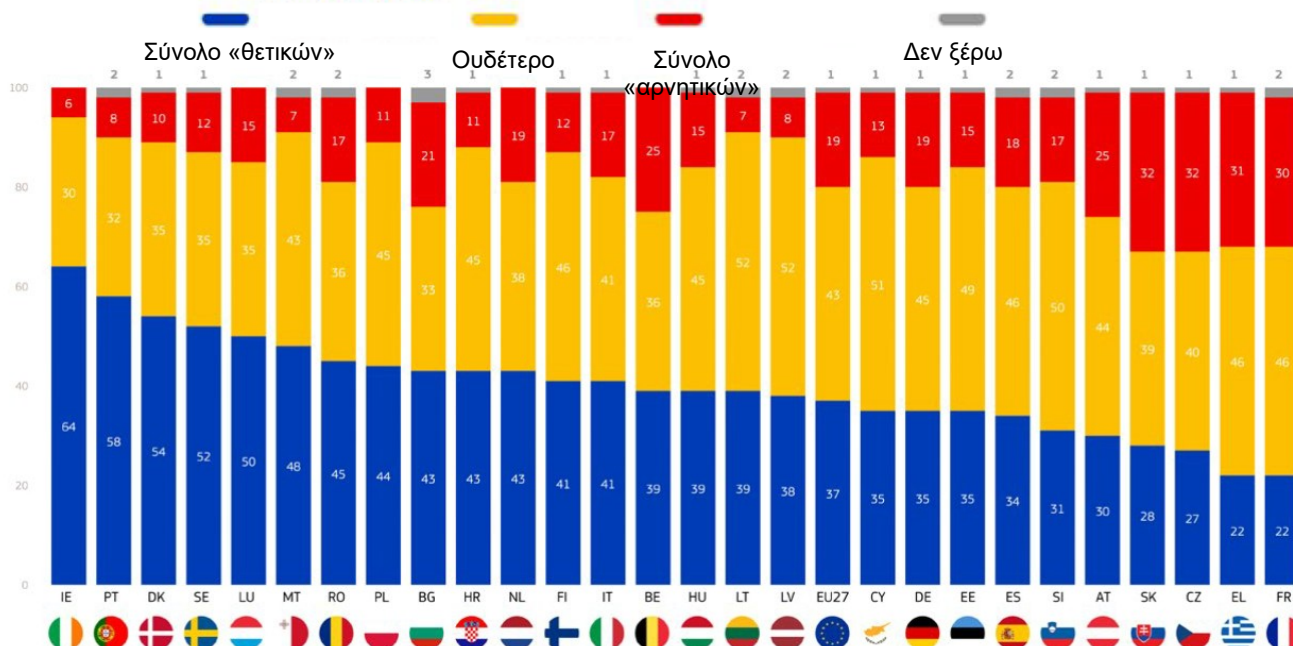
QA4 Γενικά, έχετε μια πολύ θετική, αρκετά θετική, ουδέτερη, αρκετά αρνητική ή πολύ αρνητική εικόνα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου; (% — ΕΕ-27)

Σε δέκα χώρες, οι ερωτηθέντες που έχουν θετική εικόνα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου είναι στην πλειοψηφία τους, ενώ οι θετικές απόψεις υπερτερούν των αρνητικών απόψεων σε 23 χώρες. Αυτό ισχύει ιδιαίτερα για τις χώρες της Ιρλανδίας (64 %), της Πορτογαλίας (58 %) και της Δανίας (54 %). Αντίθετα, η Γαλλία (22 % «θετική» έναντι 30 % «αρνητική»), η Ελλάδα (22 % έναντι 31 %), η Τσεχία (27 % έναντι 32 %) και η Σλοβακία (28 % έναντι 32 %) είναι οι μόνες χώρες όπου οι αρνητικές απόψεις υπερिशύουν των θετικών απόψεων.

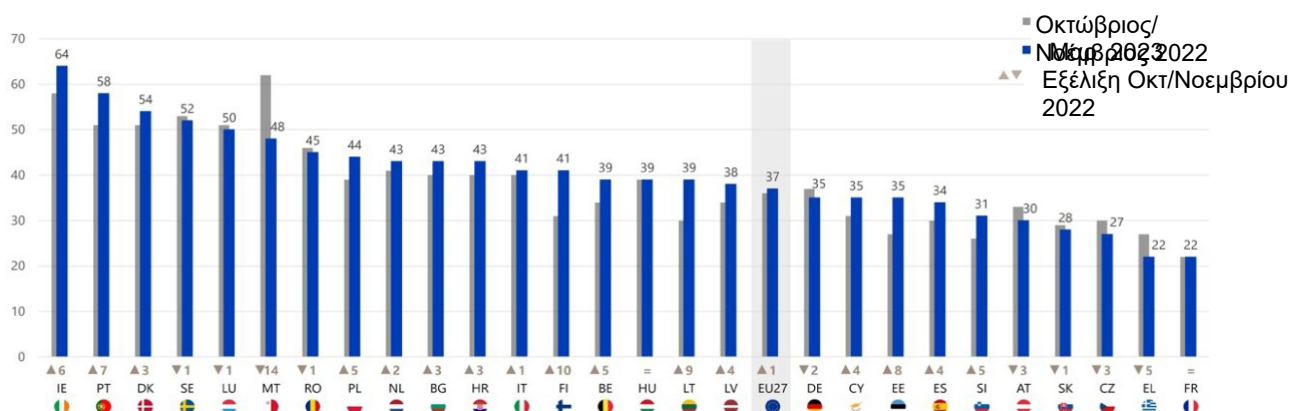
Η πλειοψηφία έχει ουδέτερη άποψη για το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο σε 16 κράτη μέλη, ενώ οι γνώμες διαιρούνται στην Ιταλία (41 % «θετικές» και 41 % «ουδέτερες»).

Q4 Γενικά, έχετε μια πολύ θετική, αρκετά θετική, ουδέτερη, αρκετά αρνητική ή πολύ αρνητική εικόνα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου; (%)

Οι θετικές αντιλήψεις του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου έχουν σημειώσει πρόοδο σε 14 χώρες από τον Οκτώβριο έως τον Νοέμβριο του 2022, ιδίως στη Φινλανδία (41 %, + 10 εκατοστιαίες μονάδες), στη Λιθουανία (39 %, + 9 εκατοστιαίες μονάδες) και στην Εσθονία (35 %, + 8 εκατοστιαίες μονάδες). Τα ποσοστά των ερωτηθέντων που έχουν θετική άποψη για το εν λόγω θεσμικό όργανο έχουν μειωθεί σε τέσσερις χώρες: Μάλτα (48 %, -14 εκατοστιαίες μονάδες), Ελλάδα (22 %, -5 εκατοστιαίες μονάδες), Τσεχία (27 %, -3 εκατοστιαίες μονάδες) και Αυστρία (30 %, -3 εκατοστιαίες μονάδες). Το ποσοστό αυτό παρέμεινε σταθερό ή αμετάβλητο στις υπόλοιπες εννέα χώρες.

QA4 Γενικά, έχετε μια πολύ θετική, αρκετά θετική, ουδέτερη, αρκετά αρνητική ή πολύ αρνητική εικόνα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου; (% — σύνολο «Θετικό»)

Τα αποτελέσματα είναι συνεπή μεταξύ των ηλικιακών ομάδων, παρόλο που οι νεότεροι ερωτηθέντες ηλικίας 15-24 ετών είναι λιγότερο πιθανό να έχουν αρνητική εικόνα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου (12 % έναντι 18-21 % των ατόμων ηλικίας 25 ετών και άνω).

Οι ερωτηθέντες με επίπεδο τριτοβάθμιας εκπαίδευσης και άτομα με υψηλότερο κοινωνικοοικονομικό καθεστώς είναι πιθανότερο να έχουν θετική εικόνα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου. Όσοι τελειώνουν την εκπαίδευση ηλικίας 20 ετών και άνω έχουν περισσότερες πιθανότητες να έχουν θετική άποψη από εκείνους που έφυγαν από την ηλικία των 15 ετών ή νεότεροι (43 % έναντι 27 %). Οι διευθυντές (47 %, σε σύγκριση με το 26 % των ανέργων) είναι πιο πιθανό να έχουν θετική άποψη, όπως και εκείνοι που σπάνια ή ποτέ δυσκολεύονται να πληρώσουν τους λογαριασμούς τους (41 % έναντι 23-30 % των ατόμων που αντιμετωπίζουν δυσκολίες συχνότερα).

Οι ερωτηθέντες που ζουν σε μεγάλες πόλεις είναι επίσης πιθανότερο να έχουν θετική εικόνα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου (41 %, έναντι 34-36 % των κατοίκων αγροτικών χωριών ή μικρών/μεσαίων πόλεων).

Τέλος, οι θετικές απόψεις του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου είναι πολύ πιο διαδεδομένες μεταξύ εκείνων που έχουν θετική εικόνα για την ΕΕ γενικά (72 % έναντι 3 % των ατόμων που έχουν αρνητική εικόνα), εκείνων που μιλούν συχνά για ευρωπαϊκά πολιτικά θέματα (50 % έναντι 23 % εκείνων που δεν το κάνουν ποτέ) και ακολουθούν την πολιτική της ΕΕ (50 % έναντι 21 % όσων δεν ακολουθούν), και εκείνων που ψήφισαν στις τελευταίες ευρωπαϊκές εκλογές (45 % έναντι 24 % όσων δεν ψήφισαν).

QA4 Γενικά, έχετε μια πολύ θετική, αρκετά θετική, ουδέτερη, αρκετά αρνητική ή πολύ αρνητική εικόνα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου; (% — ΕΕ-27)

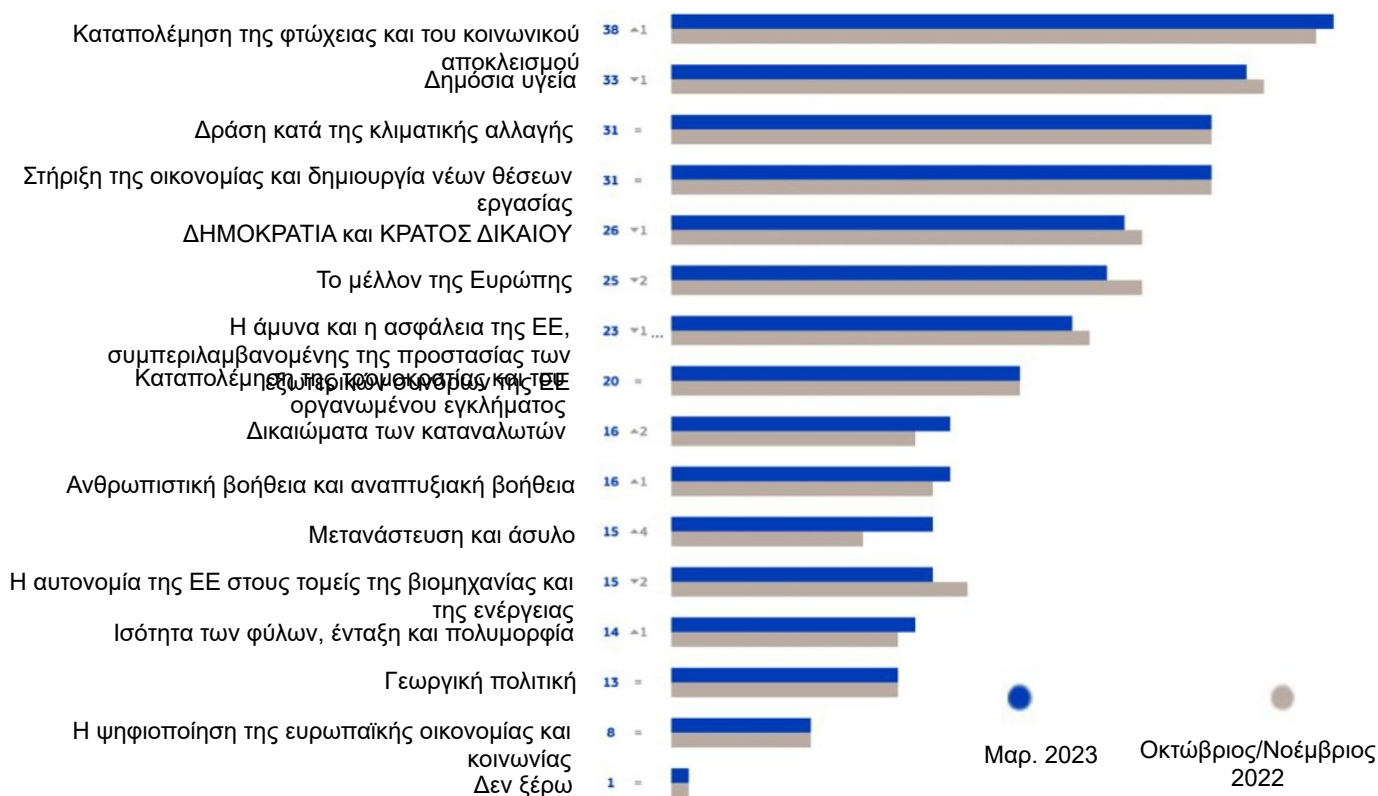
	Σύνολο «θετικών»	Σύνολο «αρνητική»
ΕΕ ΤΩΝ 27	37	19
Φύλο		
Ανθρωπος	38	22
Γυναίκα	35	17
Ηλικία		
15-24	37	12
25-39	37	18
40-54	37	21
55+	36	21
Εκπαίδευση (τέλος)		
—15	27	22
16-19	34	22
20+	43	17
Ακόμα σπουδάζει	39	11
Κοινωνικοεπαγγελματική κατηγορία		
Αυτοαπασχολούμενοι	42	20
Διευθυντικά στελέχη	47	17
Άλλα λευκά περιλαίμια	42	17
Χειρωνακτικοί εργαζόμενοι	30	21
Άτομα κατ' οίκον	29	23
Άνεργοι	26	26
Αποσύρθηκε	36	21
Φοιτητές	39	11
Δυσκολίες στην πληρωμή λογαριασμών		
Τις περισσότερες φορές	23	31
Από καιρό σε καιρό	30	23
Σχεδόν ποτέ/ποτέ	41	17
Υποκειμενική αστικοποίηση		
Αγροτικό χωριό	34	20
Μικρή/μεσαία πόλη μεγέθους	36	20
Μεγάλη πόλη	41	17
Συζήτηση για ευρωπαϊκά πολιτικά θέματα		
Συχνά	50	18
Περιστασιακά	42	17
Ποτέ	23	23
Εικόνα της ΕΕ		
Μεταστατικό	72	3
Ουδέτερο	10	11
Αρνητικό	3	79
Ψηφίστηκε στις τελευταίες ευρωεκλογές		
Ναι	45	17
Όχι	24	24
Ακολουθήστε την ευρωπαϊκή πολιτική		
Ακολουθήσει	50	16
Δεν ακολουθεί	21	23

Προτεραιότητες του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου

Η καταπολέμηση της φτώχειας και του κοινωνικού αποκλεισμού (38 %, + 1 εκατοστιαία μονάδα από τον Οκτώβριο-Νοέμβριο του 2022) βρίσκεται στην κορυφή της κατάταξης των θεμάτων που θα επιθυμούσαν να αντιμετωπίσουν οι πολίτες κατά προτεραιότητα από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο. Περίπου τρεις στους δέκα θα ήθελαν το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο να ασχοληθεί με τη δημόσια υγεία (33 %, -1 εκατοστιαίες μονάδες), τη δράση κατά της κλιματικής αλλαγής και τη στήριξη της οικονομίας και τη δημιουργία νέων θέσεων εργασίας (και οι δύο 31 %, καμία αλλαγή). Τουλάχιστον ένας στους πέντε πιστεύει ότι η δημοκρατία και το κράτος δικαίου (26 %, -1 εκατοστιαίες μονάδες), το μέλλον της Ευρώπης (25 %, -2 εκατοστιαίες μονάδες), η άμυνα και η ασφάλεια της ΕΕ, συμπεριλαμβανομένης της προστασίας των εξωτερικών συνόρων της ΕΕ (23 %, -1 εκατοστιαίες μονάδες) και η καταπολέμηση της τρομοκρατίας και του οργανωμένου εγκλήματος (20 %, καμία αλλαγή) θα πρέπει να αντιμετωπιστούν κατά προτεραιότητα.

Δεν υπήρξαν αξιοσημείωτες αλλαγές σε αυτές τις αναλογίες από την τελευταία φορά που τέθηκε το ερώτημα αυτό τον Οκτώβριο-Νοέμβριο του 2022.

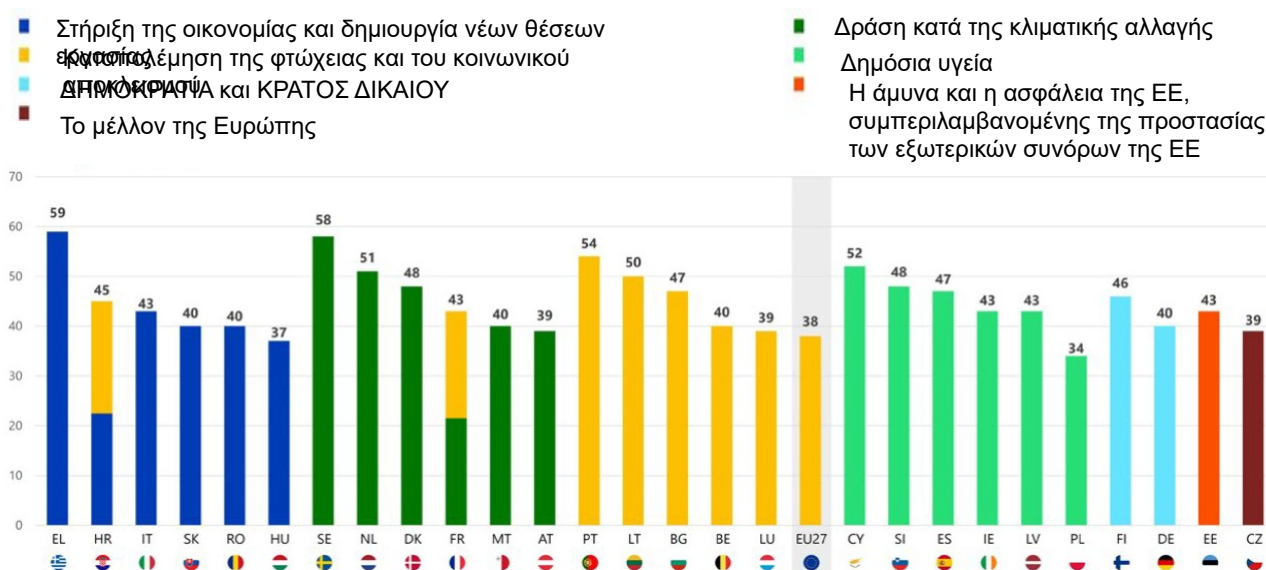
Q47ab Ποια από τα ακόλουθα θέματα θα θέλατε να θίξετε κατά προτεραιότητα από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο; Πρώτα απ' όλα; Και μετά; (ΚΑΤ' ΑΝΩΤΑΤΟ ΌΡΙΟ 4 ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ) (ΕΕ27) (%)

Σε επτά χώρες, η καταπολέμηση της φτώχειας και του κοινωνικού αποκλεισμού αποτελεί την κορυφαία (ή κοινή κορυφαία) προτεραιότητα όσων απάντησαν ότι θα πρέπει να αντιμετωπίσει το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, ενώ η συνηθέστερη απάντηση σε έξι χώρες είναι η δημόσια υγεία. Η δράση κατά της κλιματικής αλλαγής είναι επίσης η πιο συχνά (ή κοινή) προτεραιότητα που αναφέρεται σε έξι χώρες και, σε άλλες έξι, η στήριξη της οικονομίας και η δημιουργία νέων θέσεων εργασίας κατατάσσονται ως η πρώτη (ή κοινή κορυφαία) προτεραιότητα. Οι ερωτηθέντες στη Γερμανία και τη Φινλανδία είναι πιθανότερο να παραθέσουν τη δημοκρατία και το κράτος δικαίου, ενώ το μέλλον της Ευρώπης είναι η συνηθέστερη απάντηση στην Τσεχία. Η Εσθονία είναι η μόνη

χώρα στην οποία η άμυνα και η ασφάλεια της ΕΕ είναι η πιο συχνά αναφερόμενη προτεραιότητα που πρέπει να αντιμετωπίσει το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο.

QA7ab Ποια από τα ακόλουθα θέματα θα θέλατε να θίξετε κατά προτεραιότητα από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο; Πρώτα απ' όλα; Και μετά; (Μέγιστο 4 ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ) (%) — Η πιο αναφερόμενη απάντηση ανά χώρα

Η καταπολέμηση της φτώχειας και του κοινωνικού αποκλεισμού κατατάσσεται στα τρία πρώτα θέματα που θα πρέπει να αντιμετωπίσει το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο κατά προτεραιότητα σε 22 χώρες, με ποσοστά που κυμαίνονται από τουλάχιστον το ήμισυ στην Ελλάδα (56 %), την Πορτογαλία (54 %) και τη Λιθουανία (50 %), έως λιγότερο από τρεις στις δέκα στην Τσεχία (24 %), την Πολωνία (27 %) και τη Ρουμανία (29 %).

Η δημόσια υγεία είναι μία από τις τρεις πιο συχνά αναφερόμενες προτεραιότητες σε 16 χώρες. Οι ερωτηθέντες στην Κύπρο (52 %), την Ελλάδα (50 %) και τη Σλοβενία (48 %) είναι οι πιο πιθανό να το αναφέρουν, ενώ οι ερωτηθέντες στη Σουηδία (16 %), την Τσεχία (18 %) και τη Γερμανία (19 %) είναι οι λιγότερο πιθανό να το κάνουν.

Σε δέκα χώρες, η δράση κατά της κλιματικής αλλαγής είναι μεταξύ των τριών πρώτων προτεραιοτήτων που πρέπει να αντιμετωπιστούν. Αυτό ισχύει ιδίως για τη Σουηδία (58 %), τις Κάτω Χώρες (51 %) και τη Δανία (48 %). Τα χαμηλότερα ποσοστά που αναφέρουν αυτό ως προτεραιότητα παρατηρούνται στη Βουλγαρία (10 %), τη Ρουμανία (11 %) και την Εσθονία (12 %).

Η στήριξη της οικονομίας και η δημιουργία νέων θέσεων εργασίας κατατάσσονται στις τρεις πρώτες προτεραιότητες σε 17 χώρες. Τα υψηλότερα ποσοστά αναφέρονται στην Ελλάδα (59 %), την Κύπρο και την Πορτογαλία (49 %). Το ποσοστό αυτό συγκρίνεται με 12 % στις Κάτω Χώρες, 16 % στη Δανία και 17 % στη Σουηδία, οι οποίοι το θεωρούν προτεραιότητα για το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο.

Τουλάχιστον τέσσερις στους δέκα στη Φινλανδία, τη Σουηδία (46 %) και τη Γερμανία (40 %) θεωρούν τη δημοκρατία και το κράτος δικαίου ως προτεραιότητα για το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, ενώ αυτό ισχύει για το 12 % στη Λιθουανία, το 15 % στην Πορτογαλία και το 16 % στο Λουξεμβούργο.

Το μέλλον της Ευρώπης αναφέρεται συχνότερα στην Τσεχία (39 %), τη Γερμανία και το Λουξεμβούργο (και οι δύο 35 %). Αυτό συγκρίνεται με λιγότερο από το ένα πέμπτο που το αναφέρουν ως προτεραιότητα στην Κύπρο (12 %), την Ελλάδα (17 %), τη Γαλλία και την Πορτογαλία (και οι δύο 18 %).

Η άμυνα και η ασφάλεια της ΕΕ, συμπεριλαμβανομένης της προστασίας των εξωτερικών συνόρων της ΕΕ, θεωρείται θέμα το οποίο το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο θα πρέπει να αντιμετωπίσει κατά προτεραιότητα τουλάχιστον τέσσερις στους δέκα στην Εσθονία, τη Λιθουανία (43 %) και τη Φινλανδία (40 %). Οι ερωτηθέντες στην Ισπανία (8 %), τη Σλοβενία (12 %) και τη Γαλλία (13 %) είναι οι λιγότερο πιθανό να αναφέρουν αυτό το θέμα.

Το υψηλότερο ποσοστό ερωτηθέντων που πιστεύουν ότι η καταπολέμηση της τρομοκρατίας και του οργανωμένου εγκλήματος θα πρέπει να αντιμετωπιστεί κατά προτεραιότητα από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο βρίσκεται στη Σουηδία (39 %), ακολουθούμενη από τη Δανία και τις Κάτω Χώρες (28 %). Αυτό είναι λιγότερο πιθανό να αναφερθεί στη Λιθουανία (12 %), το Λουξεμβούργο και την Πολωνία (και οι δύο 14 %).

Όσον αφορά τα άλλα θέματα, τα δικαιώματα των καταναλωτών αναφέρονται κατά 27 % στη Βουλγαρία και τη Μάλτα, ενώ υψηλά ποσοστά στην Τσεχία (37 %), την Εσθονία (28 %) και την Πορτογαλία (27 %) θεωρούν την αυτονομία της ΕΕ στους τομείς της βιομηχανίας και της ενέργειας ως προτεραιότητα για το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο. Η μετανάστευση και το άσυλο επιλέγονται κατά τουλάχιστον ένα τέταρτο στην Κύπρο (33 %), τις Κάτω Χώρες (28 %), την Ιρλανδία (26 %) και την Αυστρία (25 %) και το ένα τρίτο αναφέρει την ισότητα των φύλων, την ένταξη και την πολυμορφία στη Σουηδία (33 %). Σχετικά υψηλά ποσοστά θεωρούν τη γεωργική πολιτική προτεραιότητα στη Σλοβακία (33 %) και στη Λετονία (27 %). Όλα τα άλλα θέματα αναφέρονται από λιγότερο από το ένα τέταρτο των ερωτηθέντων σε κάθε χώρα.

QA7ab Ποια από τα ακόλουθα θέματα θα θέλατε να θίξετε κατά προτεραιότητα από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο; Πρώτα απ' όλα; Και μετά; (ΜΕΓΙΣΤΟ 4 ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ) (%)

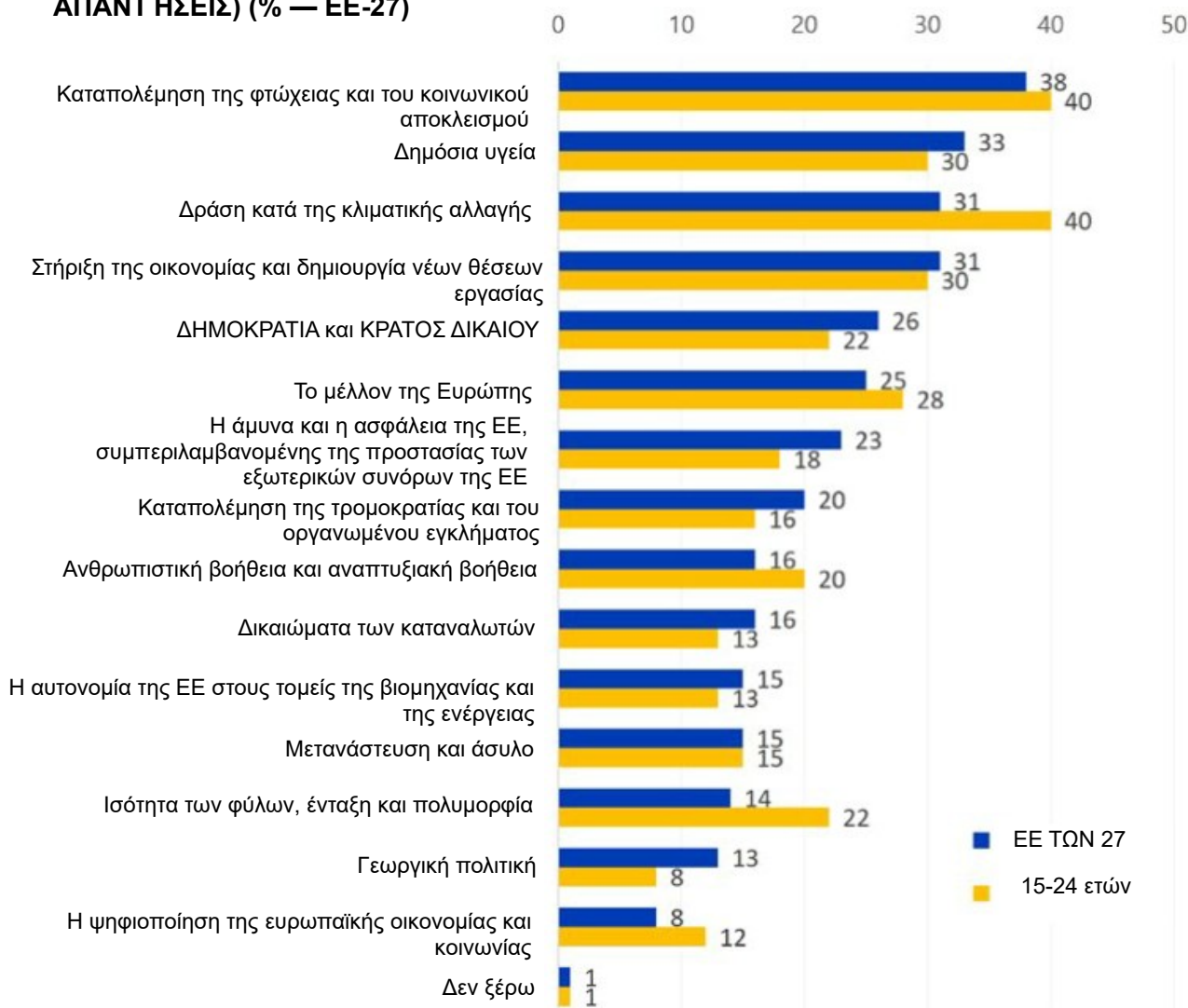
	EU27	BE	BG	CZ	DK	DE	EE	IE	EL	ES	FR	HR	IT	CY	LV	LT	LU	HU	MT	NL	AT	PL	PT	RO	SI	SK	FI	SE
Καταπολέμηση της φτώχειας και του κοινωνικού αποκλεισμού	38	40	47	24	30	38	31	38	56	44	43	45	33	48	33	50	39	34	37	42	34	27	54	29	42	36	31	38
Δημόσια υγεία	33	29	34	18	20	19	30	43	50	47	41	26	38	52	43	36	32	36	39	20	21	34	45	36	48	33	26	16
Δράση κατά της κλιματικής αλλαγής	31	37	10	15	48	36	12	28	22	25	43	22	28	19	13	19	38	25	40	51	39	16	21	11	25	17	35	58
Στήριξη της οικονομίας και δημιουργία νέων θέσεων	31	24	44	26	16	20	40	32	59	40	21	45	43	49	40	43	20	37	21	12	31	30	49	40	31	40	34	17
ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ και ΚΡΑΤΟΣ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗ	26	20	27	24	36	40	19	23	33	21	18	20	19	23	21	12	16	31	26	32	24	28	15	24	18	20	46	46
Το μέλλον της Ευρώπης	25	22	26	39	33	35	28	20	17	22	18	25	20	12	29	23	35	31	21	32	31	24	18	23	29	29	31	22
Η άμυνα και η ασφάλεια της ΕΕ, συμπεριλαμβανομένης της προστασίας των εξωτερικών συνόρων της ΕΕ	23	15	24	38	31	28	43	15	23	8	13	20	21	23	31	43	14	29	20	34	29	33	19	19	12	34	40	27
Καταπολέμηση της τρομοκρατίας και του οργανωμένου εγκλήματος	20	27	21	22	28	27	16	23	17	15	21	23	16	16	18	12	14	16	25	28	22	14	16	16	17	17	27	39
Ανθρωπιστική βοήθεια αναπτυσσόμενων χωρών	16	18	16	9	12	14	8	18	22	20	16	17	17	13	13	10	13	11	14	16	13	18	19	16	14	10	7	13
Δικαιώματα των καταναλωτών	16	17	27	10	15	14	11	16	16	17	18	21	20	18	17	10	15	14	27	10	22	15	11	23	11	13	11	5
Η αυτονομία της ΕΕ στους τομείς της βιομηχανίας και της ενέργειας	15	21	19	37	16	12	28	14	14	9	10	13	20	12	14	19	14	18	6	19	19	15	27	22	11	12	9	10
Μετανάστευση και άσυλο	15	20	9	18	16	15	15	26	12	11	11	6	21	33	11	9	16	17	24	28	25	8	6	9	8	7	9	19
Ισότητα των φύλων, ένταξη και πολυμορφία	14	15	7	8	21	11	7	19	7	12	19	12	15	5	5	4	18	9	14	9	16	12	11	13	8	8	17	33
Γεωργική πολιτική	13	18	14	16	8	9	16	8	19	12	15	22	9	12	27	20	10	15	11	18	20	10	9	19	19	33	16	11
Η ψηφιοποίηση της ευρωπαϊκής οικονομίας και της κοινωνίας	8	8	6	5	7	11	9	5	5	3	4	12	13	2	8	9	5	11	5	9	9	12	11	10	8	9	6	5
Καμία (SPONTANEOUS)	1	1	0	2	1	1	1	1	0	1	2	0	1	1	1	2	3	0	2	0	0	0	0	0	1	1	1	1
Δεν ξέρω	1	0	2	3	2	1	1	1	0	1	2	0	0	0	1	1	1	1	2	0	1	2	2	1	1	1	1	0
Άλλα (SPONTANEOUS)	0	0	0	0	1	0	0	0	1	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0

Σε 11 χώρες, οι ερωτηθέντες είναι πιθανότερο από ό,τι τον Οκτώβριο-Νοέμβριο του 2022 να πουν ότι η καταπολέμηση της φτώχειας και του κοινωνικού αποκλεισμού είναι ένα θέμα που θα ήθελαν να εξεταστεί κατά προτεραιότητα από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο. Αυτό ισχύει ιδιαίτερα για εκείνους στη Μάλτα (37 %, + 12 εκατοστιαίες μονάδες), στην Κύπρο (48 %, + 7 εκατοστιαίες μονάδες) και στη Σλοβενία (42 %, + 7 εκατοστιαίες μονάδες). Το ποσοστό αυτό μειώθηκε μόνο σε τρεις χώρες: Πορτογαλία (54 %, -5 εκατοστιαίες μονάδες), Τσεχία (24 %, -4 εκατοστιαίες μονάδες) και Σλοβακία (36 %, -3 εκατοστιαίες μονάδες). Τα στοιχεία είναι σταθερά ή αμετάβλητα στις υπόλοιπες 13 χώρες.

Σε σύγκριση με τον Οκτώβριο-Νοέμβριο του 2022, η δημόσια υγεία είναι πιθανότερο να επιλεγεί ως θέμα που θα εξεταστεί κατά προτεραιότητα σε επτά χώρες, ιδίως στη Λετονία (43 %, + 7 εκατοστιαίες μονάδες) και στο Λουξεμβούργο (32 %, + 7 εκατοστιαίες μονάδες). Αντίθετα, αυτό το ποσοστό των ερωτηθέντων μειώθηκε σε πέντε χώρες, ιδίως στις Κάτω Χώρες (20 %, -5 εκατοστιαίες μονάδες) και στην Κροατία (26 %, -5 εκατοστιαίες μονάδες).

Εστιάζοντας στα αποτελέσματα μεταξύ των νεότερων ερωτηθέντων, μπορεί να σημειωθεί ότι η κατάταξη των προτεραιοτήτων που επιθυμεί να αντιμετωπίσει η ευρωπαϊκή νεολαία από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο είναι ελαφρώς διαφορετική από εκείνη που παρατηρείται στον γενικό πληθυσμό. Ενώ η καταπολέμηση της φτώχειας και του κοινωνικού αποκλεισμού (40 %, σε σύγκριση με μέσο όρο 38 %) εξακολουθεί να κατατάσσεται στην κορυφή, αυτό συνοδεύεται από δράση κατά της κλιματικής αλλαγής, η οποία είναι πολύ πιο πιθανό να αναφερθεί από τους νέους ηλικίας 15-24 ετών παρά από τον γενικό πληθυσμό (40 % έναντι 31 %). Τρεις στους δέκα από τους νεότερους αναφέρουν ως προτεραιότητες τη δημόσια υγεία (30 %, έναντι 33 % κατά μέσο όρο), τη στήριξη της οικονομίας και τη δημιουργία νέων θέσεων εργασίας (30 % έναντι 31 %), ακολουθούμενη από το μέλλον της Ευρώπης (28 % έναντι 25 %). Οι νεώτεροι ερωτηθέντες είναι λιγότερο πιθανό από τον μέσο όρο να αναφέρουν τη δημοκρατία και το κράτος δικαίου (22 % έναντι 26 %), αλλά πολύ πιο πιθανό να θεωρήσουν την ισότητα των φύλων, την ένταξη και την πολυμορφία (22 % έναντι 14 %) ως προτεραιότητα που θα πρέπει να αντιμετωπίσει το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο.

QA7ab Ποια από τα ακόλουθα θέματα θα θέλατε να θίξετε κατά προτεραιότητα από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο; Πρώτα απ' όλα; Και μετά; (ΚΑΤ' ΑΝΩΤΑΤΟ ΌΡΙΟ 4 ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ) (% — ΕΕ-27)

Οι νέοι ηλικίας 15-24 ετών είναι επίσης πιθανότερο από τον γενικό πληθυσμό να θεωρήσουν την ανθρωπιστική και αναπτυξιακή βοήθεια (20 % έναντι 16 %) και την ψηφιοποίηση της ευρωπαϊκής οικονομίας και κοινωνίας (12 % έναντι 8 %) ως προτεραιότητα για το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο. Ωστόσο, τείνουν λιγότερο να αναφέρουν την άμυνα και την ασφάλεια της ΕΕ, συμπεριλαμβανομένης της προστασίας των εξωτερικών συνόρων της ΕΕ (18 % έναντι 23 %), την καταπολέμηση της τρομοκρατίας και του οργανωμένου εγκλήματος (16 % έναντι 20 %), τα δικαιώματα των καταναλωτών (13 % έναντι 16 %) και τη γεωργική πολιτική (8 % έναντι 13 %).

Η κοινωνικοδημογραφική ανάλυση επικεντρώνεται στις οκτώ κορυφαίες προτεραιότητες που θα ήθελαν να εξετάσει το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο. Δείχνει ότι οι γυναίκες είναι πιο πιθανό από τους άνδρες να εξετάσουν την καταπολέμηση της φτώχειας και του κοινωνικού αποκλεισμού (40 % έναντι 36 %) και τη δημόσια υγεία (36 % έναντι 30 %), ενώ το αντίθετο ισχύει για το μέλλον της Ευρώπης (27 % των ανδρών έναντι 23 % των γυναικών) και την άμυνα και την ασφάλεια της ΕΕ, συμπεριλαμβανομένης της προστασίας των εξωτερικών συνόρων της ΕΕ (25 % έναντι 21 %).

Οι ερωτηθέντες μεγαλύτερης ηλικίας είναι πιθανότερο να δηλώσουν ότι η δημόσια υγεία (36 % των ατόμων ηλικίας 55+ έναντι 30 % των ατόμων ηλικίας 15-39 ετών), η δημοκρατία και το κράτος δικαίου (28 % των ατόμων ηλικίας 55+ έναντι 22 % των ατόμων ηλικίας 15-24 ετών), η άμυνα και η ασφάλεια της ΕΕ (25 % έναντι 18 %) και η καταπολέμηση της τρομοκρατίας και του οργανωμένου εγκλήματος (23 % έναντι 16 %) αποτελούν προτεραιότητες που θα πρέπει να αντιμετωπίσει το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο.

Παρατηρούνται επίσης διαφορές όσον αφορά το επίπεδο εκπαίδευσης. Οι ερωτηθέντες που αφιέρωσαν περισσότερο χρόνο στην εκπαίδευση πλήρους απασχόλησης είναι πιο πιθανό να αναφέρουν τη δράση κατά της κλιματικής αλλαγής (38 % των ατόμων που ολοκλήρωσαν την εκπαίδευση ηλικίας 20 ετών και άνω έναντι 22 % των ατόμων που τελείωσαν την ηλικία των 15 ετών ή νεότερης ηλικίας), τη δημοκρατία και το κράτος δικαίου (30 % έναντι 23 %) και το μέλλον της Ευρώπης (26 % των ατόμων που ολοκλήρωσαν την εκπαίδευση ηλικίας 16 ετών και άνω έναντι 19 % των ατόμων που ολοκλήρωσαν την ηλικία των 15 ετών ή νεότεροι). Αντίθετα, οι ερωτηθέντες που εγκατέλειψαν την εκπαίδευση πλήρους φοίτησης ηλικίας 15 ετών και άνω τείνουν περισσότερο να εξετάσουν την καταπολέμηση της φτώχειας και του κοινωνικού αποκλεισμού (42 % έναντι 35 % των ατόμων που ολοκλήρωσαν την εκπαίδευση ηλικίας 20 ετών και άνω), τη δημόσια υγεία (44 % έναντι 30 %) και τη στήριξη της οικονομίας και τη δημιουργία νέων θέσεων εργασίας (34 % έναντι 28 %) ως θέματα που το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο θα πρέπει να εξετάσει κατά προτεραιότητα.

Οι άνεργοι είναι οι πιο πιθανό να αναφέρουν την καταπολέμηση της φτώχειας και του κοινωνικού αποκλεισμού (48 %) και τη δημόσια υγεία (39 %). Τα διευθυντικά στελέχη τείνουν περισσότερο να επιλέγουν δράση κατά της κλιματικής αλλαγής (41 %), τη δημοκρατία και το κράτος δικαίου (32 %) και, από κοινού με τους αυτοαπασχολούμενους, την άμυνα και την ασφάλεια της ΕΕ (26 %), αλλά είναι λιγότερο πιθανό να επικαλεστούν τη στήριξη της οικονομίας και τη δημιουργία νέων θέσεων εργασίας (27 %).

Όσο συχνότερα οι ερωτηθέντες δυσκολεύονται να πληρώσουν τους λογαριασμούς τους, τόσο πιο πιθανό είναι να πιστεύουν ότι το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο θα πρέπει να αντιμετωπίσει την καταπολέμηση της φτώχειας και του κοινωνικού αποκλεισμού (46 % των ατόμων που αντιμετωπίζουν δυσκολίες τις περισσότερες φορές έναντι 36 % όσων σπάνια ή ποτέ αντιμετωπίζουν δυσκολίες) και τη δημόσια υγεία (40 % έναντι 31 %). Το αντίθετο ισχύει για τη δράση κατά της κλιματικής αλλαγής (34 % των ατόμων που σπάνια ή ποτέ αντιμετωπίζουν δυσκολίες έναντι 21 % των ατόμων που αντιμετωπίζουν δυσκολίες τις περισσότερες φορές) και για την άμυνα και την ασφάλεια της ΕΕ (25 % έναντι 18 %). Οι ερωτηθέντες που σπάνια ή ποτέ δυσκολεύονται να πληρώσουν τους λογαριασμούς τους είναι επίσης οι πιο πιθανό να αναφέρουν τη δημοκρατία και το κράτος δικαίου (29 % έναντι 21-22 % των ατόμων που αντιμετωπίζουν δυσκολίες συχνότερα) και το μέλλον της Ευρώπης (27 % έναντι 22-23 %), αλλά οι λιγότερο πιθανό να εξετάσουν κατά προτεραιότητα τη στήριξη της οικονομίας και τη δημιουργία νέων θέσεων εργασίας (29 % έναντι 34 %).

Οι ερωτηθέντες που ψήφισαν στις τελευταίες ευρωπαϊκές εκλογές είναι πιθανότερο να σκεφτούν τη δράση κατά της κλιματικής αλλαγής (33 % έναντι 27 % όσων δεν ψήφισαν), τη δημοκρατία και το κράτος δικαίου (30 % έναντι 21 %), το μέλλον της Ευρώπης (27 % έναντι 23 %) και την άμυνα και την ασφάλεια της ΕΕ (25 % έναντι 19 %) θα πρέπει να αντιμετωπιστούν από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο κατά προτεραιότητα. Τα θέματα αυτά είναι πιθανότερο να αναφερθούν και από εκείνους που έχουν θετική εικόνα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, σε αντίθεση με εκείνους που έχουν αρνητική εικόνα. Αντίθετα, όσοι έχουν αρνητική εικόνα είναι πιθανότερο να αναφέρουν την καταπολέμηση της φτώχειας και του κοινωνικού αποκλεισμού (40 % έναντι 35 % των ατόμων που έχουν θετική εικόνα), τη δημόσια υγεία (35 % έναντι 30 %) και την καταπολέμηση της τρομοκρατίας και του οργανωμένου εγκλήματος (23 % έναντι 18 %).

QA7ab Ποια από τα ακόλουθα θέματα θα θέλατε να θίξετε κατά προτεραιότητα από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο; Πρώτα απ' όλα; Και μετά; (ΚΑΤ' ΑΝΩΤΑΤΟ ΌΡΙΟ 4 ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ) (% — ΕΕ-27)

	Δημόσια υγεία	Δράση κατά της κλιματικής αλλαγής	Καταπολέμηση της φτώχειας και του κοινωνικού αποκλεισμού	Στήριξη της οικονομίας και δημιουργία νέων θέσεων εργασίας	Το μέλλον της Ευρώπης	Καταπολέμηση της τρομοκρατίας και του οργανωμένου εγκλήματος	ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ και ΚΡΑΤΟΣ ΔΙΚΑΙΟΥ	Η άμυνα και η ασφάλεια της ΕΕ, συμπεριλαμβανομένης της προστασίας των εξωτερικών συνόρων της ΕΕ
ΕΕ ΤΩΝ 27	33	31	38	31	25	20	26	23
Φύλο								
Ανθρωπος	30	30	36	32	27	20	28	25
Γυναίκα	36	31	40	29	23	21	25	21
Ηλικία								
15-24	30	40	40	30	28	16	22	18
25-39	30	32	36	32	25	18	25	20
40-54	33	29	39	33	25	20	27	23
55+	36	28	38	29	25	23	28	25
Εκπαίδευση (τέλος)								
—15	44	22	42	34	19	22	23	21
16-19	34	26	39	32	26	22	26	24
20+	30	38	35	28	26	19	30	24
Ακόμα σπουδάζει	28	43	39	28	27	15	24	15
Κοινωνικοεπαγγελματική κατηγορία								
Αυτοαπασχολούμενοι	28	30	33	32	30	18	28	26
Διευθυντικά στελέχη	27	41	33	27	28	17	32	26
Άλλα λευκά περιλαίμια	31	33	36	34	25	20	28	23
Χειρωνακτικοί εργαζόμενοι	36	26	40	32	25	22	24	21
Άτομα κατ' οίκον	37	20	37	36	21	19	21	16
Ανεργοί	39	27	48	35	23	15	23	17
Αποσύρθηκε	37	28	39	28	24	25	28	26
Φοιτητές	28	43	39	28	27	15	24	15
Δυσκολίες στην πληρωμή λογαριασμών								
Τις περισσότερες φορές	40	21	46	34	22	18	21	18
Από καιρό σε καιρό	36	27	40	34	23	20	22	20
Σχεδόν ποτέ/ποτέ	31	34	36	29	27	21	29	25
Ψηφίστηκε στις τελευταίες ευρωεκλογές								
Ναι	33	33	37	30	27	21	30	25
Όχι	34	27	40	32	23	20	21	19
Εικόνα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου								
Θετικό	30	36	35	31	29	18	31	26
Ουδέτερο	35	30	40	31	25	22	24	21
Αρνητικό	35	23	40	31	20	23	23	21

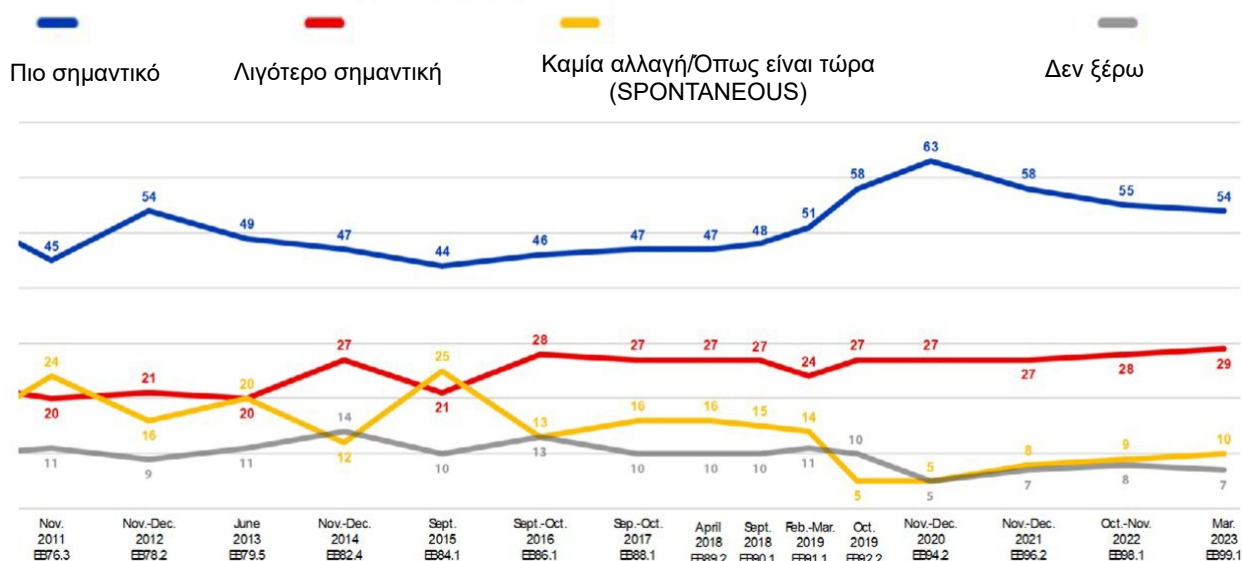
Θα πρέπει το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο να διαδραματίσει σημαντικότερο ρόλο;

Μια απόλυτη πλειοψηφία (54 %, -1 εκατοστιαίες μονάδες από τον Οκτώβριο-Νοέμβριο του 2022) θα ήθελε προσωπικά να δει το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο να διαδραματίζει σημαντικότερο ρόλο, ενώ περίπου τρεις στους δέκα (29 %, + 1 εκατοστιαία μονάδα) θα προτιμούσαν το εν λόγω θεσμικό όργανο να διαδραματίσει λιγότερο σημαντικό ρόλο.

Το εύρημα αυτό συνάδει με τα αποτελέσματα του Τυπικού Ευρωβαρόμετρου, τα οποία αποκαλύπτουν ότι το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο βρίσκεται σταθερά στην κορυφή του καταλόγου των θεσμικών οργάνων που εμπιστεύονται περισσότερο οι Ευρωπαίοι από το 2006. Για παράδειγμα, η τελευταία έρευνα του τακτικού Ευρωβαρόμετρου δείχνει ότι σχεδόν το ήμισυ (49 %) των ερωτηθέντων εμπιστεύεται το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο²⁸.

Μετά τη μείωση που παρατηρήθηκε μεταξύ Νοεμβρίου και Δεκεμβρίου 2020 και Οκτωβρίου-Νοεμβρίου 2022, το ποσοστό των ερωτηθέντων που επιθυμούν να διαδραματίσει σημαντικότερο ρόλο το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο έχει σταθεροποιηθεί στην τρέχουσα έρευνα. Αν και το ποσοστό αυτό απέχει πλέον πολύ από το ανώτατο επίπεδο που επιτεύχθηκε στο τέλος του 2020 (63 %), παραμένει σε επίπεδο που εξακολουθεί να είναι υψηλότερο από αυτό που παρατηρήθηκε στις περισσότερες έρευνες πριν από τον Οκτώβριο του 2019.

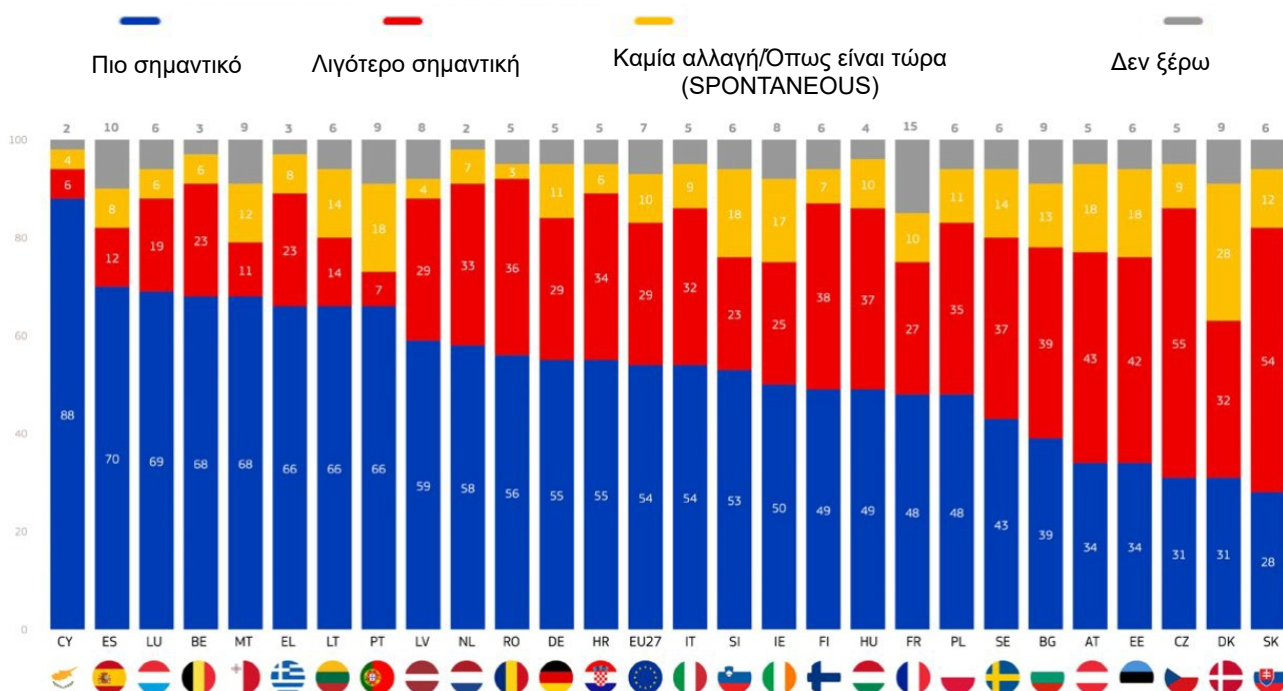
QA5 Θα θέλατε προσωπικά να δείτε το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο να διαδραματίζει έναν πιο σημαντικό ή λιγότερο σημαντικό ρόλο; (% — ΕΕ-27)

Την επιθυμία για έναν πιο σημαντικό ρόλο του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου συμμερίζεται η πλειοψηφία των ερωτηθέντων σε 21 χώρες, κυρίως στην Κύπρο (88 %), την Ισπανία (70 %) και το Λουξεμβούργο (69 %). Σε πέντε χώρες, η πλειοψηφία θα ήθελε το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο να διαδραματίσει λιγότερο σημαντικό ρόλο: Τσεχία (55 % «λιγότερο σημαντική» έναντι 31 % «πιο σημαντική»), Σλοβακία (54 % έναντι 28 %), Αυστρία (43 % έναντι 34 %) και Εσθονία (42 % έναντι 34 %). Οι γνώμες διαιρούνται στη Βουλγαρία (39 % έναντι 39 %).

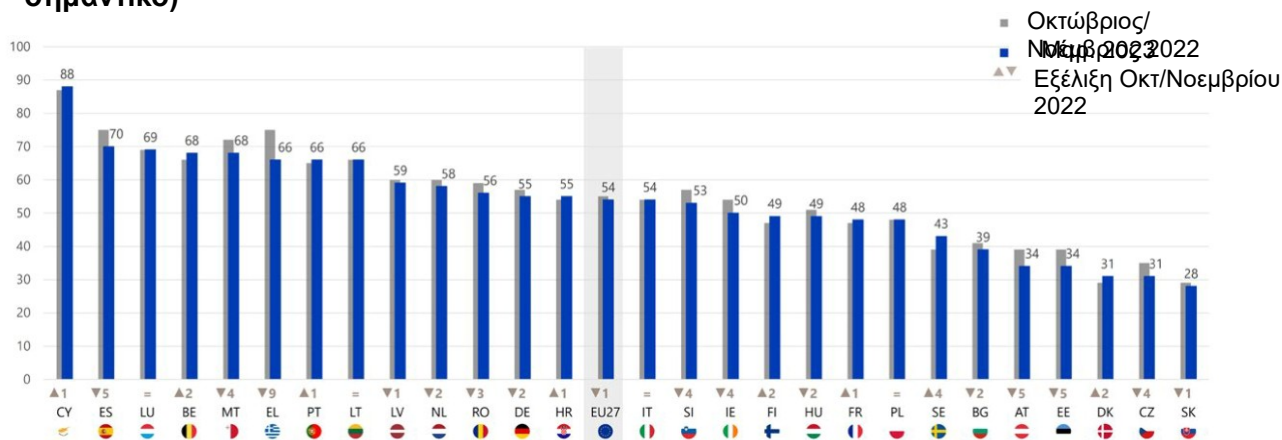
²⁸ Ευρωπαϊκή Επιτροπή, Τακτικό Ευρωβαρόμετρο 98 — Χειμώνας 2022-2023 (ΕΒ 98.2), διατίθεται στη διεύθυνση: <https://europa.eu/eurobarometer/surveys/detail/2872>

QA5 Θα θέλατε προσωπικά να δείτε το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο να διαδραματίζει έναν πιο σημαντικό ή λιγότερο σημαντικό ρόλο; (%)

Σε σύγκριση με τον Οκτώβριο-Νοέμβριο του 2022, το ποσοστό των ερωτηθέντων που θα ήθελαν να διαδραματίσει σημαντικότερο ρόλο το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο έχει μειωθεί σε εννέα χώρες. Η Ελλάδα (66 %, -9 εκατοστιαίες μονάδες) ξεχωρίζει για μια σχετικά μεγάλη μείωση, ακολουθούμενη από την Αυστρία, την Εσθονία (34 %, -5 εκατοστιαίες μονάδες) και την Ισπανία (70 %, -5 εκατοστιαίες μονάδες). Η Σουηδία (43 %, +4 εκατοστιαίες μονάδες) είναι η μόνη χώρα στην οποία το ποσοστό αυτό έχει αυξηθεί, ενώ έχει παραμείνει σταθερό ή αμετάβλητο στις υπόλοιπες 17 χώρες.

QA5 Θα θέλατε προσωπικά να δείτε το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο να διαδραματίζει έναν πιο σημαντικό ή λιγότερο σημαντικό ρόλο; (% — πιο σημαντικό)

Όπως αναφέρθηκε προηγουμένως στην έκθεση, τα άτομα ηλικίας 15-24 ετών είναι λιγότερο πιθανό να έχουν αρνητική εικόνα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου. Ως εκ τούτου, δεν προκαλεί έκπληξη το γεγονός ότι οι νεότεροι Ευρωπαίοι είναι πιθανότερο από τον μέσο όρο να επιθυμούν το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο να διαδραματίσει σημαντικότερο ρόλο (58 % έναντι 54 %) και, κατά συνέπεια, λιγότερο πιθανό να πιστεύουν ότι θα πρέπει να διαδραματίσει λιγότερο εξέχοντα ρόλο (22 % έναντι 29 %).

QA5 Θα θέλατε προσωπικά να δείτε το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο να διαδραματίζει έναν πιο σημαντικό ή λιγότερο σημαντικό ρόλο; (% — ΕΕ-27)

Μια πιο προσεκτική ματιά στα αποτελέσματα σύμφωνα με τα κοινωνικοδημογραφικά χαρακτηριστικά των ερωτηθέντων αποκαλύπτει ότι οι γηραιότεροι ερωτηθέντες είναι οι λιγότερο πιθανό να επιθυμούν το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο να διαδραματίσει σημαντικότερο ρόλο (50 % των ατόμων ηλικίας 55 ετών και άνω έναντι 54-58 % των νεότερων ερωτηθέντων). Διαφορές παρατηρούνται επίσης όσον αφορά το μορφωτικό επίπεδο των ερωτηθέντων, με τα άτομα που ολοκληρώνουν την εκπαίδευση πλήρους φοίτησης ηλικίας 20 ετών και άνω να είναι πιθανότερο να επιθυμούν το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο να διαδραματίσει σημαντικότερο ρόλο από εκείνους που εγκατέλειψαν την ηλικία των 15 ετών και άνω (59 % έναντι 46 %).

Τα διευθυντικά στελέχη (62 %) είναι πιθανότερο να πιστεύουν ότι το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο θα πρέπει να διαδραματίσει σημαντικότερο ρόλο, ιδίως σε σύγκριση με τους οικιακούς (48 %) ή τους χειρωνακτικούς εργαζομένους (49 %). Οι ερωτηθέντες που δυσκολεύονται να πληρώσουν τους λογαριασμούς τους τις περισσότερες φορές είναι λιγότερο πιθανό να εκφράσουν την επιθυμία για έναν πιο σημαντικό ρόλο για το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο (47 % έναντι 53-55 % των ατόμων που αντιμετωπίζουν δυσκολίες λιγότερο συχνά).

Οι ερωτηθέντες που ζουν σε μεγάλες πόλεις είναι πιο διατεθειμένοι από εκείνους που ζουν σε αγροτικές περιοχές να θέλουν το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο να έχει πιο εξέχοντα ρόλο (57 % έναντι 50 %).

Υπάρχει επίσης ένας σύνδεσμος μεταξύ της επιθυμίας να διαδραματίσει το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο σημαντικότερο ρόλο και της εικόνας των ερωτηθέντων για το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, με εκείνους που έχουν θετική εικόνα να είναι πολύ πιθανότερο να επιθυμούν το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο να έχει πιο εξέχοντα ρόλο (77 % έναντι 27 % των ατόμων που έχουν αρνητική εικόνα).

Τέλος, όσοι ψήφισαν στις τελευταίες ευρωεκλογές είναι πιο πιθανό να θέλουν το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο να διαδραματίσει σημαντικότερο ρόλο (60 % έναντι 43 % που δεν ψήφισε), όπως και εκείνοι που ακολουθούν την πολιτική της ΕΕ (64 % έναντι 40 % όσων δεν ακολουθούν).

QA5 Θα θέλατε προσωπικά να δείτε το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο να διαδραματίζει έναν πιο σημαντικό ή λιγότερο σημαντικό ρόλο;

	Πιο σημαντικό	Λιγότερο σημαντικό	Δεν ξέρω
ΕΕ ΤΩΝ 27	54	29	7
Φύλο			
Ανθρωπος	54	31	6
Γυναίκα	53	27	9
Ηλικία			
15-24	58	22	10
25-39	57	27	6
40-54	54	31	6
55+	50	31	8
Εκπαίδευση (τέλος)			
—15	46	29	14
16-19	50	33	7
20+	59	27	4
Ακόμα σπουδάζει	62	18	11
Κοινωνικοεπαγγελματική κατηγορία			
Αυτοαπασχολούμενοι	55	30	5
Διευθυντικά στελέχη	62	26	3
Άλλα λευκά περιλαίμια	57	30	4
Χειρωνακτικοί εργαζόμενοι	49	33	8
Άτομα κατ' οίκον	48	30	10
Άνεργοι	52	30	10
Αποσύρθηκε	49	30	9
Φοιτητές	62	18	11
Δυσκολίες στην πληρωμή λογαριασμών			
Τις περισσότερες φορές	47	33	11
Από καιρό σε καιρό	53	33	6
Σχεδόν ποτέ/ποτέ	55	27	7
Υποκειμενική αστικοποίηση			
Αγροτικό χωριό	77	10	3
Μικρή/μεσαία πόλη μεγέθους	46	30	11
Μεγάλη πόλη	27	65	5
Ψηφίστηκε στις τελευταίες ευρωεκλογές			
Ναι	60	25	5
Όχι	43	37	11
Εικόνα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου			
Θετικό	77	10	3
Ουδέτερο	46	30	11
Αρνητικό	27	65	5

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ

Ένα χρόνο μετά την εισβολή της Ρωσίας στην Ουκρανία και εν μέσω οικονομικής ανάκαμψης μετά την πανδημία που επηρεάστηκε από την αύξηση του πληθωρισμού και του κόστους διαβίωσης, η παρούσα έρευνα του εαρινού Ευρωβαρόμετρου 2023 επισημαίνει ότι οι Ευρωπαίοι έχουν ήδη δει ή προβλέπει το επόμενο έτος επιδείνωση του βιοτικού τους επιπέδου. Ίσως εν μέρει ως αποτέλεσμα, δεν είναι ικανοποιημένοι με τα μέτρα που λαμβάνονται σε εθνικό και ευρωπαϊκό επίπεδο για την αντιμετώπιση της κρίσης του κόστους ζωής και γενικά πιστεύουν ότι τα πράγματα πηγαίνουν προς τη λάθος κατεύθυνση τόσο στη χώρα τους όσο και στην ΕΕ. Ως εκ τούτου, δεν προκαλεί έκπληξη το γεγονός ότι θεωρούν την καταπολέμηση της φτώχειας και του κοινωνικού αποκλεισμού ως ύψιστη προτεραιότητα που πρέπει να αντιμετωπίσει το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο.

Παρ' όλα αυτά, τα ευρήματα αυτής της έρευνας δεν αποτυπώνουν σε καμία περίπτωση μια αρνητική εικόνα. Παρά τις δυσκολίες, οι Ευρωπαίοι εξακολουθούν να εγκρίνουν τη στήριξη της ΕΕ προς την Ουκρανία με μεγάλο περιθώριο. Αισθάνονται ότι τα πράγματα πηγαίνουν προς τη σωστή κατεύθυνση στη ζωή τους προσωπικά και τώρα είναι λιγότερο απαισιόδοξα από ό,τι ήταν το φθινόπωρο του 2022 σχετικά με την κατάσταση της εθνικής τους οικονομίας.

Οι πολίτες εξακολουθούν να επιδεικνύουν προσήλωση στις δημοκρατικές αξίες, να είναι γενικά ικανοποιημένοι με τον τρόπο με τον οποίο λειτουργεί η δημοκρατία στην ΕΕ και στη χώρα τους και να είναι ικανοποιημένοι με πιο συγκεκριμένες πτυχές της δημοκρατίας της ΕΕ, όπως οι ελεύθερες και δίκαιες εκλογές και η ελευθερία του λόγου. Σύμφωνα με τα πορίσματα αυτά, όταν εξετάζεται η δράση της ΕΕ (και ιδίως του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου) τα τελευταία χρόνια, τα επίπεδα ικανοποίησης είναι γενικά υψηλά, ιδίως όσον αφορά τη στήριξη της Ουκρανίας και των δημοκρατικών δικαιωμάτων και του σεβασμού του κράτους δικαίου.

Η υιοθέτηση των δημοκρατικών αξιών από τους Ευρωπαίους αντανάκλαται καλύτερα στη στάση τους έναντι των εκλογών εν γένει, και ιδίως των ευρωπαϊκών εκλογών. Οι πλειοψηφίες αποδίδουν μεγάλη προσωπική σημασία στην ψηφοφορία στις εθνικές εκλογές και, αν και σε μικρότερο βαθμό, στις ευρωπαϊκές εκλογές. Επιπλέον, οι πολίτες τείνουν να ενδιαφέρονται για τις επόμενες ευρωπαϊκές εκλογές και να δηλώνουν ότι πιθανότατα θα συμμετάσχουν εάν επρόκειτο να διεξαχθούν την επόμενη εβδομάδα. Επιπλέον, όταν ζητείται να δηλωθεί η ημερομηνία διεξαγωγής αυτών των εκλογών, σχεδόν τρεις στους δέκα δίνουν τη σωστή απάντηση τον Μάιο ή τον Ιούνιο του 2024. Αξίζει να σημειωθεί ότι τόσο το επίπεδο ενδιαφέροντος όσο και το επίπεδο ευαισθητοποίησης σχετικά με την ημερομηνία των εκλογών είναι πλέον υψηλότερα από ό,τι ήταν σε παρόμοια χρονική στιγμή πριν από τις ευρωπαϊκές εκλογές του 2019.

Οι γνώμες της ΕΕ και του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου παραμένουν γενικά θετικές και η επιδείνωση των στάσεων που παρατηρήθηκε μεταξύ της άνοιξης και του φθινοπώρου του 2022 φαίνεται να έχει σταματήσει. Το επίπεδο αισιοδοξίας για το μέλλον της ΕΕ αυξάνεται και η πλειοψηφία έχει θετική εικόνα για την ΕΕ. Ομοίως, οι Ευρωπαίοι εξακολουθούν να πιστεύουν ότι η ένταξη της χώρας τους στην ΕΕ είναι καλό πράγμα και ότι είναι σημαντική. Επιπλέον, παρόλο που οι απόψεις είναι διχασμένες για το αν η φωνή τους μετράει στην ΕΕ, οι περισσότεροι συζητούν τα ευρωπαϊκά πολιτικά θέματα με φίλους ή συγγενείς και παρακολουθούν τι συμβαίνει στην ευρωπαϊκή πολιτική.

Σύμφωνα με τα πορίσματα αυτά, η πλειοψηφία πρόσφατα διάβασε, είδε ή άκουσε κάτι σχετικά με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και η εντύπωση που τους έμεινε από αυτές τις πληροφορίες είναι γενικά θετική. Κατά συνέπεια, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο εξακολουθεί να προβάλλει μια θετική εικόνα και οι περισσότεροι Ευρωπαίοι συμμερίζονται την επιθυμία αυτού του θεσμικού οργάνου να διαδραματίσει σημαντικότερο ρόλο.

ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΠΡΟΔΙΑΓΡΑΦΕΣ

Από τις 2 έως τις 26 Μαρτίου 2023, η Kantar Public εξ ονόματος της Kantar Belgium πραγματοποίησε το κύμα 99.1 της έρευνας του Ευρωβαρόμετρου, κατόπιν αιτήματος του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, Γενική Διεύθυνση Επικοινωνίας, Μονάδα Παρακολούθησης της Κοινής Γνώμης.

Το κύμα 99.1 καλύπτει τον πληθυσμό των αντίστοιχων εθνικοτήτων των κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης, που διαμένουν σε καθένα από τα 27 κράτη μέλη και είναι ηλικίας 15 ετών και άνω.

Ο βασικός σχεδιασμός δείγματος που εφαρμόζεται σε όλες τις χώρες είναι ένας στρωματοποιημένος σε πολλαπλά στάδια, τυχαίος (πιθανότητα). Σε κάθε χώρα, το πλαίσιο του δείγματος διαστρωματώνεται πρώτα από τις περιφέρειες NUTS και εντός κάθε περιφέρειας με ένα μέτρο αστικότητας (DEGURBA). Ο αριθμός των σημείων δειγματοληψίας που επιλέχθηκαν σε κάθε στρώμα αντικατοπτρίζει τον πληθυσμό του στρώματος 15+. Στο δεύτερο στάδιο, τα σημεία δειγματοληψίας σχεδιάστηκαν με πιθανότητα ανάλογη προς το 0+ μέγεθος του πληθυσμού τους από κάθε στρώμα.

Ως εκ τούτου, τα δείγματα αντιπροσωπεύουν το σύνολο της επικράτειας των χωρών που αποτέλεσαν αντικείμενο της έρευνας σύμφωνα με το EUROSTAT NUTS II (ή ισοδύναμο) και σύμφωνα με την κατανομή του μόνιμου πληθυσμού των αντίστοιχων εθνικοτήτων όσον αφορά τις μητροπολιτικές, αστικές και αγροτικές περιοχές.²⁹

Σε καθένα από τα επιλεγμένα σημεία δειγματοληψίας, χαράχτηκε τυχαία μια αρχική συντεταγμένη και ένα εργαλείο αντίστροφης γεωκωδικοποίησης που χρησιμοποιήθηκε για τον προσδιορισμό της πλησιέστερης διεύθυνσης στη συντεταγμένη. Αυτή η διεύθυνση ήταν η αρχική διεύθυνση για τον τυχαίο περίπατο. Περαιτέρω διευθύνσεις (κάθε Nth διεύθυνση) επιλέχθηκαν με τυποποιημένες διαδικασίες «τυχαία διαδρομή», από την αρχική διεύθυνση. Σε κάθε νοικοκυριό, ο ερωτώμενος τραβήχτηκε τυχαία. Η προσέγγιση της τυχαίας επιλογής εξαρτιόταν από το μέγεθος του νοικοκυριού. Για παράδειγμα, για νοικοκυριά με δύο 15+ μέλη, το σενάριο χρησιμοποιήθηκε για την επιλογή είτε του πληροφοριοδότη (άτομο που απαντά στο ερωτηματολόγιο ελέγχου) είτε του άλλου επιλέξιμου μέλους του νοικοκυριού. Για νοικοκυριά με τρία 15+ μέλη, το σενάριο χρησιμοποιήθηκε για την επιλογή είτε του πληροφοριοδότη (1/3 της ώρας) είτε των δύο άλλων επιλέξιμων μελών του νοικοκυριού (2/3 του χρόνου). Όταν επιλέχθηκαν τα δύο άλλα μέλη, ο συνομιλητής κλήθηκε στη συνέχεια είτε να ζητήσει τον νεότερο ή τον μεγαλύτερο. Το σενάριο θα αντιστοιχούσε τυχαία την επιλογή σε νεότερο ή μεγαλύτερο με ίσες πιθανότητες. Αυτή η διαδικασία συνεχίζεται για τέσσερα 15+ μέλη του νοικοκυριού — ζητώντας τυχαία το νεότερο, το 2ο νεότερο και το γηραιότερο. Για τα νοικοκυριά με πέντε 15+ μέλη επανερχόμαστε στον τελευταίο κανόνα γενεθλίων.

Εάν δεν πραγματοποιήθηκε επαφή με κανέναν στο νοικοκυριό ή εάν ο συμμετέχων που επιλέχθηκε δεν ήταν διαθέσιμος (απασχολημένος), ο ερευνητής επανεξέτασε το ίδιο νοικοκυριό έως και τρεις επιπλέον φορές (τέσσερις προσπάθειες επικοινωνίας συνολικά). Οι ερωτηθέντες δεν αναφέρουν ποτέ ότι η έρευνα διεξάγεται εκ των προτέρων για λογαριασμό της Ευρωπαϊκής Επιτροπής· μπορούν να δώσουν αυτές τις πληροφορίες μόλις ολοκληρωθεί η έρευνα, κατόπιν αιτήματος.

²⁹ Αστική αγροτική ταξινόμηση βάσει του DEGURBA (<https://ec.europa.eu/eurostat/web/degree-of-urbanisation/background>)

Η φάση πρόσληψης ήταν ελαφρώς διαφορετική στις Κάτω Χώρες, τη Φινλανδία και τη Σουηδία. Στις δύο τελευταίες χώρες, επιλέχθηκε δείγμα διευθύνσεων εντός κάθε σημείου δειγματοληψίας από τη διεύθυνση ή το μητρώο πληθυσμού (στη Φινλανδία, η επιλογή δεν πραγματοποιείται σε όλα τα σημεία δειγματοληψίας, αλλά σε ορισμένες περιπτώσεις όπου τα ποσοστά ανταπόκρισης αναμένεται να βελτιωθούν). Η επιλογή των διευθύνσεων έγινε με τυχαίο τρόπο. Στη συνέχεια, τα νοικοκυριά επικοινωνήσαν τηλεφωνικά και προσλήφθηκαν για να συμμετάσχουν στην έρευνα. Στις Κάτω Χώρες χρησιμοποιείται δείγμα διπλού πλαισίου RDD (κινητοί και σταθεροί αριθμοί), καθώς δεν υπάρχει πλήρες μητρώο πληθυσμού με διαθέσιμους αριθμούς τηλεφώνου. Η επιλογή των αριθμών και στα δύο πλαίσια γίνεται με τυχαίο τρόπο, με κάθε αριθμό να λαμβάνει ίση πιθανότητα επιλογής. Σε αντίθεση με τη Σουηδία και τη Φινλανδία, το δείγμα είναι μη συγκεντρωμένο.

ΧΩΡΕΣ	ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΑ	ΑΡΙΘ. Συνεντεύξ εις	ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΕΣ ΕΠΙΤΟΠΙΑΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ		Πληθυσμός 15+	Ποσοστό ΕΕ- 27	
BE	Βέλγιο	Mobiel Centre Market Research	1,039	03/03/2023	20/03/2023	9,619,330	2.53%
BG	Βουλγαρία	Kantar TNS BBSS	1,024	02/03/2023	23/03/2023	5,917,534	1.56%
CZ	Τσεχία	STEM/MARK	1,014	03/03/2023	19/03/2023	8,982,036	2.36%
DK	Δανία	Mantle Denmark (Kantar Public)	1,006	03/03/2023	22/03/2023	4,891,261	1.29%
DE	Γερμανία	Mantle Germany (Kantar Public)	1,531	03/03/2023	23/03/2023	71,677,231	18.87%
EE	Εσθονία	Norstat Eesti	1,008	03/03/2023	23/03/2023	1,111,597	0.29%
IE	Ιρλανδία	B and A Research	1,005	06/03/2023	26/03/2023	4,005,909	1.05%
EL	Ελλάδα	Kantar Greece	1,006	04/03/2023	21/03/2023	9,167,896	2.41%
ES	Ισπανία	Mantle Spain (Kantar Public)	1,013	08/03/2023	22/03/2023	40,639,381	10.70%
FR	Γαλλία	ESP - Leaderfield	1,001	03/03/2023	16/03/2023	55,700,114	14.66%
HR	Κροατία	Hendal	1,020	03/03/2023	16/03/2023	3,461,468	0.91%
IT	Ιταλία	Testpoint Italia	1,027	03/03/2023	16/03/2023	51,599,668	13.58%
CY	ΔΗΜΟΣΙΟΓΡΑ ΦΟΣ ΚΥΠΡΟΥ	CYMAR Market Research	504	03/03/2023	17/03/2023	752,304	0.20%
LV	Λετονία	Kantar TNS Latvia	1,000	03/03/2023	21/03/2023	1,590,245	0.42%
LT	Λιθουανία	Norstat LT	1,011	04/03/2023	22/03/2023	2,373,312	0.62%
LU	Λουξεμβούργο	TNS Ilres	507	03/03/2023	23/03/2023	533,335	0.14%
HU	Ουγγαρία	Kantar Hoffmann	1,029	03/03/2023	22/03/2023	8,313,539	2.19%
MT	Μάλτα	MISCO International	516	04/03/2023	26/03/2023	446,788	0.12%
NL	Κάτω Χώρες	Kantar Netherlands	1,001	03/03/2023	20/03/2023	14,763,684	3.89%
AT	Αυστρία	Das Österreichische Gallup Institut	1,011	03/03/2023	20/03/2023	7,647,176	2.01%
PL	Πολωνία	Research Collective	1,004	03/03/2023	19/03/2023	31,982,941	8.42%
PT	Πορτογαλία	Marktest – Marketing, Organização e Formação	1,002	04/03/2023	21/03/2023	8,915,624	2.35%
RO	Ρουμανία	Centrul Pentru Studierea Opiniei si Pietei (CSOP)	1,044	03/03/2023	22/03/2023	16,174,719	4.26%
SI	Σλοβενία	Mediana DOO	1,017	03/03/2023	23/03/2023	1,791,246	0.47%
SK	Σλοβακικά	MNFORCE	1,003	03/03/2023	20/03/2023	4,591,487	1.21%
FI	Φινλανδία	Taloustutkimus Oy	1,011	03/03/2023	23/03/2023	4,672,932	1.23%
SE	Σουηδία	Mantle Sweden (Kantar Public)	1,022	03/03/2023	23/03/2023	8,541,497	2.25%
ΣΥΝΟΛΟ ΕΕ-27			26,376	02/03/2023	26/03/2023	379,864,254	100%

* Πρέπει να σημειωθεί ότι το συνολικό ποσοστό που εμφανίζεται στον πίνακα αυτό μπορεί να υπερβαίνει το 100 % λόγω στρογγυλοποίησης.

Τρόπος συνέντευξης ανά χώρα	ΧΩΡΕΣ	Αριθμός συνεντεύξεων του CAPI	Αριθμός συνεντεύξεων της CAVI	Σύνολο συνεντεύξεων αριθ.
Οι συνεντεύξεις πραγματοποιήθηκαν μέσω συνεντεύξεων πρόσωπο με πρόσωπο, είτε σωματικά στα σπίτια των ανθρώπων είτε μέσω εξ αποστάσεως αλληλεπίδρασης βίντεο στην κατάλληλη εθνική γλώσσα. Συνεντεύξεις με τηλεδιάδραση («online face-to-face» ή CAVI, Computer Assisted Video Interviewing, πραγματοποιήθηκαν μόνο στην Τσεχία, τη Δανία, τη Μάλτα και τη Φινλανδία).	BE	Βέλγιο		1,039
	BG	Βουλγαρία		1,024
	CZ	Τσεχία	263	1,014
	DK	Δανία	174	1,006
	DE	Γερμανία		1,531
	EE	Εσθονία		1,008
	IE	Ιρλανδία		1,005
	EL	Ελλάδα		1,006
	ES	Ισπανία		1,013
	FR	Γαλλία		1,001
	HR	Κροατία		1,020
	IT	Ιταλία		1,027
	CY	ΔΗΜΟΣΙΟΓΡΑΦΟΣ ΚΥΠΡΟΥ		504
	LV	Λετονία		1,000
	LT	Λιθουανία		1,011
	LU	Λουξεμβούργο		507
	HU	Ουγγαρία		1,029
	MT	Μάλτα	170	516
	NL	Κάτω Χώρες		1,001
	AT	Αυστρία		1,011
	PL	Πολωνία		1,004
	PT	Πορτογαλία		1,002
	RO	Ρουμανία		1,044
	SI	Σλοβενία		1,017
	SK	Σλοβακία		1,003
	FI	Φινλανδία	15	1,011
	SE	Σουηδία		1,022
	Σύνολο ΕΕ-27		622	26,376

CAPI: Προσωπική συνέντευξη με τη βοήθεια υπολογιστή
CAVI: Βιντεοσυνέντευξη με τη βοήθεια υπολογιστή

Ποσοστά ανταπόκρισης

Για κάθε χώρα πραγματοποιείται σύγκριση μεταξύ του δείγματος που ανταποκρίνεται και του σύμπαντος (δηλαδή του συνολικού πληθυσμού της χώρας). Τα βάρη χρησιμοποιούνται για να ταιριάξουν το δείγμα που ανταποκρίνεται στο σύμπαν σχετικά με το φύλο ανά ηλικία, περιοχή και βαθμό αστικοποίησης. Για τις ευρωπαϊκές εκτιμήσεις (δηλαδή τον μέσο όρο της ΕΕ), πραγματοποιείται προσαρμογή των συντελεστών στάθμισης κάθε χώρας, σταθμίζοντάς τους προς τα πάνω ή προς τα κάτω, ώστε να αντανakλούν τον 15+ πληθυσμό τους ως ποσοστό του πληθυσμού της ΕΕ 15+.

Τα ποσοστά ανταπόκρισης υπολογίζονται διαιρώντας τον συνολικό αριθμό των πλήρων συνεντεύξεων με τον αριθμό όλων των διευθύνσεων στις οποίες πραγματοποιήθηκε επίσκεψη, εκτός από εκείνες που δεν είναι επιλέξιμες, αλλά συμπεριλαμβανομένων εκείνων στις οποίες η επιλεξιμότητα είναι άγνωστη. Για το κύμα 99.1 της έρευνας EUROBAROMETER, τα ποσοστά ανταπόκρισης για τις χώρες της ΕΕ των 27, υπολογιζόμενα από την Kantar Public, είναι τα εξής:

ΧΩΡΕΣ		Ποσοστά ανταπόκρισης
BE	Βέλγιο	43.9%
BG	Βουλγαρία	46.5%
CZ	Τσεχία	49.0%
DK	Δανία	38.2%
DE	Γερμανία	22.4%
EE	Εσθονία	45.7%
IE	Ιρλανδία	36.2%
EL	Ελλάδα	30.2%
ES	Ισπανία	33.4%
FR	Γαλλία	36.7%
HR	Κροατία	40.6%
IT	Ιταλία	23.0%
CY	ΔΗΜΟΣΙΟΓΡΑ ΦΟΣ ΚΥΠΡΟΥ	47.7%
LV	Λετονία	44.4%
LT	Λιθουανία	42.4%
LU	Λουξεμβούργο	26.0%
HU	Ουγγαρία	59.5%
MT	Μάλτα	80.1%
NL	Κάτω Χώρες	67.7%
AT	Αυστρία	41.9%
PL	Πολωνία	47.3%
PT	Πορτογαλία	44.4%
RO	Ρουμανία	53.8%
SI	Σλοβενία	39.5%
SK	Σλοβακία	54.5%
FI	Φινλανδία	24.4%
SE	Σουηδία	62.4%

Περιθώρια σφάλματος

Υπενθυμίζεται στους αναγνώστες ότι τα αποτελέσματα της έρευνας είναι εκτιμήσεις, η ακρίβεια των οποίων, εφόσον όλα είναι ίσα, στηρίζεται στο μέγεθος του δείγματος και στο παρατηρούμενο ποσοστό. Με δείγματα περίπου 1.000 συνεντεύξεων, τα πραγματικά ποσοστά ποικίλλουν εντός των ακόλουθων ορίων εμπιστοσύνης:

Στατιστικά περιθώρια λόγω της διαδικασίας δειγματοληψίας

(σε επίπεδο εμπιστοσύνης 95 %)

τα διάφορα μεγέθη δειγμάτων είναι σε
σειρές

διάφορα παρατηρηθέντα
αποτελέσματα βρίσκονται σε στήλες

	5,00 %	10,00 %	15,00 %	20,00 %	25,00 %	30,00 %	35,00 %	40,00 %	45,00 %	50,00 %	
	95,00 %	90,00 %	85,00 %	80,00 %	75,00 %	70,00 %	65,00 %	60,00 %	55,00 %	50,00 %	
N=50	6,0	8,3	9,9	11,1	12,0	12,7	13,2	13,6	13,8	13,9	N=50
N=500	1,9	2,6	3,1	3,5	3,8	4,0	4,2	4,3	4,4	4,4	N=500
N= 1000	1,4	1,9	2,2	2,5	2,7	2,8	3,0	3,0	3,1	3,1	N= 1000
N=1500	1,1	1,5	1,8	2,0	2,2	2,3	2,4	2,5	2,5	2,5	N=1500
N=2000	1,0	1,3	1,6	1,8	1,9	2,0	2,1	2,1	2,2	2,2	N=2000
N=3000	0,8	1,1	1,3	1,4	1,5	1,6	1,7	1,8	1,8	1,8	N=3000
N=4000	0,7	0,9	1,1	1,2	1,3	1,4	1,5	1,5	1,5	1,5	N=4000
N=5000	0,6	0,8	1,0	1,1	1,2	1,3	1,3	1,4	1,4	1,4	N=5000
N=6000	0,6	0,8	0,9	1,0	1,1	1,2	1,2	1,2	1,3	1,3	N=6000
N=7000	0,5	0,7	0,8	0,9	1,0	1,1	1,1	1,1	1,2	1,2	N=7000
N=7500	0,5	0,7	0,8	0,9	1,0	1,0	1,1	1,1	1,1	1,1	N=7500
N=8000	0,5	0,7	0,8	0,9	0,9	1,0	1,0	1,1	1,1	1,1	N=8000
N=9000	0,5	0,6	0,7	0,8	0,9	0,9	1,0	1,0	1,0	1,0	N=9000
N=10000	0,4	0,6	0,7	0,8	0,8	0,9	0,9	1,0	1,0	1,0	N=10000
N=11000	0,4	0,6	0,7	0,7	0,8	0,9	0,9	0,9	0,9	0,9	N=11000
N=12000	0,4	0,5	0,6	0,7	0,8	0,8	0,9	0,9	0,9	0,9	N=12000
N=13000	0,4	0,5	0,6	0,7	0,7	0,8	0,8	0,8	0,9	0,9	N=13000
N=14000	0,4	0,5	0,6	0,7	0,7	0,8	0,8	0,8	0,8	0,8	N=14000
N=15000	0,3	0,5	0,6	0,6	0,7	0,7	0,8	0,8	0,8	0,8	N=15000
	5,00 %	10,00 %	15,00 %	20,00 %	25,00 %	30,00 %	35,00 %	40,00 %	45,00 %	50,00 %	
	95,00 %	90,00 %	85,00 %	80,00 %	75,00 %	70,00 %	65,00 %	60,00 %	55,00 %	50,00 %	

Η έρευνα του εαρινού Ευρωβαρόμετρου 2023 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου αποτυπώνει τη συνεχιζόμενη προσήλωση των πολιτών στις δημοκρατικές αξίες και τη συνολική ικανοποίησή τους από τη δημοκρατία της ΕΕ εν μέσω συνεχιζόμενων προσωπικών και οικονομικών δυσκολιών. Επιπλέον, επικεντρώνεται στην ευαισθητοποίηση και τη στάση των Ευρωπαίων απέναντι στις δράσεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης και του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και εκτιμά τη σημασία που αποδίδουν οι Ευρωπαίοι στην ψηφοφορία στις ευρωπαϊκές και εθνικές εκλογές.

Η έρευνα αυτή διενεργήθηκε από την KANTAR PUBLIC μεταξύ 2 και 26 Μαρτίου 2023 και στα 27 κράτη μέλη της ΕΕ. Πραγματοποιήθηκε διά ζώσης, με βιντεοσυνεντεύξεις (CAVI) που χρησιμοποιήθηκαν επιπλέον στην Τσεχία, τη Δανία, τη Φινλανδία και τη Μάλτα. Συνολικά πραγματοποιήθηκαν 26.376 συνεντεύξεις. Τα αποτελέσματα της ΕΕ σταθμίστηκαν ανάλογα με το μέγεθος του πληθυσμού σε κάθε χώρα.

Για περισσότερες πληροφορίες σχετικά με την πλήρη έρευνα, σαρώστε τον κωδικό QR:

**ΔΗΜΟΣΙΕΥΣΗ ΤΗΣ ΜΟΝΑΔΑΣ ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗΣ ΤΗΣ ΚΟΙΝΗΣ ΓΝΩΜΗΣ
ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ
ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ**

**dgcomm-pom@ep.europa.eu
europa.eu/eurobarometer**

EB043EP

ΑΡΙΘΜΟΣ ΚΑΤΑΛΟΓΟΥ: QA-CE-23-001-EN-N

ISBN: 978-92-848-0498-6

DOI: 10.2861/93879

© Ευρωπαϊκή Ένωση, 2023

Σχόλια στην ελευθερία

(Pierre Dieumegard)

Το [πρωτότυπο έγγραφο του Ευρωβαρόμετρου](#) ήταν διαθέσιμο μόνο στα αγγλικά, με εξαίρεση το [δελτίο Τύπου του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου](#) που ήταν διαθέσιμο στις διάφορες επίσημες γλώσσες.

Οι δηλώσεις αυτοσυγχαρητηρίων στο δελτίο Τύπου δεν υποκαθιστούν ακριβείς πληροφορίες

Αυτό το δελτίο τύπου, το οποίο περιέχει κυρίως ισχυρισμούς για αυτοικανοποίηση, έχει διαδοθεί ευρέως. Μια εβδομάδα μετά τη δημοσίευση της έκθεσης, μια αναζήτηση στο Google για το θέμα έφερε περίπου δέκα άρθρα στον γαλλικό τύπο. Αυτά τα άρθρα αναπαρήγαγαν τις προτάσεις του ανακοινωθέντος, ορισμένα περιελάμβαναν πληροφορίες κειμένου από την έκθεση, αλλά κανένα δεν είχε γραφήματα που να δείχνουν την ποικιλομορφία των εθνικών απόψεων. Αυτό είναι αναμενόμενο, καθώς τα γραφήματα στα αγγλικά ήταν δύσκολο να μεταφραστούν σε άλλες γλώσσες.

Ως εκ τούτου, οι αναγνώστες μεγάλων εφημερίδων ή ιστοτόπων που ειδικεύονται στην Ευρώπη δεν μπόρεσαν να διαβάσουν τα αποτελέσματα αυτής της έρευνας του Ευρωβαρόμετρου.

Θα ήταν καλή ιδέα να μην αναφέρουμε μόνο τα θετικά αποτελέσματα.

Η δήλωση αρχίζει με διάφορους ισχυρισμούς, οι οποίοι δεν είναι ψευδείς, αλλά αποτελούν μόνο μέρος του αποτελέσματος της έρευνας.

Αναφέρει ότι «οι νέοι είναι πιθανότερο να υποστηρίξουν έναν πιο σημαντικό ρόλο για το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο»· αυτό ισχύει (QA5) αλλά θα ήταν καλό να προστεθεί ότι οι νέοι ενδιαφέρονται λιγότερο από τον μέσο όρο για τις ευρωπαϊκές εκλογές (QA15) και ότι είναι λιγότερο πιθανό από τον μέσο όρο να ψηφίσουν στις επόμενες εκλογές (QA22).

Το κείμενο στα αγγλικά είναι συχνά ασαφές και δεν διορθώθηκε σωστά πριν από τη δημοσίευση.

Στην αρχή, μια διπλή σελίδα παρουσιάζει 10 βασικά σημεία της έρευνας. Ο γενικός τίτλος είναι «10 KEY TAKE Aways», το οποίο δεν είναι πολύ εύκολο να κατανοηθεί και να μεταφραστεί. Κάθε ένα από τα σημεία έχει έναν τίτλο που δεν είναι πάντα απλός.

Η αρχή της σύνοψης αναφέρεται στα άνθη της άνοιξης και της κερασιάς στην Ιαπωνία, και στη λέξη «permacrise» από την τελευταία έκδοση του λεξικού Collins English: έχει ελάχιστη σχέση με το κύριο θέμα.

Υπάρχουν διάφορα σφάλματα λεπτομερώς:

— αντίγραφοδ: τελευταία παράγραφος στη σελίδα 98 του πρωτοτύπου (ερώτηση QA2) και τελευταία παράγραφος στη σελίδα 108 του πρωτοτύπου (ερώτηση QA13)

— σφάλματα στη λεζάντα γραφικών: στην αρχική σελίδα 25 («% — Ισότητα μεταξύ γυναικών και ανδρών») είναι πάρα πολύ στον τίτλο του δεύτερου γραφήματος)

— σελίδα 124 (« 3ο πεμπτημόριο»).

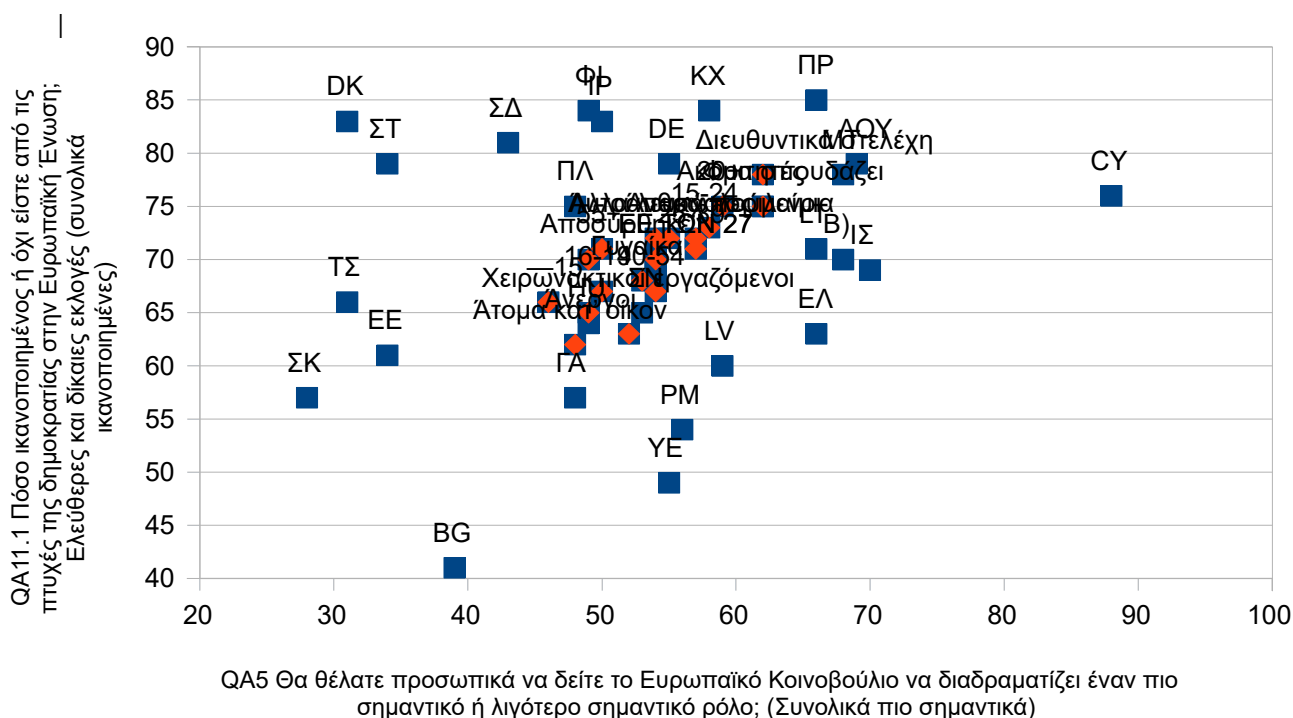
— σελίδα 28, ένα γράφημα αφιερωμένο στη συναισθηματική κατάσταση των συνεντευξιαζομένων (QA10ab) έχει τίτλο «Ποια από τα ακόλουθα θέματα θα θέλατε να εξετάσετε κατά προτεραιότητα από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο; Πρώτα απ' όλα; Και μετά; (EE27) (%)», ενώ θα έπρεπε να είναι «Όταν σκέφτεστε τη ζωή που ζείτε, πώς θα περιγράφατε καλύτερα την τρέχουσα συναισθηματική σας κατάσταση;». Ο επίμαχος τίτλος είναι ο τίτλος του ερωτήματος QA7ab.

Ομοίως, στη σελίδα 145 του πρωτοτύπου, το γράφημα σχετικά με τη γνώση των ημερομηνιών ψηφοφορίας (QA14) φέρει τον τίτλο QA15 «Οι επόμενες ευρωπαϊκές εκλογές θα διεξαχθούν τον Μάιο ή τον Ιούνιο του 2024. Πόσο ενδιαφέρον ή όχι θα λέγατε ότι συμμετέχετε σε αυτές τις εκλογές; (% — EE-27)», όταν θα πρέπει να έχει «Κατά τη γνώμη σας, πότε θα διεξαχθούν οι επόμενες ευρωπαϊκές εκλογές εδώ στη (ΧΩΡΑ ΜΑΣ);».

— εσφαλμένη παραπομπή σελίδας, σελίδα 19 του πρωτοτύπου: «Για περισσότερες πληροφορίες, ανατρέξτε στον πίνακα που αναγράφεται στη σελίδα XX για το περιθώριο σφάλματος ανάλογα με τον αριθμό των συνεντεύξεων.» Το σύμβολο XX θα έπρεπε να είχε αντικατασταθεί από την ένδειξη «218», στη σελίδα με τον πίνακα των περιθωρίων στατιστικής εμπιστοσύνης.

Δεν είναι πολύ σοβαρό, αλλά δείχνει ότι αυτή η έκθεση δεν διορθώθηκε σωστά πριν από τη δημοσίευση.

Οι διαφορές απόψεων μεταξύ των χωρών είναι πολύ μεγαλύτερες απ' ό,τι μεταξύ των κοινωνικών ομάδων.

Οι κοινωνικές ομάδες (ηλικία, φύλο, επίπεδο εκπαίδευσης, επαγγέλματα) είναι κόκκινες, οι χώρες είναι μπλε. Μπορούμε να δούμε ότι οι Κύπριοι είναι τρεις φορές περισσότεροι (90 %) από τους Σλοβάκους (30 %) που θέλουν το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο να διαδραματίσει μεγαλύτερο ρόλο. Για τις κοινωνικές ομάδες, οι διευθυντές και οι μαθητές έχουν μόνο 30 % περισσότερες πιθανότητες από εκείνους που εγκατέλειψαν το σχολείο πριν από την ηλικία των 15 ετών να έχουν την ίδια επιθυμία.

Αυτό είναι μόνο ένα παράδειγμα, το οποίο μπορεί να βρεθεί σε πολλές ερωτήσεις, σε αυτή την έρευνα του Ευρωβαρόμετρου ή σε άλλη.

Συμπέρασμα: οι συνήθεις κατηγορίες εθνικής πολιτικής δεν είναι συναφείς σε επίπεδο ΕΕ.

Οι γυναίκες και οι άνδρες έχουν τις ίδιες απόψεις, οι πλούσιοι και οι φτωχοί διαφέρουν ελάχιστα και υπάρχει μικρή διαφορά μεταξύ των νέων και των ηλικιωμένων. Σε ευρωπαϊκό επίπεδο, είναι το έθνος που μετράει: Οι Πολωνοί έχουν μια σαφώς διαφορετική άποψη από τους Πορτογάλους ή τους Δανούς.

Μια σημαντική αιτία αυτών των διαφορών απόψεων, αν και όχι η μόνη, είναι η διαφορά στη γλώσσα. Σε μια χώρα, οι άνθρωποι μιλούν με τους γείτονές τους και τους συγγενείς τους, παρακολουθούν την ίδια τηλεόραση και διαβάζουν τις ίδιες εφημερίδες, είτε είναι πλούσιοι είτε φτωχοί, νέοι ή ηλικιωμένοι. Μπορεί να προκύψει συναίνεση διαφορετική από εκείνη μιας γειτονικής χώρας.

Ο τίτλος αυτής της έκθεσης του Ευρωβαρόμετρου είναι «Δημοκρατία σε δράση». Πρόκειται για έναν φιλόδοξο τίτλο: για να είναι δυνατή η δημοκρατία στην Ευρώπη, θα πρέπει να είναι δυνατή η διεξαγωγή δημοκρατικού διαλόγου. Οι Ευρωπαίοι πρέπει να είναι σε θέση να

μοιράζονται τις ίδιες πληροφορίες, να τις σχολιάζουν, να τις επικρίνουν, να τις διαδίδουν, να τις ερμηνεύουν από κοινού.

Για να είναι δυνατή μια πραγματική δημοκρατία στην Ευρώπη, χρειαζόμαστε μια κοινή γλώσσα. Η καλύτερη κοινή γλώσσα, η πιο εύκολη στην εκμάθηση, η πιο ακριβής, η πιο δίκαιη, είναι η διεθνής γλώσσα Εσπεράντο.